

R. P. R.

DOS. Nr. 40005

VOL. Nr. 68

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C.”

Secția „C.”-Regională

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta

Weisz Ioan

1532104

P 000148, Vol. 68

Data

P. 118/68

Urmează Vol. Nr. 69

I

O P I S U L

documentelor din dosarul de anchetă al
numitului WEISZ IOAN.

<u>Vol.I</u>	pag.
1.- Tabel de arestați.	2-3
2.- Ordonanța de percheziție	4-5
3.- Mandate de arestare.	6-18
4.- Proces verbal de percheziție domiciliară	19-20
5.- Proces verbal de depunere și percheziție corporală.	21
6.- Declarațiile luate dela numitul WEISZ IOAN	22-392
7.- Angajamentul deținutului	393
8.- Referat de încheierea cercetărilor	394-403
9.- Ordinul de punere în libertate	404
10.- Referat de clasarea dosarului la arhivă.	405

<u>Vol.II</u>	
1.- Declarațiile luate dela numitul WEISZ IOAN	2-445
2.- Fișa de arestat a numitului WEISZ IOAN	446-447

<u>Vol.III</u>	
1.- Declarațiile martorilor privind trecutul numitu- lui WEISZ IOAN.	1-60
2.- Declarațiile martorilor privind activitatea lui WEISZ IOAN în detașamentul 110/15.	61-173
3.- Declarațiile martorilor privind activitatea lui WEISZ IOAN, între anii 1945-1949.	174-398

<u>Vol.IV</u>	
1.- Declarațiile martorilor privind activitatea lui WEUSZ IOAN la Canalul Dunărea Marea-Neagră...3-69	3-69
2.- Declarațiile martorilor privind activitatea lui WEISZ ION la B.C.I.	70-398
3.- Referatul de prelungirea anchetei.	399-406

<u>Vol.V</u>	
1.- Material documentar în baza căruia a fost cercetat numitul WEISZ IOAN	1-492

TABELUL DE ARESTATI

=====

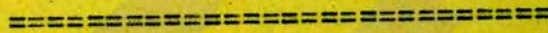
TABEL DE ARESTATI

=====

- WEISZ IOAN - născut la 10 noemvrie 1910 în
Satu Mare, de profesie funcționar,
fost director general al B.C.I.
Arestat la 26 mai 1952.

ORDONANTA DE PERCHEZITIE

37 5

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

Se autoriză percheziția
PROCUROR MILITAR
Magistrat *H. I. elia*

Nr. ....

din .....

CĂTRE

PARCHETUL TRIB. MILITAR REG. II. BUCUREȘTI

Avem onoare a vă ruga să binevoiiți a aproba efectuarea unei
percheziții domiciliare numitului *Weisz Ioan*
din *Docu* Str. *Ima Magarie*
Nr. *1. 24. m. 18* unde suntem informați că se găsesc materiale ce intere-
sează ordinea și securitatea poporului.

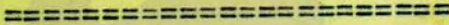
LT. COL. DE SECURITATE,

[Signature]

MAIOR DE SECURITATE,

[Signature]

MANDATE DE ARESTARE

MINISTERUL FORTEIOR ARMATE
PARCHETUL GENERAL MILITAR
BUCURESTI

MANDAT DE DETINERE

Noi, RUDOLF RÔSMAN, Procuror General Militar;
In virtutea disp.art.150 C.J.M.

Disponem arestarea și deținerea la Penitenciarul Jilava
a numitului WEISS IOAN, născut la 10 Decembrie 1910, în Satu
Mare, fiul lui Carol și Elisabeta, cu ultimul domiciliu în
București Str.Tomas Masarik Nr.1.

Invinuit de crima de sabotarea economiei naționale
prev.de art.3 lit.a și d.Decretul 199/950.

Se depune provizoriu pe timp de 30 zile cu începere
dela data de 1 Iunie 1952 și expiră la 1 Iulie 1952
1 Iunie 1952.

GENERAL MILITAR

8

MINISTERUL FORTELOR ARMATE
PARCHETUL GENERAL MILITAR
BUCURESTI

MANDAT DE DETINERE

Noi, RUDOLF ROSMAN, Procuror General Militar;

In virtutea disp.art.150 C.J.M.

Disponem arestarea și deținerea la Penitenciarul Jilava
a numitului WEISS IOAN, născut la 10 Decembrie 1910, în Satu
Mare, fiul lui Carol și Elisabeta, cu ultimul domiciliu în
București Str.Tomas Masarik Nr.1.

Invinuit de crima de sabotarea economiei naționale
prev.de art.3 lit.a și d.Decretul 199/950.

Se depune provizoriu pe timp de 30 zile cu începere
dela data de 1 Iulie 1952 și expiră la 1 August 1952
1 Iulie 1952.

PROCUROR GENERAL MILITAR

9

MINISTERUL FORTELOR ARMATE
PARCHETEL GENERAL MILITAR
BUCURESTI

MANDAT DE DETINERE

Noi, RUDOLF ROSMAN, Procuror General Militar ;
In virtutea disp.art.150 C.J.M.

Disponem arestarea și deținerea la Penitenciarul Jilava
a numitului WEISZ IOAN, născut la 10 decembrie 1910, în Satu Mare
fiul lui CAROL și ELISABETA, cu ultimul domiciliu în București, Str.
Th.Masarik Nr.1.

Invinuit de crima de sabotare a economiei naționale,
prev.de art.3 lit. a și d.Decretul 199/950.-

Se depune provizoriu pe timp de 60 zile, cu începere dela
data de 1 iulie 1952 și expiră la 31 august 1952.-

la 1 iulie 1952.

PROCUROR GENERAL MILITAR,

Rudolf Rosman

Dosar Nr. .... / 195.....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 septembrie 1952

In numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. CARANDA C.

Procuror Mil. aj. al Procuraturii Mil. Terit. Buc.
~~Instructor penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISZ

IOAN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noiembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare

Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1. etaj apartament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL

și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, D. 199/950
cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 septembrie 1952 până la data de 1 noiembrie 1952

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 septembrie 1952.

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal.

Dosar Nr. .... / 195....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 257

Data: 1 noiembrie 1952

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. CARANDA C. Procuro^r Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Instructor penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISZ
IOAN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noiembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare
Raionul ....., Regiunea ....., având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. Nr1 etaj ....., apar-
tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL
și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale.

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a D.
199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
WEISZ IOAN
pe .....

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 noiembrie 1952 până la data de 1 februarie 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 noiembrie 1952

Dosar Nr. .... / 195....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 februarie 1953

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. CARANDA C. Procuro^r Mil. aj. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
Instruc^{tor} penal

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISZ IOAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noiembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare
Raionul ....., Regiunea ....., având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj ....., apar-
tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL
și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. 2,
D. 199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 februarie 1953 până la data de 1 mai 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 februarie 1953

PROCUROR MILITAR,

Instruc^{tor} penal.

Dosar Nr. / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 283

Data: 1 mai 1953

In numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. CARANDA C.

Procuror Milit. aj. Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Instructor penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISZ IOAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noiembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj apartament

Raionul Regiunea București, fiul lui CAROL
și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
D. 199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISS IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 mai 1953 până la data de 1 august 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1953

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal,

C. Caranda

Dosar Nr. .... / 195.....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 august 1953

In numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU II. ~~Instructor penal~~ Procuror Milit al Procuraturii Milit. Terit. Buc. WEISZ

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit

IOAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1910, luna noembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare

Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj apar-

tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL și al ELISABETA 218.

urmărit potrivit art. 218. din codul de proc. penală, pentru crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 2093

cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct.9 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 1 august 1953 până la data de 1 noembrie 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 august 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~
MAIOR DE JUSTITIE
N. Dumitrescu

Dosar Nr. .... / 195.....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 noembrie 195 3

In numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU N. Procuror Milit al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Inspector penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISZ IOAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare

Raionul ....., Regiunea ....., având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj ....., apar-
tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL

și a ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³
cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 noembrie 195 3 până la data de 1 februarie 195 4

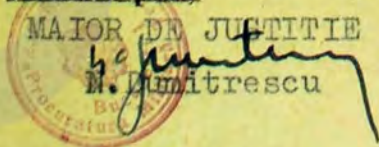
Dat în Cabinetul nostru, azi 1 noembrie 195 3

PROCUROR MILITAR,

~~Inspector penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. .... / 195.....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 februarie 195 4

In numele legii și al Poporului;

Noi, MAIOR DUMITRESCU N. ^{Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.}
~~Instructor penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit WEISS

IOAN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1910, luna noembrie, ziua 10, în comuna Satu Mare

Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj ..... apar-

tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui CAROL

și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crimă de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³
cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct.9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 februarie 195 4 până la data de 1 mai 195 4

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 februarie 195 4

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 253

Data: 1 mai 1954

In numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Col. DUMITRESCU N. ^{Procuror Milit.} ~~Instructor penal~~ al Procuraturii Milit. Terit. Buc. WEISZ

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit

IOAN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1910, luna noiembrie b, ziua 10, în comuna Satu Mare Raionul Regiunea, având ocupația funcționar cu domiciliul în comuna București, str. Th. Masarik Nr. 1 etaj apartament Raionul, Regiunea București, fiul lui CAROL și al ELISABETA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³ muncă silnică cu închisoare dela

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra susnumitului inculpat WEISZ IOAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA pe WEISZ IOAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 1 mai 1954 până la data de 1 august 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1954

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~
Lt. Col. de JUSTITIE

N. Dumitrescu

18
R.P.R.
RATUL MILITARA TERITORIALA
BUCURESTI

No. 00253
din 21 Iulie 1954

C ă t r e
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

La adresa Nr. 0075000/1954 ;

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare Nr. 203/1954
privind pe Weisz Jean se prelungeste pînă
la data de 1. Noiembrie 1954.

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a se trimite
dosarul cauzei.-

PROCURORUL PROCURATURII MILIT TERIT BUC
Lt. Col. de Justiție

N. Dumitrescu
N. Dumitrescu

R.P.R.
PROCURATURA MILITARA TERITORIALA
BUCURESTI

18. bio-
No. 253

din 9 noembrie 1954

Strict secret

C ă t r e ,

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
U.M.0123/0

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare
No. 253/S/954, privind pe WEISS IOAN, se prelungeste până la
data de 1 ianuarie 1955.-

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a ne
trimite dosarul cauzei.-

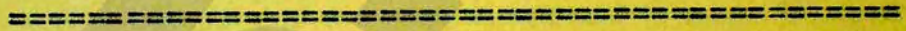
PROCURORUL PROCURATURII MILIT TERIT BUC
Lt.Col. de ~~reservă~~

N. Dumitrescu
N. Dumitrescu

BM/se
1 ex.

PROCESUL VERBAL DE PERCHEZITIE DOMICILIARA

PROCES VERBAL

Astăzi, *Luni*, anul *1952*, luna *Maiu*, ziua *26*.
Noi, *Lt. Maj. Schaidac Teodor*,
Din Direcțiunea G-rală a Securitatii Statului *Buc.*

Având în vedere autorizația Parchetului Tribunalului
Militar Regiunea . . . " . . . Militară Nr. . . . de a efec-
tua o percheziție domiciliară la locuința numitului, *Wais*
Ioan . . . din *Bucuresti* str. *Masarik* Nr. *1* . . .
apt. *18* . în scopul de a găsi material de interesează ordi-
nea și securitatea Statului, ne-am deplasat la adresa de
mai sus, însoțiți fiind de asistenții de mai jos, unde am
găsit prezent pe . . . . . căruia declinându-i
calitatea și scopul venirii noastre ne-am pus la dispoziție
apartamentul ce-l ocupă fiind compus din *două camere, hol.*

Procedând la efectuarea percheziției domiciliare, re-
zultatul a fost *următorul*:
S-au ridicat următoarele: *diferite dosare cu*
acte fiscale și persoane, adende, și corespondență
personală în limba maghiară - sau mos-
ridicat șapte cartuse col. 76r și un cartus arm.
văntătoare col. 12mm. Nu s-au ridicat bani, haine
sau alte obiecte de valoare.

Drapt pentru care am încheiat prezentul proces verbal
spreceale legale.-

OFITER DE SECURITATE,
Lt. Maj. Schaidac

PERCHEZITIONAT,

ASISTENȚI
Ursu

UNITĂTEA B.Sef Nr. 95

21
79 II

PROCES VERBAL Nr. 34

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 26. V - 952 ora 12 în BucureștiNot, Şt. Sculca Leopold din D. S. S. S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor
a subditului WEISZ IOAN născut la Satu Mare ^{decembrie 10 - 1910} în comuna Satu Mare

Raionul Reg. Baia Mare - fiul lui Carol T și Elisabeta T

de profesie funcționar căsătorit cu Hu domiciliat în București

● Tomaz Mozoric Nr. 1 primit conform ordinului Nota
raportului

Nr. _____ din _____

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele
obiecte și valori:

141 lei - 35 bani (una sută patruzecisiciumulei și treizeciscicincibani
portfeu de acte, ceas de mână marca "Jaeger", stilou marca
"Mont blank", creion mecanic fără marcă, briceag, portofel,
de hârtie, Biroul Populației, Legitimatie de sport, Carnet
incendiaritate B. C. S., Carnet provizoriu P.M.R., Notes,
20ce țigari sport, strecuri, X

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Şt. Sculca Leopold
SPP B. S. S.

Percheziționat

Şt. Sculca Leopold

Transferat la _____ conform Ordinului Nr. _____ din _____

Am predat,
OFITER DE SERVICIU,

Am primit,
reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data _____

IS

DECLARATIILE LUATE DELA NUMITUL WEISS IOAN.

=====

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

2 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,30

" s'a terminat " 14,55

Eu, Lt.Major de Securitate NICOLAU ION, am interogat în calitate de anchetator pe arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu-Mare, cetățean român, de naționalitate română, membru P.M.R. din anul 1944, studii - Academia Comercială în Franța în anul 1932, de profesie funcționar - director general al Băncii de Investiții, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomas Masarik Nr.1., necăsătorit, origina socială mic burghez, activitatea politică până în anul 1947 - P.M.R., în alegerile din 1946, președinte al Secției de Votare Beiuș și în 1948 la fel la Curcani-Oltenița, -decorat cu medalia Muncii la 1 Mai 1949 și Ordinul Muncii cl.II-a la 24 Noembrie 1951, serviciul militar satisfăcut la Regt.2 Vânători cu gradul de caporal T.R. contingentul 1932, prizonier nu a fost, a fost în străinătate în Franța în 1928-32 cu studiile în Ungaria, în 1948 cu delegația guvernamentală în Bulgaria în 1952 în legătură cu lucrările podului dela Rusciuc, nu a fost judecat sau condamnat.-

Intrebare :

Arată când ai fost director general la Banca de Investiții ?

Răspuns :

Am fost numit în luna Martie 1951 ziua 16.-

Intrebare :

Cu ce probleme se ocupă Banca de Investiții ?

Răspuns :

Se ocupă cu finanțarea, cu dotații nerambursabile a ramurilor activității economiei naționale și cu controlul întrebuințării lor.-

ss/. WEISZ IOAN

././.

Intrebare :

Ce politică a dus Ministerul de Finanțe cu privire la politica de finanțare la întreprinderi sau Ministere ?

Răspuns :

Politica dusă de Ministerul de Finanțe de a aplica începând din anul 1950 practica sovietică în finanțarea investițiilor, de a cere documentație pentru orice lucrare, neluând în considerare numărul, pregătirea și capacitatea de proiectare a țării, a dus la acțiuni de sabotare în economia națională.-

Intrebare :

In ce a constatat această politică de sabotare dusă de Ministerul de Finanțe ?

Răspuns :

Această politică de sabotare dusă de Ministerul de Finanțe, a constatat în faptul, de a nu fi îndrumat Ministerele de a cere Consiliului de Miniștri dela caz la caz derogări și prin faptul că nu era preocupat de neîndeplinirea planului de investiții și că a tolerat ca Banca de Investiții până în Mai 1951 să nu-i dea date analitice periodice, asupra felului cum se îndeplinește planul de investiții.- Chiar după această dată, cu toate că a fost sesizat și cu rapoarte din partea Băncii de Investiții de neîndeplinirea planului, nu a inițiat nimic și nici nu a îmbrățișat alte inițiative de a ușura îndeplinirea sarcinilor de investiții.-

In economia socialistă urmărirea planului prețului de cost și planului de reducere a prețului de cost, nu a fost urmărite de Ministerul de Finanțe pe întreaga economie națională.- Ministerul de Finanțe nu a fost preocupat de această problemă și nu a controlat în mod sistematic și organizat, dacă elementele componente ale prețului de cost sunt bine stabilite. Ministerul de Finanțe nu și-a întocmit planuri, astfel : planul financiar unic, planul de beneficii, chiar planurile de muncă în Centrala Ministerului, a direcțiilor, nu au fost coordonate într'un plan unic pe Minister.- Sarcina dată de Partid de a ridica și promova elemente muncitorești, nu a fost adusă la îndeplinire.- Chiar elementele muncitorești aduse au fost înlăturate din aparatul central.- La fixarea normativului fondului de rulment, s'au luat mecanic indici din Uniunea Sovietică, fără a ține cont că viteza de rotație, respectiv ciclurile de

ss/. WEISZ IOAN

producție sunt mai lungi ca în Uniunea Sovietică.- Ministerul de Finanțe nu a fost preocupat cu acoperirea la timp a pierderilor planificate.- Ministerul de Finanțe nu era preocupat suficient de simplificarea evidenței contabile și cu creșterea de cadre contabile.-

Intrebare :

Ce persoane din cadrul Ministerului de Finanțe a imprimat această politică și cum ?

Răspuns :

Fostul Ministru VASILE LUCA pentru faptul că nu a trasat sarcini concrete și nici nu a urmărit executarea principalelor obiective ale Ministerului de Finanțe.- Deasemenea IACOB ALEXANDRU, MODORAN VASILE și CRAIU IOAN.-

Intrebare :

Care sunt consecințele politicii de sabotare dusă de persoanele arătate mai sus ?

Răspuns :

Cu toate că Consiliul de Miniștri atât în anul 1950 cât și în anul 1951, a permis aprovizionări de materiale de investiții fără documentație, totuși planul de investiții nu s'a realizat decât circa 70%, iar în anul 1951, măsura arătată mai sus abia în luna Martie, s'au pierdut trei luni de zile și planul nu s'a putut realiza decât 53%.-

La multe bunuri de consum prețul de cost este mai mic în sectorul particular decât în sectorul socialist, ceea ce denotă o păgubire în economia națională.- Planul de beneficii ne fiind întocmit pe criterii științifice, unele unități au vărsat mai mult beneficiu, decât este indicat, diminuându-se astfel fondurile de rulment.- Prin faptul că nu a existat o planificare a muncii, munca depusă nu a fost urmărită.- La direcțiile de venituri și cheltueli care sunt politice, nici un director nu este de origină muncitorească.- Insuficiența fondurilor de rulment a dus la nerealizarea planului de producție, căci din lipsă de fonduri nu s'au putut aproviziona cu materiale, achita salariilor, deci din insuficiența mijloacelor financiare, producția a suferit atât cantitativ cât și calitativ.- Conducătorii unităților economice, care trebuiau să recurgă la credite bancare, au fost împiedicați de a întrebuința toată activitatea lor în vederea organizării muncii de producție, sau de desfacere, pierzând vremea cu îndeplinirea formalităților în mod normal inutile, pentru obți-

nerea fondurilor bancare.- Toate acestea au contribuit la desorganizarea unităților economice, la desorganizarea gospodăriei chibzuite și la mărirea prețului de cost.- Unele unități s'au îndatorat, blocând conturile furnizorilor, care la rândul lor au blocat conturile altora.- Lipsa de preocupare a Ministerului de Finanțe de a urmări raportul între creșterea fondului de salarii și creșterea productivității muncii, a dus la creșterea nejustă a fondului de salarii și deci la mărirea prețului de cost.- Lipsa unei evidențe clare contabile, a dus la imposibilitatea organizării chibzuite și la lipsuri în întocmirea planurilor, deoarece planul de Stat se întocmește pe baza unor indicii extrași din evidență.-

Intrebare :

Când ai constatat d-ta prima dată că se duce această politică de sabotare din partea conducerii Ministerului de Finanțare ?

Răspuns :

Incepând din anul 1949, am văzut unele lucruri fără să cuprind problema în totalitatea ei.- Iar în toamna anului 1951, mi-am dat seama că aceste acțiuni sunt organizate de IACOB ALEXANDRU.-

Intrebare :

Pe ce te bazezi când faci această afirmație ? Ancheta îți cere să arăți faptele concrete care stau la baza acestei afirmații ?

Răspuns :

IACOB ALEXANDRU dușmănea oamenii cinstiți, astfel ducând o acțiune contra lui BALAN în prezent director la fructe-export și EIGLITZ.- S'a înconjurat cu elemente dubioase, astfel fiind cea mai importantă direcție din Ministerul de Finanțe, direcția finanțării economiei naționale, a fost condusă întâi de LAZAR CONSTANTIN și pe urmă de DINU CONSTANTIN elemente dubioase.- Prin dispoziția pe care mi-a dat-o, ca să-închid anul financiar la 31 Decembrie 1951, ceeace nu era normal.- Lucrările speciale de apărarea țării (ale Ministerului Metalurgiei) care din punct de vedere legal nu erau în regulă, ar fi trebuit oprite și muncitorii neplătiți dacă s'ar fi executat dispozițiile date de el.-

ss/. WEISZ IOAN

Intrebare :

Ce ai făcut când ai constatat aceste acțiuni în mod practic ?

Răspuns :

Am adus la cunoștința unor organe verbal și în scris.

Intrebare :

Ce urmări au avut sesizările pe care d-ta afirmi că le-ai făcut ?

Răspuns :

Nu a avut nici o urmare de îndreptarea acestor lucruri.-

Intrebare :

Ce trebuia să faci, sau ce puteai să faci dacă nu s'au luat nici un fel de măsuri ?

Răspuns :

Văzând că unele lucruri i le spun fostului Ministru de Finanțe și nu ia nici un fel de măsuri, trebuia să mă duc la primul secretar al C.C. al P.M.R. să expun această situație. Ceva mai mult, trebuia chiar dela numirea mea la B.C.I.și când am văzut ce este în această bancă.-

Intrebare :

Dece nu ai făcut acest lucru ?

Răspuns :

Nevrând să trec peste VASILE LUCA, pe care l-am privit mai mult pe el decât pe Partid.-

Intrebare :

Cu ce persoane ai avut discuții cu privire la VASILE LUCA în afară de persoanele cărora le-ai făcut sesizările ?

Răspuns :

Cu frații EIGLITZ, TAMARA MURESANU, LAZAR ANDREI, HOBSU, cu NOVAC și COSTACHE.-

Intrebare :

Ce discuții ai purtat cu frații EIGLITZ ?

Răspuns :

Asupra vinei lui VASILE LUCA, când ZOLTAN EIGLITZ îi lua apărarea.- După venirea comisiei, el m'a întrebat cine a venit în comisie, dacă se interesează de Ministerul de Finanțe

și de VASILE LUCA, spunându-mi ca să am grije că "bătrânul te-a iubit".-

Intrebare :

Ce discuții ai avut cu TAMARA MURESANU ?

Răspuns :

Fiind la ei acasă într'o Duminică după masă (20 Aprilie a.c.), am fost chemat la Comisia ce se găsea la B.C.I., când mi-am luat rămas bun, printre altele i-am spus că voi spune totul, dar pe "bătrânul (VASILE LUCA) nu îl vând".-

Intrebare :

Ancheta îți cere să arăți cum explici afirmația pe care ai făcut-o cănu-l vând pe VASILE LUCA ?

Răspuns :

Am luat această atitudine punându-i în gând și exprimându-mă că "nu îl vând pe VASILE LUCA", ca luând asupra mea răspunderea totală, ca cel puțin pentru Banca de Investiții să-l apăr de răspundere.-

Intrebare :

Cum se califică această atitudine a d-tale ?

Răspuns :

Sunt vinovat de nerespectarea liniei Partidului cu privire la vigilență, de a nu demasca elementele dușmănoase care duc la subminarea Partidului și la slăbirea Aparatului de Stat.

Intrebare :

Care sunt elementele dușmănoase pe care nu le-ai demascat ?

Răspuns :

O serie de elemente cu trecut dubios și o serie de elemente ce au fost descoperite de către Comisia de verificare ce a fost la B.C.I.-

Intrebare :

Ce fapte au săvârșit aceste elemente ?

Răspuns :

O parte din aceștia au dus în trecut o serie de acțiuni împotriva clasei muncitoare.- Alți foști exploatare și elemente nesincere față de Partid.-

ss/.WEISZ IOAN

Intrebare :

Pentru care fapt aceste elemente nu au fost îndepărtate din B.C.I. ?

Răspuns :

Intrucât nu s'au pregătit elemente pentru înlocuirea lor, au fost menținute în muncă.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

ss/ WEISZ IOAN

LT, MAJOR DE SECURITATE,

Nicolau Ioan

SE/ 5 ex.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

2 Iunie

1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 14 și 55 minute.

Eu, Lt. Colonel Major de Securitate Nicolae Ion.
am interogat în calitate de Anchetator

(pe arestatul, reținutul, mărtorul)

1. Numele WEISZ
2. Prenumele IOAN.
3. Anul, luna și ziua nașterii 10 Decembrie 1910
4. Locul nașterii Satu-Mare.
5. Cetățenia Română.
6. Naționalitatea Română.
7. Apartenența politică Membru P.M.R. din ce an 1944.
8. Studii Academie Comercială în Franța în anul 1933.
când, ude și ce școală a absolvit.
9. Profesia Funcționar.
10. Ultimul loc de muncă și funcția Director General al băncii de investiții.
11. Ultimul domiciliu Buc. str. Toma Măscuț nr. 1.
12. Situația familială Ne căsătorit.

(soția, copii, numele lor, vârsta)

tor, domiciliul și ocupația)

13. Origina socială clasă burgheză.
(averea părinților până la 25 August

1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 Membru P.M.R.
(în ce partide politice a fost.

În alegerile din 1946 președinte al secției de votare Beius,
Participare în alegeri).

și în 1948 la fel în Curcani-Oltenița.

Iscălitura,

Ioan Ion

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Medalie Munci la

(Înainte și după 23 August 1944)

1 Mai 1948 și Ordinul Munci S.U. la 24 Septembrie 1952.

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție L. Vânători cu gradul
de colonel T.A. contingent 1932.

17. Dacă a fost prizonier nu.

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce În Franța în
1928-32 cu studiile, în Anglia în 1948 cu delegația guvernamentală în
Belgia în 1952 în legătură cu licențele produsului de la Rușcuic.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat nu.

Intrebare: Arsta când a. i. fost numit director general
la banca de investiții?

Răspuns: Am fost numit în luna Martie 1951 ziua 16.

Intrebare: Cu ce probleme se ocupă banca de investiții?

Răspuns: Se ocupă cu finanțarea, cu dotarea ne rambursabile a
unor activități economice naționale și cu controlul întrebuințării lor.

Intrebare: Ce politică a dus Ministerul de Finanțe
cu privire la politica de finanțare la întreprinderi sau ministere?

Răspuns: Politică dusă de Ministerul de Finanțe
de a aplica începând din anul 1950 practica sovietică
în finanțarea investițiilor, de a cere documentație

Îscălitura,

Reing Jean

Urmare: pentru orice lucrare, ne liant în considerare, 31
numarul negătive și capacitatea de proiectare a țării,
a dus la acțiune de robotare în economie națională.
Titelare: În ce a constat această politică de robotare
dusă de ministerul de Finanțe?

Răspuns: Această politică de robotare dusă de
ministerul de Finanțe a constat în faptul, de a nu
fi îndrumat ministerele de a cere consiliului de
ministri, de la caz la caz derogări și prin faptul
că nu era preocupat de ne îndeplinirea planului
de investiții și că a tolerat ca banca de investiții
până în anul 1951 să nu a dea date analitice
periodice, asupra felului cum se îndeplinește planul
de investiții. Chiar după această dată, cu toate că
a fost rezolvat și cu rapoarte din partea băncii de
investiții, de ne îndeplinirea planului, nu a inițiat
nimic și nici nu a imbrățisat alte inițiativă
de a ușura îndeplinirea sarcinilor de investiții.
În economia socialistă urmărirea planului pretului de
cost și planului de reducere a pretului de cost nu a
fost urmărită de ministerul de Finanțe pe întregă economie
națională. Ministerul de Finanțe nu a fost preocupat de
această problemă și nu a controlat în mod sistematic
și organizat dacă elementele componente ale pretului
de cost sunt bine stabilite. Ministerul de Finanțe
nu și-a întocmit planuri, astfel: planul financiar unic,
planul de beneficii, chiar planurile de muncă în control
ministerului a dietitelor nu au fost coordonate într'un
plan unic pe ministere. Dăruia date de partid de a ridica
și promova elemente munitorești: nu a fost adusă la
îndeplinire. Chiar elemente munitorești aduse au fost
înăbușate din aparatul control. La fixarea normativului

Iscălitura

În fine

Urmare: fondului de rulment, sau listă mecanic indici din Uniunea Sovietică, fără a ține cont ca viteza de rotație, respectiv ciclurile de producție sunt mai lungi ca în Uniunea Sovietică. Ministerul de Finanțe nu a fost preocupat cu acoperirea la timp a pierderilor planificate. Ministerul de Finanțe nu era preocupat suficient de simplificarea evidenței contabile și cu creșterea de cadre contabile.

Întrebare: Ce persoane din cadrul Ministerului de Finanțe a imprimat această politică și cum?

Răspuns: Fostul ministru Voile Luca pentru faptul că nu a trasat sarcini concrete și nici nu a urmărit executarea principalelor obiective ale Ministerului de Finanțe. De asemenea Jacob Alexandru, Chodoros Voile și Crăciun Ion.

Întrebare: Care sunt consecințele politicii de robotare dură de persoanele arătate mai sus?

Răspuns: Cu toate că consiliul de miniștri stat în anul 1950 cât și în anul 1951 a permis aprovizionării de materiale de investiții fără documentație totuși planul de investiții nu s'a realizat decât cu circa 70%, iar în anul 1951, măsură arătate mai sus obia în luna Martie, s'au pierdut trei luni de zile și planul nu s'a putut realiza decât 83%.

La multe bunuri de consum prețul de cost este mai mic în sectorul particular decât în sectorul socialist, ceea ce derota că nu a poșubire în economia națională. Planul de beneficii ne fiind întocmit pe criterii științifice, unele unități au reușit mai mult beneficiu, decât este indicat, diminuându-se astfel fondurile de rulment. Prin faptul că nu a existat a planificare a muncii, munca depusă nu a fost urmărită. La direcțiile de venituri și cheltuieli care sunt politice, nici un director nu este de origine muncitorească. Insuficiența fondurilor de

Observație: Fiecare pagină a procesului verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator,

ștă de min
și nu se iscălește
A. W. C.

Crăciun Ion

32

Urmare: subman, a dus la ne realizarea planului de productie, căci din lipsa de fonduri nu s-au putut aproviziona cu materiale, achita salariile, deci din insuficienta mijloacelor financiare, producția a suferit, atât cantitativ cât și calitativ. Conducătorii unităților economice, care trebuiau să recurgă la credite bancare, au fost împiedicați de a întrebuința toate activitatea lor, în vederea organizării muncii de producție sau de desfacere, pierzând vremea, cu îndeplinirea formalităților, în mod normal inutile, pentru obținerea fondurilor bancare. Toate acestea au contribuit la desorganizarea unităților economice, la desorganizarea gospodăriei chibzuite și la mărirea pretului de cost. Unele unități sau îndatorat, blocând conturile furnizorilor, ca să le rânduiească sau blocat conturile altora. Lipsa de preocupare a Ministerului de Finante, de a urmări, raportul între creșterea fondului de salarii și creșterea productivității muncii, a dus la creșterea nejustă a fondului de salarii și deci la mărirea pretului de cost. Lipsa unei evidente clare contabile, a dus la imposibilitatea organizării unei organizări chibzuite și la lipsa în întocmirea planurilor, deoarece planul de stat se întocmește pe baza unor indicii extrași din evidență.

Întrebare: Când a-i constatat d-ta prima dată că se duce această politică de salotare din partea conducerii Ministerului de Finante?

Răspuns: Începând din anul 1949, am văzut unele lucruri fără să cuprind problema în totalitatea ei. Tot în toamna anului 1951 mi-am dat seama că aceste acțiuni sunt organizate de Iacob Alexandru.

Întrebare: Pe ce te bazezi când faci această afirmație? Amaleta îți cere să notezi faptele concrete care stau la baza acestei afirmații?

Răspuns: Iacob Alex. duș marea oarecui cinstită, astfel ducând o

Urmare: actiune contra lui Belos insprezent director la finante-export, Anghelescu. Sa insconjurat cu elemente dubioase, osfel fiind cea mai importanta directie din Ministerul de Finante, directia finantarii economiei nationale, a fost condusa intai de Lazar C. si apoi pe urma de Simeon C. elemente dubioase. Prin dispozitia pe care mi-a dat-o, ca sa inchid anul financiar la 31 decembrie 1951, ceea ce nu era normal. Lucrurile speciale de apăsare tari (ale Ministerului Metalurgiei) care din punct de vedere legal nu erau in regula, or fi trebuit apasate si manevrate si platite, daca nu fi executat dispozitiile date de el.

Intrebare: Ce a-i facut cand a-i constatat aceste actiuni in mod practic?

Raspuns: Am adus la cunostinta unor organe verbale si in scris.

Intrebare: Ce urmasi a avut sevizabile pe care d-ta afirma ca le-ai facut?

Raspuns: Nu a avut nici-a urmasi de indreptarea acestor lucruri.

Intrebare: Ce trebuia sa faci, sau ce putea-i sa faci, daca nu stiu luat nici un fel de masuri?

Raspuns: Valoarea ca unele lucruri i-le spun portului minister de Finante si nu ia nici un fel de masuri, trebuia sa ma duc la primul secretar al C.C. P.M.R. sa expun aceasta situatie. Ceva mai mult, trebuia, chiar dela munca mea la B.C.F. si cand a murit se este in aceasta forma.

Intrebare: Dece nu ai facut acest lucru?

Raspuns: Ne vand sa trec peste Voile Luce pe care l-am privit mai mult pe el decat pe partid.

Intrebare: Cu ce persoane a-i avut discutii cu privire la Voile Luce in ofera de persoanele corare le-ai facut sevizabile?

Raspuns: Cu fratii Anghelescu, Tomasa Muresanu, Lazar Andrei, Horne, cu Novac si Costache.

Urmare: Întrebare: Ce discuții a-i purtat cu fratii Hinglet? 33

Răspuns: A supra vinei lui Vasile Luca, când Zoltan Hinglet îi lua apăsarea. După venirea comisii el me întohol, cine a venit în comisie, dacă se interesează de Ministerul de Finanțe și de Vasile Luca. Spunându-mi că să am grijă că "bătrânul te-a iubit".

Întrebare: Ce discuții a-i avut cu Tamara Muresanu?

Răspuns: Fiind la ei acasă într-o duminică după masă (20 Aprilie a.c.) am fost chemat la comisie ce se găsea la B.C.I. când mi-am luat rămas bun, printre altele i-am spus că, voi pune totul, dar pe "bătrânul (Vasile Luca) nu îl vând".

Întrebare: Ancheta îți cere să arăți cum explici afirmatia pe care ai făcut-o, că nu-l vând pe Vasile Luca?

Răspuns: Am luat această atitudine punându-mi în gând să exprimându-mă "că nu îl vând pe Vasile Luca", ca luând asupra mea răspunderea totală, ca cel puțin pentru banca de investitii să-l apar de răspundere.

Întrebare: Cum se colifcă această atitudine a d-ta?

Răspuns: Sunt vinovat de ne respectarea liniei partidului, cu privire la rigiditate, de a nu demasca elementele durnăsoare care duce la subminarea partidului și la slăbirea aparatului de stat.

Întrebare: Care sunt elementele durnăsoare pe care nu le-ai demascat?

Răspuns: O serie de elemente cu trecut dubios și o serie de elemente, ce au fost descoperite de către comisia de verificare ce a fost la B.C.I.

Întrebare: Ce fapte au răvășit aceste elemente?

Răspuns: O parte din acestea au dus în trecut a serie de acțiuni impotivă clasei muncitoare. Alți fapte exploatare și elemente ne sincere față de partid.

Iscălitura,

Ion Jovan

Urmare: Inteliore: Pentru care fost aceste elemente nu au
fost îndepărtate din B.C.I.?

Răspuns: Întrucât nu s'au pregătit elemente pentru
înlocuirea lor au fost reținute în oarecând.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatori
cu înțeles în înțeles și am constatat că este întocmit cu cele
declarații de mine, sursele și sursele proprii și ne silit de
mine.

Încetător.

Nicolasu

Și. Moș. de securitate.

Nicolasu.

NICOLAU. JON.

PROCES VERBAL DE INTEROGĂTORIU

Arestatul WEIS IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în Buc. Str. Toma Masarik Nr. 1.-

3 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 23,05

" s'a terminat la " 2,15.

Intreba re:

În procesul verbal de interogatoriu din ziua de 2 Iunie 1952 ai arătat că ai îndeplinit funcția de Director general al B.C.I. Anchetăți cere să arăți care erau atribuțiile d-tale în această calitate?

Răspuns:

Conduc și răspund de întreaga activitate a Băncii.-

Intrebare:

Ca re a fost politica de cadre dusă de d-ta în Bancă?

Răspuns:

După venirea mea în bancă, am scos o serie de elemente necorespunzătoare politice. Cu toate că unele elemente dușmănoase au fost descoperite, totuși au fost menținute mai departe în bancă, pentru a fi folosite în profesional.-Vârful conducătoare din Bancă, cu toate că erau elemente cu trecut dubios și dușmănoase regimului actual, totuși nu au fost date afară.-

Intrebare:

Cunoștea-i care sunt consecințele în muncă prin menținerea în Bancă, acestor elemente dușmănoase?

Răspuns:

Cunoșteam consecințele, cum ar fi cazul lui GHENCEA VICTOR pe a cărui viză nu mai dădeam nici-o aprobare neavând încredere prin faptul, că am aflat că a făcut afaceri la economatul Băncii de Stat și nu l-am văzut bine intenționat cu ocazia încheierii bilanțului pe anul 1951, când a căutat să saboteze acest plan.-

ss/Wais Ioan.

PAUNESCU NICOLAE cu toate că după venirea lui în Bancă am aflat de trecutul lui dubios și alții care puteau să divulge stătea secrete.==

35

Intrebare:

Cum și-a dus la îndeplinire sarcinile ce au revenit B.C.I. pe a nui 1951?

Răspuns:

Până în Septembrie 1951 finanțarea centralizată, birocratică a împiedicat realizarea planului de Stat. Măsurile luate în Noembrie au îmbunătățit situația, dar era prea târziu deoarece lucrările nu se puteau executa ca în timpul veri.- Normele de control au fost întocmite abia în Sept. 1951, iar reorganizarea controlului a început tot la această dată, cele două controale principale și anume: controlul prețului de cost și planului de punere în funcțiune nu au fost trasate de conducerea Băncii până în Sept. 1951.- Analizând munca de control rezultă că situațiile de lucrări de construcții au fost verificate numai în proporție de 25% ceace a permis avansarea de fonduri în mod nejust de multe ori, urmând ca recuperarea să se poată face până la sfârșitul anului.-

Odată cu elaborarea normelor de control, au fost întocmite norme de control tehnic, care cuprindeau dispozițiuni în vederea măsurătorilor de control. Aceste instrucțiuni nu au fost duse la îndeplinire de organele execut ante. Decretul de organizare al Băncii a fost depus în luna Iunie 1951 la Ministerul de Finanțe. Corpul de control tehnic nu a fost complectat cu toate că s'a cerut acest lucru la Ministerul de Finanțe. Personalul necesar, desfășurării în bune condițiuni a deschiderilor de finanțări și lucrărilor curente de evidență, nefiind recrutat, aceste lucrări au întârziat. Controlul fondului de salarii și planului de cassă nu s'a făcut integral.- În prima parte a anului 1951 nu a fost o preocupare de calificarea contabililor și responsabililor de investiții din ministere și întreprinderi.- În primele patru luni ale anului 1951 Banca nu a finanțat lucrările de organizarea șantierului indiferent de depunerea devizului lucrării de bază.-

Intrebare:

Care au fost consecințele prin neîndeplinirea acestor sarcini în bune condițiuni?

Răspuns:

Controlul integral prin leu în investiții nu s'a putat realiza odată cu efectuarea plății, ci numai la recepții definitive, dând loc astfel la cazuri când recuperarea integrală nu a mai fost posibilă. Prin nerealizarea controlului integral a fondului de salarii și planului de cassă, s'au făcut plăți nejuste care s'au stabilit abia la controlul dotațiilor.-

ss/Wais Ion.

././.

Nedeschiderea finanțării la timp și nerezolvarea evidențelor curente, au împiedicat realizarea planului de investiții. Faptul că evidențele nu au fost puse la zi și rapoartele nu au fost analitice nu a permis Ministerului de Finanțe a face o analiză a investițiilor, cu toate că acest minister, nu era preocupat de acest lucru. Nelămurirea la timp a contabililor și responsabililor de investiții și de întreprinderi au avut ca urmare neîntărirea disciplinei financiare, care a dus la cheltuieli inutile. Aceste toate s'au resfrânt asupra planului de investiții care nu a fost realizat în întregime și care a dăunat economiei naționale.--

La Ministerul de Finanțe nu s'a făcut nici un fel de sedință de analiza muncii și nici de colegiu, lăsând această muncă fără control, fapt ce a dat loc la delăsare în muncă și neorganizată.--

Intrebare:

Cine se face vinovați de toate aceste lucruri arătate mai sus?

Răspuns:

Se face vinovați de acestea fostă conducere a Ministerului de Finanțe, care prin acțiunile întreprinse de ei, au lăsat B.C.I. începând din anul 1949 în situația în care a fost în luna Martie 1951. Ministerul de Finanțe și eu după această dată pentru nepunerea la punct integral a situației normale, în măsură mai mare decât cea realizată.--

Intrebare:

Care sunt faptele pentru care te faci vinovat în această activitate dusă la B.C.I.?

Răspuns:

Am urmat cu rigiditate afară de câteva excepții linia lui VASILE LUCA referitor la devize. Nu am pus la punct controlul pe anul 1951.--

Intrebare:

Care au fost consecințele și ce pagube au adus în economia națională aceste lucruri?

Răspuns:

Neîndeplinirea planului de Stat în investiții, unele cazuri de nerecuperări de fonduri și control calitativ tehnic necorespunzător care a dus daune în economia națională. Controlul prețului de cost la întreprinderile de construcții nu se face în totală măsură, deoarece nu toți inspectorii știu să calculeze prețul de cost, făcut de contabilii întreprinderilor de construcții ceace a dus la toherarea scumpirii prețului de cost în construcții.--

ss/Wais Ion.

././.

Intrebare:

Recunoști că s'a dus o politică dușmănoasă cu privire la planul de investiții prin cele arătate de d-ta.?

37

Răspuns:

Recunosc că politica dusă în această privință a fost contra intereselor clasei muncitoare.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

Lt. Maj. de Securitate

ss/Wais Ioan.

Nicolau Ion.

BN

5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul WEISZ JOAN, născut la 10 decembrie 1910 de naționalitate română, de profesie funcționar, de ultimul domiciliu în Buc. Nr. Toma Căssariu Nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Iunie 1952

Orașul Băcuri

Interogatoriul a început la ora 13 și 5 min.
„ s'a terminat la „ 2. și 15. „

Intrebare: În procesul-verbal de interogatoriu din ziua de 2 Iunie 1952 ați arătat că ați îndeplinit funcția de director general al B.C.I. Anchetă it. care vă arăți care erau atribuțiile d-țe în această calitate?

Răspuns: Conducere și răspunde de întreaga activitate a hoarei.

Intrebare: Care a fost politica de cadru dură de d-țe în bancă?

Răspuns: După venirea mea în bancă, am scos o serie de elemente necorespunătoare politic. Cu toate că unele elemente dușmănoase au fost descoperite, totuși au fost menținute mai departe în bancă, pentru a fi folosite în profesional. Voi fi la conducătoare din bancă, cu toate că erau elemente cu trecut dubios și dușmănoase regimului actual totuși nu au fost date afară.

Intrebare: Cunoșteți ce sunt conștientele în muncă prin menținerea în bancă, a acestor elemente dușmănoase?

Răspuns: Cunoșteam conștientele, cum ar fi cazul lui Ghencea Victor pe a cărui viză nu mai dădeam nici-o aprobare

Iscălitura, *Joan Weiss*

Urmare: revenind în vedere prin faptul, că am aflat că s-a făcut
afacere la scara otelului băncii de stat și nu le-am văzut
bine intenționat cu ocazia încheierii bilanțului pe anul
1951, când a căutat să șoșoteze acest plan. Păunescu și alții
cu toate că după venirea lui în bancă ^{am aflat} ~~avea~~ trecutul lui dubios
și alții care puteau să divulge stăte secrete.

Adaugat de mine
și solicitat. Jue

Întrebare: Cum n-a dus la îndeplinire sarcinile ce au
revenit B.C.J pe anul 1951?

Răspuns: Poate în septembrie 1951 finanțarea centralizată,
burocratică a împiedicat realizarea planului de stat. Măsurile
luate în țările cu îmbunătățită situație, dar era prea târziu
deoarece lucrările nu puteau executa ca în timpul neii.

Exemple de control au fost întocmite abia în sept. 1951,
iar reorganizarea controlului a început tot la această dată.
Cele două controale principale n-au avut: controlul pretului
de cost și planului de punere în funcțiune nu au fost
terose de conducerea băncii până în sept. 1951. Evidențele
au fost puse la punct abia în luna Iulie 1951. Analizând
nume de control rezultă că situațiile de lucrări de construcții
au fost verificate numai în proporție de 25% ceea ce a permis
avanzarea de fonduri în mod ne just de multe ori, urmând
ca recuperarea să se poată face până la sfârșitul anului.

Odată cu elaborarea normelor de control, au fost întocmite
norme de control tehnic, care cuprindeseu dispozițiuni în vederea
realizării normelor de control. Aceste instrucțiuni nu au fost
duse la îndeplinire de organele executante. Decretul de
organizare al băncii a fost depus în luna Iunie 1951 la
Ministerul de Finanțe. Corpul de control tehnic nu a fost
completat cu toate că se cerea acest lucru la Ministerul de
Finanțe. Personalul necesar, desigur în bune condițiuni
a deschiderilor de finanțări și lucrărilor urgente de evidență,
nu fiind executat, aceste lucrări au întârziat. Controlul

Iscălitura

Maniu Jue

Urmare: fondului de salarii și planului de casă nu s-a făcut integral. În prima parte a anului 1951 nu a fost preocupare de eficiența contabililor și responsabililor de investiții din ministere și întreprinderi. În primele patru luni ale anului 1951 banca nu a finanțat lucrările de organizarea contabilității indiferent de depunerea devizului lucrării de casă.

Întrebare: Care au fost consecințele prin neîndeplinirea acestor sarcini în bune condițiuni?

Răspuns: Controlul integral prin leu în investiții nu s-a putut realiza odată cu efectuarea plății, ci numai la recepția definitivă, dând loc astfel la cazuri când recuperarea integrală nu a mai fost posibilă. Prin ne realizarea controlului integral a fondului de salarii și planului de casă, s-au făcut plăți ne juste care s-au stabilit abia la controlul dotatilor, și deschiderea finanțării la timp și ne rezolvarea evidentelor curente au împiedicat realizarea planului de investiții. Faptul că evidentele nu au fost puse la zi și rapoartele nu au fost analitice nu a permis Ministerului de Finanțe să facă o analiză a investițiilor, cu toate că acest minister nu era preocupat de acest lucru. Ne luarea la timp a contabililor și responsabililor de investiții și de întreprinderi au avut ca urmare ne întărirea disciplinei financiare, care a dus la cheltuieli inutile. Aceste toate s-au resținat asupra planului de investiții care nu a fost realizat în întregime și care a dăunat economiei naționale. La Ministerul de Finanțe nu s'a făcut nici un fel de rediță de analiză muncii și nici de colegiu, lăsând această muncă fără control, fapt ce a dat loc la delirare în muncă și ne organizată.

Întrebare: Cine se face vinovății de toate aceste lucruri arătate mai sus?

Urmare: Raspans: Se face vinovat de acestea fosta conducere a Ministerului de Finante, care prin actiunile intreprinse de ei, au lasat B.C.T. incepand din anul 1949 in situatia in care a fost in luna Martie 1951. Ministerul de Finante si ce dupa aceasta data pentru ne punerea la punct integral a situatiei normale, in măsura mai mare decât cea realizata.

Intrebare: Care sunt faptele pentru care te faci vinovat in aceasta activitate dusă la B.C.T.?

Raspans: Am umrat cu rigiditate afara de câteva exceptii linia lui Voile Luce referitor la devisa. Nu am pus la punct controlul pe anul 1951.

Intrebare: Care au fost consecintele si ce pagube au adus in economia nationala aceste lucruri?

Raspans: Ne indeplinirea planului de stat in investitii, unele comisi de ne recuperării de fonduri si control calitativ tehnic ne corespunzător care a dus daune in economia nationala. Controlul pretului de cost la intreprinderile de constructii nu se face in totala măsura, deoarece nu toti inspectorii stiu să calculeze pretul de cost, fiind de contabili intreprinderilor de constructii ceea ce a dus la tolerarea incalparii pretului de cost in constructii.

Intrebare: Recunosti ca se dus o politica de monstruozitate cu privire la planul de investitii prin cele arătate de d-ta?

Raspans: Recunosc ca politica dusă in aceasta privinta a fost contra intereselor clasei muncitoare.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogatori amintit cu amant si am constat ca este intocmit cu ale declarate de mine sursei si ramas propiu si se abita de mine.

Anchetator.

St. Maj. de Securitate.

Nicolau.

NICOLAU. JON.

Iscălitura,

Quirina Jovan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WAISZ ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Toma Masarik Nr. 1.-

5 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,10
" s'a terminat la " 22,30

Intrebare:

De când îl cunoști pe BRETTER TIBERIU?

Răspuns:

Il cunosc pe BRETTER TIBERIU din anul 1926 sau 27.-

Intrebare:

In ce împrejurare l-ai cunoscut?

Răspuns:

In anul 1926-27 am terminat școala comercială din Satu Mare, după care tot în acest an, am intrat funcționar la Banca Comercială din această localitate. Ducându-mă pe la sindicatul funcționarilor particulari l-am cunoscut pe BRETTER TIBERIU.-

Intrebare:

In ce relații ai fost cu el?

Răspuns:

Dela început și până în anul 1944 am fost cu el bun cunoscut. In acest timp nu l-am văzut mai mulți ani. Din anul 1944 pentru faptele lui murdare de afaceri, relațiile între noi s'au răcit.-

Intrebare:

Când l-ai văzut ultima dată?

Răspuns:

L-am văzut în vara anului 1950 la Constanța.-

Intrebare:

Cu ce ocazie v-ați întâlnit?

Răspuns:

El mi-a spus că este în plimbare prin Constanța făcând și concediu acolo, cu care ocazie a venit și la mine în birou.-

ss/Weisz Ion.

././.

Intrebare:

De unde știa că d-ta ești în Constanța și unde lucrezi?

Răspuns:

Mi-a spus că lucrează la Banca de Stat și luând masa la banca din Constanța, a aflat acolo că eu lucrez la Canalul Dunăre-Marea Neagră.-

Intrebare:

Ce discuții ați avut, cu această ocazie?

Răspuns:

Am discutat foarte puțin, deoarece în acea zi am avut vizita în Constanța lui IACOB ALEXANDRU și alții.-

Intrebare:

Ce politică a făcut BRETTER TIBERIU?

Răspuns:

A făcut politică social-democrată de dreapta.-

Intrebare:

Ce cunoști despre activitatea lui BRETTER TIBERIU?

Răspuns:

Fiind președintele sindicatului din Satu Mare, se spunea că face afaceri cu banii sindicatului. El era în bune relații cu elementele capitaliste din Satu Mare. În anul 1942 când eu am fost dus în lagărul dela Seni, am găsit acolo pe BRETTER, căruia comandantul lagărului după puțin timp l-a eliberat. După 23 August 1944 mi-a spus el, că vrea să facă o afacere mare, cu aducerea petrolului din București.- Am aflat del KERZELICI că BRETTER a fost agentul Gestapou-lui, sau omul de încredere a ceasornicarului BOHMAN, care a fost agentul Gestapou-lui. Vecini lui BRETTER spunea că ofițerii nemți eu trăit cu nevasta sa.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu.-

ssWeisz Ion.

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

BN/ 5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat pe WAISZ. JON, născut la 10 Noiembrie 1910 în satul Moaie
de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliu în București str. Toma Moroșoiu No. 1.

5 Iunie 1952

Orașul București -

Interogatoriul a început la ora 20 și 10 min.
„ s'a terminat la „ 22 și 30 „

Intrebare : De când îl cunoști pe Better Tiberiu ?

Răspuns : Il cunosc pe Better Tiberiu din anul 1926 sau 27.

Intrebare : În ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns : În anul 1926-27 am terminat școala comercială
din satul Moaie, după care în tot acest timp, am intrat funcționar
la banca comercială din această localitate. Ducându-mă pe
la sindicatul funcționarilor particulari l-am cunoscut pe
Better Tiberiu.

Intrebare : În ce relații a-i fost cu el ?

Răspuns : De la început și până în anul 1944 am fost cu
el bun cunoscut. În acest timp ne la-m văzut mai
multe ori. Din anul 1944 pentru furturile lui murdare de
afaceri, relațiile între noi s-au răcit.

Intrebare : Când l-ai văzut ultima dată ?

Răspuns : L-am văzut în vara anului 1950 la Constanta.

Intrebare : Cu ce ocazie va-ti întâlnit ?

Răspuns : El mi-a spus că este în plimbare prin Constanta
fiind în concediu școlar, cu care ocazie a venit și la mine

Iscălitura, Waisz, Jon

Urmare: in fișă.

Întrebare: De unde știa că d-ta ești în constanta și unde lucrezi?

Răspuns: Mi-a spus că lucrează la ~~poșta~~ Banca ^{de Stat} și luând moră la lucru din constanta, a oțlet acolo că eu lucrez la canalul - Dunăre - Marea Neagră.

stăru de mine
nu recitaste

Întrebare: Ce discuții a-ti avut, cu această scorie?

Răspuns: Am discutat foarte puțin, deoarece în acea zi am avut vizită în constanta lui Jacob Alex. și alți.

Întrebare: Ce politică a făcut Bretter Siberiu?

Răspuns: A făcut politică social-democrată de dreapta.

Întrebare: Ce cunoști despre activitatea lui Bretter Siberiu?

Răspuns: Fiind președintele sindicatului din Satu-Mare, se spanea că face afaceri cu banii sindicatului. El era în bune relații cu elementele capitaliste din Satu-Mare.

În anul 1943 când eu am fost dus în lagărul de la Sani, am găsit acolo pe Bretter, căruia cunoșteam foarte puțin totul lagărului după puțin timp la eliberat. După 23 August 1944 mi-a spus el, că merge să facă o afacere mare, cu aducerea petrolului din București. Am oțlet de la Keruselici că Bretter a fost agentul Gestapoului, sau omul de încredere a ceasornicului Bahman care a fost agentul Gestapoului. Vecini lui Bretter spuneau că ofiterii nazi au trăit în nevastă sa.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu, curioz în curioz și am constatat că este întocmit în cele de bună credință de mine și nu sunt în șirul meu?

A. Petrot

Lt. Maj. de Sec.

H. I. I.

NICOLAU JON

Reș. J. I.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEISZ ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Toma Masarik Nr.1.-

5 Iunie 1952, București,

Interogatoriul a început la ora 11,15.

" s'a terminat la " 15.-

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din ziua de 3 Iunie a.c. ai declarat că l-ai cunoscut pe IACOB ALEXANDRU. Arată de când îl cunoști?

Răspuns:

Il cunosc din anul 1948.-

Intrebare:

În ce împrejurare l-ai cunoscut?

Răspuns:

Eu venind din Ungaria în primăvara anului 1948 și cum eu lucram în Ministerul de Finanțe, l-am găsit Ministru adjunct al acestui minister.-

Intrebare:

Care au fost relațiile cu el?

Răspuns:

Relațiile între mine și el, erau între superior la subordonat.-

Intrebare:

Care sunt persoanele din anturajul lui IACOB ALEXANDRU?

Răspuns:

BALAS fost funcționar la Ministerul de Externe, KLEIN, GOGU RADULESCU, IOANITIU ZAHARIA, NISTOR ALEXANDRU.-

Intrebare:

Dacă cunoști cu ce se ocupa el în timpul liber?

Răspuns:

Nu cunosc.-

ss/Weisz Ioan.

././.

Ce cunoști din toată activitatea lui politică și profesio-
nală? 44

Răspuns:

În discuțiile avute cu diferite persoane cu privire la IACOB ALEXANDRU, am auzit că el în timpul ilegalității fiind arestat odată, deoarece era condamnat în lipsă și i-a dat drumul că e o confuzie de nume. Că în Cluj făcându-se o razie într'un bloc de unde toată lumea a fost arestată în afară de el. A fost (fost) amantul lui SABOLUTI. El era legătura C.C. din Budapesta și Partidul Comunist din Ardeal. În acest timp a stat într'o vilă la Buda cu actuala sa nevastă. Că ar fi avut legătură cu KODOR. Cu toate că a fost condamnat în lipsă, totuși se plimba în centrul orașului Cluj fără să fie prins. După 23 August 1944 făcea afaceri, cu automobile, cu vânzarea Dermatei, cu firma de import de medicamente ce o trecuse pe numele fratelui său, că ar fi scos devize din țară. După 1948, el a desființat munca în colectiv din sectorul lui de muncă, a desființat ședințele. Cu ocazia tratativilor pe care le-a dus în calitate de președinte al unei comisii cu delegații maghiari, a renunțat la unele pretenții ale noastre, fără a lua și consimțământul și celorlalți membrii din comisie, iar când au venit delegații dela C.C. să vadă despre ce era vorba, mi-a pus în vedere ca să spun că și ceilalți membri au fost de acord. Eu am refuzat și nici nu m'a chemat în fața acelor delegați dela C.C.- IACOB susținea că prețul de cost în statele socialiste nu are importanță. A desorganizat direcția Finanțării economiei naționale, care este cea mai importantă direcție din Ministerul de Finanțe.- Această direcție are de întocmit cele mai importante planuri.- În anul 1948 toamna a inițiat și semnat o decizie prin care a fost naționalizate și trecute la M.A.T. stocurile de vin și rachiu, fără a pregăti în mod temeinic această, operație cece a dus la mari pagube și consecințe asupra viitoarei recolte de vin. Într'o serie de probleme importante de construcție, pentru care nu a existat reglementarea ministerelor respective; au inițiat proiecte de hotărâri ale Consiliului de Miniștri. Întrucât aceste proiecte și regulamentele respective au fost întocmite de mai multe colective.- La aceste colective ministerele respective au cerut delegați de specialitate din Ministerul de Finanțe.-

ss/ Weisz Ioan.

IACOB nu a trimis acești delegați cu toate că i s'a cerut în 45
scris.- Mai mult proiectele și regulamentele terminate, au fost
reținute de el împreună cu NISTOR ALEXANDRU, până au fost
cerute de VASILE LUCA, sabotând astfel aprobarea lor până la
data de 16.II.1952. Dădea avizele asupra hotărârilor Consiliului
de Miniștri, nechibzuite. În cartea sa asupra sovromurilor, a
divulgat o serie de cifre care nu trebuia publicate. A introdus
elemente necorespunzătoare, atât profesional cât și politic,
la Hidrocentrala Bicaz. În unele ocazii se exprima dușmănos contra
partidului. A contribuit la dezvoltarea chiaburimii prin legea
de impozite din 1949. A sabotat planul de Stat prin stabilirea
greșită a fondului de rulment, față de situația reală. Neorgani-
zând contactul și ședințe între Minister și Direcția Finanțării,
a făcut ca această Direcție să fie numai ceva birocratic, în
loc ceva activ al economiei naționale.- Se exprima cu dispreț
față de miniștrii noștri.- În cele trei luni cât a coordonat
munca B.C.I. nu a analizat niciodată munca acestei Bănci B.C.I.
nu a primit în cursul anului 1951 nici un plan de finanțare,
amortizare și beneficii dela Ministerul de Finanțe.- A fost de
acord cu VASILE LUCA în finanțarea numai pe baza de devize făcând
chiar excese în aceste lucrări.- A dat dispoziții de a opri
lucrările speciale dacă nu au devize.- Nu s'a interesat în
aprobarea decretului de reorganizare și regulamentului B.C.I.-
A imprimat o politică dușmănoasă de cadre, prin faptul că a mai ad-
adus elemente dușmănoase în Ministerul de Finanțe, iar ele-
mentele cu trecut dubios au fost menținute în posturi de condu-
cere importante. - Nu s'a interesat cu normarea și cu simplifica-
rea evidenței contabile și nu a inițiat a unui îndreptar
asupra prețului de cost. Nici până astăzi nu se știe cine
verifică dările de seamă contabile.- Ministerul de Finanțe nu
s'a organizat pentru recepționarea dela C.S.P. a planurilor de
investiții. Din care cauză nu a întocmit planul financiar.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interoga-
toriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele
declaratate de mine, susțin și semnez, propriu și nesilit de
nimeni.-

ss/Weisz Ioan

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

BN

5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weissz Ion, născut la 10 decembrie 1910 la
Satu-Mare, de nationalitate română, de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în Buc. nr. 1, Tomș. Mersand nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Junie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 14 și min. 15.
„ s'a terminat la „ 15. și „ 5.

Intrebare: În procesul Verbal de interogatoriu din ziua de
3 Junie a.c. a-i declarat că la-i cunoaște pe Jacob
Alexandru. Antă de când îl cunoaște?

Răspuns: Îl cunosc din anul 1948.

Intrebare: În ce împrejurare la-i cunoaște?

Răspuns: Eu venind din Ungaria în primăvara anului 1948
și cum eu lucram în Ministerul de Finanțe Pe-m găsit
ministru adjunt al acestui minister.

Intrebare: care au fost relațiile cu el?

Răspuns: Relațiile între mine și el, erau între superior la
subordonat.

Intrebare: care sunt persoanele din interogajul lui Jacob Alex?

Răspuns: Bales fost funcționar la cabinetul de Externe,
Klein, Gogu Rădulescu, Ioanitu Zaharia, Mistor Alex.

Intrebare: Doacă cunoaște cu ce se ocupa el în timpul
liber?

Răspuns: Nu cunosc.

Intrebare: Ce cunoaște din toate activitățile lui

Iscălitura,
Waino Jan

Urmare: politica și profesională cât și viața lui particulară.
Reșpins: În discuțiile avute cu diferite persoane cu
privire la Jacob. Alex. am auzit, că el în timpul ilegalității
fiind arestat adesea, deoarece era condamnat în lipsă și ie-
șea drumul că e a confuzie de murre. La în Chij. făcân-
du-se a rosie într'un loc de unde toate-bunec a fost
arestată în ofră de el. A fost arestatul lui Sabotajului. El
era legătura C.C. din Budapesta și partidul comunist din
Ardeal. În acest timp a stat într'a vile la Buda cu
actuale re-vestita. Că ar fi sunt legătura cu Kadar.
Cu toate că a fost condamnat în lipsă, totuși se plimbea
în centrul orașului Chij. fără să fie prins. După 23 Aug.
1944 făcea oficerii, cu automobile, cu mârsoasa Dermotei, cu firme
de import de medicamente ce atocuse pe numele fratelui său.
Că ar fi scos deșise din țară. După 1948, el a desfășurat
munca în colectiv din sectorul lui de muncă, a desfășurat
școlile. Cu ocazia tratatului pe care l-a dus în calitate de
președinte al unei comisii cu delegați maghiari, a renunțat
la unele pretenții ale noastre, fără a lua în considerare
și celorlalte membrii din comisie, iar când au venit
delegați de la C.C. să vorbească despre ce era vorba, mi-a
pus în vedere, că să spun că și ceilalți membri au fost
de acord. Eu am refuzat și nici nu mă chemat în fața
acelor delegați de la C.C.. Jacob susținea că prețul de
cost în statele socialiste nu are importanță. A desorganizat
direcția priorității economiei naționale, care este cea mai
importantă direcție din Ministerul de Finanțe. Aceasta direcție
are de întocmit cele mai importante planuri. În anul 1948
toamna a inițiat și anunțat o decizie prin care o fată
notă listate și trecute la M.F.T. stocurile de vin și
rachiu, fără a pregăti în mod temeinic această operație
ceea ce a dus la mari pagube și consecințe angho-

Îscălitura,

Paul Jianu

Urmare: vitoare recolta de vin. Într-o serie de probleme 47
importante de construcție, pentru care nu a existat regulamente,
ministerele respective, au inițiat proiecte de hotărâri de
consiliul de ministri. Într-o parte aceste proiecte și regula-
mentele respective totuși au fost întocmite de mai multe
colective. La aceste colective ministerele respective au
cerut delegați de specialitate din Ministerul de Finanțe.
Totuși nu s-a trimis acesti delegați cu toate că s-au cerut
înscris. Mai mult, proiectele și regulamentele terminate,
au fost reținute de el împreună cu Victor Alex. până
au fost cerute de Vorile Luca, robatând astfel aprobarea
lor până la data de 16-11-1953. Dacă ar fi să se
hotărâse în consiliul de ministri, nechibzuite. În context se
ar putea vorbi de o serie de cifre care nu trebuie
publicate. A introdus elemente ne corective, atât propriul
cât și politic, la hidrocentrale Bicoz. În unele ocazii se exprima
dusmănos contra portofoliului. A contribuit la desvoltarea
chibzuirii prin legea de impozite din 1949. A robatat planul
de stat prin stabilirea grății a fondului de rulment, față de
situația reală. Nu organizând contactul și relațiile între
ministri și direcția financiară, a făcut ca această direcție să
fie numai o casă birocrațică, în loc de o activă de economie
națională. Se exprima cu dispreț față de ministri nostri.
În cele trei luni cât a coordonat banca B.C.T. nu a achiziționat
nici o dată banca acestei bănci. B.C.T. nu a primit în cursul
anului 1951 nici un plan de finanțare, amănunțit și benefici de la
Ministerul de Finanțe. A fost decisiv cu Vorile Luca în finanțarea
banca pe baza de devize fiind chiar excesiv în aceste lucruri.
A dat dispoziții de a opri lucrurile speciale dacă nu au
devize. Nu se interesat în aprobarea decretului de organizare
și regulamentului B.C.T. A imprimat o politică dusmănoasă de
cadre, prin faptul că a mai adus elemente dusmănoase în

Iscălitura,

Ștefan Ștefan

Urmare: Ministerul de Finante, iar elangtole cu trecut dubios au
fost numite in posturi de conducere importante, nu sa interesat
cu normarea si cu simplificarea evidentelor contabile si nu initiat
a unui indreptor asupra pretului de cost. Caci pãre astosi nu
se stie cine verificã doile de seama contabile. Ministerul
de Finante nu se organizat pentru receptionarea de la C.S.C.
aplanurilor de investitii. Din care cauza nu e întocmit
planul financiar

Dupe ce am citit prezentul proces-verbal de interogatori, cumert
cu cumert si am constatat ca cte totocmai cu cele declarate de
mine, sustin si amela programi venit de nemeni -

Anchelotai.

Lt. Maj. de Sec.

J. N. J. J.

NICOLAU. JON.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ ION, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu-Mare, de naționalitate român, de profesiune funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomas Massarik Nr.1.-

6 Iunie 1952, București.-

Interogatoriul a început la ora 20,10
" s'a terminat " 24,15

Intrebare :

In procesul verbal de interogatoriu din ziua de 3 Iunie a.c., ai declarat că în funcția de director general al B.C.I. aveai sarcina de a duce la îndeplinire planul de investiții pe anul 1951.- Ancheta îți cere dacă acest plan a fost realizat în cursul acestui an ?

Răspuns :

Nu a fost realizat în întregime.-

Intrebare :

Care au fost motivele pe linia Ministerului de Finanțe și a B.C.I. care a contribuit la nerealizarea planului ?

Răspuns :

Rigida aplicare a Hotărârei Consiliului de Miniștri Nr.1113 prin faptul de a nu finanța investițiile decât pe bază de devize.- Acest regim fiind introdus din anul 1949 nu corespundea deloc și a împiedicat investițiile și pe anul 1951.- Cu toate că miniștrii care execută lucrări și B.C.J., au arătat fostului ministru de Finanțe VASILE LUCA, imposibilitatea de a realiza planul, nu a luat nici o măsură.- Nerespectarea H.C.M. Nr.1113, prin faptul că finanțările nu s'au deschis în toate cazurile în 48 ore, dela data depunerii documentației la Bancă, ci au survenit întârzieri, ceea ce a avut ca consecință întârzierea planului de investiții pe anul 1951 și anterior.- Neintroducerea în vigoare dela începutul anului a reglementării regimului contractual, care s'a făcut abia în luna August 1951.-

ss/. WEISZ IOAN

././.

49

Nu a existat o posibilitate, de a încheia contracte în mod normal, deci H.C.M. Nr.1113 nu putea funcționa, căci condiționează executarea plăților de existența contractului.- Acest lucru a influențat la nerealizarea planului de investiții. Ne introducerea contului unic până în August 1951, a împiedicat activitatea constructorilor.- Până la această dată, acelaș constructor avea la bancă mai multe conturi, dând astfel loc la încurcături de ordin financiar.- B.C.I. în unele cazuri a deschis finanțări lucrărilor ne incluse în listele nominale de poziții și fără aprobarea Consiliului de Miniștri, ceea ce ducea la indisciplina de plan și putea duce la pagube economiei naționale, în cazul când planul de Stat, s'ar fi realizat integral.- Cu toate că nu avea dreptul Ministerul de Finanțe de a da aceste aprobări, totuși le-a dat și Banca de Investiții le-a executat.- Acordarea creditelor pe termen scurt se face de către B.C.I. și introducându-se abia a doua jumătate a anului 1951, nu a mai putut da rezultate.- Acestea a împiedicat activitatea întreprinderilor de construcții, provocând blocajul conturilor și plata dobânzilor de întârziere, care a dus la micșorarea beneficiilor întreprinderilor de construcții.- Prin faptul că abia în trimestrul IV s'a introdus sistemul acordării avansului imediat după depunerea documentației, fără verificarea devizelor, a sabotat desfășurarea lucrării organizării șantierului, aducând pagube economiei naționale.- Nu în toate regiunile și localitățile unde se desfășoară lucrări mari au avut unități B.C.I., ceea ce a împiedicat o finanțare normală, deoarece constructorii erau obligați să facă drumuri lungi și inutile pentru orice formațiune.- Controlul financiar și tehnic nu a cuprins integral controlul, nici calitativ, nici cantitativ.- Acesta la controlul preventiv, adică verificarea situației de lucrări, fondului de salarii și planului de casă.- Ne realizarea planului de control se datorește atât lipsei de personal calificat și pregătirii slabe a celor existenți.- Din această cauză controlul datoriiilor a coincis cu controlul preventiv întârziat, adică în multe cazuri nu s'a mai făcut acest control preventiv, sau acest control s'a făcut din birou și nu pe teren.-

Aceasta a dat loc la păgubiri în economia națională, prin aceea că controlul ulterior nu a mai putut remedia deficiențele:- stocuri de materiale mai mari, cheltueli de regie mai mari risipă de materiale, proasta organizare a șantierului, avansuri

ss/. WEISZ IOAN

mai mari decât cele necesare și ne recuperate.- Planul de punere în funcțiune a investițiilor, nu a fost controlat de B.C.I. numai din Septembrie 1951, ceea ce a permis ca o serie de construcții să fie puse în funcțiune cu întârziere, fără ca forurile superioare să fie sesizate.- B.C.I. nu a realizat planul de control a întreprinderilor de construcții, prin faptul că a început prea târziu și inspectorii nu erau calificați întotdeauna pentru controlul calculului prețului de cost.- Prin aceasta s-a dat loc la mărirea prețului de cost în construcții.-

Intrebare :

Față de cele arătate de d-ta, cine se face vinovați ?

Răspuns :

Eu sunt vinovat și complice cu VASILE LUCA de acțiunea dușmănoasă și de sabotare a planului de investiții, deoarece văzând pe VASILE LUCA că nu ia nici un fel de măsuri de îndreptare și se aplică mai departe linia trasată cu privire la planul de investiții, nu am sesizat forurile superioare.-

Intrebare :

Care au fost în mod concret consecințele prin sabotarea planului de investiții ?

Răspuns :

A dus la rămânerea în urmă a industrializării și împiedicarea construirii socialismului la noi în țară în timp mai scurt.-

Intrebare :

Dacă mai sunt și alte cauze care au dus la nerealizarea planului general de investiții ?

Răspuns :

În multe cazuri C.S.A., a repartizat cotele de materiale cu întârziere, dela depărtări mari, în cantități insuficiente. În unele perioade de timp au lipsit brațele necesare de muncă.- C.S.P. a elaborat planul cu întârziere și prin aceasta Ministerile au defalcat planul în poziții tot cu întârziere.- Planul de construcție a fost restructurat de mai multe ori, ceea ce a încurcat constructorii.- Ministerile nu s'au preocupat de întocmirea la timp a documentațiilor și C.S.P. a menținut în plan lucrări fără documentație.-

Intrebare :

Ce măsuri de îndreptare ați luat pe linia B.C.I. pentru

ss/. WEISZ IOAN

îndreptarea acestor lipsuri ?

Răspuns :

Am sesizat periodic în scris C.S.A., C.S.P. și Ministerele tutelare, iar trimestrial Ministerul de Finanțe.-

Intrebare :

Dacă s'au luat măsuri de îndreptare în urma sesizărilor făcute de D-ta ?

Răspuns :

În unele cazuri s'au luat măsuri de îndreptare și de prevenire în viitor a cazurilor similare.-

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss/. WEISZ IOAN

Nicolau I.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weisz. Ion, născut la 10 Noiembrie 1910 în Sate-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, (Date de stare civilă, ultimul domiciliu), cu ultimul domiciliu în Buc. str. Toma Măroșuik nr. 1.

6 Iunie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 10.
„ s'a terminat la „ 24 și „ 15.

Intrebare: În procesul-verbal de interogatoriu din ziua de 3 Iunie a.c. ai declarat, că în funcție de director general, al B.C.T. ești roșina de a duce la îndeplinirea planul de investiții pe anul 1951. Amcheta îți cere să spui dacă acest plan a fost realizat în cursul acestui an.

Răspuns: Nu a fost realizat întregul.

Intrebare: Care au fost motivele pe linie M. de Finante și a B.C.T. care a contribuit la nerealizarea planului?

Răspuns: Rigide aplicare a H.C.M. № 1113 prin faptul de a nu finanta investițiile decât pe baza de devize. Acest regim fiind introdus din anul 1949 nu corespundea de loc și a împiedicat investițiile și pe anul 1951. Cu toate ca ministri care executa lucrări în B.C.T. au arătat portului ministru de finante, Varile Luca imposibilitatea de a realiza planul nu a luat nici-o măsură. Ne respectose H.C.M. № 1113, prin faptul că finanțele, nu s-au deschis în toate cazurile în 48 ore, dela data depunerii documentației la bancă, ci au survenit întârzieri care

Iscălitura,
Ion Weisz

Urmare: a avut ca consecință întârzierea planului de
investiții pe anul 1951 și anterior. Se introducea în
regulă de la începutul anului, a reglementării a regimului
contractual, care se făcuse abia în luna August 1951.
Nu a existat o posibilitate, de a încheia contracte în
mod normal, deci H.C.M. nr. 111/3 nu putea funcționa,
câci condiționa executarea plăților de existența contractului.
Acest lucru influențat la nerecolizarea planului
de investiții. Se introducea contractul unic până în August
1951 a împiedicat activitatea constructorilor. Poziția
acestei date a celor constructori avea la bază mai multe
cauze, fiind astfel la încercări de ordine financiar.
B.C.T. în unele cazuri a deschis finanțarea lucrărilor ne
incluse în listele nominale de poziții și fără aprobarea
comisiunii de ministri, ceea ce ducea la indiscipline de
plată și putea duce la pagube economiei naționale în cazul când
planul de stat nu se realizat integral. Cu toate că nu avea
dreptul Ministerul de Finanțe de a da aceste aprobări totuși
le-a dat și banii de investiții le-a executat. Acordarea
creditelor pe termen scurt se face de către B.C.T. și intro-
ducându-le abia în adresa finanțată a anului 1951, nu
a mai putut da rezultate. Acesta a împiedicat activitatea
întreprinderilor de construcții, provocând blocajul conturilor
și plata datoriilor de întârziere, care a dus la micșorarea
beneficiilor întreprinderilor de construcții. Prin faptul
că abia în trimestrul IV se introduce sistemul acordării avansului
imediat după depunerea documentației, fără verificarea
deciziilor, a solbatat deservirea lucrării organizației anti-
anului, aducând pagube economiei naționale. Nu în toate
regiunile și localități unde se desfășoară lucrări noi, au
fost unificate B.C.T. ceea ce a împiedicat o finanțare normală,
deoarece constructorii erau obligați să facă drumuri lungi

Iscălitura,

Grigore Jovan

Urmare: și inutile pentru orice formalitate. Controlul
financiar și tehnic nu a cuprins integral controlul, nici
calitativ nici cantitativ. Aceste la controlul preventiv,
adică verificarea situației de bucată, fondului de rotație
și planului de casă. Ne realizarea planului de control se
datorate atât lipsei de personal calificat și pregătire slabe
celor existente. Din această cauză controlul datatilor
a coincis cu controlul preventiv întorsit, adică în
multe cazuri nu s'a mai făcut acest control preventiv,
sau acest control se făcut din birou și nu pe teren.
Aceasta a dat loc la păgubii în economia națională,
prin ceea ce controlul ulterior nu a mai putut remedea
deficiențele: stocuri de materiale mai mari, cheltuieli de
regie mai mari, risipă de materiale, proasta organizare
a întreprinderii, avansuri mai mari decât cele necesare
și ne recuperate. Planul de punere în funcțiune a investițiilor
nu a fost controlat de B.C.J., numai din Septembrie 1951, ceea
ce permis, ca a serie de construcții să fie puse în funcțiune
cu întârziere, fără ca furniile superioare să fie sesizate.
B.C.J nu a realizat planul de control a întârzierilor
de construcții, prin faptul că a început prea târziu și
inspectorii nu erau calificați întodeauna pentru controlul
colcului pretului de cost. Prin aceasta a dat loc la
măsură pretului de cost în construcție.

Întrebare: Fapt de cele arătate de d-ta, cine se face vinovat?

Răspuns: Eu sunt vinovat și complice cu Voile Luca de
acțiunea durmănoasă și de sabotarea planului de investiții,
deoarece măsurând pe Voile Luca că nu is nici un fel de
măsură de îndreptare și se aplică mai departe linia trasată
cu privire la planul de investiții nu am sesizat furniile
superioare.

Întrebare: Care a fost în mod concret consecințele prin

Iscălitura,

Georgescu

Urmare: sebotarea planului de investitii?

Raspuns: A dus la ramanere in urma a industrializării și impiedicarea construirii socialismului la noi în țară în timp mai scurt.

Intrebare: Dacă mai sunt și alte cauze care a dus la ne realizarea planului general de investitii?

Raspuns: În multe cazuri C.S.F. a reportat cotele de materiale cu întârziere, de la depozitarii mari, în cantități insuficiente. În unele perioade de timp au lipsit bratele necesare de muncă. C.S.F. a elaborat planul cu întârziere și prin aceasta ministerele au defolcat planul în poziții tot cu întârziere. Planul de construcție a fost restructurat de mai multe ori, ceea ce a încercat constructorii. Mini-sterale nu s-au preocupat de întocmirea la timp a docu-mentatiilor și C.S.F. a menținut în plan lucrări fără documentație.

Intrebare: Ce măsuri de îndreptare ați luat pe linia D.C.T. pentru îndreptarea acestor lipsuri?

Raspuns: Am sesizat periodic în scris, C.S.F., C.S.P. și ministerele tutelare, iar trimestrial ministerul de Finanțe?

Intrebare: Dacă s-au luat măsuri de îndreptare în urma sesizărilor făcute de d-ți?

Raspuns: În unele cazuri s-au luat măsuri de îndreptare și de prevenire în viitor a cazurilor similare.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cunosc cu cunosc și am constatat că este în termenii în cele declarate de mine, nestruși și omnes propter și ne nite de mine.

Încetător.

Și Maj. de Securitate.

Și interviu

NICOLAEU, ION.

Iscălitura,

54

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu-Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomaa Massarik Nr.1.-

7 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 11.-

" s'a terminat " 14,35

Intrebare :

De când îl cunoști pe fostul Ministru de Finanțe VASILE LUCA ?

Răspuns :

Il cunosc din anul 1946.-

Intrebare :

In ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns :

In primăvara anului 1945, VASILE LUCA a venit la Satu-Mare, în calitate de secretar general al F.N.D. și l-am cunoscut în sediul P.C.R. unde eu lucram în colectivul Administrativ.-

Intrebare :

Unde l-ai mai întâlnit și care au fost relațiile cu el, până la venirea d-tale la Ministerul de Finanțe ?

Răspuns :

L-am întâlnit la Satu-Mare în toamna lui 1945, cu ocazia ținerii conferinței regionale.- Cu el nu am avut nici o relație.-

Intrebare :

Ce cunoști din toată activitatea lui VASILE LUCA ?

Răspuns :

După venirea mea în Ministerul de Finanțe în Noembrie 1947 și până în 1949 când am plecat la canal, nu am avut nici o

ss/. WEISZ IOAN

discuție cu el.- După anul 1949, am fost de mai multe ori la el pentru a ridica diferite sume de bani, necesari Canalului.- Devizele pentru canal nefiind terminate, ceream mereu avans.-

Tot în primăvara anului 1949, mi-a spus să nu ies din legalitatea legilor și odată când m'am plâns de greutate, mi-a spus să nu mai mă duc la el și să mă duc la primul secretar al Partidului, care avea răspunderea Canalului.-

De câte ori veneam să cer bani, el spunea că nu dă fără deviz, dând uneori loc la discuții violente, care până la urmă se termina cu aprobarea sumei cerute.- În anul 1951, după venirea mea la Banca de Investiții, am avut legături directe constatând următoarele : Cu toate că i-am cerut încă delă început cadre de conducere pe care le-a promis, dar nu am primit decât pe STROE MIHNEA.-

Am cerut de nenumărate ori să se analizeze munca B.C.I., la care a spus că la prima ședință de colegiu se va face ședință care nu s'a ținut niciodată.-

Cerând intervenția Secției Plan Finanțe dela C.C., care a vorbit cu el, căci mi-a spus că această ședință va avea loc la C.C., dar nu s'a făcut.- În toamna acestui an (1951), când a plecat Consilierul Sovietic, acesta mi-a atras atenția să fiu cu multă băgare de seamă de acum înainte.- După aceasta m'am dus la VASILE LUCA, spunându-i că așa nu se poate lucra.- L-a chemat atunci pe IACOB și l-a întrebat de ce nu s'a ținut ședința în Noembrie, la care IACOB a răspuns că este ocupat cu impozitele și iar nu s'a făcut nimic.- Aceasta a dus la lipsa totală de control și îndrumare din partea lui, mai ales că din Noembrie 1951 am ținut direct legătura cu el.- Nu a cunoscut nici situația Băncii, problemele, sau cum se lucrează.- În problema documentației, mi-a atras atenția dela început, să nu lucrăm decât pe bază de deviz.- La o ședință cu miniștrii care execută lucrări de construcție, aceștia au ridicat problema devizelor. VASILE LUCA a refuzat orice amendament în această privință, spunându-le că pentru aceasta să se adreseze la Consiliul de Miniștri, și atrăgându-mi din nou atenția să nu lucrez fără devize.- Pentru niște lucrări de metalurgie Tov.CHIVU STOICA, s'a adresat în scris la Ministerul de Finanțe pentru niște fonduri fără deviz.- VASILE LUCA a respins această cerere.- Eu personal m'am dus cu câteva cazuri concrete pentru aprobarea lor, ce erau cerute de industria ușoară și departamentul gospodăriilor locale pe care le-a respins.-

ss/. WEISZ IOAN

În general linia imprimată de el, era - fără deviz nu se dă bani.- Când i-am arătat că pe șantierul Sovrom-Construcție în apropierea Bucureștiului, stau muncitorii fără materiale și fără să producă, nu și-a schimbat această linie.-

VASILE LUCA care nu era preocupat în general cu prețul de cost, aci se opunea pe considerentul prețului de cost.- Din cauza acestei linii imprimate, industrializarea țării a rămas în urmă.- Planificarea financiară nu s'a făcut, din care cauză s'a făcut mai multe încercări.-

Astfel plan financiar unic, plan de amortismente și beneficii, o totalizare a dărilor de seamă contabile nu s'a făcut. Rolul evidenței într'un stat socialist, este de a furniza indicii în vederea întocmirii planului de Stat.-

VASILE LUCA nu a inițiat și nici nu s'a interesat de această problemă.- Aceasta a dus la amortismente, ca cotele părți de amortismente nu au fost planificate pe bază de realitate, ceea ce a pricinuit imposibilitatea urmăririi, încasării cotelor părți la amortismente reale.- La beneficii cotele părți nu au fost calculate pe bază științifică și însăși el, într'o ședință după înlocuirea sa, arată hazliu modul meșteșugesc după care se calculau beneficiile planificate, adică se mergea pe tocmeală și nu pe criterii dinainte stabilite.- El trebuia să inițieze și să urmărească ducerea la bun sfârșit a acestei planificări. În anul 1948, Direcția Contribuției directe din care am făcut parte, a întocmit un proiect pentru impozitele agricole, care prin critica adusă actualei legi a impozitelor agricole corespundea, totuși n. a fost discutată și găsită la Ministerul de Finanțe după înlocuirea lui.-

În problema evidenței nu s'a realizat o simplificare și o claritate, deoarece nu s'a preocupat de această problemă suficient, deci nu a avut evidențe financiare, contabile, care a făcut să nu fie un control în economie și planificare justă.-

În politica de cadre, a tolerat menținerea în Aparatul financiar, elemente dușmănoase.- Astfel, de exemplu, am cerut încă din Iulie 1951 schimbarea directorului MENDEL și cerând în același timp două elemente muncitorești, la care a răspuns că MENDEL să mai stea.- Cu toate că i s'a atras atenția de unii funcționari și chiar mie mi-a spus că îl schimbă pe VIJOLI, nu a făcut.-

ss/. WEISZ IOAN

In timpul reformei bănești, mi-a spus că există bani mai mulți la oraș decât la sate.- Cu toate că i-a fost depus din vara anului 1951 decretul de organizare al B.C.I. și cu toate că am cerut de nenumărate ori să-l depună la Consiliul de Miniștri, nu a făcut acest lucru, lăsând să meargă mai departe, după decrete care nu mai corespund.- Cu toate că exista Hotărârea Consiliului de Miniștri că grajdurile de porci care se construiesc în cadrul Hotărârii 1108 să fie construite din lemn și pae, într'o ședință la Consiliul de Miniștri, el a tras sarcina ca complexele să fie construite din cărămidă și țiglă.- Ministerul Agriculturii a și pornit pe această linie, dând loc la cheltueli inutile.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

ss/. WEISZ IOAN

Lt. MAJ. DE SECURITATE,

Nicolau I.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weiss Loos, născut la 10 decembrie 1910 în
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. str. Toma Moșoiu nr. 61.

7 Iunie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 11. și min.
„ s'a terminat la „ 14 și 35. „

Intrebare : Record îl cunoști pe fostul ministru de
Finanțe Vasile Luca.

Răspuns : Îl cunosc din anul 1945.

Intrebare : În ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns : În primăvara anului 1945, Vasile Luca a
venit la Satu-Mare, în calitate de secretar general al
F.N.D. și l-am cunoscut în sediul P.C.R. unde eu lucram
în colecțiunea administrativă.

Intrebare : Unde l-ai mai întâlnit și care au fost relațiile
cu el, până la venirea d-ze în Ministerul de Finanțe?

Răspuns : La-m întâlnit tot la Satu-Mare în toamna
lui 1945 cu ocazia unei conferințe regionale. Cu el nu
am avut nici-o relație.

Intrebare : Ce cunoști din toate activitățile lui Vasile Luca?

Răspuns : După venirea mea în Ministerul de Finanțe în
decembrie 1947 și până în 1948 când am plecat la cobal,
nu am avut nici-o discuție cu el. După anul 1949
am fost de mai multe ori la el pentru a ridica

Iscălitura,
[Signature]

Urmare: de pite surse de bani, necesari conolului. Servirele
pentru canal nu fiind terminate, ceram mereu avans.

Tot in primavara anului 1949 ^{mi-a spus} sa nu ies din legalitatea
legilor si adata cand m'am plins de greutate, mi-a spus
sa nu mai ma' duc la el si sa ma' duc la primul
secretar al partidului, care avea raspunderea conolului.
De cote ori veneam sa cer bani, el spunea ca nu da
poza de viz, dand uneori la discutii chiar violente, ca
poza la urma se termina cu aprobarea sursei cerute. In
anul 1951 dupa venirea mea la Banca de Investitii, am
avut legaturi directe constatand urmatoarele: Cu toate ca
i-am cerut sa ma' duc la inceput, ca sa se conducere, pe care
le-a promis, dar nu am primit decat pe Stas Mihnea.
Am cerut de numari sa se analizeze muncile
B.C.I., la care a spus ca la prima sedinta de colegiu
se va face, sedinta care nu s'a tinut nici adata.
Cerand intermedie sa ma' duc la C.C., care au
vorbit cu el, ca mi-a spus ca ocazie sedinta sa
over loc la C.C., dar nu se facut. In toamna acestui
an (1951) cand a plecat consilierul sovietic, acesta mi-a
stos atentie sa fiu cu multa bogate de nume de
acum insinte. După aceasta m'am dus la Voile Luca
spunandu-l ca are nu se poate lucra. La chemat
atunci pe Jacob si la intebat de ce nu s'a tinut
sedinta in decembrie, la care Jacob a raspuns ca este
ocupat cu impozitele si ca nu sa facut nimic.
Acuma a dus la lipsa titulu de control si indurarea
din partea lui, mai oles ca din decembrie 1951 am tinut direct
lectura cu el. Nu a cunoscut nici situatia bosei, prob-
lemele sau cum se lucra. In problemele documentatiei,
mi-a stos atentie de la inceput, sa nu lucrăm, decat
pe baza de de viz. La o sedinta cu ministri care

Iscălitura,

Pavel Jovan

Urmare: execută lucrări de construcție, acestia au ridicat
problema de vizelor. Vorile Luca a refuzat orice amenda-
ment în această privință, spunându-le se potrivește să
se adreseze la consiliul de ministri și strângându-le din
nou atenția, să nu lucreze fără de viză. Pentru niște lucrări
de metalurgie etc. chiar stăica se adresat însuși, la
ministerul de Finanțe pentru niște fonduri fără de viză.
Vorile Luca a respins această cerere. Cu personal m'am
dus cu câteva cosuri concrete pentru aprobarea lor, ce erau
cerute de industria urșară și de comitatul gospodărilor
locale pe care le-a respins. În general linia imprimată
de el, era fără de viză nu se dă boni. Când i-am arătat
că pe portierul Sauron. Construcție în gospodăria bucurărilor
sau muncitorii fără materiale și fără să producă, nu s'a
schimbă această linie. Vorile Luca care nu era preocupat
în general cu prețul de cost, aci se opunea pe considerentul
prețului de cost. În cauze acestei linii imprimate, indus-
trierea țării a rămas în urmă. Planificarea financiară nu
s'a făcut, din care cauză sa făcut mai multe încercări,
de beneficii Astfel plan financiar unic, plan de amortizamente
și beneficii, a totalizare a dărilor de ramă contabile nu
s'a făcut. Rolul evident într'un stat socialist, este de
a furniza indicii în vederea întocmirii planului de stat.
Vorile Luca nu a inițiat și nici nu s'a interesat de această
problemă. Aceasta a dus la amortizamente, ca cotele părți
de amortizamente nu a fost planificate pe baza de realitate,
cece a pricinuit imposibilitatea urmării, încasării cotelor
părți de amortizament reale. La beneficii cotele părți nu a
fost calculată pe baza științifică și înșăși el, într'a
redința după înlocuirea sa, niște horliu modul ne științific
după care se calculau beneficiile planificate, edică se ruga
pe tomada și nu pe criteriul științific de realitate. El trebuia

Iscălitura,

Ion, Jean

ro d'ie
nu se uită
@mij
Jean

Urmare: să inițieze și să urmărească ducerea la bun sfârșit
acestei planificări. În anul 1948 direcția contribuției directe
din care am făcut parte, a întocmit un proiect pentru
impozitele agricole, care prin critica adusă actualii legi
a impozitelor agricole, corespunzând tuturor nici nu a fost
discuțată și găsită la ministerul de Finanțe după înlocu-
irea lui. În problema evidente nu se realizat o simplificare
și a claritate deoarece nu s-a preocupat de această problemă
suficient, deci nu a avut evidente financiare, contabile,
care a făcut să nu fie în control în economie și a planificării
și așa. În politica de cadru, a tolerat existența în cadrul
financiar elemente duse în urmărire. Astfel de exemplu am avut
în cadrul din Iulie 1951 am avut schimbarea directorului Mendel
și cerând în același timp două elemente menționate, la care
a răspuns că Mendel să mai stea. Cu toate că i-a
atras atenția de unii funcționari și chiar mie mi-a spus că
el ochindu-se pe Vijoli nu a făcut. În timpul secerii
bănești mi-a spus că există bani mai mulți la gros decât
la rețea. Cu toate că i-a fost depus din nou anulul 1951
decretul de organizare al B.C.T. și cu toate că am avut de
memoriați și să-l depunem la consiliul de miniștri, nu
a făcut acest lucru, lăsând să merge mai departe după
decrete care nu mai corespund. Cu toate că există H.C.M.
că grădurile de porci care se construiesc în cadrul hotoșilor
1108 să fie construite din lemn și paie, și să se rediata la
consiliul de miniștri el a trecut și cine să fie construite
din cărămidă și țiglă. Ministrul Agriculturii și nu permit
pe această linie, dând loc la cheltuieli inutile.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu am avut
cu curaj și am constatat că este totuși în vigoare declarațiile de mine
menționate și că acestea nu s-au putut realiza.

Amchețitor

Și șef. de secțiune.
Gheorghe
NICOLAE-JON.

Iscălitura,

Paul Jean

Advoocat de
mine și secretar
Paul Jean

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu-Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomas Massaryk Nr.1.-

9 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,5

" " s'a terminat " 24,35

Intrebare :

Cine din Ministerul de Finanțe avea sub conducere Banca de Investiții ?

Răspuns :

Când eu am fost numit director general al acestei Bănci, răspundea VIJOLI AUREL.- Din luna Septembrie până în Decembrie 1951, IACOB ALEXANDRU, iar dela această dată și până la schimbarea fostei conduceri a Ministerului de Finanțe, VASILE LUCA.-

Intrebare :

In calitate de director general cum ai ținut legătura cu VIJOLI AUREL, pentru buna desfășurare a activității acestei bănci ?

Răspuns :

VIJOLI AUREL dela început mi-a spus că nu are timp să se ocupe de Banca de Investiții și dacă VASILE LUCA are încredere în mine are și el, numai să mă duc să-l informez de mersul băncii orișicând.- Inșă pentru rezolvarea problemelor să mă adresez Ministerului de Finanțe, dar a rezolvat dela caz la caz probleme administrative.- Sedințe de lucru nu s'au ținut și nici nu ne-a chemat.-

Intrebare :

In acest timp cui te adresai din Ministerul de Finanțe, pentru rezolvarea lucrărilor ?

ss/. WEISZ IOAN

././.

Răspuns :

În acest timp lui VASILE LUCA pentru probleme mari, și la CRAIU ION pentru probleme curente, ținând în cunoștință de problemele rezolvate cu CRAIU și ep IACOB ALEX. și mai rar, unele probleme cu MODORAN.-

Întrebare :

Dece a fost necesar ca în interval de un an să se facă atâtea schimbări, asupra conducerii ?

Răspuns :

Pentru că VIJOLI nu s'a ocupat deloc cu Banca, în plus persoana lui VIJOLI a început să fie discutată de funcționari, deoarece avea o amantă în Banca de Investiții și aflând că a fost membru în comisia superioară a C.N.R., în plus VASILE LUCA a spus că-l schimbă pe VIJOLI.- Și IACOB ALEX. a interzis lui CRAIU să mai rezolve vrea lucrare cu banca.-

S'a găsit necesar și VASILE LUCA a fost de acord să treacă Banca la IACOB, deoarece el se ocupa cu sectorul finanțării.- Dar nici IACOB nu s'a ocupat, nu a rămas decât legătura directă cu VASILE LUCA.-

Întrebare :

Dacă VASILE LUCA s'a ocupat de problemele Băncii și care a fost linia trasată în toate problemele ?

Răspuns :

El nu mă chema, dar problemele erau ridicate de mine, dar erau rare cazuri când mă chema și el.- Prin linia trasată a dus o activitate dușmănoasă împotriva hotărârilor Partidului prin atitudinea de rigiditate în problema finanțării și a investițiilor în special, prin faptul că miniștrii care i s'au adresat pentru înlesniri, nu da nici un ajutor, ci îi trimitea la Consiliul de Miniștri, aplicând în mod mecanic disciplina financiară, contribuind astfel la neîndeplinirea planului.- Intrucât prin Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr.1113, se prevedea decontarea avansului, să fie în tot cursul lucrării și nu spre sfârșitul ei, a făcut ca pe tot anul 1950 și primele 3 luni din 1951, întreprinderile de construcții să aibe greutăți prin imposibilitatea de executarea lucrărilor.-

Prin faptul că această hotărâre, nu a fost studiată și întocmită în mod desăvârșit, a cauzat pagube mari economiei naționale, o astfel de hotărâre de mare importanță trebuia verificată cu multă grijă de el, pentru a nu fi întocmită greșit

cum a fost.- Cu toate că știa, că controlul este inexistent și că trebuia pus pe baze noi, adică să se controleze prețul de cost în construcții, un lucru elementar în economia socialistă, nu a făcut nimic, ceea ce dovedește mai mult activitatea pe care o desfășurase.- În problema acordării fondului de investiții, o problemă de bază principială, este acordarea creditelor pe termen scurt.- VASILE LUCA nu cunoștea această problemă și nici nu știa dacă se acordă credite sau nu.- Acest lucru a dăinuit din 1949 până în August 1951, ceea ce a pricinuit pagube mari economiei naționale și era una din cauzele pentru care constructorii nu puteau începe lucrările.- IACOB și CRAIU susținea că VASILE LUCA nu este de acord cu introducerea acestui sistem, dar când l-am întrebat, el nici nu cunoștea această problemă.- La lucrările de apărarea țării, unde nu era documentație, a dat dispoziție de oprirea șantierelor, ceea ce era împotriva intereselor țării.- Chiar această atitudine a manifestat-o chiar și în problema cadrelor, neținând cont de unele elemente cu trecut dubios să fie dați afară, ele au fost folosite mai departe ca buni în profesional.- De promovarea cadrelor muncitorești nu s'a interesat, neținând seamă că elementele cu trecut dubios, nu lucrează în interesele țării.-

Intrebare :

Față de cele arătate și în calitate de director general, care a fost activitatea pe care ai desfășurat-o în Banca de Investiții ?

Răspuns :

Am avut activitate dușmănoasă Partidului în B.C.I., prin aceea că am dus o politică de sabotare a planului prin :

a). Am urmat linia trasată de VASILE LUCA, prin aceea că finanțarea am făcut-o numai pe deviz, știind că aceasta împiedica îndeplinirea planului, în afară de unele excepții ;

b). Cunoscând că H.C.M. Nr.1113, cuprinde unele articole greșite, totuși am lucrat după ea până în toamna lui 1951, când o parte din aceste articole au fost înlocuite.-

În Iunie 1951 am depus la Ministerul de Finanțe un proiect complet de rectificare ;

c). Prin neducerea la îndeplinire a articolului 7 din H.C.M.Nr.1113, în care se prevede că B.C.I. este obligat să ve-

ss/. WEISZ IOAN

rifice formele în termen de 48 ore și să se facă deschiderea finanțării, acest lucru se făcea cu întârzieri, care a dus la neîndeplinirea planului la timp.-

d). Cu toate că puteam să scot din bancă mai multe elemente dușmănoase nu am făcut pentru faptul că erau buni în profesional.- Altele au fost oprite, prin faptul că directorul MENDEL a spus că nu va mai merge serviciul prin scoaterea acestor elemente, ceea ce m'a făcut să revin asupra hotărârii luate.-

e). controlul financiar nu s'a executat integral, dând astfel loc la eventuale ne recuperări de bani și daune în economia națională.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss/. WEISZ IOAN

Nicolau I.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weisz Ioan, născut la 10 februarie 1910 în
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. str. Toma Măscăruț 451.

9 Junie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20. și min. 5.
„ s'a terminat la „ 24 și „ 35.

Intrebare: Cine din cabinetul de Fronte avea sub
conducere, Banca de Investiții?

Răspuns: Când eu am fost numit director general al
acestei bănci, răspundea Vijoli Aurel. Din luna
septembrie până Decembrie 1951 Iacob Alex. iar după
această dată și până la schimbarea fostei conducere
a Ministerului de Fronte Luca Vasile.

Intrebare: În calitate de director general, cum a
ținut legătura cu Vijoli Aurel, pentru buna desfășurare
a activității acestei bănci?

Răspuns: Vijoli Aurel de la început mi-a spus că
nu are timp să se ocupe de banca de investiții și
că dacă Vasile Luca are încredere în mine are și el,
numai să mă duc să-l informez de mersul
băncii oriicând. Însă pentru rezolvarea problemelor
să-mă adresez ministerului de fronte, a rezolvat
de la cap la cap problemele administrative. Sedințe
de lucru nu s-au ținut și nici nu s-a chemat.

Iscălitura,
Ioan Ioan

Urmare: Intrebare: În acest timp, cui te adresezi din
Ministerul de Finanțe, pentru rezolvarea lucrărilor? —

Răspuns: În acest timp lui Voile Luca, pentru probleme
mai și la Craiu sau pentru probleme curente, ținând
în cunoștință de problemele rezolvate cu Craiu și pe
Jacob, Alex. și mai rar, unele probleme cu Mădăras.

Intrebare: De ce a fost necesar, ce în interval de un
an să se facă atâtea schimbări, asupra conducerii?

Răspuns: Pentru că Vijoli nu s'a ocupat deloc cu
honora, în plus persoana lui Vijoli a început să
fie discutată de funcționari, deoarece avea o amantă
în honora de invidie și aflând că a fost membru
în comisia supravegheră a C.N.R., în plus Voile Luca a
pus că-l schimbă pe Vijoli. Și Jacob, Alex. a intervenit
lui Craiu să mai rezolve unele lucrări cu honora.
S'a găsit necesar și Voile Luca a fost decis să treacă
honora la Jacob deoarece el se ocupa cu sectorul
finanțiar. Dar nici Jacob nu s'a ocupat, nu a rămas
decît legătură directă cu Voile Luca.

Intrebare: Dacă Voile Luca se ocupă de problemele
honora și care a fost linia hotărâtă în tratate problemele?

Răspuns: El nu mă cheamă, dar problemele erau
ridicată de mine, dar erau rose ca și când mă cheamă și
el. Prin linia hotărâtă a dus o activitate durmănoasă
impotriva hotărârilor partidului prin, atitudinea de rigiditate
în probleme finanțiar și a investițiilor în special, prin
faptul că ministrii cei i-se adresat pentru înțelegere, nu
de nici un ajutor, ci îi trimitea la consiliul de ministri, aplicând
în mod mecanic disciplina financiară, contribuind astfel
la ne îndeplinirea planului. Întru cât prin H.C.M. Nr. 1113 se
prevedea decontarea onorariului, să fie întotdeauna cursul lucrării și
nu spre sfârșitul ei, a fost ca pe tot anul 1950 și pînă la

Îscălitura,

Reino Jan

65
Urmare: 3 luni din 1951 intrupinderile de constructii sa aibe greutate, prin imposibilitatea de executarea lucrarilor.
Prin faptul ca aceasta hotarare, nu a fost studiata si intocmita in mod desavarsit a cauzat pagube mari economiei nationale, a arfel de hotarare de mare importanta trebuia verificata cu multa grije de el, pentru a nu fi intocmita gresit cum a fost. Cu toate ca stia, ca controlul este inexistent si ca trebuia pus pe baze noi, adica sa se controleze pretul de cost in constructii, un lucru elementar in economia socialista, nu a facut nimic, ceea ce dovedeste mai mult activitatea pe care a desfasurat. In problema acordarii fondului de investitii, a problema de baza principala, este acordarea creditelor pe termen scurt. Voile Luca nu cunoatea aceasta problema si nici nu stia daca se acorda credite sau nu. Acest lucru a dainuit din 1949 pana in August 1951, ceea ce pricinuit pagube mari economiei nationale si era una din cauzele pentru care constructorii nu puteau incepe lucrarile. Iacob si Vasile sustinea ca Voile Luca nu este de acord cu introducerea acestui sistem, dar cand la m. intelbat, el nici nu cunoatea aceasta problema. La lucrarile de grijae toi, unde nu era documentatie, a dat dispozitie de grijae rontierelor, ceea ce era impotriva intereselor toi. Chiar aceasta atitudine a manifestat-a chiss si in problema cadrelor ne tinand cont, de unele elemente cu trecut dubios sa fie dati ofora, ele au fost folosite mai departe ca buni in profesional. De promovarea cadrelor muncitoriesti nu s'a interesat, ne tinand seama ca elementele cu trecut dubios nu lucreaza in interesele toi.

Intrebare: Totu de cele oitate si in calitate de director general, care a fost activitatea pe care a.i desfasurat. a in banca de investitii?

Isclitura,

Pavlos Jian

Urmare: Răspuns: Am oprit activitatea dusmănoasă partidului
în B.C.I prin aceea că am dus o politică de rebotare a planului, prin:
a) am urmat linia trasată de Varle Luca, prin aceea că
prioritatea am făcut-o numai pe deviz, stînd că aceasta
împiedică îndeplinirea planului, în afară de unele
excepții.

b) cînd știam că H.C.M. nr. 1113 cuprinde unele articole
gruante, totuși am lucrat după ea, până în toamna lui
1951 cînd a pîrte din aceste articole au fost înlucuite.

c) ^{în luna 1951 am depus la M.F. un proiect corect și realist.} Prin ne ducerea la îndeplinire a articolului 7 din
H.C.M. nr. 1113, în care se prevede că B.C.I este obligat
să verifice formule în termen de 48 ore și să se facă
deschiderea frontierelor, acest lucru se făcea cu întîrzieri,
care a dus la neîndeplinirea planului la timp.

d) Cu toate că puteam să notăm din bună mîni multe
elemente dusmănoase, nu am făcut pentru faptul că
erau lumii în profesional. Altele au fost opriți, prin
faptul că directorul Mendel a spus că, nu va mai
merge serviciul prin rebotarea acestor elemente ceea
ne făcînd să venim asupra hotărîrii lui.

e) Controlul financiar nu s'a executat integral, dînd
apel lui la eventuale neocupări de bani și
dune în economie națională.

După ce am cînt prezentul proces-verbal, cuvînt cu
cuvînt și am constatat că este întocmit cu cele
de clorotă de mine, surturi și semne propriu și ne sînt
de nimeni.

Anchetator.

Lt. Maj. de Securitate.

Trușcă

NICOLAE JON.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEIS ION, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Massarik Nr. 1.-

10 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 10,45.

" s'a terminat la " 14,50.-

Intrebare:

De când ai început să lucrezi la Canalul Dunărea-Marea Neagră?

Răspuns:

Am început din luna Mai 1949.-

Intrebare:

Ce funcție ai îndeplinit la Canal?

Răspuns:

Am fost contabil șef al întregului șantier.-

Intrebare:

Cine făcea parte din conducerea Canalului?

Răspuns:

Din conducerea Canalului făcea parte: HOSU GHEORGHE, GRUNGBERG MAYER, POSTEUCA VASILE, STANESCU ADRIAN, RADNEV GHE. ERNEST RONEE și eu. -

Intrebare:

Cât timp ai lucrat la Canal?

Răspuns:

Am lucrat în această funcție până în Aprilie 1951.-

Intrebare:

Cum s'a desfășurat activitatea la Canal în acest timp?

Răspuns:

Dela început lipsea o bună coordonare între compartiment astfel: în apropierea locurilor de muncă nu s'au organizat locurile de cazare și de grajd.- Sau proiectat greșit lucrări și s'au executat greșit lucrări astfel: grajduri fără uși, clădiri fără coșuri și barăci fără sobe.- Recrutarea brațelor de muncă s'au făcut fără o suficientă verificare, din care

ss/Weis Ion.

cauză sau strecurat o serie de elemente dușmănoase și chiar urmărite de justiție în funcții de răspundere.- Disciplina de plan și financiară s'a putut introduce și menține cu greu.- Astfel avansurile date la chenzină și la recrutarea cărăușilor nu s'a putut regulariza la sfârșitul lunii din cauza plecării de pe șantiere a acestora înainte de sfârșitul lunii,-sau materialele nu au fost eliberate întodeauna pe bază de bonuri.- Structura organizatorică a Canalului a fost modificată de trei ori, ceace a dus la nestabilitate inutilă.- S'au executat lucrări inutile la Solygni și Mircea- Vodă de excavații.- Unitățile de lucru, nu aveau planul de execuție și nici nu primeau cifrele de control la timp, deci nu cunoștea sarcinile ce le revin și nu au cunoscut detaliile de execuție, din care cauză, execuția se întârzia.- Planul de aprovizionare cu materiale nu s'a făcut pe realitate, din care cauză s'au creat stocuri supra normative anormale: Cu toate că în hotărârea partidului, cu începerea lucrărilor la Canal a fost trecut ca una din sarcinile Canalului, calificarea profesională, conducerea canalului nu s'a îngrijit de aceste școli profesionale la timp astfel; școlile de excavatoriști și șoferi s'a făcut în anul 1950, fapt ce a făcut ca utilajul să sufere uzându-se înainte de vreme, deoarece excavatoriștii și șoferii au încetat să lucreze pe noile mașini venite din Uniunea Sovietică, în loc să învețe pe utilajul vechiu.- Unele sectoare cu toate că au fost înființate, totuși erau neexistente de exemplu: Sectorul de control tehnic din care cauză deficiențele de executarea lucrărilor nu au fost sesizate.- Evidențele de orice fel nu în toate cazurile erau juste și la zi, din care cauză o serie de evidențe și situații trebuiau refăcute.- Utilajul atât de excavație cât și cel rulant nu a fost întrebuințat la maximum admis.-

Intrebare:

Dacă conducerea canalului a cunoscut aceste deficiențe și ce măsuri a luat pentru remedierea lor?

Răspuns:

Da, le-a cunoscut și acestea erau frământate în ședințele de lucru, unde se trasau sarcini și se luau angajamente, dar nu în toate cazurile au fost rezultate pozitive, astfel utilizarea utilajului nu este rezolvată nici astăzi.-

ss/Weis Ion.

108

Intrebare:

Cine se ocupa cu finanțarea Canalului și cum a fost făcută în acest timp?

Răspuns:

În tot timpul finanțarea Canalului s'a făcut de B.C.I., pe bază de avansuri fără deviz pe anul 1949.- În anul 1950 a fost adusă o hotărâre specială a guvernului care permitea finanțarea fără proiect general, adică pe baza lucrărilor trecute pe tablou.- B.C.I. din cauza planificării greșite de fonduri, nu trimetea prevederi suficiente de plan-casă și trebuiau intervenții imediate pentru a remedia greșala.- Dispozițiile de plată se executa cu mare întârziere, între sucursala Constanța B.C.I. și centrala București înregistrările erau în decolaj de 6 luni.- Dispozițiile de plată la recrutare de cărăuși și brațe de muncă se executa cu întârziere.- B.C.I. cerea o serie de formalități le cerea treptat.-

Intrebare:

Cine din B.C.I. se face vinovați de aceste greutăți?

Răspuns:

Se face vinovați directorul MENDEL care conducea sectorul finanțări și directorul B.C.I. LIVEZEANU OCTAV.-

Intrebare:

Dacă ai discutat cu cineva pentru remedierea acestor greutăți și care au fost măsurile luate?

Răspuns:

Am făcut adresă scrisă la Ministerul de Finanțe și am discutat cu conducerea B.C.I. din timpul acela.- În afară de înființarea a două sucursale ale B.C.I. la Medgidia și Cernavodă, nu s'a îmbunătățit situația în totală măsură.-

Intrebare:

După numirea d-ta ca director general la B.C.I. cum s'a făcut finanțarea Canalului?

Răspuns:

În anul 1951 începând din Aprilie, finanțarea s'a făcut pe bază de devize care sau depus.- Din cauză că situațiile de lucrări nu s'au întocmit la timp, avansul acordat la începutul anului nu a putut fi rambursat chiar la primul termen și s'a acordat păsuire.-

Intrebare:

Dacă cunoști rapoartele întocmite de inspectorii după controalele făcute la Canal?

ss/Weis Ion.

89

Răspuns:

Da, le cunosc.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce cuprindeau aceste rapoarte ale inspectorilor?

Răspuns:

Se arătau o serie de deficiențe de ordin organizatoric astfel: ne respectarea schemei de organizare și proasta organizare a muncii, prin proasta repartizare a brațelor de muncă; nerespectarea disciplinei financiare de ex. nerecuperarea la timp a avansurilor de orice fel, neținerea la timp a evidențelor, acestea fiind întârziate mai mult de 30 zile; Ne urmărirea productivității muncii și în general a prețului de cost. Șefii de șantier nu aveau planul de muncă defalcat. Lipsa planului financiar.-

Intrebare:

Ce măsuri s'a luat pentru remedierea acestor lipsuri?

Răspuns:

Atunci când inspectorii B.C.I. constatau deficiențe, dădeau indicații și îndrumări cum trebuie lucrat, după care controla periodic și indicațiunile au fost duse la îndeplinire în cea mai mare parte.-

Intrebare:

Cu cine ai mai discutat despre aceste deficiențe?

Răspuns:

Aceste deficiențe le-am discutat cu HOSU GHE. și GRUNBERG MAYER și într'o sedință anume organizată la Ministerul de Finanțe condusă de MODORAN VASILE.-

Intrebare:

Ce hotărâri s'au luat pentru remedierea acestor deficiențe și care a fost rezultatele?

Răspuns:

In aceasță sedință s'au luat angajamente din partea conducerii canalului și s'au luat unele măsuri de îmbunătățirea muncii, fiind duse în parte la îndeplinire.- Una dintre principalele probleme discutate era modul de funcționare a Oficiului de norme.- Problema înființării Oficiului de norme a fost ridicată încă de mult în scris, iar conducerea canalului nu s'a conformat la timp hotărâri din anul 1949. Conducerea canalului și-a luat angajamentul să reviziască normele specifice canalului în cursul anului 1951 și începutul anului 1952.- Faptul că revizuirea normelor specifice nu s'a făcut la timp a avut și are ca consecință neurmărirea prețului de

ss/Weis Ion.

cost just, ceace cauzează pagube economiei naționale.- Din Această cauză, prețurile din devizele de excavații erau exagerat de mari, fiind socotite la utilaj vechi demontat și nu la utilaj nou și rapid, drept consecință lucrările la canal ori cât de prost și costisitor ar fi fost executate nu depășeau prețurile prevăzute.- Tot în această ședință s'a discutat lipsa pieselor de schimb și să luat act de punerea în funcțiune a atelierului Medgidia care de fapt trebuia pus în funcțiune în anul 1950.- Din această cauză în anul 1951 utilajul nu a putut fi reparat la timp, iar mașinile stăteau timp îndelungat fără să producă?

Intrebare:

Văzând că nu se remediază aceste lipsuri cu toate angajamentele luate de conducerea canalului, ce măsuri ai mai luat de îndreptarea lor?

Răspuns:

Am făcut cunoscut direcției Controlului din Ministerul de Finanțe.-

Intrebare:

Dacă sau remediat după această intervenție?

Răspuns:

Nu s'a luat nici-o măsură mai importantă.-

Intrebare:

In afară de aceste măsuri pe care le-ai luat pentru remedierea acestor lipsuri, ce trebuiau și putea-i să mai faci?

Răspuns:

Am mai sesizat în scris C.S.A. pentru stocurile supra normative și comisia Controlului de Stat despre neînființarea la timp a Oficiului de normare.-

După ce am cetit prezentul proces verbal cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

ss/Weis Ion.

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weisz Ion născut la 10 decembrie 1910 în
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. str. Toma Măruț nr. 1.

10 Julie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și min. 45.

" s'a terminat la " 14 și " 50.

Intrebare: De când a.i început să lucrezi la

Canalul Dunerea alba de Neagră?

Răspuns: Am început din luna Maiu 1949.

Intrebare: Ce funcție a.i îndeplinit la canal?

Răspuns: Am fost contabil ref al întregului șantier.

Intrebare: Cine făcea parte din conducerea canalului?

Răspuns: Din conducerea canalului făcea parte: Hossu
Ghe, Grumberg Maier, Posteuca Varile, Stănescu
Adrian, Radneș Ghe, Ernest Ronie și eu.

Intrebare: Cât timp a.i lucrat la canal?

Răspuns: Am lucrat în această funcție până în Aprilie 1951.

Intrebare: Cum s'a desfășurat activitatea la canal în
acel timp?

Răspuns: De la început lipsea o bună coordonare
între compartimente astfel: în apropierea locurilor
de muncă nu s'au organizat locurile de cazare și
de grajduri. S'au proiectat greșit lucrările și s'au executat
greșit lucrările, astfel: grajduri fără usi, clădiri fără

Îscălitura,

Ion Weisz

Urmare: corui n' horoci fise robe. Recrutarea bratelor de
munca sau fiant fise a neputinta verificarea, din care
causa sau stecurat a serie de elemente deosebite n'
chiar urmasite de justitie in functii de raspundere.
Disciplina de plan n' financiar n' a putut introduce
n' mentine cu greu. Astfel ovanisurile date la chersine
n' la recrutarea coriorilor nu a putut regula
la sfarsitul lunii, din cauza plecarii depe rontiere
a acestora inainte de sfarsitul lunii. Sau materialele
nu au fost eliberate intodesuna pe baza de bonuri.
Structura organizatorica a conoluhii a fost modificata
de trei ori, ceea a dus la ne stabilitate inutila?
Sau executat lucrari inutile la Salygni n' dices-
Voda de excavatii. Unitatile de lucru, nu avese
planul de executie n' nici nu primesc cifrele de
control la timp, deci nu cunostea rorcinile ce le revin n'
nu au cunoscut detalile de executie, din care cauza, executia
se intarzia. Planul de aprovizionare cu materiale nu
s'a facut pe realitate, din care cauza sau exist stocuri
supra-normative anormale: Cu toate ca in hotararea
partidului, cu inceperea lucrilor la canal a fost trecut
ca una din rorcinile conoluhii, calificarea profesionala,
conducerea conoluhii nu s'a ingrijit de aceste scoli
profesionale la timp astfel: scoli de excavatoristi si roferi
sa facut in anul 1950, fapt ce a facut ca utilajul
si roferi uzanduse inainte de vreme, deoarece excavator-
isti si roferi au invatat sa lucreze pe noile masini
venite din Uniunea Sovietica, in loc sa invete pe utilajul
vechi. Unele sectoare cu toate ca au fost infiintate, totusi erau
neexistente de exemplu: Sectoul de control tehnice din
care cauza deficianta de executarea lucrilor nu
au fost rezolvate. Evidentele de orice fel nu intote

Isca litura

Ioan

Urmare: cosurile erau juste și la zi, din care cauză a serie de evidente și situații trebuiau refoarte. Utilajul atât de excavatie cât și cel rulant nu a fost întrebuințat la maximul admis.

Intrebare: Dacă conducerea conoluului e cunoscut aceste deficiente și ce măsuri a luat pentru remedierea lor?

Răspuns: Da, le-a cunoscut și acestea erau promovate în redințele de lucru, unde se țorau sarcini și se luau angajamente, dar nu întotdeauna au fost rezultate pozitive, astfel utilizarea utilajului nu este resoluțivă nici astăzi.

Intrebare: Cine se ocupa cu prioritizarea conoluului și cum a fost făcută în acest timp?

Răspuns: În tot timpul prioritizarea conoluului s'a făcut de B.C.T., pe bază de oronșiri fără de viz pe anul 1949.

În anul 1950 a fost adusă a hotărâre specială a Guvernului care permitea prioritizarea fără proiect general, adică pe baza lucrărilor făcute pe tablou. B.C.T. din cause planificării greșite de fonduri, nu trimetea prevederi suficiente de plan-casă și trebuiau intervenții imediate pentru a remedia greșelile. Dispozițiile de plată se execută cu mare întârziere, între rucursale constante - B.C.T. și centrale succese: înregistrările erau în decalaj de 6 luni.

Dispozițiile de plată la recuțorile de cșiuni și laște de muncă se execută cu întârziere. B.C.T. căsea a serie de formalități inutile și burocratice și mai îngreune și faptul că formalitățile le cerea treptat.

Intrebare: Cine din B.C.T. se face rucunosti de aceste greutăți?

Răspuns: Se face rucunosti: directorul Mendel care conducea sectorul prioritării și directorul B.C.T. Lăvescu Octav.

Intrebare: Dacă a-i discutat cu cineva pentru remedierea acestor greutăți și care au fost măsurile luate?

Iscălitura,

Paul Jovan

Urmare: Răspuns: Am făcut adresa nr. 1 la Ministerul de
Finanțe și am discutat cu conducerea B.C.T. din timpul acela.
În ofișul de înfăptuire a două mersurile ale B.C.T. la
Megidie și Cerna-Vodă, nu s'a îmbunătățit situația în
totală măsură.

Întrebare: După numirea d-voastră ca director general la B.C.T.
cum s'a făcut finanțarea conului? —

Răspuns: În anul 1951 începând din Aprilie, finanțarea
s'a făcut pe baza de decese care erau depuse. Din cauză că
nitivitățile de lucrări nu s'au întorsit la timp, avansul
acordat la începutul anului nu a putut fi recăștat
chiar la primul termen și s'au acordat păsuri.

Întrebare: Dacă lucrările dela conul au fost verificate de B.C.T.?

Răspuns: Au fost verificate de către inspectorii B.C.T. mersurile
constante și centrale.

Întrebare: Dacă cunoști rapoartele întocmite de inspectorii
după controalele făcute la conol? —

Răspuns: Da la cunoștință.

Întrebare: Amcheta it. care se așteaptă ce cuprindese
aceste rapoarte ale inspectorilor? —

Răspuns: Se așteaptă a se aștepta o serie de deficiențe de ordin
organizatoric astfel: ne respectarea schemei de orga-
nizare și preoțea organizare a muncii, puțin preoțea
repartisire a bratelor de muncă; ne respectarea disciplinei
financiare de eș. ne recuperarea la timp a avansurilor
de orice fel; ne ținerea la timp a evidentelor, acestea fiind
întorsite mai mult de 30 zile; creșterea urmărirea producti-
vității muncii și în general a pretului de cost. Sefii de
partii nu au avut planul de muncă defalcet. Lipsa
planului financiar.

Întrebare: Ce măsuri s'a luat pentru remedierea acestor
lipsuri? —

Iscălitura, *Ionuț Ion*

Urmare: Răspuns: Atunci când inspectorii B.C.T. constatau deficiențe, dădeau indicații și îndrumări cum trebuie lucrat, după care controla periodic și indicațiile au fost duse la îndeplinire în cea mai mare parte.

Întrebare: Cu cine a-i mai discutat despre aceste deficiențe?

Răspuns: Aceste deficiențe le-am discutat cu Horu Ghe. și Gumberg. Mai și la într-o sedință anume organizată la C.A. de Fieră condusă de Madaras Vorile.

Întrebare: Ce hotărâri sau luat pentru remedierea acestor deficiențe și care a fost rezultatele?

Răspuns: În această sedință sau luat angajamente din partea conducerii conului și sau luat unele măsuri de îmbunătățirea muncii, fiind duse în parte la îndeplinire. Una dintre principalele probleme discutate era modul de funcționare a oficiului de norme. Problema înființării oficiului de norme a fost ridicată încă de mult în urmă, iar conducerea conului nu s-a conformat la timp hotărâri din anul 1949. Conducerea conului și-a luat angajamentul să revizuiască normele specifice conului în cursul anului 1951 și începutul anului 1952. Faptul că revizuirea normelor specifice nu s-a făcut la timp a avut și are ca consecință, ne urmărirea pretului de cost just, ceea ce cauzează pagube economiei naționale. Din această cauză, prețurile din devizele de execuție erau exagerat de mari, fiind recitate la utilități vechi demodet și nu la utilități nou și reșid, drept consecință lucrările la canal ori cât de prior și costisitor ar fi fost executate nu depășeau prețurile prevăzute. Tot în această sedință sa discutat lipsa pieselor de schimb și sa luat act de punerea în funcțiune a atelierului regidie care de fapt trebuie pus în funcțiune în anul 1950. Din această cauză, în anul 1951 utilajul nu a putut fi reparat la timp.

Îscălitura

Urmare: iar masurile stăteau timp îndelungat fără să
producă.

Întrebare: Vă gândiți că nu se remediază aceste lipsuri cu toate
angajamentele luate de conducerea consiliului, ce măsuri ați
mai luat de îndreptarea lor?

Răspuns: Am făcut contact direct cu controlul din M.
de Fierate.

Întrebare: Dacă s-au remediat după aceste intervenții?

Răspuns: Nu s-a luat nici-o măsură mai importantă.

Întrebare: În afară de aceste măsuri pe care le-ați luat
pentru remedierea acestor lipsuri, ce trebuia să puteți să
vă mai faci?

Răspuns: Am mai sesizat în scris C.S.F. pentru stocurile
supra-normative și Comisia controlului de stat despre
neîndeplinirea la timp a oficiului de norme.

După ce am citit prezentul proces-verbal curînt cu curînt
și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine
într-un număr propriu și rezolvit de mine.

Archetotec.

Peirz Jovan

Lt. Maj. de securitate.

Nicolau Jovan

NICOLAU. JOVAN.

74

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satul Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr.1.-

12 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,5

" s'a terminat " 14,20

Intrebare :

Cine a lucrat la întocmirea normelor pentru finanțarea investițiilor și unde s'au întocmit ?

Răspuns :

Nu cunosc, deoarece în anul 1949 nu eram la B.C.I. și lucram la Canal când aceste norme au fost elaborate și au devenit lege prin H.C.M. Nr.1113 din 18 Noembrie 1949.-

Intrebare :

Dacă la numirea d-tale ca director general la B.C.I. se mai lucra după această lege și dacă ai aplicat-o mai departe și d-ta ?

Răspuns :

Da.-

Intrebare :

Dacă legea 1113 corespundea posibilităților dela noi din țară, ca Ministerele să poată respecta această lege ?

Răspuns :

Nu, deoarece unele articole din această lege nu puteau să fie respectate de ministere, iar altele erau greșit redactate, care au împiedicat socializarea țării.-

Intrebare :

Desvoltă fiecare din aceste articole greșit redactate

ss/. WEISZ ION

cât și cele pe care Ministerele nu puteau să le respecte și totodată cum a împiedicat în socializarea țării ?

Răspuns :

Articolul 2 și 3.- S'a prevăzut transmiterea în anumite termene a planului anual de investiții și rectificările sale, Ministerului de Finanțe de către Comisia de Stat a Planificării.- Aceste termene nu s'au respectat de către C.S.P., ceea ce a pricinuit nedifuzarea la timp a planului de investiții către constructori.- Articolul 8, prevedea obligațiunea de a stabili un regulament pentru acordarea de credite către constructori și Ministerul de Finanțe nu s'a preocupat de întocmirea acestui regulament, care s'a făcut abia în August 1951, ceea ce a avut ca consecință lipsa de mijloace bănești necesare construcțiilor.- Art.12, prevedea închiderea finanțărilor în mod mecanic la 31 Decembrie, ceea ce a avut consecință îngreunarea lichidării investițiilor, deoarece lucrările executate în ultimele zile ale anului nu puteau fi decontate chiar în acea zi.- În toate țările de democrație populară și în Uniunea Sovietică, se acordă un termen de 10 zile după 31 Decembrie în care timp se poate face lichidarea B.C.I. până la 1 Noembrie 1951, nu a dat instrucțiuni pentru redeschiderea șantierelor la început de an, din care cauză se pierdea un timp în care șantierele ar fi putut să producă.-

Tot așa până la 1 Noembrie 1951, nu s'a dat instrucțiuni pentru continuarea până la 31 Ianuarie al anului viitor al lucrărilor neterminate până la 31 Decembrie, ceea ce cauza pierderi mari economiei naționale, din motivul că nu se putea prevedea în mod exact terminarea unei lucrări până la 31 Decembrie 1951 și multe lucrări au rămas chiar neterminate din această cauză și care s'au degradat din cauza stricăciunilor din aceste motive.- De ex.: instalațiuni sanitare, acoperișuri fără jghiaburi, locuințe rămase în roșu, netencuite și la care cărămida nu suporta intemperii și la toate aceste lucrări ne mai fiind planificate fonduri în anul viitor, lucrările neterminate nu s'au mai făcut.- Din rapoartele făcute de directorii unităților, precum și din inspecțiile făcute, au rezultat multe lucrări neterminate din anii precedenți. Aceste rapoarte au fost date în cursul lunii Decembrie 1951 în ședință cu acești directori.- Tot din cauza închiderii mecanice a finanțărilor la 31 Decembrie, întreprinderile de construcție au părăsit șantierele, fie că aceste șantiere nu s'au mai deschis, fie că s'au redeschis cu întârziere, s'au cauzat pagube economiei

naționale, din motivele plecării brațelor de muncă, degradări în materialele de construcții și stricăciuni inerente unor lucrări neterminate.-

Art.15 până la 23, și anume modul de acordare a avansului și de decontare a investițiilor au fost modificate prin mai multe hotărâri ale Consiliului de Miniștri, în cursul anului 1951 (253, 254, 753, 223).- Aceste modificări erau necesare și faptul că nu au fost făcute numai în cursul anului 1951, este una din cauzele neîndeplinirii planului de investiții, dela anul 1949 încoace.-

Defecțiunile sunt următoarele : în art.16, se vorbește de prețuri legale, până în Sept.1951, B.C.I. nu a dat instrucțiuni care sunt aceste prețuri legale pentru majoritatea articolelor, nici nu existau prețuri legale, ceea ce era o lipsă a Ministerului de Construcții și a Comitetului de Prețuri.- Lipsa esențială este a acelor care au întocmit Hotărârea Nr.1113 și nu s'au interesat dacă există prețuri legale sau nu.- Felul de acordare a avansului de 15% nu era căci limita avansul și a îngreunat astfel începerea lucrărilor.- Formalitățile de întocmire a situațiilor de lucrări și a actelor de recepție, era complicată și incompletă, ceea ce a contribuit și a fost principala cauză în blocarea conturilor constructorilor.- Limitarea avansului de 15% pentru lucrările de regie, era absolut greșită și irațională, căci constructorii în regie nu aveau fond de rulment și nici posibilitatea de obținere de credite.-

Multe lucrări de regie nu s'au putut executa în anul 1949-50 din această cauză.- În acești ani majoritatea lucrărilor s'au executat în regie din lipsa întreprinderilor de construcție. Articolul 23 până la 27, care reglementează controlul investițiilor, nu a apreciat principalul control ce trebuia să execute B.C.I și anume controlul prețului de cost, pentru care instrucțiunile s'au dat în Sept.1951.- Planul de punere în funcțiune a investițiilor, nu a fost comunicat de C.S.P., decât în anul 1952 și acesta incomplet.- Articolele 30-32 prevăd o serie de situații pe care Banca trebuia să le prezinte fără a da precizări când și cui. În instrucțiunile pentru aplicarea H.C.M. Nr.1113, se prevăd o serie de completări care nu s'au putut respecta, astfel situația de executarea investițiilor, trebuia prezentat până cel mai târziu la 7 ale lunii următoare, ceea ce era un termen prea scurt.- Iar păstrarea separată a actelor de cheltueli de investiții, nu era o măsură justă.-

Legea Nr.1113 și instrucțiunile erau incomplete, astfel modul de reținere a contravalorii materialelor nu a fost, limpede la enunțare.- Tot așa modul de finanțare a utilajului și a lucrărilor de studii.- Principala defecțiune a fost faptul că legea a intrat în vigoare în Ianuarie 1950 și disciplina contractuală, precum organizarea arbitrajului de Stat au fost făcute în cursul anului 1951.- Institutele de proiectare cât și răspunderea proiectanților au fost stabilite în anul 1950.- Toate acestea împreună cu aplicarea H.C.M. Nr.1113, au contribuit la neîndeplinirea planului de investiții.-

Intrebare :

Când ai constatat d-ta că legea Nr.1113, nu se poate pune în aplicare așa cum este întocmită ?

Răspuns :

În anul 1949, imediat după apariție am văzut că această hotărâre nu poate fi aplicată decât împreună cu alte hotărârî care reglementează decontările sistemul contractual, fazele de proiectare și organizarea aparatului de proiectare.- Asupra tehnicei legi în special a lucrărilor de antrepriză, am făcut studii abia în anul 1951.-

Intrebare :

Dacă legea a fost pusă în aplicare și fără celelalte hotărârî care completează legea ?

Răspuns :

Da, a fost pusă în aplicare.-

Intrebare :

Care au fost consecințele aduse de această lege pusă în aplicare la 1 Ianuarie 1950, fără celelalte hotărârî ?

Răspuns :

Neducerea la îndeplinire a planului de investiții.-

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss/. WEISZ IOAN

Nicolau Ioan

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Weisz Ion născut la 10 Noembrie 1910 în Sate-
Mere, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. Str. Toma Măruik № 1.

12 Iulie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9. și min. 5.

„ s'a terminat la „ 14 și „ 20.

Intrebare: Cine a lucrat la întocmirea numelor pentru
finanțarea investițiilor și unde s'au întocmit?

Răspuns: Nu cunosc, deoarece în anul 1949 nu eram la
B.C.T și lucram la Canal când aceste nume au fost
elaborate și au devenit lege prin H.C.M. № 1113 din
18 Noembrie 1949.

Intrebare: Deci la numirea d. ta director general la
B.C.T se mai lucra după această lege și dacă a-i
aplicat și mai departe și d. ta?

Răspuns: Da.

Intrebare: Deci legea 1113 corespunde posibilităților
de la noi din țară, ce ministerele și poartă respecta aceste
lege?

Răspuns: Nu, deoarece unele articole din această lege nu
puteau să fie respectate de ministere, iar altele erau
găsit redactate care au împiedicat socializarea țării.

Intrebare: Desvoltați fiecare din aceste articole găsit
redactat, cât și cele pe care ministerele nu puteau să le

Îscălitura,

Ion Weisz

Urmare: respecte si tot odata cum a impredicat in socializarea?

Răspuns: Articolul 2 n° 3. Se prevăd transmiterea în anumite termene a planului anual de investiții și rectificărilor sale, ministerului de Finanțe de către Comisia de Stat a Planificării. Aceste termene nu s'au respectat de către C.S.F. ceea ce a provocat, în defuzarea la timp a planului de investiții către constructorii. Articolul 8, prevede obligatiunea de a stabili un regulament pentru acordarea de credite către constructorii, și ministerul de finanțe nu sa preocupat de întocmirea acestui regulament, care sa fie făcut obia în August 1951, ceea ce a avut ca consecință lipsa de mijloace bănești necesare executării construcțiilor. Articolul 12, prevede închiderea finanțării în mod mecanic la 31 Decembrie, ceea ce a avut consecință, împreună lichidării investițiilor, deoarece lucrările executate în ultimele zile ale anului nu puteau fi decontate, chiar în acea zi. În toate țările de democrație populară și în Uniunea Sovietică se acordă un termen de 10 zile după 31 Decembrie în care timp se poate face lichidarea. B.C.F. până la 1 Decembrie 1951 nu a dat instrucțiuni pentru redeschiderea conturilor la început de an, din care cauză se pierdes în timp în care conturile ar fi putut să se deschidă. Tot așa până la 1 Decembrie 1951 nu s'a dat instrucțiuni pentru continuarea până la 31 Ianuarie a anului următor al lucrărilor ne terminate până la 31 Decembrie ceea ce cauză pierderi mari economiei naționale din motivul, că nu se putea prevedea în mod exact terminarea unei lucrări până la 31 Decembrie 1951 și multe lucrări au rămas chiar ne terminate din această cauză și așa nu degradat din cauza stocării

Îscălitura,

Geniu Jian

Urmare: nărilor din acest motiv. De ex. intoleranță sanitară, ocupării forței de muncă, locuințe rămase în stare
ne terminată și alte cauze care nu s-au raportat întregii și
la toate aceste lucrări nu mai fiind planificate fonduri
în anul viitor, lucrările ne terminate nu s-au mai
făcut. Din rapoartele făcute de directorii unităților,
precum și din inspecții făcute au rezultat multe lucrări
ne terminate din motivele mai sus arătate din anul
precedent. Aceste rapoarte au fost date ~~la~~
în cursul lunii decembrie 1951 în vederea cu acești
directorii. Tot din cauza închiderii mecanice a firmamentelor
la 3 i sec. întreprinderile de construcție au părăsit
santierele, fie că aceste santiere nu s-au mai deschis,
fie că s-au redeschis cu întârziere, sau cauzat pagube
economice naționale, din motivele precum brătarilor
de muncă, de gradouri în materialele de construcție
și stăruința în unele lucrări ne terminate.
Articolul 15 până la 23 și ordinele modului de acordare a
avanului și de decontare a investițiilor au fost modificate
prin mai multe H. ale Consiliului de Miniștri în cursul
anului 1951. (253, 254, 753, 223) Aceste modificări
erau necesare și faptul că nu au fost făcute numai
în cursul anului 1951 este una din cauzele ne îndepli-
niri planului de investiții, de la anul 1948 încoace.
Defecțiunile sunt următoarele: în art. 16 se vorbește de
prețuri legale, până în sept. 1951 B.C.I. nu a dat
instrucțiuni care sunt aceste prețuri legale pentru majoritatea
articolelor nici nu există prețuri legale ceea ce era a
lipsă a Ministerului de Construcții și a Comitetului
de Prețuri. Căpăt esențială este că ceea ce a întocmit
H. 1113 și nu se întocmit dacă există prețuri legale
sau nu. Felul de acordare a avansului de 15% nu era

de mine și
e citate.
Căpăt

Îscălitura,

Ș. C. I. Jovan

Urmare: căci limita avansul și a îngreunat astfel începerea
lucrărilor. Formalitățile de întocmire a situațiilor de lucru
și a actelor de recepție, era complicată și incompletă, ceea
ce a contribuit și a fost principala cauză în blocarea
conturilor constructorilor. Limitarea avansului de 15%
pentru lucrările de regie era absolut greită și nati-
onale, căci constructorii în regie nu aveau fond de
război și nici posibilitatea, de obținerea de credite.
Multe lucrări de regie nu s-au putut executa în
anul 1949-50 din această cauză. În certi ani, majori-
tatea lucrărilor s-au executat în regie din lipsa
intreprinderilor de construcție. Articolul 23 până la 27 care
reglementează controlul investițiilor, nu a precizat
principiul control ce trebuie să execute B.C.S și omul
controlul pretului de cost, pentru care instrucțiunile s-au
dat în sept. 1951. Planul de punere în funcțiune a
investițiilor, nu a fost comunicat de C.S.P. decât
în anul 1952 și acesta incomplet. Articolele 30-32,
prevedeau o serie de situații pe care banca trebuie să le prezinte
fără a da precizări când și cum. În instrucțiunile
pentru aplicarea H.C.M. nr. 1113 se prevedea o serie de
complecțiuni care nu s-au putut respecta, astfel situația
de executarea investițiilor, trebuie prezentată până
cel mai târziu ale 7 zile luni următoare, ceea ce era
un termen prea scurt. În pofunda respicere
a actelor de cheltuieli de investiții nu era o măsură
justă. Legea 1113 și instrucțiunile erau incomplete
astfel modul de reținere a contului volonilor mate-
rialelor nu s-a putut lăsa de la emitor. Tot așa
modul plății finanțării a utilizării și a lucrărilor
de studii. Principala defecțiune a fost, faptul
că legea a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1950

Iscălitura,

(M) din Jom

80
Urmare: n' disciplina contractuală, precum organizarea
orbitajului de stat au fost făcute în cursul anului 1951.
Institutiile de proiectare iată n' răspunderea proiectanților
au fost stabilite în anul 1950. Toate acestea împreună
cu aplicarea H.C.M. nr. 1113 au contribuit la neîndepli-
nirea planului de investiții.

Întrebare: când a-i constatat d. t. că legea nr. 1113 nu
se poate pune în aplicare așa cum este în întocmită?

Răspuns: În anul 1949 imediat după apariția om
noștră ca aceasta hotărâre nu poate fi aplicată
decît împreună cu alte hotărâri care reglementează
decontările sistemul contractual, șosele de proiectare
n' organizarea aparatului de proiectare. Aupra tehnicii
legi în special a lucrărilor de întreprins am făcut
studii obia în anul 1954.

Întrebare: Dacă legea a fost pusă în aplicare n'
fără celelalte hotărâri care completează legea?

Răspuns: Da a fost pusă în aplicare.

Întrebare: Care a fost consecințele aduse de aceasta
lege pusă în aplicare la 1 Ianuarie 1950. fără
celelalte hotărâri?

Răspuns: Se duceau la îndeplinire a planului
de investiții.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interroga-
tione curant cu curant n' am constatat că este
întocmită cu cele declarate de mine mai n' am
proșin n' ne șit de mine.

Anchetator.

Șt. Maj. de securitate

Șt. Maj. de securitate

NICOLAU JON.

Nicolas Jon

82

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEISZ ION, născut la 10 Noiembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr. 1.-

25 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,10

" s'a terminat la " 15,30.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți care a fost activitatea B.C.I.- în general începând din anul 1949?

Răspuns:

Activitatea Băncii se bazează pe decretul de organizare Nr. 225 și hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1113 precum și instrucțiunile ministerului de Finanțe privind finanțarea și controlul investițiilor.- Aceste 2 măsuri legislative care înseamnă introducerea investițiilor capitale au fost elaborate cu ajutorul consilierilor Sovietici și pe bază de material de literatură sovietică, fără însă a studia în mod temeinic condițiunile la care se va adapta sau nu, noul sistem.- Pentru toți acei care executau investiții capitale în anul 1949 a fost clar că măsurile legale nu pot fi adaptate condițiilor de executare a investițiilor.- În acel timp am fost contabil șef al Canalului și într'o ședință de lucru la care au participat și reprezentanții B.C.I., am arătat imposibilitatea aplicării acestor măsuri.- De altfel de acest lucru se plâneau toate Ministerele. Aceste măsuri nu se puteau aplica și din alte motive și anume: Neorganizarea proiectării și a institutelor de proiectare,- neintroducerea disciplinei contractuale și al arbitrajului de Stat, neintroducerea frazelor de proiectare, reglementarea întărită (1950) a modului de întocmire a proiectului și de vizului, neintroducerea la timp (1951) a răspunderii proiectantului.-

Faptul că B.C.I. a aplicat fără existență măsurilor mai sus enumerate, hotărârea. 1113 și instrucțiunile acesteia, sunt în bună parte motivele neexecutării planului de Stat pe anii 1949-1950 și chiar 1951.

•//.

ss/ Weisz Ion

(Unele măsuri legislative au fost luate abia în primăvara anului 1951).- Pe lângă aceste greutăți au mai existat greutăți create de interpretările eronate ale B.C.I. la acordarea avansului contractual, decontarea situației de lucrări, neîncluderea în situația de lucrări a uzinelor și agregatelor,- introducerea și organizarea unui sistem de evidență care cauza întârzieri în evidența băncii până la 6 luni, din care motiv titularii de investiții aveau conturi blocate din acest motiv artificial.- Aplicarea de către B.C.I. al sistemului contractual de 15% în mod mecanic la toate lucrările de regie (în 1949-1950 majoritatea lucrărilor sau executat în regie) a făcut imposibil în numeroase cazuri concrete executarea planului.-

Dispozițiunile de plată au fost executate cu mari întârzieri. Conducerea Ministerului de Finanțe și a Băncii de Stat nu au dat importanță B.C.I. ceace se reflecta cel mai bine prin greșita întocmire din trimestru în trimestru al Planului de Casă pentru sectorul Construcțiilor.- De altfel investițiile nu erau considerate ca o problemă politică și ca o simplă operațiune de finanțare.-

Această mentalitate a dus la sute de reclamațiuni din partea întreprinderilor și instituțiilor care se plâneau de modul cum sunt deserviți de B.C.I.-

Este adevărat că decretul 225 prevede că linia politică a Băncii este stabilită de Ministerul de Finanțe, totuși conducerea Băncii nu a făcut propuneri concrete de modificarea acestei politici, mulțumindu-se cu transmiterea sesizărilor și protestelor constructorilor.- În Martie 1951, s'a hotărât de către secretariat, trecerea mea la B.C.I.- Am șovăit cunoscând situația Băncii însă față de Explicația dată de consilierul sovietic DOBROHOTOV și a insistențelor repetate ale lui VASILE IUCA am trecut la B.C.I. O preluare de gestiune nu s'a putut face deoarece lucrările de sfârșit de an erau în curs de executare în luna Martie și deci nu se putea face o situație contabilă.- De altfel decontările între Banca de Stat și B.C.I., precum și decontările între sucursale și centrală, erau în suferință cu multe luni.- Nici conducerea și nici serviciile din Bancă nu aveau atribuțiuni fixate.- Banca nu avea inventar și nici măcar reper telegrafic necesar pentru remiterea dispozițiilor de plată.- Situațiile periodice legiferate din 1949 nu puteau fi date în termen, unele nici chiar cu întârziere, iar cifrele comunicate sau dovedit ireale, controlul pe anul 1949 nu a fost terminat în Martie 1951.-

ss/Weis Ion.

Interprinderile de construcții înființate în 1950 nu au fost controlate și afară de broșura apărută în 1949 (Hotărârea 1113 și instrucțiuni), nici-o măsură de popularizare sau de ridicare de cadre nu a fost luată.- Față de această situație am propus lui VASILE IUCA trimiterea unei echipe din Direcția Controlului a Ministerului de Finanțe, pentru stabilirea situației, lucru care sa și făcut.- O preluare în formă legală nu sa putut face deoarece bilanțul pe anul 1950 a fost întocmit abia în August 1951.- VASILE IUCA la început mi-a dat directive profesionale și anume: Punerea la punct a sistemului de evidență și să duc o luptă pentru înlăturarea fraudelor (în 1951 au fost descoperite multe fraude săvârșite în anii anteriori).-

- Organizarea controlului și respectarea strictă a politicii de finanțare de până atunci.- La obiecțiunile mele mi-a repetat categoric, dispoziția sa în această privință.- Dealtfel acest punct de vedere nu a fost combătut nici în ședința Consiliului de Miniștri ținută în scurt timp după trecerea mea la B.C.I. în care Ministerele interesate au cerut înlesniri și renunțarea la hotărârea 1113 în anumite cazuri.- Aceste cereri nu au fost acceptate.- Pe linia de cadre a fost de acord cu propunerile mele principiale de promovare a elementelor muncitorești, atrăgându-mi însă atenția că nu este de acord cu scoaterea cadrelor formate înainte de a se forma cadre noi bine pregătite.- Am avut divergențe cu unii tovarăși dela secția Plan Finanțe dela comitetul Central pe care le-am expus și la care VASILE IUCA mi-a indicat să nu mai mă duc la secția plan finanțe, indicație pe care nu am respectat-o și de care am sesizat Comitetul Central.- În urma sfaturilor primite mi-am făcut un program de 6 luni de zile începând dela 15 Mai, program care a fost aprobat de VASILE IUCA și anume: Intocmirea regulamentului de funcționare și a atribuțiilor ce reveneau fiecărui salariat din toate unitățile și serviciile, punerea la punct a serviciului de statistică și introducerea situațiilor prevăzute de articolul Nr. 30 și următoarele din hotărârea 1113, introducerea planului de conturi după literatura sovietică (cel existent a fost întocmit în 1949), întocmirea regulamentului de casă, întocmirea reperului, facerea inventarului, reglementarea consumului de materiale și de hârtie (până la acea dată contabilitatea materialelor și a hârtiei nu a fost ținută), revederea normelor de finanțare și întocmirea normelor de control, accelerarea controlului preventiv al devizelor, întocmirea unui regulament de arhivă și studierea mecanizării Băncii, în-

ss/Weis Ion.

ființarea de scoți pentru promovarea cadrelor.- Acest program a fost integral realizat și pentru că a fost un program destul de redus, a fost întrecut și sa realizat în plus.- Planul de venituri și cheltueli al Băncii și preluarea celor 29 secții de investiții ale Băncii de Stat care funcționau în mod foarte defectuos nefiind îndrumate și controlate de Banca de Stat și nici de B.C.I.- Sau desființat casierile, conturile particulare, au fost trecute la Banca de Stat, s'a introdus contul unic al constructorului prin care se prevenea într'o oarecare măsură blocajul, sa făcut un studiu asupra fondului de rulment în construcții cu care ocazie au fost verificate întreprinderile de construcții, studiul a fost depus Ministerului de Finanțe și a servit la justificarea asanării financiare a Ministerului Construcțiilor.- Cu toate că termenul de verificare a devizelor a fost prescurtat finanțările nu sau putut deschide în toate cazurile în termen de 3 zile.- Pentru a remedia această situație și a aplica sistemul avansurilor în mod just, pentru a respecta decretul 59 recent apărut sa întocmit un proiect de hotărâre consiliului de Miniștri Nr. 1113 se conforma decretului Nr. 59 și punea în aplicare măsurile studiate în vederea remedierii deficiențelor semnalate.- Acest proiect nu a fost însușit de Ministerul de Finanțe și deabea în Noembrie 1951 am reușit să le strecur între măsurile de închidere și redeschiderea a anului financiar și să le punem în aplicare.- Tot în vara anului 1951 a fost depus noul proiect de decret pentru organizarea B.C.I., care nu a fost luat în studiu până în Martie 1952. Controlul executat de VASILE LUCA sau de adjuncții săi, se poate caracteriza ca ceva inexistent.-

Până la venirea mea în Bancă sau ținut rare ședințe de lucru asupra problemelor importante ale băncii, iar la aceste ședințe de obicei Ministerul de Finanțe nu participa.- După cât am aflat sa ținut o ședință de analiză la Vasile LUCA și 3 sau 4 la VIJOLI AUREL.- După venirea mea nu sa ținut nici o ședință de analiză a muncii, cu toate că am cerut în repetate rânduri convocarea unor astfel de ședințe sesizând și Comitetul Central de această situație.- VASILE LUCA mi-a promis din lună în lună convocarea colegiului Ministerului de Finanțe la a cărei ordine de zi la punctul 2 ar fi fost analiza muncii B.C.I.

Colegiul nu a fost convocat până în Martie 1952.-

ss/Weis Ion.

VIJOLII nu se interesa de mersul Băncii, iar VASILE IJCA mă chema numai dacă se ridicau probleme pe spețe cu diferite Ministere.- Problema cadrelor cu toate că a fost ridicată, nu a fost rezolvată în sensul propus, adică înlăturarea din posturile de conducere a elementelor necorespunzătoare.- IACOB și MODORAN nu s'au interesat de activitatea Băncii iar CRAIU a dat ajutor numai când a fost solicitat sau atunci când a fost nevoie de o aprobare a Ministerului de Finanțe.- Politică dusă de VASILE IJCA și adjuncții săi a avut influență pe toate țărâmurile și deci atât asupra B.C.I. cât și asupra mea.- Această influență s'a caracterizat printr'o totală lipsă de interes în vederea îmbunătățirii sistemului de lucru, conducerea Ministerului de Finanțe susținând necesitatea îmbunătățirii muncii în toate sectoarele ca să se ajungă la "perfectiunea" dela Ministerul de Finanțe.- Nu-i interesa dacă planul de Stat suferă sau nu finanțele fiind o cetate de nepătruns.- Această politică a avut influență prin B.C.I. și asupra realizării planului de Stat, ministerele nefiind ajutate. - La închiderea semestrului I - 1951, am prezentat lui VASILE IJCA un referat documentat asupra modului cum a fost realizat planul de construcții pe semestrul I (sub 50%) și cauzele care au dus la nerealizarea planului.- Ca o urmare a acestui referat VASILE IJCA a convocat Miniștrii care aveau ca sarcină executarea de investiții, i-a criticat, a respins toate cererile prezentate care puteau avea o influență în semestrul II menținându-se asupra sistemului de finanțare practicat până la acea dată.- Această linie politică care nu a fost combătută în mod deschis de nimeni și care a fost dela început adoptată de B.C.I., a fost menținută și de mine față de indiferența și metoda de muncă nepartinică a miniștrilor adjuncți și anume lipsa spiritului critic și autocritic cât și a muncii în colectiv, am refuzat să lucrez cu ei pe rând.-

Așa se explică faptul că din Noembrie 1951 am avut legătură directă cu VASILE IJCA fără rezultate însă deoarece metoda de muncă a miniștrilor adjuncți era chiar a lui VASILE IJCA.- Față de această situație am cerut ajutorul secției plan finanțe (COSTACHE) care mi-a promis ajutor în problema promovării cadrelor de conducere corespunzătoare, în care scop s'au făcut propuneri scrise concrete, precum am primit promisiuni în vederea ținerii unor ședințe de analiză a muncii de către secție.-

ss/Weis Ion.

Aceste promisiuni nu au fost ținute.- De altfel secția plan finanțe a cunoscut planul de muncă al Băncii.- Metodele de muncă găsite și chiar reformate nu erau corespunzătoare și cereau o reformă complectă.- Cea mai importantă unitate și anume sucursala București, până în anul 1951 avea un sistem de lucru încâlcit care nu permitea executarea unui control în muncă.- Toți șefii de divizii erau foști directori de Bancă, care se împotriveau fățiș oricărei reforme în special celor sovietice.

Aceste elemente susținute de MENDEL au fost în parte demascate și înlăturate astfel ca urmare a unei ședințe de analiză, 3 foști directori au fost schimbați și concediați. - Directorul sectorului finanțării.- MENDEL, era un adevărat birocrat care susținea ori ce element reacționar și se împotriveau în scris concedierilor referindu-se la politica de cadre a lui VASILE LUCA și gândindu-se la propria sa situație (exclus din Partid).- Era un legalist care sub nici-un motiv nu și-a luat în nici-un caz răspunderea de a trece peste lege.-

Pentru orice problemă mică și neînsemnată se adresa în scris Ministerului de Finanțe, după venirea mea în Bancă făcea referate către mine prelungind astfel timpul de executare a lucrărilor în mod inutil.-

Până dădea o aprobare chiar în cadrul legii se acoperea cu referatele subalternilor.- Numai cu multă greutate a renunțat și atunci parțial la această metodă de muncă.- Diviziile subordonate nu au fost controlate în muncă în mod efectiv și s-a dat mai mare importanță dezbaterii pe larg a unei probleme de finanțare, decât urmărirea deschiderilor de finanțări în termen.- Nu a fost urmărită nici disciplina în muncă.- Din aceste motive am cerut schimbarea lui MENDEL atât lui VASILE LUCA cât și Comitetului Central însă fără rezultat.- Activitatea directorului sectorului Central TOPCIU, era și mai slabă, acesta mulțumindu-se cu semnarea corespondenței, lipsind de cele mai multe ori din Bancă, ocupându-se cu rezolvarea problemelor personale, dezinteresându-se de mersul sectorului pe care-l conducea, pe motivul sănătății și a preocupărilor științifice.- A mers cu lipsa de interes până acolo încât nu mai lua parte nici la conferința lunară a organelor de control și îndrumare venite de pe teren.-

Directorul sectorului administrativ, OCTAVI LIVEZEANU era absolut incapabil pentru orice sarcină,- lucru cunoscut - schimbarea sa fiind hotărâtă din Martie 1951 însă secția plan finanțe din Comitetul Central neputându-l plasa în altă parte a fost menținut pe mai departe.-

ss/Weis Ion.

Pentru a veni însă în "ajutorul" meu VASILE LUCA l-a numit ca adjunct pe STROE MIHNEA (exclus din Partid), care din toamna anului 1951 și până în Martie 1952 nu a dat randamentul așteptat fiind un element cu vederi burgheze, comod și nepăsător față de sarcinile care-i reveneau în special în coordonarea succursalelor și agențiilor.- Intre șefii de divizie care nu corespundeau sarcinilor sunt: PAUL BACAIU inginer constructor care pe lângă faptul că fugea de orice răspundere era și comod și nu rezolva lucrările în termen.- NEUMAN LEOPOLD, care ducea munca în mod superficial și nu cunoștea problemele specifice ale diviziei de credite ce conducea, bazându-se pe munca subalternilor.- MACIUCA, care deși era un element format era demn partener de muncă a lui MENDEL.-

Consecințele metodelor de muncă a fost neexecutarea în timp a lucrărilor și rezolvarea birocratică a problemelor.- Contactul cu terenul până în vara anului 1951 era un lucru necunoscut.- Așa în anul 1951 s'au făcut primele deplasări a funcționarilor din sectorul finanțării pe șantiere.-

În perioada Martie 1951 - Martie 1952, B.C.I., nu a dus la îndeplinire următoarele sarcini: Finanțările nu în toate cazurile au deschis în termenul prevăzut (3 zile). Motivul principal al întârzierii era faptul că se depunea într'o singură zi câte odată până la 300 de devize, iar capacitatea de verificare era mult mai mică.- După venirea mea în Bancă am luat măsuri de prescurtare a termenului efectiv întrebuințat pentru verificare, urmărind activitatea de verificare pe zile și ore, totuși rezultatele nu au fost mulțumitoare și s'a luat în studiu întregul sistem de verificare a devizelor ajungând la concluzia ca verificarea devizelor să se facă la unități în care scop din Septembrie 1951 la 5 unități mari sa introdus verificarea la sedii, iar la 1 Decembrie 1951, s'a generalizat acest sistem la toate unitățile.-

Noul sistem combinat cu acordarea avansului contractual înainte de verificarea devizului permitea o finanțare satisfăcătoare.- Pe anul 1951 noul sistem nu mai putea da roade.- Consecințele sistemului de lucru întrebuințat din anul 1949 până în toamna anului 1951, a avut ca urmare o întârziere în deschiderea finanțărilor și deci sabotarea planului de Stat.- B.C.I. nu a executat un control al prețului de cost, care era sarcina ei principală, până în toamna anului 1951, (1 Septembrie).- Până la această dată nu existau nici norme scrise de control.

ss/Weis Ion.

88

Din acest motiv controlul nu a putut fi îndeplinit ce a ce putea lăsa nesesizat o serie de deficiențe cu consecințe dăunătoare pentru economia națională.- Sistemul de finanțare a lucrărilor de antrepriză nu este complet numai dacă avansul de 15% se completează cu credite pe termen scurt.- Din 1949 până în August 1951 întreprinderile de construcții au suferit și au avut blocaje numeroase de conturi, sistemul creditelor pe termen scurt ar fi trebuit introdus din 1949 însă a fost luat în studiu și introdus abea în vara anului 1951.- Această întârziere de 2 ani și jumătate a produs pagube și a sabotat planul de Stat.- B.C.I. până la venirea mea în Bancă nu a finanțat lucrările de organizare a șantierului fără devizul obiectului principal.- Acest lucru a fost introdus din Aprilie 1951 planu de construcții suferind până la această dată pierzându-se timp cu organizarea șantierului în perioada cea mai importantă de lucru.- B.C.I. nu plătea uzinatele și agregatele neîncluse în lucrări până în Iulie 1951 și din acest motiv 2 ani și jumătate întreprinderile de construcții au suferit iar planul de Stat a fost sabotat.- B.C.I. până în Aprilie 1951 nu făcea nici-o diferență între proiectant particular și institut de proiectare ce ace încuraja pe proiectanții particulari și împiedica funcționarea institutelor de proiectare și acest lucru avea ca consecință neîntocmirea proiectelor și devizelor la timp tocmai la lucrări mai complicate ceace ducea la sabotarea planului de Stat.-

Măsurile luate, în special acelea care asigurau o trecere de finanțare între 2 ani consecutivi, trebuiau luate în mod normal dela 1 Ianuarie 1950 sau în cel mai rău caz dela 1 Ianuarie 1951, ele au fost luate în cursul anului 1951 fără a fi programate, dela venirea mea în bancă fiind studiate și introduse pe măsura în care mi-am dat seama de necesitatea lor.- Tin să adaug că niciuna din problemele arătate mai sus nu a fost studiată de salariații B.C.I. până în Aprilie 1951.- In problema acordării de fonduri fără devize am urmat linia trasată de VASILE IUGA care dela venirea mea mi-a interzis cu desăvârșire acordarea de fonduri fără devize.- Eu i-am atras atenția asupra situației proiectării și asupra riscului neîndeplinirii Planului de investiții.-

ss/Weis Ion.

././.

898
Totuși a rămas la dispoziția dată și mai mult decât atât în
Aprilie 1951, la o ședință a Consiliului de Miniștrii, memoriul
prezentat de Ministerul Construcțiilor și propunerea făcută de
Ministerul Metalurgiei referitor la ușurarea finanțării (în-
ceperea lucrărilor fără devize) nu a fost acceptată, iar Ministe-
rul Construcțiilor și Ministerul Electrificării prin circulare
semnate de Miniștrii titulari au interzis începerea lucrărilor
fără devize.- Eu continuiam să atrag atenția lui VASILE LUCA în
scris în fiecare lună, fără însă să am curajul de a finanța
fără deviz.- Totuși am acordat fonduri la lucrări unde valoarea
pe obiect era mai mică ca de exemplu: electrificarea ariilor,
construirea de pătule pentru colectarea cerealelor, grădini publi-
ce, etc.- Prin această măsură nu s'a ținut seamă de situația rea-
lă și de posibilitățile de proiectare.- B.C.I. a depus în Iunie
1951, un proiect de modificare a hotărârii 1113 care însă nu a
fost însă acceptat de conducerea ministerului de Finanțe, respec-
tiv de Vasile Luca.- În acest proiect era un articol care prevedea
finanțarea fără devize în anumite cazuri și condiții.- Consecința
liniei adoptate a fost sabotarea planului de Stat și în special
în sectorul industriei grele.- Pe linie de cadre, linia trasată
de Partid, a fost numai parțial respectată.-

Au fost eliminate în decurs de 1 an (din Martie 1951)
peste 200 de salariați pentru motive politice, dintre care foarte
puține cadre de conducere (niciun director).- Compoziția socială
a cadrelor de conducere ca de altfel a întregii Bănci nu era
corespunzătoare cu linia Partidului.- Cu toate că în rândul cadre-
lor de conducere erau elemente dubioase din punct de vedere
politic, nu s'a procedat la schimbarea acestora cu toate că sau
făcut repetate propuneri scrise lui VASILE LUCA, ei fiind menți-
nuți mai departe.- Cu toate că am sesizat această situație Comi-
tetului Central eu nu am făcut totul, și trebuia să fiu mai hotă-
rât față de linia lui VASILE LUCA și trebuia să procedez cu mai
mult curaj față de dispozițiunile date de el, aceasta cu atât mai
mult cu cât la sfârșitul anului 1951, am călcat dispozițiile
date de VASILE LUCA pe linie profesională.-

Cauza acestei atitudini (menținerea acestor elemente
în Bancă) este datorită originii sociale mic- burgheze, manifes-
tări repetate de neîncredere în Partid, influență nesănătoasă
din putregaiul financiar și încrederea prea mare pe care o aveam
în tehnicieni, toate acestea determinându-mă să am o atitudine
dușmănoasă față de Partid și clasa muncitoare.-

ss/Weis Ion.

Proiectul de decret de organizare a fost întocmit în Iunie 1951 și depus lui VASILE IUCA, dar până în Martie 1952 nu a fost rezolvat de el.- Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 254 și 995 care au deblocat conturile întreprinderilor de Construcții a Ministerului Construcțiilor și Ministerului Metalurgiei au fost întocmite de B.C.I.-

B.C.I. până la sfârșitul anului 1951 nu a luat nici-o măsură de a asigura continuarea la începutul anului a lucrărilor neterminate din anul precedent a căror terminare a fost planificată în acel an.- Din acest motiv în anul 1950 și 1951 multe lucrări nu au putut fi terminate cece a adus pagube importante economiei naționale.-

Conducerea B.C.I. nu a trasat până la sfârșitul anului 1951 sarcina organelor de control de a urmări la fiecare început de an lucrările neterminate.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.-

Lt. Maj. de Securitate

ss/Weis Ion.

Nicolau Ion.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Weisz Ion născut la 10 Noiembrie 1910 în
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în Buc. str. Toma Moroșan nr. 1.

25 Iulie 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și min. 10

" s'a terminat la " 15 și " 30

Intrebare: Ancheta iti cere să arăți care a fost acti-
vitatea B.C.I. în general începând din anul 1949.

Răspuns:

Activitatea băncii se bazează pe decretul de organizare
nr. 225 și hotărârea Consiliului de Ministri nr. 1113 precum
și instrucțiunile ministerului de Finanțe privind finan-
țarea și controlul investițiilor. Aceste 2 măsuri legislative
care înseamnă introducerea investițiilor capitale au
fost elaborate cu ajutorul consilierilor sovietici și pe
bază de material de literatură sovietică, fără însă
a studia în mod temeinic condițiile la care se
va adapta sau nu, noul sistem. Pentru toți acei
care executau investiții capitale în anul 1949 a fost
clar că măsurile legale nu pot fi adaptate con-
dițiilor de executare a investițiilor. În acel timp
am fost contabil șef al canalului și într-o sedință
de lucru la care au participat și reprezentanți
B.C.I. am arătat imposibilitatea aplicării acestor

Îscălitura

Ion Weisz

Urmare: măsuri. De altfel de acest lucru se plângeau toate ministerele. Aceste măsuri nu se puteau aplica și din alte motive și anume: - deorganizarea proiectării și a institutelor de proiectare, - neintroducerea disciplinei contractuale și al arbitrajului de stat, neintroducerea fazelor de proiectare, reglementarea întârziată (1950) al modului de întocmire a proiectului și devizului, neintroducerea la timp (1951) a răspunderii proiectantului.

Faptul că B.C.I. a aplicat fără existența măsurilor mai sus enumerate, hotărârea 1113 și instrucțiunile acestia, sunt în bună parte motivele neexecutării planului de stat pe anii 1949-1950 și chiar 1951 (Unele măsuri legislative au fost luate abia în primăvara anului 1951). Pe lângă aceste greutăți au mai existat greutăți create de interpretările eronate ale B.C.I. la acordarea avansului contractual, decontarea situației de lucrări, neincluderea în situația de lucrări a uzințelor și agregatelor, introducerea și organizarea unui sistem de evidență care cauza întârzieri în evidența băncii până la 6 luni, din care motiv titularii de investiții aveau conturi blocate din acest motiv artificial. Aplicarea de către B.C.I. al sistemului contractual de 15% în mod mecanic la toate lucrările de regie (în 1949-1950 majoritatea lucrărilor erau executate în regie) a făcut imposibil în numeroase cazuri concrete executarea planului.

Dispozițiile de plată au fost executate cu mari întârzieri. Conducerea Ministerului de Finanțe și a B.C.I. de stat nu au dat importanță B.C.I. ceea ce se reflecta cel mai bine prin greșita întocmire din trimestru în trimestru al planului de casă pentru sectorul construcțiilor. De altfel

Iscălitura,
Din L. I.

Urmare: investitiile nu erau considerate ca o problema politica si ca o simpla operatiune de finantare. Aceasta mentalitate a dus la sute de reclama-tiuni din partea intreprinderilor si institutiilor care se plangeau de modul cum sunt deserviti de B.C.I.

Este adevarat ca decretul 225 prevede ca linia po-litica a bancii este stabilita de Ministerul de Finante, totusi conducerea bancii nu a facut propuneri con-crete de modificare a acestei politici, multumindu-se cu transmiterea sesizarilor si protestelor, con-structorilor. In Martie 1951 sa hotarat de catre se-cretariat, trecerea mea la B.C.I. Am sosit cunoscand situatia bancii insa fata de explicatia data de consi-lierul sovietic Bobrohotov si a insistentelor repetate a lui Vasile Luca am trecut la B.C.I. O prelucrare de gestiune nu sa putut face deoarece lucrarile de spar-rit se au erau in curs de executare in luna Martie si prin se putea face o situatie contabila. De altfel de-contarile intre B-ca de stat si B.C.I. precum si decontarile intre sucursale si centrala, erau in suferinta cu multe luni. Nici conducerea si nici serviciile din banca nu aveau atributii fixate. Banca nu avea inventar si nici macar reper telegrafic necesar pentru remiterea dispozitiilor de plata. Situatiile periodice legitimate din 1949 nu puteau fi date in termen, unele nici chiar cu intarziere, iar cifrele comu-nicate sau dovedit inexacte, controlul pe anul 1949 nu a fost terminat in Martie 1951. Intreprinderile de constructii infiintate in 1950 nu au fost contro-late si afara de brosură aparuta in 1949 (Hotararea 1113 si instructiuni), nici o masura de popularizare sau de ridicare de cadre nu a fost luata.

Iscălitura,

Dr. ing. Jan

Urmare:

Fată de această situație am propus lui Vasile Luca trimiteră unei echipe din direcția controlului a ministrului de Finanțe, pentru stabilirea situației; lucru care sa și făcut. O preluare în formă legală nu sa putut face deoarece bilanțul seanel 1950 a fost întocmit abia în August 1951. Vasile Luca la început mi-a dat directive profesionale și anume:

• punerea la punct a sistemului de evidență și a duc
• lipsa pentru înlăturarea fraudelor (în 1951 au fost descoperite multe fraude săvârșite în anii anteriori).

• Organizarea controlului și respectarea strictă a politicii de finanțare de până atunci. La obiectivile mele mi-a repetat categoric, dispoziția sa în această privință. De altfel acest punct de vedere nu a fost combătut nici în sesiunea consiliului de Miniștri ținută în scurt timp după trecerea mea la B. C. N., în care ministerele interesate au cerut înlăturarea și renunțarea la hotărârea 113 în anumite cazuri. Aceste cereri nu au fost acceptate. Pe linia de cadre a fost de acord cu propunerile mele principale de promovare a elementelor muncitorești, atrăgându-mi însă atenția că nu este de acord cu scoaterea cadrelor formate înainte de a se forma cadre noi bine pregătite. Am avut divergențe cu unii tovarăși dela secția plan financiar dela comitetul central pe care le-am expus și la care Vasile Luca mi-a indicat să nu mă duc la secția plan-finanțe, indicație pe care nu am respectat-o și de care am sesizat comitetul central. În urma sfaturilor primite mi-am făcut un program de 6 luni de zile începând dela 15 Mai, program care a fost

Iscălitura,

Geny Jan

Urmare: aprobat de Vanile Luca si anume: - Intocmirea
regulamentului de functionare si a atributiunilor ce
reveneau fiecarui salariat din toate unitatile si
serviciile, punerea la punct a serviciului de sta-
tistica si introducerea situatiilor prevazute de
articolul 130 si urmatoarele din hotararea 1113, - Intro-
ducerea planului de conturi dupa literatura sovietica
(cel existent a fost intocmit in 1948), intocmirea re-
gulamentului de casa, intocmirea reperului, facerea
inventarului, reglementarea consumului de mate-
riale si de hartie (pana la acea data contabili-
tatea materialelor si a hartiilor nu a fost tinuta),
revederea normelor de finantare si intocmirea
normelor de control, accelerarea controlului pose-
ventist al devizelor si reglementarea prin regula-
ment a pastrarii documentelor in special a
devizelor, intocmirea unui regulament de arhiva
si studierea mecanizarii bancii, infiintarea de
scoli pentru promovarea cadrelor. Acest program
a fost integral realizat si pentruca a fost un
program destul de redus, a fost intrecut si sa
realizat in plus: - planul de venituri si cheltuieli
al bancii si posesiunea celor 29 sectii de investitii ale
bancii de stat care functionau in mod foarte defectuos
nefiind indrumate si controlate de banca de stat
si nici de B.C.M. S-au desfiintat casierile, conturile
particularilor au fost trecute la B-ca de stat, sa
introduca contul unic al constructorului prin care
se prevenea intr-o oarecare masura blocajul, sa fa-
cut un studiu asupra fondului de rulment in
constructii cu care ocazie au fost verificate
intreprinderile de constructii, studiuul a fost

Iscałitura,

Dei Jan

Urmare: depus Ministerului de Finante si a servit la
justificarea asanarii financiare a Ministerului Con-
structiilor. In toate ca termenul de verificare a devizelor
a fost precizat finantarile nu erau putut deschide
in toate cazurile in termen de zile. Pentru a reme-
dia aceasta situatie si a aplica sistemul avansurilor
in mod just, pentru a respecta decretul 59 recent
apărut, sa întocmit un proiect de hotărâre a con-
siliului de ministri, care modifica hotărârea con-
siliului de ministri n° 1113, se conforma decretului
n° 59 si punea in aplicare măsurile studiate in
vederea remedierii deficiențelor semnalate. Acest
proiect nu a fost insusit de Ministerul de Finante
si de aceea in Noiembrie 1951 am reusit sa le stre-
cesc intre măsurile de inchidere si redeschidere
a anului financiar si sa le punem in aplicare.

Tot in vara anului 1951 a fost depus noul
proiect de decret pentru organizarea B.E.F., care
nu a fost luat in studiu până in Martie 1952.

Controlul executat de Vasile Luca sau de adjuncții
săi, se poate caracteriza ca ceva inexistent.

Până la venirea mea in banca sau tinut rare
sedinte de lucru asupra problemelor importante
ale băncii, iar la aceste sedinte de obicei Ministe-
rul de Finante nu participa. După cât am aflat
sa tinut o sedinta de analiza la Vasile Luca si
si saii A la Vijoli Ouzel. După venirea mea nu
sa tinut nici o sedinta de analiza a muncii, cu
toate ca am cerut in repetate rânduri convocarea
măsur astfel de sedinte, scrișand si comitetul
central de această situatie. Vasile Luca mi-a
promis din luna in luna convocarea colegiului

Iscălitura,

D. N. I. I.

Urmare: Ministerului de Finante la a carei ordine de zi 94
la punctul 2 ar fi fost analiza muncii B.C.M.
Colegiul nu a fost convocat până în Martie 1952.
Vijoli nu se interesa de mersul băncii iar Vasile
Luca mă chema numai dacă se ridicau probleme
pe spete cu diferite ministere. Problema cadrelor
cu toate că a fost ridicată, nu a fost rezolvată în
sensul propus, adică înlăturarea din posturile de con-
ducere a elementelor necorespunzătoare. Jacob și
Modoran nu erau interesat de activitatea băncii,
iar Ozain a dat ajutor numai când a fost soli-
citat sau atunci când a fost nevoie de o aprobare a
ministerului de Finante. Politica dură în Vasile Luca
și adjuncții săi a avut o influență pe toate țără-
nimile și deci atât asupra B.C.M. cât și asupra
mea. Această influență se caracterizat printr-o
totală lipsă de interes în vederea îmbunătățirii siste-
mului de lucru, conducerea ministerului de Finante
susținând necesitatea îmbunătățirii muncii în
toate sectoarele ca să se ajungă la „perfectiunea”
de la ministerul de Finante. Nu-i interesa dacă planul
de stat suferă sau nu, finantele fiind o etate de
nepăsare. Această politică a avut influență prin B.C.M.
și asupra realizării planului de stat, ministerele
nefiind ajutate. La închiderea semestrului I - 1951,
am prezentat lui Vasile Luca un referat documentat
asupra modului cum a fost realizat planul de
construcții pe semestrul I (sub 50%) și cauzele care
au dus la nerealizarea planului. Ca o urmare a
acestui referat Vasile Luca a convocat ministrii
care aveau ca sarcină executarea de investiții, ia
criticat, a respins toate cererile prezentate care

Iscălitura,
Dan Jan

Urmare:

puteau avea o influență în semestrul II menținându-se asupra sistemului de finanțare practicat până la acea dată. Această linie politică care nu a fost combătută în mod deschis de nimeni și care a fost dela început adoptată de B.C.Y. a fost menținută și de mine. Fata de indiferența și metoda de muncă nepartinică a miniștrilor adjuncți și altele, lipsa spiritului critic și autocritic cât și a minci în colectiv, am refuzat să lucrez cu ei pe rând.

Așa se explică faptul că din noiembrie 1951 am avut legătură directă cu Vasile Luca fără rezultate înră deoarec metoda de muncă a miniștrilor adjuncți era chiar a lui Vasile Luca. Fata de această situație am cerut ajutorul secției plan finanțe (Costache) care mi-a promis ajutor în problema promovării cadrelor de conducere corespunzătoare, în care scop au făcut propuneri scrise, concrete, precum am primit promisiuni în vedere. Tinerii unor sedințe de analiză a muncii de către secție. Aceste promisiuni nu au fost ținute. De altfel secția plan finanțe a cunoscut planul de muncă al băncii. Metodele de muncă găsite și chiar reformate nu erau corespunzătoare și cereau o reformă completă. Cea mai importantă înitate și achimie incurvata București până în anul 1951 avea un sistem de lucru încălcat care nu permitea executarea unui control în muncă. Toți șefii de divizii erau fosti directori de bancă care se împotriveau față oricerei reforme în special celor sovietice. Aceste elemente sustinute de Mendel au fost în parte demascate și înlăturate, astfel ca urmarea unei sedințe de analiză, 3 fosti directori au

Iscălitura,

Geny Jan

Urmare: fost schimbati si concediati. Directorul sectorului
finantarii, Mendel, era un adevărat birocrat care sustinea
ori ce element reacionar si se impotriva in orice coice-
dierilor referindu-se la politica de cadre a lui Vasile
Luca si gândindu-se la propria sa situatie (exclus din
Partid). Era un legalist care sub nici un motiv nu si-a
lucrat in nici un caz raspunderea de a trece peste lege.

Pentru orice problemă mica si neimportantă se adre-
sa in orice ministerului de Finante, dupa venirea mea
in banca focea referate către mine prelungind astfel
timpul de executare a lucrărilor in mod inutil.

Până dadea o aprobare chiar in cadrul legii se
ocupera cu referatele subalternilor. Inmăi cu multa
oportunitate a renuntat si atunci partial la această me-
todă de muncă. Diviziile subordonate nu au fost
controlate in muncă in mod efectiv si sa dat mai
mare importantă dezbaterii pe larg a unei probleme
de finantare, decât urmărirea deciziilor de finan-
tări in termen. Nu a fost urmărită nici disciplina
in muncă. Din aceste motive am cerut schimbarea
lui Mendel atât lui Vasile Luca cât si Comitetu-
lui Central însă fără rezultat. Activitatea directo-
rului sectorului Control, Topciu, era si mai slabă,
acea multumindu-se cu semnarea corespondentei,
lipsind de cele mai multe ori din banca, ocupându-se
cu rezolvarea problemelor personale, desinteresându-se
de mersul sectorului pe care-l conducea, pe mo-
tivul sănătății si a preocupărilor stiintifice. A
mers cu lipsa de interes până acolo încat nu
mai lua parte nici la conferinta lunară a orga-
nelor de control si îndrumare venite de pe teren.

Directorul sectorului administrativ Octav Livezeanu

Iscălitura,

Geniu Jian

Urmare: era absolut incapabil pentru o sarcină - lucru cunoscut - schimbarea sa fiind hotărâtă din Martie 1951 însă secția plan financiar din Comitetul Central neputându-l plasa în altă parte a fost menținut pe loci departe. Pentru a veni însă în "ajutorul" meu Varile Luca l-a numit ca adjunct pe Stroe Mihnea (exclus din Partid) care din toamna anului 1951 și până în Martie 1952 nu a dat randamentul așteptat fiind un element cu vederi burgheze, comod și nepăsător față de sarcinile care-i reveneau în special în coordonarea muravalelor și agenților. Între șefii de divizie care nu corespundeau sarcinilor sunt:

Paul Bacalu inginer constructor care pe lângă faptul că fugea de orice răspundere era și comod și nu rezolva lucrurile în termen. Deumian Leopold, care ducea munca în mod superficial și nu cunoștea problemele specifice ale diviziei de credite și conducea, bazându-se pe munca subalternilor. Măciucă, care deși era un element format era de un partener de muncă a lui Mendel.

Consecințele metodelor de muncă a fost neexecuțarea în timp a lucrărilor și rezolvarea birocratică a problemelor. Contactul cu terenul până în vara anului 1951 era un lucru necunoscut. Abia în anul 1951 s-au făcut primele deplasări a funcționarilor din sectorul financiar pe sautiere.

În perioada Martie 1951 - Mai 1952, B.C.F. s-a dus la îndeplinire următoarele sarcini: Finanziările nu în toate cazurile s-au dechis în termenul prevăzut (3 zile). Motivul principal al întârzierii era faptul că se depunea într-o singură zi câte odată până la 300 de deize, iar capacitatea de verificare era

Îscălitura,

Q. ei Jan

Urmare: mult mai mică. După venirea mea în bancă am luat măsuri de prescurtare a termenului efectiv întrebuințat pentru verificare, urmărind activitatea de verificare pe zile și ore, totuși rezultatele nu au fost multu-mitoare și s-a luat în studiu întregul sistem de verificare a devizelor ajungând la concluzia ca verificarea devizelor să se facă la unități în care scop din Septembrie 1951 la 5 unități mari s-a introdus verificarea la sedii, iar la 1 Decembrie 1951 s-a generalizat acest sistem la toate unitățile.

Noul sistem combinat cu acordarea avansului contractual înainte de verificarea devizului permitea o finanțare satisfăcătoare. Pe anul 1951 noul sistem nu mai putea da roade. Consecințele sistemului de lucru întrebuințat din anul 1949 până în toamna anului 1951 a avut ca urmare o întârziere în deschiderea finanțărilor și deci sabotarea planului de stat. B.C.M. nu a executat în control al pretului de cost - care era sarcina ei principală - până în toamna anului 1951 (1 Septembrie). Până la această dată nu existau nici norme scrise de control, din acest motiv controlul nu a putut fi îndeplinit ce a ce putea lăsa neservizat o serie de deficiențe cu consecințe dăunătoare pentru economia națională. Sistemul de finanțare a lucrărilor de antrepriză nu este complet în mai dacă avansul de 15% se completează cu credite pe termen scurt. Din 1949 până în August 1951 întreprinderile de construcții au suferit și au avut blocaje numeroase de conturi, sistemul creditelor pe termen scurt ar fi trebuit introdus din 1949 însă a fost luat în studiu și introdus avea în vara anului 1951. Această întâr-

Încălitura:

Y
J

Urmare: Siere de 2 ani si jumătate a produs pragube si a sabotat planul de stat, B.C.Y. până la venirea mea în bancă nu a linantat lucrările de organizare a santierului fără devizul obiectului principal. Acest lucru a fost introdus din Aprilie 1951 planul de constructii suferind până la aceasta dată pierzându-se timp cu organizarea santierului în perioada ce-a mai importantă de lucru. B.C.Y. nu plătea uzinatele si amortamentele neincluse în lucrări până în Iulie 1951, si din acest motiv 2 ani si jumătate întreprinderile de constructii au suferit iar planul de stat a fost sabotat. B.C.Y. până în Aprilie 1951 nu făcea nici'o diferență între proiectul particular si institut de proiectare ce-a incuraja pe proiectantii particulari si împiedica functionarea institutelor de proiectare si acest lucru avea ca consecință neîntocmirea proiectelor si devizelor la timp tocmai la lucrări mai complicate ce-ace ducea la sabotarea planului de stat.

Măsurile luate în special acelea care asigurau o trecere de linantare între 2 ani consecutivi, trebuiau luate în mod normal dela 1 Ianuarie 1950 sau în cel mai rău caz dela 1 Ianuarie 1951, ele au fost luate în cursul anului 1951 fără a fi programate, dela venirea mea în bancă fiind studiate si introduse pe măsura în care mi-am dat seama de necesitatea lor. Tin să adaug că nici'una din problemele orătate mai sus mi-a fost studiată de salariati B.C.Y. până în Aprilie 1951. În problema acordării de fonduri fără devize am urmat linia trasată de Vasile Luca care dela venirea mea

Iscriitura

D. in. J. in.

Urmare: mi-a interzis cu desăvârșire acordarea de fonduri
fără devalute. Eu iam atras atenția asupra situației pro-
iectării și asupra riscului nedeplinirii planului de inves-
titii. Totuși a rămas la dispoziția dată și mai mult deistat
în ~~Optie 1951~~ ¹⁹⁵¹ la ședința a Consiliului de Miniștri, memoria
prezentat de Ministerul Construcțiilor și propunerea făcută de
Ministerul Metalurgiei referitor la ușurarea finanțării
(inceperea lucrărilor fără devalute) mi a fost acceptată,
dar Ministerul Construcțiilor și Ministerul Electrificării
prin circulare semnate de miniștrii titulari au in-
terzis începerea lucrărilor fără devalute. Eu continuam
să atrag atenția lui Vasile Luca în scris în fiecare
lună, fără însă să au curajul de a finanța fără
devalute. Totuși au acordat fonduri la lucrări unde
valoarea pe obiect era mai mică ca de exemplu lectri-
ficarea arilor, construirea de pășuni pentru colectarea
crealelor, grădini publice etc. Prin această măsură
sa ținut seama de situația reală și de posibilitățile
de proiectare. B. C. a depus în Iunie 1951 un proiect
de modificare a hotărârii 113 care însă nu a fost
însă acceptat de conducerea ministerului de Finanțe
respectiv de Vasile Luca. În acest proiect era un
articol care prevedea finanțarea fără devalute în
anumite cazuri și condiții. Conștienta liniei adoptate
a fost sabotarea planului de stat și în special în
sectorul industriei grele. Pe linie de cadre, linie
trăsată de Partid, a fost numai parțial respectată.
Au fost eliminate în decurs de 1 an (din Martie
1951) peste 200 de salariați pentru motive politice,
dintre care foarte puține cadre de conducere (nici un
director). Compoziția socială a cadrelor de con-
ducere ca de altfel a întregii bănci nu era co-

Semnătura,

Don, Jim

Urmare: raspunzătoare cu linia Partidului. Cu toate că în rândul cadrelor de conducere erau elemente dubioase din punct de vedere politic, nu sa procedat la eliminarea acestora, cu toate că sau făcut repetate propuneri scrise lui Vasile Luca, ei fiind menținuți mai departe. Cu toate că am sesizat această situație Comitetului Central, eu nu am făcut totul și trebuia să fiu mai hotărât față de linia lui Vasile Luca și trebuia să procedez cu mai mult curaj față de dispozițiile date de el, aceasta cu atât mai mult cu cât la sfârșitul anului 1951 am călcat dispozițiile date de Vasile Luca pe linie profesională.

Cauza acestei atitudini (menținerea acestor elemente în bancă) este datorită originii sociale mic burgheze, manifestări repetate de nemulțumire în Partid, influența nerăzbitoasă din punctul de vedere financiar și încrederea prea mare pe care o aveau în tehnicienii, toate acestea determinându-mă să am o atitudine dușmănoasă față de Partid și clasa muncitoare. Proiectul de decret de organizare a fost întocmit în Iunie 1951 și depus lui Vasile Luca dar până în Martie 1952 nu a fost rezolvat de el. Hotărârea Consiliului de Miniștri N: 254 și 995 care au deblocat conturile întreprinderilor de construcții a Ministerului Construcțiilor și Ministerul Metalurgiei au fost întocmite de B.C.Y. până la sfârșitul anului 1951 nu a luat nicio măsură de a asigura continuarea la începutul anului a lucrărilor neterminate din anul precedent a căror terminare a fost planificată în acel an. Din acest motiv în anul 1950 și 1951 multe lucrări nu

Semnătura
L. M. J. J.

Urmare: Nu au putut fi terminate ceea ce a
adus pagube importante economiei Nationale.
Conducerea B.E.Y. nu a trasat pînă la sfîrșitul
anului 1951 sarcina organelor de control de a urmări
la fiecare început de an lucrările neterminate.

După ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu curînt cu curînt și am constatat
că este întocmai cu cele declarate de mine,
sustin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.

Anchetator
Șef al biroului de securitate.
Șchioban

Murinaș
Șef al biroului

NICOLAE ION.

100
99

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Toma Masaryk nr.1.-

28 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 12,15

" s'a terminat " 14,30

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe BALAN MARCEL (KATZ)?

Răspuns:

Pe BALAN MARCEL l-am cunoscut în anul 1943, în Ucraina, la un punct de concentrare a lagărelor unde el era un comandant nefiind scos la muncă. Din cele spuse de el și de alții, a reeșit că ținea legătura cu Comandamentul.-

Intrebare:

Ce activitate politică a desfășurat BALAN MARCEL înainte de 23 August 1944?

Răspuns:

Nu știu ce activitate politică a desfășurat BALAN MARCEL înainte de 23 August 1944.-

Intrebare:

Ce activitate politică a desfășurat BALAN MARCEL după 23 August 1944?

Răspuns:

Știu că BALAN MARCEL este membru de partid.-
În anul 1945-46 a activat la "Apărarea Patriotică", în sindicat și ca activist de partid în Satu Mare. Din 1946 și până în anul 1948, a activat ca activist de partid la Oradea.-

Intrebare:

Ce fel de relații ai avut cu BALAN MARCEL?

Răspuns:

Cu BALAN am avut relații prietenești iar în perioada 1945-1948 am activat amândoi ca activiști de partid la Satu Mare și Oradea.-

ss. Weisz Ioan

Intrebare:

In ce au constatat aceste relații prietenești?

Răspuns:

In perioada 1949-1951, când veneam dela Canal și treceam pela Ministerul de Finanțe unde aveam treabă în interes de serviciu, treceam și pela BALAN MARCEL care era directorul Direcției Administrative și discutam cu el diferite chestiuni particulare. In perioada în care eram amândoi activiști de partid la Satu Mare și Oradea, discutam împreună tot felul de chestiuni.

După 1951 l-am întâlnit la Ministerul Comerțului Exterior și cu această ocazie am mai stat de vorbă. Deasemenea convorbiri prietenești am mai avut și prin telefon.-

Intrebare:

Ce prieteni mai apropiați avea BALAN MARCEL?

Răspuns:

Nu cunosc ce prieteni mai apropiați avea BALAN MARCEL.

Intrebare:

Ce alte cunoștințe mai ai despre BALAN MARCEL?

Răspuns:

Despre BALAN MARCEL mai știu că în perioada în care a fost activist de partid în Satu Mare (1945) făcea chefuri cu femei ușoare și diferiți speculanți în locuința acestora și datorită acestui fapt a fost scos din munca de instructor politic al județenei și a fost mutat la Oradea. In anul 1947 a intrat în Administrația Vamală Oradea unde avea calitatea de inspector. Tot în 1947 s'a căsătorit cu o activistă de partid din Oradea iar actualmente are doi copii. După această dată a fost mutat la Vama din București și avea calitatea de inspector general sau director.-

In 1949, când vama a trecut la Ministerul Comerțului Exterior, BALAN MARCEL a rămas în Ministerul de Finanțe ca director al Direcției Administrative. In anul 1952 a intrat la Fruc-Export în calitate de director.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss. Weisz Ioan

SIT. DE SECURITATE

Prisecaru Stefan

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Weisz Iore născut la 10 Iacobrie 1910 în Satul Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Toma Morarik nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

28 Iulie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 12 și 15⁰⁰ minute

s'a terminat la „ 14 și 30 ”

Intrebare: Orată când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Bălan Marcel (Katz)?

Răspuns:

Pe Bălan Marcel l-am cunoscut în anul 1943 în Ucraina la un punct de concentrare a lagărelor unde el era un comandant nefiind scos la muncă. Din cele spuse de el și de alții a reșit că ținea legătura cu comandamentul.

Intrebare

Pe activitate politică a desfășurat Bălan Marcel înainte de 23 August 1944?

Răspuns.

Nu știu ce activitate politică a desfășurat Bălan Marcel înainte de 23 August 1944.

Intrebare

Pe activitate politică a desfășurat Bălan Marcel după 23 August 1944?

Semnătura,

Ioan Ioan

Urmare:

Răspuns.

Stiu că Bălan Marcel este membru de Partid.
În anul 1945-1946 a activat la „Apărarea patriotică”
în sindicat și ca activist de Partid în Satu Mare.
Din 1946 și până în anul 1948 a activat ca activist
de Partid la Oradea.

Întrebare

Ce fel de relații ai avut cu Bălan Marcel?

Răspuns.

Cu Bălan Marcel am avut relații prietenești iar
în perioada 1945-1948 am activat amândoi ca activiști
de Partid la Satu Mare și Oradea.

Întrebare

În ce au constatat aceste relații prietenești?

Răspuns.

În perioada 1949-1951 când veneam de la
Canal și treceam pe la Ministerul de Finante
unde aveam treabă în interes de serviciu, treceam
și pe la Bălan Marcel care era directorul direcției
administrative și discutam cu el diferite chestiuni
particulare. În perioada în care eram amândoi
activiști de Partid la Satu Mare și Oradea
discutam împreună tot felul de chestiuni.

După 1951 l-am întâlnit la Ministerul comer-
tului exterior și cu această ocazie am mai stat
de vorbă. Desereneea convorbiri prietenești am
mai avut și prin telefon.

Întrebare

Ce prieteni mai apropiați avea Bălan Marcel.

Răspuns.

În cunoștința mea prieteni mai apropiați
avea Bălan Marcel.

Semnătura

Antonie Jianu

Urmare:

Intrebare

Ce alte cunostinte mai ai despre Balau Marcel?

Răspuns.

Despre Balau Marcel mai știu că în perioada în care a fost activist de Partid în Satu Mare (1945) făcea chefuluri cu femei ușoare și diferiți speculanți în locuința acestora și datorită acestui fapt a fost scos din munca de instructor politic al județului și a fost mutat la Oradea. În anul 1947 a intrat în administrația ramală Oradea unde avea calitatea de inspector. Tot în 1947 s-a căsătorit cu o activistă de Partid din Oradea iar actualmente are 2 copii. După această dată a fost mutat la rama din București și avea calitatea de inspector general sau director.

În 1949 când rama a trecut la Ministerul comerțului exterior Balau Marcel a rămas în Ministerul de Finanțe ca director al direcției ad-tive.

În anul 1952 a intrat la "Fruct-export" în calitate de director.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu curânt cu curânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine sus-tin și semnez liber și nesilit de nimeni.

Anchorator

St. Becanu

Șt. de securitate

Prisecaru Ștefan.

Învinuit.

Balau Marcel

Semnătura.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Toma Masaryk nr.1.

29 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 11,00

" " s'a terminat " . . .

Intrebare:

Care a fost activitatea desfășurată în cadrul Ministerului de Finanțe de către conducerea acestui Minister?

Răspuns:

Odată cu venirea lui VASILE LUCA la Ministerul de Finanțe, (Noembrie 1947), Comitetul Central a trimis din diferite munci circa 10 cadre de partid. În afară de MODORAN VASILE care era numit ministru adjunct, au fost numiți 4 secretari generali și anume: KORCINSCHI, MAESCHI, CRAIU și ION D.ION. Secretarii generali erau mai mult tehnicieni decât oameni politici. ION D.ION nu a avut nici o activitate, MAEVSCHI nu și lua nici o răspundere și se ocupa numai cu probleme teoretice, KORCINSCHI nu se ocupa de sectorul lui iar CRAIU a fost singurul care lucra efectiv. Prin această situație CRAIU își făcea o situație pe lângă VASILE LUCA încât acesta îi acorda toată încrederea și fără CRAIU nu se putea rezolva nici o problemă în finanțe.-

Din acest timp a început o vrăjmășie între MODORAN și CRAIU, însă CRAIU care a fost mai bine pregătit l-a obligat de fapt pe MODORAN să discute problemele în prealabil cu el. Munca în colectiv între aceste vârfuri nu era un lucru obișnuit și exista intrigărie între ei. Fiecare secretar general își plasa cunoștii la instituțiile conduse de ei, în special KORCINSCHI și ION D.ION.

Lupta de clasă era inexistentă, mai mult, CRAIU, MAEVSCHI și MODORAN dădeau dispoziții pentru scutirea de sub urmărirea fiscală a comercianților și chiaburilor. MAEVSCHI era cel mai legat dintre toți cu burghezia. Dealtfel era acuzat că în perioada 1940-1944, a ținut o conferință în contra Uniunii Sovietice. Politica de cadre a fost dusă exclusiv de CERNICICA DUMETRU. În 1947, au fost compri-

ss. Weisz Ioan

mate aproape toate vârfurile (directori și subdirectori) din Ministerul de Finanțe. Nu s'a făcut nici o primenire de cadre mai jos, metodele de muncă burgheze rămânând aceleași, iar multe cadre medii au dus o activitate dușmănoasă regimului. Cadrele medii s'au grupat în jurul lui CRAIU și astfel Ministerul a fost împărțit în două: cei care au venit cu VASILE LUCA și care nu aveau activitate profesională și cadrele medii rămase dinainte de 23 August 1944. Această situație nu a fost remediată de VASILE LUCA, care s'a înconjurat cu o clică care a făcut totul ca directorii și subdirectorii să nu ajungă până la VASILE LUCA. Referatele făcute de ei au fost rebătute la mașină și semnate de secretarii generali care le prezentau lui VASILE LUCA. Nu puteai să pătrunzi niciodată la VASILE LUCA și directorii sau subdirectorii îl vedeau odată sau de două ori pe an. Sarcinile au fost date pe târguială. VASILE LUCA nu s'a îngrijit de promovarea de cadre medii și acele puține cadre muncitorești aduse în 1947 nu au fost cu nimic ajutate de conducerea Ministerului.-

Chiar după ce CERNICICA a fost numit controlor revizor general, directorul cadrelor CLEJAN avea legătură cu el și nu cu VASILE LUCA. Au fost făcute în 1948 câteva scoli cu cadre noi fără însă ca recrutarea acestora să fi fost făcută cu grijă. Astfel în scoala de controlori revizori au intrat foștii salariați ai Curții de Conturi, una din instituțiile cele mai reacționare ale burgheziei. Verificarea cadrelor și verificarea politică a elevilor a fost făcută de BOGDANESCU fost ofițer de jandarmi în Transnistria iar ulterior a fost exclus din Partid. Așa s'a putut întâmpla ca primul absolvent a unei astfel de scoli să fie fostul secretar al lui ANTONESCU care deasemenea a fost ofițer de jandarmi în Transnistria.- Munca profesională a fost dusă în condiții bune însă afacerismul și protejarea burghezimei nu a dispărut. În exterior un an de zile nici un vârf din Ministerul de Finanțe nu a îndrăsnit sau nu au vrut să mute un perceptor dintr'un loc în altul și așa se explică că în 1948, când am mutat personalul percepției 4 depe Calea Moșilor la percepții de periferie, reacțiunea a reușit la șefii mei ierarhici să ceară pedepsirea mea. Contribuabilii nu ajungeau cu reclamațiile lor decât la șefii de serviciu a căror mare majoritate erau foști membri ai partidelor istorice. La VASILE LUCA nu puteai să pătrunzi și nici chiar până la secretariatul său. Această situație a fost sesizată

ss. Weisz Ioan

de Comitetul Central însă VASILE LUCA nu a luat nici o măsură de îmbunătățire. În 1948, VASILE LUCA într-o cuvântare ținută la o ședință cu administratorii financiari a preconizat pregătirea profesională decât apartenența politică, sau atitudinea față de regimul actual. Această linie a fost dusă de VASILE LUCA nu numai în exterior dar și în centrul Ministerului, menținând elemente dușmănoase în posturi de conducere. Astfel, ANDREESCU AUREL care a condus rebeliunea la Botoșani, BAGHINA care a fost administrator financiar în timpul guvernământului din Bucovina și BOGDANESCU care a scris o carte contra Uniunii Sovietice. Toți trei au fost directori și împreună cu CRAIU care singur recunoștea că a fost simpatizant legionar și șperțar, conduceau politica fiscală din Minister. Din această cauză elementele muncitorești existente și elementele cinstite au fost îndepărtate cu bună știință, cu toate că organizația de partid s'a opus. Consecința a fost că elementele reacționare s'au menținut în Finanțe și după Noembrie 1947. Organizația de partid a reușit să introducă un spirit de muncă colectiv fără însă ca vârfurile de conducere să participe la această muncă. Noile metode de muncă inițiate în 1948 de cei doi consilieri sovietici, s'au lovit de rezistența întregului aparat și acest lucru a avut drept consecință întârzierea și introducerea în bucăți a reformei cu urmări păgubitoare pentru economia națională. Se impunea o primenire a cadrelor medii și a vârfurilor din Ministerul de Finanțe. Această "primenire" a fost făcută de VASILE LUCA, aducând pe IACOB ALEXANDRU ministru adjunct care la rândul său a adus oameni din cercul lui astfel pe NISTOR ALEXANDRU cu care a lucrat împreună la Cluj și la departamentul livrărilor, pe IOANITIU ZAHARIA care-i era cumnat și pe LAZAR CONSTANTIN fost primar, social democrat al Clujului cu care era în relații prietenești.-

Primenirea astfel concepută și realizată nu putea să ducă decât la rezultatele cunoscute. IACOB ALEXANDRU după venirea sa la atras pe CRAIU care căuta o apropiere cu oricine contra lui MODORAN. Mai mult, CRAIU râvnea la postul lui MODORAN, ceea ce probabil i s'a și promis, VASILE LUCA făcând propuneri în acest sens. În acest fel Ministerul de Finanțe s'a împărțit în două, fără nici o colaborare între direcții iar VASILE LUCA s'a complăcut în această situație cu consecințe grave pentru economia națională. De exemplu! instrucțiunile contabile erau făcute în așa fel încât erau în contradicție cu dispozițiunile date de alte direcții ceea ce producea anarhie și

ss. Weisz Ioan

nesiguranță în sectoarele de producție. Dispozițiunile cu caracter general nu au fost discutate între direcții și Ministerul de Finanțe nu s'a consultat cu ministerele interesate, așa explicându-se numeroasele greșeli din legile aduse. Se poate afirma că în toate legile aduse dela 1948 încoace exista nechibzuință, greșeli, precum și intenții dușmănoase acoperite de autoritatea lui VASILE LUCA, care nu admitea faptul că Ministerul de Finanțe poate să greșească. Aceiaș mână făcea toate legile și anume CRAIU (afară de legile bugetare care erau făcute de MODORAN), principiile însă fiind trase de consilierii sovietici. MODORAN VASILE nu era un progresist astfel modul de întocmire a bugetului nici până în Martie 1952 nu a mers după sistemul sovietic. Nu citea și nu studia literatura sovietică, având metode de muncă vechi hedeplasându-se niciodată prin servicii, dădea foarte rar o aprobare și aproba în felul următor: "Se aprobă dacă este legal" ceea ce inspira și subalternilor săi fuga de răspundere. Restructurarea bugetelor ministerelor nu se făcea în mod tovărășesc și se impunea cu ajutorul lui VASILE LUCA, scăderi nemotivate. Aceasta pentru a face aranjamentul. - MODORAN VASILE făcea și intervenții pentru cunoscuți care întotdeauna erau din rândul burgheziei, fapt ce făcea o impresie penibilă funcționarilor din Ministerul de Finanțe. -

CRAIU ION a studiat literatura sovietică, nu a întrebuințat însă cunoștințele sale în mod constructiv ci a reeșit din atitudinea sa o dușmănie față de Uniunea Sovietică, un naționalism privind Uniunea Sovietică exact ca și țările imperialiste adică exploatoare. A manifestat această atitudine în mod fățiș față de sovromuri. VASILE LUCA cunoștea în parte aceste manifestări fără însă să fi luat vre-o măsură contra acelor colaboratori principali și săi. Mai mult, din spusele lui CRAIU se desprindea în mod clar că urmărește linia trasată de VASILE LUCA. Activitatea legislativă a Ministerului de Finanțe a sabotat planul de Stat prin mai multe căi. Dela 1949, încoace nu s'a întocmit planul financiar ceea ce permitea Ministerului de Finanțe de a jongla cu cifre fără ca cineva să poată controla exactitatea prevederilor. Așa se explică că în fiecare an a rămas la sfârșit excedent dar la începutul aceluiaș an VASILE LUCA și colaboratorii săi s'au opus unui plan mai mare ceea ce a avut ca consecință sabotarea industrializării țării. -

Din 1948, încoace Ministerul de Finanțe nu a urmărit încasarea impozitelor tot din motivul mai sus arătat. Legile aduse nu au fost puse în concordanță între ele, unele aduse prematur, altele aduse

cu întârziere iar altele făcute în așa fel încât se contraziceau cu dispozițiile luate pe altă cale. Exemple sunt multe și pot cita decretul 265 cu "Decontările" care a fost făcut în 1949 și disciplina contractuală făcută în 1951 deci cu o întârziere de 2 ani, ceea ce a cauzat un blocaj de fonduri intens în sectorul productiv. Obligațiunea de a încheia dări de seamă din anul 1949, reglementarea inventarului fiind făcută în 1950. Investiții reglementate în 1949 proiectate în 1951. Urmărirea debitelor nerezolvate de 8 ani, procedura fiscală valabilă dinainte de 23 August 1944, nemodificată până azi ceea ce permitea și încuraja o evaziune a debitorilor. Planul economic nu putea fi pus niciodată în concordanță cu planul financiar. Sursele de informare trebuiau să fie diferite, rezultatele aceleași. VASILE LUCA și colaboratorii săi susțineau imposibilitatea faptului că rezultatele ar putea fi aceleași. Totuși prin organizarea de evidență justă s'ar fi putut ajunge la acest scop, de exemplu cifrele de realizare a planului de Stat pentru investiții pe anul 1951 au fost aceleași la B.C.I. și la C.S.P. Direcțiile din Ministerul de Finanțe nu s'au folosit de statistică. Dacă a existat o astfel de atitudine până în 1948, după venirea lui IACOB situația s'a înrăutățit datorită metodelor dușmănoase Partidului introduse de IACOB și de cei aduși de el.-

Munca în colectiv a fost desconsiderată de IACOB și când am sesizat pe consilierul sovietic COZORENCO de această atitudine, IACOB și-a luat angajamentul pe care însă nu l-a respectat decât foarte scurtă vreme. Prin aplicarea mecanică a legislației sovietice fără a fi dispus a face cea mai mică adaptare la situația de la noi, IACOB cu sau fără asentimentul lui VASILE LUCA s'a alăturat acțiunii de sabotaj dusă și până la venirea lui dar continuată în mod fățiș după această dată. Chiar fără a ține cont de trecutul discutat al lui IACOB, atitudinea lui oportunistă și afaceristă după 23 August 1944, îl făceau incompatibil cu funcția de ministru adjunct într'o țară de democrație populară. (Căsătoria lui, afacerile făcute la Cluj, etc.). Totuși VASILE LUCA i-a luat apărarea și îl considera ca principalul colaborator al său care pune în aplicare orbește orice dispoziție a lui VASILE LUCA, știind că fără VASILE LUCA nu va putea ocupa un post de conducere. IACOB îndepărta din finanțe pe toți acei care îl criticau (BALAN, FISCH, TREIBER și chiar pe mine). Tot el a fost acela care a mutat în exterior cadre muncitorești în loc să le mențină în centrul Ministerului (SUNCANARU și NEGULESCU). IACOB nu avea inițiativă și dacă avea făcea daune

ss. Weisz Ioan

astfel în 1948, prin preluarea stocurilor de vin și rachiu în mod obligatoriu a distrus viticultura din R.P.R. Dintre colaboratorii lui IACOB muncă cea mai importantă a avut NISTOR ALEXANDRU, care împreună cu MODORAN VASILE sunt principalii vinovați în sabotarea Planului de Stat prin faptul că Ministerul de Finanțe nu a exercitat un control asupra productivității muncii și creșterea salariilor precum și pentru faptul că cheltuielile aditive au fost mult mai umflante decât era necesar, dovada este faptul că reducerile (cele două) din 1951, nu au avut repercusiuni simțitoare asupra economiei naționale.-

In acțiunea de a izola pe VASILE LUCA de cadrele din Ministerul de Finanțe, principalul vinovat fiind însuși VASILE LUCA care nici nu cunoștea pe toți. In această acțiune secretarul său din 1948, EIDLITZ are o mare parte de vină căci sub pretextul de a feri pe VASILE LUCA de enervări nu dădea drumul în cabinetul lui LUCA niciunui director. Dealtfel, EIDLITZ în cinci ani cât a stat la Finanțe nu poate dovedi nici o realizare decât acela de a fi rezolvat problemele personale ale lui VASILE LUCA și familiei acestuia. Prin aceasta căuta să se facă indispensabil fără să vegheze la interesele Partidului cinci ani. Abia în vara anului 1951, după ce i-am atras atenția asupra răspunderii ce are s'a dus la Comitetul Central arătând mai mult trecutul lui IACOB decât adevărata situație din Ministerul de Finanțe.- EIDLITZ fugea de răspundere în așa fel încât poșta secretariatului o puneă să semneze două tovarășe tinere cu toate că răspunderea era mică. De exemplu nici după cinci ani de zile nu știa ce competențe și ce probleme rezolvă unele direcții. Controlorul revizor general CERNICICA DUMITRU nu a reușit să organizeze un control temeinic și instructiv, controlul financiar fiind privit ca ceva birocratic și inexistent prin aceasta economia națională a fost păgubită în mod simțitor. LAZAR CONSTANTIN adus de IACOB la Direcția Finanțării nu a reușit să-și organizeze direcția din care motiv economia națională a avut de suferit. De exemplu Ministerul de Finanțe nu a urmărit planul de investiții și nu a întocmit planul de beneficii sau amortismente. Cotele de beneficii au fost stabilite în mod arbitrar ca și dealtfel fondurile de rulment la al căror calcul s'a aplicat coeficienții din Uniunea Sovietică, fără a ține cont că viteza de circulație sau ciclul de producție necesar este mai mare la noi decât în Uniunea Sovietică unde utiliza-

ss. Weisz Ioan

jul este mai perfect și conștiința oamenilor muncii mai ridicată prin aceasta creindu-se greutăți întreprinderilor.-

La solicitarea consilierului sovietic DOBROLUPOV am făcut un studiu asupra fondurilor de rulment din sectorul Construcției, din care rezulta că ciclul de producție în R.P.R. este de circa de patru ori mai mare decât normativul din Uniunea Sovietică aplicat în moc mecanic de Ministerul de Finanțe. DOBROLUPOV a atras atenția lui CRAIU și IACOB care însă nu au luat măsuri. Aceasta este cauza adevărată a blocajului întreprinderilor de construcții. VASILE LUCA chiar dacă nu știa cazurile concrete, cunoștea problemele în mare, fiind de acord cu această activitate dușmănoasă. Intre Ministerul de Finanțe și C.S.P. a fost un conflict din ce în ce mai ascuțit a căror vinovați sunt din amândouă părțile, totuși Ministerul de Finanțe prin teoria contrarevoluționară de nemodificare a planului financiar și economic în cursul anului a contribuit mai mult decât C.S.P. la sabotarea planului de Stat. Ministerul de Finanțe nu a vrut să țină cont că suntem abia în al treilea an de planificare și că planul trebuie modificat în aceste condițiuni în cursul anului. Este adevărat că și C.S.P. a abuzat de multe ori de această situație. Rigiditatea intențională a lui VASILE LUCA a mers până acolo încât mi-a dat dispoziții repetate de a închide șantierele Ministerului Metalurgiei (departamentul special) care lucra pentru apărarea țării și nu avea devize. Această dispoziție nu am respectat-o și am sesizat Comitetul Central. Tot așa în Iunie 1951, numai după multe insistențe a căzut de acord (VASILE LUCA) să introducă un regim tranzitoriu pentru anul 1951 în aplicarea decretului nr. 59, cu toate că se știa că C.S.P. nu s'a organizat în această privință.

La discutarea cifrei de control a planului de investiții pe anul 1952, VASILE LUCA caracteriza drept aventură intenția de a mări investițiile cu toate că el cunoștea situația internațională.-

VASILE LUCA și-a impus linia de^a construi numai pe bază de deviz și proiect și a îndemnat Ministerul Construcțiilor (HOSU) și Ministerul Energiei Electrice, adică aproape totalitatea întreprinderilor de construcții din R.P.R., prin ordin scris să interzică începerea construcțiilor fără deviz. Aceste măsuri luate de GASTON și HOSU în luna Aprilie 1951, a avut drept consecință neîndeplinirea planului de investiții pe 1951.-

Influența lui VASILE LUCA a fost resimțită deci în toate sectoarele economiei naționale.-

ss. Weisz Ioan

Față de marile lucrări ale socialismului din țara noastră, VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU s'au purtat indiferent, IACOB refuzând orice ajutor sau sfat pentru Canal iar VASILE LUCA acordând fonduri după multă insistență și chiar scandal.-

IACOB ALEXANDRU avea o atitudine dușmănoasă față de Partid arătând că indiferent cum își îndeplinești sarcinile (bine sau prost) rezultatul este acelaș, adică că până la urmă, Partidul îți rupe gâtul" afirmație pe care am sesizat-o Comitetului Central.-

IACOB când a aflat că am sesizat Comitetul Central despre afirmația lui CRAIU la adresa tovarășului SPALIN, a căutat să demonstreze lui VASILE LUCA că aceasta este o acțiune de subminare dusă de mine contra lui LUCA iar VASILE LUCA s'a lăsat antrenat și mi-a spus: "probabil dai note informative și despre mine". Această atitudine a lui VASILE LUCA este dovada modului în care a privit Partidul, când era vorba de colaboratorii săi care-l ascultau orbește (CRAIU). În cursul anului 1951 am arătat lui VASILE LUCA greșita politică dusă de el și i-am vorbit de atmosfera creiată în jurul Ministerului de Finanțe arătându-i că muncitorii discută persoana sa. VASILE LUCA nu s'a sesizat de cele spuse și m'a făcut fricos. Tot acelaș argument l-a întrebuințat atunci când i-am atras atenția asupra neîndeplinirii planului de investiții din cauza liniei politice trasată de el. În iarna anului 1951, când i-am atras atenția asupra lui IACOB, mi-a spus că vorbele trebuesc dovedite; știu că primea pe IACOB la locuința sa chiar în anul 1952 și din auzite știu că îl vizita pe IACOB când mergea pela Cluj (în perioada în care IACOB a locuit la Cluj). Intrigările dintre cei trei adjuncți ai lui VASILE LUCA i-au fost cunoscute și chiar făcea diferite aluzii cu privire la această situație. Din vara anului 1951 se pregătea pentru schimbarea lui VIJOLI, fără însă a duce la îndeplinire această schimbare. Toate acestea dovedesc că VASILE LUCA s'a abătut dela linia Partidului.- În tot cursul anului 1951, nimeni din conducerea Ministerului de Finanțe nu a efectuat nici un control la B.C.I. și nu s'a analizat munca într'o ședință organizatorică. VASILE LUCA și adjuncții săi din Martie 1951, nici nu s'au uitat la planul de muncă al B.C.I. și nici nu au trasat sarcini concrete.-

Deasemeni nu au participat la nici o ședință de colectiv a B.C.I. dând astfel dovadă de un dezinteres complet prin aceasta când metodele de muncă trasate de Partid. Asupra acestui fapt i-am atras atenția lui VASILE LUCA, care nu a luat nici o măsură. Dealtfel

ss. Weisz Ioan

114

acest sistem de muncă dușmănos Partidului, este caracteristic pentru tot sistemul financiar. In circulara 753 am trecut (fără să fie obligația noastră) și VASILE LUCA a aprobat, obligația pentru Ministerul de Finanțe de a întocmi planul de beneficii și amortismentul până în Martie 1952. Direcția Finanțării din Ministerul de Finanțe nu s'a conformat acestei obligații și cotele de beneficii și amortismentul comunicate B.C.I. spre încasare nu au fost stabilite de Ministerul de Finanțe pe bază de realitate și datorită acestui sistem unele întreprinderi au fost nevoite să verse mai mult beneficiu decât realizaseră sustrăgând din circuitul normal fondurile necesare producției și încurajând blocajul conturilor sabotând în acest fel Planul de Stat. Trebuie menționat că circulara 753 care a fost de mare importanță, a fost semnată de VASILE LUCA fără însă să o citească, lucru care s'a mai întâmplat și cu alte decizii sau circulări., VASILE LUCA mulțumindu-se să asculte părerea adjuncților săi, care spuneau dacă lucrarea este bună sau nu.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.-

ss. Weisz Ioan

LT. MAJOR DE SECURITATE

Nicolau Von

OM/5 ex.

112

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Waize Ioan născut la 10 Decembrie 1910 în Satul Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Toma Moșoiu N:1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Iulie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 11 și minute

s'a terminat la „ ” și „ ”

Intrebare: Care a fost activitatea desfășurată în cadrul Ministerului de Finanțe de către conducerea acestui minister?

Răspuns.

Odată cu venirea lui Vasile Luca la Ministerul de Finanțe (Decembrie 1947) Comitetul Central a trimis din diferite munci ca 10 cadre de Partid. Mafară de Modoran Vasile care era numit ministru adjunct au fost numiți 4 secretari generali și anume: Kocinschi, Maeschi Craiu și Ion. D. Ion. Secretarii generali erau mai mult tehnicieni decât oameni politici. Ion. D. Ion nu a avut nici o activitate, Maeschi nu și lua nici o răspundere și se ocupa numai cu probleme teoretice, Kocinschi nu se ocupa de sectorul lui iar Craiu a fost singurul care lucra efectiv. Prin această situație Craiu își făcea o situație pe lângă Vasile Luca întrucât acesta îi acorda toată încrederea și fără Craiu nu se putea rezolva nici o problemă în finanțe.

Semnătura,

Ion D. Ion

Urmare:

Din acest timp a început o război între Modoran și Craiu, însă Craiu care a fost mai bine pregătit la obligat de fapt pe Modoran să discute problemele în posesibilitate cu el. Munca în colectivitate între aceste vârfuri nu era un lucru obișnuit și exista intrigare între ei. Fiecare secretar general își plasa cunoscutii la instituțiile conduse de ei, în special Kociuschi și Ion. D. Ion. Supta de clasă era inexistentă, mai mult, Craiu și Maerschi și Modoran dădeau dispoziții pentru scutirea de sub urmărirea fiscală a comercianților și chiaburilor. Maerschi era cel mai legat dintre toți cu burghezia. De altfel era acuzat că în perioada 1940-1944 a ținut o conferință în contra Uniunii Sovietice. Politica de cadre a fost dusă exclusiv de Cernica Dumitru. În 1947 au fost comprimate aproape toate vârfurile (directori și subdirectori) din Ministerul de Finanțe. Nu sa făcut nici o primenie de cadre mai jos, metodele de muncă burgheze rămânând aceleași, multe cadre medii au dus o activitate dusă înainte regimului. Cadrele medii sau grupat în jurul lui Craiu și astfel ministerul a fost împărțit în 2; cei care au rănit cu Varile Luca și care au aveau activitate profesională și cadrele medii rămase dinainte de 23 August 1944. Această situație nu a fost remediată de Varile Luca care sa încercat cu o clică care a făcut totul ca directorii și subdirectorii să nu ajungă până la Varile Luca. Referatele făcute de ei au fost urtute la masină și semnate de secretarii generali care le prezentau lui Varile Luca.

Semnătura,

Quang Lam

Urmare: Nu puteai să găsești nici o dată la Vasile Luca
și directori sau subdirectori îl vedeai odată sau de 2 ori
pe an. Sarcinile au fost date pe târziu. Vasile Luca
nu se îngrijit de promovarea de cadre medii și a cele
putine cadre nuncitoare aduse în 1947 nu au fost
cu nimic aptate de conducerea Ministerului.

Chiar după ce Cernicica a fost numit controlor
revizor general, directorul cadrelor Clejan avea le-
gătură cu el și nu cu Vasile Luca. Au fost făcute
în 1948 câteva școli cu cadre noi fără însă ca recru-
tarea acestora să fi fost făcută cu grijă. Astfel
în școala de controlori revizori au intrat foști sa-
lariați ai curții de Conturi, una din instituțiile
cele mai reactionare ale burgheziei. Verificarea ca-
drelor și verificarea politică a elevilor a fost fă-
cută de Bărdănescu fost ofiter de jandarmi în
Traumistria dar ulterior a fost exclus din Partid.

Da se putea întâmpla ca primul absolvent a
mei astfel de școli să fie fostul secretar a lui Auto-
nescu care de asemenea a fost ofiter de jandarmi
în Traumistria. Munca profesională a fost dusă în
credință bineînțeles afacerea și protejarea burghe-
ziei nu a dispărut. În exterior nu au de zice
nici un vârf din Ministerul de Finanțe nu a în-
drăznit sau nu au avut să nu te mi percepcor din-
tr-un loc în altul și așa se explică că în 1948 când
am mutat personalul percepției 4 de pe Calea
Mozilor la percepție de periferie reacțiunea a
revenit la sediul meu ierarhică și căreă pedeptarea
mea. Contribuabilii nu ajungeau cu reclamațiile lor
decât la sediul de serviciu a căror mare majoritate
erau foști membri a partidelor istorice. La Vasile

Iscălitura,

Gheorghe Ionescu

Urmare: Luca nu puteai să pătrunzi și nici chiar până la secretariatul său. Această situație a fost sesizată de Comitetul Central însă Vasile Luca nu a luat nici o măsură de îmbunătățire. În 1948, Vasile Luca într-o convăntare ținută la o sedință cu administratorii financiari a preconizat pregătirea profesională decât apartenența politică sau atitudinea față de regimul actual. Această linie a fost dusă de Vasile Luca nu numai în exterior dar și în Centrala Ministerului menținând elemente duse-mânăse în posturi de conducere. Astfel, Andreescu Aurel care a condus rebeliunea la Botoșani, Băghină care a fost administrator financiar în timpul guvernământului din București și Bradărescu care a scris o carte contra Uniunii Sovietice. Toți trei au fost directori și împreună cu Craiu care singur recunoștea că a fost simpatizant legionar și șef de departament conduceau politica fiscală din minister. În această cauză elementele năucitoare existente și elementele cinstite au fost îndepărtate cu bună știință, cu toate că organizația de Partid sa opus. Consecința a fost că elementele reacționare sau menținut în Finanțe și după decembrie 1947. Organizația de Partid a reușit să introducă un spirit de muncă colectiv fără însă ca vârfurile de conducere să participe la această muncă. Noile metode de muncă inițiate în 1948 de cei 2 consilieri sovietici sau lovit de rezistență întregului aparat și acest lucru ci avut drept consecință întârzierea și introducerea în bucăți a reformei cu urmări păgubitoare pentru economia națională. Se impunea o

Îscălitura

(W. J. J. J.)

Urmare: primenie a cadrelor medii si a varfurilor
din ministerul de Finante. Aceasta "primenie"
a fost facuta de Vasile Luca aducand pe ¹¹⁴
Jacob Alexandru ministru adjunct care la
randul sau a adus oameni din cerul lui
altfel pe Victor Alexandru cu care a lucrat
impresaria la Cluj si la departamentul livrarilor,
pe Ioanitu Zaharia care-i era cumnat, si pe
Lazar Constantin fost primar social democrat
al Clujului cu care era in relatii prietenești.

Primenirea astfel conceputa si realizata
nu putea duce decat la rezultatele cunos-
cute. Jacob Alexandru dupa venirea sa la
atras pe Craiu care canta o apropiere cu ori-
cine contra lui Modoran. Mai mult, Craiu
ramnea la postul lui Modoran ceea ce probabil
i sa si promis Vasile Luca facand propuneri
in acest sens. In acest fel Ministerul de
Finante sa impartit in doua fara nici o colabo-
rare intre directii iar Vasile Luca sa complcut
in aceasta situatie cu consecinte grave pentru
economia nationala. De exemplu: instructiunile cu-
tabile erau facute in asa fel incat erau in con-
tradictie cu dispozitiunile date de alte directii
ce ce producea anarhie si nesiguranță in sectoa-
rele de productie. Dispozitiunile cu caracter general
nu au fost discutate intre directii si Ministerul
de Finante nu sa consultat cu ministerele inte-
resate, asa explicandu-se numeroasele greseli din
legile aduse. Se poate afirma ca in toate legile
aduse dela 1948 incoace exista nechibzuinta,
greseli precum si intentii duse la ac-

Iscaitura,

Crain Jim

Urmare:

peste de autoritatea lui Vasile Luca care nu admitea faptul că Ministerul de Finanțe poate să greșească. Acționar mână făcea toate legile și amune Craiu (afară de legile bugetare care erau făcute de Modoran), principiile însă fiind trasate de consilierii sovietici. Modoran Vasile nu era un progresist astfel modul de întocmire a bugetului nici până în Martie 1952 nu a mers după sistemul sovietic. Nu citea și nu studia literatura sovietică, având metode de muncă vechi nedepășindu-se nici o dată prin servicii, dădea foarte rar o aprobare și aproba în felul următor: „Se aprobă dacă este legal” ceea ce împina și subalternilor săi fuga de răspundere. Restructurarea bugetelor ministerelor nu se făcea în mod torărosesc și se impunea cu ajutorul lui Vasile Luca scaderi nemotivate, aceasta pentru a face aranjamente.

Modoran Vasile făcea și intervenții pentru cunoscuți care întodeaună erau din rândul burghéziei fapt ce făcea o impresie periculoasă funcționarilor din Ministerul de Finanțe.

Craiu Ion a studiat literatura sovietică, nu a întrebunțat însă cunoștințele sale în mod constructiv ci a reștit din atitudinea sa o dușmărie față de Uniunea Sovietică, un nationalism privind Uniunea Sovietică exact ca și țările imperialiste adică exploatare. A manifestat această atitudine în mod fâlis față de sovromuri. Vasile Luca curătea în parte aceste manifestări fără însă să fi luat vreă măsură contra celor

Iscălitura

Craiu Ion

- 4 -

Urmare: colaboratori principali ai săi. Mai mult, din spusele lui Craiu se desprindea în mod clar că urmările liniei tratată de Vasile Luca. Activitatea legislativă a Ministerului de Finanțe a sabotat planul de stat prin mai multe căi. De la 1948 încolo nu s-a întocmit planul financiar cece permitea Ministerului de Finanțe de a jongla cu cifre fără ca cineva să poată controla exactitatea prevederilor. Așa se explică că în fiecare an rămăsese la sfârșit excedent dar la începutul celui următor Vasile Luca și colaboratorii săi sau opus unui plan mai mare cece a avut ca consecință sabotarea industrializării țării.

De la 1948 încolo Ministerul de Finanțe nu a urmărit înăsarea impozitelor tot din motivul mai sus arătat. Legile aduse nu au fost puse în concordanță între ele, unele aduse prematur, altele aduse cu întârziere iar altele făcute în așa fel încât se contradiceau cu dispozițiile luate pe altă cale. Exemple sunt multe și pot cita decretul 265 cu secționările care a fost făcut în 1949 și disciplina contractuală făcută în 1951 deci cu o întârziere de 2 ani cece a cauzat un blocaj de fonduri întins în sectorul productiv. Obligația de a încheia dări de seamă din anul 1949 - reglementarea inventarului fiind făcută în 1950.

Investiții reglementate în 1948 procedare în 1951. Normă de debitelor nerezolvate de 8 ani, procedura fiscală valabilă dinaintea de 23 august 1944 nemodificată până azi cece permitea și

Semnătura,

Ilieș Ionescu

Urmare: incuraja o evaziune a debitorilor. Planul economic nu putea fi pus niciodata in concordanta cu planul financiar. Sursele de informare trebuiau sa fie diferite, rezultatele aceleasi. Vasile Luca si colaboratorii sai sustineau imposibilitatea faptului ca rezultatele ar putea fi aceleasi. Totusi prin organizarea de evidente just a sar fi putut ajuta la acest scop de exemplu cifrele de realizare a planului de stat pentru investitii pe anul 1951 au fost aceleasi la la B.C. si la C.S.P. Directile din Ministerul de Finante nu au folosit de Statistica, dar a existat o astfel de atitudine pana in 1948, dupa venirea lui Jacob situatia sa inrasunat datorita metodelor disonante Partidului introduse de Jacob si de cei adusi de el.

Munca in colectiv a fost desconsiderata de Jacob si cand au sesizat pe Comitetul Sovietic Cuzureno de aceasta atitudine, Jacob si-a luat angajamente pe care nu le-a respectat decat foarte scurta vreme. Prin aplicarea mecanica a legislatiei sovietice fara a fi dispus a face cea mai mica adaptare la situatia dela noi, Jacob cu sau fara asentimentul lui Vasile Luca sa alaturat activitatii de sabotaj dusă si până la venirea lui dar continuată in mod fatidic după această dată. Chiar fara a tine cont de treburile discutate a lui Jacob, atitudinea lui oportunistă si afacerista

Semnătura,

Georgescu

Urmare: după 23 August 1944 îl făceau imposibil
cu funcția de ministru adjunt într-o țară de
democrație populară. (Căsătoria lui, afacerile făcute
la Chișinău etc). Totuși Vasile Luca ia luat apărarea
și îl considera ca principalul colaborator al
șarilor care puneau în aplicare orbeste, ori ce
dispoziție a lui Vasile Luca știind că fără
Vasile Luca nu va putea ocupa un post
de conducere. Jacob îndepărta din finanțe
pe toți acei care îl criticau (Boian, Fisch Treiber
și chiar pe mine). Tot el a fost acela care a
născut în exterior cadre muncitorești în loc să
le mențină în centrul Ministerului (Sunișanu,
și Negulescu). Jacob nu avea inițiativă și dacă
avea făcea daune astfel în 1948 prin preluarea
stocurilor de vin și rachiu în mod obligatoriu
a distruș viticultura din R.P.R. Dintre colabora-
torii lui Jacob munca cea mai importantă
a avut Viktor Alexandru care împreună cu
Modoran Vasile sunt principalii vinovați în
sabotarea planului de stat prin faptul
că Ministerul de Finanțe nu a exercitat
un control asupra productivității muncii
și creșterea salariilor precum și pentru faptul
că cheltuielile aditive au fost mult mai
umflate decât era necesar, dovada este faptul
că reducerile (cele 2) din 1951 nu au avut re-
percutivitate simțitoare asupra economiei naționale.

În acțiunea de a izola pe Vasile Luca
de cadrele din Ministerul de Finanțe, princi-
palul vinovat fiind însuși Vasile Luca care
nici nu cunoștea pe toți. În această acțiune

Sempătura,

Monș. J. J.

Urmare: secretarul său din 1948 Reidlitz are o mare parte de vină căci sub pretextul de a feri pe Vasile Luca de enervări nu dădea drumul în cabinetul lui Luca niciunui director. Dealtfel Reidlitz în cinci ani cât a stat la finanțe nu poate dovedi nici o realizare decât acela de a fi rezolvat problemele personale a lui Vasile Luca și familiei acestuia. Prin aceasta căuta să se facă indispensabil fără să vegheze la interesele Partidului cinci ani. Abia în vara anului 1951 după ce iam atras atenția asupra răspunderii ce are să ducă la Comitetul Central arătând mai mult frezentul lui Jacob decât adevărată situație din Ministerul de Finanțe.

Reidlitz fugea de răspundere în așa fel încât posta secretariatului o făcea să semneze două tovarășe tinere cu toate că răspunderea era mică. De exemplu nici după cinci ani de zile nu stia ce competențe și ce probleme rezolvă niște direcții. Controlorul revizor general Cernicica buntru nu a reușit să organizeze un control temeinic și instructiv, controlul financiar fiind privit ca ceva birocratic și inexistent prin aceasta economia națională a fost păgubită în mod simțitor. Razar Constantin adus de Jacob la direcția financiară nu a reușit să organizeze direcția din care motiv economia națională a avut de suferit. De exemplu Ministerul de Finanțe nu a urnișit planul de investiții și nu a întocmit planul de beneficii sau amortismente. Cotele de beneficii au fost stabilite în mod arbitrar ca și de altfel

Semnătura

Georg Ivan

Urmare: Fondurile de rulment la al căror calcul sa aplicat coeficienti din Uniunea Sovietică fara a ține cont că viteza de circulație sau ciclul de producție necesar este mai mare la noi decât în Uniunea Sovietică unde utilajul este mai perfect și constința oameilor muncii mai ridicată, prin aceasta neîndu-se greutatea întreprinderilor.

La solicitarea consilierului sovietic Bobolotov am făcut un studiu asupra fondurilor de rulment din sectorul Construcții, din care rezulta că ciclul de producție în R.P.R. este de cea de patru ori mai mare decât normativul din Uniunea Sovietică aplicat în mod mecanic de Ministerul de Finanțe. Bobolotov a atras atenția lui Craiu și Jacobs care însă nu au luat măsuri. Aceasta este cauza adevărată a blocării întreprinderilor de construcții. Vasile Luca chiar dacă nu știa cazurile concrete, cunoștea problemele în mare, fiind de acord cu această activitate desumănoasă. Între Ministerul de Finanțe și C.S.P. a fost un conflict din ce în ce mai asutit a căror vinovați sunt din amândou părțile, totuși Ministerul de Finanțe prin teoria contra revoluționară de nemodificare a planului financiar și economic în cursul anului a contribuit mai mult decât C.S.P. la sabotarea planului de stat. Ministerul de Finanțe nu a avut să țină cont că multum abia în al treilea an de planificare și că planul trebuie modificat în aceste condiții în cursul anului. Este adevărat că și C.S.P. a abuzat de multe ori de aceasta

Semnătura,

Prinț Jovan

Urmare: situatie, rigiditatea intentionată a lui Vasile Luca a mers până acolo în cât mi-a dat dispoziții repetate de a include sarcinile Ministerului Metalurgiei (departamentul special) care lucra pentru apărarea țării și marea devize. Această dispoziție nu am respectat-o și am rezigat Comitetul Central. Tot așa în Iunie 1951 numai după multe insistențe a căzut de acord (Vasile Luca) să introducă un regim tranzitoriu pentru anul 1951 în aplicarea decretului nr. 59 cu toate că se știa că C.S.P. nu s-a organizat în această privință.

La discutarea cifrei de control a planului de investiții pe anul 1952, Vasile Luca caracterizează drept aventură intenția de a mări investițiile cu toate că el cunoștea situația internațională.

Vasile Luca și-a impus linia de a construi numai pe bază de deviz și proiect și a îndemnat Ministerul Construcțiilor (Hoon) și Ministerul Energiei electrice, adică aproape totalitatea întreprinderilor de construcții din R.P.R., prin ordin scris să interzică începerea construcțiilor fără deviz. Aceste măsuri luate de Gaston și Hoon în luna Aprilie 1951 a avut drept consecință nerealizarea planului de investiții pe 1951.

Influența lui Vasile Luca a fost resimțită deci în toate sectoarele economiei naționale.

Fată de marile lucrări ale socializmului din țara noastră, Vasile Luca și Jacob Alexandru s-au purtat indiferent, Jacob refuzând ori ce ajutor sau sfat pentru Canal iar Vasile Luca acordând fonduri

Semnătura,

Ion Jovan

Urmare: după multă insistență și chiar scandal,
Jacob Alexandru avea o atitudine dură
noastră față de Partid arătând că indiferent
cum îți îndeplinești sarcinile (bune sau proste)
rezultatul este același, adică că până la
urmă, Partidul îți rîpe gâtul" a firmat
pe care am sesizat-o Comitetului Central.
Jacob când a aflat că am sesizat
Comitetul Central despre afirmația lui
Crain la adresa toranosului Stalin a căutat
să demonstreze lui Vasile Luca că aceasta
este o acțiune de subminare dusă de
mîne contra lui Luca iar Vasile Luca
mă lăsat antrenat și mi-a spus "probabil
dai note informative și despre mine", această
atitudine a lui Vasile Luca este dovada
modului în care a privit Partidul, când
era vorba de colaboratorii săi care-l asultau
orbeste (Crain). În cursul anului 1951 am ară-
tat lui Vasile Luca greșita politică dusă de
el și i-am vorbit de atmosfera creiată în jurul
Ministerului de Finanțe arătându-i că muritorii
discută persoana sa. Vasile Luca nu sa sesizat
de cele spuse și ma făcut fricos. Tot același
argument la întrebuintat atunci când i-am
atras atenția asupra neîndeplinirii planului
de investiții din cauza liniei politice trasată
de el. În iarna anului 1951 când i-am
atras atenția asupra lui Jacob mi-a spus că
vorbele trebuie dovedite; știu că prima pe
Jacob la locuința sa chiar în anul 1952 și
din auzite știu că îl vizita pe Jacob când

Semnătura,

Quin, Jan

Urmare: mergea pe la Cluj (in perioada in care
Jacob a locuit la Cluj). Intrigarile dintre
cei trei adjunchi ai lui Vasile Luca au fost
curiozitate si chiar facea diferite aluzii cu
privire la aceasta situatie. In vara anului
1951 se pregatea pentru schimbarea lui Vijoli
fara insa a duce la indeplinire aceasta
schimbare. Toate acestea dovedesc ca Vasile
Luca sa abotat dela linia Partidului.

In tot cursul anului 1951 nimeni din conducerea
Ministerului de Finante nu a efectuat nici un con-
trol la B.C.Y. si nu sa analizat munca intr'o se-
dinta organizata. Vasile Luca si adjunchi sai din
Martie 1951 nici nu sau nitat la planul de munca
al B.C.Y. si nici nu au trait sarcini concrete.

Deasemenea nu au participat la nici o sedinta
de colectiv a B.C.Y. dand astfel dovada de un
dezinteres complet prin aceasta calcand metodele
de munca traitate de Partid. Asupra acestui fapt
s-au atras atentia lui Vasile Luca care nu a luat
nici o masura. Dealtfel acest sistem de munca
dusmanos Partidului este caracteristic pentru
tot sistemul financiar. In circulara 753 am trait
(fara sa fie obligatia noastra) si Vasile Luca a aprobat,
obligatia pentru Ministerul de Finante de a intoarni
planul de beneficii si amortismente pana in Martie
1952. Directia finantara din Ministerul de Finante
nu sa conformat acestei obligatii si cele de
beneficii si amortismente comunicate B.C.Y. spre
incasare nu au fost stabilite de Ministerul de
Finante pe baza de realitate si datorita acestui
sistem unele intreprinderi au fost nevoite sa

Semnatura,

Doina Jovan

Urmare: nese mai mult beneficium decât realizaseră întră-
gând din circuitul normal fondurile necesare producției
și încurajând blocajul canturilor sabotând în acest
fel planul de stat. Trebuie menționat că circulara
#153 care a fost de mare importanță, a fost semnată
de Vasile Luca fără însă să o citească, lucru care
sa mai întâmplat și cu alte decizii sau circulații.
Vasile Luca multumindu-se să consulte părerea
adjunctilor săi, care spuneau dacă lucrarea este
bună sau nu.

După ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat
că este întocmit cu cele declarate de mine,
sustin și semnez propriu liber și nesilit de nimeni

Amchetator:

Invinuit.

Ștefan de Securitate

N. I. Ionescu

Ștefan

NICOLAU. JON.

109

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Toma Masaryk nr. 1.-

29 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 10,20

" s'a terminat " 14,00

Intrebare:

Care a fost atitudinea d-tale după 6 Martie 1952, adică după demascarea elementelor din conducerea Ministerului de Finanțe?

Răspuns:

După evenimentele din 6 Martie 1952, am luat o poziție critică și autocritică am suferit însă anumite influențe care mi-au pricinuit frământări și șovăeli asupra hotărârii Partidului privitor la VASILE LUCA. VASILE LUCA și EIDLITZ au avut influență asupra mea în felul următor:

VASILE LUCA, cu ocazia predării Ministerului de Finanțe și-a luat rămas bun de la mine, mulțumindu-mi pentru ajutorul pe care am căutat să i-l dau, și-a făcut autocritică că nu a primit acest ajutor și a spus că nu este el singurul vinovat și că-și regretă adjuncții.- Mi-a mai spus că și eu am fost atacat dar că lucrurile s'a lămurit. Atitudinea luată de VASILE LUCA nu a fost justă și de acest lucru nu mi-am dat seama.

O influență și mai dăunătoare a avut EIDLITZ asupra mea care susținea nevinovăția totală a lui VASILE LUCA și mereu îmi atrăgea atențiunea spunându-mi să iau toate greșelile asupra mea și să nu-l vând pe VASILE LUCA. A căutat prin tot felul de argumente să-mi demonstreze de inutilitatea muncii comisiilor în centrala Ministerului de Finanțe, discuta cu NISTOR și cu CRAIU asupra muncii comisiilor și arăta ca ceva pozitiv manifestările nepartinice ale acestora. Mă critica chiar pentru faptul că nu stau de vorbă cu susziși, "tovarăși" de la Ministerul de Finanțe și care se și plâng de această atitudine a mea și lua în derâdere măsurile adoptive luate de noua conducere a Ministerului de Finanțe.-

ss. Weisz Ioan

./ .

104

Eu despre cele discutate cu EIDLITZ am informat pe tov. MURB-SANU care mi-a atras atenția în sensul de a nu-l mai frecventa pe EIDLITZ, eu însă nu am urmat acest sfat din motivul că nu mi-am dat seama de poziția dușmănoasă a lui EIDLITZ, căzând astfel sub influența acestuia.-

Așa se explică că în interiorul meu am privit cu indiferență și ca o povară munca comisiilor din B.C.I. Aceste comisiile partid. mi-au atras atenția că principalul obiectiv al anchetei nu sunt eu. Eu am înțeles că se caută influența lui VASILE LUCA și am luat în mine hotărârea de a lua răspunderea asupra mea și cu toate că la întrebările puse am răspuns complet nu am arătat tot ce cunoșteam din cauza atitudinii mele dușmănoase.-

Prin această atitudine am privit mai mult pe VASILE LUCA cu toată devierea lui și cu toate acțiunile întreprinse de el, desconsiderând măsurile luate de Partid.- Manifestările mele mici burgheze de a fugi de muncile de răspundere s'a accentuat și chiar au culminat prin dorința exprimată în mod repetat de a pleca din sistemul financiar uitând că Partidul 8 ani de zile m'a învățat și pregătit pentru această muncă și cu toate că am văzut încrederea noii conduceri a Ministerului nu m'am gândit la Partid și am căutat totuși să plec având astfel o atitudine dușmănoasă față de Partid. Aceste manifestări își au originea în lipsa de încredere în Partid, cu toate că am avut funcții de conducere și răspundere.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss. Weisz Ioan

LT. MAJOR DE SECURITATE

Nicolau Ion

CM/5 ex.

122

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Weisz Ioan născut la 10 Noiembrie 1910 în Satul
Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în București Str. Toma Moșoiu nr. 1
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Iulie 1952
Orașul București

Interogatorul a început la ora 10 și 20 minute

s'a terminat la „ 14 și — ”

Intrebare: Care a fost atitudinea ste după 6
Martie 1952, adică după demnarea elementelor
din conducerea Ministerului de Finanțe? —

Răspuns.

După evenimentele din 6 Martie 1952, am luat o poziție
critică și autocritică am suferit însă anumite influențe
care m-au pricinuit frământări și sovăeli asupra hotărârii
Partidului privind la Vasile Luca. Vasile Luca și Eidlitz
au avut influență asupra mea în felul următor:

Vasile Luca cu ocazia predării Ministerului de Finanțe
și-a luat rămas bun de la mine, mulțumindu-mi pentru
ajutorul pe care l-am căutat și îl dau, și-a făcut
autocritica că nu a primit acest ajutor și a spus că
nu este el singurul vinovat și că regretă adunții.

Mi-a mai spus că și eu am fost atacat dar că lu-
crurile erau lămurite. Atitudinea luată de Vasile Luca
nu a fost justă și acest lucru mi mi-am dat seama.

O influență și mai dăunătoare a avut Eidlitz asupra

Urmare: mea care sustinea nevinovăția totală a lui Vasile Luca și mereu îmi atrăgea atențiunea spunându-mi să dau toate greșelile asupra mea și să nu-l vând pe Vasile Luca. A căutat prin tot felul de argumente să-mi demonstreze de inutilitatea muncii comisior în centrul Ministerului de Finanțe, discuta cu Nistor și cu Craiu asupra muncii comisior și arăta că era pozitiv manifestările nepartinice ale acestora. Mă critica chiar pentru faptul că nu stau de vorbă cu sus zisi, tovarăși" dela Ministerul de Finanțe și care se și plâng de această atitudine a mea și mă în derândere măsurile adoptate de noua conducere a Ministerului de Finanțe.

Eu despre cele discutate cu Eidlitz am informat pe tot. Muresanu care mi-a atras atenția în sensul de a nu-l mai frecventa pe Eidlitz, eu însă nu am urmat acest sfat din motivul că nu mi-am dat seama de poziția dușmănoasă a lui Eidlitz căzând astfel sub influența acestuia.

Ma se explică că în interiorul meu am privit cu indiferență și ca o povară munca comisior din B.C.P. Acești comisi de Partid mi-au atras atenția că principalul obiectiv al anchetei nu sunt eu.

Eu am înțeles că se caută influența lui Vasile Luca și mi luat în mine hotărârea de a lua răspundere asupra mea și cu toate că la întrebările puse am răspuns complet nu am arătat tot ce cunoșteam din cauza atitudinii mele dușmănoase.

Prin această atitudine am privit mai mult pe Vasile Luca cu toată devotarea lui și cu toate activitățile întreprinse de el, disconsiderând măsurile luate de Partid. Manifestările mele mici

Semnătura,

Ștefan Ștefan

Urmare: burgheze de a fugi de muncile de raspundere
sa accentuat si chiar a culminat prin dorinta
exprimata in mod repetat de a pleca din siste-
mul financiar uitand ca Partidul 8 ani de zile
ma invatat si pregatit pentru aceasta munca si
cu toate ca am vazut increderea noii conduceri a
Ministerului de Finante nu m-am gandit la Partid
si am cantat tutun si plec avand astfel o
atitudine dusmanoasa fata de Partid. Aceste
manifestari in au origina in lipsa de incredere
in Partid cu toate ca am avut functii de conducere
si raspundere.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt si am constatat
ca este intocmai cu cele declarate de mine sus-
tin si semnez propriu, liber si neoblit de nimeni

anchetator.

Lt. Maj. de securitate

Nicolau Jon

NICOLAU. JON.

Invinuit.

Denis Jean

114

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu-Mare, de naționalitate român, de profesiune funcționar, cu ultimul în București Str. Thomas Masaryk Nr.1.-

2 August 1952, București

Interogatoriul a început la ora 11,30

" " s'a terminat " 15,40

Intrebare :

Ancheta îți cere să arăți care a fost activitatea desfășurată la Canal de fiecare sector în parte ?

Răspuns :

Lucrările construcției Canalului au început în anul 1949. În acest an organizarea administrativă a Canalului, a fost centralizată în București.- Lucrările de studii geotehnice și foraje s'au efectuat pe teren prin organizațiuni create după necesitate, fără ca forma organizatorică a acestora să fi fost studiată în prealabil.- Au început și excavațiuni cu mijloace manuale și zona Canalului a fost împărțită în trei sectoare regionale de muncă denumite direcții regionale (Milea, Medgidia, Cernavodă).- Organizația unităților de lucru, a fost modificată de trei ori, administrația centrală având subunități denumite sectoare și divizii, a căror activitate pe perioada Mai 1949-Martie 1951 se poate caracteriza în felul următor :

Cu toate că pe schema de organizare nu este trecut ca primul sector de lucru, totuși este cel mai important și anume - sectorul mecanic.- O lucrare de mărimea celei dela Canal, nu poate fi făcută în termenul prevăzut (1954), decât atunci când mijloacele de lucru sunt mecanizate.- Din anul 1949, a început să sosească utilaj din U.R.S.S. și țările de democrație populară.- Sarcina cea mai importantă în anul 1949 a acestui sector, a fost organizarea de școli pentru creșterea de cadre, recrutarea de meșteri instructori și asigurarea instalației de forță energetică necesară.- Recep

././.

ss/. WEISZ IOAN

125

ționarea și depozitarea în bune condițiuni a utilajului trebuia asigurată.- Acest sector a fost condus de ALECU și NADLER, care datorită activității lor de sabotaj, au fost condamnați în anul 1950.- Sectorul a mai fost condus scurtă vreme de RADNAFF și din 1950 și până în prezent de CERNATESCU PETRE.- CERNATESCU PETRE a fost senator legionar, a organizat marșul legionarilor la Deva, a fost exploatator (atelier mare), după 23 August 1944, a refuzat să se înscrie în sindicat, iar în convorbiri nu permitea să se întrebuințeze cuvântul tovarășe, ci numai cuvântul domnule, însă din punct de vedere profesional, era recunoscut ca bun tehnician.- Sectorul mecanic și-a dus la îndeplinire sarcinile cu multe defecțiuni și lipsuri, realizările reprezentând un slab procent față de sarcini.- Scolile profesionale nu au fost organizate decât în anul 1950, elevii au învățat pe utilajul nou, care din această cauză s'a degradat înainte de vreme.- Tot din lipsa de cadre o parte din utilaj a fost neîntrebuințat.- Organizarea muncii era defectuoasă, schimburile între excavatoriști făcându-se cu întârziere sau deloc. Utilajul nu era bine îngrijit, echipele de îngrijire și de reparații, nu erau bine organizate și supravegiate.- Capacitatea totală maximă și chiar minimă (după indicația fabricii), nu a fost realizată din cauza defectuoasei organizări a muncii (excavatoarele trebuind să execute un anumit număr de operațiuni pe minut, lucru care nu s'a întâmplat, executându-se mult mai puțin).-

Din cauza lipsei de coordonare între sectoarele mecanic, execuție și transport, se producea numeroși timpi morți, ca de exemplu : vagoanele încărcate cu pământ, nu erau descărcate decât cu întârziere, din care cauză utilajul de muncă s'a oprit.- Nu s'a organizat aprovizionarea cu piese de schimb a utilajului, din care cauză pentru orice defecțiune mică a cărei reparație cerea o piesă, se pierdea ore de muncă prețioase.- Centralele electrice care trebuiau să furnizeze energie suficientă erau înființate cu întârziere. Toate acestea au dus la degradarea utilajului și chiar dacă planul prevăzut a fost realizat, aceasta se datorește prevederilor de plan scăzute și mijloacelor manuale.-

Sectorul mecanic a dus lipsă de cadre medii conștiente și devotate.-

Sectorul execuției era condus de inginerul șef adjunct STANESCU ADRIAN.- Acest sector trebuia în mod normal să conducă și

ss/.WEISZ IOAN

coordoneze activitatea șantierelor.- Principalele lipsuri în muncă au fost : Previzioni de plan sub capacitatea normală de execuție, neorganizarea la timp și nestudierea depozitelor de pământ, care în loc să fie făcute în înălțime au fost întinse pe suprafață mare din care cauză garniturile de trenuri staționau inutil, cauzând astfel timpi morți, atât utilajului de transport cât și utilajului de excavație.-

Munca șantierelor nu a fost urmărită într'un mod satisfăcător, neimprimându-se un ritm de muncă socialist ci unul birocratic.- A lipsit un plan de execuție detaliat, ceea ce a avut drept consecință imposibilitatea urmăririi planului de detalii.- Toate aceste defecțiuni au dus la o defectuoasă executare de sarcini, astfel executându-se lucrări inutile la Saligni și la Mircea Vodă și o întârziere în construirea Canalului.-

Sectorul de Studii și Proiectare, condus de inginerul ERNEST, a avut ca sarcină principală întocmirea de proiecte și devize la timp.-

Sarcinile nu au fost duse la îndeplinire în bune condițiuni și anume.- Până în anul 1951 nu a existat un plan de proiectare, ceea ce a avut drept consecință neînceperea de lucrări la timp.- Unele proiecte au fost executate în mod greșit ca de exemplu case fără coș, barăci fără sobe, grajduri fără uși, care au cauzat cheltueli inutile și a îngreunat cazarea.-

Sectorul Control și Recepție, condus de inginerul BURGHELEA a fost de fapt inexistent, neavând un plan de muncă studiat, executând numai lucrări pentru care a fost solicitat și din această cauză, sectoarele de muncă nu și-au îndreptat defecțiunile datorită faptului că nu au fost sesizate.-

Sectorul muncă și salarii condus de inginerul VITU, care a fost un colaborator al inginerului CALMANOVICI în prezent arestat.- Acest sector nu a întocmit la timp și chiar deloc norme de muncă.- A avut ca sarcină înființarea oficiului de norme specifice lucrărilor Canalului, pe care nu l-a organizat decât după o întârziere de un an, nu a urmărit productivitatea muncii și nu s'a preocupat decât în mod birocratic de protecția muncii, nu a normat evidențele primare.- Activitatea sectorului se poate caracteriza ca birocratică, neavând o legătură strânsă cu terenul și necoordonând activitatea organelor (normatori și pontatori) de pe teren.- Toate acestea au dus la o defectuoasă organizare a muncii, la o risipă a forțelor de muncă și deci a păgubit economia națională.- Activitatea acestor cinci sectoare a fost condusă și coordonată de inginerul șef GRUNBERG MAYER (actualul director general), care și-a

118

dus munca în mod sectar, ocupându-se mai mult de sectorul execuție neglijând alte sectoare ca sectorul mecanic și muncă și salarii, ceea ce a dus la defecțiuni în aceste sectoare, iar inginerii sectorului execuție nu s'au îngrijit independent de sarcinile lor, ceea ce scădea inițiativa acestora.-

Sectorul planificării care a fost condus de inginerul ROSE care a lucrat la Departamentul Livrărilor și a fost recomandat împreună cu inginerul GAROFEANU lui HOSSU de IACOB.-

Sectorul Planificării a avut multe defecțiuni nu era un sector fruntaș ci un sector codaș.- A avut următoarele defecțiuni: Nu a comunicat la timp în toate cazurile șantierelor planul de muncă, din care cauză șantierele nu și-au putut organiza în condițiuni bune munca.- Nu a înființat evidența urmăririi planului și a indicilor economici, din care cauză realizările valorice nu au putut fi controlate prin realizările fizice și invers.- Nu a întocmit un plan satisfăcător al forțelor de muncă, din care cauză planul de salarii era nejust întocmit.-

Nu s'a ocupat cu formularistica și nici cu simplificarea acestora, lăsând acest lucru în seama altor sectoare.- Nu s'a îngrijit de planul de proiectare și nici nu l-a urmărit.- Nu a întocmit planul prețului de cost și nu a urmărit reducerea prețului de cost.- Nu a inițiat întrecerile socialiste și cele existente le-a urmărit în mod birocratic.- Toate aceste defecțiuni au avut o influență dăunătoare asupra economiei naționale și prin faptul că acest sector a dat un prost exemplu celorlalte sectoare.-

Sectorul Aprovizionării condus de inginerul KAISER exclus din Partid și fost funcționar al Centralei Evreești, fost exploatare.- Acest sector important a avut următoarele defecțiuni : depozitele de materiale nu s'au organizat la timp și în bune condițiuni, planul de aprovizionare cu materiale nu s'a întocmit la timp din care cauză, aprovizionarea cu materiale s'a făcut în mod anarhic, iar șantierele au avut de suferit,-neprimind la timp materialele cerute, din care cauză activitatea de pe teren a suferit.-

Sectorul Aprovizionării a lucrat birocratic și nu și-a organizat un sistem de evidență corespunzător, ceea ce a dus la necunoașterea stocurilor reale pe sortimente, lucru care a dus la o aprovizionare anarhică.-

Sectorul Transporturi a fost condus de mai multe persoane care s'au schimbat la scurte intervale.- Activitatea acestui sector a fost coordonată de inginerul ANTOCI, care provenea dela C.F.R.- Acest sector a avut următoarele defecțiuni : Din cauza lipsei de coordonări cu șantierele, garniturile de tren au avut timp morți și au stat neîntrebuințate, sectorul neîngrijindu-se ca întreaga capaci-

tate de încărcare a vagoanelor să fie utilizată, din care cauză utilajele de lucru au avut timp morți.-

Sectorul Contabil condus de mine, a avut următoarele defecțiuni : Unele evidențe nu au fost just ținute și întârziate din care cauză situațiile prezentate, nu corespundeau cu realitatea, urmărirea prețului de cost nefăcându-se în mod uniform pe toate șantierele, din care cauză nu s'a putut compara un șantier cu altul.- La multe șantiere munca s'a dus în mod birocratic și nu toți contabilii au înțeles să deservească serviciile tehnice în mod just.- S'au comis greșeli la întocmirea ștatelor de salarii, din care cauză la plata salariilor erau numeroase reclamații, fapt care sustrăgea pe oamenii muncii dela datoria sau odihna lor.-

Sectorul Cadre și Invățământ, a fost condus în 1949 de CANNER ILIE și începând din 1950 de VARGA BENIAMIN.- Acest sector a avut următoarele defecțiuni : Cu toate că una din sarcinile principale era organizarea școlilor, nu a fost în fruntea acestei acțiuni, lăsându-le în sarcina celorlalte sectoare din care cauză nu s'au ridicat la timp cadre noi suficiente în special la sectoarele mecanic și transporturi.- Angajarea cu personal s'a făcut fără o verificare prealabilă, în multe cazuri fără măcar o verificare sumară, din care cauză multe elemente dușmănoase regimului s'au strecurat în posturi administrative și tehnice, comițând acte de sabotaj cu pagube efective.-

Sectorul administrativ condus de ILIE CANNER.- Acest sector a avut următoarele defecțiuni : Cazarea și masa nu au fost organizate pe toate șantierele în mod satisfăcător.- Grija de om, nu a fost întotdeauna o preocupare pentru acest sector, din care cauză mulți muncitori au părăsit șantierele, fapt care a îngreunat executarea lucrărilor.- Alegerea și schimbarea gestionarilor de mobilier și cazarmament, s'a efectuat în multe cazuri în mod anarhic din care cauză au fost pricinuite pagube.- Materialul de protecție nu a fost repartizat în mod just și nici nu a fost îngrijit în mod corespunzător, din care cauză activitatea de pe șantier a suferit.-

Sectorul Sanitar condus de Dr. MAURER, a avut următoarele defecțiuni : S'au comis multe fraude și furturi de medicamente, de asemenea s'a făcut risipă mare cu medicamentele speciale (penicilină), din care cauză s'au făcut cheltueli care nu erau necesare și s'au risipit medicamente, care în altă parte ar fi fost mai utile.-

Sectorul Secretariat avea o mulțime de anexe, dintre care principalele erau oficiul de organizare care a făcut cele trei scheme ale canalului.-

Faptul că organizarea canalului a fost modificată, în scurte intervale a dat naștere la anarhie pe șantiere și la desorganizarea muncii.-

Intrebare :

Ce cunoști despre activitatea Canalului după Martie 1951 și până în prezent.- ?

Răspuns :

Din numeroasele discuții pe care le-am avut cu GRÜNEBERG POSTEUCA și POPA COSTEA, precum și din rapoartele inspectorilor B.C.I., a reeșit că defecțiunile dela sectorul mecanic, nu s'au îndreptat decât parțial și din această cauză, executarea planului de excavație, chiar pe anul în curs este periclitată.- Sectorul Transport nu a funcționat în mod satisfăcător, nici în cursul anului 1951, iar sectorul agricol înființat în 1951, a avut o serie de lipsuri organizatorice, sectorul planificării nu și-a îndreptat lipsurile decât în mod parțial, din care cauză inginerul ROZE, a fost schimbat în cursul anului 1952.- În cursul anului 1951, s'au reîmpărțit șantierele, fapt care nu a dat rezultate pozitive în toate cazurile.- Atelierul mecanic din Medgidia, care trebuia să intre în funcțiune în anul 1951, nu funcționează din plin nici astăzi, deoarece atât proiectarea cât și executarea construcției a fost greșită, iar utilajul care a fost importat, a stat degeaba aproape un an de zile, în care timp Canalul din cauza utilajului nereparat și defect nu a putut fi construit mai repede.- După Martie 1951, Contabilitatea a neglijat urmărirea prețului de cost și nu a întocmit planuri financiare pe fiecare șantier.- Di anul 1952, aceste defecțiuni ale Contabilității au fost remediate.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.-

ss/. WEISZ IOAN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Nicolau Ioan

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul WEISZ ION, născut la 10 Noiembrie 1910, în satul Măre, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomas Masarik nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 August. 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 11 și 30 minute

s'a terminat la " 15 și 40 "

Intrebare: Incheia "iti cere să arăți care a fost activitatea desfășurată la Canal, de fiecare sector în parte."

Răspuns

Lucrările construcției Canalului au început în anul 1949. În acest an organizarea ad-tivă a Canalului a fost centralizată în București. Lucrările de studii geotehnice și foraje s-au efectuat pe teren prin organizații create după necesitate fără ca forma organizatorică a acestora să fi fost studiată în prealabil. Au început și excavațiile cu mijloace manuale și zona Canalului a fost împărțită în trei sectoare regionale de muncă denumite direct regionale (Mihă, Megidia, Cernavodă). Organizarea unităților de lucru a fost modificată de trei ori, ad-tia centrală având subunități denumite sectoare și divizi a căror activitate pe perioada Mai 1949 Martie 1951 se poate caracteriza în felul următor:

Semnătura,

Qing Yan

Urmare: Cu toate că pe schema de organizare nu este trecut ca primul sector de lucru, totuși este cel mai important și anume sectorul mecanic. O lucrare de mărimea celei dela Canal, nu poate fi făcută în termenul prevăzut (1954) decât atunci când mijloacele de lucru sunt mecanizate. Din anul 1949 a început să sosească utilaj din U.R.S.S. și țările de democrație populară, sarcina cea mai importantă în anul 1949 a acestui sector a fost organizarea de școli pentru creșterea de cadre, recrutarea de mesteri instructori și asigurarea instalării de forță energetică necesară. Recepționarea și depozitarea în bune condițiuni a utilajului trebuia asigurată. Acest sector a fost condus de Olcu și Adler care datorită activității lor de sabotaj au fost condamnați în anul 1950. Sectorul a mai fost condus scurtă vreme de Radneff și din 1950 și până în prezent de Cernătescu Petre. Cernătescu Petre a fost senator legionar, a organizat marșul legionarilor la Sere, a fost exploatare (atelier mare), după 23 August 1944 a refuzat să se înscrie în sindicat, iar în conștință nu permitea să se întrebuințeze cuvântul torarose, ci numai cuvântul domnule, însă din punct de vedere profesional era recunoscut ca un bun tehnician. Sectorul mecanic și-a dus la îndeplinire sarcinile cu multe defectivități și lipuri, realizările reprezentând un slab procent față de sarcini. Școlile profesionale nu au fost organizate decât în anul 1950, elevii au învățat pe utilajul nou, care din această cauză sa degradat înalte de vreme. Tot din lipsă de cadre o parte

Semnătura,

Quino Jan

Urmare: din utilaj a stat neintrebuinat. Organizarea muncii era defectuasa, schimburile între excava-¹³⁴toristi făcându-se cu întârziere sau deloc. Utilajul nu era bine îngrijit, echipele de îngrijire și de reparatii nu erau bine organizate și supravegheate. Capacitatea totală maximă și chiar minimă (după indicația fabricii) nu a fost realizată din cauza defectușii organizării muncii (excavatoarele trebuind să execute un anumit număr de operațiuni pe minut, lucru care nu s-a întâmplat, executându-se mult mai puțin).

Din cauza lipsei de coordonare între sectoarele mecanic, execuție și transport, se produceau numeroși timpi morți ca de exemplu vagoanele încărcate cu pământ nu erau descărcate decât cu întârziere din care cauza utilajul de muncă sa oprit. Nu sa organizat aprovizionarea cu piese de schimb a utilajului din care cauza pentru orice defectiune mică a cărei reparatii cerea o piesă, se pierdea ore de muncă pretioase. Centralele electrice care trebuiau să furnizeze energie suficientă erau infirmate cu întârziere. Toate acestea au dus la degradarea utilajului și chiar dacă planul prevăzut a fost realizat, aceasta se datorente prevederilor de plan scăzute și mijloacelor materiale.

Sectorul mecanic a dus lipsă de cadre medii calitate și devotate.

Sectorul execuției era condus de inginerul șef adjunt Stănescu Adrian. Acest sector trebuia în mod normal să conducă și coordoneze activitatea sautierelor. Principalele lipsuri în muncă au fost: previziuni de plan sub capa-

Iscălitura,

Ion Jovan

Urmare: ritatea normală de execuție, neorganizarea la timp și nestudierea de pozitivele de pământ, care în loc să fie făcute în înălțime au fost întinse pe suprafață mare din care cauza garniturile de trenuri stacionau inutil cauzând astfel timpuri morti atât utilajului de transport cât utilajului de excavatie.

Munca șantierelor nu a fost urmăriată într-un mod satisfăcător, neimpunându-se un ritm de muncă socialist ci unul birocratic. A lipsit un plan de execuție detaliat ceea ce a avut drept consecință imposibilitatea urmărirea planului în detalii. Toate aceste defectiuni au dus la o defecțuoasă execuție de sarcini astfel executându-se lucrări inutile la Saliqui și la Mireea Vodă și o întârziere în construirea Canalului.

Sectorul de studii și proiectare condus de inginerul Borcut a avut ca sarcină principală întocmirea de proiecte și devize la timp!

Sarcinile nu au fost duse la îndeplinire în bune condițiuni și amune. până în anul 1951 nu a existat un plan de proiectare ceea ce a avut drept consecință neînceperea de lucrări la timp. Unele proiecte au fost executate în mod greșit ca de exemplu: case fără cos, barăci fără robe, grajduri fără usi care au cauzat cheltuieli inutile și a îngreunat cazarea.

Sectorul control și recepție condus de inginerul Bourghilea a fost de fapt inexistent, neavând un plan de muncă studiat, executând numai lucrări pentru care a fost solicitat și din această cauză, sectoarele de muncă nu și-au îndreptat

Iscălitura,

Dr. Ing. J. J. J.

Urmare: defectiunile datorită faptului că nu au
fost sesizate.

Sectorul muncă și salarii condus de ingi-
nerul Vitu care a fost un colaborator al ingi-
nerului Calmanovici în prezent arestat. Acest
sector nu a întocmit la timp și chiar deloc
norme de muncă. A avut ca sarcină in-
ființarea oficiului de norme specifice lu-
crărilor Canalului pe care nu l-a organizat
decât după o întârziere de un an, nu
a urmărit productivitatea muncii și nu s-a
preocupat decât în mod birocratic de
protecția muncii, nu a normat eviden-
țele primare. Activitatea sectorului se poate
caracteriza ca birocratică neavând o legă-
tură strânsă cu terenul și neordonând
activitatea organelor (normatori și pontatori)
de pe teren. Toate acestea au dus la o
defectivă organizare a muncii, la o risipă
a forțelor de muncă și deci o păgubit eco-
nomia națională. Activitatea acestor inci-
sectoare a fost condusă și coordonată de
inginerul șef Grumberg Măgar (actualul
director general) care și-a dus munca în
mod sectar, ocupându-se mai mult de sectorul
execuție neglijând alte sectoare ca sectorul
mecanic și muncă și salarii, ceea ce a dus
la defectivități în aceste sectoare, iar inginerii
sectorului execuție nu s-au îngrijit independent
de sarcinile lor ceea ce mădea inițiativa acestora.

Sectorul planificării care a fost condus de
inginerul Rose care a lucrat la departamentul

Îscălitura,

Quero Jan

Urmare: Livrărilor și a fost recomandat împreună
cu inginerul Garofeanu lui Hossu de la Jacob.

Sectorul planificării a avut multe de-
fectivități, nu era un sector fruntas ci
un sector codas. A avut următoarele de-
fectivități: Nu a comunicat la timp în toate
cazurile șantierele, planul de muncă din
care cauză șantierele nu și-au putut or-
ganiza în condiții bune munca. Nu a
infirmit evidența urmării planului și a indicilor
economici din care cauză realizările valorice nu
au putut fi controlate prin realizările fizice
și invers. Nu a întocmit un plan satis-
făcător al forțelor de muncă din care
cauză planul de salarii era nejust întocmit.

Nu sa ocupat cu formalist. ca și nici
cu simplificarea acestora lăsând acest
lucru în seama altor sectoare. Nu sa
îngrijit de planul de proiectare și nici nu
la urmărit. Nu a întocmit planul pretului
de cost și nu a urmărit reducerea pretului
de cost. Nu a inițiat întrecerile socialiste
și cele existente le-a urmărit în mod biro-
craic. Toate aceste defectivități au avut o
influență dăunătoare asupra economiei na-
ționale și prin faptul că acest sector a dat
în prost exemplu celorlalte sectoare.

Sectorul aprovizionării condus de inginerul
Kaiser exclus din Partid și fost funcționar
al Centralei București, fost exploatare. Acest
sector important a avut următoarele
defectivități: depozitele de materiale nu sau

Urmare: organizat la timp și în bune condiții, planul de aprovizionare cu materiale nr. 153 sa întocmit la timp din care cauză, aprovizionarea cu materiale sa făcut în mod anarhic iar santierele au avut de suferit, neprimind la timp materialele cerute din care cauză activitatea de pe teren a suferit.

Sectorul aprovizionării a lucrat birocrațic și nu și-a organizat un sistem de evidență corespunzător ceea ce a dus la necunoașterea stocurilor reale pe santierele lucrărilor care a dus la o aprovizionare anarhică.

Sectorul transporturi a fost condus de mai multe persoane care s-au schimbat la scurte intervale. Activitatea acestui sector a fost coordonată de inginerul Antoci care provenea de la C.F.R. Acest sector a avut următoarele defecțiuni: din cauza lipsei de coordonări cu santierele, garniturile de tren au avut timpuri morti și au stat neîntrebuțate, sectorul neîngrijindu-se ca întreaga capacitate de încărcare a vagoanelor să fie utilizată, din care cauză utilajele de lucru au avut timpuri morti.

Sectorul contabil condus de mine a avut următoarele defecțiuni: unele evidente nu au fost justificate și întârziate din care cauză situațiile prezentate nu corespundau cu realitatea, urmărirea pretului de cost nefăcându-se în mod uniform pe toate santierele din care cauză nu sa putut

Iscălitura,

Drăgășanu

Urmare: compara un santier cu altul. La multe santiere munca sa dus in mod birocratic si nu toti contabili au inteles sa deserviasca serviciile tehnice in mod just. Sau comisiunea la intocmirea statelor de salarii din care cauza la plata salariilor erau numeroase reclamatii fapt care sustragea pe oamenii muncii dela datoria sau ordinat.

Sectorul cadre si invetament a fost condus in 1949 de Camer Ghie si incepand din 1950 de Varga Benjamin. Acest sector a avut urmatoarele defectiuni: Cu toate ca mada sarcinile principale era organizarea scolilor nu a fost in fruntea acestei activiti lasandu-le in sarcina celorlalte sectoare din care cauza nu s-au ridicat la timp cadre noi suficiente in special la sectoarele mecanic si transporturi. Angajarea cu personal sa facut fara o verificare prealabila, in multe cazuri fara macar o verificare sumara din care cauza multe elemente demnoase regimului sau strecurat in posturi ad-tive si tehnice comitand acte de sabotaj cu pagube efective.

Sectorul ad-tiv condus de Ghie Camer. Acest sector a avut urmatoarele defectiuni. Cazarea si masa nu au fost organizate pe toate santierele in mod satisficator. Criza de om nu a fost intotdeauna o preocupare pentru acest sector din care cauza multi muncatori au parasit santierele fapt care a impiedicat executarea lucrarilor. Alegerea si schimbarea gestinarilor

Iscălitura,

Wenig, Jan

Urmare: de mobilier și cazarmament sa efectuat în multe cazuri în mod anarhic din care cauză au fost pricinuite pagube. Materialul de protecție nu a fost repartizat în mod just și nici nu a fost îngrijit în mod corespunzător din care cauză activitatea de pe santier a suferit.

Sectorul sanitar condus de dr. Maurer a avut următoarele defectiuni: sau comis multe fraude și furturi de medicamente deasemenea sa făcut risipă mare cu medicamentele speciale (periculoase) din care cauză sau făcut cheltuieli care nu erau necesare și sau risipit medicamente care în altă parte ar fi fost mai utile.

Sectorul secretariat avea o multime de anexe dintre care principalele erau oficiul de organizare care a făcut cele trei scheme ale Canalului. Faptul că organizarea Canalului a fost modificată în scurte intervale a dat naștere la anarhia pe santiere și la desorganizarea muncii.

Întrebare

Ce cursti despre activitatea Canalului după Martie 1951 și până în prezent.

Răspuns

Din numeroasele discuții pe care le-am avut cu Crimberg, Postencă și Popa Costea precum și din rapoartele inspectorilor B.L.Y. a reieșit că defectiunile dela sectorul mecanic nu sau îndreptat decât parțial și din această cauză executarea planului de excavație chiar pe anul în curs este periclitată. Sectorul transport nu a funcționat în mod satisfăcător nici în cursul anului 1951 iar sectorul agricol înființat în 1951 a avut

Iscălitura,

Geno Jone

Urmare: o serie de lipsuri organizatorice, sectorul planificării nu și-a îndreptat lipsurile decât în mod parțial din care cauză inginerul Kose a fost schimbat în cursul anului 1952. În cursul anului 1951 s-au reimpărțit santierul fapt care nu a dat rezultate pozitive în toate cazurile. Atelierul mecanic din Megidia care trebuia să intre în funcțiune în anul 1951 nu funcționează din plin nici astăzi deoarece atât proiectarea cât și executarea construcției a fost greșită iar utilajul care a fost importat a stat degeaba aproape 1 an de zile în care timp Canalul din cauza utilajului nereparat și defect nu a putut fi construit mai repede. După Martie 1951 contabilitatea a neglijat urmărirea pretului de cost și nu a întocmit planuri financiare pe fiecare santier. În anul 1952 aceste defecțiuni ale contabilității au fost remediate.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.

Închetator
Lt. Maj. de Securitate
Iscălitura

NICOLAE, JON.

Învinit
Nicolae, Jon

135

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEIS ION, nascut la 10 Noembrie 1910, in Satu Mare, de nationalitate roman, de profesie functionar, cu ultimul domiciliu in Bucuresti Str. Thomas Massarik Nr.1.-

20 August 1952, Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 11,30

" s'a terminat la " 15,30.-

Intrebare:

De cand lucrezi la Canalul Dunare- Marea Neagra?

Raspuns:

Am inceput sa lucrez din luna Aprilie 1949.-

Intrebare:

Cine te-a chemat pentru acest lucru si ce discutii au fost cu aceasta ocazie?

Raspuns:

M'a chemat VASILE IUCA si mi-a spus ca mi se va da o sarcina de Partid si anume munca de responsabil financiar al Canalului si sa ma prezint la secretarul general al Partidului.-

La aceasta discutie a fost de fata si MODORAN VASILE iar in timpul discutiei a intrat si IACOB ALEXANDRU, care atunci cand a auzit despre ce este vorba a spus lui VASILE IUCA ca el nu este de acord deoarece eu nu o sa corespund.-

Intrebare:

Ce discutii ai avut cu conducerea Ministerului de Finante decand ai fost numit la Canal si pana in prezent, cu privire la Canal?

Raspuns:

Dela inceput VASILE IUCA mi-a atras atentia sa nu ma duc la el cu problemele Canalului ci sa ma duc la secretarul general al Partidului.-- ulterior au fost mai multe sedinte la VASILE IUCA la care HOSSU si cu mine am fost chemati si ne-a atras atentia ca trebuie sa lucrăm numai cu deviz si in stricta legalitate.-

ss/Weis Ion.

V.L

Eu am mai fost chemat în 1950 ca urmare a unui raport făcut de un organ de control pentru nerespectarea hotărârii 1113, și amenințat cu pușcăria.- Atât în 1949 cât și în 1950 am venit la VASILE IJCA, cërându-i avans fără deviz, lucru pe care VASILE IJCA l-a aprobat numai după insistențe repetate și după amenințări și injurături.- IACOB a refuzat orice ajutor și s'a exprimat de mai multe ori neîncredere față de colectivul de muncă dela Canal.-

In 1949 cu ocazia controlului salarizării IACOB a avut o purtare dușmănoasă față de unii funcționari dela Canal pentru nereguli formale, exprimându-se că are dispoziții dela VASILE IJCA de a lua măsuri tari.- Atât MODORAN cât și CRAIU au avut o purtare negativă față de Canal, totuși CRAIU a mai rezolvat o serie de lucrări de mică importanță ale Canalului.- După Martie 1951 am avut o singură discuție cu VASILE IJCA despre Canal și aceasta în toamna lui 1951 când mi-a spus că treburile nu merg bine la Canal.- In vara anului 1951 am fost împreună cu POSTENCA la IACOB, pentru rezolvarea problemei fondurilor de rulment la grădinile Canalului cu care ocazie IACOB a avut o poziție dușmănoasă sfătuirind conducerea Canalului de a se organiza pe gospodării anexe la care eu m'am opus.-

Intrebare:

Care a fost atitudinea conducerii Canalului. și cum s'au manifestat ei?

Răspuns:

GRUNGBERG MAYER dela început nu a fost mulțumit cu numirea sa la Canal și și-a exprimat dorința față de HOSSU ca Direcția generală a Canalului să fie formată din două persoane (HOSSU și el), fapt cu care HOSSU nu era de acord.- După cât îmi aduc aminte regreta și salariul mai mare pe care l-a avut la C.F.R.- GRUNGBERG MAYER a adus la Canal o serie de foști colaboratori ai lui dela C.F.R.- A lucrat sectar nepermițând colaboratorilor săi să-și desfășoare activitatea din plin și și-a achiziționat obiecte casnice pe socoteala Canalului.-

A avut mai multe lipsuri în muncă astfel amplasamentul centralei termo Electrice dela Ovidiu a fost dat cu întârziere.-

STANESCU ADRIAN și ERNEST REMUS a avut atitudine asemănătoare cu a lui GRUNGBERG MAYER.-

S'au obișnuit cu greu cu noul loc de muncă conducând din birou lucrările de pe teren.-

ss/Weis Ion.

Intrebare:

Cine din conducerea Ministerului de Finanțe s'a manifestat dușmănos în discuții față de unele probleme?

Răspuns:

V.L. In vara anului 1951 am arătat lui VASILE LUCA că am inițiat două lucrări științifice (contabile) asupra prețului de cost și am cerut ajutorul lui. VASILE LUCA s'a arătat absolut indiferent.- Tot în vara anului 1951 când i-am arătat că rigiditatea Ministerului de Finanțe respectiv aplicarea mecanică a legilor atrage nemulțumiri și chiar ura clasei muncitoare asupra celor din ministerul de Finanțe și chiar asupra sa, m'a tratat drept fricos și s'a arătat indiferent.-

Odată cu plecarea sa din Ministerul de Finanțe și-a exprimat regretul că nu a putut "salva" pe adjuncții săi.- Tot în cursul anului 1951 când i-am arătat că am neînțelegeri cu tovarășii dela secția plan finanțe mi-a spus că nu mai trec pe acolo.- Tot în cursul anului 1951 am arătat din nou modul greșit în care se duce munca în Ministerul de Finanțe și că acest fapt este cunoscut, mi-a răspuns cu proverbul că: "lătratul câinilor nu ajunge până la cer".- Când VASILE LUCA a aflat că am sesizat Partidului de faptul că CRAIU a adus injurii la adresa conducătorului U.R.S.S., mi-a reproșat acest lucru și mi-a spus că trebuia să vin întâi la el, exprimându-se că el trebuie să salveze pe toți subalternii săi de măsurile ce le ia Partidul față de greșelile lor.- IACOB ALEXANDRU a destiințat orice muncă în colectiv și chiar s'a laudat cu acest fapt.- Amenința cu sancțiunea legilor și imprimă o aplicare mecanică a legilor.- Minimaliză importanța întrecerilor socialiste de exemplu atunci când am propus chemarea la întrecere a Băncii de stat de către B.C.I., IACOB a socotit inutil acest lucru afirmând că "indiferent cum muncești până la urma Partidul îți rupe gâtul".- În unele discuții IACOB subaprecia capacitatea unor miniștrii adjuncți de origină muncitorească.- La o propunere de a finanța lucrări urgente fără deviz și pe baza avizului C.S.P. a refuzat nemotivat CRAIU a adus injurii la adresa conducătorului U.R.S.S.- A arătat că Sovromurile exploatează țara exact ca roștele societăți imperialiste.- Deasemenea a mai susținut că venitul țărănesc stabilit de C.S.P., este supraapreciat și că în general statul cheltuiește mai mult decât ar trebui.- Această teorie revoluționară o regăsim la VASILE LUCA în iarna anului 1951, când cu ocazia unor discuții cu miniștrii a arătat că țara noastră face o aventură cu un program de investiții peste posibilitățile noastre.-

ss/Weis Ion.

Această teorie a fost susținută de MODORAN și IACOB în aceste discuții, iar CRAIU a mai adăugat că cifra venitului țărănesc este falsificată.-

În ziua de 12 februarie 1952 în ședința Prezidiului Guvernului, unde era vorba despre trusturile de construcție și unde VASILE IOCA a luat primul cuvântul a citit o notă făcută de mine din care cu intenție nu a citit primele fraze care se refereau că legea este bună și trebuie însușită, citind numai observațiunile critice care nu erau probleme de fond.- Prin aceasta a sabotat introducerea noii organizări în construcții.-

La sfârșitul ședinței VASILE IOCA supărat mi-a spus "nu mai ajutat cu nimic".-

Intrebare:

Ce atitudine ai avut față de problemele Canalului, după ce ai fost numit director general la B.C.I.?

Răspuns:

Cu toate că am avut sarcina de a mă ocupa mai departe de problemele Canalului în afară de luna Martie 1951 nu mai m'am dus la Canal.- Cu ocazia deplasării mele la Canal din luna Martie 1951 am constatat unele lipsuri survenite într'un timp scurt.- Aceste deficiențe le-am adus la cunoștință întregii conduceri a Canalului fapt ce la supărat pe GRUNBERG care a venit la București arătându-și nemulțumirea în fața lui HOSSU și a mea, că aceste lucruri nu i-au fost arătate numai lui personal, fapt ce m'a determinat să nu mai mă deplasez acolo.- Tot în cursul anului 1951, o parte din șefii de sectoare au venit la mine pentru a discuta unele probleme de organizare, cu care nu ajungeam la înțelegere cu GRUNBERG.-

Cu toate că le-am arătat părerea mea personală cu privire la aceste probleme, am anunțat pe GRUNBERG de venirea acestora la mine.- GRUNBERG i-a criticat aspru în ședință fapt ce a determinat ca aceștia să nu mai vină pe la mine. -

Intrebare:

Cine din șefii de șantier veneau la d-ta și ce discuții ai purtat cu aceștia?-

Răspuns:

Au venit la mine mai mulți șefi de șantier și anume: MIHAILESCU, SERBANESCU, BRIEZE, TOPALA, HEINER, CRACIUN. Cu aceștia am discutat probleme pe spețe și în general în legătură cu munca lor.-

ss/WEIS ION

După ce am cetit prezentul proces verbal de interoga-
toriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele
declarate de mine, susțin și semnez liber și nesilit de nimeni.-

ss/Weis Ion.

It. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Weisz Ioan născut la 10 Decembrie 1910, în Satul Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

20. August 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 11 și 30. minute

s'a terminat la „ 15. și 30. ”

Intrebare: De când lucrezi la Canalul Dunăre - Marea Neagră?

Răspuns: Am început să lucrez din luna Aprilie 1949.

Intrebare: Cine te-a chemat pentru acest lucru și ce discuții au fost cu această ocazie?

Răspuns: Ma chemat Vasile Luca și mi-a spus că mi se va da o sarcină de Partid și amme muncă de responsabil financiar al canalului. și să mă prezint la secretarul general al Partidului.

La această discuție a fost de față și Modoran Vasile iar în timpul discuției a intrat și Jacob Alexandru care atunci când a auzit despre ce este vorba a spus lui Vasile Luca că el nu este de acord deoarece eu nu o să corespond.

Intrebare: Ce discuții ai avut cu conducerea ministerului de Finanțe când ai fost numit la Canal și până în prezent, cu privire la Canal

Urmare: Răspuns: De la început Vasile Luca mi-a atras
atenția să nu mă duc la el cu problemele cana-
lului ci să mă duc la secretarul general al
Partidului. Ulterior au fost mai multe sedințe la
Vasile Luca la care Horn și cu mine am fost
chemați și ne-a atras atenția că trebuie să lucrăm
numai cu deviz și în strictă legalitate. Eu am
mai fost chemat în 1950 ca urmare a unui raport
făcut de un organ de control pentru nerespectarea
Hotărârii 1113 și amenințat cu puscăria. Atât în 1949
cât și în 1950 am venit la Vasile Luca, cerându-i
avans fără deviz, lucru pe care Vasile Luca l-a
aprobat numai după insistențe repetate și după
amenințări și injurături. Jacob a refuzat ori
ce ajutor și s-a exprimat de mai multe ori nenece-
dere față de colectivul de muncă de la Canal.

În 1949 cu ocazia controlului salarizării Jacob
a avut o purtare dusemănoasă față de unii funcționari
de la Canal pentru nereguli formale, exprimân-
du-se că are dispoziții de la Vasile Luca de a
lua măsuri tari. Atât Modoran cât și Craiu
au avut o purtare negativă față de Canal, totuși
Craiu a mai rezolvat o serie de lucrări de mică
importanță ale Canalului. După Martie 1951 am avut
o singură discuție cu Vasile Luca despre Canal,
și aceasta în toamna lui 1951 când mi-a spus
că treburile nu merg bine la Canal. În vara
anului 1951 am fost împreună cu Postelnicu la Jacob
pentru rezolvarea problemei fondurilor de reținut
la grădinițele Canalului cu care ocazie Jacob a
avut o poziție dusemănoasă sfătuiră conducerea
Canalului de a se organiza pe gospodării anexă

Semnătura,

Moșoș J. M.

Urmare: la care eu m'am opus

Intrebare: Care a fost atitudinea conducerii Canalului si cum s-au manifestat ei? —

Răspuns: Grumberg Mayer dela început nu a fost multumit cu numirea sa la Canal si si-a exprimat dorinta fata de Hosu ca directia generală a Canalului să fie formată din două persoane (Hosu si el) fapt cu care Hosu nu era de acord. După cât îmi aduc aminte regreta si salariul mai mare pe la avut la C.F.R.

Grumberg Mayer a adus la Canal o serie de foști colaboratori ai lui dela C.F.R. A lucrat seitar nepermițând colaboratorilor săi să si desfășoare activitatea din plin, si si-a achiziționat obiecte casnice pe socoteala Canalului.

A avut mai multe lipouri în muncă astfel amplasamentul centralei termoelectrice dela Ovidiu a fost dat cu întârziere.

Stănescu Adrian si Ernest Romies a avut atitudine asemănătoare cu a lui Grumberg Mayer.

Sau obisnuit cu greu cu noul loc de muncă conducând din birou lucrările de pe teren.

Intrebare: Cine din conducerea Ministerului de Finante sa manifestat dușmănos în discuții fata de unele probleme.

Răspuns: În vara anului 1951 am arătat lui Vasile Luca că am initiat două lucrări științifice (contabile) asupra pretului de cost si am cerut ajutorul lui. Vasile Luca sa arătat absolut indiferent. Tot în vara anului 1951 când iam arătat că rigiditatea Ministerului de Finante respectiv aplicarea mecanică a legilor atrage nemulțumiri

Iscălitura,

Dr. Ion

Urmare: si chiar ma clasei muncitoare asupra celor
din Ministerul de Finante si chiar asupra sa
ma tratat drept fricos si sa aratat indiferent.

Odata cu plecarea sa din Ministerul de Finante
mi-a exprimat regretul ca ma putut "salva" pe
adjunctii sai. Tot in cursul anului 1951 cand
iam aratat ca am neintelegeri cu tovarasi dela
sectia plan finante mi-a spus sa nu mai trec
pe acolo. Tot in cursul anului 1951 am aratat
din nou modul grezit in care se duce munca
in Ministerul de Finante si ca acest fapt este
cunoscut, mi-a raspuns cu proverbul ca "latretul
cainilor nu ajunge pana la caz". Cand Vasile
Luca a aflat ca am sesizat Partidul de faptul
ca Crain a adus injurii la adresa conducatori
torului N.R.S.S mi-a reprosat acest lucru si mi-a
spus ca trebuia sa vin intai la el exprimandu-
si ca el trebuia sa salveze pe toti subalternii
sai de masurile ce le ia Partidul fata de
greselile lor. Jacob Alexandru a desfiintat ori
ce muncă in colectiv si chiar sa lăudat cu acest
fapt. Ameninta cu sanctiunea legilor si impunerea
o aplicare mecanică a legilor. Minimaliza impor-
tanta intrecerilor socialiste de exemplu atunci cand
am propus chemarea la intrecere a P.-i de stat
de către B.C.Y. Jacob a socotit inutil acest
lucru afirmând ca "indiferent cum muncesti
pana la urma Partidul iti mize gatul". In
unele discutii Jacob subaprecia capacitatea unor mi-
nistrii adjuncti de origina muncitoreasca. La
o propunere de a finanta lucrari meente fara
devis sa pe baza avizului C.S.P a refuzat

Iscălitura,

Gen. Jan

Urmare: nemotivat. Craiu a adus injurii la adresa conducătorului U.R.S.S. A arătat că sovormurile exploatează țara exact ca forțele societăți imperialiste. Deasemenea a mai susținut că venitul țărănesc stabilit de C.S.P. este supra apreciat și că în general statul cheltuiește mai mult decât ar trebui. Această teorie contra revoluționară o regăsim la Vasile Luca în iarna anului 1951 când cu ocazia unor discuții cu miniștri a arătat că țara noastră face o aventură cu un program de investiții peste posibilitățile noastre. Această teorie a fost susținută de Modoran și Jacob în aceste discuții iar Craiu a mai adăugat că cifra veniturii țărănești este falsificată.

În ziua de 12 Februarie 1952 în ședința Prezidiului Cuvvernului unde era vorba despre trusturile de construcție și unde Vasile Luca a luat primul cuvântul a citit o notă făcută de mine din care cu intenție nu a citit primele fraze care se refereau că legea este bună și trebuie însușită, citind numai observațiile critice care nu erau probleme de fond. Prin aceasta a sabotat introducerea noii organizații în construcție.

La sfârșitul ședinței Vasile Luca supărat mi-a spus „mi mai ajutat cu nimic”.

Întrebare: Ce atitudine ai avut față de problemele Canalului după ce ai fost numit director general la B.C.Y. ?

Răspuns: Cu toate că am avut sarcina de a mă ocupa mai departe de problemele Canalului în afară de luna Martie 1951 nu mai m-am dus la Canal. Cu ocazia deplasării mele la Canal

Iscălitura,
Gheorghe Ionescu

Urmare: din luna Martie 1951 am constatat unele lipsuri survenite intr-un timp scurt. Aceste deficiente le-am adus la cunostinta intregii conduceri a Canalului fapt ce la supărat pe Crumberg care a venit la Budestii arătându-mi nemulțumirea în fata lui Hon și a mea că aceste lucruri nu i-au fost arătate numai lui personal fapt ce ma determinat să nu mai mă deplasez acolo. Tot în cursul anului 1951 o parte din șefii de sectoare au venit la mine pentru a discuta unele probleme de organizare, cu care nu ajungeau la înțelegere cu Crumberg. Cu toate că le-am arătat părerea mea personală cu privire la aceste probleme, am anunțat pe Crumberg de venirea acestora la mine. Crumberg ia criticat aspru în ședință fapt ce a determinat ca acestia să nu mai vină pe la mine. —

Intrebare: Cine din șefii de santier veneau la Dta și ce discutii ai purtat cu acestia.

Răspuns: Au venit la mine mai multi șefi de santier și anume: Mihăilescu, Serbăulescu, Brieze, Topala, Heimer, Crăciun. Cu acestia am discutat probleme pe specii și în general în legătură cu munca lor. —

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine sustin și semnez liber și nesilit de nimeni. —

Anchetator
Lt. Maj. de securitate

I. Nicolae

NICOLAE ION.

Interviu
Weir. Jon

143

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEIS ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu-
mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul
domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr. 1.-

22 August 1952, București

Interogatoriul a început la ora 21,30

" s'a terminat la" 23,30.-

Intrebare:

Când și cu ce ocazie l-ai cunoscut pe CRACIUN GHEORGHE?

Răspuns:

L-am cunoscut în anul 1950 la Canalul Dunăre- Marea
Neagră.-

Intrebare:

Ce funcție a îndeplinit acesta?

Răspuns:

A fost șeful diviziei sau șef al sectorului, adjunct la
sectorul execuției, după care a fost șef de șantier.-

Intrebare:

Care era activitatea lui politică și profesională la Canal

Răspuns:

Nu cunosc ce activitate politică desfășura, iar în munca
profesională era apreciat ca bun.-

Intrebare:

În ce relații ai fost cu el?

Răspuns:

Am fost în relații numai strict profesionale.-

Intrebare:

Dacă în timpul cât ai fost la Canal ați avut discuții cu
el și care au fost aceste discuții?

Răspuns:

Am discutat asupra problemelor șantierului Nr. 13, greu-
tăților de acolo și a prețului de cost al Pieței.-

Intrebare:

Ce îndrumări i-ai dat cu privire la prețul de cost?

ss/Wais Ion.

Răspuns:

Urmărirea prețului de cost, pentru a nu-l depăși și realizarea de economii.-

Intrebare:

Ancheta cunoaște că d-ta i-ai dat îndrumări contrar celor afirmate în răspunsul dat?

Răspuns:

În nici-un caz nu i-am spus să nu urmărească prețul de cost, iar în anul 1951 sau dat dispoziții scrise în acest sens, șerilor de șantier semnate de HOSU și de mine.-

Intrebare:

Ce alte discuții ai mai avut cu CRACIUN GHEORGHE?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte.-

Intrebare:

Ancheta cunoaște că ați discutat despre lucrările Canalului și cu privire la cadre?

Răspuns:

Posibil că s'a discutat, lipsa și nepregătirea de cadre. Alte discuții nu-mi mai aduc aminte.-

După ce am citit prezentul proces verbal cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele afirmate de mine, susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

ss/Weis Ion.

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

BN/5/ex.

145

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weisz Ion născut la 10 decembrie 1910 în
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. str. Thomas Moravik nr. 1

22 August 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 21 și 30 minute

„ s'a terminat la „ 23 și 50 „

Intrebare: Când și cu ce ocazie l-ai cunoscut
pe Crăciun Ghiesile?

Răspuns: La m cunoscut în anul 1950 la conșul
Dunarea Mare Neapre.

Intrebare: Ce funcții a îndeplinit acesta?

Răspuns: A fost șeful diviziei sau șeful sector adjușct
la sectorul execuției, după care a fost șef de frontier.

Intrebare: Care era activitatea lui politică și
profesională la conșol?

Răspuns: Nu cunoșc ce activitate politică desfășura
iar în muncă profesională era apreciat ca bun.

Intrebare: În ce relații e-i fost cu el?

Răspuns: A m fost în relații numai strict profesio-
onale.

Intrebare: Dacă în timpul cât ai fost la conșol
a. ti. avut discuții cu el și care au fost aceste
discuții?

Răspuns: A m discutat asupra problemelor frontierei

Urmare: N. 13, greutatea de acolo n' e pretului de cost al pietrei.

Intrebare: Ce indemnati i-ai dat cu privire la pretul de cost?

Raspuns: Umorinta pretului de cost pentru a nu s' depași realizarea de economii.

Intrebare: Ancheta cunoaste ca d-ta i-ai dat indemnati contor celor ofinute in raspunsul dat?

Raspuns: In nici un caz nu ia m. m. spus ca nu umorinta ca pretul de cost, iar in anul 1951 sau dat dispozitii ruse in acest sens, referitor de sortierii semnate de Haru si de mine.

Intrebare: Ce alte discutii a-i mai avut cu Craciun Gh?

Raspuns: Nu mi aduc aminte.

Intrebare: Ancheta cunoaste ca a-ti discutat despre lucrarile concluziei si cu privire la cadere?

Raspuns: Posibil ca se discutat, lucru n' ne pregatirea de cadere. Alte discutii nu mi mai aduc aminte.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal cuvint cu cuvint n' am constatat ca este intocmit cu cele ofinute de mine intin si rusea propun si ne ilut de rusea.

Anchitator:

Quinn Jones

St. Maj. de securitate.

Ghicu

NICOLAU. Ion.

146

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEIS ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr. 1.-

6 Septembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora
" s'a terminat la "

Intrebare:

De când ai început să lucrezi la Canalul Dunăre- Marea Neagră?

Răspuns:

Am început să lucrez din Aprilie 1949.-

Intrebare:

Cine ți-a adus la cunoștință că ai să lucrezi la Canal?

Răspuns:

În luna Martie 1949 fostul Ministru de Finanțe m'a chemat și mi-a spus că voi primi o nouă sarcină de Partid ca responsabil financiar al Canalului și că trebuia să mă prezint la secretarul general al Partidului.- La această discuție a fost de față MODORAN VASILE, iar în timpul discuției a intrat și IACOB ALEXANDRU, care aluzind despre ce este vorba, a obiectat că eu nu voi corespunde acestei sarcini.-

Intrebare:

Cât timp ai lucrat la Canal?

Răspuns:

Am lucrat până în Aprilie 1951.-

Intrebare:

Cine făcea parte din conducerea Canalului?

Răspuns:

Din conducerea Canalului, făcea parte: HOSSU GHEORGHE, GRONBERG MAYER, POSTEOCA VASILE, STANESCO ADRIAN, RADNEV GHE., ERNEST RENEE și alții.-

ss/Weis Ion

Intrebare:

Cum s'a desfășurat activitatea la Canal în acest timp (Mai 1949 - Aprilie 1951)?

Răspuns:

Activitatea a început în 1949 prin o comisie de organizare care a schițat obiectivele principale și a pregătit Hotărârea Consiliului de Miniștrii referitor la Canal.- În același timp au început lucrări de studii și proiectare precum s'a înființat o Unitate de foraj și studii geotehnic la Constanța.-

Administrația a luat ființă pe baza hotărârii Consiliului de Miniștrii și a fost organizată pe sectoare centrale având sediul în București.-Sectoarele tehnice urmăreau lucrările din București.-

Personalul de conducere tehnic și administrativ a fost propus de conducerea Ministerelor de resort.- O lucrare de proporția celei de la Canal, cerea un studiu organizatoric bazat pe experiența sovietică și pe necesitățile locale.- Conducerea Canalului nu a studiat problema organizării ci la propunerea Consilierului PUSCARIU (înainte de 23 August 1944 fost director general al C.F.R.) și fiind susținut de directorul adjunct ANTOCI DUMITRU a introdus o schemă organizatorică după modelul C.F.R.-ului.- Astfel au luat ființă sectoare centrale cu subunitățile lor (divizii și grupe) cu trei direcții regionale care erau împărțite la rândul lor pe sectoare, iar acestea pe șantiere.- Direcțiile regionale aveau o administrație centrală împărțită pe divizii care erau unități corespunzătoare sectoarelor direcției generale.-

Zona canalului a fost împărțită în mod uniform celor trei direcții regionale.- Conducerea Canalului nu s'a consultat referitor la forma de organizare cu organele competente, iar conducerea Ministerului de Finanțe (MODORAN și NISTOR) au aprobat schema fără niciun studiu.- Experiența a arătat că forma organizatorică adoptată adecvată unei exploatare de căi de comunicație nu corespunde unei construcții de Canal.- Principalele obiective trasate au fost pregătirea cadrelor tehnice și crearea condițiilor sociale necesare.- În hotărârea Consiliului de Miniștrii referitor la lucrările canalului, s'a trasat ca sarcină ministerelor de resort, de a executa lucrările prevăzute drept sarcini, iar direcției generale a Canalului a avut ca sarcină a contracta și urmări la timp executarea acestor lucrări.-

ss/Weis Ion

148

Cu toate acestea lucrările de construcție de grajduri și baracamente au început abia în vara anului 1949.- Lucrările au fost grăbite dar totuși nu au fost terminate la timp.-

Direcția Generală a Canalului a încercat să ajute ministerele de resort și în special ministerul construcțiilor în organizarea întreprinderilor din zona Canalului fără a putea contribui în mod serios la terminarea în termen a lucrărilor.- Sectoarele centrale și-au făcut regulamentele de funcționare bazate pe forma organizatorică adoptată.- S'a introdus o formă laristică după modelul C.F.R., care nu a cospuns necesităților unei lucrări de construcții pierzându-se obiectivul principal și anume înlăturarea birocrației și introducerea formularisticii sovietice.- Toate acestea au fost sugerate de Consilierul PUSCARIU și aplicate de el, bucurându-se de totala încredere a conducerei Canalului.- Sectoarele și-am desfășurat activitatea în mod central și birocratic având un contact întâmplător cu terenul fără a ține cont că unitățile de pe teren sunt organisme tinere care trebuie îndrumate și ajutate și nu mai după aceea controlate.- Chiar, sectoarele tehnice au adoptat această metodă de lucru.- Intre sectoarele tehnice nu a existat o colaborare, ele neavând pentru aceeași perioadă de timp obiectiv asemănător.-

Sectorul planificării nu a fost preocupat cu sincronizarea obiectivelor și acest lucru cel mai bine s'a constatat la unitățile direcțiilor regionale.-

Direcția Generală a Canalului nu a avut un plan de muncă centralizat, sectoarele își făceau singure planul lor de muncă fără a ține cont de obiectivele sectorului tehnic de execuție care trebuia să fie baza pentru toate planurile de muncă.- Principiul că tehnicul trebuie să fie deservite de celelalte sectoare de muncă, nu a fost aplicat la canal de cât mult mai târziu, iar sectoarele centrale nu au înțeles să deservească unitățile de pe teren și anume șantierele, ci sa complăcut în poziția de a le îndruma din birou.- În aceeași zi putea primi și chiar primea dispoziții dela sector, dela direcția regională și dela sectorul central, dispoziții care erau contradictorii.- Aceasta a dus la un adevărat haos la care a mai ajutat faptul că principiul conducerei unice a fost călcat în picioare, sectoarele centrale dând dispoziție peste directorul regional,- unități corespundente (divizie) și chiar șantierele fără a le trimite prin direcția regională.-

ss/Weis Ion.

Forma organizatorică care a dat naștere la această situație a fost menținută mai bine de un an cu toate că rezultatele nesatisfăcătoare s-au văzut dela început.- Direcția Generală a Canalului a pierdut din vedere obiectivele prin cipale și anume formarea cadrelor tehnice s'a pierdut timpul în tot cursul anului 1949 fără a înființa o școală tehnică.- Angajarea personalului și anume a cadrelor medii și inferioare s'a făcut fără o verificare prealabilă cât de sumară.-

Haosul organizatoric, vizibil a încurajat elementele necâstite care datorită acestui fapt au comis numeroase fraude. Această situație a creat în jurul Canalului o atmosferă de nesiguranță care a fost alimentată de dușmanii de clasă prin toate mijloacele.- Insași salariații cu muncă de răspundere au alimentat și au contribuit la această stare de spirit nesănătoasă prin manifestările repetate de a se întoarce la vechile lucruri de muncă.-

Organizația de Partid și Sindicat au luat ființă în vara anului 1949 și a inițiat plecarea pe șantier a administrației centrale care totuși a întârziat să facă acest lucru până în Oct. 1949.- Sectoarele tehnice s'au pierdut în studii în perspectivă fără a se ocupa de obiective imediate și astfel se explică faptul că șantierele au fost prost organizate, condițiile sociale în loc să fie mai bune au fost mai rele decât în altă parte a țării și acțiuni de sabotaj în felul celor comise ca: Construirea de grajduri fără uși, barăci fără sobe, clădire fără coșuri, au fost posibilă.- Prin măsurători greșite executate de diviziile topografice al căror personal se compunea din elemente dușmănoase (topografi deblocați din armată), s'a pricinuit o fluctuație inutilă a cărutășilor.- Unitățile de foraj create dela început au trecut parțial la direcțiile regionale, altele au rămas dependente de sectorul central studii și procese ceace producea o și mai mare confuzie.- Utilajul care a început să sosească din U.R.S.S. și țările de democrație populară a fost repartizat de direcția generală, direct pe șantiere, iar în unele cazuri direcțiile regionale au mutat utilajul dela un loc la altul fără știrea sectorului central.- Utilajul nu a fost repartizat direcțiilor regionale care nici nu au fost dotate cu el ci acest utilaj a figurat în evidența sectorului central ceace a avut ca urmare neîngrijirea utilajului și degradarea lui înainte de vreme.- Utilajul nu a fost dat în primire nimănui și nu a existat o răspundere bine stabilită.-

ss/Weis Ion.

Toate aceste defectiuni au fost pricinuite de forma organizatorică necorespunzătoare care a făcut posibil comiterea de acțiuni de sabotaj.- Vinovat de aceste lucruri este fostul director general al Canalului, care deși avertizat că forma organizatorică adoptată nu corespunde totuși a aplicat-o.- Al doilea obiectiv principal nerealizat (primul obiectiv a fost crearea de cadre tehnice), a fost crearea de baze energetice.- Conducerea Canalului nu a stabilit la timp amplasamentele centralelor termoelectrice și deși utilajul a fost importat în 1949 a rămas neutilizat aproape un an de zile.- Aceasta a avut drept consecință că utilajul de escavație care funcționa cu forța electrică nu a putut fi utilizat decât cu o întârziere de aproape un an.- Deși conducerea Canalului s'a scuzat cu lipsa proiectului tehnic general, zona Canalului a fost cunoscută din primăvara anului 1949 și amplasarea centralelor termoelectrice putea fi făcută.- Vinovat de aceste lipsuri se face inginerul șef GRUMBERG.-

Lipsa proiectului tehnic general a avut influență asupra planului de muncă care din acest motiv nu a fost complet.-

Unele planuri ca: planul de proiectare, planul de repartizare a utilajului pe măsură ce se importă și proiecte de organizare a șantierului trebuiau să fie făcute la timp, deoarece prin lipsa lor haosul organizatoric a fost și mai accentuat.- Această lipsă a culminat prin faptul că deschiderea șantierelor noi nu a fost cunoscut de toate sectoarele și nici chiar direcția regională nu știa că sectorul central tehnic de execuție a dispus deschiderea unui nou șantier direct prin sector (intermediar între direcția regională și șantier).-

În unele cazuri nici chiar sectorul planificării nu cunoștea acest lucru.- Pentru acoperirea tuturor acestor lipsuri atât conducerea canalului cât și șefii de sectoare se scuzau cu lipsa proiectului tehnic general ori, accentuez că pentru organizarea de șantiere, crearea condițiilor sociale mai bune (însăși hotărârea Partidului din Mai 1949 prevedea acest lucru ca un obiectiv principal,) crearea de baze energetice, repartizarea utilajului și îngrijirea acestuia și ridicarea de cadre noi tehnice, nu era necesar decât de bunăvoință în muncă deoarece posibilități materiale au fost asigurate de Partid și Guvern din Iulie 1949.- Conducerea Canalului a hotărât în Oct. 1949 mutarea administrației centrale la Eforie sperând că prin aceasta va înlătura deficiențele.-

ss/Weis Ion.

././.

Concomitent cu mutarea la Eforie s'a început repararea clădirilor la Constanța pentru instalarea administrației centrale.-

Acest fapt dovedește lipsa de prevedere a conducerei Canalului sau Constanța din vara anului 1949.- Mutarea la Eforie a pricinuit cheltuieli inutile și deteriorarea clădirilor balneare care nu sunt destinate a fi folosite iarna.- În loc ca deficiențele să fie înlăturare situația s'a înrăutățit. La deficiențele existente s'au adăugat lipsurile sectorului transport auto condus de inginerul TONACHI care în complicitate cu directorul adjuncț ANTOCI DUMITRU a întocmit un tarif de exploatare a parcului de auto-vehicule pe principiu capitalist având ca obiectiv realizarea de venituri fără a se îngriji ca vehiculele să aibe încărcare efectivă pe parcursurile efectuate.- Acest tarif a permis o serie de abuzuri și fraude, care au pricinuit pagube importante canalului.- Chiar dacă anul 1949 poate fi caracterizat ca un an de experiență, totuși conducerea Canalului se face vinovată de faptul că nu a studiat problema reorganizării, cu toate deficiențele constatate decât în toamna anului 1950.- Aceasta a avut drept consecință menținerea haosului încă opt luni de zile.- Cu toate că verificarea cadrelor putea fi făcută până la sfârșitul anului 1949, nici cadrele medii nu au fost verificate de sectorul cadre ceace a avut drept consecință comiterea de abuzuri și fraude de elemente dușmănoase și dubioase, identificate numai odată cu descoperirea fraudelor și abuzurilor.- Acest lucru a permis existența pe șantier a gestionarilor urmăriți de justiție și pentru fraudele comise înainte de venirea lor la Canal.-

La școala de șoferi au fost admiși și întreținute 6 (șase) luni de zile persoane a căror carnet de conducere fusese ridicat de miliție pentru încălcări la legea circulației. Nici școlile pentru ridicarea cadrelor tehnice create în 1950 nu au funcționat în condiții bune.- Predarea tehnică a fost asigurată de elemente reacționare în frunte cu fostul senator legionar și exploatare CERNATESCU PETRE, care a organizat marșul legionarilor la Deva și care a fost numit șef mecanic în anul 1950.- În loc să se întrețină utilaj vechi și școli, s'a întreținut utilaj nou și datorită acestui fapt s'a deteriorat înainte de vreme.- Condițiile sociale existente în anul 1949 s'au îmbunătățit numai parțial în anul 1950 și în special lipsa de apă a fost simțită în deosebi.-

ss/Weis Ion.

Deasemenea nici cantinele nu au funcționat în mod satisfăcător ceace a produs nemulțumiri și fluctuații în rândul salariaților Canalului.- Dela începutul anului 1950 accentul trebuia pus pe excavații mecanice, cu toate acestea conducerea Canalului a continuat în tot cursul anului 1950 de a prefera excavațiile manuale aceasta pentru a ascunde faptul lipsei curentului electric și a cadrelor tehnice.- Forma organizatorică a pricinuit în continuare în tot cursul anului 1950, deteriorare a utilajului, șantierele aparținând direcțiilor regionale nu s'au îngrijit de întreținerea și repararea utilajului, iar diviziile mecanice aparținând sectorului central mecanic au lucrat birocratic cu toate că au avut echipe pe teren pentru repararea și îngrijirea utilajului acestea nu au fost în legătură cu șantierul ci au fost în continuă deplasare.-

Un alt obiectiv principal nerealizat era creierea de norme noi de muncă.- Prin hotărârea Consiliului de Miniștri de a începe lucrările Canalului s'a prevăzut sarcina înființării Oficiului de (normare) norme specifice lucrărilor Canalului.- Acest oficiu a înființat abia în anul 1951 ceace a avut drept consecință neurmărirea productivității muncii și scumpirea lucrărilor.- Vinovați de acestea se fac ing. șef. GRUNBERG MAYER și Ing. VITU ALEXANDRU șeful sectorului muncă și salarii.-

Direcția generală a Canalului avea ca sarcină de a contracta la timp și de a urmări prin sectorul control și recepție executarea acestor lucrări care figurau în planul de investiție al Canalului.-

Aceste lucrări a căror beneficiar a fost deci direcția generală a Canalului a fost executate de diverse ministere.- Direcția generală a Canalului a neglijat această sarcină, iar sectorul central control și recepție care avea ca sarcină urmărirea și controlul lucrărilor nu și-a îndeplinit această funcție decât în mod birocratic și întâmplător.-

Din acest motiv multe lucrări importante ca construcții sociale, conducte de apă, dispensare medicale, drumuri de acces ateliere de reparații, garaje, nu au fost începute și terminate la timp ceace a avut drept consecință nedeșfășurarea normală a lucrărilor de excavație și deci sabotarea planului de stat.- Atelierul central Megidia al cărui utilaj a fost importat din U.R.S.S. a fost terminat cu peste un an întârziere din care motiv, utilajul greu deteriorat nu putea fi reparat la timp.-

ss/Weis Ion.

Vinovat pentru acestea din partea Canalului este în primul rând ing. șef. GRUNGBERG.- Evidențele direcției generale a Canalului au fost ținute atât de sectoarele centrare cât și de unitățile după teren.- Aceste evidențe nu corespundea totdeauna cu realitatea, iar situațiile au fost date cu întârziere și incomplete.-

Direcția generală a Canalului nu a putut urmări în mod real prețul de cost din motivul că normele de muncă și de consum de materiale au fost stabilite după lucrări de construcții obișnuite, iar derogările au fost aprobate de Ministerul Construcțiilor fără un studiu prealabil la simpla cerere a direcției generale a Canalului. În acest fel prețul din deviz sau din plan a fost atât de ridicat încât prețul de cost contabil nici-o dată nu l-a depășit.- În acest fel economiile realizate de fapt nu erau economii și risipa era acoperită în mod legal cece permitea elementelor dășmănoase de a întrebuința brațe de muncă și materiale peste necesități, fără nici-o urmărire.- Vinovați pentru acestea se face ing. șef. GRUNGBERG MAYER, ADRIAN STANESCU și ERNEST RENNE, care au sabotat introducerea oficială de norme și deci a normelor noi pentru a scăpa de răspunderea prețului de cost care era mult ridicat față de un preț real.- Disciplina financiară a fost greu introdusă și menținută deoarece conducerea direcției generale a Canalului nu a depus nici-un efort pentru a introduce disciplina de plan fără de care disciplina financiară nu putea exista.-

Din lipsa proiectului tehnic general, planurile generale întocmite erau depășite de realitate sau mult sub prevederi. Deși a existat un control financiar sau comis nenunțate fraude care au creat un prost renume administrației Canalului.- Gestiunile de materiale au fost predate și luate în primire fără procese verbale de predare și primire cece încuraja frauda. Materialele au fost scoase din depozite fără forme sub pretextul de a înlătura birocratia.- Materiale sosite pe șantier au fost pușe direct în consum fără a fi trecute prin evidență, fapt ce deasemenea a încurajat frauda și a produs haos.- În special direcția regională Midia comitea astfel de abuzuri.- Autovehiculele au fost predate dela un schimb la altul la întâmplare și executau deplasări în interes personal pe distanțe de sute de km, ca de ex. mașinile sanitare care plecau Sâmbătă seara la București sau cazul dela divizia de transport auto Megidia când conducerea sectorului a cumpărat porci pentru uz personal la Tulcea și îi transporta cu autovehiculele Canalului la Buc.-
ss/Weis Ion.

Proiectul tehnic general a fost aprobat în vara anului 1950 iar sectorul studiilor și proiecte nu a luat nici-o măsură ca proiectele de execuție să fie executate după un plan de proiectare, nici sectorul planificării nu a luat măsuri în această privință, iar ing. șef. GRUNGBERG a fost sesizat de mine în Oct. 1950 de faptul că proiectele de execuție pe anul 1951 nu au fost încă făcute.- Din acest motiv anul 1951 a început cu următoarele lipsuri: Lipsa planului financiar al Canalului, lipsa planului de aprovizionare cu materiale, lipsa planului real de forță de muncă, deci în continuare o lipsă totală de planificare care nu mai poate fi scuzată deoarece proiectul tehnic general era întocmit de șase luni.- Conducerea Canalului a luat măsuri abia în Ianuarie 1951 și din cauza grabei planul de aprovizionare cu materiale, și planul forței de muncă au fost greșit întocmite iar un plan financiar general s'a făcut invers adică întâi s'a făcut planul lașantiere și pe urmă planul financiar al Direcției generale.- Nici finanțările nu s'au putut deschide în totalitatea lor din lipsă de devize, iar pentru necesitățile Canalului era nevoie de un nou avans ilegal acordat.- Din aceste motive nici în anul 1951 planul nu putea fi urmărit, iar chiar dacă se urmărea indicii economici nu erau cei reali urmărirea realizărilor fizice prin realizările valorice nu a fost făcută și urmărirea prețului de cost era mai mult o lucrare de studiu decât cu folos practic din motivul că proiectul tehnic general a fost transformat în lei pe bază de norme din devizele pe 1949 și 1950 care erau ridicate peste prețul real de cost.- Tot din motivele arătate, fondul de salarii era mult mai mic decât era necesar din motivul că planul forțelor de muncă a fost greșit întocmit.- Vinovat de aceste lipsuri se face în primul rând șeful planificării ROSE, care a fost recomandat de IACOB lui HOSSU.- În toamna anului 1950 odată cu nouă organizare pe șantiere și sectoare centrale au eșit în evidență și mai bine deficiențele.- Șantierele fiind organizate pe principii gospodăririi chibzuite au arătat pe rând la începutul anului 1951 lipsurile sectoarelor centrale și deci a direcției generale și anume modul anarhic în care se făcea aprovizionarea cu materiale.- Neorganizarea la timp a depozitelor cu materiale, lipsa unei evidențe a materialelor și deci necunoașterea stocurilor de materiale pe sortimente.- A mai reeșit în mod clar sistemul defectuos de organizarea sectorului mecanic și în special al sectorului de cale ferată.- Timpii morți ai utilajului de excavație și celui rulant nu a fost înlăturat din cauză că sectoarele tehnice de mai bine de doi ani nu au studiat problema

depozitelor de pământ care au fost înființate pe întindere în loc să fie făcute în înălțime.-

Pentru toate acestea se fac vinovați ing. șef.

GRUNGBERG, Ing. ADRIAN STANESCU și șeful aprovizionării KAISER (fost exploatator, fost funcționar al centralei evrești și exclus din Partid).- Nici în cursul anului 1951 planificarea nu s'a străduit ca lipsurile de mai sus să fie îndreptate deoarece șantierele în multe cazuri au primit planurile de muncă cu întârziere și deci nu s'au putut pregăti la timp pentru planul lunar.-

Nici condițiile sociale nu s'au îmbunătățit în măsura suficientă iar sectorul administrativ condus de ILIE CAMBER nu a fost preocupat de grija pentru om.- Conducerea acestui sector se mai face vinovată de proasta repartizare a materialelor de protecție și a mobilierului.-

Sectorul sanitar condus de doctorul MAYER se face vinovat de risipa mare de medicamente speciale importate (penicilină), care au fost nerațional întrebunțate cu toate că în alte părți ale țării au lipsit.- Pe lângă toate aceste deficiențe care au cauzat pagube importante se adaugă excavații executate în mod inutil la Saligny și Mircea Vodă pentru care se face vinovat inginerul ADRIAN STANESCU.- Aceasta a fost situația până la plecarea mea dela Canal.- Accentuez că lipsa organizatorică a fost cauza generică a lipsurilor până în toamna anului 1950. Noua formă organizatorică nu a fost însușită de toți salariații cu munci de răspundere și unii chiar cum este ing. ADRIAN STANESCU și alții șef de sectoare centrale, au încălcat principiul răspunderii unice a șefilor de șantier continuând cu dispoziții directe către subalternii acestora.- Era necesar să se facă prelucri continue pentru a se explica noile principii introduse. După plecarea lui HOSSU și a mea, conducerea direcției generale a canalului a neglijat și chiar a asistat fără a lua nic-o măsură la slăbirea controlului financiar care permitea o analiză a cauzelor deficiențelor prin organele instruite timp de doi ani.- Acest compartiment de muncă nefiind susținut, a devenit un organ birocratic a căror rapoarte nu au fost studiate și prelucrate.- Direcția Generală a Canalului a renunțat să urmărească prețul de cost și numai după ce de nemărate ori i s'a atras atenția a revenit la sistemul din 1950.- Vinovat de acestea se face directorul general al Canalului care nu acordase importanță suficientă controlului acesta pentru a scăpa de eventualele critici din partea forurilor tutelare.-

156

Se mai face vinovat și șeful contabil POPA COSTEA, care deși ajutat nu a luat măsuri de a menține o situație de fapt pe care a găsit-o .-

Conducerea direcției generale a Canalului nu a putut să întocmească nici pe anul 1952 un plan de aprovizionare real și înlăturarea stocurilor supra normative nu a constituit o preocupare.-

Deși C.S.D. a fost sesizat nu a luat nici-o măsură în această privință. - Ingrijirea utilajului s'a îmbunătățit numai parțial și din cauza lipsei pieselor de schimb o parte din utilaj a stat neîntreținut. La toate acestea se adaugă faptul că forma organizatorică menținută în principiu, a fost modificată fără a aștepta rezultatul experienței reorganizării din toamna anului 1950.- De fapt în conducerea Canalului nu a mai rămas decât doi membrii de Partid (GRUNGBERG și ERNEST) căci POSTECA se ocupa exclusiv cu grădinile Canalului).- Restul conducerii se compunea din doi legionari (CERNATESCU PETRE și ADRIAN STANESCU) un nemembru de Partid (POPA COSTEA) și un loc vacant.-

La deficiențele administrației s'a adăugat și activitatea dușmănoasă a foștilor conducători sindicali (BRATU și alți care pe lângă frațele comise au căutat să desorganizeze mișcarea sindicală dela canal și să o compromită.-

Din lipsa de vigilență a membrilor de Partid au fost descoperiți deabia la sfârșitul anului 1950.. În Conducerea Canalului s'a discutat nemulțumirea tuturor afară de fostul director general și POSTECA) de a fi venit la Canal.-

Regretul vechiul loc de muncă, nici eu nu sunt străin de această nemulțumire, regretam munca avută înainte de a veni la canal și mă obișnuiesc greu cu noul loc de muncă.-

Această atitudine s'a resimțit în mod nefavorabil în munca dusă în anul 1949 în sectorul contabil.- În anul 1950 am prins dragoste față de această lucrare și am contribuit la realizările din acest an.- Am participat la toate fazele reorganizării din anul 1950, a cărei rezultate nu le-am mai văzut deoarece în Martie 1951 am plecat dela Canal.- Atunci când s'a pus problema plecării mele dela canal trebuia să insist de a nu părăsi Canalul deoarece plecarea simultană a fostului director general al canalului și a mea s'a resimțit.- Cu toate că am avut sarcina dela secretarul general al Partidului de a mă ocupa mai departe cu partea financiară a canalului nu m'am deplasat în anul 1951 decât o singură dată, aceasta pentru a nu supăra pe

ss/Weis Ion.

GRUNGBERG, care considera imixtiune orice observație critică.-

M'am lăsat influențat și de fostul director general al Canalului care deasemenea s'a desinteresat de canal și din primăvara anului 1951 nu s'a deplasat decât o singură dată.- Deși Canalul nu a avut dificultăți financiare în anul 1951 deplăsarea mea ar fi ajutat în lămurirea unor situații și așa fi putut sesiza conducerea Partidului de deficiențe.-

Nefăcând acestea mă fac și eu vinovat de greșelile din 1951 dela Canal pe care le-am cunoscut din rapoartele inspectorilor B.C.I. și din discuții avute cu conducerea Canalului.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatori cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/Weis Ion.

Lt. Maj. de Securitate

Nicola Ion.-

158

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat. ul Weisz Ioan, născut la 10 Decembrie 1910 în
Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar
cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

6 Septembrie 1951

Orașul București

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute

s'a terminat la " ..... și " ....."

Intrebare: De când ai început să lucrezi la Canalul
Dunăre - Marea Neagră ? _____

Răspuns: Am început să lucrez din Aprilie 1949.

Intrebare: Cine ti-a adus la cunoștință
că ai să lucrezi la Canal ? _____

Răspuns: În luna Martie 1949 fostul mini-
stru de finanțe ma chemat și mi-a spus că voi primi
o nouă sarcină de Partid ca responsabil financiar
al Canalului și că trebuia să mă prezint la secre-
tarul general al Partidului. La această discuție
a fost de față Modoran Vasile iar în timpul discu-
ției a intrat și Jacob Alexandru care auzind despre ce
este vorba, a obiectat că eu nu voi corespunde
acestei sarcini. _____

Intrebare: Cât timp ai lucrat la Canal ?

Răspuns: Am lucrat până în Aprilie 1951.

Intrebare: Cine făcea parte din ca-
ducerea Canalului ? _____

Ioan Weisz

Urmare: Răspuns: Din conducerea Canalului făcea parte: Hossu Gheorghe, Grunberg Mayer, Posteuca Vasile, Stănescu Adrian, Radzev Gheorghe, Ernest Renee și EU.

Întrebare: Cum sa desfășurat activitatea la Canal în acest timp (Mai 1949 - Aprilie 1951)? —

Răspuns: Activitatea a început în 1949 prin o comisie de organizare care a schitat obiectivele principale și a pregătit Hotărârea Consiliului de Miniștri referitor la Canal. În același timp au început lucrări de studii și proiectare precum sa înființat o unitate de foraj și studii geotehnice la Constanta.

Administrația a luat ființă pe baza hotărârii Consiliului de Miniștri și a fost organizată pe sectoare centrale având sediul în București. Sectoarele tehnice urmăreau lucrările din București. —

Personalul de conducere tehnic și administrativ a fost propus de conducerea Ministerelor de resort. O lucrare de proporții celi dela Canal, cerea un studiu organizatoric bazat pe experiența sovietică și pe necesitățile locale. Conducerea Canalului m-a studiat problema organizării și la propunerea consilierului Puscariu (înainte de 23 August 1944 fost director general al CFR) și fiind susținut de directorul adjunct. Autorii dintru a introdus o schemă organizatorică după modelul CFR-ului. Astfel au luat ființă sectoare centrale cu subunitățile lor (divizii și grupe) cu trei direcții regionale care erau împărțite la rândul lor pe sectoare iar acestea pe santiere. Direcțiile regionale aveau o administrație centrală împărțită pe divizii care erau unități corespunzătoare sectoarelor direcției generale.

Semnătura,

Mein, Ioan

Urmare: Zona canalului a fost împărțită în mod uniform
celor trei direcții regionale. Conducerea Canalului nu
se consultat referitor la forma de organizare cu
organele competente iar conducerea Ministerului de
Finanțe (Modoran și Bistor) au aprobat schema
fără nici un studiu. Experiența a arătat că forma
organizatorică adoptată adecvată unei exploatare de
câi de comunicație nu corespunde unei construcții de
canal. Principalele obiective trasate au fost: pregătirea
cadrelor tehnice și crearea condițiilor sociale
necesare. În hotărârea Consiliului de Miniștri
referitor la lucrările Canalului, sa trasat ca
sarcină ministerelor de resort, de a executa
lucrările ~~prevăzute~~ drept sarcini, iar Direcția
generală a Canalului a avut ca sarcină a în-
trețea și urmări la timp executarea acestor
lucrări. Cu toate acestea lucrările de construcție
de grajduri și baracamente au început abia
în vara anului 1949. Lucrările au fost grăbite
dar totuși nu au fost terminate la timp.

Diracția generală a Canalului a încercat
să ajute ministerele de resort și în special
Ministerul Construcțiilor în organizarea între-
prinderilor din zona Canalului fără a putea
contribui în mod serios la terminarea în termen
a lucrărilor. Sectoarele centrale și-au făcut regula-
mentele de funcționare bazate pe forma organizatorică
adoptată. Sa introdus o formularistică după modelul
C.F.R. care nu a corespuns necesităților unei lucrări
de construcție pierzându-se obiectivul principal
și anume înlăturarea birocratiei și introducerea
formularisticii sovietice. Toate acestea au fost

Semnătura,

Georg Jovan

Urmare: ingerate de consilierul Puscariu si aplicate de el, incurându-se de totala încredere a conducerii Canalului. Sectoarele si-au desfășurat activitatea în mod central si birocratic având un contact întâmplător cu terenul fără a ține cont că unitățile de pe teren sunt organisme tinere care trebuie îndrumate si ajutate si numai după aceasta controlate. Chiar sectoarele tehnice au adoptat această metodă de lucru. Intre sectoarele tehnice nu a existat o colaborare de neavând pentru aceiasi perioadă de timp obiectiv asemănător.

Sectorul planificării nu a fost preocupat cu sincronizarea obiectivelor si acest lucru cel mai bine sa constatat la unitățile directilor regionale.

Directia generală a Canalului nu a avut un plan de muncă centralizat, sectoarele isi făceau singure planul lor de muncă fără a ține cont de obiectivele sectorului tehnic de executie care trebuia să fie baza pentru toate planurile de muncă. Principiul că tehnicul trebuie să fie deservit de celelalte sectoare de muncă, nu a fost aplicat la Canal decât mult mai târziu, dar sectoarele centrale nu au înțeles să deservescă unitățile de pe teren si anume santierele ci sau complăcut în poziția de a le îndruma din birou. În aceiasi zi putea primi si chiar primea dispoziții dela sector, dela directia regională si dela sectorul central, dispoziții care erau contradictorii. Aceasta a dus la un adevărat haos la care a mai ajutat faptul că principiul conducerii unice a fost călcat în picioare, sectoarele centrale

Semnătura,

Gen. Jean

Urmare: dând dispozitii peste directorul regional, ¹⁶⁰
unități corespondente (divizii) și chiar san-
tierului fără a le trimite prin direcția regională.

Forma organizatorică care a dat naștere la
această situație a fost menținută mai bine
de un an cu toate că rezultatele nesatisfăc-
toare sau văzute dela început. Direcția generală
a Canalului a pierdut din vedere obiectivul prin-
cipal și anume formarea cadrelor tehnice,
se pierdută timpul în tot cursul anului 1949 fără
a iniția o școală tehnică. Angajarea personalului
și anume a cadrelor medii și inferioare sa făcut
fără o verificare prealabilă cât de sumară.

Haosul organizatoric, vizibil a încurajat ele-
mentele necinstite care datorită acestui fapt
au comis numeroase fraude. Această situație
a creat în jurul Canalului o atmosferă de
nesiguranță care a fost alimentată de dușmanii
de clasă prin toate mijloacele. Muzii sala-
riați cu muncă de răspundere au alimentat
și au contribuit la această stare de spirit
nesănătoasă prin manifestările repetate de
a se întoarce la vechile locuri de muncă.

Organizația de Partid și Sindicat au luat
ființă în vara anului 1949 și a inițiat ple-
carea pe șantier a ad-ției centrale care
totuși a întârziat să facă acest lucru până
în Octombrie 1949. Sectoarele tehnice sau pierdută
în studii în perspectivă fără a se ocupa de
obiective imediate și astfel se explică faptul
că șantierele au fost prost organizate, condi-
țiile sociale în loc să fie mai bune au fost

Semnătura,

Georgescu

Urmare: mai rele decât în altă parte a țării și activități de sabotaj în felul celor comise ca: construirea de grajduri fără usi, barăci fără robe, clădiri fără covoare, a fost posibilă. Prin măsurători greșite executate de diviziile topografice al căror personal se compunea din elemente dușmănoase (topografi deblocati din armată) sa declinat o fluctuație inutilă a cântarilor. Unitățile de foraj create de la început au trecut parțial la directiile regionale, altele au rămas dependente de sectorul central studii și proiecte ceea ce produce o și mai mare confuzie. Utilajul care a început să sosească din URSS și țările de democrație populară a fost repartizat de direcția generală, direct pe șantiere iar în multe cazuri directiile regionale au mutat utilajul de la un loc la altul fără știrea sectorului central. Utilajul nu a fost repartizat directiilor regionale care nici nu au fost dotate cu el și acest utilaj a figurat în evidența sectorului central ceea ce a avut ca urmare neglijența utilajului și degradarea lui înainte de vreme. Utilajul nu a fost dat în primire nimănui și nu a existat o răspundere bine stabilită. Toate aceste defecțiuni au fost pricinuite de forma organizatorică necorespunzătoare care a făcut posibil comiterea de activități de sabotaj. Vinovat de aceste lucruri este fostul director general al Canalului ~~care~~ avertizat că forma organizatorică adoptată nu corespunde totuși a aplicat-o. Al doilea obiectiv principal nerealizat (primul obiectiv a fost crearea de cadre tehnice), a fost crearea de

Semnătura,
Gheorghe Ionescu

Urmare: Baze energetice. Conducerea Canalului nu
a stabilit la timp amplasamentele centralelor
termoelectrice si desi utilajul a fost importat
in 1949 a ramas neutilizat aproape un an de zile.

Aceasta a avut drept consecinta ca utilajul
de excavatie care functiona cu forta electrica nu
a putut fi utilizat decat cu o intarziere de
aproape un an. Desi conducerea Canalului
sa scuzat cu lipsa proiectului tehnic general,
zona canalului a fost cunoscuta din prima
vara anului 1949 si amplasarea centralelor
termoelectrice putea fi facuta. Vinovat de
aceste lipsuri se face inginerul sef Crumberg.

Lipsa proiectului tehnic general a avut ca in-
fluienta asupra planului de munca care din acest
motiv nu a fost complet. Unele planuri ca: planul
de proiectare, planul de repartizare a utilajului
pe masura ce se importa si proiecte de organizare
a santierului trebuiau sa fie facute la timp,
deoarece prin lipsa lor haosul organizatoric a
fost si mai accentuat. Aceasta lipsa a culminat
prin faptul ca deschiderea santierelor noi nu
a fost cunoscut de toate sectoarele si nici
chiar directia regionala nu stia ca sectorul
central tehnic de executie a dispus deschi-
derea unui nou santier direct prin sector
(intermediar intre directia regionala si santier)

In unele cazuri nici chiar sectorul planifi-
carii nu cunosctea acest lucru. Pentru acoperirea
tuturor acestor lipsuri atat conducerea Cana-
lului cat si seful de sectoare se scuzau cu
lipsa proiectului tehnic general ori

Semnatura,

Dem. Jan

Urmare: accentuez că pentru organizarea de sautiere, crearea condițiilor sociale mai bune (înșirî hotărârea Partidului din Mai 1949 prevedea acest lucru ca un obiectiv principal), crearea de baze energetice, repartizarea utilajului și îngrijirea acestuia și ridicarea de cadre noi tehnice, nu era necesar decât de bunăvoință în muncă deoarece posibilități materiale au fost asigurate de Partid și Guvern din Iulie 1949. Conducerea Canalului a hotărât în Octombrie 1949 mutarea administrației centrale la Eforie sperând că prin aceasta va înlătura deficiențele. Concomitent cu mutarea la Eforie se început repararea clădirilor la Constanța pentru instalarea administrației centrale.

Acest fapt dovedeste lipsa de prevedere a conducerii Canalului care trebuia să se îngrijească de clădirile administrației centrale din zona Canalului sau Constanța din vara anului 1949. Mutarea la Eforie a provocat cheltuieli inutile și deteriorarea clădirilor balneare care nu sunt destinate a fi folosite iarna. În loc ca deficiențele să fie înlăturate situația sa înrăutățit. La deficiențele existente sau adăogată lipsurile sectorului transport auto condus de inginerul Tanachi care în implicitate cu directorul adjuant Antoi Dumitru a întocmit un tarif de exploatare a parcului de auto vehicole pe principiu capitalist având ca obiectiv realizarea de venituri fără a se îngriji ca vehiculele să aibe încărcare efectivă

Semnătura,

Geno Jan

Urmare: pe parcursurile efectuate. Acest tarif a permis o serie de abuzuri și fraude care au pricinuit pagube importante Canalului. Chiar dacă anul 1949 poate fi caracterizat ca un an de experiență, totuși conducerea Canalului se face vinovată de faptul că nu a studiat problema reorganizării, cu toate deficiențele constatate decât în toamna anului 1950. Aceasta a avut drept consecință menținerea haosului încă opt luni de zile. Cu toate că verificarea cadrelor putea fi făcută până la sfârșitul anului 1949, nici cadrele medic nu au fost verificate de sectorul Cadre ceace a avut drept consecință comiterea de abuzuri și fraude de elemente duse mănoase și dubioase, identificate numai odată cu descoperirea fraudelor și abuzurilor. Acest lucru a permis existența pe șantier a gestiona-rilor veniți de justiție și pentru fraudele comise înainte de venirea lor la Canal.

La școala de șoferi au fost admisi și interzic-
milit 6 (șase) luni de zile persoane a căror carnet
de conducere fusese ridicat de Militie pentru
incălcare la legea circulației. Nici școlile
pentru ridicarea cadrelor tehnice create în
1950 nu au funcționat în condiții bune. Predarea tehnică
a fost asigurată de elemente reactionare în frunte
cu fostul senator legionar și exploatarea Cernăteanu
Petre care a organizat marsul legionarilor la
Deva și care a fost numit șef mecanic în
anul 1950. În loc să se întrebuințeze utilaj
vechi la școli, să întrebuințat utilaj nou
și datorită acestui fapt să deteriorat înainte

Semnătura,

Georgescu

Urmare: de vreme, Condițiile sociale existente în anul 1949 sau îmbunătățit numai parțial în anul 1950 și în special lipsa de apă a fost simțită în deosebi. De asemenea nici cantinile nu au funcționat în mod satisfăcător ceea ce a produs nemulțumiri și fluctuații în rândul salariaților Canalului. De la începutul anului 1950 accentul trebuia pus pe excavatii mecanice, cu toate acestea conducerea Canalului a continuat în tot cursul anului 1950 de a prefera excavatiile manuale aceasta pentru a ascunde faptul lipsei curentului electric și a cadrelor tehnice. Forma organizatorică a rămas în continuare în tot cursul anului 1950, deteriorarea utilajului, santierele aparținând direcțiilor regionale nu sunt îngrijite de intretinerea și repararea utilajului iar diviziile mecanice aparținând sectorului central mecanic au lucrat birocratic cu toate că au avut echipe pe teren pentru repararea și îngrijirea utilajului acestea au fost în legătură cu santierul și au fost în continuă deplasare.

Un alt obiectiv principal nerealizat era crearea de norme noi de muncă. Prin hotărârea Consiliului de Miniștri de a începe lucrările Canalului sa înființat sarcina înființării oficiului de norme specifice lucrărilor Canalului. Acest oficiu a înființat abia în anul 1951 ce a ce a avut drept conștiință nemăsurarea productivității muncii și măsurarea lucrărilor. Inovatori de acest fel se fac ing. șef Crumberg Mayer și ing. Vișu Alexandru șeful sectorului muncii și salarii

Semnătura,

Dinu Zam

162
Urmare: Directia generală a Canalului avea ca sarcină de a contracta la timp și de a urmări prin sectorul control și recepție executarea acestor lucrări care figurau în planul de investiție al Canalului.

Aceste lucrări a căror beneficiar a fost deci Directia generală a Canalului a fost executate de diverse ministere. Directia generală a Canalului a neglijat această sarcină iar sectorul central control și recepție care avea ca sarcină urmărirea și controlul lucrărilor nu și-a îndeplinit aceste funcții decât în mod birocratic și întâmplător.

Din acest motiv multe lucrări importante ca construcții sociale, conducte de apă, dispensare medicale, drumuri de acces, ateliere de reparatii, garaje, nu au fost începute și terminate la timp ce a avut drept consecință nedeșfurarea normală a lucrărilor de escavație și deci sabotarea planului de stat. Atelierul central Megidia al cărui utilaj a fost importat din URSS a fost terminat cu peste un an întârziere din care motiv utilajul greu și deteriorat nu putea fi reparat la timp. Vinovat pentru acestea din partea Canalului este în primul rând ing. șef. Gornberg. Evidențele direcției generale a Canalului au fost trimise atât de sectoarele centrale cât și de unitățile după teren. Aceste evidențe nu corespundeau totdeauna cu realitatea iar situațiile au fost date cu întârziere și incomplete.

Directia generală a Canalului nu a putut urmări în mod real pretul de cost din motivul că normele de muncă și de consum de materiale au fost stabilite după lucrări de

Semnătura,

Ion Jovan

Urmare: constructii obismuite iar derogarile au fost aprobate de ministerul Constructiilor fara un studiu prealabil la simpla cerere a directiei generale a Canalului. In acest fel pretul din deviz sau din plan a fost atat de ridicat incat pretul de cost contabil nici o data nu l-a depasit. In acest fel economiile realizate de fapt nu erau economii si risipa era acoperita in mod legal cece permitea elementelor omonomane de a intrebuinta brate de munca si materiale peste necesitati, fara nici o mmare. Vinovati pentru aceasta se face ing. sef Grumberg Mayer, Adrian Stănescu, si Ernest Renne, care au sabotat introducerea oficinului de norme si deci a normelor noi pentru a scapa de raspunderea pretului de cost care era mult ridicat fata de un pret real. Disciplina financiara a fost greu introdusa si mentinuta deoarece conducerea directiei generale a Canalului nu a depus nici un efort pentru a introduce disciplina de plan fara de care disciplina financiara nu putea exista.

Si in lipsa proiectului tehnic general planurile generale intocmite erau depozite de realitate sau mult sub prevederi. De si a existat un control financiar sau comisii remunerate fraude care au creat un post remunerat administratiei Canalului. Gestionile de materiale au fost predate si luate in primire fara procese verbale de predare si primire cece incuraja fraude. Materialele au fost scoase din depozite fara forme sub pretextul de a inla-

Semnatura,

Georg Jan

Urmare: ¹⁶⁴tura burocratică. Materiale sosite se sentive
au fost puse direct în consum fără a fi trecute
prin evidență fapt ce deasemenea a încura-
țat fraudă și a produs haos. În special
Direcția regională Midia comitea astfel
de abuzuri. Auto vehiculele au fost predate dela
un schimb la altul la întâmplare și executau
deplasări în interes personal pe distanțe de
sute de km ca de ex. mașinile sanitare care pe-
cau schimbata seara la București sau cazul dela
divizia de transport auto Megidia când conducerea
sectorului a cumpărat porci pentru uz personal
la Tulcea și îi transporta cu auto vehico-
lele Canalului la București. Proiectul tehnic
general a fost aprobat în vara anului 1950 dar sectorul
studii și proiecte nu a luat nici o măsură ca proiectele
de execuție să fie executate după un plan de proiectare,
nici sectorul planificării nu a luat măsuri în
această privință iar ing. șef. Crumberg a fost
reșizat de mine în Octombrie 1950 de faptul că
proiectele de execuție pe anul 1951 nu au fost
încă făcute. Din acest motiv anul 1951 a început
cu următoarele lipsuri: lipsa planului finan-
ciar al Canalului, lipsa planului de aprovizionare
cu materiale, lipsa planului real de forță de
muncă, deci în continuare o lipsă totală de
planificare care nu mai poate fi suzată
deoarece proiectul tehnic general era întocmit
de șase luni. Conducerea Canalului a luat măsuri
abia în Ianuarie 1951 și din cauza grabei planul
de aprovizionare cu materiale și planul forței
de muncă au fost gresit întocmite iar un plan

Semnătura,

Quino Jom

Urmare: financiar general sa făcut invers adică
întâi sa făcut planul la santiere și pe urmă
planul financiar al direcției generale. Nici
finanțările nu s-au putut deschide în totali-
tatea lor din lipsă de deșize iar pentru ne-
cesitățile canalului era nevoie de un nou
avans ilegal acordat. Din aceste motive nici
în anul 1951 planul nu putea fi urmărit, iar
chiar dacă se urmărea indicii economici nu
erau cei reali urmărirea realizărilor fizice
prin realizările valorice nu a fost făcută
și urmărirea pretului de cost era mai mult
o lucrare de studiu decât cu folos practic
din motivul că proiectul tehnic general a
fost transformat în lei pe bază de norme
din deșizele pe 1949 și 1950 care erau ridicate
peste pretul real de cost. Tot din motivele
arătate ^{fondul de salarii} era mult mai mic decât era ne-
cesar din motivul că planul forțelor de
muncă a fost greșit întocmit. Vinovat
de aceste lipsuri se face în primul rând
seful planificării Rose care a fost recomandat
de Jacob Ili Hossu. În toamna anului 1950
o dată cu noua organizare pe santiere și
sectoare centrale au existat în evidență și mai
bine deficiențele. Santierele fiind organizate
pe principiu gospodăriei chibzuite au arătat
pe rând la începutul anului 1951 lipsurile
sectoarelor centrale și deci a direcției generale
și anume modul anarhic în care se făcea
aprovizionarea cu materiale. Neorganizarea la
timp a depozitelor cu materiale, lipsa unei

Semnătura,

Georg Jan

Urmare: evidente a materialelor și deci necunoașterea stocurilor de materiale pe sortimente. A mai reșit în mod clar sistemul defectuos de organizarea sectorului mecanic și în special a sectorului de cale ferată. Timpii morți ai utilajului de excavatie și elui rulant nu a fost înlăturat din cauza că sectoarele tehnice de mai bine de doi ani nu au studiat problema depozitelor de pământ care au fost înființate în intenție în loc să fie făcute în înălțime.

Pentru toate acestea se face vinovați ing. șef Grumberg, ing. Adrian Stănescu și șeful aprovizionării Kaiser (fost exploatare, fost funcționar al centralei electrice și exclus din Partid). Nici în cursul anului 1951 planificarea nu s-a străduit ca lipsurile de mai sus să fie îndreptate deoarece sanțiile în multe cazuri au primit planurile de muncă cu întârziere și deci nu s-au putut pregăti la timp pentru planul lunar. Nici condițiile sociale nu s-au îmbunătățit în măsură suficientă iar sectorul administrativ condus de Ilie Comner nu a fost preocupat de grija pentru om. Conducerea acestui sector se mai face vinovată de proasta repartizare a materialelor de protecție și a mobilierului.

Sectorul sanitar condus de doctorul Mayer se face vinovat de risipa mare de medicamente speciale importate (penicilină) care au fost neutilizate întru totul cu toate că în alte părți ale țării au lipsit. Pe lângă toate aceste deficiențe care au cauzat pagube importante se adaugă excavatii executate

Semnătura,

Georgescu

Urmare: în mod inutil la Saligny și Mircea Vodă pentru care se face vinovat inginerul Adrian Stănescu. Aceasta a fost situația până la plecarea mea de la Canal. Accentuez că lipsa organizatorică a fost cauza generică a lipșurilor până în toamna anului 1950. Noua formă organizatorică nu a fost însoțită de toți salariații cu munci de răspundere și unii chiar cum este ing. Adrian Stănescu și alți șefi de secție centrale, au încălcat principiul răspunderii unice a șefilor de santier continuând cu dispoziții directe către subalternii acestora. Era necesar să se facă prelucrări continue pentru a se explica noile principii introduse. După plecarea lui Hosu și a mea, conducerea direcției generale a Canalului a neglijat și chiar a asistat fără a lua nicio măsură la slăbirea controlului financiar care permitea o analiză a cauzelor deficiențelor prin organele instruite timp de doi ani. Acest compartiment de muncă nefiind susținut, a devenit un organ birocratic a căror rapoarte nu au fost studiate și prelucrate. Direcția generală a Canalului a renunțat să urmărească prețul de cost și numai după ce de renunțare ori i să atras atenția a revenit la sistemul din 1950. Vinovat de aceasta se face directorul general al Canalului care nu acordă-se importanță suficientă controlului, aceasta pentru a scăpa de eventualele critici din partea familiilor tutelare.

Se mai face vinovat și șeful contabil Popa Costea care desigur a avut în a lua măsuri de a menține o situație de fapt pe care a găsit-o

Semnătura,

Georgiu Ionescu

Urmare: Conducerea directiei generale a Canalului nu
a putut să întocmească nici pe anul 1952 un plan
de aprovizionare real și înlăturarea stocurilor
supra normative nu a constituit o preocupare.

Deși C.S.A. a fost sevizat nu a luat nici o
măsură în această privință. Ingrijirea utilita-
tului sa îmbunătățit numai parțial și din cauza
lipsei pieselor de schimb o parte din utilaj
a stat neîntrebuțat. La toate acestea se adăugă
faptul că forma organizatorică menținută în
principiu, a fost modificată ^{lărgă} așteptă rezul-
tatul experienței reorganizării din toamna anului
1950. De fapt în conducerea Canalului nu a mai
rămas decât doi membrii de Partid (Crumberg și
Cornest) căci Postenca se ocupa exclusiv cu gră-
dinile Canalului. Restul conducerii se compunea
din doi legionari (Cernătescu Petre și Adrian Stănescu)
un membru de Partid (Popa Costea) și un loc vacant.

La deficiențele administrației sa adăugat și
activitatea dăunătoare a fostilor conducători
sindicali (Bratu și alții) care pe lângă fraudele
comise au căutat să desorganizeze mișcarea
sindicală de la Canal și să o compromită.

Din lipsa de vigilență a membrilor de Partid
au fost descoperiți de abea la sfârșitul anu-
lui 1950. În conducerea Canalului sa discutat
nemulțumirea tuturor afară de (fostul director
general și Postenca) de a fi venit la Canal.
Regretau vechiul loc de muncă, nici eu nu
sunt străin de această nemulțumire, regretam
munca avută înainte de a veni la Canal și
mă obișnuisem greu cu noul loc de muncă

Iscălitura,

Geny Jan

Urmare: Aceasta atitudine sa resimtit in mod ne-
vorabil in munca dusa in anul 1949 in secto-
rul contabil. In anul 1950 am prins dragoste
fata de aceasta lucrare si am contribuit la
realizarile din acest an. Am participat la
toate fazele reorganizarii din anul 1950, a
carii rezultate nu le-am mai vazut deoarece
in Martie 1951 am plecat dela Canal. Atunci
cand sa pus problema plecarii mele dela Canal
trebuia sa insist de a nu părăsi Canalul deoarece
plecarea simultană a fostului director general
al Canalului si a mea sa resimtit. Cu toate
ca am avut sarcina dela secretarul general
al Partidului de a ma ocupa mai departe
cu partea financiara a Canalului, nu m'am
deplasat in anul 1951 decat o singura data,
aceasta pentru a ma supăra pe Crumberg care
considera imixtiune ori de observatie critica.

M'am lasat influentat si de fostul di-
rector general al Canalului care de asemenea
sa desinteresat de Canal si din primăvara
anului 1951 nu sa deplasat decat o singura
data. Desei Canalul nu a avut dificultati
financiare in anul 1951 deplasarea mea ar
si ajutat in lamurirea unor situatii si asi
fi putut scrie conducerea Partidului de deficiente.

Refacand acestea ma fac si eu vinovat de
greselile din 1951 dela Canal pe care le-am
cunoscut din rapoartele inspectorilor B.C.P si din discutii
avute cu conducerea Canalului. După ce am citit prezentul
proces verbal de interogatoriu avut cu cuvânt si am constatat ca
este intocmit cu cele declarate de mine sustin riscuri proprii riscul de nimicuri

Architator.
D. H. de securitate
H. H.

Iscaitura,
D. H. Jones

168

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Thomas Masaryk nr.1.-

8 Septembrie 1952.-

Interogatoriul a început la ora . . .

" s'a terminat " . . .

Intrebare:

Cum a sabotat VASILE LUCA prin legile și hotărârile pe care le-a dat?

Răspuns:

Intr'un Minister chiar cum este Ministerul de Finanțe, trebuia din 1947 menținut sau înființat un oficiu de studii care să propună și să studieze aplicarea legilor. Acest oficiu de studii a existat înainte de venirea lui VASILE LUCA la Ministerul de Finanțe. Prin desființarea acestui oficiu s'a înlăturat orice posibilitate de studiu și control organizat, hotărârile și legile fiind făcute, inspirate și desăvârșite de aceea persoană (CRAIU).-

VASILE LUCA nu trebuia să permită ca un fost simpatizant legionar cum era CRAIU, să aibe astfel de puteri cinci ani de zile. Toată reforma financiară legislativă începută în 1949, a fost făcută de către conducerea Ministerului de Finanțe, fără a ține cont de situația reală și de părerea ministerelor a căror muncă era direct călăuzită prin aceste legi și hotărâri. Unele legi și hotărâri ca hotărârea 113, decretul 265, hotărârea privitoare la introducerea schemelor funcționale, nu puteau fi aplicate din motivul că nu corespundeau situației de fapt, din care motiv marea majoritate a întreprinderilor nu le aplicau, ceea ce a slăbit disciplina de stat. Conducerea Ministerului de Finanțe nu a luat nici o măsură iar VASILE LUCA se opunea cu dârzenie oricărei modificări care ar fi adus îmbunătățiri. Datorită faptului că legile și hotărârile date de Ministerul de Finanțe erau neaplicabile și împiedicau executarea planului, conducătorii și contabilii întreprinderilor priveau Ministerul de
ss. Weisz Ioan

168

Finanțe ca un organ antagonist, se fereau să-i ceară ajutor și prin aceasta VASILE LUCA a izolat Ministerul de Finanțe de restul aparatului de Stat. Ministerul de Finanțe nu deservea ministerele și întreprinderile acestora și se considera un organ suprapus iar în realitate era un organ birocratic care a frânat construirea socialismului. Numeroasele plângeri și propuneri ale ministerelor au rămas fără rezultat, deoarece VASILE LUCA și-a imprimat punctul de vedere rigid de a nu modifica nici o lege sau hotărâre propusă de el.-

În fond legile și hotărârile conespundeau unor faze de construire a socialismului însă nu corespundeau situației reale din țara noastră, în momentul introducerii lor și de aci se poate vedea clar teoria contrarevoluționară a lui VASILE LUCA de a subordona planul de Stat disciplinei financiare. Din motivele arătate celelalte ministere căutau să ocolească Ministerul de Finanțe, ceea ce a produs slăbirea disciplinei de Stat. VASILE LUCA cu toate că avea cunoștință de această situație, totuși în loc de a aproba modificări juste și studiate la legile și hotărârile nejuste, dădea dispoziții de pedepsire a acelor care au contravenit fără vina lor. Cazuri concrete în care Planul de Stat a fost sabotat prin hotărârile date de VASILE LUCA sunt următoarele: Hotărârea 1113/1949, care se ocupa cu reglementarea investițiilor capitale avea unele lipsuri fundamentale, cu toate că în Iulie 1951 s'a depus un proiect de modificare, VASILE LUCA s'a opus.-

Măsurile modificatoare propuse au putut fi strecurate prin circulara 753 din Noembrie 1951, privind închiderea anului, datorită faptului că aceasta a fost semnată de VASILE LUCA, fără a citi-o. Lipsurile fundamentale ale hotărârii 1113/1949 care a împiedicat executarea planului de investiții timp de doi ani de zile sunt următoarele: nereglementarea avansului contractual, controlul centralizat al devizelor, insuficiența avansului de 15% la lucrările în regie, nereglementarea creditelor pe termen scurt, neplata uzinatelor și agregatelor neîncorporate în lucrări, neadmiterea începerii lucrărilor de organizare a șantierului fără devizul obiectului principal.-

Decretul 59/1951 pentru reglementarea investițiilor capitale avea o lipsă prin aceea că nu prevedea termenul de

ss. Weisz Ioan

././.

169

de aplicare. Decretul a fost publicat în Martie 1951 iar C.S.P. nu s'a pregătit pentru aplicarea în semestrul II al acestui decret. Deși C.S.P. a cerut amânarea aplicării, VASILE LUCA s'a opus și numai cu greu a admis un regulament intermediar pe anul 1951. Cu toate că i-am explicat lui VASILE LUCA consecințele aplicării decretului 59/1951, în mod automat a refuzat orice discuție iar mai târziu a căzut de acord cu regulamentul. Decretul 59 prevedea modificarea hotărârii 1113/1949, dar totuși VASILE LUCA a refuzat modificarea, prin aceasta planul de investiții pe anul 1951 nu s'a putut executa în termen. Decretul 265/1949, privind decontările a fost aplicat în mod rigid de Banca de Stat cu toate că disciplina contractuală nu a fost reglementată decât în anul 1951, ori disciplina în decontări fără ca condițiile contractuale fundamentale să fi fost reglementate în mod legal, nu puteau fi menținute. - Aceasta a avut drept consecință nerespectarea condițiilor din contracte, blocarea conturilor și indisciplina financiară pentru care se face vinovat VASILE LUCA deoarece nu a introdus disciplina contractuală odată cu decretul 265/1949. Anumite lucrări care aveau legătură cu apărarea țării, trebuia să aibe un regim de excepție în ceea ce privește finanțarea și controlul. - În primăvara anului 1951, președintele C.S.P. a cerut în scris acordarea regimului de excepție pentru lucrările aviației civile și rezervelor de materiale. VASILE LUCA s'a opus dar totuși acest regim de excepție a fost aplicat fără știrea lui. Dispozițiile în legătură cu planul de cassă au fost aplicate în mod mecanic fără a se ține seama de necesitățile reale. În ajunul reformei bănești, a restrâns planul de cassă pe trimestrul patru fără a ține cont de necesități și numai după ce Ministerul Construcțiilor a ridicat problema în Consiliul de Miniștrii, VASILE LUCA a cedat și a aprobat unele suplimentări. Deși din anul 1949 trebuia să facă Banca de Stat casier unic, totuși până la eliberarea sa din funcție VASILE LUCA nu a făcut nimic în această privință. Prin aceasta a ușurat Banca de Stat de o sarcină care îi revenea de drept și a îngreunat munca altora. Din inițiativa Ministrului Construcțiilor și a mea s'a introdus în hotărârea nr. 254 un articol prin care Ministerul de Finanțe era obligat a reface legislația investițiilor și a depune propuneri Consiliului de Miniștrii până la sfârșitul anului 1951. Cu toate că Ministerul Construcțiilor a invitat în scris Ministerul de Finanțe, VASILE LUCA și IACOB au interzis direcțiilor din Minister de a participa la studierea și pregătirea noilor hotărâri care au intrat în vigoare în Februarie 1952. VASILE LUCA

a luat poziție contra acestor hotărâri în ședința Prezidiului Guvernului dar totuși hotărârile au fost aprobate după ce au fost revăzute de un colectiv compus din Ministrul Construcțiilor, vice președintele C.S.P., președintele Comitetului de Stat pentru tehnică și eu. Prin aceste hotărâri s'au pus la punct lipsurile din anul 1949 și anume reglementarea finanțării investițiilor, respectiv s'au corectat greșelile hotărârii 1113, s'a reglementat proiectarea, s'au reprofilat instituturile de proiectări și s'a reglementat executarea construcțiilor. VASILE LUCA care a sabotat din anul 1949 Planul de Stat prin neaducerea acestor hotărâri până în 1952 a sabotat și în anul 1952 prin faptul că s'a opus și nu a dat aviz pentru aceste cinci hotărâri.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că cele scrise corespund în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Weisz Ioan

SIT. DE SECURITATE

Prisecaru Stefan

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

179

Arestat ul Weisz Ioan, născut la 10 Decembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik nr. 3
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 Septembrie 1954

Orașul București

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute

s'a terminat la „ ..... și ..... ”

Intrebare: Cum a sabotat Vasile Luca prin legile și hotărârile pe care le-a dat?

Răspuns: Într-un Minister care cum este Ministerul de Finanțe trebuia din 1947 mentinut sau înființat un oficiu de studii care să propună și să studieze aplicarea legilor. Acest oficiu de studii a existat înainte de venirea lui Vasile Luca la Ministerul de Finanțe. Prin desființarea acestui oficiu sa înlăturat ori și ce posibilitate de studiu și control organizat, hotărârile și legile fiind făcute, inspirate și desăvârșite de aceeași persoană (Crain).

Vasile Luca nu trebuia să se permită ca un fost simpatizant legionar cum este Crain, să aibe astfel de puteri cinci ani de zile. Toată reforma financiară legislativă începută în 1949 a fost făcută de către conducerea Ministerului de Finanțe, fără a ține cont de situația reală și de părerea Ministerelor a căror muncă

Ioan Weisz

Urmare: Era direct celerizată prin aceste legi și hotărâri. Noule legi și hotărâri ca hotărârea 1113, decretul 265, hotărârea privitoare la introducerea schemelor funcționale, nu puteau fi aplicate din motivul că nu corespundeau situației de fapt, din care motiv marea majoritate a întreprinderilor nu le aplicau ceace a săbit disciplina de stat. Conducerea Ministerului de Finanțe nu a luat nicio măsură iar Vasile Luca se opunea cu dârzenie oricărei modificări care ar fi adus îmbunătățiri. Satorită faptului că legile și hotărârile date de Ministerul de Finanțe erau neaplicabile și împiedicau executarea planului, conducătorii și contabili întreprinderilor priveau Ministerul de Finanțe ca un organ antagonist, se fereau să-i ceară ajutor și prin aceasta Vasile Luca a izolat Ministerul de Finanțe de restul aparatului de stat. Ministerul de Finanțe nu deservea Ministerul și întreprinderile acestora și se considera un organ suprapus iar în realitate era un organ birocratic care a frânat construirea socialismului. Numeroasele plângeri și propuneri ale ministerelor au rămas fără rezultat deoarece Vasile Luca și-a imprimat punctul de vedere rigid de a nu modifica nicio lege sau hotărâre propusă de el.

În fond legile și hotărârile corespundeau unor faze de construire a socialismului însă nu corespundeau situației reale din țara noastră în momentul introducerii lor și deci se poate vedea clar teoria contra revoluționară a lui Vasile Luca de a subordona planul de stat

Semnătura

Quen Jean

Urmare: disciplinei financiare. Din motivele arătate
celelalte ministere cântau să ocolească mi-
nisterul de Finante ce a produs slăbirea
disciplinei de stat. Vasile Luca cu toate că avea
cunoștință de această situație totuși în loc de a
aproba modificări juste și studiate la legile și hotă-
rările nejuste, dădea dispoziții de pedeapsă a aceluia
care au contravenit fără vime lor. Cazuri concrete în
care planul de stat a fost sabotat prin hotărârile
date de Vasile Luca sunt următoarele: Hotărârea
1113/1949 care se ocupa cu reglementarea investi-
țiilor capitale avea unele lipsuri fundamentale,
cu toate că în Iulie 1951 s-a depus un proiect
de modificare, Vasile Luca se opus.

Măsurile modificatoare propuse au putut
fi strecurate prin circulara 753 din Decembrie
1951 privind închiderea anului, datorită faptului că
această a fost semnata de Vasile Luca fără a
citi-o. Lipsurile fundamentale ale hotărârii
1113/1949 care a împiedicat executarea planului
de investiții timp de doi ani de zile sunt
următoarele: nereglementarea avansului con-
tractual, controlul centralizat al devizelor, in-
suficiența avansului de 15% la lucrările
în regie, nereglementarea creditelor pe termen
scurt, neplata uzinotelor și agregatelor nem-
corporate în lucrări, neadmiterea începerii lucrărilor
de organizare a șantierei fără devizul
obiectului principal.

Decretul 59/1951 pentru reglementarea investițiilor
capitale avea o lipsă prin aceea că nu pre-
vedea termenul de aplicare. Decretul a

Iscălitura

Deir Jean

Urmare: fost publicat în Martie 1951 iar C.S.P nu sa pregătit pentru aplicarea în semestrul II al acestui decret. Deși C.S.P a cerut amânarea aplicării Vasile Luca sa opus și numai cu greu a admis un regulament intermediar pe anul 1951. Cu toate că i-am explicat lui Vasile Luca consecințele aplicării decretului 59/1951, în mod automat a refuzat ori ce discutie iar mai târziu a căzut de acord cu regulamentul. Decretul 59 prevedea modificarea hotărârii 1113/1949 dar totuși Vasile Luca a refuzat modificarea, prin aceasta planul de investiții pe anul 1951 nu sa putut executa în termen. Decretul 265/1949 privind decontările a fost aplicat în mod rigid de B.-ca de stat cu toate că disciplina contractuală nu a fost reglementată decât în anul 1951, ori disciplina în decontări fără ca condițiile contractuale fundamentale să fi fost reglementate în mod legal, nu puteau fi menținute.

Aceasta a avut drept consecință nerespectarea condițiilor din contracte, blocajul costurilor și indisciplina financiară pentru care se face vinovat Vasile Luca deoarece nu a introdus disciplina contractuală odată cu decretul 265/1949. Anumite lucrări care aveau legătură cu apărarea țării, trebuia să aibe un regim de excepție în ceea ce privește finanțarea și controlul. În primăvara anului 1951 președintele C.S.P a cerut în scris acordarea regimului de excepție pentru lucrările aviației civile și rezervelor de materiale. Vasile Luca sa opus dar

Îscălitura,

Gen. Jan

Urmare: totusi acest regim de exceptie a fost aplicat fara
stirea lui. Dispozitiile in legatura cu planul de
casa au fost aplicate in mod mecanic fara a se
ține seama de necesitățile reale. În ajunul
unei hănesti a restrâns planul de casa pe trimes-
trul patru fara a ține cont de necesități și numai
după ce ministerul Constructiilor a ridicat problema
în Consiliul de ministri, Vasile Luca a cedat și
a aprobat unele suplimentări. Serii din anul 1949 tre-
buia să facă B-ca de stat cașer mic, totusi până
la eliberarea sa din funcție, Vasile Luca nu a făcut
nimic în această privință. Prin aceasta a usurat
B-ca de stat de o sarcină care îi revenea de drept
și a îngreunat munca altora. Din inițiativa Mi-
nistriului Constructiilor și a mea sa introdus în ho-
tărârea N: 254 în articol prin care ministerul de
Finanțe era obligat a reface legislația investițiilor
și a depune propuneri Consiliului de Miniștri până
la sfârșitul anului 1951. Cu toate că Ministerul
Constructiilor a invitat în scris Ministerul de
Finanțe, Vasile Luca și Jacob au interzis direct
din ministere de a participa la studierea și
pregătirea noilor hotărâri, care au intrat în vi-
goare în Februarie 1952. Vasile Luca a luat
poziție ~~contra~~ acestor hotărâri în ședința
Prezidiului Cuvernului dar totusi hotărârile
au fost aprobate după ce au fost avizate
de un colectiv compus din ministrul Constructiilor,
vicepreședintele C.S.P., președintele Comitetului
de stat pentru tehnică și eu. Prin aceste
hotărâri s-au pus la punct lipsurile din anul
1949 și anume: reglementarea finanțării

Semnătura,

[Signature]

Urmare: investitorilor respectiv sau corectat greselile
hotărârii 1113, sa reglementat proiectarea, sa re-
profilat institutiile de proiectare, sa infiintat
Comisia de stat pentru constructii si sa reglementat
executarea constructiilor. Vasile Luca care a sabotat
din anul 1949 planul de stat prin neaducerea
acestor hotărâri până în 1952 a sabotat si în
anul 1952 prin faptul că sa opus si nu a
dat aviz pentru aceste cinci hotărâri. —

Dupa ce am citit prezentul proces verba de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt si am co-
statat că este întocmai cu cele declarate de
mine sustin si semnez propriu, nesit de nimeni

Anchorator

Ult. de securitate

Arsecaru Stefan

Arsecaru Stefan

Invinut

Arsecaru Stefan

Semnătura,

174

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEIS ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr. 1.-

22 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 10,50
" s'a terminat la " 14,20.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe DINU CONSTANTIN?

Răspuns:

Pe DINU CONSTANTIN l-am cunoscut în anul 1951 în cabinetul lui CRAIU.-

Intrebare:

Ce funcție deținea DINU CONSTANTIN în aparatul de Stat în momentul în care l-ai cunoscut?

Răspuns:

DINU CONSTANTIN în momentul în care l-am cunoscut deținea funcția de director al direcției Finanțării economiei naționale.-

Intrebare:

Ce relații ai avut cu DINU CONSTANTIN?

Răspuns:

Cu DINU CONSTANTIN am avut numai relații de serviciu.-

Intrebare:

Arată tot ce cunoști în legătură cu activitatea pe care a desfășurat-o DINU CONSTANTIN la Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

DINU CONSTANTIN a fost adus la Ministerul de Finanțe de IACOB ALEXANDRU cu care lucrase împreună la Departamentul Livrărilor.- Deși nu era cel mai bine pregătit, totuși IACOB ALEXANDRU l-a făcut director cu toate că această direcție era cea mai importantă din Ministerul de Finanțe, iar DINU CONSTANTIN nu era membru de Partid.-

ss/Weis Ion.

Dela venirea sa în Ministerul de Finanțe DINU CONSTANTIN a dus o acțiune continuă de diversiune și sabotaj care rezultă din următoarele: Fondurile de rulment din sectorul industriei a fost stabilite în mod mecanic fără a ține cont de durata ciclurilor de producție.- Astfel s'a procedat în sectorul Construcțiilor și în sectorul industrial.-

Cotele părții din beneficii au fost stabilite uneori pe baza de tocmeală, alteori pe bază de bilanțuri greșite și care nu au fost verificate, iar în unele cazuri în mod arbitrar Bilanțurile depuse de întreprinderi la Ministerul de Finanțe, nu au fost verificate din anul 1949 pe motivul că nu este stabilit care direcție are competența și obligațiunea de a le verifica.- Ori tocmai direcțiunea condusă de DINU CONSTANTIN trebuia să facă acest lucru.- Această activitate de diversiune și sabotaj dusă de DINU CONSTANTIN cu consimțământul conducerii Ministerului de Finanțe a avut drept consecință blocajul financiar la multe întreprinderi și deci neexecutarea planului de Stat, mai mult controlul producției prin leu era inexistent prin faptul că elementele pe baza cărora trebuia făcut acest control erau greșite și nu reflectau realitatea.-

Direcția finanțării nu urmărea executarea investițiilor și nici nu ținea evidența planului de investiții.- Serviciul înființat în acest scop a fost desființat în 1951 fără motiv.- Prin această activitate salariații direcției finanțării nu aveau nici-o cunoștință despre realizările sau nerealizările sectorului de investiții și datorită acestui fapt s'a înlăturat o posibilitate de control care trebuia să existe.- Pe această cale DINU CONSTANTIN încurajat de conducerea Ministerului de Finanțe a desăvârșit opera de transformare începută de LAZAR CONSTANTIN a direcției Finanțării economiei naționale într'un organ statistic și nu operativ care să fie un ochi vigilent mereu la normala dezvoltare a economiei naționale.-

Dealtfel instructajul salariaților din Ministere și instituții centrale a fost complet întrerupt din anul 1949, ceace a avut drept consecință o necunoaștere a normelor și normativelor de lucru adoptate de Ministerul de Finanțe fapt care a ușurat activitatea criminală a lui DINU CONSTANTIN, ministerele neștiind ce și cum să ceară Ministerului de Finanțe pentru a-și asigura o activitate normală.-

Acest fapt rezultă din cazul Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice care au cerut ajutorul Ministerului de Finanțe în rezolvarea problemei achitării uzinelor și agregatelor care se livrează construcțiilor de către întreprinderile

industriale și care nu se pot achita din cauza greutăților în proiectare și executarea investițiilor, greutăți care nu erau din vina Ministerului Industriei.- Deși Ministerul de Finanțe a promis rezolvarea acestei chestiuni totuși nu a făcut acest lucru și a întrebuintat următorul procedeu(DINU CONSTANTIN): Nu a explicat salariaților Ministerului Metalurgiei că prin cuvântul utilaj nu se înțeleg și uzinate și agregate, transmitând B.C.I. dispoziția de a plăti utilaj în anumite condiții fără a aminti ceva de uzinate și agregate.- La plângerile repetate ale conducerii Ministerului Metalurgiei am aplicat sistemul de plată al utilajului și la uzinate și agregate.- Interesându-mă cine a făcut acest lucru, DINU CONSTANTIN mi-a arătat adresa Ministerului Metalurgiei în care era vorba numai de utilaje ori DINU CONSTANTIN trebuia să atragă atenția Ministerului Metalurgiei să treacă în adresă și uzinatele și agregatele deoarece el știa că B.C.I. nu cunoștea discuția între cele două Ministere și deci nu-i va plăti.- Datorită acestui fapt în primul semestru al anului 1951 mai multe întreprinderi din industria grea ca 23 August, Vulcan etc. au avut greutăți financiare cu consecințe asupra producției. În Iulie 1951 a apărut Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 254 care prevedea obligațiunea pentru Ministerul de Finanțe de a studia și propune un nou sistem de finanțare.- Deși această obligațiune revenea direcției condusă de DINU CONSTANTIN acesta nu a făcut nimic și împreună cu IACOB a refuzat să participe la colectivele din Ministerul Construcțiilor care se ocupau cu această problemă.- Prin aceasta au căutat să saboteze mai departe opera de remediere a greșelilor din hotărârea 1113.

În circulara 753 din 1 Decembrie 1951 am strecurat obligațiunea pentru direcția condusă de DINU CONSTANTIN de a întocmi pe baza bilanșurilor de venituri și cheltueli ale întreprinderilor, limitele din finanțare (cote părți de beneficii și amortismente).- Aceste limite trebuiau comunicate B.C.I. în termen de 30 zile după votarea bugetului general al R.P.R.-

DINU CONSTANTIN nu a făcut nici-o pregătire în acest sens până la venirea actualului Ministru de Finanțe ceace a avut drept consecință întârzierea aplicării principiului auto-finanțării care tocmai ea o urmare a activității de sabotaj a conducerii Ministerului de Finanțe nu a fost introdusă decât în anul 1951 (de mine).-

ss/Weis Ion.

Intrebare:

Ce alte cunoștințe mai ai despre DINU CONSTANTIN?

Răspuns:

BIDLITZ mi-a spus că CRAIU a afirmat că IACOB l-a făcut director pe DINU CONSTANTIN pentru a-l răsplăti în urma faptului că nu a vorbit la Securitate despre cele săvârșite la Departamentul Livrărilor.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-
ss/Weis Ion.

It. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat-ul Weisz Ioan, născut la 10 Decembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk nr. 1

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

22 Septembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 10 și 50 minute

s'a terminat la „ 14 și 20.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Dimu Constantin.

Răspuns: Pe Dimu Constantin l-am cunoscut în anul 1951 în cabinetul lui Craiu.

Intrebare: Ce funcție detinea Dimu Constantin în aparatul de stat în momentul în care l-ai cunoscut?

Răspuns: Dimu Constantin în momentul în care l-am cunoscut detine funcția de director al direcției Finantării economiei naționale.

Intrebare: Ce relații ai avut cu Dimu Constantin?

Răspuns: Cu Dimu Constantin am avut numai relații de serviciu.

Intrebare: Arată tot ce cunoști în legătură cu activitatea pe care a desfășurat-o Dimu Constantin la Ministerul de Finanțe?

Răspuns: Dimu Constantin a fost adus la Ministerul de Finanțe de Jacob Alexandru cu care lucra împreună la Departamentul Livrărilor.

Ioan Weisz

Urmare: Desei nu era cel mai bine pregătit, totuși Jacob Alexandru ba făcut director cu toate că această direcție era ce-a mai importantă din Ministerul de Finanțe iar Dinu Constantin nu era membru de partid. De la venirea sa în Ministerul de Finanțe Dinu Constantin a dus o activitate continuă de diversione și sabotaj care rezultă din următoarele: Fondurile de mărment din sectorul industriei au fost stabilite în mod mecanic fără a ține cont de durata ciclurilor de producție. Astfel se procedat în sectorul construcțiilor și în sectorul industrial.

Cotele părți din beneficii au fost stabilite meori pe baza de tocnală, altele pe baza de bilanțuri greșite și care nu au fost verificate, iar în unele cazuri în mod arbitrar. Bilanțurile depuse de întreprinderi la Ministerul de Finanțe nu au fost verificate din anul 1949 pe motivul că nu este stabilit care direcție are competența și obligația de a le verifica. Ori tocmai direcțiunea condusă de Dinu Constantin trebuia să facă acest lucru. Această activitate de diversione și sabotaj dusă de Dinu Constantin cu consimțământul conducerii Ministerului de Finanțe a avut drept consecință blocajul financiar la multe întreprinderi și deci neexecutarea planului de stat, mai mult controlul producției prin leu era inexistent prin faptul că elementele pe baza cărora trebuia făcut acest control erau greșite și nu reflectau realitatea.

Direcția financiară în urmărirea executarea investițiilor și nici nu ținea evidența planului de investiții. Serviciul înființat în acest scop a fost desființat în 1951 fără motiv. Prin

Semnătura,
Dinu Constantin

Urmare: aceasta activitate salariatii directiei finantarii nu aveau nici o cunostinta despre realizările sau nerealizările sectorului de investiții și datorită acestui fapt sa înlăturat o posibilitate de control care trebuia să existe. Pe această cale domnul Constantin incurajat de conducerea Ministerului de Finante a desăvârșit opera de transformare începută de Șezar Constantin a directiei Finantării economiei nationale într-un organ statistic și un operativ care să fie un ochi vigilent mereu la normala dezvoltare a economiei nationale.

Scutful instructajului salariaților din ministere și institutii centrale a fost complet întrerupt din anul 1949, ceea ce a avut drept consecință o necunoaștere a normelor și normativelor de lucru adoptate de Ministerul de Finante fapt care a usurat activitatea criminală a lui. Domnul Constantin, ministerele neștiind ce și cum să ceară Ministerului de Finante pentru ași asigura o activitate normală.

Acest fapt rezultă din cazul Ministerului Metalurgiei și industriei chimice care au cerut ajutorul Ministerului de Finante în rezolvarea problemei achitării uzinelor și agregatelor care se livrează construcțiilor de către întreprinderile industriale și care nu se pot achita din cauza greutăților în proiectare și executarea investițiilor, greutăți care nu erau din vina Ministerului Industriei. Deși Ministerul de Finante a promis rezolvarea acestei chestiuni totuși nu a făcut acest lucru și a întrebunțat următorul procedeu (din

Semnătura

Quirion

Urmare: Constantin) In a explicat salariatilor
Ministerului Metalurgiei ca prin cuvântul utilaj
nu se inteleg si uzinate si agregate transmitand
B.C.Y dispozitia de a plăti utilaj în anumite
conditii fără a aminti ceva de uzinate si
agregate. La plângerile repetate ale conducerii
Ministerului Metalurgiei am aplicat sistemul
de plata al utilajului si la uzinate si agre-
gate. Interesându-mă cine a făcut acest lucru,
Dinu Constantin mi-a arătat adresa Mini-
sterului Metalurgiei în care sta vorba numai
de utilaje ori Dinu Constantin trebuia să atragă
atenția Ministerului Metalurgiei să treacă în adresă
uzinatele si agregatele deoarece el stia că B.C.Y
nu cunoștea discuția între cele două Minister
si deci nu va plăti. Datorită acestui fapt în
primul semestru al anului 1951 mai multe
întreprinderi din industria grea ca 23 August,
Vulcan etc. au avut greutăți financiare cu
consecințe asupra producției. În Iulie 1951
a apărut Hotărârea Consiliului de Miniștri
N: 254 care prevedea obligativitatea pentru
Ministerul de Finanțe de a studia si pro-
pune un nou sistem de finanțare. Desi
această obligativitate revenea direcției con-
dusă de Dinu Constantin acesta nu a
făcut nimic si împreună cu Jacob a
refuzat să participe la colectivele din
Ministerul Construcțiilor care se ocupau
cu această problemă. Prin aceasta au
cântat să saboteze mai departe opera
de remediere a greselilor din hotărârea 1113

Semnătura,

Quirio Jean

Urmare: In circulara 753 din 1 Decembrie 1951 au
strecurat obligatiunea pentru directia condusa
de Dimu Constantin de a intocmi pe baza
balanțurilor de venituri si cheltuieli ale intre-
prinderilor, limitele de finantare (cote parti
de beneficii si amortismente. Aceste limite tre-
buiau comunicate B.R.M. in termen de 20
zile dupa votarea bugetului general al R.P.R.

Dimu Constantin nu a facut nici o pregatire
in acest sens pana la venirea actualului Mi-
nistru de Finante ce ce a avut drept consecinta
intarzierea aplicarii principiului auto finan-
tarii care tocmai ca o urmare a activitatii
de sabotaj a conducerii Ministerului de Finante
nu a fost introdusa decat in anul 1951
(de mine).

Intrebare: Ce alte cunostinte mai ai despre
Dimu Constantin?

Raspuns: Eidlite mi-a spus ca Craiu a
afirmat ca Jacob l-a facut director pe Dimu
Constantin pentru el rasplatii in urma faptului
ca nu a vorbit la Securitate despre cele savarsite
la Departamentul Livrerilor.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt si am constatat
ca este intocmai cu cele declarate de mine
sustin si semnez propriu nesilit de nimeni.

Anchetator
Lt. Col. de Securitate
Nicolae
NICOLAE JON.

Semnatura, Invinutului
Jean

182

(15)

Declaratie.

Subsemnatul Ion Weisz, născut la 10 Noiembrie 1910, în orașul
Lata-Mare, fiul lui Carol și Elisabeta, de profesie funcționar,
fost director general al Băncii Turcești, cu ultimul domiciliu în
București, strada Thomas Morgan Nr. 1, declar următoarele:

În urma evenimentelor din luna Martie 1952 în legătura
cu activitatea - respectiv demascarea acestei activități - a fostei
conduceri a Ministerului de Finanțe am avut atitudinea
dusmănoasă Partidului prin următoarele fapte:

- a.) în loc să mă bucur că am fost demascată adjuștii
și că Partidul a avut fapta să arate activitatea sabotaj-
dusmănoasă a lui Vasile Ionescu am manifestat învidii în
justiția celor afirmați și prelucrate.
- b.) eu tratez că am ajutat omul în început în anul 1951 și
chiar din cele mai tate de mine velesca atitudinea și
activitatea sabotajă a lui Vasile Ionescu am considerat că
este victima cenzurii întru el și celelalte țărani din
Secretariat.
- c.) eu tratez că am fost prezent la sedința Prezidiului
Guvernului în care am văzut lupta pentru unitatea
Partidului și unitatea tovarășilor dinu Șteia, Chiriovsky,
Terhain și a aduce pe luca Vasile pe calea ce bună
mi am căutat să analizez atitudinea îndărățită și răj-
masă a lui Ionescu și l'am admirat oarșestul
în loc să iau poziția față de încredințarea lui
de a fi denunțat unele acte asupra legii de
impunerea capitală arătând numai părțile negative,
cântând a sabota unui departe.

d) En face de l'Etat, le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

e) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

f) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

g) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

h) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

i) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

j) Le pouvoir est exercé par le peuple et par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus. Le peuple est le souverain et le pouvoir est exercé par ses représentants élus.

-2-

este în dreptăta mea și contra conducerii iliciteului de
frontere, că mi este cunoscută ajutoiul pe care l'am dat și în fapt
am și demonstrat această atitudine timp de cea 15 zile nu-i-am
putut în mod tăreșor și n'am văzut Partidul în ei și erau
dispoziat ca pe mine mă iustolează. -

- k.) în ziua de sâmbătă 18 aprilie 1952 Fr. Cliron Boles și
dabo mi-au spus că vor termina în două-trei zile și mi
vor mda lista celor nepotrivți frontului și chiar s'a discutat
pe langă ca mine (mă preună în consiliul Partidului) dacă fără
cei trei directori pot să duc banca și am căput de acord. - În
ziua de 19 aprilie - Duminică - am avut o discuție cu Vaile
Clurșan în care i-am arătat că nu vreau să mai lucrez
la Banca, nu vreau să lucrez cu Petrescu și adjuncții săi, Ilușca
am a refuzat să mă ajute, căntând disperat să-mi explice
că interesele Partidului sunt puse de toate; mi'a arătat
să nu mă manifest față de neresita sa, care nu curvoste
nici o glumă și să se scize Partidul. - Pe loc m'au dus
la ea și i-am spus ceva despre intenția mea de a lua
găselile lui banca asupra mea (nici azi nu știu ce-i-am)
l.) spus am atras atenția lui Vaile Weiss căpitan de Securitate
care a venit (dacă nu mă înșelă din 21-22
aprilie) să mă roage un ajutor de prieten asupra legăturilor
mele cu Borther și ocupatului că acesta avea legături
cu americani. - Jai în loma ellam când Weiss venea și
mă întreba detalii, căci a fost întrebat, (am avut grijă
să arăt discuția cu Weiss din aprilie și lui Clurșan) i-au
spus că mi mă interesează această chestiune să spună orice
m.) am refuzat orice angajament pentru viitor și m'au pus
hologramic la sedințele celei sfârșitului lui ellam dola Fr. Clurșan,
cu toate că înaintea de sedința mi s'a spus în mod clar că
trebuie să prate îndreptă dacă iese o purtare de om. -

m.) am spus lui. Moghion, că prefer să fiu adus la securitate decât să luiez

o.) m'am făcut nimic în acele patru zile de gândire care mi s'au dat (în luna februarie '47-22) - pentru a îndrepta cel puțin atâtea atitudini mele

p.) m'am considerat în tranșă (în mine) și m'am văzut ca sunt complet căpatat sub influența unor oameni mizerabili (Erdliș) și atitudinii de înșurubare a lui Luca care în iunie 1952, mi-a jucat teatrul înbrățindu-mă la plecare, multumind de apăsătorul cui am dat (i-au asătat de deunări în 1951 că nu procedeză jūt) și care mi-a spus că au fost norii să mă distingă dar el mi-a luat apăsarea. Tădeam că prin atitudinile mele mă fac de un deosebit de încrederea lui Luca și pot fi considerat ca singurul meu cu curaj în R.P.R.

De fapt am fost un leș și am uitat complet de Partid și m'am văzut desic pe Luca pe care l'au considerat victima în loc să vadă greșelile lui (pe care le am văzut deja în 1949)

Într-o arătare mea m'am considerat mai degrabă victima, și eram chiar măndru că ancheta mă consideră complice în Vanle Luca, cu toate că ancheta mi dădea posibilitatea să arăt adevărată situația.

Eu am așezat pe poziția antagonică că nu ajit cu nimica ancheta, - Ce m'a întrebat răspund dar din inițiativa mea nu ajit cu nimica -

am avut în tot timpul anchetei drepti dus-măsurare,

a.) arătând că o victimă al fascismului este ținut în condiții rele (cu toate că mi s'a dat un tratament mai bun decât merit)

b.) sperându-l trezentul și cinstea profesională precum acti vitătea mea dela 23 august 1944 încearcă plângându-mă mereu

c.) am fost indiferent mai degrabă, cu toate că meritau din poziția mea neputință.

- d.) am arătat că degeaba vîc eu nu mîi mînuiesc mai
bine mor
- e.) m'au manifestat el'ia trivial de spătorul care
mi s'a dat
- f.) m'au arătat nepriceput că afaia în viață vancii
luptii m'au depăsit pentru viață mai bună

183

aceasta mi este declarația care dau, motiui și semn
preșurii și mesliit de mine
- acestat -
2 octombrie 1952
Weist Jan

184

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEIS ION, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare, de naționalitate român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, Str. Thomas Masaric Nr. 1.-

7 Octombrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,30

" s'a terminat la ora 14,45.

Intrebare:

De când cunoști activitatea de sabotaj desfășurată de conducerea Ministerului de Finanțe?

Răspuns:

Intâi mi-a părut suspectă atitudinea lui IACOB ALEXANDRU (din anul 1948) prin faptul că a introdus metode de muncă nepartinice lucrând exclusiv cu CRAIU și izolând pe VASILE LUCA de directorii din Ministerul de Finanțe.-

Adevărul este că această izolare a fost începută de EIDLITZ și desăvârșită de IACOB ALEXANDRU.- Dela această dată VASILE LUCA desbătea problemele numai prin IACOB ALEXANDRU EIDLITZ și eventual prin MODORAN. Prin aceasta Ministerul a fost condus de fapt de IACOB care era superior celorlalți și care dela această dată a înlăturat elementele cinstitute din Finanțe.-

Observând aceste lucruri l-am criticat în ședințe pe IACOB care și-a însușit în mod fățarnic criticile fără însă să-și schimbe metodele de muncă.- Mi-am pus întrebarea: Dece ceilalți adjuncți (MODORAN și VIJOLI) tolerează această situație și am ajuns la concluzia că o tolerează din carierism și slugărnicie și că VASILE LUCA a căzut sub influența lui IACOB. Ulterior (1951) am constatat că atitudinea lui VASILE LUCA este dușmănoasă partidului și acest lucru l-am văzut în special atunci când a încercat să închidă șantierele de apărarea Patriei.-

ss/Weis Ion.

///.

185

Intrebare:

Când ai observat că VASILE LUCA se înconjoară cu elemente necinstite în Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

Fiind plecat de la Ministerul de Finanțe discutam cu tovarăși cu munci de răspundere din alte sectoare de muncă, situația din Ministerul de Finanțe și despre văzăturile din acest Minister. Analizând pe fiecare, (CRAIU, MAIEVSCHI, CORCINSCHI, ANDREESCU etc), am ajuns la concluzia că VASILE LUCA s'a înconjurat cu elemente necinstite. La această concluzie am ajuns încă din anul 1949.-

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu EIDLITZ în legătură cu trimiterea d-ta la Canal?

Răspuns:

În August 1949 am fost obligat să calc disciplina financiară (finanțarea de lucrări fără deviz), lucru care a fost adus la cunoștință lui VASILE LUCA de către Direcția Controlului Financiar din Ministerul de Finanțe.-

EIDLITZ mi-a spus că VASILE LUCA și-a exprimat mirarea și a spus că a avut speranța că eu nu voi călca nici-o lege sau dispoziție legală deoarece sunt un om fricos.- Atunci prin trimiterea mea la Canal VASILE LUCA spera că eu voi aplica rigid legile financiare și deci voi face jocul lui adică sabotarea construirii Canalului.-

VASILE LUCA știa că eu până la acea dată, nu aveam nici-o muncă de răspundere contabilă sau financiară și totuși m'a trimis la cea mai importantă lucrare cu toate că nu aveam experiență și nu lucrasem la nici-o întreprindere sau șantier și nici nu am avut pregătirea de contabil.- La Canal VASILE LUCA trebuia să trimită un contabil cu experiență și un bun organizator, dar în scurt timp mi-am însușit tehnica Canalului.-

Intrebare:

Ce influență a avut VASILE LUCA asupra d-ta în urma acestor discuții avute cu EIDLITZ și VASILE LUCA?

Răspuns:

Aplicarea legilor însemna neînceperea lucrărilor de excavație în anul 1949.- În urma celor discutate mi-am fixat în principiu o linie de a nu mă mai expune la nici-o neplăcere și în consecință a nu finanța decât pe bază de deviz.-

ss/Weis Ion.-

///.

Această linie am și tradus-o în fapt dar am fost păcălit de conducerea tehnică care sub pretextul că execută o tranșee de probă de excavația la Mircea Vodă a început de fapt lucrările propriu zise de excavație și eu, nu am putut refuza plata cărașilor și salariilor având dispoziție dela secretarul general al Partidului de a veghea ca plățile cărașilor și salariilor să fie făcute în condițiuni bune.- Inceperea lucrărilor de excavație fără deviz la Mircea Vodă a fost adusă însă la cunoștința lui VASILE LUCA care ne-a convocat la o ședință la care a luat parte mai mulți miniștrii și care era prezidată de el și la care a fost invitat fostul director general al Canalului și cu mine.- La această ședință VASILE LUCA ne-a amenințat cu pușcăria pentru faptul că am început lucrările de excavație dela Mircea Vodă fără deviz.-

Lucrările totuși au fost continuate însă Ministerul de Finanțe mi-a dat repetate ordine scrise prin care îmi cerea intrarea în legalitate fapt însă care ar fi însemnat întreruperea lucrărilor.-

Cu toate că aceste ordine nu au fost respectate și planul de excavație pe anul 1949 a fost depășit s'ar fi putut realiza mai mult totuși din cauza influenței lui VASILE LUCA atât asupra mea cât și asupra fostului director general al Canalului și al lui GRUNBERG, nu s'a lucrat din plin.- Sau întocmit devize de formă care nu erau conforme cu realitatea acestea pentru a ne pune la adăpost în fața unui eventual control la Ministerul de Finanțe.-

În urma acestor întâmplări și fapte și în urma restânderii legislației financiare editate în acel an (1949) mi-am făcut convingerea că aceste legi nu se adaptează fazei de construire a socialismului din țara noastră și că sub scutul legilor acestora numai cine nu vrea nu sabotează.- În Ianuarie 1950 acest lucru a fost arătat de mine secretarului general al partidului.-

Anturajul imediat a lui VASILE LUCA și toată conducerea Ministerului de Finanțe sau arătat ca adevărați apărători ai ordinii și disciplinei.- S'a creiat un mit în jurul persoanei lui VASILE LUCA.- Toate acestea au avut influență asupra mea și legile de disciplină financiară și în general toate legile au fost difuzate și prelucrate de mine la Canal

./././

ss/Weis Ion.

187
cu toate că mi-am dat seama că ele nu se pot aplica.- In cursul anului 1950 am reușit să introduc la Canal unele dispoziții adaptate realității pe baza de literatură sovietică și anume felul de a ține evidențele, întocmirea inventarelor, a situațiilor contabile și contabilitatea materialelor.-

Aceste regulamente au fost adaptate în cursul anului 1951 și pentru restul țării.- In locul hotărârii 1113 am întocmit o altă hotărâre a Consiliului de Miniștrii pentru Canal adaptată realității care s'a aprobat.- M'am complăcut în situația de a fi făcut o excepție dela sistemul financiar fără a fi făcut o analiză profundă, critică politiceii dusă de Ministerul de Finanțe.-

De fapt se vorbea deschis că legile financiare sunt anume făcute pentru a creia greutăți dar eu nu am avut curajul să anunț conducerea Partidului pentru a nu supăra pe VASILE LUCA și adjuncții săi și pentru a nu avea de suportat consecințe în urma unui control efectuat de Ministerul de Finanțe. Eu am considerat că prin faptul că am adaptat legile financiare la Canal mi-am făcut datoria fără însă de a mă interesa de restul țării.- Vârfurile din Ministerul de Finanțe (MODO-RAN, LAZAR CONSTANTIN, CRAIU), m'am acuzat și mi-au spus că eu am creiat o Republică la Canal.-

Această acuzație mi-a adus-o și VASILE LUCA.-

Toate acestea au avut o influență asupra mea și mereu eram cu privirea la Ministerul de Finanțe și cu frica de a nu supăra conducerea Ministerului de Finanțe.- Această poziție a mea a reeșit în mod clar în discuțiile avute cu fostul director general al Canalului și POSTEUCA și toți trei am fost de părere că vinovați pentru această situație sunt adjuncții lui VASILE LUCA.- Realitatea era că aplicarea mecanică a legilor a fost cerută de VASILE LUCA cu toate că i se explica în ședințe chiar de către Miniștrii imposibilitatea aplicării legilor propuse de el.- După ce am venit la B.C.I. VASILE LUCA în repetate ocazii mi-a atras atenția asupra stricteii aplicării a disciplinei de deviz și mi-a mai atras atenția asupra unei eventuale răspunderi pentru faptul de a distruge disciplina creiată până atunci în investiții în cazul că voi lucra fără deviz.- La sfârșitul lunii Martie 1951 am arătat într'un raport scris detaliat că investițiile planificate pentru primul trimestrul al anului 1951 s'au realizat în proporție de 26% față de planul trimestrial.-
ss/Weis Ion.

Acest raport a fost trimis conducerii C.S.P. și Ministerului de Finanțe. Concomitent, Ministerul Construcțiilor a depus un memoriu în care arăta situația proiectărilor pe țară.- Din aceste rapoarte a reușit în mod clar că ori se respectă disciplina de deviz și în acest caz nu se respectă planul de stat ori invers.- Această problemă a fost pusă în Consiliul de Miniștri unde VASILE LUCA a reușit să -și impună punctul de vedere de a respecta disciplina de deviz. Pentru compensare adică în vederea asigurării respectării planului de stat sau adus două hotărâri (237 Reglementarea proiectării și 238 Plata materialelor fără deviz), care însă nu puteau asigura îndeplinirea planului de stat B.C.I. a întocmit un proiect modificator a hotărârii 1113 care însă până în Martie 1952 nu a fost luat în studiu de către Ministerul de Finanțe.- Văzând poziția luată de VASILE LUCA precum și faptul că a reușit să-și impună voința în Consiliul de Miniștri nu am mai insistat asupra faptului că planul de investiții nu va fi îndeplinit.- Aceasta pe de o parte, pentru a nu veni în contradicție cu VASILE LUCA, iar pe de altă parte pentru a nu-mi lua răspunderea asupra mea a unor pagube ce s'ar putea ivi în urma unor lucrări fără deviz.-

Ministerul de Finanțe în frunte cu VASILE LUCA susținea că planul de investiții este prea mare și că nu se poate realiza și VASILE LUCA căuta pe ori și ce cale să-și justifice teza sa contrarevoluționară de mai sus, înăbușind oriși ce inițiativă care ar fi asigurat îndeplinirea planului de stat.- Cu toate că mi-am dat seama că poziția lui VASILE LUCA este nejustă și dușmănoasă partidului nu am sesizat pe secretarul general al Partidului ci am căutat să-l conving pe VASILE LUCA de a părăsi poziția sa.- Văzând că nu reușesc pe cale directă am încercat și am reușit pe căi ocolite (asana rea întreprinderilor de construcții și I.C.S.H.) să aducă unele înlesniri fără însă a rezolva problema în principiu.- Dacă ași fi luat poziție deschisă din Iulie 1951 ași fi reușit să obțin aprobarea măsurilor atunci în loc de Noembrie 1951 și Februarie 1952.-

Intrebare:

Cum s'a resfrânt această influență asupra muncii Dvs. dela Canal și dela B.C.I.?

ss/Weis Ion.

///.

Răspuns:

Era de o importanță capitală ca în colectivul de conducere dela Canal să existe unitate, ori știam că VASILE LUCA se opune sistematic și nepri cipial propunerilor celorlalți tovarăși din conducerea Partidului și datorită acestui fapt am încercat și eu și am reușit să fac la fel ca VASILE LUCA și anume să-mi impun părerea în mod neprincipial în unele probleme în colectivul de conducere al Canalului.- Mai mult în toamna anului 1949 în ședința cu șefii de sectoare am refuzat să stau la masa conducerii și am luat loc între șefii de sectoare și în loc să-i critic pe aceștia am criticat conducerea spre marea satisfacție a elementelor dușmănoase care se foloseau de ori și ce prilej pentru a submina autoritatea conducerii.-

Cu toate că știam că întreprinderile ministerelor care execută lucrări la Canal întâmpină greutăți din partea Ministerului de Finanțe, nu i-am ajutat până nu am fost chemat de secretarul general al Partidului care mi-a trasat această sarcină.- Dela venirea mea la B.C.I., VASILE LUCA nu s'a interesat de activitatea Băncii.- Această linie a fost urmată și de adjuncții săi.- VASILE LUCA cu toate că știa că B.C.I.

în urma faptului că nu am fost ajutată și controlată din anul 1948 a ajuns în greutăți,- totuși nu s'a preocupat de îmbunătățirea activității Băncii și nici nu s'a interesat care sunt problemele și cu ce înlesniri poate veni Banca în industrializarea țării.- Mai mult, VASILE LUCA s'a spus oricărei înlesniri.- Aceasta a avut drept consecință că reforma atât de necesară în finanțare și control s'a introdus abia la sfârșitul trimestrului trei și în trimestrul patru din anul 1951 ori odată cu reforma organizatorică din trimestrul doi și trei putea fi făcută și reforma finanțării și controlului.-

Intenția modificării sistemului de finanțare nu putea fi dusă la îndeplinire prin faptul că VASILE LUCA nu a luat în considerare nici-o propunere sau proiect modificator.-

Acest lucru a avut o influență asupra mea prin faptul că m'am complăcut în situația de a rămâne pe o linie de mijloc, adică a nu sesiza secretarul general al Partidului de poziția luată de VASILE LUCA și anume aceia de a nu modifica tehnica finanțării investițiilor, cu toate că economia națională cerea acest lucru.-

ss/Weis Ion.

In vara anului 1951 după ce știam că Partidul a început ancheta asupra activității Ministerului de Finanțe, nici atunci nu am luat opoziție deschisă față de atitudinea lui VASILE LUCA de a nu modifica legislația investițiilor.- Influența lui VASILE LUCA în politica de cadre s'a resimțit în activitatea mea puternic prin faptul că nu am înlăturat toate elementele dușmănoase din B.C.I. menținând o parte din ele (PAUNESCU, MACIUCA) pe motivul că sunt specialiști urmând astfel politica de cadre dușmănoasă partidului dusă de VASILE LUCA.-

Intrebare:

Cu ce a contribuit EIDLITZ la întărirea acestei influențe?

Răspuns:

EIDLITZ pe toate căile a căutat să întărească influența lui VASILE LUCA asupra mea.- Deobicei EIDLITZ spunea că norocul Partidului este că îl are pe VASILE LUCA care merge pe o linie justă.- Il considera pe VASILE LUCA ca o mare capacitate și mă îndemna să-i urmez în totul dispozițiunile date și chiar căuta să mă impiedice să mă duc la VASILE LUCA pentru a-i arăta anumite greșeli și reaua intenție a adjuncților săi,-sub motivul de a nu-l supăra pe VASILE LUCA.- EIDLITZ îmi mai spunea că VASILE LUCA mi-a luat întotdeauna apărarea fără a-mi arăta când și în ce împrejurări.- Ca urmare a acestor discuții am luat hotărârea de a nu trece peste nici-o dispoziție dată de VASILE LUCA ci din contră să urmez întru totul linia trasată de el.-

Intrebare:

De când știi că EIDLITZ este un om necinstit?

Răspuns:

Înainte de reforma monetară am constatat că EIDLITZ a făcut și a mijlocit cumpărături de stofe și mobile uzând de autoritatea sa,- Printre cei pe care i-a servit a fost și IACOB ALEXANDRU.- Aceste cumpărături le-a făcut datorită faptului că a știut de reforma monetară și în zilele în care magazinele erau închise.- Faptul că a abuzat de autoritatea sa și că a făcut cumpărături pentru IACOB în condițiile arătate mai sus mi-a făcut convingerea să este un om necinstit.- Această convingere mi-a fost întărită și de tovarășii cu munci de răspundere din aparatul de partid care mi-am spus că EIDLITZ a mai făcut afaceri și în anul 1947.-

ss/Weis Ion.

Intrebare:

Dece ai continuat relațiile cu EIDLITZ, știind că este un om necinstit?

Răspuns:

Cu toate că mi-am dat seama că EIDLITZ este un om necinstit am continuat relațiile cu el, datorită faptului că timp de cinci ani de zile am fost prieteni buni.-

Intrebare:

Dece apărea că toți din conducerea Ministerului de Finanțe sunt certați între ei?

Răspuns:

În diferite cercuri din Ministerul de Finanțe și alte ministere circula zvonul că cei din conducerea Ministerului de Finanțe sunt certați între ei.- Eu însă nu i-am văzut certați nici-o dată ci din contră ei erau în relații bune.- Prin lansarea acestui zvon cei din conducerea Ministerului de Finanțe căutau să-și ascundă acțiunea lor de sabotaj.-

Intrebare:

Ce ți-a spus VASILE LUCA după 6 Martie 1952 și ce influență a avut asupra d-tale?

Răspuns:

După evenimentele din Martie 1952 înainte ca VASILE LUCA să preda Ministerul de Finanțe m'a chemat la el și mi-a spus: "Uni au vrut să te submineze și să-ți ia capul dar situația sa lămurit".- În continuarea discuției VASILE LUCA mi-a mai spus că el a făcut greșeli dar nu este singurul vinovat și că îi pare rău dar nu a putut salva pe niciunul din adjuncții săi.- În Decembrie 1951 VASILE LUCA mi-a promis că la încheierea anului respectiv la depunerea bilanțului îmi dă drumul să plec dela B.C.I. La depunerea bilanțului respectiv în luna Februarie mi-a spus că o să plecăm împreună.- Cu ocazia discuțiilor mai sus arătate în Martie 1952 când i-am cerut să-mi dea drumul mi-a spus că nu poate să-mi dea drumul deoarece la secretariat s'a hotărât să rămân și că acesta ar fi un act dușmănos, mic - burghez.- Toate aceste discuții au avut o influență asupra mea în sensul că eu am insistat și mai departe să plec dela B.C.I. considerând că Ministerul de Finanțe o să-mi facă greutăți în muncă și că cei care sunt porniți contra mea o să continue în acțiunea lor.-

ss/Weis Ion.

La despărțire, VASILE LUCA m'a îmbrățișat și m'a sărutat mulțumindu-mi pentru ajutorul care i l-am dat.- Această manifestare a lui VASILE LUCA față de mine m'a făcut ca mai târziu să-i iau apărarea în fața Partidului și chiar mai mult decât atât am pus persoana lui VASILE LUCA mai presus decât partidul.-

Intrebare:

Ce ți-a spus EIDLITZ și cum te-a influențat, după ce i-ai comunicat discuția pe care ai avut-o cu VASILE LUCA?

Răspuns:

EIDLITZ mi-a spus că acela care a vrut să mă submineze este președintele C.S.P. și la criticat în mod neprincipial pe noul Ministru de Finanțe.- Deasemenea mi-a mai spus că scrierile lui VASILE LUCA au fost văzute înainte de a fi tipărite și de ceilalți membri ai secretariatului și că de linia politică greșită nu este vinovat numai VASILE LUCA.- Această discuție mi-a întărit convingerea că VASILE LUCA nu este singurul vinovat.-

Intrebare:

Ce intenționai prin atitudinea pe care ai avut-o după 6 Martie 1952?

Răspuns:

Prin atitudinea pe care am avut-o după 6 Martie 1952 vroiam să fiu schimbat din funcția pe care am avut-o la B.C.I. și nu mai vroiam să lucrez în sistemul financiar deoarece socoteam că nu voi putea colabora cu noul ministru de Finanțe datorită influenței lui VASILE LUCA și EIDLITZ.-

Intrebare:

Dece ai avut o atitudine huliganică față de Comisia de Partid?

Răspuns:

Am avut o atitudine huliganică față de Comisia de Partid deoarece consideram că comisia de anchetă nu a procedat just față de mine și că întrebările puse de comisia de Partid sunt supărătoare, iar în al doilea rând socoteam că prin atitudinea pe care am adoptat-o voi reuși să plec dela B.C.I.-

Intrebare:

Arată dacă EIDLITZ te-a influențat cu ceva pentru că d-ta să ai această atitudine față de comisia de Partid?

ss/Weis Ion.

Răspuns:

Prin discuțiile pe care le-am avut cu EIDLITZ și pe care le-am arătat mai sus mi-a făcut convingerea că eu nu voi putea lucra în mod normal la B.C.I. și că mi se vor face greutăți.- EIDLITZ mi-a spus că datorită faptului că eu am luat din anul 1951 o poziție contra Ministerului de Finanțe și că am ajutat ancheta de Partid din 1951, pot să iau orice atitudine.-

Intrebare:

Dece nu ai arătat adevărul Partidului în cele trei zile în care ai fost în fața Comisiei de Partid?

Răspuns:

Nu am arătat adevărul deoarece nu am avut încredere în Partid și consideram că indiferent ce se discută și ce voi arăta este inutil deoarece se urmărește distrugerea mea.-

Intrebare:

Arată dacă până în prezent ai arătat deschis tot adevărul în problemele care interesează ancheta și dacă mai ai de arătat diferite probleme pe care până în prezent nu le-ai spus.-

Răspuns:

În toate problemele care interesează ancheta am arătat adevărul și nu am ascuns nimic și în afară de cele arătate până în prezent nu mai am nici-o altă problemă de arătat.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele arătate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni. -

ss/Weis Ion.

Slt. de Securitate

Prisecaru Stefan.

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat: nr. Weisz Ioan, născut la 10 Decembrie 1910 în Satu Mare, de nationalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk N: 1

7 Octombrie 1952

Orașul București.

Interogatorul a început la ora 9 și 30 minute

" s'a terminat la " 14 și 45 "

Intrebare: De când cunoști activitatea de sabotaj des-
fășurată de conducerea Ministerului de Finanțe?

Răspuns: Întâi mi-a părut suspectă atitudinea lui
Jacob Alexandru (din anul 1948) prin faptul că a introdus
metode de muncă nepartinice lucrând exclusiv cu Braiu și
izolând pe Vasile Luca de directorii din Ministerul de Finanțe.

Adevărul este că această izolare a fost începută de Eidlitz
și derădărită de Jacob Alexandru. De la această dată Vasile
Luca dezbătea problemele numai prin Jacob Eidlitz și even-
tual prin Hodoran. Prin aceasta Ministerul a fost condus
de fapt de Jacob care era superior celorlalți și care de la
această dată a înlăturat elementele cinste din Finanțe.

Observând aceste lucruri am criticat în ședințe pe Jacob
care și-a însușit în mod fățarnic criticile fără însă să-și
schimbe metodele de muncă. Mi-am pus întrebarea: De ce
ceilalți adjuncți (Hodoran și Fijoli) tolerează această
situație și am ajuns la concluzia că o tolerează din
carierism și slugărnice și că Vasile Luca a căzut sub

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: influenta lui Jacob. Ulterior (1951) am constatat că atitudinea lui Vasile Luca este dăunătoare Partidului și acest lucru l-am văzut în special atunci când a încercat să închidă șantierele de apărarea Patriei.

Întrebare: Când ai observat că Vasile Luca se înconjură cu elemente necinstite în Ministerul de Finanțe?

Răspuns: Fiind plecat de la Ministerul de Finanțe discutăm cu tovarăși cu munci de răspundere din alte sectoare de muncă, situația din Ministerul de Finanțe și despre răfuzurile din acest Minister. Analizând pe fiecare (Crain, Malcovski, Cocinschi, Andreescu etc) am ajuns la concluzia că Vasile Luca se înconjură cu elemente necinstite. La această concluzie am ajuns încă din anul 1949.

Întrebare: Ce discuții ai avut cu Bidditz în legătură cu trimiterea D-tn la Canal?

Răspuns: În August 1949 am fost obligat să calc disciplina financiară (finanțarea de lucrări fără deviz), lucru care a fost adus la cunoștință lui Vasile Luca de către Direcția Controlului Financiar din Ministerul de Finanțe.

Bidditz mi-a spus că Vasile Luca și-a exprimat mirarea și a spus că a avut speranța că eu nu voi călca nici o lege sau dispoziție legală deoarece sunt un om prios. Atunci prin trimiterea mea la Canal Vasile Luca spera că eu voi aplica rigid legile financiare și deci voi face peul lui adică sabotarea construirii Canalului.

Vasile Luca știa că eu până la acea dată, nu aveam nici o muncă de răspundere contabilă sau financiară și totuși m-a trimis la cea mai importantă lucrare cu toate că nu aveam experiență și nu lucrasem la nici o întreprindere sau șantier și nici nu am avut pregătirea de contabil. La Canal Vasile Luca trebuia să trimească un contabil cu experiență și un bun organizator.

Semnătura,

Ion Jovan

Urmare: dar in scurt timp mi-am inusit tehnica Canalului ¹⁹⁴⁵

Intrebare: Ce influenta a avut Fasile Luca asupra
Da in urma acestor discutii avute cu Eidlitz si Fasile Luca?

Raspuns: Aplicarea legilor insemna ninceperea
lucrărilor de excavatie in anul 1949. In urma celor
discutate mi-am fixat in principiu o linie de a nu mă
mai expune la nica o neplăcere si in consecinta a nu fi
nanta decât pe baza de deviz. Aceasta linie am si tra-
dus-o in fapt dar am fost săcălit de conducerea tehnica
care sub pretextul că executa o tranșee de probă de
excavatie la Mircea Fodă a inceput de fapt lucrările
proprii zise de excavatie si eu, nu am putut refuza
plata cărăusilor si salariilor având dispozitie dela
secretarul general al Partidului de a veghea ca
plățile cărăusilor si salariilor să fie făcute in conditiuni
bune. Inceperea lucrărilor de excavatie fără deviz la
Mircea Fodă a fost adusa inoară la cunostinta lui
Fasile Luca care ne-a convocat la o sedinta la
care a luat parte mai multi ministri si care era
prezidata de el si la care a fost invitat fostul
director general al Canalului si eu mine. La
această sedinta Fasile Luca ne-a amenintat cu
puscăria pentru faptul că am inceput lucrările
de excavatie dela Mircea Fodă fără deviz.

Lucrările totusi au fost continuate inoară Ministerul
de Finante mi-a dat repetate ordine scrise prin
care imi cerea intrarea in legalitate fapt inoară
care ar fi insemnat intruperea lucrărilor.

In toate că aceste ordine nu au fost respectate si
planul de excavatie pe anul 1949 a fost depășit
dar fi putut realiza mai mult totusi din cauza
influentei lui Fasile Luca atât asupra mea cât

Semnătura,
Gheorghe Ionescu

Urmare: asupra fostului director general al Canalului și a lui Grumberg, nu s-a lucrat din plin. S-au întors devize de formă care nu erau conforme cu realitatea aceasta pentru a ne pune la adăpost în fața unui eventual control al Ministerului de Finanțe.

În urma acestor întâmplări și fapte și în urma restudierii legislației financiare editate în acel an (1949) mi-am făcut convingerea că aceste legi nu se adaptează fazei de construire a socialismului din țara noastră și că sub scutul legilor acestora nimeni nu vrea să saboteze. În Iunie 1950 acest lucru a fost arătat de mine secretarului general al Partidului.

Înturajul imediat a lui Vasile Luca și toată conducerea Ministerului de Finanțe sau arătat că adevărați apărători ai ordinii și disciplinei. S-a creat un mit în jurul persoanei lui Vasile Luca. Toate acestea au avut influență asupra mea și legile de disciplină financiară și în general toate legile au fost difuzate și prechirate de mine la Canal cu toate că mi-am dat seama că ele nu se pot aplica. În cursul anului 1950 am reușit să introduc la Canal unele dispozitii adaptate realității pe baza de literatură sovietică și am avut febul de a ține evidentele, întocmirea inventarelor, și situațiilor contabile și contabilitatea materialelor.

Aceste regulamente au fost adaptate în cursul anului 1951 și pentru restul țării. În locul hotărârii 1113 am întocmit o altă hotărâre a Comitetului de Miniștri pentru Canal adaptată realității care sa aprobat. M-am complăcut în situația de a fi făcut o excepție de la sistemul financiar fără a fi făcut o analiză profundă

Semnătura,

Mary Jean

-5-

Urmare: critica politica dusă de Ministerul de Finante
De fapt se vorbea deschis că legile financiare
sunt amare făcute pentru a crea greutate dar eu
nu am avut curajul să anunț conducerea Partidului
pentru a nu supăra pe Vasile Luca și adjuncții
săi și pentru a nu avea de suportat consecințe în
numa unui control efectuat de Ministerul de
Finante. Eu am considerat că prin faptul că am
adaptat legile financiare la Canal mi-am
făcut datoria fără însă de a mă interesa
de restul țării. Vărfurile din Ministerul de
Finante (Moldovan, Lazăr Cte, Craiu) mi-au acuzat
și mi-au spus că eu am creat o republică la Canal.

Această acuzație mi-a adus-o și Vasile Luca.

Toate acestea au avut ~~o~~ influență asupra
mea și mereu eram cu privirea la Ministerul
de Finante și cu frica de a nu supăra condu-
cerea Ministerului de Finante. Această poziție
a mea a reșit în mod clar în discuțiile
avute cu fostul director general al Canalului și
Postencă și toți trei am fost de părere că
renovați pentru această situație sunt adjuncții
lui Vasile Luca. Realitatea era că aplicarea
mecanică a legilor a fost cerută de Luca
cu toate că i se explica în sedințe chiar de
câte miniștri imposibilitatea aplicării legilor
proponse de el. După ce am venit la B.C.Y. Vasile
Luca în repetate ocazii mi-a atras atenția asupra
strictei aplicări a disciplinei de deviz și mi-a
mai atras atenția asupra unei eventuale răspun-
deri pentru faptul de a ~~fi~~ distruge disciplina
creiată până atunci în investiții în cazul că

Semnătura,

Dez^o Pan

Urmare: voi lucra fără de viz. La sfârșitul lunii
Martie 1951 am arătat într'un raport scris detaliat
că investițiile planificate pentru primul trimestru
al anului 1951 s-au realizat în proporție de 26% față
de planul trimestrial. Acest raport a fost trimis
conducerei C.S.P. și Ministerului de Finanțe. Concomitent
Ministrul Construcțiilor a depus un memoriu în care
arăta situația proiectărilor pe țară. Din aceste
rapoarte a reieșit în mod clar că ori se respectă
disciplina de de viz și în acest caz nu se respectă
planul de stat ori invers. Această problemă a
fost pusă în Consiliul de Miniștri unde Vasile
Luca a reușit să-și impună punctul de vedere
de a respecta disciplina de de viz. Pentru com-
pensare adică în vederea asigurării respectării
planului de stat sau adus două hotărâri (237
Reglementarea proiectării și 238 Plata materialelor
fără de viz) care însă nu puteau asigura îndepli-
nirea planului de stat. B.C.T. a întocmit un
proiect modificator a hotărârii 1113 care însă
până în Martie 1952 nu a fost luat în studiu
de către Ministerul de Finanțe. Făcând poziția
luată de Vasile Luca precum și faptul că a
reușit să-și impună voința în Consiliul de Miniștri,
nu am mai insistat asupra faptului că planul
de investiții nu va fi îndeplinit. Aceasta pe deo-
parte pentru a nu veni în contradicție cu Vasile
Luca, iar pe de altă parte pentru a nu-mi lua
răspunderea asupra mea a unor pagube ce s-ar
putea ivi în urma unor lucrări fără de viz.
Ministerul de Finanțe în fața cu Vasile
Luca ^{sustinea} că planul de investiții este prea mare

Semnătura,

Geny Jean

- 4 -

Urmare: Si ca nu se poate realiza si Facile Luca cantata pe ori si ce cale sa ni justifice teza sa contrarevolutionara de mai sus inabusind ori si ce initiativa care ar fi asigurat indeplinirea planului de stat. Cu toate ca mi-am dat seama ca pozitia lui Facile Luca este nejusta si dusmanoasa Partidului nu am sesizat pe secretarul general al Partidului ci am cantat sa-l conving pe Facile Luca de a parasii pozitia sa. Făcând că nu reusesc pe cale directă am incercat si am reusit pe cai ocolite (asauarea intreprinderilor de constructii si I.C.S.H.) sa aduca unele inlesniri fara insa a rezolva problema in principiu. Dacă ar fi luat pozitie deschisa din Iulie 1951 ar fi reusit sa obtin aprobarea masurilor atunci in loc de Decembrie 1951 si Februarie 1952.

Intrebare: Cum sa resfrant aceasta influenta asupra muncii din dela Canal si dela B.L.G.

Răspuns: Era de o importantă capitală ca in colectivul de conducere dela Canal sa existe unitate ori stiam ca Facile Luca se opune sistematic si neprincipial propunerilor celoralti tovarasi din conducerea Partidului si datorita acestui fapt am incercat si eu si am reusit sa fac la fel ca Facile Luca si anume sa mi impun parerea in mod neprincipial in unele probleme in colectivul de conducere al Canalului. Mai mult in toamna anului 1949 in sedinta cu sefi de sectoare am refuzat sa stau la masa conducerii si am luat loc intre sefi de sectoare si in loc sa-i critic pe acestia am criticat conducerea spre marea satisfactie a elementelor dusmanoase care se foloseau de ori si ce privilegiu pentru a submina autoritatea conducerii.

Semnătura,

Paul Jovan

Urmare: Cu toate că stiam că întreprinderile Ministerelor care execută lucrări la Canal întâmpină greutăți din partea Ministerului de Finanțe, nu eram ajutat până nu am fost chemat de secretarul general al Partidului care mi-a trasat această sarcină. De la venirea mea la B.C.Y. Vasile Luca nu sa interesat de activitatea băncii. Această linie a fost urmată și de adjuncții săi. Vasile Luca cu toate că stia că B.C.Y. în urma faptului că nu am fost ajutat și controlat din anul 1948 a ajuns în greutăți, totuși nu sa preocupat de îmbunătățirea activității băncii și nici nu sa interesat care sunt problemele și în ce măsură poate veni Banca în industrializarea țării. Mai mult, Vasile Luca sa opus oricărei înlesniri. Aceasta a avut drept consecință că reforma atât de necesară în finanțare și control sa introdus abia la sfârșitul trimestrului trei și în trimestrul patru din anul 1951. Modată cu reforma organizatorică din trimestrul doi și trei putea fi făcută și reforma financiară și controlului. Intenția modificării sistemului de finanțare nu putea fi dusă la îndeplinire prin faptul că Vasile Luca nu a luat în considerare nici o propunere sau proiect modificator. Acest lucru a avut o influență amara mea prin faptul că m'am complăcut în situația de a rămâne pe o linie de mijloc, adică a nu sesiza secretarul general al Partidului de poziția luată de Vasile Luca și anume aceea de a nu modifica tehnica financiară investită, cu toate că economia națională cerea acest lucru.

În vara anului 1951 după ce stiam că Partidul

Semnătura,

Marig Ioan

Urmare: a inceput ancheta asupra activitatii Ministerului
 de Finante, aici atunci mi am luat pozitie deschisa
 fata de atitudinea lui Vasile Luca de a nu modifica
 legislatia investitiilor. Influenta lui Vasile Luca in
 politica de cadre sa resimtit in activitatea mea
 puternic prin faptul ca mi am inheritat toate
 elementele durnoase din B.C.T. mentinand
 o parte din ele (Pamescu, Maciuc) pe motivul
 ca sunt specialisti urmand astfel politica de
 cadre durnoasa a Partidului dus de Vasile Luca.

Intrebare: Cu ce a contribuit Sidlitz la intarirea
 acestei influente.

Raspuns: Sidlitz pe toate cile a cautat sa
 intareasca influenta lui Vasile Luca asupra
 mea. De obicei Sidlitz spune ca voroul Parti-
 dului este ca il are pe Vasile Luca care mer-
 ge pe o linie justa. El considera pe Vasile Luca
 ca o mare capacitate si ma induna sa-i
 urmez in totul dispozitiunile date si chiar
 ianta sa ma impiedice sa ma duc la
 Vasile Luca pentru ai arata anumite gre-
 seli si reana intentie a adjunctilor sai,
 sub motivul de a nu-l supara pe Vasile
 Luca. Sidlitz imi mai spune ca Vasile Luca
 mi-a luat intodeama apararea fara ani
 arata cand si in ce imprejurari. Ca urmare
 a acestor discutii am luat hotararea de a
 nu trece peste incalcatia dispozitie data de Vasile
 Luca ci din contra sa urmez intru totul linia
 trasata de el.

Intrebare: De cand sti ca Sidlitz este
 un om necinstit?

Semnatura

Georgescu

Urmare: Răspuns: Înainte de reforma monetară am constatat că Reidlitz a făcut și a mijlocit cumpărături de stofe și mobile uzând de autoritatea sa. Printre cei pe care ia servit a fost și Jacob Alexandru. Aceste cumpărături le-a făcut datorită faptului că a știut de reforma monetară și în zilele în care magazinele erau închise. Faptul că a abuzat de autoritatea sa și că a făcut cumpărături pentru Jacob în creditul arăbate mai sus mi-a făcut convingerea că este un om necinstit. Această convingere mi-a fost întărită și de tovarășii de muncă de răspundere din aparatul de Partid care mi-au spus că Reidlitz a mai făcut afaceri și în anul 1947.

Întrebare: Dece ai continuat relațiile cu Reidlitz știind că este un om necinstit?

Răspuns: Cu toate că mi-am dat seama că Reidlitz este un om necinstit am continuat relațiile cu el datorită faptului că timp de cinci ani de zile am fost prieteni buni.

Întrebare: Dece apărea că toți din conducerea Ministerului de Finanțe sunt certati între ei?

Răspuns: În diferite cercuri din Ministerul de Finanțe și alte ministere circula zvonul că cei din conducerea Ministerului de Finanțe sunt certati între ei. Dar însă nu iam văzut certati nicio dată ci din contra ei erau în relații bune. Prin lansarea acestui zvon cei din conducerea Ministerului de Finanțe căutau să-și ascundă actiunea lor de sabotaj.

Semnătura,

Georgescu

Urmare: Intrebare: Ce ti-a spus Fasile Luca dupa 6 Martie 1952 si ce influenta a avut asupra Dta ?

Raspuns: Dupa evenimentele din Martie 1952 inainte ca Fasile Luca sa predea Ministerul de Finante ma chemat la el si mi-a spus "Veni au vrut sa te submineze si sa-ti ia capul dar situatia sa lamurit". In continuarea discutiei Fasile Luca mi-a mai spus ca el a facut greseli dar nu este singurul vinovat si ca ii pare rau dar nu a putut salva pe nici unul din adjunctii sai. In Decembrie 1951 Fasile Luca mi-a promis ca la incheierea anului respectiv la depunerea bilantului imi da drumul sa plec dela B.C.T. La depunerea bilantului respectiv in luna Februarie mi-a spus ca o sa plecăm impozent. Cu ocazia discutiilor mai sus aratate in Martie 1952 cand eram cernit sa-mi dea drumul mi-a spus ca nu poate sa-mi dea drumul deoarece la secretariat sa hotarat sa ramana si ca acesta ar fi un act dusmanos, mic burghez. Toate aceste discutii au avut o influenta asupra mea in sensul ca eu am insistat si mai departe sa plec dela B.C.T. considerand ca ministrul de Finante o sa-mi faca greutate in munca si ca cei care sunt pariti contra mea o sa continue in actiunea lor. La departire Fasile Luca m'a imbratissat si ma vanitat multumindu-mi pentru ajutorul care i-l am dat. Aceasta manifestare a lui Fasile Luca fata de mine ma facut ca mai tarziu sa-i idai apararea in fata Partidului si chiar mai mult decat atat am pus persoana lui Fasile Luca mai presus decat Partidul.

Semnatura,

Maniș Jan

Urmare: Intrebare: Ce ti-a spus Eidlitz si cum te-a influentat dupa ce iai comunicat discutia pe care ai avut-o cu Vasile Luca?

Raspuns: Eidlitz mi-a spus ca acela care a vrut sa ma submineze este presedintele C.S.P. si la criticat in mod neprincipial pe noul ministru de Finante. Deasemenea mi-a mai spus ca viciile lui Vasile Luca au fost vazute inainte de a fi tiparite si de ceilalti membri ai secretariatului si ca de linia politica gresita nu este vinovat numai Vasile Luca. Aceasta discutie mi-a intarit convingerea ca Vasile Luca nu este singurul vinovat.

Intrebare: Ce intentionai prin atitudinea pe care ai avut-o dupa 6 Martie 1952?

Raspuns: Prin atitudinea pe care am avut-o dupa 6 Martie 1952 vroiam sa fiu schimbat din functie pe care am avut-o la B.C.P. si nu mai vroiam sa lucrez in sistemul financiar deoarece socoteam ca nu voi putea colabora cu noul ministru de Finante datorita influentei lui Vasile Luca si Eidlitz.

Intrebare: Dece ai avut o atitudine huliganica fata de Comisia de Partid?

Raspuns: Am avut o atitudine huliganica fata de comisia de Partid deoarece consideram ca comisia de ancheta nu a procedat just fata de mine si ca intrebarile puse de comisia de Partid sunt suparatoare iar in al doilea rand socoteam ca prin atitudinea pe care am adoptat-o voi reusi sa plec dela B.C.P.

Intrebare: Inata ocazia Eidlitz te-a influentat

Semnatura,

Grigorie

-7-

Urmare: cu ceva pentru ca D^{ta} să ai această atitudine
față de comisia de Partid?

Răspuns: Pe în discuțiile pe care le-am avut cu Bialitz și pe care le-am arătat mai sus mi-a făcut convingerea că eu nu voi putea lucra în mod normal la B.S. și că mi se vor face greutate. Bialitz mi-a spus că datorită faptului că eu am luat din anul 1951 o poziție contra ministerului de Finanțe și că am ajutat ancheta de Partid din 1951, pot să iau orice atitudine.

Întrebare: Deci nu ai arătat adevărul Partidului în cele trei zile în care ai fost în fața comisiei de Partid?

Răspuns: Nu am arătat adevărul deoarece nu am avut încredere în Partid și consideram că indiferent ce se discută și ce voi arăta este inutil deoarece se urmărește distrugerea mea.

Întrebare: Urată dacă până în prezent ai arătat deschis tot adevărul în problemele care interesează ancheta și dacă mai ai de arătat diferite probleme pe care până în prezent nu le-ai spus.

Răspuns: În toate problemele care interesează ancheta am arătat adevărul și nu am ascuns nimic și în afară de cele arătate până în prezent nu mai am nici o altă problemă de arătat.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele arătate de mine susțin și semnez propriu, nerădit de nimeni.

Anchetator

Invinit

St. de securitate

Prosecutor
Stefan

Semnătura,

Georgescu

Subsemnatul Joan Weloz, născut la 10 Noiembrie 1910 în Satu-Mare, fiul lui Carol și Elisabeta, de meserie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Toma Ellaszyk Nr. 1, de naționalitate română declar următoarele:

Banca de Investiții, a fost înființată sub auspiciul Băncii de Stat, urmând să fie agitată în organizare și funcționare. - În perioada 1944-1951 conducerea Băncii de Stat și-a desprins de Banca de Investiții, și-a considerat ca un deșeu pentru salariați neocupându-se politic pe cei la trimiterea la Banca de Investiții. -

În această perioadă 1944-1951 nu se poate recunoaște nici sediile de analiză pe care le ținea Vijali în conducerea Băncii de Investiții. - Conducerea Băncii de Investiții (Gen D. Jen, livezeanu) și-au mulțumit cu adrese scrise către Vijali sătând greutățile lor fără a propune soluții. - Banca de Stat, cu toate că și-a angajat personalul ofițerilor de studii a băncilor și putea studia problema organizării și funcționării investițiilor și a ajutat conducerea Băncii de Investiții în propunerii, nu a făcut nici un astfel de ajutor; legile și dispozițiile de finanțare investițiilor se făceau la dăruirea de finanțare fără consultarea celor interesați (adică directorii cari erau în viață). Multă vreme conducerea Băncii de Investiții afla din Boletinelul Oficial apariția unor dispoziții sau legi asupra investițiilor. -

Vijali a acceptat această situație, care și-a convenit, pe motivul de a fugi de la orice răspundere și a nu avea de a face cu un sector la care nici nu se pricepea și a cărei tehnică (a investițiilor) nici nu a înțeles-o. -

De fapt Banca de Investiții nu a fost agitată nici de directorul de finanțare căci sectorul de investiții de pe lângă Direcția finanțării economiei naționale a fost înființat ceva timp după înființarea Direcției (1950) -

Cu toate că Banca de Stat efectua multe operațiuni pentru Banca de Investiții nu s-au reglementat relațiile între cele două bănci. -

Pe lângă cele două sedii ale Băncii de Stat funcționau sectele Băncii de Investiții (34 de localități) - aceste secte primeau dispoziții direct de la Banca de Investiții în privința tehnicii finanțării, dar din punct de vedere administrativ depindeau direct de Banca de Stat, care nu era salariați, și plătea salarii, și chiriile; chiar șefii de secte au fost numiți fără avertimentul conducerii Băncii de Investiții. - În această situație directorii sedielor intrăbuștau personalul de la secte de investiții la alte activități, de obicei tehnice sectele nu au completat nici o dată căi funcționării numiți la secte nici nu s-au prezentat acolo și lucrău în altă parte. - Controlul activității acestor secte s-a făcut exclusiv de către Banca de Stat, fără nici un rezultat căi ridicărilor și au fost repetate, organele de control neavând nici o autoritate. Cu toate acestea stabilitate, conducerea Băncii de Stat și-a luat în deamă propunerile de pedepse sau de îndreptare propuse de organele de control și insușite de conducerea Băncii de Investiții. -

Fată de această situație haotică se impunea o măsură radicală și anume preluarea sectelor. Conducerea Banului de Stat (Vijoli) nu era de acord în preluarea, cu toate că în vara anului 1951 mi-a dat dreptate când i-am arătat situația haotică dinla sectă. - Trebuie decizia lui hucă pentru a-l delega pe Vijoli la preluare. - dină față de acordul lui hucă conducerea Banului de Stat (Vijoli) a făcut greșită, când ce preluarea să se facă de o singură comisie în care să delega pe Ghemene.

Cu ocazia preluării sectelor au apărut adevăratele defecțiuni: H.C.M. 1113 n'a fost aplicată și chiar la sediul Bancaștat Tulcea n'a fost convocată. - La Petroșani se acordau fondurile fără situația de plată. - circa 50% din investițiile țării n'au fost realizate dela 1949 încoace (în majoritatea sectelor în ordine nu erau inspectori de teren) - Evidențele erau în mare măsură în planul de centru ale Banului de Stat care nu corespundea cu cel al Banului de Jurectiți din care cauza n'ici o situație contabilă a Banului de Jurectiți nu corespundea cu realitatea. - contabilitatea economice și contabilă a fost denaturată din această cauză conducerea Partidului nu a avut doi ani de zile o situație clară a investițiilor. - Marelă sectă n'ici nu trimiteau situația cu lunile, sau trimiteau unele situații copiate din luna în luna fără n'ici o modificare (Turm-Severin) - Marelă sectă n'ici nu trimiteau planul de cameri adică operațiunile Banului de Stat, nu-l respecta arondămintul arondămintului de 15% în numerar - aceste pentru a nu avea operațiuni multe cu construcții (cazul dela Forșani) - sectele nu aveau rețea telegrafică sau telefonică din care cauza funcționarii necum plăte de denari în fațarea construcțiilor particulare (au fost cazuri consemnate în procesele verbale de pedim)

Fată de această situație consider ca conducerea Banului de Stat (Vijoli) răspunde pentru defecțiuni în investiții la circa 45% din investițiile realizate în țară pe perioada 1949-1951, numai din motivele arătate și pentru faptul că n'a luat n'ici o măsura pentru îmbunătățirea lucrării. - N'ici anul 1951 nu putea să înceapă normal din cauza ca mărimea s'om luat în trimestrul III, preluarea sectelor nu fi putut posibilă în un an înainte. Cu toate că nu există dovezi, tot n'arai verosimilitudinea afirmărilor conducerii Banului de Jurectiți și Vijoli s'a opus preluării sectelor decât afirmărilor lui Vijoli că începătura lui livezeanu și Tepeșu este cauza că sectele n'au fost preluate, aceasta din motivele arătate în august 1951 când au început preluarea sectelor Vijoli mi-a făcut greșită. -

Controlul financiar al Ministerului de Finante a găsit bilanțul pe anul 1950 al Banului de Jurectiți falsificat. Una din motivele pentru care bilanțul nu corespundea este faptul că contul cu Banca de Stat n'a fost prezentat dela 1949 încoace -

ellai mult, Banca de Investitii avea mai multe conturi, si loc de casti unice, cu toate ca a fost fiandata numai din buget (principiul autofinantarii n'a fost introdus pana in 1951).-

Pentru punerea contului Banca de Stat era necesar a elibera de cea 30 salarilor sai lunar zilnic 3-4 ore numai cu aceasta operatie cea 3 luni. - Concomitent Banca de Stat lucra cu cea 10 salarilor conducator de Gherencia si un alt inspector general pusi la aceasta treaba chiar din ordinul lui Vijoli. -

Din materiile acatate gestiunea Banca de Investitii nu putea fi prelucrata pana in august 1951. - Chiar bilantul din august 1951 (anul 1950) nu este definitiv pt-tiurile de expeditie in valoare de cea 30.000.000 lei vechi fiind identificate abia pana in Decembrie 1951. -

Din aceasta cauza art 30 din H.C.M. 1113 nu putea fi respectata pana in ~~august~~ ^{mai} 1951; cand s'a dat primul decret recapitulativ asupra investitiilor din care s'au constatat ca planul de investitii pe trimestrul I si jumata a trim II s'a executat abia in proportia de 35% - (fata de plafonul semestrial). - Conducerea Partidului a fost lipsit de astfel de situatie 2 ani de zile. - Pentru aceasta lipsa nu era este pe langa hirozismul si Tipicilor din personal Vijoli care trebuia sa puna in executie investitiile in mod constant si care nu s'a interesat de planul de investitii si nici n'a sesizat conducerea Partidului sau C. S. P. de aceste defectiuni (35% executata din plan) - ellai mult din directia avute mi-am dat seama ca ignorarea existentei motivului de decret lucra in investitii sau s'a prefacut ca nu stie depe ce este vorba. -

La venina mea la Banca de Investitii am stabilit ca carierele n'au regulament de cariera. - am cerut de la Vijoli sa mi se dea regulamentul de cariera a Banca de Stat. - el mi a dat un concept si astfel am aflat ca dupa introducerea regulamentului de cariera la intreprinderea Banca de Stat n'are nica regulament de cariera. -

Din cele relatate raman ca activitatea lui Vijoli in legatura cu Banca de Stat este egala cu zero. - De altfel Vijoli in Martie 1951 mi-a pus in vedere ca n'are timp sa se ocupe cu Banca de Investitii, este rina dupa sa stea de vorba cu mine pentru informare sau sfaturi rini de libertate absoluta de actiune. - De altfel orice propunere sau si prezentare aproba fara discutie, necerand ca se deplina in vederea in mine. -

Nu ma de arad rina cu concediile din Martie si Aprilie 1951, atata gandii-mi atentie ca am concediat elemente valvoane si de membrouri pe concediile rinoase. - S'a plim chiar lui lucra care mi-a facut absc. vati, A intervenit pentru un legiuitor Vorilnic, fratel comisar regal din timpul legimabilor la Camera de Comert si pentru altii. -
A plasat femei in case intretinuta legaturii si cari s'au facut capul

nu s'au folosit de la Banca de Juncti^o era s'au de aratat cu domiciliu propriu.
a avut unele apropiate plerete in terorii undan de al.

Se spune ori ca rei redharian, astfel afara de gresiti atat la
melanca petula (facuta de al) nu a acceptat decat cu greu de finta una comisar
de la Banca de Juncti^o, cu toate ca acesta era pe principul cerului mie.

Nu s'au multumit cu regulamentul de functionare intocmit de mine
pe motivul ca nu era identic cu acel de la Banca de stat, care nu
prevedea nici-o obligatie sau raspundere efectiva pentru conducerea.

Si considerentele arata am avut lui hura sa se tina o sedinta
de analiza care nu s'a trimis niciodata, caei hura se ferea de astfel de
sedinte pentru a-i ascunde in textele in cand am vazut ca nici hura
nu face nimic am avut trecerea mea de la Vijoli la alt adjunct.
hura mi-a spus ca in toamna anului 1951 el schimbă pe Vijoli
si ca i-a putut sa vedea sa beludge familiarizatul. - Cu toate aste
nu s'a facut nimic nici de hura.

Stiu prin ca consiliul sovietic a atras atentia lui Vijoli sa ma
sprijine in mine, totu Vijoli nu m'a chemat din propria initiativa si
nici nu s'a intret in mod organizat de in buna tatur activitate.

Dupa conceptia lui Vijoli organizatia de Partid si sindicala si facea
gresiti, acela, lucru arata de pe Partid si sindical, cu toate
ca nu arata concret de pe ce era vorba numai se intrea daca
mie la Banca de Juncti^o nu mi se face gresiti.

El Tomca de Jacob, care il tinea seurt si prin care primea dispozi^o
la incepatal activitate mele mia vorbit de intrigari intre ei (Elodran
si de Jacob) - el i-a vorbit ca i s'a cerut in repetate ori sa-l beluge
pe gh. Radalecu si Elzulescu dar el ii tinea ca sunt organizati ca il
ajuta si ca nu se departe de ei. - Se plangea de directorul sau de cada
si mi-l asculta. - In general dicele 7-8 in tovedei pe cei le-am avut
in Vijoli nu parafam nimic ci ele seveau pentru a-l infirma de
manile si mare pe cei le-am luat la Banca de Juncti^o. - Chiar
spunea ca se intreca de unu sau pentru a le amoa de la hura de
intreca de mensal Banca de Juncti^o. - Cu toate ca primea situati
chiar nu s'a preocupat nici de blocajul untrilor contractelor
nici de necesitatea planului de investiti.
El a avut sa ca datele de Dobrohotov nu stia (une in-

- 8 -

toate cauzile și că el nu le accepta întotdeauna. - 205

Bancastat (Gh. Rădulescu) făceau granturi Banca de Investiții la stabilirea planului de casă. Însă să accepte propunerile studiate ale Banca de Investiții, care a întocmit planul de casă pentru sectorul construcții pe baza declarațiilor date de constructorii și studiate, revizuite cu elminierile tuturor deciziilor le amputa ca pe urmă în altă ma lună a trimestrului să optimizeze planurile. - aceasta cauze pierdere de vreme în construcția unde planul era deja în întregime și din alte cauze. - Fete pierderile pierdea vremea, Banca de Investiții trebuia să facă o serie de formalități inutile. Planul de casă pentru investiții era considerat ca ceva superficial și secundar; aceasta denotă și mentalitatea aceleora care au creat și au Bancastat (Vijeli, Gh. Rădulescu) și interesul pe care le arătau pentru socializarea și industrializarea țării. -

Dela 1949 până în 1951 înțelegi nu s'a gândit să reglementeze în orice modalitate prezentare al planului de casă de către Banca de Investiții și astfel se întâmpla ca pentru grecii de primă funcționari înaltei a lui Gh. Rădulescu (Papuc și alții) să returne planul. - În 1951 am pretins să se reglementeze în orice modalitate de întocmire și de repartizare al planului de casă, atunci au primit și redile Banca de Investiții dreptul de a face compensări și obice de plimentări. - Aceasta a permis o schimbătoare considerabilă urmând din tot funcționarea Banca de Investiții și accelerând apropierea sezonieră cu bani a constructorilor în caz de necesități urgente și repară parte. Aproape 2 ani de zile din indolență undeva Banca de Investiții și reacționării lui Gh. Rădulescu, Papuc și între pierderile de construcții făceau considerabil, pierzând vremea căci acele formalități pe care le îndeplinea o între pierdere succesive le făcea și Banca de Investiții; deci consideram (Gh. Rădulescu) Banca de Investiții ca o organizare întârziată fără importanță. - Mai mult se făceau acele formalități de două ori; odată de întârzierea de construcții și a doua oară de Bancastat. -

În trimestrul IV 1951 se vorbea în obiectivul de finanțe (Moldovan) că
 Banca nu întreprindea să amputeze planul de casa pentru toate sectoarele;
 fără a fi întrebati s'a amputat planul de casa pentru investiții în așa
 fel încât în luna Octombrie s'a văzut deja insuficiența pentru luna
 Noiembrie. - Am atras atenția lui Vijoli care n'a vrut să intre în
 amănunte și m'a trimis la Gh. Prăduboen, care m'a refuzat pe
 motivul că Moldovan și banca au luat chestiunea în mână. - Am fost
 la Moldovan care mi-a spus că banca a refuzat din M.F.A. și ma
 implimentează, am vorbit cu banca care spunea că obiectivale
 să se adreseze Consiliului de Obiective și nu să implimentăm. -
 am atras atenția lui Hossu care a vorbit cu Vijoli. - Vijoli pentru
 că contractul să încheie la Banca de Investiții care poate rezolva
 problema implimentării din rezerva pe care o are. - la data când
 Vijoli apărea această Banca de Investiții (prin mine) l'a arătat
 că în Noiembrie nu va fi precederi și nici rezerve. - Hossu la
 momentul meu a pus problema în Comitetul de Obiective și impli-
 mentarea s'a făcut, și și interdicțiile au defunct în 5-6 zile
 - ceea ce banca credea - astăzi din Decretul 25 este clar
 și precede obligațiunea pentru conducerea Banicii de Stat de a
 propune înăuntru planul. - Vijoli, Gh. Prăduboen n'au spus nimic
 măcar astfel au contravenit înșăși Decretului întocmit și propus de ei
 pentru a sabota opere de socializarea țării sprijinind pe banca
 în intenția de a discuti cu orice pret, inutilitatea reformei
 Comitetului (Vijoli și-a dat Septembrie de reformă)

De altfel greutăți făcute de Banca Statului mi erau cunoscute din
 anul 1950; când (mi rog pe cine) Canalul a fost pus și simplu
 miș din viața unui salariat (Ginsberg) din planul de casa. - Condu-
 cerea Banicii de Investiții n'a fost preocupată dar nici a Banicii de
 Stat de acest aspect negativ. (am venit la București unde am rezolvat
 problema, mi amintesc că salariații din ambute băuți evidențiau suferința
 Canalului din planul de casa ca un fapt divers, fără importanță. -
 Planul de casa al Canalului nu mai suferea căci se făceau
 cei dela Banca Stat de mine; dar totuși se făceau greutăți la transmiterea
 planului dela o unitate la alta (în caz de necesitate erau făcute înăuntru și te
 fantime)

aceste vicisitudini s'au făcut cu întorzi și reclamații. -
 am constatat că extrasele de cont ale sediului Comitetului a Băncii
 de Stat au fost multe, multe ori găsite ceea ce mi făcuse convingerea că toate
 extrasele trebuie să aibă grași și că conducerea sediului este neglijentă. -
 am atras atenția directorului succursalei care arăta drept motiv neorganizarea
 personalului. - (ori personalul Băncii n'a fost schimbat încă odată). -
 De altfel acest aspect era ceva cunoscut de toate instituțiile
 din țară. -

În trimestrul III. 1949 prezentat într-un control al fondului de
 salarii în construcții primii un raport scris către Comitetul de Finante.
 Acest raport a făcut senzație căci Nistor Alexandru m'a chemat
 și m'a întrebat de ce am trimis raportul și că s'au întrebat
 cu Chodorov ce intenționez prin acest raport (adică eu). Ori în
 H.C.M. cu state de salarii se prevede obligațiunea Băncii de
 Stat de a executa și a da raport asupra execuției - controlul salariilor.
 Nistor și chiar Chodorov se întrebau dacă Banca s'a făcut ceva în
 această privință. - Fie că curiozitatea m'au dus la Vijeli și apoi prin direcția
 dacă Banca s'a făcut în scopurile de la plata salariilor face tot un controlul
 fondului de salarii. Vijeli mi arăta că personalul existent de control
 nu face față. - Și mi arăta că am discutat cu Craiu, faptul
 că nici Nistor și nici Chodorov nu fac nimic în Comitet și că
 Banca merge prost. - Și mi arăta că am ajuns la concluzie
 am auzi (ca Craiu) că în fața casei nu merge bine. Eu m'arătăm
 că Comitetul de Finante s'a grăbit cu legislația; introducând prea
 multe măsuri noi într-un singur an (1949), Craiu tărăsea că
 Vijeli și Banca au avut timp de la 1949 să organizeze controlul
 fondului de salarii. - a avut dreptate -

Banca de Stat s'a transformat numai pe firmă. - la
 naționalizarea băncilor (1948) s'a format o nouă conducere; de
 fapt nu a fost adus nici un element din afară; toți au fost
 de la stăru vechii Bănci Naționale (inclusiv Vijeli) - la Banca
 de Stat nu s'au făcut nici cumpărări și nici restructurări
 importante. Majoritatea elementelor erau de origine bulgară sau
 elabună în cel mai bun caz slav-bulgară. - În conducere erau
 membri de Partid, dar nu aveau curajul hotărârii. -

Banca Natională avea un aparat reactiv, crescut de burghezie, salariet cu lefuri mari și considerativ pentru faptul de a fi obiect al Banicii Naționale. - Aceste timpuri nu puteau fi înțelate lesne de majoritatea acelor care detineau acele poziții ca și înaintea de 1944.

Banca Națională mergea perfect de bine, a fost o instituție bancară model - lucru idealul cunoscut - de la naționalizare începea mergea din ce în ce mai prost.

Supra parerea mea creșterea numărului mare de operațiuni și numărul de sedii, agenții nu este o justificare, căci creșterea operațiunilor s-a făcut treptat, numărul funcționarilor a crescut în continuu; cauze pregătite au fost insuficiente căci toate birourile din țară au fost lichidate și funcționarii au trecut la Banca Stat. Nici operațiunile bancare nu erau mai complicate ca înaintea de 1944 ba din contra, reșteratul, gajul, ipoteca, cunșterul cu deșize au dispărut.

- Dacă înaintea funcțiunile Banicii de Stat stabilim că:
- Emiterea bilatelor de bancă a existat și în trecut (1944)
  - Centralizarea disponibilităților bănești " " " " " "
  - Efectuarea operațiunilor de decontare (într-o măsură mai redusă)
  - serviciul de încasări și plăți (buget) a existat și în trecut
  - Creditarea economiei naționale " " " " " " (a fost chiar mai complicat în forme dar mai redus ca număr de credite)
  - Centralizarea disponibilităților de am, deșize etc a existat și în trecut
  - operațiuni cu străinătate a " " " " " "
  - au apărut în plus
  - Planificarea circulației monetare și
  - Controlul prețurilor (controlul producției de valuri)

un dispoziție aproape complet

scutul și reescutul

depozițe de titluri

incasări și plăți pentru particulari

Dezignu planificarea circulației monetare are multe aspecte dar
+ Fără este o operațiune planificată deci mai simplă și ușoară
decât gestiunea unui portofoliu de cambii.-

Ceace a cercat atât în impozita ca și în volum este
problema evidenței.- Ca fenomen în viața lui Lenin ca
socialism înseamnă evidența este mai presus de toate.-

hibera înseamnă necesară de veltă în capitalismului nu
era evidente clase și multiple.- Socialismul însă pretinde
evidente clase, jinte, reale.-

Fără a cunoaște lucruri concrete sunt ca evidente
Bancii de Stat au fost nicat și nicat transformate în regițe
cari nu numai că nu reflectă situația accelerată dar o
denaturau. Lucrurile petrecute cu situații prezentate de Banca
cu ocazia reformei bănești nu puteau fi pusă la seala decât
dintre unul de evidente a Bancii de Stat au fi fost bună.-

Scaltfel urest fenomen au creștut la Banca de Investiții
în 1951; situațiile statistice au fost false, accente nu numai din
vina mediilor ci și din viza întregului de evidentă care nu
găsim.-

Planul de investiții a Bancii de Investiții nu reflecta situația
reală nu permitea vederea situației investitelor (a și fost reficată
în Junie 1951).- Evidența socialistă este renunțată prin faptul
că vedă centralizat venitul economic al activității productive,
constructive.-

Ca și planul de investiții a Bancii de Investiții, planul de investiții
la Banca de Stat nu era corect și trădă.

211

- M -

Stie necesitatea din practica Banca de Stat. -
nu s'a interesat de mesul constructiv
nu s'a preocupat de faptul contabil dela Banca de Stat
a introdus un familiarism putred in sistemul
banca -

acesta mi este declaratia pe care o semnez propriu si o dustie,
menit de mine
Bucuresti, la 15 octombrie 1952 *Reing Jean*

212

DECLARAȚIE
=====

Subsemnatul ION WEISZ, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu Mare, fiul lui CAROL și ELISABETA, de meserie funcționar, de naționalitate română, declar următoarele:

Banca de Investiții a fost înființată în 1948 sub auspiciul Băncii de Stat, urmând să fie ajutată în organizare și funcționare de aceasta.-

Conducerea Băncii de stat (VIJOLI) s'a desinteresat de Banca de Investiții, l'a considerat că un deuseu pentru salariați necorespunzători din punct de vedere politic.-

În arhiva Băncii de Investiții nu se găsesc documente din care să rezulte ședințe de analiza muncii conduse de VIJOLI.-

Cu toate că Banca de Stat a avut un oficiu de studii nu se preocupa cu legislația investițiilor și n'a inițiat sau organizat înființarea unui astfel de oficiu la Banca de Investiții.

Legile și dispozițiile cu caracter obligatoriu au fost studiate și întocmite de Ministerul Finanțelor, fără participarea salariaților Băncii de Investiții, care de multe ori aflau din Buletinul Oficial apariția cutărei sau cutărei hotărâri.- Această situație a fost acceptată de VIJOLI, pe motivul că putea să fugă de la orice răspundere și scăpa de o grijă.- Mai mult, VIJOLI nu se pricepea la probleme de investiții.-

Relațiile între VIJOLI și conducerea Băncii de Investiții nu erau normale, certurile erau la ordinea zilei între LIVEZEANU și TOPCIU pe deoparte și VIJOLI pe de altă parte.-

Prin faptul desființării sectorului de finanțare de la Ministerul finanțelor, (Direcția Finanțării economiei naționale) și prin faptul că conducerea Băncii de Stat (VIJOLI) s'a desinteresat de Banca de Investiții, aceasta a fost lipsită complet de îndrumare și control în perioada 1949- 1951.-

Cu toate că Banca de Stat executa multe operațiuni Bancare pentru Banca de Investiții, relațiile nu erau reglementate în perioada 1949- 1951 printr'un act scris.-

ss/Weis Ion.

././.

Banca de Investiții n'avea în fiecare localitate sedii, dar avea secții de investiții pe lângă sediile Băncii de Stat. Această organizare este după principiul sovietic, cu diferența că în U.R.S.S. funcționarii mandatori a băncilor de investiții de pe lângă sediile Băncii de Stat (Gossbank) sunt numiți de către băncile de investiții.- La noi funcționarii secțiilor au fost numiți, îndepărtați, premiați, promovați de către administrația Băncii de stat.- Conducerea Băncii de Investiții nu se amesteca, nici chiar conducătorii secțiilor de investiții nu erau avizați (la numire) de către directorul Băncii de Investiții.- Cu toate că numărul secțiilor era mare (34) Banca de Stat n'avea un organ central sau un serviciu organizat în administrația centrală pentru investițiile și astfel dispozițiile și normativele s'au transmis direct secțiilor de către Banca de Investiții, fără ca centrala Băncii de stat să fi cunoscut în prealabil măsurile sau să fi urmărit ducerea lor la îndeplinire.- În această situație șefii de secții nu erau controlați sau îndrumați în muncă în mod organizat; organele de control și îndrumare a Băncii de Investiții neavând nici-o posibilitate de dispoziție sau dreptul de a lua sau chiar propune măsuri contra celor vinovați de abateri din personalul secțiilor.- Chiar au fost cazuri când propunerile de pedepsire a conducerii Băncii de Investiții n'a fost luată în seamă de conducerea Băncii de Stat.-

Personalul prevăzut în scheme și existent la secții, n'a fost întrebuințat exclusiv la munca proprie investițiilor, ci directorii sediilor îi întrebuințau la alte munci.-

La secțiile de investiții erau defecțiuni mai mari și lipsuri mai multe decât la sediile Băncii de Investiții.-

Cu ocazia preluării secțiilor VIJOLI a căutat să facă greutăți în sensul de a nu preda secțiile; propunea înființarea unei comisii de studiere a problemei și comisii pe teren pentru fiecare secție.- Față de poziția luată în vara 1951 când a căzut de acord cu mine că predă secțiile și față de poziția din Septembrie 1951 (șovăiala) am pus chestiunea lui LUCA, care a dat dispoziție de imediata preluare.-

La preluarea secțiilor s'au văzut defecțiuni cu caracter haotic care explicau de ce în perioada 1949-1951 centrala Băncii de Investiții nu se putea organiza și funcționa în condițiuni bune.- Aceste defecțiuni se pot categorisi:

1) H.C.M. 1113 nu se aplica peste tot. În unele localități această hotărâre nici nu era prelucrată sau cunoscută (sediul Tulcea

ss/Weisz Ion.

2) La multe sedii (ex.Petroșani) plafonul investiției era considerat ca un disponibil în cont și se făceau plățile numai ca repetarea decretului 265, fără depunerea situațiilor de lucrări.-

3) La unele sedii nu se pretindea nici o formalitate pentru eliberarea în numerar al avansului de 15% (Focșani), ceace contraveana însăși dispozițiunile Băncii de Stat.-

4) Evidențele nu se țineau la zi.- Planul de conturi al Băncii de Investiții n'a fost aplicat; din acest motiv situațiile contabile centralizate ale Băncii de Investiții, în perioada 1949-1951 au fost denaturate, conținutul economic al conturilor nefiind cel exprimat sub denumirea contului.- Situațiile statistice lunare prin care C.S.P și Guvernul urmăreau mersul investițiilor erau eronate.- Unele secții (Tr. Severin) copiau din lună în lună aceleaș cifre și le trimiteau centralei Băncii de Investiții.- Situațiile trimise de secții întârziua și termenele erau depășite în mod regulat.- Secțiile n'aveau reper telegrafic și cifrele se comunicau fără ca secretul de stat să fi fost respectat.-

(aceste cazuri sunt consemnate în procesele verbale de predare și se găsesc la arhiva Băncii de Investiții- SADEANU-).-

5) Controlul de orice fel era aproape inexistent, la multe sedii nu existau inspectori nici pe reclamă.- În 1951 Iunie la peste 20 sedii (secțiile Băncii de Stat) Controlul pe 1949 nu era început sau terminat.-

În Martie 1951 bilanțul Băncii de Investiții a fost verificat de Ministerul de Finanțe (Direcția Controlului financiar) și găsit fals. Cu această ocazie s'a constatat că pe lângă alte defecțiuni și greșeli de ordin contabil, controlul cu Banca de Stat n'a fost punctat de doi ani (1949-1951).- Principiul controlului unic tocmai la Banca de Investiții n'a fost respectat.- Cu toate că principiul autofinanțării n'a fost introdus decât din 1 1951 și investițiile se finanțau numai dela buget Banca de Investiții avea o puzderie de conturi concrete la Banca de Stat.-

Din acest motiv cca 20.000 ore de muncă erau necesare și s'au întrebuintat pentru punctarea contului atât de echipe din personalul Băncii de Stat cât și a Băncii de Investiții.- Iar situația clară a anului 1950 s'a dat abia în Decembrie 1951.-

Conducerea Băncii de Stat(VIJOLI) nu s'a preocupat de lipsa decontului lunar al investițiilor ; din care motiv conducerea Partidului nu cunoștea mersul investițiilor. (perioada 1949-1951).- Prin aceasta însăși art. 30 din H.C.M. 1113 n'a fost respectat.-

ss/Weis Ion.

Stat n'aveau regulament în vara 1951; cu toate că o H. C.M. obliga întreprinderile și instituțiile de oride fel de a avea astfel de regulamente din anul 1950.-

În perioada 1949- 1951, VIJOLI lucra cu comisari - inspectori generali (care îl informau despre cele întâmplate la Banca de Investiții, ori prin acest procedeu de a menține două organe de control în mod permanent, a subminat autoritatea de altfel discutabilă a lui LIVEZEANU și POPCIU față de salariații Băncii de Investiții.-

Activitatea lui VIJOLI respectiv înactivitatea în domeniul investițiilor nu era ascuns de el.- La venirea mea la Banca de Investiții mi-a spus că nu are timp să se ocupe de investiții fiind absorbit în munca Băncii de Stat. Are deplină încredere în mine și m'a rugat să-l informez în continuu asupra măsurilor pe care le dau (aceasta pentru a putea să le arate lui LUCA în cazul când va fi întrebat).- De fapt așa s'a și întâmplat, VIJOLI aproba orice, chiar fără să citească sau să studieze problema.-

Dingura problemă ridicată în cele 4 luni în care coordona munca Băncii de Investiții (pe hârtie) a fost problema concedierilor din Martie 1951.- Nu era de acord cu concedierea unor elemente care proveneau de la Banca de Stat și a intervenit pentru un fost comisar regal din timpul legionarilor VASILIOIU (comisar regal la camera de comerț).-

A plasat femei cu care întreținea legături și la concedierea cărora ridica problema personalului.- Avea unele plasate în Banca de Investiții și cu toate că LUCA (la cererea mea) i-a pus în vedere să lichideze angajarea lor, n'a făcut nimic.-

Chiar LUCA vroia să-l schimbe pe VIJOLI (din vara 1951) când mi-a spus de intenția să-l schimbe.-

VIJOLI considera organizațiile de masă și de partid un balet și a subapreciat ajutorul acestora (cel puțin în discuții avute cu mine).- A subapreciat capacitatea consilierului sovietic și nici nu i-a ascultat sfaturile, astfel decentralizarea nu s'a făcut nici în 1952).-

A arătat că îi se cere să concedieze pe GH.RADULESCU și MAZILESCU, dar nu se poate lipsi de serviciile lor.-

VIJOLI de la 1948 până 1952 nu s'a preocupat și n'a analizat cauzele nexecutării planului de investiții.-

Banca de Stat mai făcea greutăți la întocmirea planului de cassă.-

ss/Weis Ion.

Banca de Investiții a fost considerată ca o întreprindere oarecare și nu se reglementaseră modul de prezentare al planului de cassă până în 1951.- Nici modul de executare n'a fost reglementat până la acea dată, din care cauză constructorii au avut realmente de suferit.- Propunerile studiate ale întreprinderilor de construcții centralizate de Banca de Investiții nu erau luate în seamă și erau imputate.- Suplimentările se făceau anevoe și în mod birocratic.- Consilierul Gh. RADULESCU n'a dat nici îndrumare și nici ajutor Băncii de Investiții.- Pentru greșeli formale Gh. RADULESCU și subalternii săi (PAPUC) au restituit planurile de cassă, sau făcând astfel pierdere de timp.-

Planul de cassă pe trimestrul IV - 1951 a fost series redus fără ca Banca de Investiții să fie întrebată.- Cu toate că am atras din Octombrie atenția lui VIJOLI, acesta n'a vrut să discute problema și m'a trimis la Gh. RADULESCU care refuza orice ajutor, spunându-mi că problema este rezolvată de MODORAN și LUCA și numai ei pot modifica planul.- La refuzul lui MODORAN care îmi arăta între altele că LUCA refuzase M.F.A-ului m'am adresat lui LUCA care susținea că Ministerele interesate în suplimentare să se adreseze consiliului de Miniștri.- Am atras atenția lui HOSSU și planul de cassă a construcțiilor a fost suplimentat în luna Noembrie 1951.- Totuși întreprinderile de construcții au suferit, căci fondurile prevăzute erau insuficiente pentru Noembrie.- (prevedere trimestrială).- Cu toate că art. 31 din Decretul 25 prevede obligația Băncii de Stat de a propune măsuri în legătură cu planul de cassă, VIJOLI și GHE. RADULESCU s'au sustras acestei obligații cu toate că li s'a cerut (de mine și de HOSSU) să ia măsuri.- VIJOLI care știa de reforma bănească căuta să justifice inutilitatea acesteia prin orice măsură, susținând pe LUCA care era contra reformei bănești

Dealtfel greutățile îmi erau cunoscute pe care le făcea Banca de Stat întreprinderilor în materia de plan cassă.- Astfel în anul 1950 (nu-mi amintesc care trimestru.) Canalul a fost pur și simplu omis din planul trimestrial) din vina unui salariat al Băncii de Stat și din lipsa de control).-

În timp cât am lucrat la Constanța am constatat că extrasele de cont ale sediului Constanța (era doar un sediu în port) se prezintă cu multe greșeli.- De unde se poate trage concluzia că extrasele întreprinderilor mai mici importante decât Canalul erau și mai greșite.-

ss/Weisz Ion.-

In trimestrul III.1951 am prezentat în conformitate cu H.C.M. privitor la schemele funcționale un raport asupra controlul fondului de salarii în construcții.- La această ocazie s'a constatat că Banca de Stat n'a prezentat până la acea dată nici un raport Ministerului de Finanțe.- Discutând această problemă cu VIJOLI, îmi arătase că are greutăți în executarea controlului, care nu se poate executa în termen de 60 de zile dela plata salariului.- Discutând cu CRAIU despre această situație avea părerea (CRAIU) că Banca de Stat a avut timp doi ani de zile să se organizeze.-

In concluzie AUREL VIJOLI se face vinovat de:

1.- Faptul de a nu fi luat nici-o măsură ca Banca de Investiții dela 1941 până în 1951 să aibă regulamente de funcționare din care motiv funcționarea serviciilor și atribuțiile funcționarilor nu era cunoscută.-

2.- S'a desinteresat de greutățile constructorilor și n'a propus sau intervenit personal pentru modificarea legislației investițiilor sau introducerea metodelor de finanțare sovietice.-

3.- Cu toate că la Banca de Stat creditarea pe termen scurt era cunoscut, nu l-a introdus la Banca de Investiții (până în 1951).-

4.- Nu se îngrija ca evidențele Băncii de Investiții nu sunt bune și că conducerea Partidului nu cunoaște mersul investițiilor cu toate că știa de greșeli în sistemul de evidență

5.- Nu s'a îngrijit de organizarea controlului din investiții; controlul din 1949 nu s'a executat decât în 1951. (cele mai mari defecțiuni au fost chiar la secțiile de investiții de pe lângă sediile Băncii de Stat).-

6.- In loc să ajute problema speciale de investiții nici chiar în problema proprie a Băncii de Stat (Planul de cassă) n'a dat un ajutor concret.-

7.- Prin greșita politică de cadru (de a plasa în investiții cei pe care era obligat să-i concedieze dela Banca de Stat) a făcut greutăți conducerii Băncii de Investiții.-

8.- A tolerat ca în sânul conducerii Băncii de Investiții să fie neînțelegeri care împiedecau munca până în 1951.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin, semnez propriu nesilit de nimeni.-

București la 19 Oct. 1952,

ss/Weis Ion.-

BN/3/ex.

Subsemnatul Ioan Weiss, născut la 10 Noembrie 1910 în Satuș, fiul lui Carl și Elisabeta, de meserie funcționar, de naționalitatea română, declar următoarele:

Banca de Investiții a fost înființată în 1948 sub auspiciul Băncii de Stat, urmând să fie apărută în organizare și funcționare de atunci.

Conducerea Băncii de Stat (Vijoli) s'a desinteresat de Banca de Investiții, l'a considerat ca un deșeu pentru salariati necorespunzător din punct de vedere politic.

În arhiva Băncii de Investiții nu se găsesc documente din care să rezulte sedințe de analiză sau concluzii emise de Vijoli.

Cu toate că Banca de Stat a avut un oficiu de studii nu se preocupa în legislația investițiilor și n'a inițiat sau organizat înființarea unui astfel de oficiu la Banca de Investiții.

Legile și dispozițiile cu caracter obligativ au fost studiate și întocmite de Ministerul Finantelor fără participarea salariatilor Băncii de Investiții, cari de multe ori aflau din Bulchetul Oficial apariția cutare sau altare hotărâri. - aceasta situație a fost acceptată de Vijoli, pe motivul că putea să fugă dela orice răspundere și scăpa de a găsi. - elai mult; Vijoli nu se pricepe la probleme de investiții.

Relațiile între Vijoli și conducerea Băncii de Investiții nu erau normale, cutările erau la ordinea zilei între Criveanu și Topciu pe de o parte și Vijoli pe de alta parte.

-2-
Prin faptul de ființă în sectorului de finanțare dela dl. directorul
finanțelor, (Direcția finanțării economiei naționale) și prin faptul
ca conducerea Băncii de Stat (Vijoli) s'a desinteresat de
Banca de Investiții, aceasta a fost lipsită complet de
îndrumare și control în perioada 1949-1951.

Cu toate că Banca de Stat execută multe operațiuni bancare
pentru Banca de Investiții, relațiile nu erau reglementate
în perioada 1949-1951 printr'un act scris.-

Banca de Investiții n'avea în fiecare localitate sedi; dar
avea secții de investiții pe lângă sedile Băncii de Stat.- această
organizare este după principial sovietic, cu diferența ca în URSS
funcționarii mandatați a băncilor de investiții de pe lângă sedi
Băncii de Stat (Gosbank) sunt numiți de către băncile de
investiții.- La noi funcționarii acestora au fost numiți, inde-
pendent de către administrația Băncii de Stat.- Conducerea Băncii de Investiții nu se descurca; în schimb
de către direcția de investiții nu erau arizați (la numire)
secțiunile de investiții în Banca de Stat.- Cu toate că numărul
era un serviciu organizat în administrația centrală pentru investiții
și asfel. Dispozițiile și recomandările s'au transmis direct secțiilor
de către Banca de Investiții, fără ca centrala Băncii de Stat
să fi cunoscut în prealabil măsurile sau să fi numărat
dăruirea lor la îndeplinire.- În această situație șefii de
secții nu erau controlați sau îndrumați în muncă în
mod organizat; organele de control și îndrumare a Băncii
de Investiții neavând nici-o posibilitate de dispoziție sau
dreptul de a lua sau chiar propune măsuri contra celor numărați
de abateri din personalul secțiilor.- Chiar au fost cazuri când
propunerile de pedepse a conducerii Băncii de Investiții n'a fost
luate în seama de conducerea Băncii de Stat.-
Personalul periazat în scheme și existent la secții, n'a fost

20

într-o anumită măsură pentru a realiza, și din punct de vedere al contribuției la alte măsuri.

La realizarea de investiții sau de activități mai mari și lipsite de profit este la vedere în cazul în care -

cu ocazia realizării investițiilor și a activităților în scopul de a nu realiza pierderi și să nu se realizeze pierderi.

mai puțin sau deloc în cazul în care în anul 1951 când

facerea profitului - taxa de profit în anul 1951 când

la calculul de venit în anul 1951 (într-o anumită măsură)

care a stat obiectul de mediere pentru -

ca realizarea profitului sau a activității în scopul de a nu realiza pierderi.

de activități sau de activități în scopul de a nu realiza pierderi.

1) H. E. M. 1953 nu se aplică profitul și de activități sau de activități în scopul de a nu realiza pierderi.

2) La multă vreme (Peterson) planul investiției era

considerat ca un obiectiv în scopul de a nu realiza pierderi.

3) La multe vreme nu se realizează nici o investiție

pe termen scurt în scopul de a nu realiza pierderi.

4) Există unele măsuri de finanțare la care -

planul de activități sau de activități în scopul de a nu realiza pierderi.

de activități sau de activități în scopul de a nu realiza pierderi.

planul de activități sau de activități în scopul de a nu realiza pierderi.

ben cifra și le trimiteau centralei Băncii de Investiții. - Litrațiile
trimese de secții întârziu și termenele erau depășite în mod regulat.
Secțiile n'aveau reper telegrafic și cifrele se comunicau fără ca
Secretul de stat să fie respectat. -

(aceste copii sunt consemnate în procesele verbale de judecată
și se găsesc la arhiva Băncii de Investiții - Sădeanu -)

5.) Controlul de orice fel era aproape inexistent, la multe
secții nu existau inspectorii nici pe vremea. - În 1951 juve
la peste 20 secții (secții Băncii de Stat) controlul pe 1949 nu era
început sau terminat.

În martie 1951 bilanțul Băncii de Investiții a fost verificat
de Comitetul de finanțe (Direcția Controlului financiar) și găsit
fals. Cu această ocazie s'a constatat că pe lângă alte defecțiuni și
găseli de ordin contabil, controlul în Banca de Stat n'a fost pus în
de din anul (1949 - 1951). - Principiul controlului nimic tocmai la
Banca de Investiții n'a fost respectat. - Cu toate că principiul auto-
finanțării n'a fost introdus decât din 1951 și investițiile de finan-
țare nu au dela Buget Banca de Investiții avea o pușcărie de
cristalină emise la Banca de Stat. -

Din acest motiv cea 20.000 lei de umed erau necesari pentru
permanența controlului atât de echipe din personalul Băncii de Stat
cât și a Băncii de Investiții. - În situația clară al anului 1950
s'a idat abia în Decembrie 1951. -

Conducerea Băncii de Stat (Vijiti) nu s'a preocupat de lipsa
decontării lunare al investițiilor; din care motiv conducerea Partidului
nu cunoștea mersul investițiilor. - (perioada 1949 - 1951) Prin aceasta
măsură, art 30 din H.C.M. 1113 n'a fost respectat. -

Carrurile Băncii de Investiții, de altfel și a Băncii de Stat
n'aveau regulament în vara 1951; cu toate că H.C.M. obliga
întreprinderile și instituțiile de orice fel de avea astfel de regulamente
din anul 1950. -

În perioada 1944-1951, Vigiți au avut în sarcină - în special în perioada
 (c) în care se aflau în timpul războiului în România și în
 în primul rând în perioada în care au fost în România și în
 permisiune) a participat în activitatea de organizare a
 în timpul războiului de independență din România.

Activitatea lui Vigiți a fost în mare măsură în domeniul
 activității în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 de activități în care au lucrat de atunci - în special în
 în activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în

În activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în

În activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în

În activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în
 activitatea în care au lucrat de atunci - în special în

Vijili de la 1948 până 1952 nu s'a preocupat și n'a analizat cauzele necumplierii planului de investiții. -

Banca de Stat mai făcea greutate la întocmirea planului de casa. -

Banca de Investiții a fost considerată ca o întreprindere bancară și nu se reglementaseră modul de prezentare al planului de casa până 1951. - Nici modul de executare n'a fost reglementat până la acea dată, din care cauză constructorii nu așut realmente de suferință. - Propunerile studiate ale întreprinderilor de construcții centralizate de Banca de Investiții nu erau luate în seamă și erau amputate. - Suplimentările se făceau anevrie și în mod bonaccitic. - Consilierul Gh. Prădulecu n'a dat nici îndrumare și nici ajutor Banicii de Investiții. - Pentru greșeli făcute de Gh. Prădulecu și colaborării săi (Papuc) au rezultat planurile de casa, cauzând astfel pierdere de timp. -

Planul de casa pe trimestrul IV. 1951 a fost permis redus fără ca Banca de Investiții să fie întrebată. - Cu toate că am atras din totdeauna atenția lui Vijili, acesta n'a vrut să discute problema și n'a trimis la Gh. Prădulecu care refuza orice ajutor, spunându-mi că problema poate rezolvată de el însuși și întrucât n'avea nici puterea să modifice planul. - La refuzul lui Prădulecu care îmi arăta între altele că lunea refuzare C.C.F.A.-ul, m'am adresat lui Ionescu care insistea că el însuși este interesat în suplimentare să se adereze Consiliului de Dirigiu. - Am atras atenția lui Hossu și planul de casa a construitului a fost suplimentat în luna Noiembrie 1951. -

Totuși întreprinderile de construcții au suferit, căci fondurile perizipite erau insuficiente pentru Noiembrie - (prevedere trimestrială). - Cu toate că art. 25 din Decretul 25 prevede obligația Banicii de Stat de a propune măsuri în legătura cu planul de casa, Vijili și Gh. Prădulecu s'au abținut acestei obligații cu toate că li s'a cerut (de mine și de Hossu) să ia măsuri. - Vijili care știa de reforma bănească cănta să justifice inutilitatea acestei prin orice mijloc, insistând pe buna credință contra reformei bănești. -

Dealtfel greutatea (și) erau cunoscute pe cari le făcea Banca de Stat în executarea în materie de plan casa. - astfel în anul 1950

(nu-mi amintesc) Canalul a fost pus și simplu înis din
planul trimestrial. (din vîna mîni salariat de stat și din buget
de control)

În timp cît am lucrat la Constanta am constatat că extrasele
de cont ale sediului Constanta (ora doar un sediu nu pe țară) se
prezintă cu multe greșeli. - De unde se poate trage concluzia că extrasele
la întreprinderile mici și mijoci în împrejurimile decât Canalul erau și
mai greșite. -

În trimestrul în 1951 am prezentat în conformitate cu
H.C.M. privind la schemele funcționale un raport asupra contu-
lul fondului de salarii în construcții. La această ocazie
s'a constatat că Banca de Stat și-a prezentat până la acea
dată nici un raport Ministerului de finanțe. Discutând
această problemă cu Vijoli, mi-a arătat că are greutate în execu-
tarea controlului, care nu se poate executa în termen de Code
șile de la plata salariului. - Discutând cu Craiu despre această situație
era părerea (craiu) că Banca de Stat a avut timp doi ani de zile
să se organizeze. -

În concluzie Arhiepiscopul Vijoli se face vizuat de:

- 1.) faptul de a nu fi avut nici o mîsură ca Banca de Investiti
de la 1949 pînă 1951 în care să se reguleze de funcționare din
care motive funcționarea serviciilor și atribuțiile funcționarii nu
era executată. -
- 2.) și a decăzut de gravitatea contractelor și și-a propus sau interesele
procural pentru modificarea legislației în vîrstă sau introducerea
metodelor de finanțare strictă. -
- 3.) cu toate că la Banca de Stat creditarea pe termen scurt era
cunoscut, nu l'a introdus la Banca de Investiti (pînă în 1951)
- 4.) nu se îngrijea ca exidențele Banicii de Investiti să fie bune
și ca închiderea Partidului să comenteze nivelul în vîrstă
[cu toate că și-a de greșeli în sistemul de exidență. -
- 5.) nu s'a îngrijit de organizarea controlului din investiti, contro-
lul din 1949 nu s'a executat decât în 1951. (cele mai mari defecțiuni

am fost chiar la rectura de investiti de pe langa sedile Bancii de Stat. -)

6.) mi s-a ajutat in probleme speciale de investiti mi s-a dat in problema proprie a Bancii de Stat (planului de casa) si a dat un ajutor concret.

7.) prin greșita politica de cadru (de a plasa in investiti cei pe cari era obligat să-i concedieze dela Banca de Stat) a făcut greșita conducerea Bancii de Investiti. -

8.) a felicitat ca in timpul conducerii Bancii de Investiti să fie ministerele cari împiedecau munca până in 1951. -

Acesta mi este declaratia pe care o scriu, pentru propria masura de conștientizare
Comunisti la 19 Octombrie 1952. -

Georgescu

1/226
1/226

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Weiss Ioan născut la 10 Noi. 1910 în Satu-
Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București nr. Thomas Patariu 1

31 Octombrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și - min.

„ s'a terminat la „ 15 și - „

Intrebare: Intrebare:

Cine sunt acele persoane cu munci de răspundere din
aparatul de partid, care ti-au spus că Edlitz este
un element necoruptibil?

Răspuns:

Doi persoane cu munci de răspundere în aparatul
de partid care mi-au spus că Edlitz este un element
necoruptibil a fost unul mai mare nume, (există la
C.C.P.M.R). Cerându-i fapte care să-mi dovedească acest
lucru, el mi-a spus că nu, amintind pe cel din 1948,
înși fără să-mi dea detalii.

Intrebare:

Ce persoane cu munci de răspundere în aparatul
de stat, ti-au spus că Edlitz este un element necoruptibil?

Răspuns:

Persoane din aparatul de stat, cu munci de răspun-
dere, care prin diferite aluzii, fără să-mi dea date
concrete, mi-au dat de înțeles că Edlitz este un

Semnătura,

Ioan Ioan

Urmare: element necunoscut num: Vardau, Andreescu si
Poteneai.

Supra se au citit prezentul proces-verbal de into-
rogatoriu curant cu curant sau constatata ca este
intrebari cu cel aratate de mine, nume si renume
propriu, meslet de mine.

Inchisator.

Quintus

L. de nevroitate.

Wabon

Semnatura,

1 227

Proces-Verbal de interogator

Arestat Wels Frau, născut la 10 IV 1910 în Satu-Mare
de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul
domiciliu în București la Thomas Kovaris, 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

31 Octombrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și - min.

„ s'a terminat la „ 15 și - „

Intrebare: Intrebare:

Care au fost persoanele ce au luat parte la rediinta convocata de Tancu Luca in anul 1949 unde el a amenintat conducerea bancii cu pusecarea pentru faptul ca s'au inceput lucrarile de excavatii dela santierul Marea Voda fara de...?

Răspuns:

La aceasta rediinta au participat ministrii dela Ministerel: Metalurgiei, Electrificării, Construcțiilor și dela altele, vice-presedintele comisiei de stat a planificării și alți ministrii adjuncți pe care nu mi-i mai amintesc.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu eu și eu și am constatat ca este întru totul cu cel aratat de mine, restul și sunt propriu, veridic de mine.

Archiator,
St. de securitate
Milovan

Semnătura, Wels Frau

228

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Weiss Ivan născut la 10 Nov. 1910 în comuna
Șutu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București str. Thomas Matorok Nr. 11

~~La~~ 3 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____ „

Intrebare: Intrebare:

Închela îți cere să arăți cum a răbotat ^{în} conducerea
Comitetului de Finanțe economice naționale înainte de
reformă bancară?

Răspuns:

În statul burghez una din pârghiile prin care
se reglementează circulația fiduciară și prin care
se asigură acoperirea nevoilor de instruire a apa-
ratului de stat este activarea încasărilor de impozite.

Prin această pârghie statul burghez mărește sau
scade impozitele după necesitate, le retrage sau
bani din circulație, le tesorează sau le chel-
tuește.

În statul socialist statul este planificat, ne-
vile de venituri sunt cunoscute pe baza evidențelor
reale și activarea încasărilor veniturilor statului
se face tot în mod planificat în vederea acoperi-
rii nevoilor de cheltuieli planificate.

Semnătura,

Ivan Weiss

Urmare: In cunoasterea activitatii incasarilor in statul
socialist nu are rolul anarhic sau speculativ pe
care il are in statul capitalist.

Conducerea Ministerului de Finante a mentinut
caracterul burghez al activitatii incasarilor ientru-
ntor statului n-a manevrat prin planuri de inca-
sare mai mici decat ar fi permis realitatea.

Planurile de incasari au fost introduse in mod
anarhic tinand seama de soldul contului buge-
tului la Banca de Stat n-au fost facute cu
grijă de acoperire cerintelor de cheltuieli necesare
fidelor de construire a socializmului prin care a
ficut tara noastra.

Prin aceasta ^{intra} conducerea Ministerului de Finante
justifica teoria contra-revolutionara si sabotaj
de a cheltui mai putin decat permitau posibilitatile
reale ale tarii, in scopul de a impiedica indus-
trizarea si apararea tarii.

Pentru camuflajul acestei activitati s-a
facut urmatorul plan de sabotaj:

Odata cu introducerea planificării se data de
1 Ianuarie 1949, Ministerul de Finante trebuia
sa studieze modalitatea introducerii planului finan-
cesc unic sau schemei organizatorice al acestuia.

Studiul necesar trebuia, in mod normal, sa fi
fost terminat in 1948, putandu-se odata cu primul
plan de stat (1 Ian. 1949), sa apara si planul
financiar unic.

Ministerul de Finante nu a studiat modalitatea
introducerii planului financiar unic nici pentru
planul pe anul 1950 si nici pentru planul curent.

Semnatura,
D. I. I. I.

In infuziunea planurilor unice si a planului unic de
planificarii de stat - fut introduse in mod anarhic

Tinut la conducerea
la introducerea
de Finante

+

+

+

+

Urmare: La urmasoare a planului neurotrenturii a planului financiar unic, noi planul de cete parti de neeficiu, cete parti de amortisment, plan financiar de investiti, nu au fost întreprinse.

In consecinta Ministerul de Finante nu a lucrat planificat in modul lui de munca nu se deosebeste de un Minister de Finante dintr-un stat burghez.

Este adevarat ca bugetul tarii cuprinde elementele planului financiar unic, dar nu se confunda cu acesta.

Conducerea Ministerului de Finante a considerat ca introducerea planului financiar unic este inutila si ca bugetul ratiunea nevoile de poverire si planificarea.

De fapt conducerea Ministerului de Finante a urmasit in aceasta linia contrarevolutionara, dupa care seatarele de munca din stat trebuie sa se adapteze bugetului tarii si deci Ministerului de Finante, neluand in seama teza marxist-leninist-stalinista ca financiarul derivate productia si constructia.

De aici rezulta in atitudinea conducerii Ministerului de Finante de a considera legea bugetului ca ceva care nu se schimba, fara a tine seama de realitate.

Din anul 1949 incoace, planurile de productie si constructie trimestriale, sau schimbat datele de planurile anuale initiale. Aceasta ca urmasoare a orientarii întrecerilor socialiste si întaririi necontenite a nebulii de stat in R.P.R. Consecutiv aceste continuturi a fost fraudata de conducerea Ministerului de Finante prin atitudinea de a considera toate legile rigide si neschimbabile si deci sa legea bugetului.

Semnatura,
Gheorghe I. Ionescu

Pececi a avut drept consecinta necesitatea sa treaca la un mod de a planifica si de a construi planurile financiare unice. Astfel, eu stau ca cat de putin de a planifica si de a construi planurile financiare unice. Astfel, eu stau ca cat de putin de a planifica si de a construi planurile financiare unice. Astfel, eu stau ca cat de puțin de a planifica și de a construi planurile financiare unice. Astfel, eu stau ca cat de puțin de a planifica și de a construi planurile financiare unice.

Urmare: O abia consecutiv a acestei atitudinii este
ca planul de stat nu poate fi urmarit si con-
trolat in mod centralizat si conducerea Partidu-
lui a fost lipsita de posibilitatea de a cunoaste
capacitatea reala productiva si de constructie
a R.P.R. Sistemul de evidenta nu a deservit
planul de stat. Adevăratul venit national nu a
fost cunoscut din 1949 încã.

Plus faptul ca planul de stat si planul fi-
nanțelor nu au mers mână in mână sau
se puteau cunoaște adevăratele posibilități de
constructie a socializării si industrializării țării
a fost frântă. Plus manevrarea in mod
durabil al planului de schimburi înconștient.

Planul financiar nu a necesitat, veniturile
netului de stat nu au fost urmarite si controlate
in mod sistematic.

Plus aceste metode de conducere Ministerului
de Finante a arătat adevăratele posibilități ale
țării ^{in scopul} micilor planului de stat.
~~pentru a putea realiza economia materială~~
De fapt, Luca, a micșorat sau nu a spus mă-
riti planul de stat din an in an, a demonstrat
cu cifre statistice ca planul de încercare
nu mai poate fi urmarit și că R.P.R. cheabeste
mai mult decât este permis. Ori, planul de în-
conștient era in așa fel întocmit încât a permis lui
Vălcău să si justifice atitudinea sa depăș-
mărită. Cu toate că reglementarea tuturilor venitu-
rilor statului care se percep de la întreprinderi
se face in trimestrul I al anului următor, odată
cu închiderea bilanțurilor, planurile de încercare

Semnatura,
Dinu Jovan

Urmare: pe terenul I erau mai mici decât pe terenul II, III și IV. 290

Vorbă luca, Jacob și braiu au demonstrat că venitul netului portcular, în special cel țărănesc, nu mai poate fi lăsat cu impozite, protejând și încurajând prin aceasta chibăruirea în detrimentul proletariatului.

La o redută comună cu Comisia de Stat a Națiunii s-a învârtit core conducătorii producției și construcției care a avut loc în Ianuarie 1952, Vorbă luca a refuzat să se conformeze cu cererile mai mult arătate, negând de acord cu cifrele de control propuse de C.S.P. spunând că Statul merge pe o aventură în care el nu este de acord. A susținut că cifra arătată de C.S.P. drept venitul național este exagerată și că venitul netului țărănesc este mai mic: cu 40% decât cifra arătată de C.S.P. ~~ca de fapt~~ De fapt la un simplu calcul de bun simț rezultă ^{ca este posibil} că venitul net este mai mare ca circa 20%, față de cifra propusă de C.S.P.

Ca urmare a atitudinii luate de Guvernul de Front, conducătorii core conducătorii producției și construcției nu au urmat îndeaproape problema planului financiar. Planurile de venituri și cheltuieli nu au fost contestate și urmăriți și aici nu s-a contestat dacă ele sunt întru totul pe realitate.

Guvernul de Front nu a reglementat verificarea bilanțurilor de venit de au core conducătorii Guvernului de Front au fost preocupate de mărirea veniturii naționale și chiar prin urmare

Semnătura,

Dennis

Urmare:

Scoria bilanțurilor de bilanț de au a încu-
rajat prezenta gozprodăseri, rimpă, ear au dus
la subminuarea leului. ^{Conducerea Ministerului}
de Finanț emițes că dăruș de seama, nu sunt
într-o deama reale, totuș nu a reglementat ~~modul~~
de întocmire și de prezentare a acestora,
decât în anul 1951, cu toate că aceste trebuia
ca să fozt făcute din anul 1949. În planul de
munceș și anul 1949 al Dir. ^{de} ~~Finanț~~ ^{normate} ~~de~~ ~~Finanț~~

+ a fozt cuprins acest obiectiv ^{în} ~~în~~ și nu s-a
realizat decât în 1951 căci ^{conducerea} Ministerului de Finanț ^{și} ~~și~~ ^{nu} ~~nu~~ ^{nu} ~~nu~~
era preocupată de a ocunde cu ori ce pută adevăruș.

Systemele de evidență, operativă, contabilă și
statistică, nu au fozt organizate în mod satis-
făcător, eară a dus la un haos în evidență.

+ Modul de întocmire al inventarelor nu a fozt regle-
mentat decât în 1951. Formularistica nu a fozt
reglementată decât parțial și în mod hățit
eară a dus la birocratie și frânarea producției,
cu toate că la multe unități productive și insti-
tuții numărul contabililor era exagerat de mare,
evidențele nu erau făcute la zi și cifrele nu
erau analizate și interpretate după adevăratul
conținut economic.

Trate acestea au contribuit la desorganizarea
economică, a încurajat elementele necinstite,
în ducerea de actiuni duse în vorbă și fraude,
a dat naștere la situații și evidențe nereale, a
pricinuit neglijență în munca contabililor, a
produs neîncredere în planificarea și eviden-
ța realității. Dar în schimb această situație a permis

Semnătura,

Geny Jan

Urmare: conducerea Ministerului de Finante de a planifica realitate pentru a putea suaviza actiunile încorporate în scopul salutarilor. ~~~

230

În elaborarea sistemului de planificare n'era deloc necesitatea a fost o consecință a politicii mai sus arătate. În mod practic cifrele evaluate pe baza datelor statistice au fost trecute în buget drept venituri sau cheltuieli iar Ministerul de Finante a căutat să justifice aceste cifre, activând sau frânând măsurările, adaptând astfel realizările în mod artificial al prevederilor, netinând seama de realitatea necesității construcției pe termen lung cu un eșec mai devreme. ~~~

În economia realității problema pretului de cost este de cea mai mare importanță. ~~~

Conducerea Ministerului de Finante nu era preocupată de această problemă și care o considera cu totul secundară și ea o rezolvă exclusivă a Ministerelor de resort. Din acest motiv, conducătorii multor întreprinderi au căutat să se erigă o mazăre pentru eventuale pierderi și erau preoștii de a acoperi cheltuielile de producție și administrative fără a ține seama de a stabili preturi de cost reale și din ei în ei mai mici. Majoritatea preturilor produselor industriale nu s-au măsurat în R.P.R. cu toate că productivitatea muncii a crescut și utilajul industrial s-a modernizat. Cotele părți de beneficii au fost stabilite pe baza de dări de seamă nereale, ceea ce permitea ocunderea preturilor exagerate. Produl de calcul a pretului de cost nu a fost reglementat în mod

Semnătura,
[Signature]

Urmare: stimate, cu toate ca in Romania bugetul
organului Ministerului de Finante au respectat calculul
preului de cost, intreprinderile industriale, erau
caz de calculare al preului de cost, Ministerul
de Finante n'a dat dispozitie n' au facut un
tar special pentru verificarea calculului pre-
ului de cost. Nici Banca de Stat n'a urmarit
aceasta problema in mod special, iar Banca de
Investitii a urmarit problema preului de cost in
constructie incepand abia in Septembrie 1951.
Conducerea Ministerului de Finante nu era preo-
cupata nici cu urmarirea productiei la Fi' unice,
salariile n' cheltuielile administrative erau dis-
proportionat de mari fata de salariile n' cheltuielile
productive.

La urmare a politici de preturi n' fixe ale etanu-
al din bur ^{nu} de la rate a fost incurajata in ^o ^{facu} ^{an} ^{de} ^{la} ¹⁹⁵¹ ^{an}
artfel si preturile produselor agricole au crescut. Tu-
tarea de cumparare a leului era in continua scadere
caci comerțul de stat nu a inlocuit comerțul parti-
cular pe piata de alimente. Salariul nominal
ramanand același, salariul real a scăzut, sala-
riati neputand cumpara produse alimentare di-
est partial in comerțul de stat iar pe piata li-
bera preturile n' urcau incontinuu. Najivitatea
preturilor industriale nu a scăzut, caci scaderea
cheltuielilor de productie nu a fost o preocupare
urmasa. Pana in tranchia anului 1951, conducerea
Ministerului de Finante nu s'a preocupat de ur-
marirea n' controlul cheltuielilor administrative gos-
podaresti. Proiectele de scheme functionale pe-

Semnatura,

Dinu Ivan

232
Urmare: scutitate care aprobează Ministerului de Finanțe
nu au fost studiate și verificate. Din ~~cauza~~ ^{a cauză} ~~cauza~~ ^{cauza} un-
mărul funcționarilor administrativi era mai mare
decât ar fi fost necesari și salariile oferite unor
funcționi administrativi erau exagerat de mari.

Hotărârea privind schema funcțională a Căsușii
a fost aprobată fără un studiu, cu un număr de
funcționi administrativi mai mare decât necesarul
ier locurile nu au fost ocupate. În Martie 1951 la
Centrula Băncii de Investiții s-a putut reduce
numărul salariaților de la 400 la 250, fără ca
serviciul să sufere. Numărul exagerat de sala-
riați administrativi mărea birocratia și chetu-
elile gospodărești. Direcția Bugetului din Minis-
terul de Finanțe n-a nouat chetuelile adminis-
trative a instituțiilor bugetare până în 1951 cu
toate că înainte de 1947 acestea au fost nouate.

Trate acestea au contribuit la mbrunarea valorii
de cumpărare a leului, ducea la inflație și aremca
povara întreținerii Statului mai mult asupra
proletariatului decât asupra țărănimii.

Controlul prin bu al producției n-a existat. Nu
conducerea Ministerului de Finanțe, și nici a Băncii
de Stat nu n-au făcut dotarea în acortă pcurtă;
chiar hotărârile Comitetului de Ministeri și dispozi-
țiuni date de Ministerul de Finanțe nu au fost respectate.

Jurări politice de credit a Băncii de Stat și felul
cum s-au folosit nominaliveli fondurilor de rezervă
au contribuit la inflație și mbrunarea puterii
de cumpărare a leului. Dobânzi le creditelor, dobân-
zi de întârziere cauzate de blocajul conturilor

Semnătura
D. G. G. G.

Urmare: marea cheltuieli n' impiedeau redarea
pretului de cost. In comisiile de stat s'au format
strucuri mari de mairfur neevandabile care nu se
puteau desface din cauza calitatii necorespunzatoare
trase sau pentru faptul ca piata era saturata de
produsul respectiv. Cheltuielile administrative ale
comisiilor de stat, dobandi supra' credite influ-
entau preturile de vanzare.

Peel for core tehnice sa n' precepe cu aceste pro-
pleme, sa erite aparitia inflatiei este Ministerul
de Finante. Conducerea Ministerului de Finante n'a
baniei de stat a introdus legislatia sovietica, a dat
instrucțiuni de aplicare cu toate ca acestea nu exequi-
deau forsi de continere a ^{nu era nici unu} ~~neobrazatului~~ ^{si} imprimat
o rigiditate birocratica in aplicarea legilor si dispozi-
tiunilor. Cu toate ca conducatorii si executivii intreprin-
dilor aratau imposibilitatea aplicării legilor si dispo-
zițiilor, cu toate ca la cea mai anora lucrare din
lora - banalul - s'a introdus o legislatie adaptata
din anul 1950, conducerea Ministerului de Finante
nu a acceptat nici o propunere si nu a adaptat
sau imbunatatit masurile luate. Propunerile faate
chiar de salariati ai sistemului Financelor nu au
fost luate in seama, astfel s'a depus in 1951 condu-
erii Ministerului de Finante un proiect de modificare
a hotaririi Comitetului de Ministri N° 113 (investitii)
dar modificările sau fost fara suportul execu-
erii Ministerului de Finante abea in Februarie 1952.
- Creditul pe termen scurt in investitii s'au introdus
abea in al 5-lea semestru 1951. Aceasta urmasa a ri-
giditatii si sabotajului din conducerea Ministerului

Semnatura,

D. M. Jovan

Urmare: de Finante.

Conducerea Guvernului de Finante si face raport de:

1. Sa au spus majorarii planului de stat sub motivul
implicitei unitatilor statului. In acest scop a mar-
nat activarea incasarilor, adaptandu-le necesitati co-
munitarii politicei contrarevolutionare. Astfel eu foste ca
repleterea cotelor de beneficiu si amortamente na
impozitului pe circulatia produselor se face in trimestrul
Iutaii al anului urmator, planul de incasari pe acest
trimestru era cel mai mic.

2. Neadaptand sistemul de planificare si evidente
la planul de stat falsifica continutul economic al
cifrelor contabile si statistice, care a lipsit con-
ducerea Partidului de posibilitatea observarii fenomene-
lor ingrijitoare mai de vreme ca Noiembrie 1957.

3. Sistemul bancar a fost dezorganizat din 1947 in-
coace si nu mai deservea productie in mod normal.

4. A neglijat problema pretului de cost si a marit
cheltuielile gospodaresti-administrative prin politica ge-
nitii de state.

5. A introdus legislatie si metode de munca sovietice
neadaptate gospodariei de constructie a socializmului si
fara noertia, compromitand astfel planificarea si
evidente sovietice.

6. A refuzat studierea propunerilor de modificare
si de adaptare a legislatiei.

7. A executat un control financiar brevettic
gros si nu s-a condus Partidului de adevarate
si fructe economice.

Dupa ce am fost prezentul procurorului de interogatoriu curant eu curant si am constatat
ca este a trimis eu cele notate de mine, restul si semnez propriu mult de curant.

Inchietator
H. de securitate
Wahner

Semnatura
[Signature]

3
239

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Wells Ioan, născut la 1 Oct. 1910 în Fatu-Mare
de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul
consiliu în București Str. Thomas Karamik Nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 2 și - minute

„ s'a terminat la „ 5 și - „

Intrebare: Intrebare:

cum a sosit la conducerea Ministerului de Finanțe
planul de stat prin reintroducerea principiului auto-
finanțării în investiții?

Răspuns:

În fundamentarea investițiilor, la alcătuirea planului
de investiții n' decizia planului de stat n' problema
importantă, este problema autofinanțării. Unitățile
economice ale statului sunt obligate a versa
artele parti de beneficii și amortizamente la timp
șimplu, căci investițiile se desfășoară în primul rând
din aceste vărsăminte și numai în al 2-lea rând
din bugetul țării. Unitățile economice primind fa-
duri pentru îndeplinirea planului de investiții
chiar și în cazul când au vândut cote de beneficii
și amortamente nu sunt interesate la vărsarea în
semen a acestor ~~artele~~. Mai mult la alcă-
turarea planului de investiții nu se ține cont, în

nu se utilizeze
incaput s'ito fi
anului paus
gungu la
unul interes
deci si ne jand
o mai revine cu
stale
stud
stocuri un
dianar
by

cu câștig șteu
de mial
Ding Jan

Semnătura,
Ding Jan

Urmare:

acest mod de posibilitate proprie ale unitatilor; acestea nefiind interesati a răsăsa beneficii din ce în ce mai mari. (În statul voritor la stabilirea cifrei de control de investitii trebuie să se țină cont de fondurile auto-finanțate.)

Conducerea Gu. de Tr. căutând justificare în acțiunea de a reduce cifra planului de stat s-a învânat mult faza de propuneri, n-a înțeles principiul autofinanțării n-a nici s-a popularizat acest principiu. Prin aceasta a sabotat planul de stat și aducerea pe teren de cot (Prin ~~reducerea~~ reconstrucția întreprinderilor în vârstă de beneficii din ce în ce mai mari), lipsind de un stimulente pentru dezvoltarea țării.

Chiar după introducerea acestui principiu din Dec. 1951 conducerea Gu. de Tr. n-a luat nici o măsură să se pună neapăsător în aplicare planului financiar, n-a n-a dec. a beneficiilor de finanțare la sabotat buna funcționare a acestui principiu și pe anul 1952.

După ce am avut prezentul proces-verbal de interogatoriu curânt cu curânt n-am constatat că cele arătate corespund cu ~~realitatea~~ cele arătate de mine, notam n-a deunet propriu rezultat de mine:

Încheiat.
St. de Tr.
Mihail

cu curânt sters de mine
Prin Gu.

cu curânt sters de mine
Prin Gu.

cu curânt sters de mine
Prin Gu.

Prin Gu.

Semnătura,

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul. Wesu Ioan născut la 10 Noi 1910 în totu-
More, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în București. St. Thomas Kessler Nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 0 și 15 minute

" s'a terminat la " 2 și — "

Schimbat
ul. Sorez

Intrebare: Intrebare:

Dupa evenimentele din Martie 1952, Vijoli și Jacob,
ce date țiau cerut să le procure și să-i informa?

Răspuns:

Dupa evenimentele din Martie 1952, atât Jacob
cât și Vijoli mi-au cerut să le furnizez date am-
pla greșelilor ce ar fi fost săvârșite de bucuria de
stat și Planificării. Jacob mi le-a cerut cu ocazia
unei întâlniri cu el la Ministerul de Finanțe, iar
Vijoli mi le-a cerut la telefon. Nu am orstat
ce amune greșeli cauze. Nu le-am dat.

Intrebare:

Ce direcții ai avut cu Laxăr Constantin după
arestarea lui Jacob?

Răspuns:

Dupa arestarea lui Jacob, (împreună și al lui
Aprile 1952), a reuit la mine Laxăr Constantin, șeful
directiei al funcționării economice naționale din

Urmare:

Ministerul de Finante, care mi-a spus ca a
fost intrebat asupra activitatii din Ministerul de Finante
in timpul cota fort acolo. Amme ce relatii au fost
intre varfurile din Mu. de Fin. (Jacob - Gicu) intre
directori, cum au lucrat directiile si care au
fost relatiile intre ele.

La intrebarea pura de mine, care se intereseaza
de acestea, mi-a vrut sa-mi dea nici un raspuns.

L-au sfatuit sa spuna tot adevarul.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interoga-
torie curvant eu curvant si am constatat ca cele orator
compund intre totul cu cele afirmate de mine, sunt
si cumva propriu necesit de mine.

Archetator

St. de Sec.

Atolna

King Jan

Semnatura,

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Weiss Ioan, născut la 10 No. 1910 în Satu-Mare,
de naționalitate română; de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în București ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) str. Thomas Masarik nr 1

4 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 5 și - minute
„ s'a terminat la „ 8 și 15 „

Intrebare: Subiecare:

În procesul verbal de interogatoriu din 7 Oct. 1952, ai spus
că ai discutat cu persoane cu nume de răspundere din
alte sectoare de activitate despre situația din Mușterul
de Fucante și despre conducerea acestui Mușter. Acela
și cere ca la această afirmație să arăți cu cine amme
și ce probleme ai discutat.

Răspuns:

În decursul anului 1949 am discutat cu Horu, Porteneș și
Kamer - din conducerea Canalului - faptul că Vasile
Luca este influențat în rău de adjuncții săi, din care
cauza reface greutatea în finanțarea Canalului.

Vasile Luca a acordat numai cu multă greutate
fonduri pentru finanțarea Canalului, era neces de mul-
tiple intervenții.

Nici Horu și nici eu nu ne-am dat seama că Vasile
Luca însuși este împotriva începerii și continuării lucra-
rilor dela Canal.

Semnătura,

Ioan Weiss

Urmare: In 1949 pe baza dispozitiilor date de Horu, s-au platit salariile angajati pentru santonul din ex-deplorati din Bucuresti salarii de santon, conducerea Ministerului de Finante a trimis o echipa speciala de control, exploatand gresala facuta pentru a arata ca conducerea Canalului nu respecta legea si pentru a o indemnua (in greceal pe usuc) de a se aplica in mod rigid. Au fost ar fi crescut o parte in unitatea de conducere a Canalului, ar fi inceput neinceperea lucrarilor de escavati si in fapt reducerea la indeplinire a Hotaririi Partidului.

Am discutat in 1949 cu Paul Marou, directorul bombenului, - care a furnizat baraci Canalului - si care cerea plata acestora fara a putea furniza toate documentele necesare platii, ca legea adusa in 1949 la propunerea Ministerului de Finante, mult rigida si nu corespund situatiei economice din noi. (Hot. 1113 si altele de care nu mi aduc aminte).

Am discutat in anul 1949 cu Cornel Popescu, directorul contabilitatii din Ministerul Petrolurgiei, faptul ca legele financiare nu sunt adaptate realitatii si ca nu sunt prezent de studiate si experimentate.

Tot in anul 1949, am discutat cu Horu, faptul ca Jacob nu are metode de munca caratase, ca initiativele sunt gairute in Ministerul de Finante. Aceasta afirmatie o bazet pe faptul ca in 1948 l-au criticat pentru ca nu a lucrat in colectiv, si-a sunat acordat acestor in mod formal, dar in fapt el nu si-a schimbat metoda de munca.

Cu Horu si Portencu am discutat si asupra unor fapte din trecutul ministrelor adjuucti dela Finante.

Afel am aratat ca Jacob nu caratase cu fote

Semnatura,

Gen. Jan

237

Urmare: proprietarii a fabricii, Derruata "olin Bluj", n'
ca' nu s' vorbeste bun despre el in orasel Bluj; despre
Podoran au aratat ca dupa' parerea mea este un
politician n' fuzi de raspundere; iar despre Brain
au aratat ca a fost oport n' impotivant legionar.
Insa' brain nu a spus ca i' treuta a primit la dnu'
n' ca a fost impotivant legionar.

Dupa' ce am citit prezentul proces-verbal de inter-
ogatori eu am avut in curant n' am constatat ca' este
astremai in cele aratate de mine, restul n' suntex
propriu, venlit de mine.

Lu chetator

H. de sic.

Molover

Paul Jovan

Semnatura,

(7) 238
~~237~~

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Wein Trau, născut la 10.IV.1910 în Satu-Mare,
de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul
domiciliu în București Str. Thomas Kossuth Nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5.IV. 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute
" s'a terminat la " ..... și " .....

Intrebare: Intrebare:

Care a fost activitatea lui Jacob pentru a evita în
anul 1950 o întreprindere între consilierul sovietic de pe
lângă Ministerul de Tranzit și conducerea bonalului?

Răspuns:

Consilierul sovietic din Mu. de Tranzit și-a exprimat în
repetate și duritate dorința să vadă lucrările bonalului.

Între 7 și 8 din luna aprilie 1950 (luna și lunașii mei
amintite) am fost înținat telefonic de Borbu, șeful
secției franceze din Partidul Popular din Constanța, că
Jacob, Craiu și consilierul sovietic din Mu. de Tranzit
sunt în orașul Constanța și că sunt căutat de ei
fără să mă poată găsi. Ținut de acest fapt (biu-
roul de la bonalului erau alături de P. Popolar
Constanța), mi-am dus imediat la reședință de unde
am vădit Jacob, Craiu și consilierul sovietic au plecat
într-o dată într-un timp în port și pe mare. După
ce s-au întors și am răstăruit, consilierul sovietic mi-a

un curant sters
de mine
Wein Trau

Wein Trau

Urmare: ^(P) mus ca' ne-au cautat pe Hru si pe mine, in nora zilei trecute si dimineata fara sa ne poata gasi. Atat Hru ca si eu in nora aceea si in dimineata zilei respective am fost prezenti la birou si train arata ca ei au intrebata pe multi oameni de serviciu care ar fi spus ca noi am plecat acasa; iar Jacob mi-a spus ca nu a putut primi legatura telefonica cu banalul. Fapt este ca Jacob in dimineata zilei respective a trecut de mai multe ori pe langa cladirea unde ~~se afla~~ buna conducerea banalului, fara a intra in cladire, iar dupa ce eu i-am gasit sa dus sa-i radea capul ce se afla la o colona de opii pe litral; consilierul nostru, nu a putut vedea aproape nimic din lucrurile banalului si nici metropole de atunci recomandate de el, cu toate ca principala ^{scop} ~~scop~~ deplasarii sale (chiar din observatia lui) a fost vizitarea banalului. Prin aceste manevre Jacob a cautat sa impiedice buna unui contact direct terenu si oferturi ale consilierului nostru catre conducerea banalului. Descutand cu train, mi-a. rememorat ca si parerea lui este ca Jacob a facut o manevra intentionata. Aceasta era de altfel si parerea lui Hru si Potene.

un curant
de mine
Pierre

Dupa ce am cetit prezentul proces-verbal de interogatoriu curant cu curant si am constatat ca este in treaba cu cele aratate de mine, sustin si reunez propriu rezultat de mine.

Ancheta la
H. Tabirac Me.

Philippe Jean

5

239

Proces-Verbal de interogator

Arestat u. l. Weiss Ioan născut în 10/10/1910 în Satu-Mare, de naționalitate română de profesie funcționar cu ultimul domiciliu în București, St. Thomas Vasile 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

București 5 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 1 și 5 min.
„ s'a terminat la „ 6 și — „

Intrebare: Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 7 Oct. a.e. ai afirmat că investițiile planificate pentru primul trimestru al anului 1951 nu au realizat în proporție de numai 26% față de planul trimestrial. Care sunt cauzele care s'au creat și care sunt cauzele nerealizării investițiilor planificate pentru primul trimestru al anului 1951?

Răspuns:

Cauzele nerealizării investițiilor planificate pentru primul trimestru al anului 1951 sunt următoarele:

1. Fișele de proiectare nu au fost reglementate în anul 1951 și fondurile necesare începerii unei lucrări de investiții se acordau de Banca de Investiții numai pe baza derizului obiectului principal de construcție. Din acest motiv lucrările de organizare a șantierelor nu puteau fi începute decât odată cu lucrările de bază care dădea naștere la întărirea executării lucrărilor.

Principala de acoperire a stărilor este conducerea Ministerului

Semnătura, [Signature]

Urmare: năuă de Fuară care n-a plătit impozitul

Enunțurile de a reglementa gazele de prețuri scade

cu vînzătoare în regim de negociere a mărfurilor

(Informația nr 3 din Ser. 199), precum și enunțurile

Banilor de investiții care pînă în numărul II 1954 au

adunat bugetul de regim și a mărfurilor pe

partea de dîre portabilă și a aplicat în mod invers

tre deprimite de către Ministerul de Fuară.

-2- În planul de stat se înțeleg și planul în-

caz neprețuit și neamplorat.

-3- Planul de enunțuri în așă înțeles și înțelesurile

bugetare de investiții nu s-au aplicat în mod invers

în enunțurile primare înțelesurile înțelesurile

fiuante care au fost capm înțelesurile nr 3 a sursei înțelesurile

deprimite enunțurile de enunțuri pînă în înțelesurile

gub. de 15% n-a reglementat enunțurile în enunțurile de

în 1951

-4- Fișă materială de enunțuri în care au

-5- Fișă materială înțelesurile în enunțurile, din

care enunțurile înțelesurile de Fuară care trebuie să

înțelesurile înțelesurile de enunțuri înțelesurile

ca și din care au fost de investiții care pînă în 1951

n-a aplicat n-a aplicat enunțurile înțelesurile de

acorda fișă materială.

-6- Negocierile înțelesurile de prețuri și gazele

ca în prețuri sau înțelesurile înțelesurile înțelesurile

fișura prețurilor mai cuprinde din mod important

înțelesurile înțelesurile înțelesurile înțelesurile

De acesta fapt este înțelesurile enunțurile înțelesurile

Semnătura,
[Signature]

Urmare: de Finaute pentuca nu a replementat organ-
izarea unitatelor de proiectare prin trecerea acestora
la institutiile bugetare, cat si prin aceea ca
a permis plata proiectantilor particulari cu re-
numeratii mult mai superioare celor dela insti-
tutiile de proiectare.

Dupa ce am cetit prezentul proces verbal de
interogatoriu curant eu curant si am constatat ca
corespunde totocmai cu cele aratate de mine, nes-
teti si semnez propriu dupa lit de unu.

Inchelat
H. de neuritate,
Mahaen

Mein Jan

Semnatura,

8 2/10

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Weiss Ioan, născut în 10 Noiembrie 1910 în comuna Sotchi-Pare, de naționalitate română de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în Str. Tomias Bravari nr 1 București (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14 Noiembrie 1952
Orașul București

Interogatoriul a început la ora 0 și 35 min.
„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu din ziua de 14 Iunie 1952 ai declarat că ai îndeplinit funcția de Director General al Băncii de Credit și Investiții. Te cheamă să cere să știi când ai preluat această funcție?

Răspuns:

Singur mi-au dat titlul de Director General. De fapt am condus Banca de Credit și Investiții din luna Aprilie 1951 și răspund pentru actele mele. Această răspuns am primit-o de la secretariatul Partidului.

Intrebare:

Cum era organizat B.C.I. în momentul când ai preluat conducerea ei?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte de forma organizatorică pe care o avea B.C.I. în momentul când am preluat conducerea ei. Știu însă că a avut un director, 3 directori adjuncți, un număr de consilieri - "cuma 5" -; șef contabil nu era numit.

Intrebare: Dă ce elemente ai cu ce funcții ai

Semnătura,

8
Urmare: format colectivul de conducere al B.C.T.?

Răspuns:

Nu am format un colectiv nou ci a rămas cel vechi, care în totalitate era compus din elemente necorespunzătoare. Astfel, Octav Livezeanu era incapabil de orice muncă.

H. Topciu, era inactiv, dualist bolșevic și cu programe de muncă reduse.

E. Mendel, nu mi s-a comportat în regulă în aplicarea legilor și dispozițiilor, se ținea în muncă și fugea de răspundere.

Horvath, profesional nelămurat.

Boasiluk ^{selecționabil} a fost dat în judecată pentru fraudă la comisie. Din punct de vedere politic: Octav Livezeanu avea atribuțiile de partid neclărite fapt pentru care i s-a redat carnetul de Partid.; Mendel și Topciu au fost de fapt exclusi din Partid, fiind elemente dușmănoase. Horvath și Boasiluk mai erau membrii de partid.

Întrebare:

Ce fel de relații ai avut cu aceștia?

Răspuns:

Cu aceștia nu am avut relații de prietenie sau familiare. Cu ei am avut relații normale de muncă.

Întrebare:

Ce măsuri ai luat de a îmbunătăți componența colectivului de conducere al B.C.T.?

Răspuns:

Am făcut propuneri în urechii mele în repetate ori șefilor Plan Financiar din C.C. P.M.R. și șefilor conducerii a Ministerului de Financiar pentru intervenția cu elemente manageriale, a lui Livezeanu, Mendel și Topciu. Vorile Luca spera că schimbarea lor este inoportună. Abia în toamna anului 1951 mi s-a spus să-l concediez pe Topciu, lucru ce l-am făcut în ianuarie

Semnătura,

Urmare: anului 1951. Livesteam n' Meude? au ramas in
B.C.J. până la arestarea mea.

Intrebare:

Care a fost aportul adus în muncă în cadrul B.C.J.
de colectivul său de conducere?

Răspuns:

Colectivul de conducere al B.C.J. a dus o activitate slabă,
nu a avut inițiativa constructivă și nu sunt în propuneri de
îmbunătățire a muncii. Din această cauză activitatea ^{B.C.J.} a suferit
în general.

Intrebare:

Ce metode ai întrebuințat pentru a îmbunătăți activitatea
colectivului de conducere al B.C.J. în timpul cât ai condus
B.C.J. ?

Răspuns:

Sau ținut numeroase sedințe ale colectivului de conducere plus
reunirile organizației de bază partid, săptămânale sau peri-
odice, aproximativ 20-25 de sedințe. În aceste sedințe se
analiza munca în mod critic mai puțin auto critic și
se trasau concluzii.

Intrebare:

Ce funcție a deținut știrea în cadrul B.C.J., când
și de cine a fost numit ?

Răspuns:

A fost numit de Vont Luca, fost ministru al Finanelor,
în funcția de Director General Adjunct ^{al B.C.J.} din 15 Iunie sau
Noiembrie 1951. Nu știu precis luna în care a fost numit.

Intrebare:

În delegația semnată de Vont Luca în Martie 1951
reuna că ești delegat la B.C.J. în calitate de Director
General ?

Semnătura,

Geno Joan

Urmare: Răspuns:

În delegația revizuită de Vănel Luca în Montreuil 1957, nu reușea să-mi transmită delegat ca Director General ~~delegația~~ al B.C.T. Firmă a avut mereu în mod categoric.

Intrebare:

care a fost forma organizatorică a B.C.T. în timpul cât duminică ai condus B.C.T.?

Răspuns:

- În perioada care am condus B.C.T. forma sa organizatorică era următoarea: 4 sectoare conduse de câte un director, iar acestea la rândul lor erau alcătuite din 13 Divizii conduse de câte un șef de divizie, diviziile la rândul lor erau formate din mai multe grupe, epurări de șefi de grupe.

Șefii Sectoarelor financiare erau formate din: Direcția Financiară Industrială, Dir. Financiară Agricolă; Dir. Financiară Institutelor, Dir. Financiară Construcțiilor; Divizia Credit și Dir. Studii și organizare.

Sectorele control era format din: Direcția Industriei și Control și Dir. Control Tehnic.

Sectorele administrative era format din: Direcția Secretariat și Dir. ~~Administrative~~.

Sectorele contabilitate era format din: Direcția Contabilitate; Dir. Financiară și Dir. Control Financiar.

De asemenea mai erau: Dir. Cadru și Dir. Planificare, care depindeau direct de Directorul General al B.C.T. iar din Dec. 1951 Dir. Planificării depindea de Dir. General ~~delegația~~.

Intrebare:

Cum era Dir. Met. Financiară, cum a muncit și ce stă de seama?

Răspuns:

În perioada cât am fost Dir. General al B.C.T., Directorul Sectoarelor Financiare a fost Mendel ~~Emmanuel~~, care a muncit

Semnătura,

Henri J. J.

Urmare: rector, birocratic și fugă de răspundere. În decembrie
anului 1951 am aflat de la Grădinaru - rectorul raionului 243
de Partid Tudor Vladimirescu din Buc. - că Heudel ar fi fost
expulzat, că a fost ardatul întreprinderii, bomoni în
te de 23 Aug 1944 în casa sa în ziua de 23 Aug 1944 a fost
președintele al comunității evreiești din Jilava, iar de la
bovaci Pius am aflat că Heudel în timpul pregătirii
contra evreilor era arcașul șarilor.

Întrebare:

Cine era Directorul rețeauii Control și ce ști după el?

Răspuns:

Directorul rețeauii Control a fost H. Popciuc, care
nu a dus un activitate fugă de orice răspundere. După
frecvența lui nu știu nimic, însă știam puțin că este
exclus din partid. Întrebare:

Cine era Directorul rețeauii administrației cum muncea
și ce ști după el? Răspuns:

Directorul rețeauii administrației era Lăbureanu care
era incapabil de orice muncă. După frecvența lui nu
știam nimic. Întrebare:

Cine era Directorul rețeauii contabilă tot, cum
muncea și ce ști după el? Răspuns:

Directorul rețeauii contabilă tot a fost Ghencea Victor
era bun profesionist, a adus un bun aport în muncă
unde era comod. Studiind obiectul lui de Partid am
aflat că Ghencea Victor ar fi fost acuzat că în 1947 ar fi
făcut afaceri în timp ce era la comanda Băncii Naționale.

Întrebare:

Cine erau șefii de Divizii, cum munceau și ce ști după ei?

Răspuns:

Șeful Div. Financiară Industriale era Măciucă. Era bun profesionist.

Semnătura,

[Signature]

Urmare: La începutul anului 1952 erau doi să-l schimb, deoarece afloarea din domeniul profesional că în trecut ar fi fost actoriar la o bancă.

- Șeful Div. Financiară Agricultură era inginerul Ștefanin, ținea munca destul de bine. Nu mi-a aduc aminte prea mult de activitatea lui din trecut. Cred că a fost membru al unei partide stăruie.

- Șeful Div. Financiară Industriilor era Bănuș, care era corect și ținea dintr-un punct de vedere. Trebuia să ai o ajutoare în muncă, lucru ce s-a făcut și de mine personal.

- Șeful Div. Financiară Construcțiilor era inginerul Bacalbă, care munca bine. Era însă un element dubios, ~~referat~~ nu a dat relatări asupra trecutului său.

- Șeful Div. Credit era Neumann. În trecut, știu că în ce an, pe timpul regiunii burghizo-muncimă, Neumann a fost puțin procurator la Banca Creditului Românesc.

- Șeful Div. Studii și organizare, a fost Bărdan, care munca foarte bine. El a fost adus de mine de la comanda de stat a standardizării. A fost ser de mine la începutul anului 1952, deoarece afloarea că avea un trecut dubios.

= Șeful Div. Controlului tehnic era inginerul Cristoborean, fost antreprenor, iar șeful Div. Control și îndrumare era Negreanu, exclus din partid pentru trecutul său. Amândoi erau buni în munca profesională.

= Șeful Div. Secretariat era Sădăreanu, iar șeful Div. Administrativ era Tohăneanu, Amândoi muncau bine și erau elemente corecte.

- Șeful Div. Control Financiar era Teranu, iar șeful Div. Financiară era Lazăr. Amândoi erau elemente corecte și muncau bine în profesional.

- Șeful Div. Contabilitate era Weinberg, element exclus din partid pentru trecut necorespunzător, însă era foarte bun în profesional.

Semnătura,

Danijă

Urmare: Şeful Div. Planificării era Păunescu, foarte bun profesionist, însă cu talentul dubios, deoarece din dorul lui rena că a fost omul de încredere al regimului auto-merican.

Şeful Div. Cadre era Nitescu Victoria, staruţoasă în munca însă referenţială.

Şeful Biroului Special era Valentin Ioan - responsabil politic şi profesional.

La venirea mea în B.C.T. doozorele de cadre pe linie profesională ale nefilor de Divizia nu erau făcute. Ele s-au făcut abia în cursul anului 1951. Şii nefii de la Divizia arătaţi ca necorespunzător politici deoarece erau dubioşi, i-au înlocuit pe neîmunit pe motivul că erau buni profesionişti şi timpul care mi-a stat la dispoziţie (toamna 1951 primăvara 1952) era prea scurt pentru a ridica alte cadre.

Intrebare:

Care era compoziţia funcţionarilor din B.C.T. în timpul când ai fost numit director general al B.C.T.?

Răspuns: În acel moment nu exista o evidenţă în din cei circa 750 funcţionari cât erau în Bucureşti numai 60 aveau doozore de cadre profesionale întocmite. Au înfiinţat un regulament şi o evidenţă precisă a personalului. Această evidenţă nu a fost totalizată şi actualizată până la arstarea mea pe motivul că majoritatea unităţilor nu au avut nevoie de cadre până în toamna anului 1951 şi întocmirea doozorelor nu fusese terminată. În urma constatărilor mele pe teren am ajuns la concluzia că majoritatea funcţionarilor sunt elemente mic-burghaze şi unele care elemente burghaze şi nu mizerabile. Şii punctul de vedere al

Semnătura,

Urmare: aproximativ 90% din membrii de partid sunt
elemente noi, dintre care 60% din deplasare,
este de natura chimicilor stricti ale sine care
sa situare cu exceptie rare din elementele
terestre. Exemple de elemente care trebuie esuzitate
B. E. Y. sunt: Hoci, dictionare la manuale B. E. Y. Buc
con ore 4-5 frazi anuale de organe de nutritie nutritive,
putem economisi dinaintea in puterea lui in artifice,
sa puti unii de discutii ad dictionare nutritive,
sa guere membri de partid, care a fost reclusi in marea
din boue. Vigneti dictionare la manuale B. E. Y. Buc. care
a intrat fume la nitrite legative impinatate, a puteri
din boue. Amintesc, pot merita de organizarii de base
V. I. H. din B. E. Y. a fost putri in flagan de put. Pura
fumei din bucurand urei citate de-a lui. Inel a puti sa
din nutritive. Sing. Reducere de la manuale B. E. Y. Buc.
con sa ducit a fi puti in putri, ducit de putri putri
impinatate. Sing. ce are putri nutritive putri putri
de de. Pardon sau a fi. de de. In ducere, a putri a ducit.
Inceptor Londra, ~~la~~ ducere nutritive, puti concuri sa
concuri de emet din nutritive, in putri de nutritive
de emet de nutritive nutritive. Vigneti de nutritive nutritive
putri a puti sa putri din boue in care a nutritive
Vigneti a puti sa putri de la. In ducere nutritive nutritive.
puti ducit in nutritive nutritive in nutritive nutritive.
H puti sa putri de la boue la nutritive nutritive la 1952.
Nutor Bader nutritive la nutritive nutritive la nutritive
in putri nutritive nutritive nutritive nutritive nutritive.
m a puti nutritive nutritive nutritive nutritive nutritive.
un putri nutritive nutritive nutritive nutritive nutritive.
Ducere nutritive nutritive nutritive nutritive nutritive de

Semnatura
Ducere nutritive

Urmare: Antourenu cu un ofiter. Vanliu inspector la B.C.T. a fost secretar general la un minister in timpul regimului burghez-moscovit. Inginer Serbau inspector sef la B.C.T., este fin de moxie. Acestia doi urmasi si altii nu au fost indepartati pe motivul ca erau buni profesionisti, nu aveau munci de raspundere

Intrebare:

Ce influenta a avut in activitatea B.C.T. mentinerea elementelor necorespunzatoare din punct de vedere politic si profesional?

Raspuns:

Elemente necorespunzatoare din punct de vedere profesional nu au fost mentinute, a fost un lucru in mod categoric. Mentinerea elementelor necorespunzatoare din punct de vedere politic s-a manifestat in activitatea B.C.T. in felul urmatoar: Colectivul de conducere nu a introdus metode corespunzatoare in finantare, evidenta si control. Nici sefi de divizii in balterunilor nu au facut propuneri in acest sens, din care motiv Banca a lucrat in mod birocratic, centralizat - pama intre urma anului 1951 ceea ce a avut ca rezultat frânarea indeplinirii planului de investitii. La aceasta situatie a contribuit deosebit de mult de initiativa a masei de salariatii din centrale si mensalele B.C.T. care au dus la indeplinire atributiunile ce le revineau in mod formal.

Intrebare

Care au fost persoanele introduse de demnitate in B.C.T.?

Raspuns: Toate dispozitiile de angajare le-am dat prin serviciul de cadre al B.C.T. Cei pentru care eu am dat dispozitii de a fi angajati sunt urmasii: 1) Salariatii la mensala B.C.T. Tg. Mures, pentru o munca fara raspundere, mi-mi

Semnatura,

[Signature]

Urmare: aduc aminte numel ei, însă Jacob mi-a dat cererea și împreună cu scrisoarea adresată către V. Luca prin care solicita angajarea ei. Jacob mi-a spus că această persoană în timpul ilegalității i-a dat lozințe atât lui cât și lui V. Luca; 2. Secretara mea Eva Kruk. 3. Membru în Bardon' Căinos, care mi-a fost recomandat în timpul de Hosu. Bardon' Căinos a fost nereș de mine din cauza înaintea de debarcarea lui Luca, pe motivul că în trecut a fost legionar sau simpatizant legionar. Pe el l-am nereș mai mult pentru faptul că promiseseu acest ^{nume} ~~nume~~ Nelu înainte a C.C. P.M.R. care mi-a spus să-l analizez mai bine dacă este poate fi menționat sau nu, însă din cauza anului 1951. În afara de persoanele arătate mai sus, pe baza de intervenții n-a mai fost angajată nimeni. -

Întrebare:

Cum s-a executat în cadrul B.C.J. Hotărârea Comitetului de Ministri Nr. 1478?

Răspuns: Percentajul stabilit de reducere al personalului pe baza H.C.M. 1478, în cadrul B.C.J. a fost îndeplinit. Această reducere am făcut-o în felul următor: Au fost șterse din numărul B.C.J. în cadrul B.C.J. acele persoane care erau nerecunoscătoare din punct de vedere politic și profesional și menționate numai acele persoane care erau necesare pentru bunul mers al băncii cu toate că erau nerecunoscătoare din punct de vedere politic. -

Hotărârea s-a dus la îndeplinire de către unele prin serviciul de cadre și ajutorul organizatorilor de partid și de masă. Nu pot să dau exemple concrete în acest sens pentru că mi-ni aduc aminte. ~~~

În afara de H.C.M. 1478, am avut cadrele la o dată pe care nu pot să precizez între Dec. 1951 și Martie 1952, un tablou de persoane cu numele de

Semnătura,

Quirina

Urmare: raspunsuri, din centrala B.C.T. mersala
Buc, care sunt neconspunatoare politice, Te baza
acelui tabel, la dispozitia mea Des. de Cadre a
facut propuneri pentru revotarea lui Poranichereu n.
Ucr, ref. de grupa la centrala B.C.T. n. dupa cat uni-
oventere n. pe fiecare ref. de Des. Directorul Mendel
in a carui subordine erau acesti salariați a arstat
in scris ca sunt indispensabili serviciului n. au fost
insistentă mea a permisat in parte luata; lucrul
e n. a determinat sa renunt la intentia mea.

Intrebare:

Cum ai colaborat duminete cu Des. de Cadre din
B.C.T. pentuca ea n. n. pota duce la indeplinire
sarcinile ei-revenea?

Raspuns: Des. de Cadre a centrlei n. grupa de
cadre din mersala Buc. au fost unitate cele mai
multe oprijite de catre mine in munca. I-au trimis nume-
roze ridate de lucru la care am participat, au intervenit
pentru a fi oprijite in munca de catre Director de Cadre
din Comitetul de Finante n. nu au fost pretinut n. nici ref.
Luri din partea mea la propunerile lor pentru revotarea
elementelor neconspunatoare.

Intrebare:

De la cine n. ce recomandari ai primit in legatura
cu politica de cadre?

Raspuns: Vorsti Luca in Aprilie 1951, dupa restructu-
rările din Kartie, mi-a spus sa nu revot cadre profe-
sionale bune p. considerente politice. Tar Fora dela
notre plan finante a C.C.P.H.R. de altfel n. Luca V. au
refuzat revotarea lui Mendel. Muresanu n. Demeter,
au directat cu mine in privinta politicii de cadre

Semnatura,

Urmare: core trebuie dusă în B.C.T. arătându-și că tre-
buie să dau afară toți bandiții, însă eu nu am
fost de acord și le-am adus injurii. Aceasta pentru
faptul că criteriul lor de a caracteriza un bandit
eu nu-l accept, deoarece eu am alt criteriu deosebit
de al lor. Alte indicații în privința soluțiilor de cadre
pe care trebuie să duc în B.C.T. nu am mai primit
de la nimeni.

Intrebare:

Pe politica de cadre ai dus dumneata în cadrul B.C.T.?
Răspuns: Cu toate că la Canal am dus o politică de
cadre răsunătoare și am avut de reținer și promovare a
elementelor muncitorești (am fost evidențiat pentru acțiunile
de comitetul de Partid) odată reuit în B.C.T. treptat am
părăsit această politică.

În Partid 1951 am conceput pe baza de criteriu
politic un număr important de salariați (peste 100),
acțiunile în urma propunerilor organizației de bază de
partid și am adus de la Canal 20 cadre tineri de
origini precalsă țărăni muncitorești și muncitorești. Tot atunci
am stăruit pentru schimbarea întregului colectiv de
conducere, atât la Vornic Luca cât și la neșter plan
finanțiar a C.C.P.M.R. și la org. de Partid a Capitalului.
Parțial eu acțiunile și au organizat și cursuri profesio-
onale pentru calificarea elementelor tineri, la B.C.T.

Atât Luca cât și autorajul lui (Lidnitz) mi-au
făcut atenție că sunt plângeri contra mea că am
concedat profesioniști buni. - Chiar Luca a caracte-
rizat ca proste intenția de a pune directori munici-
pali și mi-a sfătuit să fiu prudent opunându-se în
acelorași timp în privința concedării lui Mendel, deoarece

Semnătura,

Urmare: în Topciu chiar când a intervenit consilierul
nostru. Sub influența medicului putred din Muștel
de Fântâna, am părint' bluda ce-o adoptare în viață și
cu toate că puteam să mă lipsose de cei trei directori
necorespunzători, lucru ce ar fi dus la îmbunătățirea
muncii, nu am făcut-o. În Octombrie 1951, Vasile
Luce l-a trimis la B. C. T. și pe stroc Mihnea.
Recunosc că trebuia și puteam să-i dau ogoră
pe directori și să mi-l primesc pe Mihnea, căci
V. Luce nu-mi putea face nici un rău, deoarece
când era vorba de probleme profesionale și-l
am evitat cu demnitate mea și imediat ceda.
Un articol de presă l-am avut atunci când a fost vorba
de aprobarea decretului 59 de către Ministerul de Fântâna,
și Vasile Luce opunându-se eu l-am amenințat cu
demnitate, iar el a cedat.

N-am făcut acest lucru căci influența lui Vasile Luce
și vorăla erau stăpâne pe mine.

Deși motivul că n-au fost schimbati directorii, nu s-au
schimbat nici șefii de Divizii, care în majoritatea
lor erau necorespunzători, căci directorii se opuneau.
În această situație mă complăceam, deoarece lipsea
un control de cadre al unui for superior și era mai
comodă pentru mine.

Întrebare

Care sunt consecințele politice de care dusa de
slăbiciune în cadrul B. C. T. ?

Răspuns: Prin menținerea în funcție a elementelor pro-
fesionale coresponsabile dar politic dubioase muncii
în Banca de Investitii a suferit căci n-a dus formal,
lipsită de inițiativă; șefii practici sau suprașefii.

Semnătura,

Urmare: nu s-au ocupat cu ridicarea nivelului a elementelor
tineri care au existat; secretul de stat nu a fost angajat, buro-
cratia nu a fost înlăturată, deci metodele de muncă socialiste
nu puteau fi înscăunate.

Acosta situație a influențat în mod nefavorabil îndepli-
rile și depășirea planului. Căsuși de frânare vor fi în
curs.

Semnătura

Semnătura,

1964 180

Urmare: CAIUS BARDOSI, care mi-a fost recomandat de Hossu,

- PAUNESCU, care a fost transferat de la Banca de Stat, recomandat de VIJOLI.
- DORNEANU ca stenodactilografă, la verificarea a reușit că era totuși un fost ofițer și fusese cunoscută de Antonescu. Nu a fost scoasă din Bancă.
- CAMENITA, ca inspector recomandat de TOPCIU, borespundea din punct de vedere profesional, nu amare nimic dubios asupra trecutului său.
- HARAGA - fusese concediat de Liv Reame, a fost reprimat și din nou concediat pentru că nu răspundea profesional.
- MANEA BASEA ca inspector la securitate București, a fost recomandat de BIRTAS, care mi-a spus că a fost scos din securitate pentru că ar fi avut un frate legionar. Nu amare activitatea dinădă de el în profesional.
- BADICA CECILIA - ea referă de grupă în Div. Cadru - Jucătorimant - la cererea soțului ei Colonel de Artilerie BADICA. Nu a fost exclusă din Forță pentru originea și chisăfă - marcă în trecut dubios. Într-un an din 1951 și-a dat demisia din Bancă.

Lestakovski Valentina - ea referență la securitate București - la cererea lui BĂRLADEANU. A fost soția lui ROXIN - legionar notoriu, fugit din țară.

În afară de BARDOSI CAIUS și HARAGA, care au fost scosi, foșă cellaltă au pătruns mai departe în B.C.T.

Intrebare:

Care a fost atitudinea acestor elemente cât și a salarizatorilor din B.C.T. foșă de regimul de democrație populară?

Răspuns: Luptă proletariatului și a lagărului anti-imperialist și a fost sustinută înădă prin grai și înădă prin atitudinea în munca de elementele din colectivitate

Semnătura,

Doina Jovan

Urmare: de conducere. Dovada al acestui fapt este ca din
Aprilie 1951, până la arestarea mea și înscrisurile
de Partid sau Sindicat, nu am avut o manifestare
dechisă împotriva imperialismului. Deasemenea
din partea acestor elemente nu pot să văz
câteva de varietate importantă care ar fi tulburat
execuția planului de stat.

Din partea restului salariaților au fost două
cazuri de manifestări disonante față de regimul și
cumva în anul 1951 la ocurșala B.C.T. București,
unde 2 inspectori și cârmășii nu mi s-au
prezentat, au fost concediați. Deasemenea în clădirea B.C.T.
din Buc. în 1951 au apărut inscripții forțate,
care însă au dispărut odată cu execuțiile din
Aprilie 1951, fără ca autorii să fi fost identificați.
- Alte manifestări disonante nu mi s-au
amintit și nici nu mi-au fost aduse la cunoștință.
În urma constatărilor mele de pe teren, (evidențe
personale) și a faptului că până în anul 1951,
am ajuns la concluzia că majoritatea sala-
riaților B.C.T. sunt elemente nec-borghize, printre
care elemente burghize și mosieresti.

Din punctul de vedere al atestării faptelor de
regim am ajuns la concluzia că 90% din mem-
brii de partid sunt elemente renegate, dubi-
tative și unele chiar disonante, este după restul
salariaților rezultă de la sine care era situația, cu excepția
majorității elementelor țărâne. Acest lucru este logic
prin faptul că marea majoritate a salariaților
B.C.T. provin din cadrele hotelor mari bănești,
unde înainte de 1944 au fost mult mai bine

Semnătura,

[Signature]

Urmare: salariati in li se pretundea munca mai pu-
tina; functiunii banele mari fiind „elita”
functionarilor particulari. Uniformizarea salari-
sarii pentru aceia munca si disciplina nu le
convenea.

Intrebare:
Cum ai aplicat dumata in cadrul B.C.T. Hrt. Cons. de Mun. 1478?
Raspuns: Procentajul de reducere al salariatilor prevazut
de Hrt. Cons. de Mun. 1478 a fost indeplinit de B.C.T.
Au fost concediati din muncatori centrali B.C.T.
salariati necorespunzatori atat politic cat si profesional
si mentinuti cei necesari pentru bunul mers al acti-
vitatii chiar daca nu corespundeau din punct de
vedere politic.

H.C.M. 1478 a fost dus la indeplinire prin resortul
de cadre cu ajutorul organizatiilor de partid si de
muncă. Nu-mi amintesc de numele celor concediati.

Independent de executarea H.C.M. 1478, am emis
Dev. de cadre, intre Dec. 1951 si Martie 1952 (nu-mi
aduc aminte data precisa), un tabel cu numele
salariatilor cu nume de raspundere din centrala
si muncatori Bucuresti necorespunzatori din punct de
vedere politic. Pe baza acestui tabel am dat dispo-
nitia Directiei de cadre de a propune concedierea
refuzului de Dev. Găciuca si refuzul de grupa Paraschi-
viciu si Ticu. Directorul Mendel in al carui sector acti-
vau acesti salariati s-a opus concedierii, aratand
in scris ca sunt indispensabili serviciului.

Cu toate insistenta organizatiei de partid, a Dev.
de cadre precum si a mea, Mendel si-a mentinut
pozitia din care motiv am renuntat la concedierea lor.

Semnătura,

V

150

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISS IOAN, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în Str. Thomas Masaryk Nr.1 București.-

19 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 23,15

" " s'a terminat " 3,30

Intrebare :

In perioada cât ai condus Banca de Credit și Investiții, cine a fost șeful Diviziei Finanțarea Construcțiilor și Transporturilor din B.C.I. ?

Răspuns :

In perioada cât am condus B.C.I., șeful Diviziei Finanțarea Construcțiilor și Transporturilor din B.C.I., a fost inginerul BACALU PAUL.-

Intrebare :

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe ing. BACALU PAUL ?

Răspuns :

Pe inginerul PAUL BACALU îl cunosc din anul 1950 când venise din partea B.C.I. la sectorul Contabilității C anului condus de mine, pentru a lua unele relații, pe care nu mi le mai amintesc, însă știu că i s'au dat, deoarece interesau B.C.I.-

Intrebare :

Până a fi numit d-ta în conducerea B.C.I., de câte ori te-ai întâlnit cu BACALU PAUL și ce ați discutat ?

Răspuns :

Până a fi numit în conducerea B.C.I., m'am întâlnit cu inginerul PAUL BACALU de 2-3 ori și am discutat cu el numai

ss/. WEISS IOAN

.//.

probleme legate de finanțarea Canalului ?

Intrebare :

Care erau atribuțiunile lui BACALU PAUL ca șef al Diviziei Finanțarea Construcțiilor și Transporturilor în B.C.I.

Răspuns :

În perioada cât am fost în conducerea B.C.I., s'a întocmit un regulament de funcționare al B.C.I., în care sunt specificate atribuțiunile fiecărui șef de Divizie și deci în care erau stabilite și pentru el.- Nu-mi amintesc în amănunte ce atribuțiuni avea BACALU, însă el era acela care conducea și era răspunzător de bunul mers al Diviziei ce-i era încredințată.-

Intrebare :

Care a fost atitudinea lui BACALU PAUL și cum s'a achitat el de atribuțiunile care-i reveneau ca șef al Diviziei Finanțarea Construcțiilor ?

Răspuns :

BACALU PAUL ca șef al Diviziei Finanțarea Construcțiilor, a avut o atitudine justă față de superiori și subalterni, nu cunosc să fi avut manifestări potrivnice regimului de democrație populară, iar în muncă în general a dat rezultate bune.-

Intrebare :

Ce cunoști din activitatea din trecut a acestuia ?

Răspuns :

Din activitatea lui din trecut nu cunosc nimic.- Imi aduc aminte faptul că în toamna anului 1951, eu i-am explicat necesitatea de a da relații precise asupra trecutului său la Divizia de Cadre.- Acest lucru l-am făcut după ce tov.SPITA ANA din Divizia Cadre mă sesizase că BACALU îi creiază greutăți în întocmirea dosarului de cadre, deoarece nu dă relații asupra unor perioade din viața lui.- Nu știu dacă el a dat relații asupra sa sau nu, însă știu că dosarul lui n'a fost terminat până la plecarea mea din B.C.I.- În toamna anului 1951, am aflat că Securitatea se interesează de BACALU în legătură cu construcțiile sau Ministerul Construcțiilor.- Acest lucru l-am aflat dela Lt.sau Lt.Major care mi-a fost prezentat cu numele de FILIP de către Cpt.de Sec.sau Maior de Securitate EINHORN.- Aceste fapte mi-a făcut convingerea că BACALU este un element dubios.- Însă eu nu l-am scos din muncă, pentru că n'am avut nimic concret asupra lui și a fost un element capabil.

258

Intrebare :

Ce fel de relații aveai cu BACALU ?

Răspuns :

Cu BACALU am avut relații numai de serviciu.-

Intrebare :

Cine a fost șeful sectorului planificare dela Canal Dunăre-M. Neagră în timp ce ai dus munca acolo și la BCI?

Răspuns :

Seful Sectorului Planificare dela Canalul Dunăre - Marea Neagră, a fost ROZEI AUREL din anul 1949 până în primăvara anului 1952, când a fost trecut în munca de consilier tot la Canal.-

Intrebare :

Ce relații au existat între BACALU PAUL și ROZEI AUREL ?

Răspuns :

Nu cunosc ce fel de relații au existat între ei ?

Intrebare :

Cine este STROE MIHNEA și ce funcții știi că are în B.C.I. ?

Răspuns :

Pe STROE MIHNEA nu-l cunosc mai îndeaproape, știu că a fost numit în Octombrie 1951 în funcția de Director General adjunct al B.C.I. de VASILE LUCA.-

Intrebare :

Ce relații există între BACALU PAUL și STROE MIHNEA?

Răspuns :

Nu știu ce relații există între aceștia, însă într-o discuție STROE MIHNEA mi-a spus că-l cunoaște pe BACALU PAUL din anul 1943.- În cadrul acestei discuții STROE MIHNEA mi-a mai spus că se miră de faptul că BACALU nu este membru de Partid.-

Intrebare :

Ce relații are BACALU PAUL atât în B.C.I. cât și în afară ?

Răspuns :

Nu cunosc ce relații are BACALU în B.C.I. cât și în afară.-

Intrebare :

Ce alte probleme mai cunoști cu privire la activi-

153

tatea lui BACALU PAUL ?

Răspuns :

Alte probleme cu privire la activitatea lui BACALU PAUL în afară de activitatea profesională a sa nu cunosc.-

Intrebare :

Pe ce te bazezi dumneata când afirmi că BACALU în general în muncă a dat rezultate bune ?

Răspuns :

Am controlat Divizia al cărei șef era el și am constatat că el muncește mulțumitor.- Nu-mi aduc aminte în ce constau atât progresele cât și deficiențele în muncă, în mod concret.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate sunt întocmai cu cele arătate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. WEISS ION

LT.DE SECURITATE,

Anghel Marin

SE/5 ex.

259

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Wess Ioan născut la 10 Noiembrie 1910 în
comuna Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
cu ultimul domiciliu în Str. Thomas Poparik Nr. 1. București
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23¹⁵ și 15 min.

„ s'a terminat la „ 3 și 30 „

Intrebare: Intrebare:

În perioada cât ai condus Banca de Credit și Investiții, cine
a fost șeful Diviziei Financiară Construcțiilor și Transportu-
rilor din B.C.I.?

Răspuns:

În perioada cât am condus B.C.I., șeful Diviziei Finan-
ciară Construcțiilor și Transporturilor din B.C.I. a fost
inginerul Bacalu Paul.

Intrebare:

tând și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe ing. Bacalu Paul?

Răspuns: Pe inginerul Bacalu Paul îl cunosc din anul 1950
când venise din partea B.C.I. la sediul contabilității Cașelului
condus de mine pentru a lua unele relații pe care mi mi
le mai amintesc - însă, atunci eu nu dau știri despre interesele B.C.I.

Intrebare:

Până a fi numit șeful în conducerea B.C.I. de câte ori l-ai
intâlnit cu Bacalu Paul și ce ai discutat?

Răspuns: Până a fi numit în conducerea B.C.I. nu am întâlnit

Semnătura,

Wess Ioan

Urmare: cu inujumul Bacalu Paul, de 2 sau 3 ori n' am dis-
cutat cut' el numai probleme legate de finantarea Securitatii?
Intrebare.

Care erau atribuțiile lui Bacalu Paul ca șef al Diviziei
Finantarea constructivilor n' erau propriile B.C.T.?

Răspuns: În perioada cât am fost în conducerea B.C.T. n'a între-
cut un regulament de funcționare al B.C.T. în care sunt speci-
ficate atribuțiile fiecărui șef de Divizie și de ce în care erau
stabilite n' pentru el. Nu mi' amintesc în amănunte ce atri-
buții avea Bacalu înși el era acela care conducea și
era responsabil de bunul mers al Diviziei și-i era încredințat.

Intrebare

Care a fost atitudinea lui Bacalu Paul n' cum n'a acționat
el de atribuțiile și-i reveneau ca șef al Diviziei Finantării?

Răspuns: Bacalu Paul ca șef al Div. Fin. constr. a avut o at-
tudine justă față de superiorii și subalternii, nu emise și
fi avut manifestații politice regiunile de demorație popu-
loră, iar în muncă în general a dat rezultate bune.

Intrebare:

Ce emeri din activitatea din trecut a acestuia?

Răspuns: Din activitatea lui din trecut nu emore nimic. Mi
aduc aminte faptul că în toamna anului 1951 eu i-am expli-
cat necesitatea de a da relații precise asupra trecutului
său la Divizia de Cadre. Acest lucru l-am făcut după
ce toată Spitală Avea din Div. Cadre mi' scrisese ~~ca~~ că
Bacalu i' creștă greutăți în întreprinderea dărilor de
cadre, deoarece nu da relații asupra unor perioade din
tota lui. Nu știu dacă el a dat relații asupra sa sau nu,
și știu că dărilor lui n'a fost ținut seama la plecarea
mea din B.C.T. În toamna anului 1951 am aflat că
Securitatea se interesează de Bacalu în legătură cu

Semnătura,

Ștefan Ionescu

Urmare: constructiile sau Grupele constructiilor. Acest lucru l-am aflat dela St. sau St. Major care mi-a fost prezentat cu numele de Filip de catre Capt. de sec. Andreescu sau Major de sec. Simhorn. Aceste fapte ~~mi~~ mi-a facut convingerea ca Bacalu este un element dubios. Insa eu nu l-am scos din munca pentruca nu am avut nimic concret asupra lui si a fost un element capabil.

Intrebare:

Ce fel de relatii avea cu Bacalu?

Raspuns: Cu Bacalu am avut relatii numai de serviciu.

Intrebare:

Cine a fost seful sectorului planificarea dela Canalul Dunarea-Marea Neagra in timp ce ai dus munca scolarii la B.C.T.?

Raspuns: Seful sectorului planificarea dela Canalul Dunarea-Marea Neagra a fost Roxei Aurel, din anul 1949 pana in primavara anului 1952 cand a fost trecut la munca de consultant tot la Canal.

Intrebare:

Ce relatii au existat intre Bacalu Paul si Roxei Aurel?

Raspuns: Nu cunosc ce fel de relatii au existat intre ei.

Intrebare:

Cine este Stroe Mihnea si ce functie stii ca are in B.C.T.?

Raspuns: Pe Stroe Mihnea nu-l cunosc mai indusa peoape, stiu ca a fost numit in noiembrie 1951 la functia de Director General adjunct al B.C.T. de Vale Luca.

Intrebare:

Ce relatii exista intre Bacalu Paul si Stroe Mihnea?

Raspuns: Nu stiu ce relatii exista intre acestia, insa intr-o discutie Stroe Mihnea mi-a spus ca-l cunoaste pe Bacalu Paul din anul 1943. In cadrul acestei discutii Stroe Mihnea mi-a mai spus ca se mira de faptul ca Bacalu nu este membru de partid.

Semnatura,

D. in. Jan

Urmare: Intrebare

Ce relații are Bacalu Paul, atât în B. S. T. cât și în afară?

Răspuns: Nu cunoșc ce relații are Bacalu în B. S. T. cât și în afară.

Intrebare:

Ce alte probleme mai cunoști cu privire la activitatea lui Bacalu Paul?

Răspuns: Alte probleme cu privire la activitatea lui Bacalu Paul, în afară de activitatea profesională a sa nu cunosc.

Intrebare

Pe ce te bazezi dându-ne când așezăm că Bacalu în general în muncă a dat rezultate bune?

Răspuns: Am controlat Divizia al cărei șef era el și am constatat că el muncește multumitor. Nu-mi aduc aminte în ce constau atât progresele cât și deficiențele în muncă, în mod concret.

După ce am citit prezentul proces-verbal privind cu curiozitate și am constatat că cele afirmate ~~de~~ sunt întru-mai cu cele arătate de mine, miștu și reune și propriu-zis merit de muncă.

Archetator:

L. de se. Albina

Dom. Iancu

Semnătura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISS IOAN, născut în anul 1910, luna Noembrie, ziua 10, în oraşul Satu-Mare, de cetăţenie română, de profesie funcţionar, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Thomas Masaryk Nr.1.-

24 Noembrie 1952, Bucureşti

Interogatoriul a început la ora 23,50

" s'a terminat " 2,10

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări ai cunoscut-o dumneata pe BRUMARU CLARA ?

Răspuns :

Pe BRUMARU CLARA, am cunoscut-o în luna Martie sau Aprilie 1951, când eu am fost numit director general al B.C.I.- Ea era şefa grupei speciale care se ocupa cu finanţarea lucrărilor secrete ale M.A.I. şi M.F.A.-

Intrebare :

Cum şi-a dus la îndeplinire munca ce o avea ?

Răspuns :

Munca ce o avea a dus-o la îndeplinire în bune condiţiuni prin aceea că era cu lucrările la zi şi bine întocmite, din care motiv a fost promovată în muncă ca şefă a Diviziei Finanţării Instituţiilor.- În noua sa muncă trebuia ajutată să-şi desvolte cunoştinţele în domeniul conducerii şi în organizarea acestei Divizii.- Dela începutul verii sau începutul toamnei din anul 1951, când a primit noua sa muncă (şefă Dir.Finanţării Instituţiei), a fost ajutată de mine şi MENDEL, mai mult sporadic.- Ea era apreciată de mine ca un element cu perspectivă, deoarece era capabilă şi perseverentă în muncă.-

ss/. WEISS IOAN

././.

217

Intrebare :

Ce alte criterii au mai fost avute în vedere de dumneata în momentul când ai promovat-o în munca de răspundere pe BRUMARU CLARA ?

Răspuns :

Un alt criteriu de care am ținut cont în momentul promovării ei a fost acela că ea era membră de Partid și că discutând cu biroul Org. de Bază Partid din B.C.I., al cărei secretar era GAVANESCU, a fost de aceeași părere cu mine.-

Intrebare :

Dece natură erau relațiile dintre ea și ceilalți șefi de Divizie și relațiile dintre ea și subalternii pe care-i avea ?

Răspuns :

Nu cunosc ca ea să fi avut eltfel de relații, decât relații normale de serviciu.-

Intrebare :

Ce mai cunoști despre activitatea și atitudinea ei politică din trecut și prezent ?

Răspuns :

Din trecutul ei nu cunosc nimic, însă am considerat activitatea și atitudinea ei politică din prezent ca justă, deoarece muncea bine, era combativă și ridica probleme juste în ședințele organizației de Partid.- De alte lucruri concrete nu-mi aduc aminte.- Deasemeni viața ei particulară nu o cunosc și nu știu ce ^{fel de} relații mai avea.-

Intrebare :

Ce fel de relații erau între dumneata și ea ?

Răspuns :

Intre mine și ea erau relatii numai de serviciu.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și am constatat că cele scrise corespund întrutotul cu cele declarate de mine cuvânt cu cuvânt, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/. WEISS IOAN

LT.DE SECURITATE

N.Tăbârcea

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Weers Ioan născut în anul 1910, luna Nr. Iunie
 în orașul Satu Mare, de cetățenie română, de profesie funcționar
 cu ultimul domiciliu în București ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) M. Thomas Haporyk Nr. 1.

24 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23 și 50 min.
 „ s'a terminat la „ 2 și 10 „

Intrebare: Când ni în ce împrejurări ai emersat o
dumniea pe Brumaru Clara ?

Răspuns: Pe Brumaru Clara am emersat-o în
luna Martie sau Aprilie 1951, când eu am fost
membru director general al B. S. J. Ea era șefa grupei
speciale care se ocupa cu finanțarea lucrărilor recente
ale M. A. 7. și M. F. A.

Intrebare:

Cum ni-a dus la îndeplinire munca ce o avea ?

Răspuns: Munca ce-o avea a dus-o la îndeplinire
în bune condițiuni prin aceea că era un lucrător
la ni ni bune înfocșitate, din care motiv a fost promou-
vată în munca ca șefa a Div. Finanțării Institu-
țiilor. În noua sa muncă trebuia ajutată ca ni des-
volte circumstanțele în domeniul conducerii ni în organi-
zarea acestei Divizii. De la începutul verii sau ince-
putul toamnei din anul 1951, când a primit noua
sa muncă (șefa Div. Finanțării) a fost ajutată de mine ni

Semnătura,

Ioan Weers

Urmare: Mendel, mai mult oporadic. Ea era apreciata de mine ca un element cu perspectiva, deoarece era capabila si perseverenta in munca.

Intrebare

Ce alte criterii au mai fost aruate in vederea de demnitate in momentul cand ai promovat-o in munca de sa spuna-dere pe Brumara Clara?

Raspuns: Un alt criteriu de care am tinut cont in momentul promovarii ei a fost acela ca ea era membru de partid si ca discutand cu biroul org. borsei partidului B.C.T. al carei secol era Gavrucescu, a fost de aceeași parere cu mine.

Intrebare:

De ce natura erau relatile dintre ea si ceilalti sefi de Diviziuni si relatile dintre ea si colaborarii pe care-i avea?

Raspuns: Nu cunosc ea sa fi avut altfel de relatii decat relatii normale de serviciu.

Intrebare:

Ce mai cunosti despre activitatea si atitudinea ei politica din trecut si prezent?

Raspuns: Documentul ei nu cunosc nimic, insa am considerat activitatea si atitudinea ei politica din trecut ca justa, deoarece munca bine, era combativa si ridica probleme juste in cadrul organizatiilor de partid. De alte lucruri concrete mi-mi aduc aminte. De asemenea vlad si partenerilor mi v cunosc si nu stiu ce fel de relatii erau acestea.

Intrebare: Ce fel de relatii erau intre demnitate si ea?

Raspuns: Intre mine si ea erau relatii numai de serviciu.

Dupa ce am citit prezenta proces verbal de interogatoriu si am constatat ca cele scrise corespund intru totul cu cele declarate de mine cuvant cu cuvant, sustin si simbet propriu venit de mine.

Auditor,
H. de Ke. Măbăscu

Semnatura,
Dorin Jian

259

J

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISS IOAN născut la 10 Noembrie 1916 în orașul Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr.1.

25 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 2,10

" s'a terminat " 3,30

Intrebare :

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut dumneata pe CAPRIEL ANTON ?

Răspuns :

Pe CAPRIEL ANTON l-am cunoscut în anul 1951, după numirea mea la B.C.I. ca director general.- El își ducea munca la Direcția Finanțării Construcției, al cărei șef era inginer constructor BACALU PAUL.-

Intrebare :

Cum își ducea la îndeplinire CAPRIEL ANTON munca ce o avea ?

Răspuns :

Nu știu ce muncă concretă avea și cum și-o ducea la îndeplinire.- Deasemeni nu cunosc ce relații existau între el și colegii lui de serviciu și nici ce fel de relații existau între el și șeful său de Divizie.-

Intrebare :

Ce cunoști din activitatea și atitudinea lui politică din trecut și prezent ?

Răspuns :

Știu că nu este membru de Partid, altceva nu știu nimic, deoarece eu cu el nu am avut nici un fel de legături atât în cadrul Serviciului cât și în afara lui.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele scrise corespund

././.

ss/. WEISS IOAN

260
întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez
propriu nesilit de nimeni.-

ss/. WEISS IOAN

LT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

SE/ 5 ex.

287

✓

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Wlass Ioan născut la 10 Noiembrie 1910 în
raionul Lotu-Hon, de naționalitate română, și profesie funcționar
oară cu ultimul domiciliu în București. ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Mr. Thomas Masaryk Str.

25 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 2 și 10 min.
„ s'a terminat la „ 3 și 30 „

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
dumneata pe Gabriel Tuton?

Răspuns: Pe Gabriel Tuton l-am cunoscut în anul
1951, după mulțimea mea la B.C.T. ca Dir. General.
El mi ducea munca la Div. F. Construcții, al cărei șef era
inginer constructor Bacalu Paul.

Intrebare

cu mi ducea la îndeplinire Gabriel Tuton munca ce-o avea?

Răspuns: Nu știu ce muncă concretă avea și cum mi-o ducea
la îndeplinire. Deosebeni ~~nu~~ cunosc ce relații existau între
el și colegii lui de serviciu și nici ce fel de relații existau
între el și șeful său de Divizie.

Intrebare

ce cunosti din activitatea și atitudinea lui pe totă din
trecut și prezent?

Răspuns: ~~Știu~~ că nu este membru de partid, altceva
nu știu nimic, deoarece eu eu el nu am avut
nici un fel de legături atât în cadrul serviciului,

Semnătura,

Ioan Wlass

Urmare: cât si în afara lui.

După ce am editat prezentul-proces verbal de inter-
rogatoriu, curânt eu curânt si am constatat că cele
scise corespund într-unai cu cele declarate de unne
sistem si semnez propriu scrisit de unne.

Anchitator.

M. M. J. J.

H. de sec. Stalencu

Semnătura,

arrestatul Ioan Weiss, cu ultimul domiciliu
București, str. Thomas Masaryk Nr. 1 de profesie funcționar
declar. —

Sunt spion serviciului secret american.
Recrutat din anul 1927. — Sunt ofițer în
armata americană și decorat (gradul mai-
măi decorat) în
am lucrat contra frontei și României de pe ve-
muri. — am avut legătura în Gătejo de la
anul 1937. —

am primit sarcina în 1944 de a
organiza sabotajul în România. — Din
1947 am organizat sabotajul din frunte,
fiind "motorul". —

Încerc să trec în american. — din
convinceri — această mișcare declarativă, pe
care o dau liber, merit de nimic. —

București la 27 Noiembrie 1952

Ioan Weiss

263

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în orașul Satu Mare, de naționalitate română, cetățenia română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Tomas Masaryk Nr.1.

28 Noembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 14,40

" s'a terminat " 15,00.

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți în mod sincer din ce an și dela cine știai că se va efectua în R.P.R. reforma bănească care a avut loc în Ianuarie 1952?

Răspuns:

Am aflat că se va efectua reforma bănească ce a avut loc în Ianuarie 1952 în R.P.R. în luna Ianuarie 25 anul 1952, dela EIDLITZ și pe cale oficială în aceeași zi dela Banca de Stat.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.

ss. Weisz Ioan

IT. DE SECURITATE

Tăbârcea Nicolae

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat el Wesl Trau născut la 10 Noiembrie 1910 în orașul Satu-Mare, de naționalitate română de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București str. Thomas Masaryk Nr. 1

28 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 2 (14) și 40 min.

„ s'a terminat la „ 15 și 00 „

Intrebare: Ancheta iti cere sa arati in mod sincer, din ce an in data cum stiai ca se va efectua in R.P.R. reforma bancara care a avut loc in Ianuarie 1952?

Răspuns: Am aflat ca se va efectua reforma bancara ca a avut loc in Ianuarie 1952 in R.P.R., in luna Ianuarie ziua 25, anul 1952, dela Sedinta in prealabil oficiala in acestor zi dela Banca de Stat.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu eu curvant eu curvant si am constatat ca cel afirmate corespund intru totul cu cele declarate de mine, intru si semnele proprii, nerisitate de nimeni.

Ancheta tor,
H. de no.
Atleu

Wesl Trau

Semnătura,

Proces-Verbal de interogator

Arestat u P. Wells Trau, născut în 10.11.1940 în orașul
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar,
cu ultimul domiciliu București Str. Thomas Masaryk Nr. 11
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 35 min.
„ s'a terminat la „ 14 și — „

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-a cunoscut pe
Solyomos Trau ?

Răspuns: În Solyomos Trau îl cunosc din anul 1948, când
a fost numit de Văduva Luca, ca director al Direcției
Statelor din Ministerul de Finanțe.

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce cunoști despre Solyomos Trau.

Răspuns: Fiind verificat de partid în anul 1949 în pre-
zența cu Solyomos am aflat că a fost arestat în Statul
în timpul lui Horthy, al onnelui Zalán și era proprie-
tarul unei case cu etaj din Zalán, care și aducea veni-
turi prin închirierea ei. Știu că a fost deputat al
Uniunii Populare Maghiare în 1946 și 1948 și a lucrat
pe serviciul juridic al U.P.M. din București.

Intrebare:

Ce fel de relații avea el și cu cine ?

Răspuns: În cadrul Min. de Finanțe el a avut legături
în munca profesională direct cu Văduva Luca, în afara

Semnătura, u

P. Wells Trau

Urmare: de relatii profesionale pe care le avea cu cei din
Ministerul de Finante, nu cunosc sa-mai fi avut altfel
de relatii cu cineva.

Intrebare

Intrebata iti cere sa arati daca Solymos Ivan, ti-a
erut sprijinul in a-ti rezolva oca problema personala.

Raspuns: Nu-mi aduc aminte ca Solymos Ivan sa-mi
fi erut sprijinul in a-ti rezolva oca problema personala.
Se poate sa-i fi dat sprijin in rezolvarea unei probleme perso-
nale atunci cand mi-a erut el fara iara ca aceasta
sa daunexa interesul Statului.

Intrebare:

Arata deosemenene daca ti s-a dat sarcina de catre
cineva in a-ti rezolva oca problema personala cu spri-
j ~~de~~ jumatate.

Raspuns: Nu-mi aduc aminte. Se poate ca in cazul
- lucrul ce-l recunosc, - daca ar fi putut indrepta,
l-a fi sfatuit sau ar fi intervenit pentru rezol-
varea problemei personale ce ar fi avut-o. Daca ar fi
voia de impotet profesional puteau sa-l sfa-
tuere sa depuna o cerere in care arata dela ce data
nu exercita profesia de avocat. Pe baza acestei
cereri urma ca administratia Zalau sa exercite
si sa refere, iar Ministerul sa aprobe. Daca el
ar fi erut dreptate sau era echitabil ca ce cerea,
precedentul era normal. Dar daca cererea lui nu era
solutabila trebuia sa-i se dea un certificat de sentire
de impotet. Acet lucru ura nu se urta in mod obisnuit si nu
era politic ca sa se dea un astfel de certificat numai unui Sca din Min. de Fin.

Dupa ce am erut prezentul proces-verbal de interogabrie eu vant an curant
si am constatut ca cele afirmate sunt intremai aceli declarati de mine, mai
si cum nu e propriu, mi-las de mine.

Archibon,
St. de uc. Malvan

Semnatura,

M. Ivan

JV 266

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISS IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în orașul Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr.1.-

1 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 10,35

" s'a terminat " 11,45

Intrebare :

Din ce an și de la cine ai aflat dumneata că se va efectua reforma bănească în R.P.R. ?

Răspuns :

În ziua de 25 Ianuarie 1952, m'am întâlnit prin dreptul Legăției Maghiare cu EIDLITZ, care se afla în mașina lui personală în care transporta un "pick-up" mare.- S'a dat jos din mașină și la întrebarea mea ce este cu "pick-up-ul" mi-a spus că astăzi (25 Ian.1952) se semnează decretul cu stabilizarea și m'a întrebat dacă am mulți bani.- I-am spus că am peste 100.000 lei, iar el m'a sfătuit ca să mă duc să cumpăr ceva, căci în oraș încă nu se știe de stabilizare.-

În Aprilie sau Mai 1952, EIDLITZ mi s'a plâns că de vre-o două zile este strâns de Tov.MOGHIOROS să arate ce știe el despre discuțiile care ar fi avut loc în Septembrie între LUCA, IACOB și Consilierul Sovietic.- Sustinea că el nu știe ce s'a discutat, iar eu i-am răspuns că nimeni nu-l va crede.- După scoaterea lui LUCA de la Ministerul Finanțelor, EIDLITZ mi-a spus că știa din toamna anului 1951, că LUCA s'ar fi împotrivit reformei bănești.- În toată toamna anului 1951, EIDLITZ a făcut cumpărături.- Astfel știu că a cumpărat studiouri, aparat de radio și m'a sfătuit și pe mine să-mi fac un studio la tâmplarul care i-a adus studioul.- Iar în ajun de stabilizare (în acele zile când magazinele erau deja închise) EIDLITZ, a aranjat cumpărături de stoffe pentru vârfurile din Ministerul de Finanțe.-

264

L-am surprins când arăta stofa care era în sul lui IACOB.- M'a întrebat și pe mine dacă nu cumpăr, însă eu i-am adus injurii, de față mai erau niște tovarăși dela C.C. - P.M.R. care veniseră pentru semnături la LUCA.- Acele tovarășe veneau în mod obișnuit la VASILE LUCA și știu limba maghiară.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele cuprinse în el, sunt întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. WEISS IOAN

LT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Weiss Ioan nascut la 10 IV 1910 in orasul satu Gore, de nationalitate romana, de profesie demnitar, cu ultimul domiciliu in Bucuresti Nr. Thomas B. nr. 11 (Data de stare civila, ultimul domiciliu)

1 Decembrie 1952
Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 10 si 35 min.
„ s'a terminat la „ 11 si 45 „

Intrebare: Sti ce au si dela cine ai oflat diu-
ta ca se va efectua reforma salarilor in R.P.R.
Raspuns: In ziua de 25 Ianuarie 1952 mi-am intalnit
prin dreptul legaturii maghiare cu Eidlitz, care se
ofla in masina lui personala cu care transporta
un "Pick-up" mare. S-a dat jos din masina si
la intrebarea mea ce este cu "Pick-up"-ul mi-a
 spus ca acesta (25 Ian 1952) se ducea din-
ful cu stabilizarea si mi-a intrebat daca am
mult bani. I-am spus ca am peste 100.000 lei, dar
el mi-a raspuns ca sa ma duc sa cumpar ceva
caci in oras incepe sa se de stabilizare.
In Aprilie sau Mai 1952, Eidlitz mi s-a plâns
ca de vreo doua zile este strans de tr. Maghiaros
si arata ca este el dupa dirutul care ar fi
 avut loc in Septembrie intre Luca, Jacob si Bruni-
 merul sovietic. Sustinea ca el nu este ca s'a
 discutat, dar eu i-am raspuns ca atunci sun-

Semnătura,
Ioan Weiss

Urmare: ^{mentre a} ~~deposarea~~ lui Luca ^{delo h.F.} Gidlitz
 mi-a spus ca stia din tramua anului 1951 ca
 Luca vor fi impotriva reformei banesti. In trata
 tramua anului 1951 Gidlitz a facut cumparaturile
 H. H. stia ca a cumparat studiourile, operat de
 radiorii mi-a datut si pe mine ro. mi fac
 un studiu la Sampsonul care i-a adus studioul.
 Tot in ajun de stabilizare (in acele zile cand mago xuel
 erau deja ~~in~~) Gidlitz, a aranjat cumparaturile
 de stofe pentru rafurile din Ministerul de Finante.
 L-am surprins cand arata stofa care era in sul
 lui Jacob. M-a intrubat si pe mine daca am cumparat
 insa eu i-am adus injurii, de fapt mai erau nostri
 trorarare dela C. C. P. M. R. care venisera pentru sumpat
 furi la Luca. Hele trorarare veneau in mod obisnuit
 la Vanb Luca si stia limba maghiara.

După ce am'ctit prezentul proces. veabai de
 interogatoriul curant eu curant si am constatat
 ca cele cupruse in el sunt intremai eu cele
 declarate de mine, mita si reuuet propriu
 mesilit de mine.

Incheiere.
 H. de la H. H.

Jean Fran

A fost
 era de
 in de
 de a se
 utrechun
 curand

169

✓

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut în 10 Nov.1910 în orașul Satu-Mare, de naționalitate română, de profesia funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr.1.-

5 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 22,30

" " s'a terminat " 24,10

Intrebare :

Cunoști d-ta vre-o persoană cu numele de ERLICH

DAVID ?

Răspuns :

Da, cunosc o persoană cu acest nume.-

Intrebare :

Când și în ce împrejurări ai cunoscut pe ERLICH

DAVID ?

Răspuns :

Pe DAVID ERLICH l-am cunoscut în anul 1948, luna Martie, când am fost în delegație la Budapesta.- El mi-a fost prezentat de delegatul Băncii Naționale cu numele SUTU, care mi-a spus că DAVID ERLICH este din București, iar despre mine SUTU a arătat că sunt dela Ministerul de Finanțe.- Cu această ocazie ERLICH, mi-a spus că a avut neplăceri din partea Ministerului de Finanțe și în special din partea lui EIDLITZ.-

Intrebare :

Când te-ai înapoiat din delegație ?

Răspuns :

M'am înapoiat din Budapesta în Martie 1948.-

Intrebare :

Ai comunicat și lui EIDLITZ că te-ai întâlnit cu

ERLICH ?

ss/. WEISZ IOAN

.//.

Răspuns :

Imediat după ce m'am înapoiat în luna Aprilie 1948, am comunicat lui EIDLITZ că m'am întâlnit cu ERLICH DAVID în Budapesta.- EIDLITZ față de această comunicare a rămas indiferent, nemai cerând detalii.-

Intrebare :

Ce lucruri mai știi în legătură cu DAVID ERLICH ?

Răspuns :

În vara anului 1948 a început cercetarea activității lui EIDLITZ ZOLTAN, de către o comisie, cu această ocazie am fost chemat de comisie, care m'a întrebat asupra întâlnirii mele cu ERLICH la Budapesta.- După terminarea anchetei în luna Iulie 1948, CERNICICA DUMITRU care făcuse parte din comisia de anchetă, mi-a spus că EIDLITZ a făcut greșeli formale și că V.LUCA a dispus închiderea dosarului.- Nevasta lui CERNICICA, mi-a spus că EIDLITZ este un om incorect și că-i este frică ca soțul ei să nu aibă mai târziu neplăceri din cauza lui EIDLITZ.- Iar CRAIU mi-a spus că EIDLITZ este un pungaș.-

După aceste evenimente au venit actele de contravenție dresate împotriva lui DAVID ERLICH și asociații săi la comisia de sabotaj fiscal, din care făceam parte ca unul din secretari.- Mi s'a părut curios că actele vin cu așa mare întârziere, când ERLICH era fugit din țară.-

Când aceste acte au ajuns la Comisie, EIDLITZ m'a rugat să nu trimit în judecată pe ERLICH, ceea ce am refuzat, comunicând apoi și lui CRAIU despre intervenția lui EIDLITZ.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. WEISZ IOAN

LT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

SE/5 ex.

271

Proces-Verbal de interogator

Arestat WELISZ TOAN născut în 1910, în orașul
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul
număr domiciliu în București Ms Thomas Masarik Nr. 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 22 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 24 și 10 „

Intrebare: Cunoști oare persoana cu numele
Erlich David?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu acest nume.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări ai cunoscut pe Erlich David?

Răspuns: Pe David Erlich l-am cunoscut în anul 1948,
luna Martie, când am fost în delegație la Budapesta.
El mi-a fost prezentat de delegatul Băncii Naționale
cu numele Sutu, care mi-a spus că David Erlich este
din București, iar după mine Sutu a acționat ca ministru
dela Ministerul de Finanțe. Cu această ocazie Erlich
mi-a spus că a avut neplăceri din partea Ministerului
de Finanțe și în special din partea lui Edlitz.

Intrebare:

Când te-ai înapoiat din delegație?

Răspuns: M-am înapoiat din Budapesta în Martie 1948.

Intrebare:

Hi comunicat și lui Edlitz că te-ai întâlnit cu Erlich?

Semnătura,

[Signature]

Urmare: Raspuns: Suediat dupa ce uram suagrat, in luna
Aprilie 1948 am comunicat lui Eidlitz, ca uram intalnit
cu Erlich David in Budapesta. Eidlitz fata de acest co-
municare a ramas indiferent nemaricand detalii.

Intrebare:

Ce lucruri mai sti in legatura cu David Erlich?

Raspuns: In vara anului 1948 a inceput cercetarea activi-
tati lui Eidlitz Zoltan, de catre o comisie, cu a carora reacie
am fost chemat de comisie care m-a intebat asupra intal-
nirii mele cu Erlich la Budapesta. Dupo terminarea
anchetei in luna Iulie 1948, Bernicea Sten care faceau
parte din comisia de ancheta, mi-a spus; ca, Eidlitz
a facut greseli formale si ca V. Luca a dispus inchii-
derii dosarului. Nivonta lui Bernicea, mi-a spus
ca Eidlitz este un om necoresct si ca i este frica ca
votul ei sa nu aiba mai tarziu replierea din cauza
lui Eidlitz. Dar brain mi-a spus ca Eidlitz este
un pungaș.

Dupa aceste evenimente au venit actele de contopente
decrete impotriva lui David Erlich si asociati sai la
comisia de sabotej fiscal dar care faceam parte ea unul
dintre secretari. Mi-a parut curios ca actele vin cu o sa-
mare intarziere, tand Erlich era fugit din tara.

Cand aceste acte au ajuns la comisie, Eidlitz m'a su-
gat sa nu tinut in judecata pe Erlich, cace am refu-
zat, comunicand apoi si lui brain despre interventia lui Eidlitz.

Dupa ce am avut prezentul proces-verbal de interogatoriu
curant eu curant si am constatat ca eile afirmate con-
junct in tremai eu eile declarate de mine, sustau
si rimese propriu repetit de mine.

Inchisura

H. de He. Miller

John

Semnatura,

✓ 272

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910,
în orașul Satu Mare, de naționalitate română, de profesie
funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas
Masaryk Nr.1.-

6 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 10,30

" s'a terminat " 13,30

Intrebare :

Dumneata cunoști pe persoana cu numele de SANDU
STEFANIA ?

Răspuns :

Da, cunosc o persoană cu numele de SANDU STEFANIA.

Intrebare :

Când și în ce împrejurări ai cunoscut-o ?

Răspuns :

Am cunoscut-o în anul 1948, când a venit în muncă
la Ministerul de Finanțe, în funcția de subdirector la Direc-
ția Administrativă.- Nu cunosc cine a intervenit pentru adu-
cerea ei în Ministerul de Finanțe.-

Intrebare :

De cine a fost repartizată în muncă la B.C.I. și pen-
tru ce motiv ?

Răspuns :

A fost repartizată în muncă la B.C.I. de CLEJAN
SAMOIL - Directorul Direcției de Cadre din Ministerul Finan-
țelor, în toamna anului 1951, pe motivul că ea nu mai poate
avea munci de răspundere și că este exclusă din Partid.- Discu-
tând cu ea când a venit la B.C.I., mi-a spus că excluderea ei
din Partid se datorește faptului că soțul ei în timpul illega-
lității a trădat, dar totuși ea a mai adăugat că el de fapt

273

n'a trădat, deoarece nimeni n'a căzut de pe urma lui.- Ea mai spunea că excluderea ei se mai datorește și pentru faptul că soția ei este sora lui ZILBER care este arestat.-

Intrebare :

Ce funcție îndeplinea în cadrul B.C.I. ?

Răspuns :

La început a fost șefă de grupă la Direcția Administrativă, după care în aceeași funcție a fost încadrată în Direcția Agro-Silvică.-

Intrebare :

Care a fost motivul schimbării ei dela Direcția Administrativă la Direcția Agro-Silvică și de cine a fost mutată ?

Răspuns :

Ea a fost mutată dela Direcția Administrativă la Direcția Agro-Silvică, la dispoziția dată de mine în acest sens, în urma comunicării din partea lui CLEJAN că poate fi trecută în munca propriu zisă a Băncii.-

Intrebare :

Care era atitudinea ei și cum și-a dus la îndeplinire atribuțiunile ce le are ?

Răspuns :

Nu cunosc activitatea ei.- Stiu însă că nu cunoștea activitatea Diviziei în care a fost dată.-

Intrebare :

În cadrul Diviziei în care a fost numită șefă de grupă, mai erau alte elemente mai corespunzătoare ca ea din punct de vedere politic și profesional.- ?

Răspuns :

Profesional erau elemente mai bine pregătite ca ea, însă din punct de vedere politic erau elemente în totalitatea lor mai necorespunzătoare ca ea.-

Intrebare :

Cu cine și de ce natură erau relațiile ei ?

Răspuns :

Stiu că era în relații bune de prietenie cu EIDLITZ în locuința căruia pe ea și pe copilul ei i-am văzut de mai multe ori.- Alte relații mai apropiate ale lui SANDU STEFANIA nu cunosc.-

ss/. WEISZ IOAN

///.

274

Intrebare :

Ce cunoști în legătură cu activitatea ei din trecut?
și prezent ?

Răspuns :

Din activitatea ei din trecut și prezent, în afară
de cele arătate nu mai cunosc nimic.-

Intrebare :

Ce fel de relații ai avut d-ta cu SANDU STEFANIA ?

Răspuns :

Cu SANDU STEFANIA n'am avut decât relații normale
de serviciu.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întocmai cu cele arătate, cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. WEISZ IOAN

IT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

SE/5 ex.

275

Proces-Verbal de interogator

Arestat nr WEISZ IOAN, născut la 10 Nov. 1952, în rând Satu-
Mare, de naționalitate română de profesie funcționar cu
ultimul domiciliu în București Ms. Proina (Herask) Nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

6 Decembrie 1952
Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 13 și 30 „

Intrebare: Dumneata cumști pe persoana cu numele
de Sandu Stefania?

Răspuns: Da, cumști persoana cu numele SANDU ȘTEFANIA
Intrebare:

Când ai în ce împrejurări ai cunoscut-o?

Răspuns: Am cunoscut-o în anul 1948, când a venit în
muneci la Ministerul de Finanțe, în funcția de subdirector
la Direcția administrativă. Nu cunosc cum a intervenit
pentru aducerea ei în Ministerul Finanțelor.

Intrebare:

De ce ai fost repartizată în muneci la B.C.T. în locul ei?

Răspuns: A fost repartizată în muneci la B.C.T. de Cluj
Saurot-Directorul Direcției de Casier din Min. Finanțelor,
în Franța anul 1954 pe motivul că ea nu mai
poate avea muneci de răspundere și că este exclusă din
Partid. Dintâmplă eu ea când a venit la B.C.T. mi-a
zis că exclusiunea ei din partid se datorează faptului
că totul ei în timpul ilegalității a trădat, dar totuși

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: ea a mai adăugat că el de fapt nu trăsese deose-
rit nimic și că nu a căzut depe urma lui. Ea mai zice că
excluderea ei nu mai datorită și pentru faptul că soia
ei este soia lui Silber care este creștat.

Intrebare

Ce funcție îndeplinea în cadrul B.C.T.?

Răspuns: La început a fost referă de grupă la Div. Administrativă.
Apoi, după core în aceeași funcție a fost încadrată în Div.

Agro-Silvică.

Intrebare:

care a fost motivul schimbării ei de la Div. Administrativă
la Div. Agro-Silvică și de cine a fost mutat?

Răspuns: Ea a fost mutată de la Div. Administrativă la Div.
Agro-Silvică, la dispoziția dată de mine în acest sens în urma
comunicării din partea lui Blejau că poate fi făcută în
munca proprie și a băneii.

Intrebare:

care era atribuția ei și cum și-a dus la îndeplinire
atribuțiunile ei?

Răspuns: Nu cunoașterea activității ei. Știu însă că nu cunoașterea
activitatea Div. în care a fost dată.

Intrebare: În cadrul Div. în care a fost mutat referă de grupă
mai erau alți elemente mai experimentate ca ea din punct
de vedere politic și profesional?

Răspuns: Profesional erau elemente mai bine pregătite
ca ea, însă din punct de vedere politic erau elemente în
totalitatea lor mai neexperimentate ca ea.

Intrebare: Cu ce

cu cine și de ce natură erau relațiile ei cu

Răspuns: Știu că era în relații bune de prietenie cu
Goldberg, întrucât cămăra și ea și copilul ei și-au vădit

Semnătura,

Henry Jones

Urmare: de mai multe ori. Alte relatii mai apropiate de 276
sui Sandu Stefanica nu am.

Intrebare:

Ce cunosti in legatura cu activitatea ei din trecut si prezent?

Raspuns: Din activitatea ei din trecut si prezent in afara
de cele aratate nu mai cunosc nimic.

Intrebare:

Ce fel de relatii ai avut dumneata cu Sandu Stefanica?

Raspuns: Cu Sandu Stefanica nu am avut decat relatii
normale de vecin.

Dupa ce am fost prezentul procuror-secal de interro-
gatorii curant cu curant si am constatat ca raspunsurile
intrebarii cele aratate cu cele declarate de mine, sus-
tin si reunez propriu zis de mine.

Archiatar.

Stefan Jan

H. de H. Obrescu

Semnatura,

9278

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISZ IOAN, născut în anul 1910, 10 Nov. în oraș Sătu-
Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ulti-
mul domiciliu în București, Str. Tomșa ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Nr. 1

20 Dec. 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____ „

Intrebare: Cum era organizată B.C.T. în momentul
când ai preluat conducerea ei?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte de forma organizatorică
pe care o avea în momentul preluării conducerii. Știu
câtă ea a fost în directori, 3 trei, directori adjuncți,
circa 5 (cinci) consilieri, șeful contabil nu era înmăit.
Directorul era OCTAV LIVEZEANU, directorii adjuncți
erau: TOPCIU ARTHUR, MENDEL EUGEN și HOR-
VATH TIBERIU, iar consilierii erau: CRISTESCU,
BITTEL, CIORANU, numele celorlalți am uitat.

Intrebare:

Cum ai reorganizat B.C.T.?

Răspuns: B.C.T. a fost reorganizat în 4 secțiuni, două
divizii independente și un birou special. Secțiunile erau
subunități: Divizii în grupe:

Gr. 1. Secțiunea Finantării era formată din:
Divizii: Industria, Agro-țărănească, Construc-
ții-Canal, Justiție, Cămine-Quartieruri,

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: Studii - Curyan rare.

Sectrul Contabil era format din Diviziile: Indrumari-
Contabil si Contabil Tehnic.

Sectrul Contabil era format din Diviziile: Financi-
ar, Contabil si Contabil Financiar Intern.

Sectrul Administrativ era format din Diviziile:
Secretariat si Administrativ.

cele doua Divizii independente erau: Cadre-
Impatamant si Planificare

Intrebare:

De cine au fost conduse sectrarele si Diviziile in
perioada in care ai fost Director General?

Raspuns: Sectrul Finantarii a fost condus de
directorul MENDEL EUGEN, iar seful Div. Indus-
trie era MACIUCA, seful Div. Agr-Industria era ing.
STEFANIU, seful Div. Constructii-Lanul ing. PAUL
BACALU, sefa Div. Institutii CLARA BRUMARU,
seful Div. Credite-Amortisamente NEUMANN LE-
OPOLD si seful Div. Studii-organizare CAIUS BARDOSI.

Sectrul Contabil a fost condus de directorul TOPCIU
ARTHUR, de fapt acest sector a fost insa condus
de directorul adjunct HORVTH TIBERIU iar
seful Div. Indrumari si Contabil era ROMASCANU
si seful Div. Contabil Tehnic ing. CRISTOLOVEANU.

Sectrul Contabil era condus de seful contabil
GHENCEA VICTOR, iar seful Div. Financiar era
ALEX. MACEDON, seful Div. Contabil LEO WEIN-
BERG si seful Div. Contabil Financiar Intern CRISTESCU.

Sectrul Administrativ era condus de directorul
OCTAV LIVEZEANU, iar seful Div. Secretariat era
SADEANU, seful Div. Administrative TOHANEANU.

Semnatura

Dan Jianu

Urmare: sefa Div. Cadru-Instrucțiuni era NITESCU VICTORIA,
iar șeful Div. Instrucțiuni PAUNESCU și șeful biroului
special VALENTIN IOAN.

Întrebare:

De ce au fost numiți directorii și șefii de divizii?

Răspuns: În urma reorganizării directorii și șefii
de divizii au fost numiți de mine.

Întrebare:

Grati dacă ai avut calitatea de a numi directorii
și șefii de divizii.

Răspuns: Șefii de Divizii da. - Directorii și directorul adjunct
trebuiau să fie numiți de Ministerul Finanelor.

Întrebare:

Grati motivul numirii Directorilor și directorului
adjunct de demnitate, eu tratez că nu ai avut calitatea?

Răspuns: Numirea Directorilor și directorului adjunct
a fost discutată cu Vanile Luca, care însă a trăgănat
indeplinirea formalității, fapt care m-a determinat de
a-i cuprinde în decizia de încredințare a tuturor sala-
riștilor B. C. I. dotă în urma reorganizării.

Întrebare:

Cum a inițiat numirea directorilor și directorului adjunct?

Răspuns: Eu am inițiat numirea directorilor și directorului
adjunct.

Întrebare:

Ce te-a determinat să numești directorii și directorul
adjunct?

Răspuns: M-a determinat faptul că ei au avut
aceleși atribuții la venirea mea în B. C. I.

Întrebare:

Grati dacă directorii, directorul adjunct și șefii

Semnătura,

Denis Jan

Urmare: de diviziile au corpului din punct de vedere politic
si profesional?

Raspuns: Directorii erau corpului din punct de vedere politic si
si profesional, directorul adjunct era corpului
intrebari din punct de vedere profesional iar de catre
sedii de diviziile 8 (opt) erau corpului politic.

Intrebare:

Frati din ce motive erau corpului ?

Raspuns: Eugen Mendel directorul sectiei de servitii,
a fost exclus din Partid, pentru ca a fost exploatare, a
fost zambitele comunisti aresti din lichidarea
in timpul prigoanei doborate, nu ca a fost arestat al
unei societati capitaliste din Apus. In profesional a
muncit fara opor, era lucrator, netar, dusmanul
cadrele tuere, proteja cadrele mic-borghize si bur-
ghize, fugea de raspundere acoperandu-se cu reu-
surse siglelor si mabalerator.

Seful Div. Finant. Industrii - Măcină Nicolae, ne-
membru de partid, fost activist al unei băne,
profesional a muncit cooperantilor.

Seful Div. Agro-Ind. - ing. agr. Stefanin, membru
de partid, cu situatia politica din trecut nelarificata,
in profesional a cooperantilor.

Seful Div. Constructii - Canal ing. const. BACALU PAUL,
din punct de vedere politic era dubios, facea greutate in privin-
ta intocmirii dinarului sau de cadre maritand unele
detalii asupra unor perioade din trecutul sau. In pro-
fesional era comod, in unele cazuri superficial, pur si
general a cooperantilor functiei.

Sefa Div. Institutii, BRUMARU CLARA, membru
de partid, verificata, negociata din punct de vedere

Semnatura,

Acuzator

Urmare: profesional, însă stăruitoare în munca. 279
Seful Div. Credite-Amortamente, NEUMANN LEOPOLD,
membru de partid, verificat, însă în profesional era medi-
ocru, se baza pe munca subalternilor săi fără să-i con-
troleze, comod.

Seful Div. Studii și Organizare CAIUS BARDOȘI,
membru de partid, era un element dubios, se bănuia
că ar fi fost legionar, înainte de 23 Aug. 1944 fusese direc-
tor la C. E. C. profesional era foarte bine pregătit.

Directorul netruului Control, ARTHUR TOPCIU,
exclus din Partid, nu curăța pentru corecții. Fund
și bolnav lipsea decorații chiar dacă starea sanitară
și permitea un răspundea la sarcini. În general
nu a dus nici un fel de activitate.

Director adjunct HORVATH TIBERIU, era bun
membru de partid însă în profesional neformat.

Seful Div. Indemnare și Control, ROMASCANU, mem-
bru de partid, verificat, în profesional corespundea.

Seful Div. Control Tehnic, ing. CRISTOLOVEANU,
membru de partid, fost antreprenor de lucrări de
arhitectură. În profesional a corespuns.

Seq. Contabil VICTOR GHENCEA, a fost exclus
din Partid în 1952, pentru că ar fi făcut afaceri în
1947 la Banca de Stat și că ar fi făcut greutăți
la încheierea bilanțului pe anul 1951 al B. C. T., iar
la începutul anului 1952 a doborât un dosar de audiere
cu privire unor fraude comise de niște inspectori B. C. T.
În profesional era un element bine pregătit.

Seful Div. Financiare, ALEX. MACEDON, membru
de partid, a fost sancționat și dat în judecată pentru
faptul că a ridicat bani pentru scopuri personale.

Semnătura,
M. M. J. J.

Urmare: Seful Div. Contabile LEO WEINBERG, exclus
din Partid pentru ca a fost procurat la Banca de credit
român înainte de 23 Aug 1944. În profesional era
foarte bine pregătit.

Seful Div. Contabil Financiar Intern, CRISTESCU,
membru de partid, în profesional corespunde.

Directorul Secțiunii Administrative, OCTAV LIVEZEANU,
era cu situația de membru de partid neclară, era
stăru și indiferent față de lupta Partidului, ~~și~~
~~din punct de vedere profesional era absolut incompetent.~~

Sten de mișc
m. 1. 1. 1944
20. 11. 1952
C. 111

Seful Div. Secretariat, SADEANU, membru de partid
verificat. Corespunde în profesional.

Seful Div. Administrative, TOHANEANU, membru
de partid verificat, în profesional corespunde.

Sefa Div. Cadre-Invatamant, NITESCU VICTORIA,
membru de partid, nepregătită din punct de vedere pro-
fesional însă stăruitoare în muncă.

Seful Div. Planificare, PAUNESCU, membru
de partid, cu trecut neclarificat fiind acuzat a fi
fost omul de încredere al unui comisar ministerial
la o fabrică înainte de 23 Aug 1944. În profesional
era bine pregătit.

Seful Biroul Special, VALENTIN IOAN, exclus
din Partid, în profesional corespunde.

Intrebare:

Pe cine anume ai angajat din nou în B.C.T.?

Răspuns: Au fost angajați circa 20 elemente tinere care
abolviră școala contabilă la Canal și aproximativ
20 elemente tinere și de origine corupătoare la pu-
șiniera Izvoiei de cadre.

În afară de acesta au mai fost angajați prin Div. de cadre;

Semnătura,

Ioan

Urmare: CAIUS-BARDOSI, care mi-a fost recomandat de Hornu, 280

- PAVNESCU, care a fost transferat de la Banca de Stat recomandat de VIJOLI.

- DORNEANU ca stenodactilografă, la revizuire a reușit ca era totuși unii fost ofiter și fusese cumnată de Gutrinu.

- CAMENITA, ca inspector recomandat de TOPCIU. Era pregătit din punct de vedere profesional, un cumore unii dubios asupra trecutului său.

- HARAGA - fusese concediat de Livreanu, a fost reșit unii și din nou concediat pentru că nu corespundea profesional.

- MANEA BADEA, ca inspector la moartea București, a fost recomandat de BIKTAS, care mi-a spus că s'a fost reșit din securitate pentru că și-a avut un frate legionar.

Nu cumore activitatea dură de el în profesional.

- BADICA CECILIA - ce reșit de grupă în Div. Cadre - Juvate - miant, a fost angajată la cererea soțului ei colonel de Int. BADICA. A fost exclusă din Partid pentru originea ei chiburească în trecut dubios. În toamna anului 1951 și-a dat demisia din Banca.

SESTAKOVSKI-VALENTINA - ce referențe la moartea București - a fost angajată la cererea lui BARLADEANU. A fost soția lui ROXIN - legionar interior, fugit din țară.

În afara de BARDOSI-CAIUS și HARAGA, care au fost reșit și ei cizilati au rămas mai departe în B.C.Y.

Întrebare:

Până când au funcționat servanțele numite de demnitate în posturile de răspundere?

Răspuns: În afara de: TOPCIU și BARDOSI care au fost concediați în Dec. 1951; HORVATH și CRISTESCU trimiși de Partid la Comitetul pentru STATE; ROMASCANU transferat la Comisia Contabilă de Stat și MACEDON concediat pentru activitate

Semnătura,
Dan J. J.

Urmare: In vara anului 1951, au fost in functiile in care au
fost numiti de mine pana la crestarea mea. ~~~~~

Intrebare:

Care a fost atitudinea acestor elemente fata de regimul actual?

Raspuns: In afara de: NITESCU, TOHANEANU, SADEANU;
HORVATH, CRISTESCU si ROMASCANU, toti ceilalti
erau elemente cu o atitudine dusmanosara fata de regi-
mii actual. ~~~~~

Intrebare:

Cum si-au manifestat si aceasta atitudine dusmanosara

Raspuns: Directorii inafara de Mendel au fost cu totul
indiferenti fata de munca, iar Mendel ~~nu~~ din
avea capacitate si era documentat in problemele de
investitie totusi cand ii venea sa repare lucrari
legate de rectorul lui de activitate la intarzia. Insa
cand i-am putut rezolva rapid si a unei lucrari fa-
cea acest lucru imediat. ~~Ma~~ Au tratat ca anii de zile
erau greuti in finantare si nu au venit cu propu-
neri concrete in vederea imbunatatirii sistemului de
finantare. Era natural ca ei sa-i dea cauza de gresi-
bile ce existau in sistemul de finantare ca de exemplu
nereintroducerea creditelor pe termen scurt; nedescentra-
lizarea verificarii devizelor; mentinerea unui sistem gresit
de evidenta; mentinerea notitelor de finantare la Banca
de Stat. Nu au urmarit executarea planurilor de munca
ale subalternilor lor si nu au fost capabili sa traga la raspundere prin a propune sa
fie pedesiti subalternii lor care nu-i indeplineau pla-
nurile de munca si aveau greseli care in majoritatea lor
nu puteau si erau foarte serioase si care duceau in mod simpli-
cit la daune in detrimentul Statului. ~~~~~

Semnatura,

Denis Jean

Urmare: Intre greșeli puteau fi actiuni intentionate 289
ale unor functionari din cadrul ai regimului.

• Defini de divizie cu toate ca erau profesional pregatiti nu si au desfasurat intru toate capacitati de munca, nu au cerut sa alterneze munca mentinuta, au lucrat formal fara a arata un interes in construirea vocalizarii, nu luau pozitie fata de delinșia in munca si gusele mbastrucilor, cu toate ca cum se vedeau greseli in sistemul de finantare nu studeau si nu propuneau imbunatatiri, in general nu si luau raspundere mai in cadrul atribuțiilor proprii si aproape toti luau furoratic si netar fara a se preocupa de cuntera elementelor ținare existente. Din motivele arătate se pot caracteriza ca dușmani a celor activitate si a rasfrant in mod negativ asupra activității B. C. J.

Intrebare:

Cum sa rasfrant asupra activității B. C. J. mentinerea in posturile de raspundere a elementelor dusmanoare arătate mai sus?

Raspuns: Mentinerea in posturile de raspundere a elementelor dusmanoare arătate mai sus, a frânat planul de investitii pe anul 1951 prin neaducerea la timp a mánurilor de imbunatatire necesare in sistemul de finantare si evidente care era defectuos si a împiedicat executarea controlului investitului prin faptul ca nu s-a stabilit norme de executare a controlului la timp.

Intrebare:

- Pe ce baza ai numit si mentinut elementele dusmanoare din conducerea B. C. J.?

Semnătura,

Dennis Jones

Urmare: Răspuns: Numirea directorilor era o operație pur formală căci ei au fost numiți înainte de venirea mea la B.C.J. de Vasile Luca în același atribuții și competențe dar în funcția de directori adiuncti (ori eu i-am făcut directori).

La numirea mea Vasile Luca gata de Modoran mi-a spus că directorii rămân pe loc. Modoran i-a atras atenția lui Luca că Livezeanu și Topciu nu corespond, totuși Luca și-a menținut discreția. După ce mi-am dat seama că ei nu corespond nici politic nici profesional au făcut propuneri sesse pentru schimbarea lor, Luca însă mi-a refuzat. Puteam să mă lupt cu aprobarea de Livezeanu și Topciu dar cu puțin curaj și de Mendel, mi i-am scris căci nu voiam să mă opun lui Vasile Luca cu toate că în alte ocazii când mi-am spus Luca a cedat. (De exemplu: aprobarea regulamentului la decretul 59, Luca refuzând aprobarea, a fost amenințat de mine cu demisia și a cedat).

Legea de doctorie au fost numiți de mine pe baza criteriului profesional, la venirea mea la B.C.J. cadrele medicale nu aveau doar de cadre făcute (în total erau circa 60 dozare întregite).

Însă în Banca de Invenții au fost cadre medicale bine pregătite, membrii de partid, dintre care unii au avut numiri de răspundere la Banca, totuși șefii de Serviciu au fost numiți exclusiv pe baza pregătirii profesionale, considerându-i mai pregătiți decât membrii de partid. Pe măsura întreprinderii dozarilor mi-am dat seama că ei nu corespond politic și nici măi ajutau în muncă, necorespunzând în profesional în măsura așteptată de mine, totuși i-am menținut

Semnătura,

Urmare: ca in tot sistemul financiar si sectorul economic condus de Vartolomeu Luca, elemente ascendente au fost mentinute in posturi de raspundere, iar Vartolomeu Luca in Postea sau Aprilie 1951 mi-a atras atentia de a fi prudent in recitarea elementelor pregatite profesional. (Acosta dupa ce Vijiuli i-a plans lui Luca de concedierea facuta de mine la B.C.J. in Postea 1951). N-am profitat nici de oportunitatea de a-i revata odava cu executarea H.C.M. 1478 din Dec. 1951. La aceasta politica de cadre a contribuit faptul ca Luca l-a tras la raspundere pe Wasi refuzul sectorului Plan Finantat de la C.C.P.M.R., de a fi cersit in 1950, concedierea unor elemente bine pregatite profesional si unor ingineri constructori din considerente politice, in generala "lui Wasi a fost precuierata in Aprilie 1951 in fata activului de partid al C.C.P.M.R. de catre Luca. Diabulul V. Luca mi-a dat dispozitie ^{in prima oara a domnului la neputinta mea la B.C.J.} de concedierea imediata pe refuzul Dns. de cadre, Craciun. In fata acestui fapt implinit Wasi si Fara mi-au cerut sa amana cererile lui Craciun ca ce n-au facut ca Luca cand a fost interesat de mine: ce trebuie sa fac la cererea lui Wasi si Fara de la C.C.P.M.R. sectorului Plan Finantat, mi-a spus ca sa-l dau a fersa pe Craciun si sa nu ma mai duc pe la sectorul plan finantat si sa direct numai eu el (Luca) care este de fapt sectorul. Craciun a fost revirificat si trecut la comisia controlului de stat, de catre C.C.P.M.R. prin Wasi si Muresanu. Ulterior Muresanu mi-a povestit ca Wasi i-a plans de faptul ca eu mi-am dus la Vartolomeu Luca si i-am oratat ca au fost scos cadre teh-

Semnatura,

Urmare: nice core in alta parte au primit salariizare
mai ridicata si functii de mai mare responsabilitate ca de
- ex. ing. Horemanu care a fost ref de D. 1774 la B.C.J.
si a fost facut director serviciu constructii "Intreg. 1 sau
2 din Buc. Ing. Voric Luca, din inspector la B.C.J.
facut contabil ref adjunct la canal de catre Horemanu
si rusne. - fapt pentru care V. Luca l-a tras la ras-
pundere. Poziția Horemanu mi-a spus ca l'as a afir-
mat ca din cauza mea a plecat brăciun din B.C.J.

Deci in politica de cadere mi-am inuscat linia gre-
șită si dură a Partidului.

Intrebare:

De când ti-ai inuscat aceasta linie?

Răspuns: De la venirea mea la B.C.J. in Martie 1951.

Intrebare:

Atunci cum explici demisia sa in timp ce era la
canal, inginerul V. Luca din inspector la B.C.J. si de
unde fusese independent, a fost propus de demisia sa
contabil ref adjunct?

Răspuns: Doarul de cadere al lui Luca (inginerul) nu-l
cunosc. In timp ce eram la Bucuresti a venit la sediul
canalului si mi-a aratat ca pleaca dela B.C.J. din cauza
ca or fi fost ref de serviciu la "Oficiul Uleiului" inainte
de 1944 si din cauza neintelegerilor cu inginerul Bacalu
intrebând pe Livreanu acesta mi-a aratat ca i s'a
atras atentia asupra lui Luca de cineva (de cine
nu-mi a dus aminte) si ca sunt plângeri impotriva lui.
In aceasta situatie mi l-am propus lui Horemanu ca un
bun inginer constructor pentru a fi plasat la canal.
Eu am vorbit cu Livreanu ca mi-l seata prin conce-
dere si prin transfer la canal. Horemanu a cerut do-

Semnătura,

Urmare: canal de cadru, a stat de vorba eu el m' au. a 283
opus m' l' unum contabel ref adjucl, fapt eu esro
in am' fort de acord m' multumit.

In acest caz cat' m' in alteli ce de ex: - Stanulescu sunt
membru al lui ICA ANTONESCU, sunt restor jandarmii
in Transnistria, daru' la caru' m' a turantat regimul
din lagarele de acolo, fapt pentru care e. fort exclus
din partid; Alexandrescu m' i' firm m' in ca' unu' fa
cor' m' m' amintire unu'cl sau, toti' exclus din
partid, pe actia m' emore din anul 1948 din seala
de revizori contabili de pe langa' Ministerul de Finante,
si toti' fiind exclusi din partid sau ca au trecut
dimisii, iar cand au fort concediati' din Mu. de Fin.
pentru acest fapt, prin ~~mea~~ interventia mea au
intors la canal, - am adoptat politica de cadre
dumantora' Partidului durs' de Hornu, politica
care in fond este aceea' eu a lui Tonile Luca pe
care ^{am} aplicat-o in B.C.I.

Intrebare: //

Intrebare: Sti cere m' orati' conerit politica de cadre dus-
mansora' durs' de dimneste la canal si B.C.I.

Raspuns:

Semnatura,

204

V M

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul WEISZ IOAN, născut la 10 Noembrie 1910, în orașul Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. Tomas Masaryk nr.1.-

20 Decembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 9,00

" s'a terminat " 13,15

Intrebare:

In timpul cât ai fost contabil șef la Canal, ai avut controale și dacă da, din partea cui?

Răspuns:

In perioada cât am deținut funcția de contabil șef la Canal, au fost în control organele Comisiei Controlului de Stat, Comisia de Stat a Planificării, ale Ministerului de Finanțe și Băncii de Investiție.-

Intrebare:

Au efectuat control aceste organe?

Răspuns:

Da, au efectuat control de fond.-

Intrebare:

Explică d-ta ce înseamnă control de fond?

Răspuns:

Prin control de fond se înțelege un control al întregii activități a Canalului prevăzând situația tehnică și financiară.

Intrebare:

Cum ai privit d-ta aceste controale?

Răspuns:

Venirea acestor organe de control le-am privit ca un lucru necesar.-

Intrebare:

Care a fost atitudinea d-tale față de aceste comisii?

Răspuns:

Am dat totdeauna ajutorul ce mi-a fost cerut și au fost cazuri când eu din proprie inițiativă le-am ajutat.-

ss. Weisz Ioan

././.

Intrebare:

Totuși ancheta îți atrage atenția că nu spui adevărul.

Răspuns:

În toate cazurile subalternilor mei le-am dat dispoziții de a pune totul la dispoziția organelor de control.

Aceasta a fost și linia mea de conduită.-

Intrebare:

Care au fost constatările acestor echipe de control?

Răspuns:

Fiecare echipă de control a stabilit prin procese verbale deficiențele și a dat indicațiuni scrise de îndreptare.-

Intrebare:

Arată deficiențele care au fost constatate de aceste echipe de control?

Răspuns:

Deficiența au fost semnalate în toate sectoarele de activitate. În sectorul tehnic, lipsa proiectelor de lucrări iar la unele proiecte de lucrări existente s-au ivit greșeli la execuție datorită faptului că nu s'a efectuat un studiu tehnic complet, evidențele tehnice ca: caetele de atașament (evidența cantitativă a lucrărilor executate) lipseau sau nu erau ținute la zi, utilajul nu avea carnete de bord (funcționare) și nu se putea controla activitatea utilajului reparațiunile și materialele întrebuințate la întreținere, forța de muncă nu era rațional întrebuințată, adică în unele locuri lipsea pe când în altele depășea necesitățile, pe șantiere sau risipit materiale de construcție, de exemplu au fost tăiate în bucăți scânduri lungi în loc să fie întrebuințate margini sau scânduri scurte, lipsa nemotivată a tehnicienilor de la locul de muncă, normele de timp și de lucru nestudiate și neadaptate situației.-

Sectorul administrativ și aprovizionare, lipsa planificării în aprovizionare, lipsa normelor tehnice de consum de materiale, lipsa de organizare a depozitelor de alimente și materiale, de exemplu depozitele nu au fost așezate și întreținute în bune condițiuni, grija față de oameni nu era o preocupare a tuturor organelor administrative, de exemplu mesele nu erau servite la timp sau mâncarea era servită rece, era lipsă de apă potabilă.-

ss. Weisz Ioan

././.

Sectorul financiar, evidența și situații greșite și întârziate, mai era lipsa unui control financiar constructiv și educativ, nedeservirea la timp a sectoarelor tehnice, lipsa de pregătire a salariaților.-

În sectorul planificării, lipseau planurile de muncă pe zile, lipseau planul de proiectare și lipseau planul de aprovizionare cu materiale.-

Din punct de vedere al organizării, echipele de control au constatat concepția greșită după care lucrările Canalului au fost inițial organizate.-

Intrebare:

Ce alte constatări au mai făcut echipele de control în sectorul financiar?

Răspuns:

În sectorul financiar echipele de control n'au făcut alte constatări în afară de cele arătate de mine. Deficiențele constatate însă la evidențe și situații contabile ~~xx~~ erau următoarele: conținutul economic al conturilor nu era cel just, ceea ce ducea la situații greșite din care motiv situația financiară nu era întotdeauna clară (conținutul economic înseamnă reflectarea activității în bani).-

Intrebare:

Cum ai luat d-ta cunoștință despre cele constatate de echipele de control și când?

Răspuns:

Eu am luat cunoștință despre cele constatate de echipele de control odată cu preluarea proceselor verbale de control. Nu pot preciza cât timp dura un control și cât timp după terminarea controlului se depunea procesul-verbal, însă procesul-verbal odată depus la registratură ajungea în 24 ore la mine. Eu cu șefii de echipe de control nu discutam deficiențele concrete ci se discuta numai în general.-

Intrebare:

Arată cine au fost șefii echipelor de control și din ce persoane au fost compuse aceste echipe?

Răspuns:

Echipele de control a Ministerului de Finanțe avea ca șef pe POPA IOAN. Din această echipă făceau parte CHIRILA și inginerul MISU RADULESCU. Echipele de control ale Băncii de Investiții au fost conduse de APOLZAN și APOSTOLESCU, iar din echipe făceau parte inginerii MIRCEA SERBAN și RADULESCU. De ceilalți șefi de

ss, Weisz Ioan

echipe de control cât și de cei care făceau parte din ele, venite din partea Min. de Finanțe, Comisia de Stat a Planificării, Comisia Controlului de Stat și B.C.I. nu-mi mai aduc aminte.-

Intrebare:

Procesele verbale întocmite de echipele de control erau semnate de cineva din partea conducerii Canalului?

Răspuns:

Procesele verbale de control de fond în totalitatea lor au fost semnate de fostul director general al Canalului (HOSSU), de fostul inginer șef (GRUNBERG) și de mine.-

Intrebare:

Cine semna prima dată aceste procese verbale și în fața cui?

Răspuns:

În general prima dată aceste procese verbale erau semnate de HOSSU, au fost însă cazuri când le-am semnat eu. Procesele verbale se semnavă față de membrii echipei de control.-

Intrebare:

Care a fost atitudinea d-tale față de echipele de control atunci când veneau să le semnezi procesele verbale de control?

Răspuns:

Față de echipele de control, atunci când veneau să le semnez procesele verbale de control, întotdeauna am avut o atitudine obișnuită, normală, care se caracterizează prin a discuta calm și a nu întrebuința invective și a avea o comportare civilizată.-

Intrebare:

Care a fost atitudinea d-tale față de echipele de control în timpul cât își exercitau funcțiunea?

Răspuns:

Echipele de control în timpul cât își exercitau funcțiunea, întotdeauna le-am dat ajutorul necesar pentru a constata situația reală și deficiențele.-

Intrebare:

Ai avut neînțelegeri cu vreunul din șefii echipelor de control?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte ca eu să fi avut neînțelegeri cu vreunul din șefii echipelor de control. În ceea ce privește neînțelegeri asupra sectorului financiar-o contabil n'am avut niciodată.-

ss. Weisz Ioan

288

- 4 -

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întocmai cu cele afirmate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

s s. Weisz Ioan

LT. DE SECURITATE

Tăbârcea Nicolae

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISZ IOAN născut la 10 Nov. 1910 în oraș
Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr. 1.

20 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și   min.

„ s'a terminat la „ 13 și 15 „

Intrebare: În timpul cât ai fost contabil ref. la Canal
ai avut controale și dacă da, din partea cui?

Răspuns: În perioada cât am deținut funcția de contabil
ref. la Canal au fost în control organele bursiere
Controlului de Stat, bursiere de Stat a Planificării,
al Ministerului de Finanțe și Băncii de Investiție.

Intrebare:

Au efectuat control aceste organe?

Răspuns: Da, au efectuat control de fond.

Intrebare:

Explică din nou ce înseamnă control de fond.

Răspuns: Prin control de fond se înțelege un control
al întregii activități ~~și~~ a canalului, privind în-
tr-ună tehnică și financiară.

Intrebare:

Cum ai primit din nou aceste controale?

Răspuns: Venirea acestor organe de control le-am pri-
ut ca un lucru necesar.

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: Intrebare:

Care a fost atitudinea dumneavoastra fata de aceste echipis de control?

Raspuns: Eu dat totdeauna ajutorul ce mi-a fost cerut si au fost cazuri cand eu din proprie initiativa le-am ajutat.

Intrebare:

Totusi ancheta iti atrage atentia ca nu opui adevarul.

Raspuns: In toate cazurile mbaltemurilor meci le-am dat dispozitii de a pune totul la dispozitia organelor de control.

Aceasta a fost si linia mea de conducta.

Intrebare:

Care au fost constatările acestor echipe de control?

Raspuns:

Fiecare echipa de control a stabilit prin proces-verbale deficientele si a dat indicatiuni scrise de indreptare.

Intrebare:

Aratai deficientele care au fost constatate de aceste echipe de control?

Raspuns: Deficiente au fost menolote in toate activitatile de activitate; In vederea tehnic, lipsa proceselor de lucrari sau unele procese de lucrari esentiale sau a vet greeli la executie datorita faptului ca nu s-a efectuat un studiu tehnic complet, evidentele tehnice ca rapoartele de atacamant (evidente cantitative a lucrarelor executate) lipsau sau nu erau tinute la zi, utilajul nu avea carnete de bord (functionare) si nu se putea controla activitatea utilajului reparativeste si materialele intrebuintate la intre-

Semnatura,

[Signature]

Urmare: ²⁹⁰ ~~fiure~~ forta de munca nu era rational intre-
brutata; adica in unele locuri lipsea pe cand
in altele depasea necesitatile, pe santiere sau
risipit materiale de constructii de exemplu au fost
tăioase sau bucati scanduri lungi in loc sa fie între-
brutate margeni sau scanduri scurte, lipsa ne-
motivata a tehnicienilor dela locul de munca; noile
de timp si de lucru nedudiate si neadaptate situatiei.

Sectorul administrativ si aprovizionare, lipsa plani-
ficarii in aprovizionare, lipsa noimelor tehnice de
comun de materiale, lipsa de organizare a depo-
zitelor de alimente si materiale, de exemplu depo-
zitele nu au fost acizate si intretinute in bune
conditii; grija fata de oameni nu era o preocupare
a tuturor organelor administrative de exemplu unele
nu erau servite la timp sau mancarile era servite
rece, era lipsi de apa potabila.

Sectorul Financiar, evidente si situatii grele
si intarinate, mai era lipsa unui control financiar
constructiv si educativ, nedeservirea la timp a retri-
bulor tehnice, lipsa de pregatire a salariabilor.

In sectorul planificarii ~~nu exista~~ lipsea planu-
rile de munca pe zile, lipsea planul de productie
si lipsea planul de aprovizionare cu materiale.

Din punct de vedere al organizarii echipele de con-
trol au constat ~~ca~~ conceptia greata dupa
care lucrarile la fabrica au fost initial organizate.

Intrebare:

Be alte constatori au mai facut echipele de control
in sectorul financiar?

Raspuns: In sectorul financiar echipele de control

Semnatura,

Paul Jean

Urmare: nu au făcut alte constatări în afară de cele arătate de mine. Deficiențele constatate însă la erodute și situații contabile erau următoarele: continutul economic al conturilor nu era cel just, ceea ce ducea la situații greșite din care motiv situația financiară nu era întru deajuns clară (continutul economic înseamnă reflectarea activității în bani).

Întrebare:

Cum ai luat cunoștința erorilor despre cele constatate de echipele de control și când?

Răspuns: Eu am luat cunoștința despre cele constatate de echipele de control odată cu prezentarea proceselor verbale de control. Nu ~~am~~ pot preciza cât timp dura un control și cât timp după terminarea controlului și depunerea procesul-verbal, însă procesul-verbal odată depus la registratură ajungea în 24 ore la mine. Eu cu referirile de echipe de control nu discutăm deficiențele concrete ci se discute numai în general.

Întrebare:

Arată-mi cum au fost referirile echipele de control și ^{de} persoane au fost compuse aceste echipe?

Răspuns: Echipe de control a Ministerului de Finanțe erau ca referirile pe Popa Ioan, din această echipă făceau parte Chiribă și inginerul Nini Rădulescu. Echipele de control ale Băncii de Investiții au fost conduse de Apolzan și Apostolescu, iar din echipe făceau parte inginerii Murea Șerban și Rădulescu. De cîndalți referirile de echipe de control sînt și de cei care făceau parte din ele, venite din partea Min. de Finanțe, bourse de Stat a Manifestații, bourse Controlului de Stat și B.S.T. nu-mi mai aduc aminte.

Semnătura

Q. Air Jim

Intrebare:

Urmare: Proceso-verbale in prezenta de echipa de control erau semnate de cineva din partea conducerei Canalului?

Raspuns: Proceso-verbale de control de fond in fatalitatea lor au fost semnate de fostul Des. General al Canalului (Hoscu), de fostul inginer ref. (G. RUNBERG) si de mine.

Intrebare:

Care semnatura prima data aceste proceso-verbale si in fata cui?

Raspuns: In general prima data aceste proceso-verbale erau semnate de Hoscu, au fost in sa' cazuri cand le-au semnat eu. Proceso-verbale si semnau fostii de membrii echipei de control.

Intrebare:

Care a fost atitudinea dimpotriva fostii de echipele de control atunci cand veneau sa le semneze proceso-verbale de control?

Raspuns: Fata' de echipele de control, atunci cand veneau sa le semneze proceso-verbale de control, intotdeauna au avut o atitudine obisnuita, normala, care se caracterizeaza prin a deveni ~~calm~~ ^{calm}, a nu intra in invective si a avea o comportare civilizata.

Intrebare:

Care a fost atitudinea ob:taie fata' de echipele de control in timpul cat isi exercitau functiunea?

Raspuns:

Echipele de control in timpul cat isi exercitau functiunea intotdeauna le-au ^{dat} raportul necesar pentru a constata situatia reala si deficiențele.

Intrebare:

Si avut neintelegeri cu vreunul din sefi echipei de control?

Semnatura,

R. J. Jan

Urmare: Raportul: Nu-mi aduc aminte ca eu fi avut neinte-
legeri cu vreunul din sifu colegilor de control. In ceea
priveste neintelegeri asupra rețurclai financiaro - cou-
tabil n'au fost niciodata.

Dupa ce au citit prezentul proces-verbal de inte-
rogatoriu curant cu curant si au constatat ca co-
rnpunde intrebari cu celi afirmate de mine, sus-
tin si reuher propriu, redit de mine.

Archetator:

L. de pe. Mahoran

Q emg Jov

Semnatura,

1012

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul WEISZ IOAN născut în 10 Nov. 1910 în orașul Sătu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr. 1. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

31 Decembrie 1952
Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.
„ s'a terminat la „ _____ și _____ ”

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe BARBULESCU CONSTANTIN?

Răspuns: Pe Barbulescu l-am cunoscut din Martie 1951, odată cu venirea mea la B.C.F. în funcția de director general. A fost numit de mine în funcția de șef de grup la Divizia Financă și Industrii, în luna Aprilie sau mai târziu, nu știu precis când.

Intrebare:

Cum și ducea la îndeplinire atribuțiile ce le avea?

Răspuns:

Cum numai unele lucrări ale lui, din care totuși am ajuns la concluzia că munca bună nu este un salariat cu perspectivă de dezvoltare fiind un salariat format.

Intrebare:

Care era atitudinea lui politică?

Răspuns: El nu era membru de partid, nu cunoșteam cum și ducea la îndeplinire sarcinile ce-i erau încredințate pe linie de partid, însă știu că în cadrul partidului

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: politice si profesionale la care eu am portat pat,
Barbulescu nu a luat nici o data pozitie de conducere.

Intrebare:

Ce functie avea Barbulescu când ai preluat ducerea
conducerea B.C.T.?

Răspuns: Nu mi aduc aminte de functie pe care a avut-o
Barbulescu când eu am preluat conducerea B.C.T.?

Intrebare:

Cu ce era seful Diviziei din care el făcea parte ca șef de
grupă?

Răspuns: Seful Diviziei din care el făcea parte ca șef
de grupă era Măciucea.

Intrebare:

Ce fel de element era acesta?

Răspuns: Acest element în profesional era foarte bine
pregătit cu cunoștințe și experiență vastă, a muncit con-
punitiv, a inițiat și a adus îmbunătățiri în sistemul de muncă
interior al Diviziei, ~~asa~~ de câte ori l-au controlat perso-
nal over lucrările la zi. Nu cunoșteam și nu făcuse propuneri
pentru îmbunătățirea sistemului de finanțare și din
câte am văzut urmărirea îndepărtare activitatea nebal-
terabilă, mi pot spune că el muncise formal în București
și over sunt de răspunsuri în muncă, ca și rezultate din
faptul că mi mi cerea aprobări în cadrul atribuțiilor sale.
Dar faptul că fusese activat de bancă îl consideram un
element necorespunzător din punct de vedere politic.

Intrebare:

Si au avut vreodata intentia să-l înlocuiești?

Răspuns:

În Noiembrie sau Decembrie 1957, am avut intenția
de a-l înlocui cu Barbulescu.

Semnătura,

Min Jean

Urmare: Pe ce baza ai ajuns dinuneta sa-ti formulezi
acordata intentie? 213

Raspuns: Am ajuns la acordata intentie pe baza
necontata-ti pe care o vedeam eu fara a-mi fi atrasa ateu-
tia de nimeni, de a include elementele necontata-ti.
Toare din punct de vedere politic.

Intrebare:

Pentru ce nu ti-ai dus dar indeplineste acordata
intentie?

Raspuns: Directorul Mendel nu era de acord opinia-
du-x in ceea ce inlocuirea lui Hăciucă. Atunci acest
lucru mi-a influentat. Mi-consider es era o generala
de a nu profita de vreau de a da afara pe Mendel si
pe Hăciucă, ceea ce si fi fost o atitudine justa si respectu-
toare lui Partidului.

Intrebare:

Arata dinuneta celor anchetati, care ti-a fost proiectia,
deosebi relatata afarii ca sa ai acordata intentie pe
baza necontata-ti inlocuirea elementelor necontata-ti
ios in practica si facent treburii contrarii lui Partidului?

Raspuns: In toate ca inlocuirea lui Hăciucă a fost un act
de mine am renuntat si prin acordata nu am putut pe o
proiectie dezmandata lui Partidului.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de inter-
ogatori eu sunt eu sunt si am constatata ca ea este afu-
mate compund intreburii eu este declarata de mine
moldu si renunt propriu molit de nimeni.

Anchetator

Lt. Tatiana Nic.

Pring Jan

Semnatura,

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat WEISS IOAN, născut la 10 Nov. 1910 în Satu-Mare, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masaryk Nr. 1. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

7 Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 16 și min. 50

s'a terminat „ „ „ „

Intrebare: Ce cunoști din activitatea lui EIDLITZ pe care încă poziți în prezent nu ai declarat-o în cadrul anchetei?

Răspuns: În primavara anului 1945, întâmplător l-am surprins pe EIDLITZ ZOLTAN - care avea o locuință într-o stradă veche cu locuința mea din Satu-Mare - într-o seară la o oră înaintată și pareșese domiciliul lui ROZENBERG ADOLF, comerciant engreu de fierărie, - acuzat de C. D. E. pentru că fusese averilor acesteia părinte. La aceasta ^{ora} nu m-afla nimeni pe stradă și EIDLITZ nu mi-a răzuit.

Pe alte câteva zile l-am întrebât pe EIDLITZ ce se căutot în locuința lui ROZENBERG. EIDLITZ mi-a declarat că este o chestiune importantă pentru Partid și că ROZENBERG i-ar fi pus dat anumite documente scurte

Iscălitura.

Ioan Weiss

Urmare: de autoritatea lor majorare, dar eu mi
misi mi are voi să empușca acest
lucru deocamdată.

buconitent cu această întâmplare C.S.E.
a început acțiunea contra lui ROZEN-
BERG ADOLF în când mi am interesat
la conducerea C.S.E. (KLEIN EUGEN
plicat în Palestina; SIMON VASILE procuror
în Oradea; SAMUEL ANDREI director B.C.T
atunci procuror la Satu-Mare; FISCHER IOSIF
arrest breu în Satu-Mare) mi s'a ex-
municat că din dispoziția județului de
Posted, transmis prin KLEIN SAMUEL
s'a început acțiunea.

Eu l-am întrebat pe KLEIN SAMUEL
ce mi-a spus că din dispoziția bin-
roului județului comunicat lui prin EIDLITZ
a comunicat această hotărâre C.S.E.

Eu întrebându-l pe EIDLITZ mi-a spus
a celor lucruri. Atunci eu i-am spus că
nu sunt de acord cu această, părere care
mi-am spus a n' conducerei C.S.E.

Deoremei am vorbit și cu VARGA LUSOVIC
care mi-a spus că nu empușca această
problemă - fapt ce mi-a mirat.

Peste puțin timp la impunerea sarcinilor
am dat dispoziția ca ROZENBERG ADOLF
să fie cel mai mare contribuabil din
Satu-Mare - lucru ce s'a și întâmplat.

ROZENBERG ADOLF s'a dat numai
sau empușca i-a spus s'a venit la mine,
în biroul meu din adm. financiară

Urmare: interesându-se din ce cauză îl dezgustase,
ROZENBERG ADOLF în cursul acestei discuții
la o întrebare pură și simplă despre de unde
și cum: „câți bani ai dat tu lui EIDLITZ”
astă primă dată” atunci el făcând să-mi dea
cauza mi-a confirmat cu unu toarele
cuvinte: „de unde știu tu chestia asta? Apoi
el mi-a spus că i-a dat lui EIDLITZ o
sumă importantă făcând să-mi spună că.
În vara anului 1945 am amintit și lui
MURĂȘEANU VASILE că EIDLITZ colectează
bani în numele Partidului, făcând să-mi dea
fonduri să treacă prin cabinetul financiar.

Mai târziu, în primăvara anului 1946 EIDLITZ
mi-a cerut mai multe milioane de lei, pentru
anumite scopuri, după care el spunea că
nu are voie să stea în numele mele responsabil.
Eu atunci l-am refuzat, spunându-i că
faptul acesta îl dau administrației.

Tot în anul 1946, Franța, am fost chemat
la C.C. P.C.R. de către ANTIM și ne arăd
obținerea de licențe au făcut reacționari
din Oradea la București cu marele lui
PRINT PAUL, făcând să-mi spună că în
marșul eu mai fost PRINT NICOLAE și nu
comerciant cu numele de GUTH (faptul că nu
sebeș alba).

Faptul acesta nu am spus într-un rând în
de Libiu la o frază de să-mi spună că
faptul acesta și cum. Eu atunci reacție PRINT
PAUL care mi-a fost colig în detasamentul
de mine, mi-a spus că sunt un prost

Semnătura

Dezideriu

Urmare: ca toti din P.C. fac bani, numai eu
nu profit de ce este si ca EIDLITZ ZOLTAN
i-a cerut unele importante de bani si ca
i-a dat numai o suma mica. Eu i-am
 spus atunci ca nu este. PRINTEZ mi-a spus
ca nu a mentit si ca i-a dat si mi-a spus
ca prin faptul ca l-a spus pe EIDLITZ ca
intervina la mine in favoarea lui PRINTEZ.
Peste cativa saptamini EIDLITZ ZOLTAN
mi-a intrebato daca eu ocup eu functia
jud. Satu-Mare, iar la raspunsul meu
negativ mi-a spus ca sunt plangeri
contre ^{meu} deoarece apar industria in recus
terete si anume fobese PRINTEZ "din Satu-Mare".

Tot in anul 1946, un mare cotizant pentru
regionala de Postol, ERDELY VASILE,
(plecat in America de Sud) mi-a intrebato
ce anume fonduri ^{la P.C.R.} exista de care
eu nu am voie sa stiu. Eu imediat
l-am intrebato prin suspendare daca i-a
dat bani lui EIDLITZ, iar el mi-a
raspus ca este obligat la tacere si ca
este obligat sa se însereze in P.C.R.

Mai tarziu prin anul 1950, cand am
avut banchi mai concrete contre lui
EIDLITZ l-am intrebato prin suspendare
ca, daca l-ai însereze pe marele bogatos
ERDELY VASILE din Satu-Mare in P.C.R.
Atunci el s-a fâstecat si a fugit din birou sau.
In anul 1947, MARON PAUL si GYARMATI
NICOLAE care erau directorii BRIMPEXului

Semnatura,

Paul Jovan

Urmare: unde am fost expert fiscal, mi-au atras
atenția și lumea mă bănuiește pe mine
din cauza relatelor ce le întinsem eu cu
doi frați EIDLITZ, după care s-a făcut
la unele afaceri de bancă cu Electrochim
mi s-a spus să rup relațiile cu acștia.
Când am ocaziune vreau BIRTAS GĂVRIL
care era inspector de politică în Oradea
mi-a rugat să pun relațiile mele în
lumea financiară să cîntăresc aceste
bănueli contra fratelui ~~XXXX~~ EIDLITZ și
să-l informez despre EIDLITZ care este
suspect. Eu am considerat că e intrigă
a lui BIRTAS contra responsabilului de
cadre al regionalii, pădure ce mi-au
spus atât lui Birtas cât și peșterii sale.
Eu atunci am eruat guseala că i-am spus
lui EIDLITZ că aceste trei persoane murește
contra lui. De atunci EIDLITZ ZOLTAN a că-
pătăt încuere în mine. (Fratele lui EIDLITZ
care era cel mai mare comerciant de porțel
în Oradea mi-a rugat de multe ori să
interzic în favorul lui la diferite organe
fiscale. EIDLITZ NICOLAE, unu amare că
lucroasă exclusiv pentru Partid și în țară și
când KATZ BALAN MARCEL, responsabil
financiar de atunci al regionalii Oradea
mi-a spus că acest lucru nu este adevărat
și că EIDLITZ NICOLAE nu dă decât foarte
putere fondului Partidului, eu l-am spus
reține cănd EIDLITZ NIC. a venit pentru

Semnătura,

Georgescu

Urmare: r noua interventie, cutări l-am refuzat
spunându-i că aflu de la KATE BALAN.

La acestă EIDLITZ NICOLAE mi-a spus că
banii îi prinde fratelui său ZOLTAN, care
lucrează pentru amvonți copuși recente.
Apoi m-am întrebat pe EIDLITZ ZOLTAN
care mi-a confirmat acestă spunându-mi
că acest lucru în Oradea nu este cunoscut
decât de el și fratele său NIC.

În anul 1946, eu am controlat fa. circa de
buc din Oradea unde am încheiat acte
morii de contracontie.

Directorul fabricii, FOLIAN (FRISMAN)
GHE. plecat din țară, mi-a oferit un apart.
Eu l-am refuzat și pe marea mea sus-
pendere EIDLITZ ZOLTAN mi-a spus că
P.S.D. o'z planș contra mea că denunțare
un mare cotizant al lor și amu pe FO-
LIAN GHEORGE GHE. Eu m-am lăsat
influențat și actele s-au încheiat.

Pei țărziu FOLIAN mi-a spus că a avut
ce mult prieten cu EIDLITZ și că acest lucru
l-ar fi suspens.

Tot în această jurisdicție, LAKATOS EUGEN
directorul federalu cooperativei din Oradea
mi-a povărit să întrerup relațiile cu EIDLITZ.
Deoarece se vorbește despre el că ar fi in-
cristat din punct de vedere material.

Achete s'a întrerupt la ora 20 azi 7.1.1954

Achete a reîncept la ora 8⁴⁵ azi 8.1.1954.

În anul 1947 am aflat de la ELISABETA EIDLITZ

Semnătura
Doina Jean

Urmare: cat n' dela CERNICICA JUMITRU n' ortis acastuia
 e' EIDLITZ ZOLTAN pentru activitatea sa din
 Pedicatul de Nord n' timentul rân. a fost cere-
 tut de Comisia Controlului de Partid n' summa
 de RANGNETZ IOSIF n' e' ar avea implăcări
 serioase. Lutu' mai târziu tot dela ei au
 oflat e' a' intervenit V. Luca n' favorarea
 lui EIDLITZ n' la începutul lunii Dec. 1944
 acesta e' fost numit consilier în Com. de Finanțe.
 În Dec. 1944 EIDLITZ m'a chemat în biroul
 rân unde se mai afla o persoană care mi-a
 fost prezentată cu numele de HERESCU
 (HERSCOVICI), care e' scotat e' este conta-
 bilul societății. Concurta "dus București n'
 vrea să depună registrele false ale societății
 întreprinderi care e' furat Statul cu
 multe milioane lei.

EIDLITZ m'a întrebat, ce este de făcut,
 cum trebuie procedat, mi-a mai spus însă e'
 acest lucru este secret n' ea să nu afle
 decontata' murei.

Eu nu am fost de acord cu aceste din
 motive tehnice, e' o verificare la o înter-
 prendere mare necesită multe organe fiscale,
 totuși am chemat ea să arat registrele atât
 lui ANDREESCU cât n' lui CRĂIB. În urma
 dispozițiilor date de CRĂIB a venit o copie
 de organe fiscale dela Inspectoratul General
 Financiar București, cu care EIDLITZ impse-
 ună cu mine n' am deplasat în parte
 Inspectorul George unde se vedea societății.
 Eu în acea zi tot timpul am rămas acelu'

Semnătura.
 G. Crăib

Urmare: si au luat masuri de sechestrare a marilor
 furturi si repartizarea organelor pentru control.
 EIDLITZ in acest timp discutata cu directorii
 respectivi proprietarii societatii, al carei di-
 rector general era DAVID GHINEA.

In noara scelerizate de flicare EIDLITZ
 mi-a chemat deoparte, mi-a spus ca va
 aranjam in asa fel ca sa nu se vada
 acte ca si DAVID GHINEA si arceata sa va
 as fi oferit o suma importanta de deose
 si au si ca aceasta suma as fi venita
 la dispozitia lui EIDLITZ urmand ca el
 sa o dea Partidului. Eu am refuzat acest
 lucru. EIDLITZ deia in acest sens sa inteli
 cu GHINEA ca si fratele acestuia a depus in
 mana lui EIDLITZ trasa in custodia mar-
 tilului din St. Sf. George, un pachet mare
 infamurat in hartie. EIDLITZ mi-a spus
 ca deia sa inteli si ca in pachet deia as
 fi si valurile deose care s'fot vorba mea
 Eu i-am spus lui EIDLITZ ca deia imediat
 pachetul inapoi, iar cand a venit l-am
 repetat si EIDLITZ jumat foto de refes si
 fratele lui DAVID GHINEA, si dat acestuia
 inapoi pachetul spunandu-i ca eu nu
 sunt de acord cu afacerea inchidata de
 el si GHINEA. Pe drum catre Yurob Fu.
 ne-au costat, din care cauza purtandu-ma
 la o distanta mica pe la statul Brö-
 Jeanu am coborit din marină.

In noara scelerizate am aratat atat
 lui CERNICITA DUMITRU cat si lui RAIU

Semnatura
 Dan Jovan

Urmare: IOAN, procedent interzicutei de EISLITZ, 248
acorda din motivul ca EISLITZ nu a
criticat în mod aspru atitudinea sa prin
atitudinea sa antipartinică. Partidul
sa fi fost lipsit de aur si de deuze.

A doua zi dimineata l-am obligat pe
EISLITZ sa i-a conatat cu politia de deuze
pentru a deschide actiune contra lui
GHINEA, deoarece recivise ca este posesor de
deuze. Nu cumva incercarea eretilor,

stiu numai atat ca DAVID GHINEA a
fost arestat si a fost dat in judecata.

Mai stiu ca DAVID GHINEA a avut un
safe depozit la Banca de Credit Roman care
a fost deschis de EISLITZ. In ce conditii
nu se cunoaste. Stiu numai atat ca
nu se pot urca in safe.

In urma cercetarilor organelor fiscale a
rezultat ca societatea "boncentro" functioneaza
in mod clandestin fabricile de vase emulgate
din Satu Mare, proprietatea fratilor PRINTE
si fabrica din Medias.

Au dispus sa se faca cercetari in urma
carora sa se incheie acte de controventie
contra ambelor fabrici.

In urma acestor acte au dispus deschi-
derea actiunilor la partid contra populi-
tarilor unde care figureaza arestatul BORGHISA
IOSIF presedintele C.D.E. din Satu-Mare care
in 1966 a intrat in C.D.E. a lui
dupa moartea Partidului.

Semnatura,

Ioan

Urmare: Eu am comis imprudenta să mă laud
lui EISLITZ că atât BORGHIJA cât și
fratele PRINTEZ intră în judecarea deoarece
am reușit să-i prind. Totuși acțiunile
au fugit înainte emiterii și mandatului
de arestare, deoarece au fost instituite decențele.
Eu atunci am avut bănuț că poliția în ziua
tul din fațel - înve este venovată de indis-
cretie sau anai mult obor. Mai târziu într-
un am format convingerea că EISLITZ a fost
acele care a divulgat secretul.

În anul 1948, la un control important făcut
de mine la necitarul comisiunii de sabotaj, fusese
pentru impozită indiduate - MARINESCU - au
găsit acte de contrescutie contra unui
inspector financiar în numele de FULGA
care nu fusese tăcută prin comisiune.

La raport făcut lui MARINESCU a căuta să
a putut să dea explicații din care motive
eu l-am reclamat lui CRAIU și FULGA
a fost reclamat imediat Parchetului.

Pește puțin timp, câteva zile EISLITZ a
venit la mine spunându-mi că ar. LAZAR
ANDREI - peșten cu IACOB ALEX. - nu a
reclamat acțiunea sub motivul că l-aș
fi săntă jost pe FULGA, ori eu nu l-aș
zusem în vechia mea pe FULGA.

EISLITZ în a rugat ce am curvo să
robere către depe acut caz și că cel mai
sua lucru ar fi să nu l-aș reclamat la
Parchet pe FULGA. Eu totuși am arstat

Semnătura,

Benjamin

Urmare: acut caz lui CRAIU, case se ofera
 imediat ca l. Intrebi pe IACOB daca cele
 aratate sunt adevarate. Ne-am dus amân-
 dor la IACOB, case se aratata nuseat opu-
 mand ca nu emonste nimic despre acestia
 problema. Atunci eu cu CRAIU am cazut
 de acord ca EIDLITZ este un junos, ca
 MARINESCU stia de noi e recurent ca
 EIDLITZ a fost acela care i-a spus sa jure
 deoparte actile de contorenire ale lui
 FULGA. Acut caz e fost emonst de
 fosi membrii comunei de robotaj fereal.
 In vere anului 1951 am avut 2 sau 3 discutii
 cu EIDLITZ IOLTHAN, din case e recut ca V.
 Luce duce o politica oportuniste si ca EIDLITZ
 dispune de ceva case multe sa fie nume-
 lat secretarul general al Partidului si
 mi-a ofera sa ma duc in la secretarul
 general ca e el un prote.

La refuzul meu, EIDLITZ, mi-a spus ca
 atunci va fi el arret sa mearga la buci-
 nia bucatului de Partid cu case eu am
 fost de acord. Din discutii putate e
 recut in mod clar ca EIDLITZ un oie
 din la Partid din instaurare propuse ca
 de frica, ca, in cazul ca am l. vende pe V. Luce
 in circuloze brata ocheritate va din
 trecut cat si case dupa 23 Aug. 1944.

Dupa ce am utat curant cu urand prezidul procesului
 de interogatoriu si am constat ca crepunde utre mari an cele
 declarate de mine, numai si ma si recut de mine.

Inchetea sa inchisat de ora 10 40 azi 8 Jan. 1954.

Inchitator,

Semnatura,
 Dan Zam

H. Mojdeke.
 To. Barcea Nic

(11) 300

Proces-Verbal de interogator

Arestat AL WEISZ IOAN, născut la 10 Noiembrie 1910 în Satu-Mare, de naționalitate română, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Mama
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

15 Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 1 și 30 min.

„ s'a terminat la „ și „ „

Intrebare: Acheta îți atrage atenția că trebuie să arăți în mod sincer întreaga activitate a ai dui o din liceu și până în prezent. Tei arăta în primul rând care îți este familia, situația ei și activitatea pe care ai dui o până în momentul când ai plecat în Franța.

Răspuns: Tatăl meu, Carol Weiss a fost medic având cabinet particular, mama Elisabeta Mandel, canucei, aveau ea avere numai o locuință în strada Ștefan cel Mare Nr 1 din Satu-Mare. Ei nu au dui activitate politică. Au avut o soră, Maria Weiss, căsătorită cu Rosenfeld, ambii au fost nișisti activi. Toți sunt decedați: Mama din 1910, tatăl din 1934, sora din 1944 iar cumnatul din 1948. Tatăl meu a avut 2 froti și 3 surori:

- Wodas LEOPOLD, decedat, care a avut 3 surori copii, pe doi din ei și din ei se numeau ESEI WODAS și BELA WODAS după care au răfat ei au murit în timpul războiului.

- WEISS Varile, plecat în America, înainte de primul război mondial, are mai mulți copii, însă nu mai știu nimic de situația lor din copilărie.

Semnătura,

Urmare: - LINCA WEISS, care a avut mai multi copii: ALEXANDRU,
EISA, IRINA, ILONCA; ELISABETA care mult decedata in afara de
ANDOR TAMAS, care este tipograf de meserie, si era angajat la "Sicko."

- MARGARETA WEISS, - decedata -

- ROZA WEISS, născută WILHELM KOLB, ambii decedati, care
au avut mai multi copii: ALEXANDRU si MARGARETA, decedati.
IRINA a emigrat in Palestina inainte de 1940, iar LUDOVIC care
a locuit in Praga inainte de 1940 a fugit pe la Londra, Lusa-
bona sau America de Sud, un stiu precis unde.

Mama a avut 3 frati si o sora:

- MANDEL STEFAN, medic - sa numesc in 1940 la Budapesta.

- MANDEL ALEXANDRU - subdirector de banca la Budapesta - mi
stiu daca mai este in viata - stiu ca amandoi copii ai lui au decedat.

- MANDEL IOSIF - decedat -

- Margareta LABORTE, decedata din 1948, are un fiu la Budapesta
functionar in tra interpretare, cu numele de ANDREI LABORTE, m-au
vizitat eu el in acelas an cand m-au vizitat si eu ANDOR TAMAS in
anul 1948 cand am fost la Budapesta in cadrul comisi guvernamentale.

In perioada in care am urmat liceul am locuit la tata si meu.
Am urmat liceul de stat din Satu-Mare intre anii 1919-1923, iar din
1923-1927 am urmat scoala superioara de comert tot din aceasta
localitate. In toti anii am fost premiat si am avut la bucuratura
dupa este mi-a duc amanta calificativul "foarte bine". Din pro-
ferorii pe care i-am avut mi-am mai amintesc decat despre:

TÖRÖK GEIZA; RONA; SIMIONESCU si Directorul DRAGOS si
de atunci nu mai stiu nimic despre ei. Prietenii pe care i-am avut
eu in cadrul liceului si scolii superioare comerciale sunt:

- ROTH IOSIF, ai carui parinti erau medici in Satu-Mare - a disparut
in perioada 1940-1944.

- MARCOVICI ALEX. - parinti functionari - decedat inainte de 1940

- SABAU IOSIF - tata postar - repatriat in Ungaria inainte de 1940.

Semnătura,

Denis Jovan

Urmare: -BORBIL IULIU, azi este funcționar la -C. A. M. -București-

-BOGDAN ANDREI -azi este arbitru de fotbal-balb în Satu-Mare, nu știu ce profesie are. Cu toți aceștia am fost prieteni numai în cadrul școlii. Mai târziu ne-am întâlnit rarori și mai puțin întâmplător. Ultima oară -în timpul verii 1951- BORBIL IULIU și BOGDAN ANDREI, au fost la mine -la sediul B.C.T.- pentru a mă vedea și nu am discutat decât despre fotbal și chestiuni intime.

În cadrul școlii erau cleri curști și eu nu am luat parte în politica lor cât și a curentului curșt în genere, deoarece nici prietenii și eu venim și-i arătam nu am făcut acest lucru. Eu ștream că nu este necesar să iasă poporul împotriva curentului curșt în școală că tatăl meu luasă parte în 1923 și după câte știu nu și-a schimbat atitudinea și mai târziu - iar eu personal citisem carti progresiste din 1926, ca de exemplu: "Capitalul" de Karl Marx, "Manifestul Comunist" și altele.

Întrebare:

Ce te-a determinat să iei și astfel de parte în această situație?

Răspuns: Eu am luat această parte indiferentă față de curentul curșt datorită faptului că nu-l vedeam ca un pericol deoarece în 1926 nu mai era puternic și nu mai erau manifestări curște făcând în școlă nepăsătoare de comert.

Întrebare:

Ce activitate ai dus după terminarea școlii nepăsătoare de comert?

Răspuns: Din vara anului 1927 până în toamna anului 1928 am fost practicant la "Banca Comercială" din Satu-Mare. Din funcționarii acestei bănci nimeni nu se care l-am mai văzut după 23 Aug 1944 este BAY VASILE.

Sub influența ideilor marxiste pe care mi le-am învățat din lectura cărților de ideologie și cărților progresiste, am intrat

Semnătura,

Dein Jan

Urmare: in indicatul functionarilor particulari in calfelor din Satu-Mare, in vara anului 1927. Aci au participat ca simpli membri la sedinte si cursuri de lectura, totodata au fost si lecturi la un curs de probleme economice pentru tineret.

Din ei pe care i am cunoscut in miscarea studentesca din acea vreme sunt in numar si locuiesc in Satu-Mare urmatorii: fratii Varga; PELESKEI; WIENER IACOB si BRETTER TIBERIU.

Cu mine unul din acesti amici in miscarea studentesca si nu mai tarziu nu m-am imprietenit. Dupa cati stiu fratii Varga au fost exclusiv din Partid insa au emerse motivele, deoarece si BRETTER TIBERIU, deoarece stiu ca a facut afaceri cu ea pentru aceasta. Dupa WIENER IACOB, stiu ca inainte de 1940 a fost implicat intr-o fraudă de bani, iar la proces a fost achitat.

Tot in acea vreme am facut cunostinta in cadrul studentului cu BIRTAS GAVRIL care nu locuia in Satu-Mare ^{cu} care nu m-am imprietenit decat in 1946.

In aceasta perioada au sosit doi prieteni: ROTH IOSIF si MARCOVICI Alexandru, care nu s-au mai intors din deportare.

In acea vreme eu am luat atitudine contra capitalismului si in special impotriva noului sistem, atat la locul de munca cat si in familie si prieteni.

Intrebare:

care este activitatea pe care ai dus-o dusurata in Franta?

Raspuns: Am plecat pentru studii in Franta in anul 1928, unde m-am inscris la universitatea din Grenoble urmând facultatea de drept si academiile comerciale până in anul 1932. La ora aceea am primit calificativul de exceptional, apoi un caz când am primit mentiunea buna. Am luat urmatoarele diplome: de absolvire a institutului economic, de inginer comercial si doctor in drept. Am locuit din toamna anului 1928 până in ianuarie 1931 la angajatul postal Girault, din cartierul

Semnătura,

Dino Jan

Urmare: ILEVERTE (nu mi mai aduc aminte de strada si nume), dar
din Iamarna 1931 si pana in vara a celuias au am locuit
la LYON - unde am stat un anumtu in scopul de a schimba
locul de studiu. In aceasta localitate in primele 2-3 luni
am locuit la hotelul garii, iar restul timpului la o
cota casa a carei adresa nu mi tinu minte. Deoremeu mi
mai tinu minte nici adresele unde am locuit dupa ce m-am
mutat la Grenoble - in perioada 1931-1933. 302

In anul 1934^{prim} am mai fost la Torino - Italia - aporxi-
mator 1-2 luni pentru studiu.

In perioada cat am fost student, am vizitat urmatoarele
localitati atat din Franta cat si din alte tari:

Franta: MARSEILLE; NICE; DIGNE; AVIGNON; NIMES; BOR-
DEAUX; PARIS; NANCY; STRASSBURG; VALENCE.

Elvetia: GENEVE; ZURICH; BERNE si NYON.

Italia: VENEZIA, ROMA, MILANO. Belgia: BRUXELLES.

Deoremeu si orade ALGER si MAROC din Africa de Nord.

In toate aceste oras am fost numai rugat sa eu scopul de
a le vizita din curiozitate. Nu mi aduc aminte in ce ani
si luni le-am vizitat, insa am facut aceasta cu pedepul
vacantelor de iarna si primavara.

cat am fost pentru studiu in Franta, tatai meu mi-a
trimis foarte putini bani pentru a ma intutina, exceptie
facand primul an cand mi-a ajutat mai mult, deoarece
am fost nevoit sa mi caut de lucru pentru a mi onura exis-
tenta si acoperirea cheltuielilor necesare pentru studiu.

Prin am fost timp de 3-4 luni in anul 1929 la cel mai
mare mar din Grenoble, unde am lucrat ca salariat la
incarcatul si descarcatul mizerilor de hartie primind in medie
12-15 franci pe zi. In anul 1930 facand cunoastuta cu un functi-
onar dela "Societe Generale", cu protejul ridicarii banilor

Semnatura,

Paul J.

Urmare: ce mi-ți trimitea totat meu pînă această bancă, acest
funcționar una grăjinet să mă angajez să lucrez cu bucate
definite lucrări ale acestei bănci. Flandră cō la + altă bancă
"Credit Lyonnais" este mai mult de lucru și se plătesc mai
bine pînă intervenția unui șef de serviciu, cu numele "BEONC,
de la Societate Generale", am reușit să mă angajez la "Credit
Lyonnais", unde am lucrat din anul 1931 pînă în 1933.

În anul de studii 1928-1929, am fost grăjinet de familie
și am primit lunar aproximativ 650-700 franci. Deoarece după
acest an totat meu mi-ți trimitea în medie anual decât pînă
la 1000 (un mii) franci, venitul meu lunar în perioada
cât am fost student în Franța a fost între 700-1000 franci. Deci
să-ți scriu în contul meu din salariul ce-l primeam de la
cele două bănci unde mă angajaseră să lucrez.

Întrebare:

În perioada cât ai fost student cât ai plătit în medie ^{lunar} pentru
găzduire?

Răspuns: În perioada cât am fost student am plătit în medie
lunar pentru găzduire 450 (patru sute cincizeci) de franci.

Întrebare:

La ce sumă se ridicau taxele pentru studii?

Răspuns: Taxele școlare și înscriere pentru un an de studii
se ridicau la suma de ^{minimum} 600 franci.

Întrebare:

Dar la ce sumă se ridicau cheltuielile pentru cărți, rechiziți și alte
lucruri necesare studiu lui în medie anual sau lunar?

Răspuns: În oțoră de anul tîrziu când am cheltuit o proximitate
100 (sute mii) pentru cărți, rechiziți și alte lucruri necesare studiu-
lui în anii ce au urmat am cheltuit minimum 5.00 (cinci mii) franci
anual.

Semnătura, *Wang Jun*

Urmare: Intrebare:

De când esti deincep de fumător?

Raspuns: Eu sunt fumător din perioada lagărului în care am fost în anul 1948.

308
Din Jean

Intrebare:

Arheata iti cere să arăți că cheltuișii în medie lunar când erai student pentru nevoile de ordin cultural ca: teatru, cinematograful, muzică etc.

Raspuns: Pentru nevoi de ordin cultural în perioada când am fost student eu cheltuiam în jurul a 50 (cincizeci) de franci în medie lunar.

Intrebare:

Dar pentru alte necesități ca: îmbrăcăminte, încălzire, portiere, igienă etc. cât cheltuișii în medie lunar?

Raspuns: Pentru alte necesități ca: îmbrăcăminte, încălzire în articole de igienă, cheltuiam din anul '47 pentru încălzire cheltuiam până la 200 (două sute) franci anual, deoarece aceste nu se aduceau de acasă, iar în ce privește articolele de igienă nu costau sume foarte mici.

Din Jean

Intrebare:

Cât te-au costat vizitele sau excursiile ce le-ai făcut la Paris?

Raspuns: Prima excursie pe care am făcut-o la Paris când am stat două săptămâni nu a costat 500 (cinci sute de franci).

Acosta a fost în anul 1929 sau 1930. Mai târziu am mai făcut odolea prin Paris cu privilegiul venirii mele acasă și eu core pe care am mai stat 2-3 zile însă nu pot preciza cum cât am cheltuit.

Din Jean

Intrebare:

Cât te-au costat vizitele sau excursiile pe care le-ai făcut la Marseille?

Raspuns: Nu-mi aduc aminte, însă la Marseille am fost odolat cu drumul la Arignon; Nîmes; Nice și Digne și am cheltuit în jurul a 600 (sex sute) franci.

Din Jean

Intrebare:

Cât te-au costat vizitele sau excursiile pe care le-ai făcut

Semnătura,

Urmare: Bordeaux?

Răspuns: Vizita pe care am făcut-o la Bordeaux m'a costat în jurul a 400 (patru mii) franci.

Întrebare:

Cât te-au costat vizitele pe care le-ai făcut la Valenciennes; Strasbourg; Nancy?

Răspuns: Aceste vizite de vacanță au fost făcute odată cu intrarea mea de acasă însă erau oarecum deci raționau cu o cheltuială în plus de circa 300 (trei mii) franci.

Întrebare:

Cât te-au costat vizitele pe care le-ai făcut în Belgia?

Răspuns: Vizitele pe care le-am făcut în Belgia m-au costat în jurul a 700 (sapte mii) franci.

Întrebare:

Cât te-a costat vizitarea orașelor Glys și Marve din Africa de Nord?

Răspuns: Vizitarea acestor orașe m'a costat în jurul a 1000 (una mie) franci.

Întrebare:

Cât te-au costat călătoriile pe calea ferată atât la intrarea în țară în timpul vacanțelor cât și înapoiere pentru studii?

Răspuns: Aceste drumuri m-au costat în jurul a 2000 (două mii) de franci.

Întrebare:

Cât te-au costat (~~călătoriile~~) călătoriile pe care le-ai făcut în diferite orașe din Italia cât și la ce muniți sau ridicat cheltuielile ce le-ai făcut în timpul studiilor la Torino?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte exact, însă în Italia nu am făcut cheltuieli mai mari ca în Franța în ce privește întreținerea mea cât și găzduirea, fiind în plus numai cheltuielile ce le-am făcut pe calea ferată care s-au ridicat în jurul a 2000 (două mii) franci.

Semnătura,

Georgescu

Urmare: Intrebare: -9-

Aratai din nou ca esti un student cu adevărat la parinti?

306

Răspuns: În perioada cât am fost student am fost în glorie
cu adevărat la parinti (câți 3 ^{apropiați} frii) lui; Iulie, August, Septembrie

Intrebare: Gheorghe ai cerut să delimitați în mod precis peri-
oada în care ai urmat studiile în Franța.

Răspuns: Eu am urmat studiile în Franța din toamna anului
1928 până în vara anului 1932. *Peny Jan*

Intrebare: Gheorghe ai atras atenția că trebuie să arăți în mod
sincer de la cine anume ai mai primit bani în perioada cât ai
fost student?

Răspuns: În perioada cât am fost student am mai primit bani
bunice, mamei, unchi și veri miei nemeritați care mi se ridica
pentru tot timpul studiului peste suma de 500 franci neti.

~~Intrebare:~~ De la altcineva nu am mai primit bani.

Intrebare:

Atunci cum explici din nou faptul că ai cheltuit mai
mulți bani decât venitul pe care l-ai avut în perioada cât ai
fost student?

Răspuns: Din cele declarate de mine

↑

Semnătura,

Declaratie

13

305

Arrestatul Joan Weiss, nascut in 10 Noembrie 1910
inorasul Latham, de meserie functionar, cu ultimul domiciliu
in Bucuresti, Str. Thomas Masaryk Nr. 1, declar,

Sunt parcașii său că nu am lăsat influențat și nu am
nimeni in Partidul comunist in 1944. -

Motivale sunt următoarele:

Partid care poate să-ți rupă viața și
muncă la Canal și la Banca de Investiții ca toate că in 1949 de
Acuă ori am cerut in orice mi se dă drumul dola Canal, chiar
secretarul general al Partidului a hotărât să-mi amasa muncă. - Sunt
di individualist adică nu in sensul că pot să individual înaintea
colectivului dar consider că individual trebuie respectat (in ciuda
anilor nu mi s'a dat nici un drept, la concediu și am plecat iar in
1951 mi s'a dat concediul din prima zi) -

Țin să iubesc libertatea; am luptat pentru libertate, am cerut
ca să va fi mai multă libertate decât înainte de 1940; ori tremam felul
in care se face ancheta (și amme mi se repetă in continuare că vor
fi judecați după legi noi, că nu se ia in considerare actele
pele seise in care am acționat că nu mi iau răspunderea
pentru felul in care se duce muncă la Canal și pentru situația
amplasată la Banca de Investiții) mă face să consider că este
Aurelian Fran

Libertate clivă și mai puțină. -

Consider că am greșit în 1949 și 1951 orapă când cu verificarea mea
trebuia să pun problema în mod ascuțit și să mă consider în afara
Pontidului. - am arătat în scris însă că am ridicat și săvârșit în
sinceritate în Pontid. - Nu s'a luat în considerare acest lucru. -

Această mi este declarația pe care o dau liber, venind de mine

București, în 21 Ianuarie 1953 -

Weng Jan

Înțeleg că nu am iusuri totuși în Pontid - influențat de alții - și nu am
lăsat răsunet - consider ca greșală mare -

București, în 21 Ianuarie 1953 -

Weng Jan

Declarație

Președintele Jean Wain, născut la 10 Noiembrie 1910
de meserie funcționar, domiciliat în București str. Turmea Clărașilor Nr. 1

declară: Său este azi rasine pentru următoarele fapte:
am falsificat alegerea decii și a propunilor în 1962-1969
când am primit sancțiunile pe linia Partidului să prezidez secția
de vot. (în ardere și oltenita) —

am dat tot ajutorul și am putut exprima exultanța
drei pentru de Nord al arderealului. — (Bani au fost distribuiți pentru Partid)
am lucrat în conducerea Canalului și m'am demisionat
oficial cu toate că am rămas cu la Canal lucrând în condiții în
care am lucrat în 4 ani în lagăre hitleriste; omenii necredincioși, deci
musa fortată. —

am dat informații securității asupra omenilor
cui s'au trezit la adresa mea (cu din nefericire numai și
mănu trezit) și au început să lupte pentru libertate. —

Wain, Jean

eu am lăsat ademenit și am participat la audiția din
de Vanle Chusuan pentru scripă debarării lui Vanle huce (acesta
design numai în cazul când huce n-a fost agut un țări străine) —

Sunt ca o presală de meritat ca un om cu pregătirea mea
și ca trecutul meu să fie lăsat ademenit într'un hal în care am fost și
faptă de care am scris contra propozalului român consideră că puștăria
ncepută în 1952 este bine meritată. —

Această este declarația pe care o dau merit de unu

București, în 21 Ianuarie 1953

Weng Jan

307
14

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISZ IOAN, nascut in anul 1910 pe la 10.11.19 in Satu-Mare, de nationalitate romana, de profesie functionar cu ultimul domiciliu in Bucuresti Str. Thomas Yankovsk 101
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 Ianuarie 1953

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 11 și — min.

„ s'a terminat la „ 6 și — „

Intrebare: care sunt persoanele care ti-au fost prieteni din cadrul Ministerului de Externe?

Răspuns: Nu am avut prieteni in cadrul Ministerului de Externe.

Intrebare:

care sunt persoanele pe care le-ai cunoscut din cadrul Ministerului de Externe?

Răspuns:

Din ministerul de Externe eu cunosc următoarele persoane:

- MALNASEANU, care era ministru R.P.R in R.P. Ungaria.
- GONDA, director la Min. de Externe.
- HARAP, care era secretar al legaturii R.P.R in R.P. Ungaria.
- IDA FELIX directorul cadrelor din Min. de Externe.
- LUSTIG CAROL directorul admin. „ „ „
- ADY AGOTA - sotia Cpt. ADY - care lucra in Directia relatilor cu strainatatea - nu stiu precis unde lucra.
- LUCA... sotia generalului BOICO, nu stiu ce munca concruta avea.
- JOJA care era consilier, insa nu sunt sigur daca o cunosc

Semnătura,

Ioan Weisz

Urmare: acosta functii sau nu.

Intrebare:

Arata documenta pentru fiecare in parte, cu ce privilejii ai
eminent si ce fel de relatii ai avut cu ei?

Raspuns: Cu MALNASEANU, HARAP, GONDA si JOJA
am facut innostritate ~~in~~ in primavara anului 1948 cu pri-
lejul numirii mele intr-o comisie guvernamentala la Buda-
penta. Comisia in care eram eu era formata din: generalul
BOICO, maiorul VARDAN, colonelul ZAMFIR si BONA
care era secretar general la ministerul Justitiei.

Imediat ce am mers eu mai multi din acosta comisi-
i, precum mi stii eu ca, la legatia roudus din Budapenta,
unde am intalnit pe MALNASEANU si pe HARAP. La
legatie am discutat numai probleme privind munca comi-
siei. Pe GONDA si JOJA i-am emment in Bucuresti tot
cu intreaga comisie sau majoritatea, inainte de a pleca la
Budapenta, unde am discutat problemele M.A.J. in legi-
tura cu reglementarea trecilor de frontiera si schimbul
de proprietati terestre frontiera. Cu MALNASEANU, HARAP,
GONDA si JOJA, din anul 1948 nu mi-am mai intalnit
si nici nu am mai avut nici un fel de legatura.

Cu IDA FELIX am facut emment in anul 1949 in casa
lui EIDLITZ ZOLTAN. Nu stii ce discutii ai ce relatii
existau intre IDA FELIX si EIDLITZ, cu ea eu am avut
numai un schimb de cuvinte fara importanta si de atunci
eu mi-am mai intalnit cu ea niciodata.

Pe LUSTIG CAROL il emore din anul 1945. Am ^{int}impuna
activitati de partid la Satu-Mare si in anul 1946 la
Oradea unde avea functia de responsabil administrativ in
biroul regional de partid. Cu el nu am avut decat
relatii de necesse in acosta perioada. Din 1946 nu l-am

Semnatura,

Dem. Ionescu

Urmare: mai răsunat până în anul 1954, când a venit la B. G. J. pentru rezolvarea unor probleme de nepertinență ale Ministerului Afacerilor Externe. La B. G. J. a fost de 2-3 ori în decursul anului 1954, iar în anul 1952 nu a fost nici o dată. În afara de discuțiile pe care le-am avut cu el în legătură cu învestițiile Ministerului Afacerilor Externe, nu am mai avut altele și nici nu m-am mai întâlnit cu el în alt loc.

Pe ADY AGOTA o cunosc din anul 1949 cu prilejul vizitelor pe care le făceam eu în casa Cpt. ADY ANDREI care mi se părea prieten. Discuțiile ce le-am purtat cu ea aveau un caracter pur familial, între oameni și se erau relații de prietenie.

Pe Luca... am cunoscut-o în mod întâmplător pe strada în 1951 când mi-a fost prezentată de generalul BOICO, care mi-a spus că este soția lui. Cu ea nu m-am mai văzut decât în luna Mai 1952 la un match de fotbal.

Intrebare:

Grata duminică pentru fucare în poartă ce amune ști despre ei.

Răspuns: În afara de LUSTIG eu nu știu nimic despre nici unul din ei.

LUSTIG este originar din Satu-Mare, fiul unui notar communal care a decedat înainte de 1944. Știu că LUSTIG este un om activ, dinamic și că a fost exclus din Partid, însă nu cunosc pentru ce amune. Altcare nu mai știu nimic despre el.

Intrebare:

Grata duminică ce intervenții ai solicitat prin acțiunile sau ce intervenții ai solicitat acțiunile prin duminică, în ce scop și pentru cine?

Semnătura,
Mihail Jian

Urmare: Raspuns: Nici una din aceste persoane nu a solicitat
de la mine vreo interventie si nici eu nu le-am solicitat lor.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interro-
gatoriu curant cu curant si am constatat ca cel aratate
corpund iubimoi eu cele declarate de mine, matusi si
suntet propriei nesilit de minei. Maria Jan
Incheiator

H. de Kc. Mbluoa

Declarație -

Arrestatul **JOAN WEISZ**, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul Satu-Mare, cu
caz de domiciliu în București, str. Thomei MASARYK Nr. 1, dedată;

AS

Am avut următorii prieteni:

ROTH JOSIF În timpul copilăriei și școlii medii până 1924 de profesie medic, nu locuiește în țară, a plecat înaintea de 1940
fiul unui medic cu nume de ROTH ENGEL-decedat - care a fost prieten cu tata.

cu acest prieten ne am legat din copilărie, din 1934 nu
mai stă la Satu-Mare; nu am corespondat astfel legătura s'a
întrerupt.

MARKOVITS

ALEXANDRU - de profesie student în drept, am copilărit împreună - am
fost coleg de clasă în școala primară și secundară până 1923, de
atunci până 1934 (data dela care ^{eu} nu mai stau în Satu-Mare)
am fost prieteni -

Acest prieten a decedat înaintea de 1944 -

Stabo Josif

de profesie angajat la o librărie, fost coleg de școală
medie și liceu; a plecat în Ungaria înaintea de 1940 -
Părinții lui au fost portari în strada unde am copilărit -
Prietenia a durat până 1934 (pe vremea mea din Satu-Mare)
Nu am dus cu el corespondența

În timpul studenției - dela 1928 până 1932 -

În timpul vacanței am fost prieten cu cei mai sus arătați -
În timpul cât am fost în frunta S-A lui pe care eu am
înprețenit cu

Paul WELSCHBIBLIG

a cărui părinți erau domiciliați în Luxemburg - tatăl său
a fost inginer - am fost coleg de acasă și ne am împrietenit
întâmplător (nu-mi aduc aminte cu ce ocazie, antrecut de atunci
25 ani)

Era eu un student, corect, - Nu am participat la nici o activitate
sau faptă comună. Ne am întâlnit bine în tot intervalul
1928-1932 în toate prilejurile. - N'a participat la politică
activă sau însă nu pledează proșperit. - Am avut același
anturaj - adică nu cere de prieteni pe care le stăruie acasă
mai jos - N'am dus corespondența după 1932 -

Paul SEVERIN

original din Cehoslovacia, dar domiciliaț cu părinții într'un
oras din Alsacia - de care nu-mi mai amintesc -
am fost colegi de acasă și facultate; ne am împrietenit
întâmplător. - Nu pricepea întotdeauna problemele studiate
cu înțelegere

Et cela agit dans la vie, en y fine communication.

Du point de vue de la politique.

Nu au point de vue de la vie sociale.

Après 1932 me me au sein de - et au sein de la vie.

de régime belge (après la guerre) me au sein de la vie, du point de vue de la vie sociale, me au sein de la vie sociale.

Du point de vue de la vie sociale - certains comme M. de la vie.

Après me au sein de la vie, de la vie.

Nu au sein de la vie, de la vie.

Après la guerre, de la vie, de la vie.

Ne au sein de la vie, de la vie.

Nu au sein de la vie, de la vie.

Après la guerre, de la vie, de la vie.

Après 1932 me au sein de la vie, de la vie.

Après la guerre, de la vie, de la vie.

Nu au sein de la vie, de la vie.

Après 1932 me au sein de la vie, de la vie.

La guerre 1932-1933 - TOROK STEFAN

SOIFER

LOUVEL

HERTHEIM

-4
nintâmplătos pe strada, eu fiind până 1944 desc. în Brașov.

În perioada 1944-1952 am avut următorii prieteni:

EIDLITZ ZOLTAN fost secretarul lui Luca.

La un moment în Satu-Mare în 1945, el fiind primul secretar al județului Satu-Mare și eu fiind activist.

Ne-am împrietenit prin faptul că mi-a înțeles la el această o simpatie pentru mine.

Eu am avut o considerație pentru el fiind vechi membru de Partid și am văzut că dădea o activitate foarte vie pe Partid.

A fost secretar de Cache la Reganala din Oradea și mai târziu la județuna Bihor. - 1946 -

Mai târziu a plecat din Oradea 1947 pentru a lucra în București la Comitetul Central, nu știu ce anume și unde. - În Decembrie 1947 (după venirea mea la Chișinău)

a fost numit consilier la cabinetul lui Luca și mai târziu secretar.

Legături intime n-au fost între noi, totuși am fost în relații mai bune. - Eu mi-am făcut de el căci cece afla apoi a dus stia și Luca. - Am avut acuzările aduse contra lui dar nu am avut teamă materială a asbestului, și am spus că Luca a hotărât înclinația domeniului de activitate la Partid și că de mai multe ori spus că Eidlitz și eu existăm (ultima oară în Decembrie 1951)

Din Martie 1951 data venirii mele la Banca de Investiri - a propus să mă mutăm la restaurant și să mă mutăm la ea. Am acceptat și mergeam numai la poartă ocazional de trei pe săptămână plătiind lei 250 (nouă) - bun.

Discutam cu el problemele vieții de toate zilele.

Nu erau multe surse și așa mea intimă.

Am discutat mult despre Chișinău de înainte, Luca - adjuca

fai.

Eu am atras atenția lui Eidlitz că arde bine să mergă la Partid și să arate că este dispus să răspundă

L'amour pour son pays lui donne une autre vision
de la fin de la vie.

Nu sursa lui a rităria adăvărata a fost un...

Hotel lui a fost, cum sursă în casa lui pe lângă ce care
trecea în primărie.

Părinții a a mărginit la discuții pentru ca să se profesional
pestea în primărie.

de în bănuș - Era directorul adunat la Centrul de
de în bănuș, dar a fost de viață.

Nu sursă a fostă Katalin Erdelyi care nu sursă nou în timpul
de în bănuș la ei. - În timpul primăriei sursă sursă

de în bănuș la ei. - Sursă de în bănuș în primărie au
de în bănuș la ei.

URSĂRI
VPSIKE

Activitățile Central Partidului. - Katalin sursă în 1941
Katalin sursă pentru sursă de Partid pentru
tând a sursă la sursă. - El a a sursă sursă sursă
și la a sursă. - El a a sursă sursă sursă sursă
de în bănuș adăvărata de viață.

de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă
de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă

de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă
de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă

de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă
de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă

de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă
de în bănuș sursă și sursă sursă sursă sursă

A fost în locuința mea - pentru munca sa - cum o susținea -
Prietenia a dus până la căstarea mea -
E un bolșevic și s-a cinstit - nu vorbește decât Partidul -

ADY ANDREIU, director adjuncț la Direcția Politică MAI.
L'am cunoscut atât pe el cât și pe soția sa prin fetele lui (Mureșan)
Am frecventat casa lui; acțiuni comune ni'am avut -

Cei doi frați au dus o luptă pentru a mă schimba și a mă deținea
a părții linia mea proprie precum manifestați deșănțose față de
Partid. - Cred că există în lume să nu ne am fi contas în
mod serios pe această țară -

(Cred că aș și securitatea s'a convins că nu m'au putut schimba
decât groape)
sunt foarte devotaț Partidului -

VARDAN

MAXIMILIAN
director adjuncț la Securitate (mai)

L'am cunoscut prin faptul că am participat în acces comisie guvernamen-
tală din Ungaria.

Pe vremea el a lucrat pe linia securității privind Canalul. -
Am avut acțiuni comune (informații, date, acte, aderențe) m'a
prezentat referențaii (György Papp, Gheorghe) subalternilor săi cap
Andriescu și alții. - Cu un cuvânt m'a recrutat. - Am mers
și în oraș, m'au prezentat și la ei măcar ca acasă (am stat în același loc)
Am devotaț, foarte activ - sare peste cal și nu cumpără acțiuni în
derma -

A avut o influență asupra mea. - În lucr și în activități -
Știa din 1950 că vreau să mă retrag de la viața Partidului. - Nu
lăsa. - Puscăria = 50% Mureșan + 50% Vardan -

Vardan împreună cu Mureșan m'au determinat să mă lucrez și în
1951 și să vin la Banca de Investiții. - Ei au fost deșănț bini
intentionați, numai au găsit rezistență, m'au crezut ficos și m'au
păst de a mă încorpora. -

Beni Jan

In casa lui am avut numai ofiteri de Securitate. -

OSTENCA VASILE prim director general adjunct la Canal. -

L'am avut in 1949 si ne-am imprietenit prin munca comuna -
Am frecventat casa lui si eram in vray in prezena. -

Discuti obligate de munca si politica comuna. -

Actiuni comune au fost mai multe dintre care una in calitate
de secretar general al Partidului in legatura cu retea de informatii
al Canalului. -

Posteca avea parerea sa despre dnu. de frica - mereu imi
spunea ca toti sunt banditi - me am intrebat asupra acestui punct
numai printr-o la Eidelitz sau pe care eu l'am considerat un de treaba
Posteca mereu ma atragea atentia sa ma feresc de el. -

Bolshevik, vizit de tuc de nigrit, me analizeaza probleme. -

Venea dese ori la mine la Banca de Juventuti, pentru a se consulta cu
mine si a ma sfatui sa ma schimb. -

Mereu imi prognoza ca o sa potesc. -

HOSSU GHEORGHE - ministrul Constructiilor -

El ma considera prieten; eu insa il consideram mai mult scf. -

Era un om care avea rabdarea sa ma asculte, cate odata
va intregi. - Stia sa ma linisteasca si cease am pretuit in el
era ca nu lua in seia vorbirea mea. - (gura mea) - Dar
nu avertiza si el ca dnu. cauza guii o sa potesc in viata mea -
Avea incredere fata de mine si de dnu. la mine. - Eu cred
ca eu as fi plecat de la Canal inca din 1949 daca nu m-ar
fi retinut Hossu. -

A avut griji si special in munca de cadru. -

Este inca un om cistit si devotat. -

Afaci de munca comuna de la Canal si ajutor la dnu. Constructiilor
nu am avut. -

L'ora nu eram in prezena pe motiv ca el nu mergea
nicuiri numai la receptii, in schimb dnu. mergeam la el acasa. -

Denis Jan

- 8 -

Discuții asupra politicii și problemele generale au fost multe. - Avea
convingerea că adjuncții lui buca sunt învovate în problema elui. de finanțe -
li-au rugat să vorbească cu buca (a și vorbit) să-i arate că nu duc de
lăpă. - El a vorbit și el că Eidlitz nu e o prietenie pentru mine. -

acesta mi-a fost declarația pe care o rememorez dintr-un număr. -

Bucaresti, 21 Ianuarie 1953

Denis Jean

Declarație

Maștrul Ștefan Wenz, născut la 10 Noiembrie 1910 în orașul Cluj, de profesie funcționar, în activitate de scriitor și traducător, în timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane.

Pe lângă activitatea de scriitor și traducător, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj. A fost membru al organizației culturale și sportive din Cluj. A fost membru al organizației culturale și sportive din Cluj.

În timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

după război a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

În timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

după război a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

În timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

după război a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

În timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

după război a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

În timpul războiului mondial și în timpul ocupației germane, a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

după război a fost membru al organizațiilor culturale și sportive din Cluj.

Document, nr 23 Janyuarie 1953 -
București Ștefan Wenz

- Declarație -

~~AS~~ 314

arestatul Grom Woz, mășat la 10 Noiembrie 1910 în orașul Satu Mare, de
meserie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Masaryk Nr. 1 Chelari;
am următorii cunoscuți cari lucrează la Canalul Dunărea - Marea Neagră —

GRÜNBERG MAYER

Director general, fost inginer șef - Îl cunosc
din 1949 - am colaborat în conducerea Canalului -
Este sectar, nu se bazează pe colaborarea subalternilor -
Foarte priceput - Membru de Partid -
N'au avut discuții politice cu el - Era în
față activ și muncitor -

M'a vizitat și în 1952 cât timp am stat
la Banca de Tineret pentru a se consulta cu mine
asupra problemelor în general (de la Canal) -
Nu-i cunosc situația familială -

ANTOCI DUMITRU

Director general la Ministerul Mării, fost
director general adjuncț la Canal - Membru de Partid -
Foarte citit, cu cultura generală, nu colabora
nimic cu toți, subalternii se plâneau că nu
dădă suficientă atenție - a fost reclamat ca
necompletat -

Nu-i cunosc situația familială, știu că
are un băiat student în URSS - N'au
avut discuții politice -

Am avut și în 1952 relații de serviciu -
Îl cunosc din 1949 -

STĂNESCU ADRIAN

inginer șef de Canal - Îl cunosc din
1949 - Nu-i cunosc tinerul - am cunoscut
cu fi fost legionar - Inginer priceput și
activ - Raporturi de serviciu normale cu
fratele lui - Nu-i cunosc situația materială
sau familială -

L'am văzut în 1951 - M'a vizitat
la Banca de Tineret - N'au discutat
asupra problemelor politice -

Reinhold

ERNEST-RENÉE

inginer șef adjunct la Canal
Și curse din 1949 - Bun inginer -
N'am avut decât raporturi de serviciu -
Este membru de Partid -
Nu-i curse situația familială sau materială -
Nu l'am văzut din 1951 -

CER NĂTESCU RADU

meccanic șef la Canal, foarte bun inginer
muncitor, serabil, știa să-și aplice
colaboratori și subalterni. - Forate activ -
Este însă afirmat în place bună
pe care nu o suportă. - (Din două părți se înțelege)
A fost senator legionar, a scris
manual legionarilor la Decei, a fost
proprietar de atelier mare -
Nu s'a intrat nici în sindicat. -
Distribuita numai "domoile" -

ROZÈ ADRELU

șeful planificării la Canal. - Inginer
șef de secție - Nu era însă un om activ și
preocupat de muncă sa, era superficial. -
A fost înaintea directorului la Dep. hidroenergetic
de la București și recomandat de Jacob (lui Hossu)
Nu e membru de Partid.
Nu-i curse situația materială sau familială (i-am amintit pe strada
de la Iași) în Constanta neserată -
Nu s'a vizitat la Banca de la Iași.
Prezență politică n'am avut. -
Raporturi de serviciu obișnuite. -
Și curse din 1949 -

VARGA BENIAMIN

șeful cadrelor la Canal. - Membru de
Partid activ - Raporturi obișnuite.
N'am avut discuții politice. - Nu-i curse
situația materială. - Este căsătorit cu copii -
Și curse din 1949 -
Înainte să fi fost șeful cadrelor a fost
activ în activul de Partid al Canalului -
cu a vizitat în 1951 la Banca de la Iași -

KAITER LEOPOLD

St MAURER MIHAID

SARA PERE

KANNER JALIE

1949 - 1951 - a den unora cu guvernul
 de atunci au fost organizati
 unii mei si alti (comunisti) pentru
 a lucra in fabrica de
 produse textile.

In anul 1949 - 1951 - a den unora cu guvernul
 de atunci au fost organizati unii mei
 si alti (comunisti) pentru a lucra
 in fabrica de produse textile.

In anul 1949 - 1951 - a den unora cu guvernul
 de atunci au fost organizati unii mei
 si alti (comunisti) pentru a lucra
 in fabrica de produse textile.

Nu-i cunoscută în Europa materială. - Este cunoscută în Europa
 în anul 1950 prin organizația de studii asupra cancerului în Japonia
 din partea Japoniei, făcând cunoscută în Japonia
 existența în anul 1950 a unei surse de studii asupra cancerului în Japonia
 Raportul de activitate - serviu - serviu -
 din anul 1951 sau înainte de această dată
 este făcut referință la Canal, Membru de Partid
 al comunist din anul 1950 - este membru și membru
 la cămărită și în serviciul
 Nu-i cunoscută în Europa materială
 materială -
 Raportul de activitate materială
 din anul 1951, nu a fost în
 Canal de Văzdrăvești -
 este făcut referință la Canal; Al comunist din
 anul 1950 - a lucrat în cadrul Canal de Văzdrăvești
 de unde a fost scut pentru transport - Nu-i cunoscută
 materială materială și materială - Este în Japonia
 puține și nu este în raport cu cel din Japonia
 materială. -
 Raportul de activitate materială
 din anul 1951 sau înainte de această dată
 este făcut referință la Canal; Al comunist din
 anul 1950 - a lucrat în cadrul Canal de Văzdrăvești
 de unde a fost scut pentru transport - Nu-i cunoscută
 materială materială și materială - Este în Japonia
 puține și nu este în raport cu cel din Japonia
 materială. -
 Raportul de activitate materială
 din anul 1951 sau înainte de această dată
 este făcut referință la Canal; Al comunist din
 anul 1950 - a lucrat în cadrul Canal de Văzdrăvești
 de unde a fost scut pentru transport - Nu-i cunoscută
 materială materială și materială - Este în Japonia
 puține și nu este în raport cu cel din Japonia
 materială. -

BUSHIOE-VIRGIN
 SILVESTRU

ing. LUCH RASHIE

CONE CINI 0770

CATA

3/16
 Șeful Secretariatului de la Comed, membru de Partid
 din funcție - are cinstit - Raportu bun -
 Nu-i are familie - are o sora -
 Nu-i are nici un copil -
 Nu l'am văzut din 1951 -

Cunoșc pe numărați cari lucază la Banca de Salvată:
 LIVEZEANU OCTAV

director, membru de Partid - și s'ar
 ridicat întru cinstit (nu are material) -
 Din trecut sau stă că în vîrsta de 1944 și s'a făcut
 domiciliu forțat -
 Nu are familie - ca stă din este regiune
 chinată -
 Absolut incapabil și inactiv -
 Este căsătorit și are un copil - Nu-i cunoa
 situația materială -

TOPCIU ARTHUR

a fost director la Banca de Salvată din 1949 -
 a fost exclus din Partid - nu are material -
 A lucrat în ilegalitate - A fost funcționar
 superior la Banca de Credit în trecut - A fost
 mai târziu director la Banca de Salvează -

Inactiv și bolnavicios -
 A fost căsătorit pentru lipsa de activitate
 Tată și abateri (a ridicat bani de la cariera)
 nu are nici un copil -
 Nu-i are nici un copil -
 Situația materială și nici
 situația familială -

GHENEA VICTOR

Șeful contabil, membru de Partid exclus pentru faptul
 de a fi tolerat afecți la faptul comunist BNR a cărei
 gata mar era - Bure căsătorit din partea comed și
 are una atitudine față de abateri cele din partea
 financiară - Are familie
 Nu-i are nici un copil și situația materială dintr-un
 punct de vedere

SĂDEANU .....

șeful secretariatului, membru de Partid, activ
și creșterea, pregătirea profesională medieră -
Nu-i cunoșc situația materială nici trecutul -
Este căsătorit

WEINBERGER LEOPOLD

șeful diviziei contabile, exclus din Partid pentru
faptul de a fi fost prezent la Banca de credit,
frate bun contabil și un activ. -
Necăscătorit, nu-i cunosc trecutul - nici situa-
ția materială -

BRUMARU CLARA

șef de divizie, membru de Partid, literară
și preocupată de munca sa o duce. - Nu învătă
în mod înfricat -
Nu-i cunosc trecutul și nici situația materială
Este căsătorită cu un redactor al săptămânii. -

PETREANU ZITA

șef de grupă, membru de Partid, constăruioasă în
munca și literară, cu perspective. -
Nu-i cunosc trecutul și nici situația materială.
Este căsătorită cu colonelul Petreanu
care este directorul Unității de muncă al
prizonierii de contingent. -

BĂLĂCEANU VICTOR

referent șef, membru de Partid, fost
din participat legionar, frate pricepat și activ
extrem de constăruioasă. -
Nu-i cunosc trecutul și nici situația materială.
Este necăscătorit -

FAUST CAROL

referent șef - membru de Partid - a 15
contabil la Canal - pricepat - membru - constăruioasă
cior -
Nu-i cunosc trecutul și nici situația materială
Este căsătorit -

Dirigiu

DINESCU .....

directorul Succursalei Bucuresti, membru de Partid, superficial si prost organizat, preocupat inã de a si imbunãtati muncã. -

Nu-i cunoãscã trecutul (cu f. fost avocat) nici situaãia materialã sau familiaã -

BALTESCU .....

șef contabil Succursalei Bucuresti, bun organizat, membru al bun contabil. -

Nu-i cunoãscã trecutul - originã situããã - cãsãtorit, fãrã avere. -

NEWMANN LEOPOLD

șef de dirigiã, membru de Partid, profesionist medic, nu cunoãște bine "banca" adicã profesionist nu stãpãnãte problemele bancare. -

În trecut a fost prim-procurator la Banca de Credit Român - Nu-i cunoãscã situaãia materialã Este cãsãtorit

Aceãta rãmã este declaraãia pe care o semnez liber, nerãșit de nimeni. -

Bucuresti, în 23 Ianuarie 1953

Din Luce

Declarație.

318

Artistul Joan Wenz, născut la 10 Noiembrie 1910 în orașul Satu-Mare,
de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Misaugh N° 1
declară;

am următorii cunoscuți:

Din copilărie până 1927

Pal Vasile

farmacist din Satunare, cu care am stat în aceeași casă. - Nu-mi aduc aminte
precis dar știu că este ca unchi mai în vârstă. - Nu-mi aduc aminte
în ce an, dar ca copiii au jucat împreună. - Tot în vârstă de copil, Pal
împreună cu părinții săi și-au mutat din casa și eu nu l'am mai
revăzut; El c'au vă put în orașul Satu-Mare, fiind în sta de vorbă cu
el. - Nu-știu nimic despre el și familia sa, știu că tatăl său era
director sau era avocatul pe o mare. - (cui nu-mi amintesc) -
Nu-mi amintesc despre Pal Vasile ce fel de copil a fost. -

Stabo.....

proprietar de frizerie din Satunare. - Era coleg de an și clasă
în școala primară de stat din Satunare. - Frecețeam fizic la el. -
Nu am avut decât discuții de Frăți Pilele. - Nu cunosc nici situația
sa materială, nici familială. - Din urale nu-mi amintesc ce el
a fost. -

TEVELI.....

funcționar la Spitalul Popular Satunare, care îmi era coleg de școală
medic și vecin de barcă. - Nu cunosc situația sa, nici a familiei
sale, n'am fost în casa lui. - Era un elev mediu, linistit. -
Din 1923 nu mai îmi era coleg. - Eu trecând la școala comunistă
Teveli a rămas în liceu. - N'am avut nici mai târziu discuții sau
legătura; ne-am vă put pe strada în Satunare fiind a schimbă
vorba simplamente ne-am salutat. -

Tereh Geita

profesor în școala superioară de concert, dirigintele clasei. -
Era profesor de matematică. - Om sportiv. - Nu am fost în casa
lui, nu cunosc atitudinea sa politică, până 1927 nu a făcut
politică. - Era un drept dar sever. - N'am avut nici o legătură cu
el; după 1927 ne-am întâlnit pe strada, ne-am salutat fără
a sta de vorbă. - Nu cunosc situația sa familială sau materială.

Joan Wenz

It has been taken from the original. Dupied 1932 - Re in the original.

de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...

HERMANN
ANDREI
din timpul armatei

de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...

PAUL REBOLD

de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...

Chemie

de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...

Paul GIRARD

Ani 1928-1932 timpul studenției

de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...
de negru... - Este fine...

BAY VASILE

Ani 1924-1928

KUGLER

din Deva, mi-a fost coleg de Regiment si de an. - După cât stiu
era fiul unui comerciant din Deva - Nu avea nici o afacere
si în afara materiale sau familiale. - Era un om retras,
morocanos, cum erau legaturii numai la Regiment. - Din 1933 nu
l'am mai văzut. -

Din timpul muncii

1934 - 1941

HELLER LEOPOLD

a fost seful meu la Rastoltea S.P. Rastoltea,
fost jidellus. - Era un om muncitor, retras dar direct. -
Situația sa materială mi-a fost menționată. + fost
cândă înțit și avea o fetiță de 3-4 ani. - Politic era
vârfuful patronului, exploata muncitorii din pădure,
avea prime (renumerate) mari și primea procente
de câștig de la proprietarii conturilor muncitorești. - Nu
eram în relații bune, după ce lui am fost mutat
la Neluș la propunerea sa. -

De atunci (1935) nu l'am văzut și mi-a
n-avea un angaj de pe el. -

BRODMANN MARCEL

mi-a fost coleg din Rastoltea și mai târziu la
Reghin, tatăl său a fost funcționar perimiar, sancțiu
fronte cinstite și diceau viața retrasă și apolitică. -

Brodmann mi-a vizitat în București, la Banca
de Turcărie, mi-a cerut ajutor pentru a se plasa,
fusesse dat afară din slujbă căci și-a depus urtele
pentru imigrare în Palestina. - Nu l'am ajutat și
nu mai stiu despre el nimic; mi-a cerut adresa din
București. -

MANZ CAROL

funcționar la exploatarea de păduri din Neluș, mi-a
fost coleg. - Nu cunoșc ce politici a făcut, mi-a cerut
situația sa materială sau familială. - Era muncitor
și prietenos. - Din 1936 nu l'am mai văzut. -

Ponița

SIMSI LAZAR

a fost funcționar, dară nu-mă înghel casier la
societatea de expl. lemnului din Draghici unde am fost
funcționar. - A fost căsătorit, avea un băiat de cea 11 ani
Nu a făcut pe acea vreme politică. - Era un om cu vederi
democratice și apăta pe funcționarii ^{și cumini} la plată muncitorilor
era drept și cinstit. Nu avea avere. - Nu l'am văzut și
când a murit el din 1937 -

BARNA ȘTEFAN

activist la Comitetul Central, secția Gosp. țării -
era coleg la Casa de Păstrare din Sata-Mare și el era
șeful unei clase mai târziu în viața lui ca mine.
Fosta muncitor și ascultător, era dat ca exemplu de
impunere colegilor. - Era bine văzut de toată lumea, ca
și aș fi. - În timpul cât am stat împreună 1937-1944
nu a făcut nici o politică și asta vreau să scriu în
coligi. - Avea un frate care era mai mare și avea
un atelier de pălării la Cluj. - Tatăl său avea un
carnet cu șablonuri, bombasane cu un alt frate.
L'am văzut de mai multe ori, a venit în 1944
Gospodăria Comitetului de Partid de la Canal când a
avut discuția mai lungi. - Părea devotat.

ZEKLI MARIA

funcționară la Banca Casa de Păstrare S. B. din Sata-Mare
mi știu unde lucrași și. - Este o bună funcționară, bună
coligă - fără avere - apolitică. -
am văzut-o și discutat cu ea probleme de
viața financiară - ultima oară în 1946 sau 1947 -

ANDRÉ FRANCIS

funcționar la Casa de Păstrare din Sata-Mare, am cunoscut
fosta muncitor, apolitic, fără avere, căsătorit și are
avea vederi democratice. - L'am văzut în 1946-1947
ultima oară. - am avut cu el discuții fără mijloc
după problemele vieții financiare. -
După cât știu lucrași și la Canal - din
Sata-Mare. -

l'industrialisation de la Grande-Bretagne -
le Royaume a été un des premiers à employer
ses machines à vapeur - après avoir eu un succès
dans la production de textiles (laine, coton)
à la fin du XVIIIe siècle, ce succès a été dû à
l'invention de la machine à vapeur et à l'emploi
de la houille blanche.
En 1769, James Watt a perfectionné la machine à
vapeur, ce qui a permis de produire plus
facilement de l'énergie.
La Grande-Bretagne est devenue le premier
pays industrialisé au monde.
Après avoir été un pays agricole, elle est
devenue un pays industriel.
L'industrialisation a permis de produire
plus facilement de l'énergie.
La Grande-Bretagne est devenue le premier
pays industrialisé au monde.

KHAN LUDOVIC

NOTES CHAROL

FRIEDMANN EMERIC

WEIST LUDOVIC

LUSTIG CAROL

director in Ministerul Af. Străine. -
 L'am cunoscut în 1944. - A lucrat în poliția
 din Iași - clasa după 1944 - mai târziu în activul
 de Partid. - Este foarte dinamic și activ. -
 După cât mi'amintec este fiul unui notar. -
 (d'altmă fărâg din fostul județ Sata mare)
 A fost exclus din Partid - Nu cunosc cauza -
 Discentă obișnuită - Ultima discuție în 1952 -
 când mi-a cerut serviciul -

▶ AMAS FLAVIU

directorul unei cooperative din Sata mare.
 este membru de Partid din 1945. - Prineput și
 activ. - Este fiul unui preot - nu cunosc situația
 materială - Este căsătorit cu un băiat de vreo
 10 ani. -
 Mi-a fost subaltern la ad-tia ^{fiu Sata mare}
 A fost secretarul org. Partid din ^{ad-tia fiu} Sata mare. -
 Discentă obișnuită. - L'am văzut ultima
 oară în 1947 -

BANNER ANTON

peșterean, fost coleg la Banca Casa de
 Păstrare și la ad-tia fiu Sata mare unde
 a fost căsătorit - om apolitic, ciestit, cu
 puține avere (casă și vie) căsătorit. -
 Discentă obișnuită fără politică. -
 L'am văzut ultima oară în 1947 -

SOCOLP JOSIF

inspecteur financiar la Statul popular din
 Sata mare (fost coleg la ad-tia fiu Sata mare)
 om apolitic, munit - ciestit - fără avere -
 Discentă obișnuită asupra serviciului. -
 Ultima oară l'am văzut în 1947 -
 După cât mi'amintec a fost membru în P.N.P (după 1944)
 Ștefan Jucă

MORARU

- 8 -

fat ureg la ad-tia lui. Bihor, fat ureg reg. de
regi din ad-tia lui. Bihor. - fat ureg - ureg
de ureg, a fat ureg ureg ureg -
Nu e un ureg din 1947 - din ureg de ureg
i politica (am fat ureg ureg ureg de ureg)

fat ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
fiancarea Bihor. - am fat ureg ureg ureg ureg
i ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
tan fuan ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
e ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
de ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg

HANCIU TEODOR

FPOSTOL GEORGHE

fat ad-tia fuan ureg ureg ureg ureg ureg ureg
in ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
regi in ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
fat ureg (am ureg) - ureg ureg ureg ureg ureg
a fat ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
Nu e ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
Nu e ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg

KISS LUDOVIC

colabor de ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
a fat ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
Nu e ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
Este ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
cogor ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg
1951 in fuan ureg ureg ureg ureg ureg ureg

ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg ureg

Bucuresti, la 23 Iunie 1953 -

Bucuresti

Declarație

~~21~~

322

Mestatul Joan Weisz, născut la 10 Noiembrie 1910 în Bata-Ulana, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Mărașuța Nr. 1, declară:

În cadrul Ministerelor sau Institutelor cuurse pe:

CIOKOIU VIRGIL

vicepreședinte la Comisia de Stat a Apărării, ingineri constructor, membru de Partid. - Cursuri mult, dar: numai superficial. - 11 cursuri din 1951 - Raporturi de servicii. - Nu cursuri trecutului său, nici situația materială sau familială. -

CRISTA DAN

coordonator la Comisia de Stat a Planificării inginer, bună cunoaștere cu activitatea țării. - Membru de Partid. - Știa că este în țară. -

Nu cursuri trecutului său și situația materială
11 cursuri din 1944 până la actualele. -

ing KATZ

Șef de divizie la Comisia de Stat a Planificării foarte încreștat și priceput. -

11 cursuri din 1944 până la actualele. - Este căsătorit - Nu cursuri și situația materială sau trecutului său. - Membru de Partid. -

BĂLĂCEANU PETRE

vicepreședintele Comisiei de Stat a Planificării priceput și bun economist. - 11 cursuri din 1948 până la actualele. - Nu cursuri trecutului și situația materială. - Știa că este în țară. - Membru de Partid. -

arb. CIREȘEANU

dir. Univ. Constructorilor. - 11 cursuri din 1951, foarte priceput inginer constructor. - Nu cursuri trecutului, situația materială sau familială. - După cât știa nu este membru de Partid. -

DIMA

contabil șef la întreprinderea Electroparterii învinsă ca fost directorul contabilității din Ministerul Energiei Electrice. - Membru de Partid exclus pentru legăturile cu băgătușii.

Na cuntra amănunt - Este contract - Nu cuntra

Arta materiale - Este contract - Nu cuntra

Rețea abanțonată -

Directorul fabricii din Ministerul de Industrii -

Arta sume din 1948 - Ordoinea de serviciu -

Principe - Cu contract - Neamențin de Partid -

Na cuntra contract, activitate materiale, în ca sa se

activitate -

Ministerul de Industrii - Activitate -

activitate materiale activități -

Membru de Partid -

Na cuntra contract, activitate materiale în familie -

De cuntra din 1951 -

Directorul fabricii din Ministerul de Industrii -

Este un contract principial - Activitate de activitate de

într-un contract activitate materiale

tem familiale - Este contract din 1950 -

Ministerul de Industrii - Activitate -

Este un contract activitate materiale

Contract de activitate - Este

în cuntra contract activitate

Partid, precum activitate materiale - Este

Contract -

Ministerul de Industrii - Activitate -

Activitate materiale - Este contract -

de cuntra din 1951 -

Director la I. I. - Membru de Partid -

Activitate - Este contract - Este

Activitate - Este contract - Este

de cuntra din 1945 -

Ros J.

DEMETER

ANDREIU

GEORGE
FLORESCU

TOPAL RASU

LONCFAR

POPESCU
CORNEL

COVACI LORAND

323
activist la UPM - fronte activ & dinamic -
se cunosc din 1945 - Necăsătorit - Aricultur
de frate felini în cadrul normal -

DEMETRESCU Gh.

profesor la G. S.E.P. - bun economist & contabil -
am încredințat în vârstă dar activ - Căsătorit -
Nu știu dacă are sau nu avere. - A fost în
treacă membru Partidului liber (Gh. Brătianu) -
Nu mi face politică. - se cunosc din 1944 -

MĂRCULESCU .....

profesor de contabilitate la G.S.E.P. - Detul de
princeput, activ - Nu cunosc situația sa materială
sau familială. - Membru de Partid - după cât
mi s'a spus în trecut a fost legionar. -
se cunosc din 1951

ȘTEFAN DUMITRESCU

profesor de contabilitate la G.S.E.P. - slab contabil
slab economist. - Fost muzic. Nu știu ce politică
a făcut - are familie - se cunosc din 1951

MARCEL KENDLER

conferențiar la G.S.E.P. - detul de princeput & bun
contabil - căsătorit înă - Excluz din Partid pentru
faptul de a fi fost exploatare în trecut -
Nu familie - se cunosc din 1948 -

CONSTANȚA DIMITRIU

conferențiară la G.S.E.P. - princepută & bună
contabilă - fronte & literară & cu perspectivă -
Căsătorită. - Nu cunosc trecutul & în alia materială
Este membru de Partid - O cunosc din 1951

GYARMATI NICOLAE

directorul întreprinderii Prod & liniment. -
se cunosc din 1945 - Membru de Partid din
ilegalitate. - Este căsătorit cu o fată fabricantă -
Activ & muncitor - Relații obișnuite -
A liniment în activul de Partid în 1944 -

BĂLAN (KATZ) MARCEL

directorul întreprinderii Fructeprot. - căsătorit
cu familia - fără avere - după cât știu a
lucrat în ilegalitate. - Rari sau

Din 1944 Lucrează în activul de Partid
din Ardealul de Nord - Detul de activ și
preocupat de muncă - fugă înă de răspundere -
Din 1947 este șef din activul de Partid, om
comor material și Lucrează la Vama și la Cluj.
de fîn cante până 1951 -

Relativ de rezervat și discret în cadrul obștii
Bălan făcea chofuri cu exploatarea și plecate
dubioase, frecvența ul care accepta (1944-1946
în totu clau și grad)

La responsabil financiar al județului Palor și anu
în afaceri cu comunistean Partidul (la fabrica
de glute, cu fructu etc) -

Și comor din 1943 - Am fîn impozit cu
lajul cătu a săptă mări. - Ști că n'a muncit,
fîn un fel de comandant care avea legătura cu
administrativă (tutși nu s'au plân camarozii de el)

Nevasta sa este membră de Partid; în trecut
nu a fîn cătu mări cu un fascinet și
a aret atitudinii goșite - (și informati) -

Acesta mi e declarația pe care o tenez liber, merit de nimeni. -

București, în 24 Ianuarie 1953 - Denis Trau

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

Declarație, în Sibiu, în data de 15 februarie 1973

Ștefan Ștefan

Am fost membru în organizația de studii a Liceului nr. 1 din Sibiu, în anul 1940, în calitate de membru activ. În perioada 1940-1944 am participat la activități de propagandă în rândul elevilor și studenților, fiind implicat în activități de propagandă și în organizarea unor spectacole de propagandă.

23 325

Proces-Verbal de interogator

Arestat Al Weiss Trau, născut în 10 Noi 1910 în Satu-Mare
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul
domiciliu în București str. Thomas Hobbes nr 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 6 și 10 min.
„ s'a terminat la „ 10 și „

Intrebare: Știți dumneata cineva o persoană cu numele de
FRIDMAN EMERIK?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu numele de FRIDMAN
EMERIC.

Intrebare: Aratăți dumneata când și în ce împrejurări
ai cunoscut această persoană?

Răspuns: El cunoștea din copilărie pe ea și de din seara
medie el fiind mai mic eu în an ca mine. El este
de profesie avocat și fiul unui avocat care a decedat
din Satu-Mare.

Intrebare: Aratăți dumneata în ce fel de relații ai fost
cu această persoană?

Răspuns: Au fost în relații de bune cunoștințe în timpul
adică în copilărie, în seara medie în studenție, în lagăr și
până în 1947 după 23 August 1944.

Intrebare

Aratăți dumneata tot ce știi despre activitatea politico-
profesională a acestei persoane înainte și după 23 Aug 1944.

Semnătura
[Signature]

Urmare: Raspuns: Cu toate ca am fost bune cunoastute, nu pot preciza ce politici a facut inainte de 23 Aug 1944 si nici dupa si nu cunosc nimic asupra activitatii sale profesionale. Stata stiu numai ca a fost avocatul unor intreprinderi capitaliste inainte si dupa 23 August 1944 in Satu-Mare. Desemni nu cunosc care era opinia lui politica.

Intrebare:

Arata denumeta ce relatii existau intre FRIDMAN EMERIC si cunoscutul demnitar ROSENFELD?

Raspuns: Nu stiu ce relatii existau intre acestea stiu insa ca fratul meu cunoscut ROSENFELD, a inchiriat casa sa de locuit lui FRIDMAN EMERIC.

Intrebare:

Arata denumeta care a fost comportarea lui FRIDMAN EMERIC ca student in Franta si cat si aceea din timpul cand a fost in lagar?

Raspuns: Pentru timpul cand a fost in Franta nu pot sa afirm nimic deoarece nu stiu nimic despre comportarea pe care a avut-o. Pentru - In timpul cand a fost in lagar a avut o comportare buna, fapt pentru care era privit bine de toti ei cu care sa fost impreuna. In aceasta privinta mai pot da relatii: SARKANY NICOLAE din Satu-Mare, KENJI TIBERIU si ROSENBURG din Baza Mare.

Intrebare: Dar alti care mai pot da relatii?

Raspuns: STEINBERGER CAROL din Satu-Mare si Nozes Carol din Baza Mare.

Intrebare:

Arata denumeta ce discutii ai avut cu FRIDMAN EMERIC dupa 23 August 1944?

Raspuns: După 23 August 1944 cu Fructuș Emil, Emeric,

Semnatura,

Benjamin

Urmare: au avut discutii despre familia si vosta de
frate vitale, fara nici un continut politic. ~~~~~ 316

Intrebare:

Care erau pretensiunile lui FRIDMAN EMERIC
inainte si dupa 23 August 1944?

Raspuns: Nu stiu care au fost pretensiunile lui FRIDMAN EMERIC, inainte si dupa 23 August 1944.

Intrebare:

Arata atunci pe cine cunoaste din anturajul lui inainte
si dupa 23 August 1944?

Raspuns: Nu cunosc persoane care au fost in anturajul lui
nici in trecut nici de azi. ~~~~~

Intrebare:

Arata din ce in ce ai mai aflat despre FRIDMAN EMERIC
de la ultima diminitate intalnire cu el?

Raspuns: Nu m-am interesat de nici nu am aflat
de la nimeni nimic despre el.

Dupa ce am avut curvant cu curvant prezentul pro-
ced-verbal de interogatoriu si am constatat ca corespunde
intrebarilor cu cele discutate de mine, m-am
si reamintit propriu zis de nimeni.

Anchetator

M. Teborea Nic.

Dr. ing. Jan

Semnatura,

21327

Proces-Verbal de interogator

Arestat WEISS IOAN, nascut la 10/11/1910 in fata-
Mare, cetatean român, de profesie functionar, cu
ultimul domiciliu in Bucuresti ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Str. Thomas Masaryk 141

3 Februarie 1953

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 4 și 40 min.

„ s'a terminat la „ 6 și — „

Intrebare: Dumneata cunosti vreo persoana cu nu-
mele de FÖLDES LADISLAU?

Răspuns: Da.
Cunosc o persoana cu numele de FÖLDES dar nu stii
pe ce naici + chema ei LADISLAU.

Intrebare:
Aratai dumneata când si in ce împrejurari ai cunoscut
aceasta persoana?

Răspuns: Am cunoscut aceasta persoana in
anii 1928 - 1932 fiind eu student la electro-
tehnica la universitatea din Grenoble in Franta.

Intrebare:
- Care au fost relatile intre dumneata si aceasta persoana?

Răspuns: Eu l'am avut relatii de cunoscuti, mede-
reind prietenii deoarece acesta era mai mic ca mine cu
aproximativ 3 (trei) ani.

Intrebare:
Aratai dumneata tot ce stii despre aceasta persoana.

Semnătura
Ioan Weiss

Urmare: Răspuns: Știu că FÖLDES este din Satu-Mare, are un frate mai mic, - un curec da că acesta ar fi urmasul Universității din Grenoble, iar tatăl după câte curec a fost comerciant. Nu știu ce activitate politica a dus FÖLDES în Franța.

Intrebare: Când te-ai văzut cu el ultima dată?

Răspuns: Ultima dată nu mi-am văzut cu el în Franța în anul 1938. Denis Jean

Intrebare:

Arată documenta când n'ei ce implicări ai mai avut cu persoane cu acest nume de FÖLDES?

Răspuns: Am mai cunoscut o persoană cu numele de Földes în vara anului 1943 pe timpul când eram într-un lagăr în Ucraina și de unde am fost împărțit în detașamente diferite. În afara de aceste persoane eu n'am mai făcut cunoștință cu cele care să poarte acest nume.

Intrebare:

Ce profesii au avut primul și al doilea Földes arătați de documenta ca persoane căci sunt cunoscute și ce amine ai mai aflat despre ei?

Răspuns: Terzașele ei sunt cunoscute cu numele de FÖLDES știu că primul a fost student iar al doilea nu știu ce profesie avea, de primul nu mai știu nimic din anul 1938 iar de al doilea din anul 1943.

După ce am citit curânt cu curânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, astfel și summele propriu liter n'au născut de nimic.

Anchetator
U. Tobircu Nic

Denis Jean

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, născut la 10 Nov. 1910 în Satu-Mare,
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București Str. Thomas Masaryk Nr. 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și - min.
„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: Arată-mi ce te ai ocupat de atunci după ce
ai venit din Franța?

Răspuns: De la intrarea mea din Franța în luna Iulie 1932
până în Oct. sau Noiembrie 1932 când am intrat în armată pentru
a-mi întindee stagiul, nu am dus nici un fel de activitate poli-
tică sau profesională n' am fost întreținut de părinți. În acest
timp n' am dus nici un fel de activitate politică nici tatăl meu n' nici
mama mea vitregă ei numai sora mea - AMALIA - care activa
la noiștri. În această perioadă prietenii mei au fost MARCOVICI
ALEX și ROTH IOSIF, care de atunci mi auveau nici un fel de
afinități politice. Nici mai știu nimic despre acestea din 1944.
- Pentru armată am fost recrutat în Satu-Mare și trimis la Bu-
curești unde am făcut serviciul militar la Rgt. 2 Vânători, din
Noiembrie 1932 până în Noiembrie 1933, când m' am eliberat cu
gradul de caporal T.R. Am fost în companiile 8-a și 10-a.
În acest timp am avut ca prieteni pe TÖRÖK STEFAN,
din Satu-Mare (azi m. d. p. în lucrarea la Centroc. Buc
în cadrul contabilității) și CUGLER din DEVA, (azi m.

Semnătura

Ioan Weiss

Urmare: stii unde se afla), iar ea emigrant mai apropiat pe
HERMAN ANDREI, (exclus din Partid, se afla' a x' in Satu-Mare)
care este de profesie functionar. Din emigrantii pe care i-am
avut in timpul serviciului militar nu am intalnit
in cadrul muncii profesionale cu GHENCEA VICTOR,
care a fost nef. contabil la B.C.S.

Nu am participat la actiunea de repunere a gruii minerilor
din Grevita (Febr. 1933), deoarece din cadrul regimentului
meu nu s-a putut recruta nici o compense in acest scop.

Atat in timpul stagiului militar cat si imediat dupa terminarea
lui am ~~incercat~~ incercat sa-mi obtin un serviciu, insa fara rezultat, ~~de~~
altfel am trecut un examen de primare la Banca de Credit Roman
insa neavand relatii n-am fost primit. Discutand cu ei in
Iulie 1932 cu unchiul meu - HANDEER - care este subdirector
de banca in Budapesta mi-a promis un ajutor prieten
preteu al sau - Wermes - director la o intreprindere forestiera
din Bucuresti. Cerandu-i ajutorul in vara anului 1933
unchiul mi-a trimis o scrisoare catre acesta, in urma
careia mi s-a promis un post in Bucuresti, totusi nu l-am
primit, ei au fost plasati la br. Rastolita si au inceput
la exploatarea forestiera Rastolita, judetul Mures.

La Rastolita am lucrat in padurea din valea SECUI,
unde eram functionar ajutor pe langa neful exploatarei
cu numele de PASZTERNAK - originar din jud. Bistrita - neful
exploatarei cu numele de GORDIAN - a carui familie
locuia chiar in localitatea RASTOLITA. Administratorul
exploatarilor din RASTOLITA era ISAC HELLER, - originar
din Bernau, care locuia cu familia sa tot in aceasta localitate.

Munca mea consta in intocmirea rapoartelor de taiere (busteni)
a facturilor dupre busteni care se transportau la statia C.F.R.
si tinerea epidentelor obornite ale unei exploatare de padure.

Semnatura,

[Signature]

Urmare: Tubuia sa ma deplasez zilnic prin vai si urcaturi pe un
parchet de 25 Km? In timpul de placari faciam si controlul
folului cum si exploatarea busteniilor (sa nu se x faca nimic),
si se facia intregul bustean etc.

Conditii de munca erau grele, nu corespundeau cu pregătirea
mea, aveam salariul de lei 2500 lunar - plus locuinta
si incalzitul - in sa sapte zile din sapte zile locuim in
cotele impreuna cu muncitorii si aveam si cu accesorii
alimentatie semipa uncori alterate si pregatita in conditii
unei neigienice ca si a lor.

Conditiile erau la fel de exploatare ca si muncitorii, si
in sa aveam o munca mult mai grea si periculoasa. Accidene
tule erau din ziua si mortale.

Tricteii si au avut - bane din trei in trei sapte zile
aveam ocazie sa ma duc la Reghin sau Tg. Mures in sa
numai pentru cetera ore.

La Rastolita am stat pana in Mai 1935, cand am fost
internat la spitalul de stat din Tg. Mures si apoi la
spitalul evreesc din Bluj. In aceste spitale am stat cam
doua luni. Sufeream de o septicemie ca urmare a conditiilor
grele de trai si a unei infectii intestinale contractate in
munca in urma carni sticcate care se vendea la cantine.

Nu mi am intors la RASTOLITA ci am cerut sa fiu transferat
la un loc de munca unde sa pot sa ma ingrijesc mai bine.
Asfel am fost mutat la NEHOIU - jud. Buzau - in septem-
brie 1935 unde am lucrat pana in penultima ariei 1936,
in dala searta darta - nu am mai lucrat la exploa-
tarea din padure ci la depozitul de busteni al fabricii
de cherestea tot din acea localitate. La exploatarea
din padure eu am avut aceleasi conditii grele de munca
ca la Rastolita, in sa la fabricii conditiile de trai erau

Semnatura,

Grigore Jian

Urmare: mai bune. Aici mămuram busteni cu slupa. Salariul
meu se ridica la 3000 lei plus creșterea. Se lucra în general 10-12 ore.
Șeful meu la exploatarea de pădure era BEER... iar la
depozitul de busteni era ABRAMOVICI. Directorul fabri-
cii era JEMEL. Din colegii din mineșii mi-aduc aminte de
MANE. Cu mine unul din aceștia nu mi-am mai întâlnit
după ce am plecat dela NEHOIU.

Deci la Fabrica din NEHOIU am lucrat din primăvara
anului 1936 până în primăvara anului 1937.

Dela acea dată (primar. 1937) am fost mutat dea REGHIN
unde am lucrat un timp ca funcționarul evidenței produc-
ției în timpul schimbului de noaptea, ca ajutorul maistru-
lui de fabrică iar în vara anului 1937 am trecut esu-
tabil de materiale la depozitul tehnic. Șeful meu la
fabrică era KISS, iar la magazie era KLEIN. Aici
am avut ca cunoștințe mai apropiate pe: BRODMANN -
contabil la administrația fabricii; SIMSI conierul între-
pinderii și cu FRIDMANN care era gazda mea, locu-
iam pe lângă gară. -FRIDMAN era mic comerciant.

Dintre toți acești oameni mi-au fost colegi sau cunoștințe mei
apropiate în perioada 1933-1937, mi-am întâlnit
cu ei mai târziu decât numai cu BRODMANN, care
mi-a răzbitat la B. C. J. în 1951 când mi-a cerut să-l
ajut pentru a se plasa în mineșii. Nu l-am ajutat.
El în pierdere potul în urma solicitării ce a făcut-o
pentru a pleca în Palestina. Nu știu unde locuiește în
București.

În perioada 1933-1937 n-am activat nici politic
nici sindical, n-am căutat să lanț legătura cu nimeni
în organizații politice. La aceasta a mai contribuit și faptul
că în acea perioadă deșori eram suferind, ca

Semnătura, y
A. My. Iam

Urmare: urmasii a conditiunilor grele de munca pentru mine.

In toamna 1937 in deposedatul de directia muncii califica-
cati - activarii - au facut o miscare de revendicare asupra
salariului cat si alte revendicari, la care s-au alaturat si
cativa functionari printre care si eu. Pentru aceasta
impunsa au eulalati functionari (care s'alaturaseru acti-
unii de revendicari) au fost concediat cu preaviz.

Profitand de aceasta ocazie am plecat acasa la
SATU-MARE, unde am intrat in functia de corespondent
la banca "Casa de Pastiori". Aici am fost primit cu
salariul de 3.000, ulterior el s'a ridicat la lei
3.500 - cu toate ca alții pentru aceeași functie primeau
mult mai mult (10.500).

Aici am lucrat corespondenta, contabilitatea diviziei,
valutelor si alte munci de exemplu: apiter de comer etc.
Iarna in anul 1939 a fost seful meu BARNA STEFAN
- apoi activat la C.C.P.M.R. - apoi SZIPSZER. Soligii
ce i-am avut in acest timp sunt: ANDRE apoi ematati
la "COM. CEREAL - Satu-Mare" JEKLI MARIA si HELLER
LEOPOLD. Munca din banca, "Casa de Pastiori" mi-a
satisfacut cu toate ca eram prost retribuit datorita de munca
prestata. Mai castigam caterva mite de lei (circa 1.000) pe
luna, executand lucrari de corespondenta pentru firme
comerciale de export, (in timpul liber). La banca pro-
gramul de lucru era de 8 ore. In vara anului 1939
fost in cadrul bancii am fost printu caterva luni la tipet
pentru a tine locul unor functionari din succursala
bancii care plecaru in exil.

La banca, "Casa de Pastiori" am muncit pana in luna
Mai 1942, cand a fost internat into, un lagar pentru
evrei. Munca am mai intrerupt-o in anul 1940, luna

Semnatura,

Emil Stan

Urmare August, dupa cedarea Suedieiului de Nord, circa
20 zile, cand au fost arestat impreuna cu sute de persoane,
care erau comunisti, farti medicalesti, intelectuali romani, etc.
Intre 1937-1941 am frecventat foarte puţin sindicatul,
Am mi-au interesat de miscarea sindicală având con-
tact cu BREJTER TIBERIU si WIEDER IACOB. —

In anul 1939 s-au facut corporatiile, desfiintându-se
sindicatul sindicatului de catre regimul burghez-romun.
Atunci au fost invitat la cabinetul fostului prefect
SIMION COMAN - colonel - care mi-a oferit un post
in conducerea corporatiei (care a luat locul sindicatului).
Mi-a pare ca a vrut sa ma numere in functie de vechi
precedente. N-am ajuns sa discutăm detaliu despre
l-am refuzat, considerând ca nu am ce aduce in
aceasta organizatie de notori fascisti.

In acest timp mi-au comunisti ca MOZES-DUDI,
JEREMIAS si VARADI mi-au vorbit căutând să mă
convingă să activez in ilegalitate. Dar eu am refuzat
deoarece nu am avut curajul să mi asum responsabilitatea
unei munci ilegale si să fiu marea mi de impacă
cu disciplina de partid.

In perioada 1937-1942 am fost puţin cu MAR-
KOVITS NICOLAE, proprietarul unei parfumerii - deci
datu deportare - si cu MEDGYESI STEFAN arestat,
deosemeni decedat in deportare. Am mi-au fost cian poli-
tici însă al doilea era un democristian evreu.

Am comunisti care au căutat să mă convingă a activa in
ilegalitate mai tineri VARADI - (cu care mi-am întâl-
nit in 1948-1949 si spunea că lucrasem in Bucuresti, care
nu stiu unde acum) - restati ca: MOSES-DUDI si
JEREMIAS, au murit in lagar, primul la Bucuresti,

Semnătura

Acuz Jim

Urmare: inso' al doilea in stiu unde.

In 1940, luna August, a doua zi dupa intoarea anua 331
tei Hortiste in Satu-Mare, am fost ridicat de politia
maghiara si dus la o seara' la carterul de peste podul
Somenlui. - Acolo mi-am intalnit cu multe persoane,
dintre care retina: pe unul ANDERCO, unda eu fostul
prefect Anderec si VERDES un motor din comuna
SOLDUBA. Cu acesta nu m-am mai intalnit mai tarziu.
Acolo nu am intalnit persoane care sa-mi fost prietenii
sau cunoscuti. Stiu ca au fost organizati multi din emigran-
tului ei care au intrat au fost trimisi in alte locuri. Ca de
exemplu: Fratii VARGA, BRETTNER, KLEIN, MESA
ROS, ELINEG, FIDMANN IOSIF si alii.

A doua sau a treia zi am fost interogat sa semnerez o declara-
tie. In declaratie (care era tiparita), era vorba de
angajamente facute de regiunea hortist. Am refuzat sa
o semnerez, motivand refuzul prin faptul ca am promis
totalului meu ca-mi voi semna numai cat voi tina, unei
adrianei ruse, angajamente de. Adevaratul motor pentru
care eu m-am semnat declaratia este acela ca eu repudi-
ez regiunea hortist. M-au tinut inca cateva zile in izolare
inceperea, izolat de ceilalti, si apoi am fost adus la interro-
gatoriu. Au fost prezenti inafara de mine un locotenent
un plutonier major si de jandarmi. Acetia mi-au
fost dati un interogatoriu scris, ei au edutat sa ma con-
vinga sa semnerez declaratia, refuzand sa fac acest lucru
plutonierul major. si a inceput sa ma loveasca, in tre timp
ce am fost batut am fost interogat asupra unei persoane
recunoscute de mine cu numele de BENCZE. In cadrul
interogatoriului mi-au cerut unostoarele detalii: numele si
prenumele meu, domiciliul varsta si ocupatia, starea

Semnatura

Urmare: mea materială, motivul refuzului secundar de la-
rații, iar ampra parafinglor au fost întrebat dacă tatăl
mău a fost sau nu în războiul din 1914. Elte relata
a stat după mine cât și după alte persoane nu mi s-au
cunt dar nici eu nu am dat. *Quinn John*

În timpul războiului eu mi s-a aplicat mi s-a fost răzândit
un arul drept, care apoi mi s-a fost pus la loc la infer-
meria penitenciarului Satu-Mare, unde am mai stat
câțiva zile împreună cu doi hoți de cai, un dela-
pidator de la urma chetruică a omului și eu portarul
bodeului din periferia NEMETI, anume LAȚOȘ.
După circa 7 zile am fost eliberat. Putin timp după
aceasta a venit un polițist la banca care lucram și
mi s-a înmănat o citatie pentru a mă prezenta la ju-
decătoria de poliție din Satu-Mare unde mi s-a pus
în vedere să mă prezint săptămânal (sâmbote dimi-
neata la ora 7). Ulterior am fost chemat la vizi
(din Januarie 1942) de două ori pe săptămână (Zola
și sâmbote dimineata la ora 7). Tehnică revelor a
contat în următoarele: La judecătoria de poliție am pu-
nit un carnet simplu cu date personale în care era
specificat: „din punct de vedere al securității statului
element suspect, obligat la vizi”. Acest carnet de
prima dată cum m-am prezentat la vizi mi s-a fost
oprit de către un caporal de poliție, care avea misi-
unea de a nota în acest carnet dacă ne-am pre-
zentat sau nu. *Pa zilele stabilite* - Tot timpul cât
m-am prezentat la vizi nu s-a fost decât numai acest capo-
ral de poliție cu această îndelungă, foarte rară și lipsă.
Cu acesta eu nu am avut discuții de cât în următorul meu:
il anunțam că m-am prezentat, iar unora îi mai puneau

Semnătura,

Quinn John

Urmare: multe intrubari prin care cautam sa-mi pot ~~de~~ 332
de stana de lucruri de atunci, el neputand sa-mi raspun-
da in mod serios. Afirma categoric ca in cadrul prezentarilor mele pentru viza, nu am mai avut nici un fel de discutii cu alte persoane facand parte din personalul de politie maghiar. Mai am declarat faptul ca dela inceputul prezentarilor mele la viza nu s-a atras atentia ca nu am voie sa parasesc orasul Satu-Mare fara autorizatie speciala. Totusi eu am mai facut unele deplasari in cadrul juditiului Satu-Mare cu scopul de mai plimba, aceasta numai in timpul duminicilor, fara ca eu sa ma duc sa-mi re-schimbare autorizatie speciala. Din persoanele cunoscute de mine, la viza, nu m-am intalnit decat eu. SALOMON care era proprietarul unei antreprix de cariere din Satu-Mare. Cu alte persoane care mi-as fi fost mai prieteni sau cunoscute mai apropiate nu m-am intalnit si nici nu stiu daca acestea erau obligati sa-mi faca viza (adica de a se prezenta la viza).

In afara de interogatoriul din August 1940, la alt interogatoriu eu nu am mai fost supus de jandarmii si nici de politia horticola.

In Martie 1942 am primit un ordin de chemare - mi s-a spus din partea cui - pentru a ma prezenta in luna Mai 1942 la munca obligatorie. Insa eu nu am prezentat rugur ei am fost ridicat intr-o deconectata, eu sa nu dau inainte de termenul fixat; de un politist horticol care el personal mi-a dus numai pe mine rugur in lagarul dela SEIN.

Aici am stat vreo doua luni. In acest timp s-au format detasamente, eu fiind re-partizat in detasamentul 110/15. Mai tarziu s-au format in cadrul

Semnatura,

Dumitru Jianu

Urmare: acestor detașamente, grupă à 10 oameni. La început
seful grupei - în care am fost raportat - era un inginer
din Basa-More, BERCELER, iar eu am fost ajutat
lui. Am primit această funcție, deoarece hoștiții în
cadrul detașamentelor pe aici erau ținuți în
număru comandant. Cât am stat la Seini,
nimic dintr-acești noi nu a depus nici un fel de activitate.
Eu fussem dus în detașament bolnav de o febră
răgă și continuam tratamentul acestuia, deoarece erau
peu 30 de medici. Spre sfârșitul lui Iulie nu
facem vizita medicală și nu s-au făcut formule de
țerare la patia, însă din cauza că eliberarea ~~nu~~ se făcea
după alte criterii și nu se ținea cont de boala până la
urmă a rămas hotărât să plece în detașamentul de muncă.
De exemplu BERCELER a fost eliberat fără a fi bolnav,
un caz motivat. Căci în această vreme (cu vreo 5
zile înainte de plecarea detașamentelor din SEINI),
am fost aduși câțiva comunisti în lagăr printre care
era și unul LAZAR WILHELM. Ofiterul politic
al lagărului - Lt. LEKO - de naționalitate maghiară -
a arătat că cine îl ajută cu ceva sau se solidarizează
cu comunistii va fi împușcat. Câțiva intelectuali
care erau în lagăr au primit o ordine ca Lazăr
să fie îndepărtat și trimis în alt lagăr. MOZES DUDI
care mă cunoștea mai bine și-l lăsa pe Lazăr în
grupa mea - A venit la vorbitor și mă ruga în acest
său chiar și soția lui ZAZAR. Între ofiterii care erau
în administrația lagărului a fost ACHIM de naționalitate
română, care participase la congresul din 1944 și
care era jurist-consultul băncii „Baza de Pastrare”.
Astfel eu l-am rugat pe ~~ACHIM~~ ACHIM, care un

Semnătura,

Quinn Jones

Urmare: stiu cum a aranjat ca LAZAR a fost reporti- 337
zat in grupa mea, iar pe langa el a mai atras
si pe alti comunisti ca de ex: NUSBÄCHER; ROSEN-
BERG; ELEFANT si alti. Al doilea mame nu mi-l amintesc.

Cu doua zile inainte de plecare va facuta unu' vi-
zita medicala si pentru boala ce o aveam au fost reos-
diti nou din detasament pentru a fi trimisi acasa,
intra a doua zi dimineata, ofiterul politic LEKO,
a aflat ca l-am primit pe LAZAR in grupa mea,
fapt pentru care m-a trimis inapoi la detasament,
totodata si m'a ofermit: „ai sa erapi impreuna cu
comunistii”. Treizece ca ei garanti neaptri la vizita
medicala au fost trimisi la spitale sau acasa forsa-
nici o exceptie. In decursul lunii Iulie 1942 am fost imbar-
cati in vagoane si duri sub para prin Budapesta pana
la granita austriaca. De acolo vagoanele au fost inchise
si nu mai stiu pe unde ne-au dus - stiu numai ca
am trecut prin Cehoslovacia si Polonia. Marsoarea ca-
latorie a durat 40 zile pana la GOMEL (Ucraina
Sovietica). Merlo am fost detasati si duri intru un lagar
unde erau vreo 12.000 oameni (serbi, romani, rabi, slo-
vaci etc.). Noi care venisem dela FEINI eram in total
vreo 1400-1500 oameni. Un general maghiar notand
la raport para lagarului i-a pus in vedere ca va
veni inapoi numai dupa ce vom primi noi - eu est
mai de vreme vom muri noi - eu atat mai repede se
vor intoarce ei acasa.

Dela GOMEL pana la KURSK (vreo 2000 Km.)
am mers pe jos (aproximativ 40 Km pe zi). Majoritatea
trageam carute, tunuri antitanc, ciobalti mergeau
in urma sau inaintea acestora. In special pentru mine

Semnatura,

René Jan

Urmare: obrajul era greu. Camarazii ma duceau din esind
 in cand pe brate ca ci eme ramases in urma era lichi-
 dat de un desajament din politica ucraineană (a lui HITLER),
 deoarece eu din cauza durerilor primum ziluce injectii
 de morfina. In acest timp am fost tratat de un medic
 LOB din ZALAU. (In acesta m-au mai intalnit in anul
 1946 in Satu-Mare, cand ne-am intalnit mai mult
 intr-un pl. for.) In Octombrie 1942, am ajuns la KURSK,
 de unde am ajuns la BOJARSKI (vezi 60 km de la Dru)
 unde am lucrat la intretinerea unei sose, iar de acolo
 la CERNIYANKA (in luna Noiembrie) unde lucram
 tot la sosea, iar apoi la VERCHNEI-ATAMANSKOE,
 unde am lucrat un timp la sosea si un timp din
 Decembrie, la taiatul lemnelor de foc. *Denis Ivan*

In tot timpul eu am lucrat la rand cu toti. Munca era
 grea si mancaroa putina, deoarece numerosi dintre noi
 primeam batai mortale. Apoi a izbucnit tifoid exanti-
 matic iar eu m-am imbolnavit chiar printre primii. Trei
 saptamini au stat in nevinzare si apoi a doua juma-
 tate a lunii Ianuarie 1943 m-am facut sanatos.

In acest timp comandantul detasamentului era locot.
 (SELENYI si un sublocot. KISS originari din Budapesta. Nu
 mai stiu nimic despre ei, am auzit ca au fost ranjurati.

In Ianuarie 1943 cand sa rupt frontul dela DON, iar
 armata hitlerista sa retras, eu am ramas pe loc cu
 un grup de aproximativ 20 de oameni eschusi de HOSES
 SUDI. Din cei 400-800 cati erau in detasament, grupul
 de aproximativ douazeci de persoane care am ramas, au
 facut acest lucru din mai multe motive. Unii erau circa
 4-8 comunisti, care au ramas din convergenza ce-i aveau
 asteptand Armata Rosie, altii pentru faptul ca ~~eram~~

Semnatura
Denis Ivan

Urmare: erau saraci n' lipiti de postelitati, ad'ca' nu aveau ²³⁴
rude bogate care sa-i ajunge, iar eu am ramas pentru
faptul ca' nu am promovat contra sistemului, deia
numai aici sa' fie aduini pentru sint' oarece in tara
care platea 5.000 pengö, sistem aplicat de aduini-
mstratii in int'elgere cu unii din errei, precum n'
contra faptului ca' administratia a reconditionat
din rat pentru transportul erector ufulmei sarui
n' cai care au fost levati brentelor de catre aduini-
mstratia nem' tereca. Din cele aflate de mine stiu
ca' unul din errei care colabora cu administratia in
aplicarea acestui sistem pe care eu il consider un
banditism, - crima de razboi - este FRIDMAN EMERIC
- erreat in Satu-Mare. - Tinandu-se cont n' de faptul
ca' aici errei care erau bolnavi n' neavand sa' dea
bani ramand in ratul DOBENKA (un grup de circa
40-50 oameni) au fost mscelari de armata forcati
in retragere, deoarece scutia ramaneva fara' para'
n' administrative. Alti care nu mai sunt in tara' din
errei care au aplicat acest sistem sunt: PRINT din
Satu-Mare de profesie inginer, plecat in Apus; GLÜK din
Baia-Mare de profesie functionar, plecat in Apus. De alii
in prezent nu-mi mai aduc aminte. In directiile aflate
dupa' 23 Iul 1944 eu SARKANY NICOLAE n' eu alti
ei care au venit din lagar ca' de ei: KENDI TIBERIU;
MOSES CAROL; ROSEBERG; KAHAN LUDOVIC; STEIN-
BERGER MARTIN, parerea moarta a fost sa' nu punem
in directie cazul lui FRIDMAN EMERIC. *Aming Jan*

Subt' bare

Acheta iti atrage atentie ca' trebuie sa' arati adevaratul
motiv care te-a facut sa' arunci faptul sus' zis

Semnatura

Aming Jan

Urmare: săvârșite de FRIDMAN EMERIC în timpul cât
ați fost în prizonier în detașamentul de muncă.

Răspuns: Nu m-am dus la Tribunalul Poporului să-l
reclam pe FRIDMAN EMERIC din motivul că eu nu
știu nimic precis asupra elaborării lui cu administra-
ția referitor la organizarea plăcii erizilor din lagăr
minimă contra 5000 pengö, în Ianuarie 1943. Toți cama-
rarii de lagăr erau mai sau când am descoperit că
ei despre FRIDMAN EMERIC mi-au spus că nici
eu nu știu nimic precis în această privință. Deace am
am aflat este ~~este~~ următorul fapt: În documenta-
ția plăcii din lagăr (Ianuarie 1943) ABRAHAM
MAURICIV s-a vădit pe FRIDMAN în jurul eladi-
rii administrative, când au fost aduse și rațiile
și căi ce fusese achiziționate de la localnici.

Întrebare:

Aresta core a fost activitatea de muncă din Ianuarie 1943
până când se ai reîntră în Saki-Mare în anul 1944.

Răspuns: În Ianuarie 1943 când s'a rupt frontul dela
Don și armata hitleristă s'a retras, din motivele arătate
de mine mai sus, am rămas pe loc în localitatea VER-
CHIVEI ATAMANSKOE. Din oamenii cu care am rămas în
grupul de aproximativ 20 persoane condus de MOSES
JUDI, eu mi aduc aminte de următorii: ELEFANT TI-
BERIV (un mult sigur dacă se numea TIBERIV sau altfel),
GROS și ABRAHAM. După MOSES-JUDI știu în mod
precis că în 1943 sau 1944 a ajuns acasă, de unde a
fost deportat și a murit într-un lagăr. După ELEFANT
știu ~~este~~ că a căzut prizonier la rușii, apoi internat
într-un lagăr antiferent unde s'a înrolat în Armata
Roșie sau în Tudor Vladimirescu, sau H. C. G. fiind acasă în

Semnătura,

Don Jan

Urmare: 1945 ca ofiter. Nu stiu daca a luptat pe front.
Tot in anul 1945 el a plecat in America, pe motorul ei
de podușca lui avca rude in America.

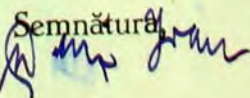
Cu GROS mi am întâlnit in 1944-1945 la Satu-Mare,
dupa care a plecat la miste rude ale lui din Belgia.

Dupa plecarea detasamentului noi in aceasta localitate
am mai stat câteva zile, dupa care am plecat deoarece
s-a apropiat frontul de noi si a ajuns chiar. Cu toate
ca dorinta întregului grup cât si a mea era de a astepta
sa fim eliberati de Armata Romă, nu s-a putut înde-
plini, deoarece am fost siliti sa parăm această locali-
tate de ^{capă} pândarii in timpul in retragere. Astfel am ple-
cat relatii cu populatia civilă in directia Sud unde
am impune pentru a nu trage consecute din cauza
noastră. Dupa circa 10 zile neputând intra in localitati
si ne recunste am venit din zona frontului, ajungând la
timpul care erau in retragere. In zona frontului eu am
fost numit in acest timp de 10 zile. Nu amore ce au facut
civilti membri ai grupului, însă eu am parănt locali-
tatea unde fusese detasamentul nostru numit cu ABRA-
HAM MAURICIU. In zona frontului (in elb circa 10 zile)
noi nu am avut posibilitatea de a ne ascunde pentru a pu-
tea fi eliberati de Armata Romă.

In decursul acestor 10 zile am văzut locuștripe la margi-
nea satelor unde am intrat in vorba cu ei.
Dupa aceste 10 zile am ajuns între timpel ~~de~~
care se retrăgeau si in cadrul lor sau mai bine zis
printre elb se retrăgeau si noi, mergând cu aceste
timp de 35 zile, când am ajuns într-o localitate unde
am găsit un detasament de evrei la care ne-am
alăturat. Suntui categoric că in timpul cât am fost

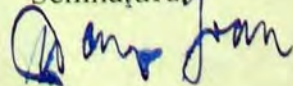
Semnătura
M. M. M.

Urmare: in decursul celor 35 zile printr-o trupe care
erau in retragere minime dintr-o ostenie acutona nu
ne-au facut nici un rau n' au minime sau sa ostenit in
ostene ca ne ia la rost pentru a vedea care este rostul
presentei noastre printre ei, deoarece armatele erau in
debandada si mergeau deoialuna cu escortii. In tim-
pul acestor 35 de zile au vazut populatia civila in ra-
nos n' au stat de vorba cu ea. In general in decursul
acestor 45 de zile-pand au ajuns la un detasament
de serii; au trait mai mult cu escortii de cal fieros in
cortina. Colato in aceste timpuri care se retrageau cu
un rau vazut decat mare cazuri cand civilii sa se retraga
cu ele. In situatia mea n' a lui ABRAHAM, mai
erau n' alti serii tot in grupuri mici, de la 1-5 persoane.
N' au vazut cazuri ca ei sa se fi refuzat sau sa li se fi
intamplat ceva din cauza din partea ostilor din aceste
trupe in retragere. Au vazut un cadavru de serii in
drum, insa nu stiu n' nici un boala sau morsa deosebit
anume or fi fost impusesti. La primul detasament
ajuns au stat numai cateva zile in cadrul caruia
n' au facut altceva decat sa ma hraneze n' sa continue
retragerea. Restul tot era cu voua multumit ca voua fi deose-
bita, din care motive am cautat sa ajung cat mai
repede la detasamentul meu initial pentru ca numai
prin acesta puteam sa ajung acasa. Gandul meu era
sa ajung acasa si sa astept acolo bunato Rose. Nu
mai tin minte localitatea unde m' am otopat si au
m' am departit de cele circa 15 detasamente prin
care am trecut pana am ajuns la NYESZIN, in sept.
1943 unde m' am gasit detasamentul meu initial.
In acest timp m' aduc aminte ca am trecut prin unia-

Semnatura

Urmare: trasele localitati: STARY-OSKOL, TIM n' SANSUEVO,
Numele celorlalte localitati prin care am trecut nu mi le 336
mai amintere, deoarece numai am trecut prin ele. De la
inhalarea de catre mine al primului detasament n' jura
la cel final am avut deseori contact cu populatia
civila. Astfel am solicitat si uneori mi s'a dat induseri
fara sa cer de catre acesta. Deseori au fost cazurile
cand am n' fost gardat benevol in casa catorva muni
cetatean pentru o noapte. Nimeni din rasul persoanele
civile cu care am avut in contact nu mi a facut propuneri
in sensul de a ramane in mijlocul lor. Femeia NYEZIN
cu mine am trecut prin regiuni controlate in mod exclusiv
numai de partizani n' mi s'a au avut emotiuni deosebite
prin apropierea localitatilor prin care am trecut existau
astfel de regiuni. Deosebit pentru civili cu care mi am
intalnit nu s'a putut sa spun despre mine unul ca eu am fost
sigur daca este sau nu este partizan. De altfel nici eu
nu am cautat sa dau legaturile cu partizanii, pentru ca
emotivam sa se recomanda ce not sa mergem acasa
n' a fost sa luptam impotriva guvernului. Pentru acest
interval de timp nu emore cazuri cand dintre ei sa
f' ramas sa lupte in randurile partizanilor. In acest
timp pe la detasamentele de muni la care am trecut eu
am stat maximum 10 zile lucru ce s'a intamplat la un
numar redus, ~~aproximativ~~ In total prin detasamente
am stat circa 80 zile restul adica in jurul a 100 de
zile am mers impreuna numai cu ABRAM. Mi s'a au
fost cazuri cand sa merg zile intregi impreuna cu alte
persoane cu care n'a fi avut acelas drum de parcurs.
In general plecare mea de la un detasament la altul
se intampla atunci cand acesta se oprea pe loc n' mi

Semnatura,

Urmare: continua drumul a doua zi. Au mai fost ne-
zuri când aceste detașamente plecau pe drumul fier
ca eu să privesc odată cu el și să mă răzăm în urmă
maximum câteva ore, după care plecam și ne le întă-
ream în câmbria altuia. Dețiciei aceste și întâmpla
când mi-mi plăceau oamenii din lagăr, comandantul
lui sau parții acestuia. Deplasarea mea de la un de-
tașament pe altul se făcea numai în cursul zilei.
În Noche circulam numai pe noche, fără nici un fel
de acte și mă făream de autorități, fără ca aceste să fie
o preocupare pentru mine. *Prin Jan*

În cele aproximativ 15 detașamente prin care am trecut
mi aduc aminte numărul concret numai de două și
summe: 68 și 1100. Știu că în unul din aceste erau evrei
din Debretin, căci ea în acel caz avea Nr 68. La 68 am
stat o săptămână în celălalt câteva zile. De ABRA-
HAM mi-am departat în armatoarele în prejuri: eu două
trei săptămâni înainte de a ajunge la detașamentul
meu initial într-o țară neputând fi gardat în
această țară, eu dormit în locuri diferite, deștina
și a rămas să mă țină, eu plecând înainte și au
asteptat să mă ajungă la un și mi s-a întâmplat.
În 1944^{cașua} aflat de la medicul unui detașament pe care
l-am găsit în drum în localitatea PROSKUROV,
că ABRAHAM ar fi fost internat într-un spital în
anul 1943, unde mi s-a dat auzimute despre bolii ei și așa.
Când departat de ABRAHAM mi s-au mai atârnat
la noi un detașament de muncă și l-am căutat mi-
mai pe el initial. Ajuns la NYEZIN am găsit
detașamentul meu, eu care am continuat drumul
meu pe acasă. Până și eu mi s-au răzăm în urmă

Semnătura,

Prin Jan

Urmare: ei 600-700, deest circa 50 oameni. Mentia erau
numai oamenii care erau luati de administratie, (cu 337
adunari locale) ei localnicii de unde au plecat in schim-
bul banilor. Se poate sa fi fost unele cazuri izolate cand
sa nu fi dat bani. Din acestia ^(grupul de 50 oameni) numore pe urmasorii:
FRUMANJEMERIC; ROSENBERG; KAHAN; KENDI
TIBERIU; NEUMAN ALEXANDRU; STEINBERGER;
SARKNY NICOLAE, dinamena n' pe alti case au plecat
din tara dupa 1944: NUSSBÄCHER din Satu Mare plecat
in Palestina in 1945, GROSSMAYER si ADLER dinamena
din Satu-Mare n' plecati in Palestina in anul 1945.
PRINCEZ; GLÜCK si GROSS din Satu-MARE, care
au plecat in anul 1945 in Apus.

Acest grup luat de administratie avea la NYEZIN, cetera
carute si cai. In discutii pe care le-au avut eu ei au arat
tot ce stiu despre situatia dela VERCHINEF-ATAMANS-
KOE dupa plecarea lor, si din perspective pe care le-au
avut, ei insa in oricare si sa-mi arate ceva deosebit.
Ceb ce eu am declarat si in prezentul proces-verbal le-
au fost aratate atunci in discutii avute si acestora.

Nu cunosc ea la plecarea din ATAMANSKOE, adminis-
tratia sa mai fi interzis vre o actiune, inafara de aceea
in care au fost luati de ea (in jurul a 50 persoane) pentru
a mai lua si alte persoane. Si ca atunci majoritatea ce-
lor din detrasament au ramas pe loc din diferite
motive foarte multe pentru faptul ca erau bolnavi
de tifos, alti ei nu aveau bani pentru a plati costul
unei astfel de interziceri din partea administratiei, unii pentru-
ca ardeptau sa fie eliberati de Armata Rosie, si un foarte
suscunor din ei bolnavi nu de tifos ci de alte boli.
Inafara de marta acelor care au ramas la BOBENKA

Semnatura,

Deniz Jan

Urmare: de restul nu mai stiu nimic. Din acuzatii care au
rămas in am intălbuit numai cu TIRNOER AVRAM
in anul 1945, au in cor a plecat in Poltava, care sustinea
ca ar fi aflat ca una dintre clădirile unde erau foluati
erai de tifos exantematic ar fi fost apăsura de muce-
tici. Aceasta nu a dus pe mine la ~~ipoteza~~ concluzia
ca clădirea a fost apăsura pentru faptul ca toti
foluati murisera; iar clădirea nu mai putea fi
de suficienta. Eu mi spuneam ca nu are dreptate, însă el
perma ~~ca~~ ^{in sustinere} "Nu stiu daca a mai spus, este
cruva ariemino lucru n' daco a fost sau nu combatut.

In pucina cu acest detozament core s'a în trecut cu erai
din alta parte la numarul de circa 200, au plecat
mai departe spre Ungaria. In muncit numai retri-
rual pe la magazii de alimente la in carcat n' dudar-
cat altfel de munci nu au mai avut. Fost di-
tazament nu mai era organizat pe grupe. Erau
numai locuri conventional stabilite in tre erai in
cadrul estoniei. Comandantul detozamentului era
un Lt. BERCEY, secundat de Plut. ZAIAT, apoi au
mai urmat la comanda Sgt. SANDOR n' TACOV.

Paşa era formata din 10-15 subofiteri n' se facea
parte ca altfel n' grupul de comanda din corpul
de pază al detozamentelor. In acest timp comportarea
pazii nu a fost prea brutala, iar hrana ce se primeau
era in in cantitate redusă dar acceptabila. Din partea
comandantului, iati n' a pazii au primit locuri faze a
le considera batori, însă aceasta nu era un lucru ient
din comun de varce n' citalbii in general pe aveau
acest tratament. In cadrul acestui detozament au
treut prin unatratele localitati: KIEV; CHARKOV;

Semnatura,

Dan Jian

Urmare: SARAY; YITOMIR; KOLOMEA, cât și prin altele de care nu-mi amintesc. Prin aceste localități am stat până la 5 zile sau chiar mai mult cu câțeva zile. În timpul cât am stat în aceste localități n-am dus nici un fel de activitate. A fost de asemenea și pierdere de umbră de 110%. Într-un timp am ^{suferit} din dețerament din următoarele cauze n'as următoarele în prejurări: Astfel, când eram în localitatea SARAY, am rămas pe loc împreună cu ADLER, câțeva zile, din cauză că alimentarea neajungându-ne, căutam să ne procurăm de a căi prin a căuta în a cere dela defecții cumose din Satu-Mare, pe care eventual puteam să-i instalăm aici. Dar astfel de umbră sau pierdere n-am găsit, din care cauză ne-am reîntors la dețerament. Câtă fugă am în anul 1944, am rămas împreună cu FARKAS în localitatea YITOMIR, tot pentru câteva zile, din aceeași cauză n'având acolo înșurător, ne-am reîntors din nou la dețerament. *Min. Jun*

Ultima oară am fugit din dețerament la începutul lunii Octombrie 1944, în apropiere de localitatea UZHOROD în timpul PODKARPATSKA-RUS, împreună cu DELMANN din Satu-Mare (aici plecat în Polonia, 1944-1948) și GODINNER din timpul PODKARPATSKA-RUS, (nu știu din ce localitate) nu l-am mai văzut de atunci. După 2-3 zile dela fugă noastră am fost prins de autoritățile maghiare din localitatea UZHOROD. De acesta am fost reținut maximum 2 zile, timp în care nu am fost interogată sau tratat și nu am mai interesat pentru a ne preda dețeramentului din care fugiserăm, deoarece odată cu apropierea frontului în rândul lor se vedea debandarea. Nu știu dacă autoritățile au fost pruse de temeră

Semnătura,

Min. Jun

Urmare: ^{ne-au} Rorie, iar noi am fost eliberati de istorii sovietice
corecti din inchimarea ce se afla la subrolul eladerii
fostei comenduri a putii maghiare din UZHOROD.

A atunci cand am fost eliberati mai mult ofiteri si istorii sovietice
me-au intrebat de unde sunteti, ateeva vreme, dupa
core lui GODINER i-a dat drumul acora, iar pe noi ne-a
luat ca interpreti si interpreti pentru ofiteri si istorii dela
2-3 escavoane de sub comanda unui maior, in preuna
cu core in maximum de 10 zile am ajuns in Satu Mare
in ziua de 26 Octombrie 1944. Aci eu si eu DELMANN
ne-am departat de ei si nu stiu ce au mai facut. Tine
ca o parte din ofiterii core au fost in aceste escavoane au ramas
in Satu-Mare in comandamentul sovietic al orogului.

Pana la primele junatote a lunii Noiembrie 1944, am
mai fost ca interpret ocazional la comandamentul
sovietic al orogului, apoi am fost in preuna cu o ma-
sina a lor Grad pentru a aduce vint material tar
la inapoiere, am fost ~~scut~~ scutit de catre comanda-
mentul sovietic subadministrator financiar al
judetului Satu-Mare in luna Noiembrie 1944. Acesta
numere a mea s-a facut gona ca eu nu solicit c'nu
mai pe baza ca se stia de catre comandamentul sovietic
core este peaga mea, in urma discutilor ce le-a
 avut eu mine si au eu albi din ei core nu s'umortau.

Activitatea mea din perioada cat am fost in lagar este enun-
cata de urmasorii pe core si stiu ca asta s'ne afla in fars:

FRILMAN EMERIC arecat in Satu-Mare, KENDI TIBERI functi-
onar la Baia-Mare, KAHAN LUDOVIC functionar la Bradia; MOSES
CAROL functionar la BAITHARE; NEUMAN ALEX. functionar Baia Mare.
STEINBERGER MARTIN aretor in Satu-Mare, SARKANY NIC. funct. Satu-Mare.

Dupa ce am cutit eu vaint cu eu vaint prezentul proces-jur bal de
interogarii si am constat ca eu vaint intremai cu cele
declorate de mine, nestiu si numex propriu, ^{Semnatura} ment de mine.

Au chitor
H. Tabroca Nic.

Deine Jan

29

339

Proces-Verbal de interogator

Arestat ^{la} WEISS IOAN născut la 10 Nov. 1910 în
Satu-Mare, de ~~naționalitate~~ ^{naționalitate} ~~cecu, cetățean român~~, de profesie fun-
ctionar cu ultimul domiciliu în București ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Thomas Morangh St.

4 Febr. 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora ..... și ..... min.
„ s'a terminat la „ ..... și .....

Intrebare: Achetați cere să arăta care a fost activ-
itatea dumneavoastră politică în Franța, în perioada anilor
1928 - 1932?

Răspuns: În perioada cât am fost în Franța, pentru
studii între anii 1928-1932, nu am dus nici un
fel de activitate politică, neactivând sau neimplicându
poate din nici un fel de organizații politice
de partid de tip revoluționar, cu excepția faptului
că în anul 1929 mi-am însușit în „Asociația Studen-
ților Români” pentru a primi carnet de membru
al „Asociației Generale a Studenților”, pe baza căruia
se acordau reduceri la biletele de tren și la vize pentru
jozraparte. Deosebi am participat la întin-
durea ziarului „L'Humanité”, într-o măsură modestă.
sters intervențional men al drica rând de des-

Ioan Weiss

Ioan Weiss

Intrebare:
Achetați cere să arăta ce organizații se erau

Semnătura,

Urmare: parte din "Asociația Generală a Studenților din Franța în anii 1928-1932?"

Răspuns: În perioada 1928-1932, în Asociația Generală a Studenților din Franța făceau parte toate asociațiile studențești dintr-un anumit grup: "Asociația Studenților Catolici"; "Asociația Studenților Episcopi (monahi)"; "Asociația Studenților Socialiști"; "Asociația Studenților Radicali"; "Asociația de extreme dreapta (fasciști)" și "Asociația Studenților Comuniști".

Periș

Semnătura,

DECLARAȚIE.

340

Aratatal Joane Weisz, născut la 10 Noembrie 1910, în orașul Satu-Mare,
de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Merghe N. 21 declar:

În Januarie 1943 frontul ajungând până în Satul VERCHNEI
ATHAMANSKOE am fost nevoiți în preună cu ABRAHAM
MAURITIU să plecăm spre VEST: -

Luptele dându-se și pe drumuri, în retragere era foarte
periculoasă a merge pe drumuri prin localități, mai ales că noi eram
măbrăcați civili, fără nici un act justificativ. - Din acest motiv am
vădit localitățile: - Totuși am trecut prin STARY-OSKOL, TIM
și SANSHEVO - Tot din motivul aceluia am mers pentru scurt
timp în detașamentele 68 d' 1100 -

Înainte de Nyessin localitatea unde am regăsit detașamentul
original am pierdut pe ABRAHAM -

Asta mi este declarația pe care o semnez și susțin, liber și fără
de simenii.

București, la 4 februarie 1943

Weisz Joane

DECLARAȚIE -

341

Anchetatul Joan Weisz, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul Satu-cluse,
de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Tuna Masaghi 12A
declară:

În Iunie 1943 când frontul a venit până la satul VERCHNEI-
ATAMANSKOE am fost nevoit să plec împreună cu ABRAHAM MAW-
RITIK spre Vest.

A trecut prin localități sau pe drum fiind în lucrul periculos, a
colindat din sat în sat. - Din când în când ne-am arătat surz de țigărețe
cu Nr 68 și 1100 - pentru scut timp.

Tot în am trecut prin localitățile SPARY-OSKOL, TIMA, SANYKERO.

În Septembrie 1943 am fost în localitatea NYEJIN unde am
legat detașamentul meu de boză (110/15) - înainte de a ori la NYEJIN
am pierdut pe ABRAHAM -

În toată Rusia era organizată mișcarea de partizani și unii mi
s'au spus că mi rămaseram și mergeam acasă și luptam acolo.

Aceasta este declarația, pe care o Scriuș mențit de
mimem

București, la 9 februarie 1953.

Weisz Joan

DECLARAȚIE

342

Arrestatul Joan Weiss, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul
Iatimire, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas
Masaryk Nr. 1, declar:

În Ianuarie 1943 când frontul a ajuns la VERCHNEI HITAMANSKOE
am plecat împreună cu ABRAHAM MAURITIU spre VEST —

Ședeam în prin localități prapierulă a se circula. — Din acest motiv
am coborât din sat în sat. — Totuși am trecut prin SPARY-OISKOL,

PIM și SANSSERO —

Înainte de NYEJSIN, localitatea prapierulă unde mi-am luat
detamentul nr. 110915 l'am întâlnit pe ABRAHAM —

Pentru scurt timp ne am așezat detamentele Nr. 688, 1100 —

Această rîni este declarația pe care o scriu liber, nerubrit

de mine

București, la 4 februarie 1953

Winn Joo

DECLARAȚIE

343

Arestatul Joan Weist, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul Sate-clace, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, Str. Thoma Măgurelă Nr. 1 declară:

În Germania 1943 când frontul a ajuns la VERCHNEI
PTA MANSKOE împreună cu ABRAHAM am fost uciși
de plumb prin VEST -

Pe drum și prin localități me pericula a se căsa de doi me
motiv am ucișt satela mai mari și așa de. - Totuși am trecut prin

SIPARY - OSKOL, TIM, SANSWEVO -
Tot doi acest motiv me-am alăturat aderând cu pentru scurt timp
de detașament Nr. 68 și 1100 -

La NYEJIN am regăsit detașamentul meu de bozi. - Înainte
de acesta l'am pierdut pe ABRAHAM -

În Rusia populația organizată în mișcare de rezistență și participau
me-a apitat și îndrumat. - Ni s'a spus că au rămas în urmă și meșterii
și lucrătorii acolo. -

Printre acei care au rămas în Germania 1943 stiu peii numai de
MOSES DWOI și ELEFANT. - Primul a fost
deprtat și el de la a plecat în AMERICA. -

Acesta mi s'a declarat pe care o scriez și întrui

București în 9 februarie 1953

Wenig Jan

29

344

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, născut la 10 Nov 1910, în Satu-Mare,
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București Str. Thomas Masaryk Nr 1
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 2' și - min.
" s'a terminat la " 3 și - "

Intrebare: ce activități ai desfășurat după ce te
țării sindical în perioada 1932-1940?

Răspuns: În tre ani 1932-1934 nu am dus nici un
fel de activitate sindicală, deoarece prin localitățile în
care am fost erau organizate sindacale (Craiova)
Din anul 1934 când am intrat ca funcționar la
banca "Casa de Pastora" din Satu-Mare, nu am dus
până în anul 1940 altă activitate sindicală decât
ținerea unor cursuri de economie și cunoștințe generale
putem țineți sindicalist în urma și primăvara
anului 1938. Am avut discuții între care vorbeam
și despre problemele sindicale în general cu reșea
întâlnirii în timp plătorare cu BRETTER TIBERIU și
WIEDER IACOB (primul fiind președintele sindicatului
la celălalt fiind membru în comitet). În acest interval
nu știu dacă au fost sindacale însă eu nu am
fost la nici una. Deapenei am cunoscut activitatea lui
BRETTER și WIEDER, din acest timp pe lângă sindical.

Semnătura,
@ *Ioan Weiss*

Întrebare:

Urmare: Dumitale țineau incredulitate între anii 1937-1940 o
o funcție de răspundere pe teritoriul județului?

Răspuns: Între anii 1937-1940, eu nu țineam încredințat
nici nu am îndeplinit nici un fel de funcție de răspun-
dere sau de mică răspundere pe teritoriul județului.

Întrebare:

Lee de ce ai avut demnitatea cu postul prefect al jude-
țului Satu-Mare între anii 1937-1940?

Răspuns: La sfârșitul anului 1938 sau începutul anului
1939, am fost chemat la postul prefect al județului
Satu-Mare, -colonel BOMAN- care mi-a spus că este
voia să fie numit într-o funcție de conducere în cadrul
corporatiei. Deoarece eu am refuzat să primesc acest lucru
motivând că nu am timp și nu sunt interesat, eu am
ajuns să direct eu el în amănunțime această propunere.

Întrebare:

Cum te-a propus pe demnitatea ^{post} colonelului Bomani pentru
a primi o funcție de conducere în cadrul corporatiei?

Răspuns: Eu pur și simplu eu am fost propus postului pre-
fect al jud. Satu-Mare, pentru a primi o funcție de con-
ducere în cadrul corporatiei, de către BRETTER care
după câte știu a activat în cadrul corporatiei.

Întrebare:

Ce te face să presupui acest lucru?

Răspuns: Mă face să presupun acest lucru faptul că
BRETTER mi-a cunoscut din muncirea judecătorească, însă eu
nu am devenit eu el acest lucru încredințat.

După ce am citit curând eu învăț prezentul proces-
verbal de interogatoriu și am constatat că eu am spus de în-
trebări eu cele declarate de mine înainte și reamint
propriușii mișcări de mijloci.

Încheiere,
U de jo.
M

Semnătura,

S. M. J. J.

Declaratie

~~27~~ 365

arestatul, Franz Weitz, născut la 10 Noiembrie 1910, în orașul Sata Mare,
de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Mann nr.
Nr 1, declar:

Cunosc pe STEINBERGER MARTIN

din 1942 din lagăr. -

Știu că este de mână croitor - Membru de partid
din ilegalitate. - Nu cunoașterea nimic despre activitatea sa din
trecut, origină sau starea materială. -

În lagăr s'a purtat bine. - Bun camarad -

În 1943 a fugit la partizani și a revenit în țară

în 1945 -

A lucrat într-o cooperativă de croitori. -

Nu l'am văzut din 1947. -

Acesta mi-e declarația, pe care o semnez liber, nerănit de

nișii. -

București, la 12 februarie 1953

Weitz Franz

Declarație

346

arestatul Fran Weisz, născut la 10 Noiembrie 1910, în rașul
Satu Mare, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în
Bonemești, str. Tronșas deasupra Nr. 1 declar,

Cunosc pe SAR KANY NICOLAE
de profesie proprietar de parfumerie, din Satu Mare din
vechea când am fost elev de școală și funcționar. - Din
această vreme l'am cunoscut mai mult din vedere și am
fost prieten în magazinul său. -

Știu că este fiul unui deținut bogat din Satu Mare. -
Mai știu că a avut activitate politică (comunist). - Acest
lucru știu din surse. - Tot din surse știu că a avut
de suferit persecuții (când și pentru ce, cu cine nu știu) - Toate
aceste lucruri de 1942 -

În lagăr a avut o conștiință excelentă; a ajutat
pe toți, a fost sanitar și a fost iubit de toți camarazii. -
După 1944 și activat la apărarea patriotică și
în 1945 și-a lăsat de activitate și-a redobândit parfumeria. -
Acum este funcționar la o cooperativă din Satu Mare, știu
de la el că a cerut înțelegerea în Palestina. -
Este superior. - un mare trifurcului exantematic de care
a suferit în lagăr. -

L'am văzut în 1951 la Satu Mare, în locuința lui
vizitându-l cu ocazia inspecțiilor făcute în Satu Mare la acea
timpuri. - Discuții generale - fără nici o politică -

aceste linii este declarată pe care o semnez în calitate de mișcău:

Donna, la 12 februarie 1953

Weniger

Declarație

342

arestatul Ioan Weiss, născut la 10 Noiembrie 1910, în orașul Satu Mare,
de profesie frântor, cu ultimul domiciliu în București, str. Thomas Morgan
Nr. 1, declar:

Cunosc pe FRIEDMANN EMERIC din copilărie,
este însă mai tânăr ca mine, deci n'am fost colegi de școală, -
tatal său a fost arestat cu o clientelă aleasă și mare, iar în
timpul ocupației horthyte al judecării a fost prezidiu tele
Comunității evreiești din Satu Mare. - Nu cunosc starea sa materială -
Școlfel n'am prezentat nici odată locuința lor. - FRIED-
MANN EMERIC a făcut dreptul la PARIS și în țară
și a fost arestat până în 1942 în Satu Mare. -

În lagăr a avut o cămărușă în general bună. -
A fost folosit pentru pătrunzătoare a exercițiilor mijlocilor
vălării pentru toți dar în special pentru acei care aveau
prohibiții materiale; din activitățile lui nu au avut de
săferit altă. Știu că a adus ordinele administrației, - aceste
ordine nu produceau nemulțumiri sau suferințe. -

Știu din surse, fiind că acest lucru se poate fi dovedit
sau căutarea dintr-o documentație se poate confirma că a mijlocilor
platin. unui înlesnirea de a fi însoțit pe soaie în formarea
1943 administrația (odată cu retragerea)

După ^{sept} 1944 a fugit din lagăr și a ajuns la familia sa
și a fost deportat la anchinț de unde a venit înapoi în țară de -
și a fost arestat al C.S.B.I.-ului. - Nu cunosc activitatea
sa, și că a fost însă arestat după plecarea sa din Satu Mare
(1946)

A fost asociatul meu în societate capitalistă cum Fretiera Belt, Biseră
etc. și în 1946 mi-a cerut să intrăm la impozitele fiscale a
restora ceea ce am refuzat. - Din 1947 decedat sunt în București
nu l'am mai văzut. - L'am întâlnit în 1948 primăvara întâmplător
în București pe strada. - de atunci nu știu de el.
Acesta mi este declarația pe care o semnez liber, nehotărât de mine

București, la 12 februarie 1953 -

Wenig Jan

Declarație

348

arestatul Ioan Weisz, născut la 10 Noiembrie 1910, în casa
Satu Mare, de profesie funcționar, în ultimul domiciliu în București, str.
Tramvaie Masaryk Nr. 1, doborât;

Cunosc pe NEWMANN ALEXANDRU
din 1942 din lagăr.

A avut în lagăr o comportare general bună. - Este
mă am egal. - N'a făcut rău altui dar nici n'a ajutat
pe nimeni.

Știu din surse că tatăl său a fost comerciant în Satu Mare. -
După 1944 a mers în unelchin al său, cel mai mare bogățiu
din Poarta-Mare și-a avut cel ^{mare} magazin de fierărie, bloc,
Mare, etc.

S'a căsătorit cu o fată bogată, a cărei nume nu o știu.

După 1944 și mai înainte n'a făcut politică.

Am avut relații de serviciu, în funcția de responsabil
funcționar al Regionalii de partid și-am primit fonduri pe care
le-am dat cu greu la dădea. - Am tăcut. - Nu l'am văzut
din 1947. - Din surse (de la KENDI) știu că a fost expropriat
și că este funcționar la o cooperativă.

Acesta este declarația, pe care o sustin și semnez
liber, nerănit de nimeni

București, la 12 februarie 1955

Weisz Ioan

- Declarație -

349

Arătatul, Fran Weisz, născut la 10 Noembrie 1910 în orașul
Satu Mare, de meserie funcționar, cu ultimul domiciliu în București
str. Thomas Morangh Nr. 1, declar,

Cunosc pe KENDI TIBERIS din anul 1942
din lagăr. - A avut o comportare bună. - A fost comodat în
plăcea să tragă chiulul fără ca cineva să sufere din cauza căruia. -
Anul 1944 s'a înscris în partidul comunist și a fost redactat
frăului din Baia Mare. - A fost exclus din partid în 1949, nu
cunosc motivul. - Știu că s'a căsătorit cu o moșieră. -

L'am văzut în august 1951 când am fost în vizită
la Sr. Baia Mare a Găneș și în martie 1952 când m'a vizitat
în Baia. - Discuțiile erau de natura intimă și s'au mărginit
la generalități fără amănunte. - Știu din spusele lui că este funcționar
la comitatul de stat (am știu la care întreprindere însă) în Baia Mare. -

Această mi este declarația pe care o semnez liber și fără
nimicuri

București la 12 februarie 1953

Weisz Fran

Declarația

350

arestatul Jean Weing, născut la 10 Noembrie 1910 în
orașul Sata Mare, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București
Str. Thomas Mrazayk Nr. 1, declar:

Cunosc pe KAHAN LUDOVIC din 1942 din
lagăr. - A avut o comportare bună, camarad bună. -
A fost micinte și după 1944 funcționar la întreprinderea
PHÖNIX S.A. Ocnișoare. - Știu că a fost închis în 1946
de către fraude și comediați, nu cunosc detalii. - Este azi funcționar
la Bradu la o întreprindere (nu-i știu denumirea). - Nu l'am
văzut din 1947. - Prețurile obținute de bună amănunt, fără
discuții politice. - După câte știu n'a făcut micodată politică. -
Acesta mi-e declarația pe care o scriez liber, fără să
de minciuni

de minciuni

București la 12 februarie 1953

Weing Jean

Declarație

351

Arrestatul Ioan Weisz, născut la 10 Noiembrie 1910, în orașul
Satu Mare, de meserie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str.
Tromba elisavetă Nr. 1; declar

Cumore pe MOSES CAROL din

lagăr (1942) -

Știu că a fost funcționar și că ar fi deosebit de funcționar.

Nu face nici o politică (nici în trecut n'a făcut) -
A avut o comportare bună în lagăr.

L'am văzut întâmplător pe stradă în 1951 când
am fost în București. - fără să fie prezent cu el ve' o discuție -
Nu cumore originea și starea sa materială -

Această este declarația pe care o semnez, la cer
mesaj de mine

București, la 12 februarie 1953

Weisz Ioan

Declarație

352

arestatul Jean Weisz, născut la 10 Noembrie 1910, în orașul
Satu Mare, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București,
str. Trona Morayh Nr. 1, declar:

Cunosc pe ROSENBERG .....
din lagăr (1942) -

La lagăr a avut o cunoștință bună. -

Știu că este muncitor de muncă la întreprindere
Phoenix din Bacia-Ilac (și înainte de 1944 a fost muncitor) -

Nu cunosc nimic despre originea sau starea sa materială.

L-am văzut în 1951 la Bacia-Ilac, fiind a avea
cu el alte discuții decât generalități. -

După cât știu n-a făcut nici odată politici. -

Pe lângă asta este declarativ, pe care o semnez, la cer
scut de muncă.

București la 12 februarie 1953 Weisz Jean

28

352

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, născut la 10 Nov. 1910 în Satu-Mare,
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București Str. Thomas Masaryk Nr. 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și — min.
„ s'a terminat la „ 4 și 30 „

Intrebare: Cum ti-a încredințat funcția de coman-
dant de grupă în timpul când ai fost în detașamentul de muncă?

Răspuns: În luna Iunie 1942, s'a făcut o adunare a
detașamentului M.O. 15 din lagărul de la Seini, făcându-
se împărțirea lui pe grupe a câte 10 oameni. În această
privință am fost scos în fața frontului și aici care
eram țitrat, printre care eram și eu, iar comandantul
detașamentului - Lt. IAKO sau Sgt. ACHIM - ajutorul
lui, ne-a numit pe toți comandanți sau ajutoari ai
comandantului de grupă. Astfel, am fost numit și eu ca
ajutor al comandantului de grupă - Sgt. BERTELER.
Cu câteva zile înainte de a pleca din SEINI (Iunie 1942)
când BERTELER a fost rănit la război, eu am
devenit comandant de grupă în mod autumat fără
să mai fiu numit în această funcție și fără să se compli-
teze grupa. Am deținut această funcție până la păr-
șitul lunii Noiembrie sau începutul lui Decembrie 1942,
când m'am îmbolnăvit de tifos exantematic.

Semnătura,

Ioan Weiss

Urmare: Când administrația detașamentului, împreună cu unii dintre eroii au plecat din VERCHNEI-ATA-MANSKOE, pentru a nu fi surprinși de Armata Roșie care marșă, eu mai eram încă în convalescență și astfel nu am mai putut reveni în grupa mea. De atunci și până am revenit în Satu-Mare, în cadrul detașamentului nu am mai deținut funcția de comandant de grupă. @Ming Jian

Întrebare:

Care erau atribuțiile unui comandant de grupă?

Răspuns: Nu s'a preluat de atribuțiile au un șef de grupă, însă ei erau aceia care vedeau stimentele de la magazine și le împărțeau războinilor din grupele respective. @Ming Jian

Întrebare:

Explică din nou care era scopul numirii comandantilor de grupă?

Răspuns: Nu mi s'a arătat scopul pentru care erau numiți comandanți și ajutoari de grupă, mi s'a spus numai că noi avem îndatorirea de a revăta și distribui alimentele, precum și de a manipula uneltile de lucru pentru războinii din grupele respective. Justiciu în mod categoric că altceva nu mi s'a spus că avem de făcut, nici în cadrul administrației când am fost numiți și nici mai târziu în cadrul unei alte administrații sau cu mine în mod izolat. @Ming Jian

Întrebare:

Cum ți-ai dus duminică la îndeplinire această funcție?

Răspuns: Uneltile s'au împărțit pe războinii pentru întregul detașament încă la SEINI și deci în această privință mi am avut misiunea și preocuparea. De asemenea nu am avut misiunea și preocuparea în privința revăterii sau

Semnătura,

@Ming Jian

Urmare: distribuirii de alimente, deoarece in aceasta am
câșut de acord cu grupa ca să fie făcând de LAZAR. } 54
Fie ce probleme ale grupei sau personale nu am mai
mers la administrația lagărului, (detasamentului)
comandantului lui sau subofiterii care răspun-
deau de câte 4-5 grupe. Domn. Jan

Intrebare:

Cele persoane ai avut in grupa al carei comandant
ai fost?

Răspuns: Persoanele din grupa al carei comandant
fost sunt următoarele: ELEGANT, din Satu-Mare;
NUSSBÄCHER, din Satu-MARE; HERSKOVITS MIHAIL
din Seini; LAZAR VILHELM din Satu-Mare; STEIN-
BERGER MARTIN din Satu-Mare; LAZAR LUDOVIC
din Somența-Mare; BRODI din Baza Mare. Toti acestia
au fost tot timpul cu mine cât au fost comandant de grupa;
mai este încă unul despre care mi-mi aduc aminte, însă
acesta in ultimul timp a fost înlocuit cu ABRAHAM din
Satu-Mare.

Intrebare:

Care este situația lor după 23 August 1944?

Răspuns: Situația lor după 23 August 1944 este urmă-
toarea: ELEGANT, a plecat in America în anul 1945;
NUSSBÄCHER, a plecat in Palestina in anul 1946;
HERSKOVITS MIHAIL, a murit in deportare in anul 1944;
LAZAR VILHELM, dispărut din Januarie 1943;
LAZAR LUDOVIC, mort de tifos exantematic în Iarna 1942;
BRODI, a plecat in Palestina din anul 1945;
ABRAHAM, a dispărut din anul 1944, iar cel care a fost înain-
tea lui a intrat in spital din vara anului 1942 și de-
atunci nu mai știu nimic despre el.

Semnătura,

Domn. Jan

-4-

Urmare: Singurul care mai este în țară din acei care mai trăiesc este STEIBERGER MARTIN.

Întrebare:

În ce relații ai fost cu aceste persoane?

Răspuns: Cu aceste persoane eu am avut numai relații bune, prietenești și învidioasă nu mi-am certat eu vreunul dintre ei.

Întrebare:

Ce tratament se aplica acelor persoane care comiteau abateri de către administrația lagărului, (detasamentului), comandantul lui sau nebăfiterii?

Răspuns: Cei care comiteau abateri erau bătuți grav sau schingiuți, de către administrația, comandantul sau nebăfiterii detasamentului sau lagărului. Au fost destul de numeroase cazuri de această natură. Însă în cadrul grupelor mele nu am avut vre un astfel de răstignire.

Întrebare:

Această atitudine din partea administrației, comandantului și nebăfiterilor lagărului (detasamentului) față de abateri a fost permanentă, în tot decursul lagărului?

Răspuns: Din toamna anului 1943 situația s-a îmbunătățit mult, deoarece batalionul și schingiușii erau mult mai rari, de fapt rămășiștii și rămașii nu mai puteau.

Întrebare:

De ce natură erau abaterile pentru care se aplica un astfel de tratament?

Răspuns: Motivele au fost diverse fie adevarate fie închipuite, pentru care se aplica un astfel de tratament însă nu mi s-au adus aminte de cazuri concrete.

Întrebare:

Ce legături ai avut de atunci cu administrația, co-

Semnătura,

P. eny Jan

Urmare: comandantul sau subofiterii lagărului (detasamentului) de muncă?

Răspuns: Cu administrația, comandantul sau subofiterii lagărului (detasamentului) de muncă și personal n-au avut niciodată nici un fel de relații sau legături. Suntii categoric că n-au fost niciodată favorizat de acțiunea în nici o privință. *M. J. Jan*

Întrebare:

Atunci explicați din nou, pentru ce nu ai primit din partea administrației, comandantului sau subofiterilor lagărului (detasamentului) același tratament ce l-au avut alții pentru abateri, cu toate că așa după ce ai arătat în P.V. de interogatoriu din 5 Febr. 1953, ai avut abateri și ai fugit de mai multe ori din detasamentul de muncă?

Răspuns: La această întrebare debar în mod categoric următoarele: fugile mele din detasament care au constatat numai în a rămâne în urmă de ferești dată câteva zile, comise între anii 1943-1944, nu au fost sancționate, la fel ca nici unul din ~~un~~ numeroase cazuri similare săvârșite de alții, nu au fost sancționate de administrația, comandantului sau subofiterii lagărului (detasamentului), pentru că acesta mi s-a dat în importanță acestui fapt. De asemenea nu cunosc ca cineva să fi fugit sau să fi rămas în urmă în anul 1942, în afară de cei care pășeau locul de muncă, erau aspre pedepsiți. Eu nu am avut astfel de cazuri în anul 1942.

După ce am citit prezenta proces-verbal de interogatoriu eu văd că eu văd și am constatat că corectitudinea de întocmire cu cele declarate de mine susțin și scuze propriu, venite de mine.

Închetator,
H. de H.
M. J. Jan

Semnătura,
M. J. Jan

Strict Secret

356

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul VEISS IOAN, născut la 10 Noembrie 1910 în Satu-Mare cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr. 1

14 Februarie 1953 București .
Interogatoriul a început la ora 2 și 00 min.
" s'a terminat la " 10 și 10 "

Intrebare:

Ancheta își cere să arăți ce legături ai avut dumna-ta cu siguranța după ce te-ai reîntors în țară din Franța?

Răspuns:

După întoarcerea mea din Franța eu nu am avut nici-o legătură cu poliția, sau siguranța, sau cu persoane care să aibe le-gătura cu acestea.

Intrebare:

Ai dat vreo dată bani cuiva pentru a nu fi urmărit de siguranță ?

Răspuns:

În anul 1938 am dat bani unei avocate al cărei nume nu mi-l mai aduc aminte, pentru a afla dacă sunt s'au nu sunt trecut pe lista suspectilor s'au urmăriților de siguranță în vederea arestărilor de 1 Mai. Am fost în totul de două ori la această avocată care după câte mi-a amintesc era de naționalitate română și soția unui funcționar de Stat, cu relații.

De numele ei mi-a pomenit avocatul MEDESY care era asociat cu cumnatul meu, și el avocat în Satu-Mare s'au eventual BRETTER. În autobiografia dată de mine față de Partid în legătură cu acesteaz, am menținut în mod conștient adăugând ca avocata respecti-vă este soția comisarului de siguranță CIGHI. Aceasta ca urmare a faptului că mi s'a cerut precizări la o afirmație a mea cum că aş fi

././.

ss-Veiss Ioan,

dat bani comisarului de siguranță CIGHI. Eu am știut că avocata nu este soția comisarului CIGHI de numele de CIGHI îmi adusesem aminte căci fusese comisarul care elibera pașapoartele la Satu-Mare. 357

Am mai mințit în autobiografia mea în mai multe locuri arătând fapte agravate, astfel; am arătat că am avut în trecut (înainte de 1944) legături de prietenie și politice cu BRETTIER despre care știam că este o persoană compromisă din toate punctele de vedere. Adevărul este că pe BRETTIER l-am cunoscut înainte de 1944 din vedere având rare discuții cu el și că de fapt după 1944 eu l-am demascat pe BRETTIER.

Intr'o variantă autobiografie am arătat că în trecut am fost social-democrat, ori nicodată n'am făcut politică. Am vorbit despre rude apropiate din apus, despre care de fapt nu știu nimic. Am arătat în mod tendițios căpitanului de Securitate WEISS ce-mi era prieten că a comis o mare greșală nearestând pe BRETTIER în 1946 când acesta a fost acuzat de a avea legături cu americanii. menținându-l că și eu am fost acuzat că aș fi participat la BRETTIER la o masă cu americanii, același lucru i-lam povestit și lui VASILE MUREȘANU, iar când căpitanul WEISS, a fost de două ori la mine pentru am cere precizări, văzând îngrijorarea sa m'am prefăcut că sun t indiferent spererând că i se va trezi bănuiala asupra mea,

Căpitanul WEISS mi-a spus că exprea a fost chemat la București din cauza mea. Când secretarul Partidului ALEXANDRU MOGHIIORS m'a întrebat asupra bănuelii ivite contra mea am spus că volu vorbi numai la securitate.

Incă din Octombrie 1951, am cerut o listă a persoanelor necorespunzătoare politic dela devizia de cadre din B.C.I., până în Martie 1952 unii am fost concediați, am luat această listă și cu un creion cu litere mari am făcut mențiunea "NU" și am trimis-o în Aprilie 1952, diviziei de cadre cu speranța că această poziție va avea consecințe asupra mea.

In toată luna Aprilie 1952, în toate cazurile când mi s'a ivit ocazia m'am manifestat față de MUREȘANU în felul următor

"LUCA nu este vinovat, după părerea mea"

Am promis că nu lucrez mai departe, decât până la depunerea bilanțului B.C.I. și LUCA nu mi-a dat drumul, ori eu nu mai rămân în orice caz, chiar cu riscul de a fi exclus din Partid.

Am arătat că a treia comisie de Partid verifică activitatea mea în 3 ani de zile și că m'am plietisit de atâtea verificări.

Că sunt dispus să nu mai lucrez mai departe cu FETRE-

SCU. Fratele lui MURESAN mi-a atras atenția să nu vorbesc față de fratele său în felul în care vorbesc căci acesta (VASILE) mă va reclama Partidului.

Totuși eu am continuat să vorbesc astfel, din care cauză certurile dintremine și MURESAN erau la ordinea zilei.

In ziua de Sâmbătă 16 Aprilie 1952, a venit consilierul PONORAN din Finanțe și împreună cu membrii comisiei de Partid au discutat de date predării listei persoanelor care trebuie concediați din Banca de Investiții, iar Duminică 17 Aprilie 1952. știu de la MURESANU că voiu rămâne mai departe în muncă am avut cu el o nouă ceartă. El m'am rugat că nu cumva să spun ceva nevastei sale TAMARA, iar eu expro m'am dus la ea cu gândul că-i voi spune ceva supărător. Ea citea o carte. Ea i-am spus că plec la Bancă unde am treabă cu comisia de Partid, La întrebarea ce mi-a pus-o ea că; "ceface comisia" între altele i-am spus că nu-l vînd pe bătrânul deoarece documentele sunt la mine, ori eu nu aveam nici un fel de documente și poziția lui LUCA în Investiții a fost depe arătată Partidului chiar în scris până la acea dată în măsură totală cunoscută de mine.

Peste două zile MURESAN m'a chemat și m'a întrebat ce-am spus soției sale, care membrii comisiei de Partid s'au interesat de documente. Tuturora le-am răspuns în mod evaziv pentru a trezi bănueli asupra mea. Poziția mea se datorește faptului că de la bun început din anul 1944, nu m'am înscris în Partid din liberă convingere (In Partidul Comunist) pentru că s'au depus repetate insistente ascuțite, de către EIDLITE ZOLTAN secretarul de atnci al Jud. Satu-mare, eu am șovăit, totuși am acceptat în speranța că mai voiu putea încadra în disciplina de Partid și cu intenția de a ajuta revenirea la activitatea normală a societății.

Din anul 1946 m'am mai acceptat decât după multă insistență sarcinile date de Partid ca de exemplu; mutarea mea de la Satu-mare la Oradea, muncă pe linie financiară la C.C. P.C.R. participarea la alegerile din 1946 în calitate de președinte al unei secții de vot, și altele.

In anul 1949 a, acceptat și în același an am cerut de repetate ori să fiu schimbat și chiar în scos către HOSU și Ministerul de Finanțe (prin acte înregistrate) In anul 1950 am declarat în scris către comitetul de Partid al banalului că n'am încredere în Partid.

In anul 1951 am plecat bucuros de la Canal la urmarea promisiunii lui HOSU că-mi dă drumul și numai după multă insistență am acceptat munca la B.C.I. în special după ce LUCA m'a

m'a rugat în mod foarte stăruitor să-l ajut. 359

În anul 1951 m'am hotărât ca să fac totul pentru aplica din muncă și ieși din Partid în care mă consideram străin datorită metodelor sale de muncă, împotriva cărora deseori în fața Partidului deașem poziție.

În decembrie 1951 și în Martie 1952 am cerut lui LUCA iar în primăvara 1952 lui PETRESCU, plecarea mea din muncă pentru care am cerut sprijin de repetate ori din partea lui VASILE MURESAN, am fost refuzat pe motivul că niciodată nu era nevoie de muncă și capacitatea mea, ca în primăvara 1952.

Am ajuns la această poziție prin faptul că am văzut că nu-mi dă drumul nici din muncă și nici din Partid, ori eu eram hotărât să plec din următoarele motive.

M'am convins că oameni care mău introdus în Partid ca EIDLIZ ZOLTAN, și CATZ (BALAN) sunt necinstiți.

Am văzut în mod cert greșelile lui VASILE LUCA în urma prelucrărilor și discuțiilor cât și a ceterii de către mine al documentului de Partid.

Eventualitatea izbucnirii unui război mondial și al unor succese curmante ale imperialiștilor în urma cărora aș fi putut fi tras la răspundere pentru activitatea ce am depus-o

Fiind convins că nu se va face să plec din muncă din muncă și din Partid numai pentru considerentul că mai are nevoie de muncă și capacitatea mea m'a dus și la actele disperate arătate mai sus. Ca urmare a participării mele mai mult pasive și informative, acțiunea în care am fost atras de VASILE MURESAN

Ministerului de Finanțe (a fostei sale conduceri) VASILE MURESAN, DOBRHOTOR și EIDLITZ mi-au spus să mă duc la secretarul general al Partidului și să-i pun totul ce știu despre atitudinile lui LUCA. chiar DOBRHOTOR, în Nr. 1951 și-a exprimat mirarea că e nevoie să se însușete la mine pentru acest lucru, totuși nu m'am dus căci miera fitică că voi fi influențat de secretarul general al Partidului pentru continuarea muncii și participarea într-o acțiune care măși fi legat complet de Partid, lucru ce eu nu doream.

Intrebare:

Prin aceasta dumneata te-ai situat sau nu pe o platformă dușmănoasă Partidului ?

Răspuns:

Prin acestea eu m'am situat pe o platformă dușmănoasă Partidului.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întocmai cucele declarate de mine susțin și semnez propriu nesilit denimeni

ss. Weiss Ioan.

Proces-Verbal de interogator

Arestat u/l WEISS IOAN, născut la 10 Noi. 1910, în Satu-Mare, cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Str. Thomas Masarik Nr 1. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 2 și — min.
„ s'a terminat la „ 10 și 10 „

Intrebare: Ancheta iti cere să arăți ce legături ai avut din vremea cu siguranța după ce te-ai întors în țară din Franța?

Răspuns: După întoarcerea mea din Franța eu nu am avut nici o legătură cu poliția sau siguranța sau cu persoane care să aibă legături cu acestea.

Intrebare:

Ți dat vreodată bani cuiva pentru a nu fi urmărit de siguranță?

Răspuns: În anul 1938 am dat bani unei avocate al cărui nume nu mi-l mai aduc aminte, pentru a afla dacă sunt sau nu sunt trecut pe lista inspectivilor sau urmăriților de siguranță în vederea arestărilor de 1 Mai. Am fost în total de două ori la această avocată care după câte mi-a murese era de naționalitate română și totuși unii funcționar de stat, cu relații. De numele ei mi-a promis avocatul M. E. S. Y care era asociat cu cum-

Semnătura,
[Signature]

Urmare: natal meu si el arecat in Satu-Mare sau
eventual BRETTER. In autobiografia data de
mine fata de Partid in legatura cu acest caz, am
mintit in mod constant adaugand ca avocata
respectiva este sotia comisarului de siguranta
CIGHI. Aceasta ca urmare a faptului ca mi s'a
erut precizari la o afirmatie a mea cum ca as
fi dat bani comisarului de siguranta CIGHI. Eu
am stint ca avocata nu este sotia comisarului
CIGHI, de minele de CIGHI mi adusesem amine-
te ca ei fusese comisarul care elibera pasapoartele
la Satu-Mare.

Am mai mintit in autobiografia mea in mai
multe locuri sistand fapte agravante, astfel:

- am aratat ca am avut in trecut (inainte de 1944)
legaturi de prietenie si politice cu BRETTER,
despre care stiam ca este o persoana compromisa
din toate punctele de vedere. Adevarul este ca pe
BRETTER l-am cunoscut inainte de 1944 din
vedere avand rare discutii cu el si ca de fapt
dupa 1944 eu l-am demascat pe BRETTER.
- Intr-o varianta autobiografica am aratat ca in
trecut am fost social-democrat, ori niciodata
nu am facut politica.
- Am vorbit despre rude apropiate din apus, despre
care de fapt nu stiu nimic.
- Am aratat in mod tendentios capitanului de securitate
WEISS - ce mi era prieten - ca a comis o
mare gresala nearestand pe BRETTER in 1946,
cand acesta a fost acuzat de a avea legaturi cu ame-
ricanii, subintind ca si eu am fost acuzat ca as

Semnatura,

R. M. J.

Urmare: fi participat la BRETTER la o masa cu
americani, acela lucru i-l am povestit si lui 361
Varile Mureseani, iar cand ept WEISS, a fost de
dous ori la mine pentru a-mi cere precizari, va-
zand ingrijorarea sa m-am prefacut ca sunt
indiferent sperand ca i se va trezi banuiala asupra mea.
(Ept. WEISS, mi-a spus ca expres a fost chemat la
Bucuresti din cauza mea). Cand secretarul Parti-
dului ALEXANDRU MOGHIOROS mi-a intrebata
asupra banuclii scite contra mea am spus ca voi
vorbi numai la securitate.

- Inca din Septembrie 1951, am cerut libertate a persoa-
nelor necorupunze si are politic dela divizia de
cadre din B.C.T., pana in Partid 1952 mi s-au
fost concediate, am luat aceasta lista si cu un
orelon cu litere mari am facut mentiunea "NV"
si am trimis-o in Aprilie 1952, diviziei de cadre
cu speranta ca aceasta pozitie va avea consecute
asupra mea.

- In toata luna Aprilie 1952, in toate cazurile
cand mi s-a voit vesca m-am manifestat fata
de MURESEANU in felul urmatoz:

"Luca, nu este buorat, dupa parerea mea."

"Am promis ca nu lucrez mai departe, decat
pana la depunerea bilanului B.C.T. si Luca nu
mi-a dat drumul, ori eu nu mai ramân in orice
caz, chiar eu riscul de a fi exclus din Partid."

"Am aratat ca a treia bomba de Partid veri-
fica activitatea mea in 3 ani de zile si ca m-am
placintat de atatea verificari."

"Am spus dupa sa nu mai lucrez mai departe"

Semnatura,

Ion I. Ionescu

Urmare: cu PETRESCU " "

Fratele lui MUREȘEANU mi-a atras atenția să nu vorbesc față de fratele său în felul în care vorbesc căci acesta (VASILE) mi va reclama Partidului.

Totuși eu am continuat să vorbesc astfel, din care cauză certurile dintre mine și Mureșeanu erau la ordinea zilei.

În ziua de Sâmbătă 16 Aprilie 1952, a venit comisarul PONORAN din faună în împreună cu membrii comitului de partid și discutat de data predării listei persoanelor care trebuiesc concediați din Banca de Investiții, iar duminică 17 Aprilie 1952, știind că Mureșeanu că voi rămâne mai departe în muncă am avut eu și o nouă discuție. El mi-a rugat ca să îi spun ceva reținerii sale TAMARA, iar eu expres ~~am~~ mi-am dus la ea cu gândul că-i voi spune ceva nepător. Ea cetea o carte. Eu i-am spus că plec la Banca unde am treabă cu comisia de Partid. La întrebarea ce mi-a pus-o ea că: "ce face comisia", între altele i-am spus că: "mi-l vând pe bătrânul", deoarece documentele sunt la mine, "și eu am ocazia să mi fac un fel de document și poartă lui luca în investiții a fost deja arestată Partidului chiar în vizi până la acea dată în măsura Partidului autoritate de mine.

Pe lângă Mureșeanu mi-a chemat și mi-a întrebat ce am spus eu reținerii sale, dar membrii comitului de partid nu au interesat de documente. Timpurile le-am răspuns în mod străzi pe-

Semnătura,

Ion Jan

Urmare:

In a trei luni ompra mea, 362
Potitia mea ~~am lucra~~ se datoreste faptului ca
dela bun inceput din anul 1944, nu m'am ins-
cris in Partid din libera convingere (in Partidul
~~obrucuri~~ pentuca sau dupa repetate insistente
arcutite, de catre EIDLITZ ZOLTAN, neamtul
de atunci al jud. Satu Mare; eu am vorait, totusi,
am acceptat in speranta ca mi voi putea inca-
da in disciplina de Partid si cu intentia de a aju-
ta revierea la activitatea normala a revetati.
Din anul 1946 m'am mai acceptat abeat dupa
multa insistenta sarcinile date de Partid, ca de
exemplu: muntea mea dela Satu-Mare la Oradea,
muncea pe luni pnaucora la C.C. P.C.R. partici-
parea la alegirile din 1946 in calitate de presedinte
al unei sectii de vot, si altele.

In anul 1949 am acceptat munca dela Canal nu-
mai dupa multa insistenta si in acelasi an am cerut
de reputate ori sa fim rechemat si dinar in reser catre
HOSU in Ministerul de Finante (prin acte inregistrate).

In anul 1950 am declarat in reser catre Comitetul de
Partid al Canalului ca m'am incredere in Partid.

In anul 1951 am ^{plecat} concurat dela Canal sa urmasc a
procurinului lui HOSU ca mi da drumul si nu mai
dupa multa insistenta am acceptat munca la
B.C. J. in special dupa ce Luce m'a rugat in
mod foarte starnitor sa-l ajut.

In anul 1951 m'am hotarit sa sa fac totul pentru
a plice din munca si ion din Partidul in care mi
consideram strain datorita metodelor sale de munca,
impotriva carora denoi in fata Partidului ~~si~~

Semnatura,

Dimy Jan

Urmare:

~~sa se acceptam~~ pozitive.
In Decembrie 1951 si in Martie 1952 am avut ^{cu} Luca
vor in primavara 1952 lui Petreanu, plecarea mea din
munca, pentru care am mai avut prilejul de repe-
tate ori din partea lui VASILE MURESEANU, am
fost refuzat pe motivul ca "niciodata" nu are nevoie
de munca si capacitatea mea ca in primavara 1952.
Am ajuns la aceasta pozitie prin faptul ca am
voit ca nu mi da drumul nici din munca si nici
din Partid, ori eu eram hotarat sa plec din munca
foare mult timp.

- M-am convins ca oamenii care m-au interzis in
Partid, ca EIULLIZ ZOLTAN si CATZ (BALAN) sunt
necustiti;
- Am voit in mod cert greselile lui V. Luca in urma
preluarilor si direrilor cat m'a catarat de catre mine
al documentului de Partid;
- Eventualitatea izbucnirii unui razboi mondial si al
unor succese momentane ale ~~si~~ imperialistilor in urma
carora as fi putut fi tras la raspundere pentru acti-
vitatea ce am depus-o.

Fund convins ca am x da voie sa plec din munca si
din Partid numai pentru considerentul ca mai are ^{nevoie}
munca si capacitatea mea m'a dus la actele dis-
perate aratate mai sus.

~~si~~ ca urmare a participarii mele mai mult
partea si informativa, - actiune in care am fost atras de
Vasile Mureseanu, in fata Ministerului de Externe /
a fostei sale conducere, - V. Mureseanu, DOBRHOTOV si
EIULLIZ mi-au spus sa ma duc la secretarul general
al Partidului lui si sa-i spun totul ce stiu despre situ-

Semnatura,

[Signature]

Urmare: dinle lui Luca; chiar Dobrohotov, in Nr 1991
si-a exprimat mirarea ca e nevoie sa se surse la 363
mine pentru acest lucru, totusi nu mi am dus ca
mi era frica ca voi fi influentat de recitarea
general al Partidului pentru continuarea muncii
si participarea istia actiune care mi as fi legat
complet de Partid, lucru ce eu nu dozeam.

Intrebare:

Pin a ceea dunneta te-ai situat sau nu pe o
platforma de susinutara Partidului?

Raspuns:

Pin a ceea eu mi am situat pe o platforma
de susinutara Partidului.

Dupa ce am edit prezentul proces-verbal de
interrogarii curant eu curant si am constatat ca
corespunde intrebareii eu cele declarate de mine sus-
tus si reune propriu vorbind de mine.

Au chetator,

H. de sic.

NTB

Am semnat

Semnatura,

31
369

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, nascut la 10 Nov 1910, in Satu-Mare
cetateau roman, de profesie functionar, cu ultimul domiciliu
in Bucuresti Str. Thomas Marayk Nr. 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 Februarie 1953

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 4 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 5 și 30 „

Intrebare: Dumneata cunosti per persoane cu numele
de VARGA IOSIF?

Răspuns: Da eu cunosc o persoană cu numele de VARGA IOSIF.
Intrebare:

Arati dumneata de când cunosti aceasta persoană și în ce re-
latii ai fost cu aceasta înainte și după 23 Aug. 1944.

Răspuns: Eu cunosc din 1927-1928 pe timpul când activa
în sindicat. Atât înainte cât și după 23 August 1944 nu
am avut cu aceasta relații de prietenie. După 23 Aug. 1944
activând în preumă în comitetul sindical, și fiind mem-
br și eu fiind membru, am avut cu el relații de muncă
și am purtat discuții numai cu caracter general legate
de activitate pe care o desfășuram.

Intrebare:

Aratai dumneata tot ce știi despre viața lui parti-
culară și despre activitatea pe care a desfășurat-o
înainte și după 23 Aug. 1944?

Răspuns: Știu că era membru activ în Satu-Mare și că în-

Semnătura,

Ioan Weiss

Urmare: intre de 23 August 1944 a activat in un-casa sau
c-fruore si in-a nu stiu ce munca concreta a indeplinit in
cadrele acestuia. Nu emise nimeni despre vata lui per-
tenculare atat de demnitate cat si dupa 23 August 1944,
in cadrul muncii ce a avut-o la comitetul municipal judi-
tean stiu ca a muncat si pana precizat in a o duc
se indeplinesc. Din 1946-47 in m-au mai intalnit cu el.

Intrebare:

Dar pe fratele lui, cu numele de VARGA LUSOVIC il cunosti?

Raspuns: Da il cunosc si pe VARGA LUSOVIC?

Intrebare:

De cand il cunosti si ce relatii ai avut cu el?

Raspuns: Il cunosc tot din 1927-28, pe cand activea la
sindacatul, cu el am fost un fel de comitanti, stiu ca avea
cabinet dentar. Cu el am avut daceori discutii necesari-
uate. Dup-a 23 August a activat in biroul juditean de
Partid, am avut relatii de lucru cu el, prin a ceea ce i-
am predat fondurile procurate pentru Partid, el avand
in functie de carier. Din 1945-1946 a fost secretarul
Uniunii Populare Maghiare. Dup-a 1947 nu l-am mai vazut.

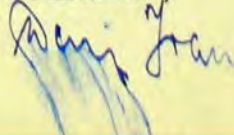
MOSES DUDI, cu care am fost in lagar si a prezentat ca VARGA
LUSOVIC si este prieten si ca este un element cunoscut care
activeaza in Partid. In general ce vorbe bune despre el.

Dupa 1949, am aflat (nu mi aduc amintirea) ca
ca fratele VARGA or fi fost exclus din Partid pentru
activitate oportuniste - Valgea Jozef, iar celebrat un stiu
din care motiv.

Dupa ce am avut prezentul proces-verbal de inter-
rogariu eu si eu si am constat ca raspuns
intrebarii eu cu declaratiile de mine sustin si omnia
propria mentit de mine.

Archiata
St. Taticea Nic

Semnatura,

90

365

Proces-Verbal de interogator

Arestat U.P. WEISS IOAN, născut la 10 N.H. 1910 în Iași-Mare
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București str. Thomas Harris Nr. 1. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 Februrie 1953.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora ..... și ..... min.
„ s'a terminat la „ ..... și .....

Intrebare: Au cheta iti cum sa arati care era adevaratul motiv pentru care ai dat bani unei arceate care avea relatii; cu siguranta?

Răspuns: Adevaratul motiv pentru care eu am dat bani unei arceate este acela ca eu urmaream sa aflu daca sunt sau nu sunt pe lista suspectilor la siguranta?

Intrebare

Ce anume te-a determinat sa eri ca puteai fi trecut pe lista suspectilor la siguranta?

Răspuns: Credeam ca puteam sa nu fiu trecut pe lista suspectilor dela siguranta pe motivul ca luand pozitia la locul de munca, in familie si necesitate impotriva exploatarii capitaliste puteam fi considerat comunist sau suspect.

Intrebare:

Aratai dinuete in mod concret fata' de cine ai luat omennea pozitie si in prezenta cui?

Răspuns: Am luat pozitia fata' de directorul bancii

Semnatura,

Ioan Weiss

Urmare: "Cora de Pastore" HALAS impotriva evadării
 de muncă impus de acesta. De fata' au fost urmatorii:
 BARNA STEFAN o'ri activist la C. C. T. M. R. n' ANDREI
 FRANCISC func'ionar in Satu-Mare. Deosebita au
 avut discutii cu caracter politic contra capitalismului
 cu FUSCAȘ ANDREI n' KÖVARI ALEX f'ati oameni
 de nervii la "Cora de Pastore" am'bi ai locustori
 in Satu-Mare; BRETTER TIBERIU, WIEDER IACOB n'
 BRODMANN, fara' ura' rai-i indrepta la actiuni concrete.

Intrebare:

Este aceasta sau nu o atitudine politica?

Raspuns:

Da, aceasta este o atitudine politica.

Intrebare:

Totusi dumneta ai afirmat in Procum Vestel de inte-
 rogatoriu din 5 Februarie a.e. ca pana' in 1944 nu ai
 avut nici un fel de atitudine politica.

Raspuns:

Nu consider de importanta aceasta atitudine
 a mea de a fi demna' de remarcat, deoarece eu si dis-
~~cutiile~~ cutam eu aparau in cartile n' in prese curente.
~~si~~ si discutii mele nu depaseau cadrul comun.

Intrebare:

Cei care scriau aceste carti n' cei care scriau astfel de
 articole in presa erau suspecti sigurantei?

Raspuns:

Cei care scriau aceste carti n' cei care scriau
 astfel de articole sunt c' erau suspecti sigurantei?

Intrebare:

De unde stii dumneta acest lucru sau pe ce te bazezi
 dumneta cand' afirmi acest lucru?

Raspuns:

band' afirmi acest lucru ma' bazez pe cel ce au
 editat in publicatiile de stanga asupra unimesii contra celor

Semnatura,

[Signature]

Urmare: core propaga astfel de idei.

Intrebare:

Se exemple concrete poti da in aceasta privinta?

Raspuns: Nu-mi aduc aminte de exemple concrete in aceasta privinta insa in trecut existau exemple nem numarate.

Intrebare:

Dumneata erai constient ce urmasii pot avea pentru dum-
neata personal adoptarea unei pozitii impotriva situatiei
existente de atunci?

Raspuns: De eram constient.

Intrebare:

Se te-a determinat sa ~~sa~~ iei o astfel de pozitie?

Raspuns:

Cartile marxiste pe care le-am studiat in situatia
mea de care nu eram satisfacut.

Intrebare:

Erau multi in aceasta situatie?

Raspuns: Erau milioane de oameni in situatia mea.

Intrebare:

Deci milioane de oameni erau respectati de siguranta?

Raspuns: Nu.

Intrebare:

Atunci ce ere ceva derobit la dumneata fata de milioane
de oameni?

Raspuns: Fiind in sindicalist am vrut sa fim sigur daca
sunt sau nu respectati de siguranta. *Amis Jean*

Intrebare:

Dar ce activitate sindicala ai desfășurat dumneata?

Raspuns: Am desfășurat o activitate sindicala foarte slaba.

Intrebare:

Toti aici core au desfășurat o astfel de activitate sindicala ca

Semnatura,

Amis Jean

Urmare: dinueta erau umarati de siguranta?

Răspuns: Nu stiu nimic despre umarati in aceasta situatie.

Intrebare:

Atunci ce te-a determinat sa faci acest lucru?

Răspuns: Am facut acest lucru din prudenta si operat de comunatut si roa mea care erau nouisti si astfel ei cautau sa nu ma apropie de miscarea comunista din Sate-Mare.

Intrebare:

Pin ce fel de argumente te-ai operat comunatut si roa pentru a nu te apropie de miscarea comuniste?

Răspuns: Ei imi spuneau ca pentru activitate comunista pot sa am neplăceri din partea sigurantei?

Intrebare:

Dor ce dinueta ai avut comunista?

Răspuns: Ei imi spuneau ca pentru o eventuala activitate comunista?

Intrebare:

Cum se poate ca pentru o eventuala activitate comunista dinueta sa fi determinat a te interesa sa cumosti da ca sti sau nu suspectat de siguranta?

Răspuns: Eu cautau sa cumose da ca sunt sau nu suspectat de siguranta pentru slaba mea activitate pe care am durat in cadrul sindicatului si de frica unui eventual santaj.

Intrebare:

Pentru ce anume dinueta aveai frica de a fi santajat?

Răspuns: Ma temeam ca voi fi santajat de agentii de siguranta pentru a le da bani.

Intrebare:

Ce fel de persoane erau santajate de agentii de siguranta pentru a starea banii dele etc?

Răspuns: Neavand nimic comun cu miscarea comunista sau miscarea comuniste eu nu stiu pentru ce anume erau santajate persoanele.

Semnatura,

Domn Jan.

Urmare: respective dinne case orbeau eminatul meu si MEDESI
care erau arceati. Din punct de vedere persoane erau functi-
onari, mici-burghizi si comercianti.

367

Intrebare:

Si toate acestea persoane erau legate cu miscarile muncitoresti
pentru care fapt apoi sa poata fi santajate de agenti de siguranta?

Raspuns: Nu erau coitari concute, insa se poata ca astfel de per-
soane sa fie foarte santajate de agenti de siguranta pentru a
le da bani fiindca ar fi avut legaturi cu miscarile muncitoresti.

Intrebare:

Pentru ce altfel de motive ar mai fi putut fi santajate alte
persoane care nu ar fi avut legaturi cu miscarile muncitoresti?

Raspuns: Nu erau alte motive pentru care unele persoane
sa fie foarte santajate decat acela de a fi avut legaturi cu miscarile
muncitoresti.

Intrebare:

Dumneata puteai fi santajat pe motivul ca ai fi avut legaturi
cu miscarile muncitoresti?

Raspuns: Inteam sa fiu santajat numai pentru slaba activi-
tate pe terenu sindical.

Intrebare:

Achinci explică dumneata cum de se poata ca agentii de siguranta
sa santajeze pe un om in care regiunea burghizo-moderne avea
incredere in el asa cum avea in dumneata?

Raspuns: Agentii de siguranta me santajau pe pamenu care erau
incerdarea regiunii burghizo-moderne. Insa in mare personal
regiunea burghizo-moderne nu avea incredere, deoarece nu au avut
functii sau hojda corep un totora pregatirii mele.

Intrebare:

Totusi nu ai avut nici un julej prii care sa ti arate ca regiunea
burghizo-moderne avea ~~incredere~~ incredere in dumneata?

Semnatura,

Quirion

Urmare: Răspuns: Nu, nu am avut nici o dată un astfel de privilegiu.

Întrebare: Propunerile fostului Prefect al jud. Satu-Mare - fost colonel BOMAN - de a te numi într-o funcție de conducere în cadrul corporației, este sau nu este o manifestare a încercării pe care o avea în demnitatea regiunii bughizi-moravene?

Răspuns: Faptul că am fost chemat pentru a mi s-a propune o funcție de răspundere în corporație nu consider o manifestare de încercare a regiunii și aceluși fapt este faptul că am fost recomandat de cineva, care nu este cineva din muzeele studi-ecoli, poate și fi fost BRETIER. În tot cazul la locul de muncă și în bancă nu am înțeles deloc că s-a acceptat această funcție.

Întrebare:

Arată demnitatea și persoane din conducerea corporațiilor au fost urmăriți de regimul?

Răspuns: Nu amore astfel de cazuri.

~~Întrebare~~ De alfel întâmplarea cu arceata respectivă la care nu am intervenit a fost cu un an înainte de a fi chemat la prefect care mi-a propus o muncă de conducere în cadrul corporației.

Întrebare: De ce demnitatea noastră că puteai fi santajată de siguranță, nu pentru faptul că ai fi avut legături cu muzeele unice, în care demnitatea după cum notii nu o are nici o comună, și numai pentru slaba activitate judiciară?

Răspuns: Sunt eu că puteam fi santajată de siguranță, nu pentru faptul că as fi avut legături cu muzeele unice, deoarece eu nu aream ^{comuni} nici o comună și numai pentru slaba mea activitate pe scară judiciară și pentru poziția luată față de potestatul meu HOLAS, cât și pentru faptul că am putut discuta cu comunistii și social-democrații. Divergențele avute cu acesia din urma - li-aream întâmplător pe stradă, fără nici un ^{un} substrat politic ^{comunist} și generalizat, pentru care erau

Semnătura,

Urmare: in generalitati politice.

Intrebare:

368
Care au fost consecintele in urma luarii de catre dumneata a unei pozitii fata de HOLAS?

Raspuns: Nu mi sa ridicat salariul oare cum mi sa permis le angajarea mea si mi sa dat remuneratie (prima periodica) decat dupa ce am trecut in 1939 in sectia altui director.

Intrebare

Ute consecinte ai mai avut in urma acestei luari de pozitie?

Raspuns: Nu, alte consecinte pentru mine nu au mai fost.

Intrebare:

Cat salariu aveai dumneata cand ai luat aceasta pozitie?

Raspuns: Atunci aveam un salariu de 3.000 lei.

Intrebare:

Cand amunc si sa marit salariul?

Raspuns: In anul 1939 dupa ce am fost numit din sectia lui HOLAS.

Motivul principal pentru care mi sa ridicat salariul atunci se datoreste faptului ca am plecat la Sighet pentru a face locul celor care plecau in exil.

Intrebare.

Puncta care mi aveai in vedere atunci cu privire la munca facuta de ea cum se erai determinat sa discuti si probleme politice cu comunistii si social-democratii ei intalncai?

Raspuns: Eu discutam cu aceste si probleme politice pentru ca simpatizam miscarea muncitoreasca, etiam erau marxisti si ma preocupam programul sau regulul omului.

Intrebare:

Grati dumneata care sunt persoanele cu care ai avut discutii politice, discuti comunistii si social-democratii pe care i ai intalnit?

Semnatura,

Ioan Ioan

Urmare: Răspuns: Astfel de divergențe politice cu caracter general am avut cu WIEDER și BRETTER.

Întrebare:

Care era poziția dumneavoastră față de activitatea nominală a mei în emunatului?

Răspuns: Eu combateam nominalul atât în trecut cât și în familie și în prezent.

Întrebare: Acția mea au avut vre-o influență asupra d^{le}?

Răspuns: Ei n-au avut vre-o influență asupra mea.

Întrebare:

Dumneata susțineați mișcarea muncitorească fără a dori să te apropie de ea?

Răspuns: Da eu susțineați mișcarea muncitorească fără să doreșc a mă apropia de ea.

Întrebare:

Pentru ce nu dorești a te apropia de mișcarea muncitorească?

Răspuns: Pentru că nu aream încredere în Partidul Comunist cât și în Partidul Social-Democrat.

Întrebare:

Dumneata susțineați care înțeleasă în principii sunt la baza activității Partidului Comunist?

Răspuns: Comunismul, care este înțeleasă în principii ce sunt la baza activității Partidului Comunist.

Întrebare:

A atunci ce amine te-a determinat să nu ai încredere în marxism-leninism?

Răspuns: Pentru că eu ~~nu~~ citeam în ^{publicații} ~~scrisori~~, în presă, auzeam de la radio că marxismul nu este identic cu comunismul.

~~Regula mea~~ ca tot că marxismul nu este identic cu comunismul. — Nu am înțeles ^{leninismul} —

Întrebare:

Deci dumneata nu ai spus că ai încredere în marxism și nu în comunism?

Semnătura,

Dein Jocu

Urmare: Raspuns: Au avut numai simpatii pentru marxism, comunistul nu l-au studiat n-au l-au cunoscut decat superficial.

Intrebare:

Si ce au avertat cu neincalzirea in subteran a comunistilor manifestata de duminete?

Raspuns: Nu au cunoscut comunistul, cunosceau comunistii social-democratii, din care ~~unii~~^{caz} nu au avut in vedere in Partidul comunist pentru prezent motiv dar pentru al doilea rind in Partidul Social Democrat. *Rein, Jan*

Intrebare:

De unde ai scos duminete pentru ca nu este identic marxismul cu comunistul?

Raspuns: Dar este vorba de un comunist este marxism adaptat, si deci nu mai este identic; idesti de baza ale marxismului ^{mai} sau la baza comunistului. *Rein, Jan*

Intrebare:

Acum te-a dus paine in ale din unia sa te rituezi pe o parte duminetea si toti de Partidul comunist?

Raspuns: Nu, pentru ca nu cunoscam in mod reflexiv programul actual toti Partidului comunist. Au fost alina si mai intinut in Partid fara sa f cunoscut si fara sa fim cunoscuti de EIDLITZ ZOLTAN si BALAN (KATZ) Marcel. In 1945-1946 citind publicatiile aparute am luat cunostinta de programul si metodele Partidului comunist si care nu le-am urmat, a error aplicati in si in si a timpus. Inertud ca nu este un lucru cunoscut a lucra fara coordonare am avut sa nu se dea drumul. Au fost refuzat si chiar amenintat cu excludere am- pra persoanele mele de catre LEONTIN SALAJANU; MU RESEANU VASILE; SOLOMON (de la cadu) si BALAN.

Semnatura

Rein, Jan

Urmare: De acest lucru stie EINHITZ NICOLAE, cumia m-am
plăcut. Din acest motiv nu am mai avut unaj și mai puțin
problema dezech. În 1949 la reunirea, am arătat neîn-
crederea în Partid, motivată încă din tinerețe. S-a arătat
că cauza este în faptul că nu am studiat în mod su-
ficient comunismul și cum să mă pun să luau angaja-
mente. În 1950 am arătat în scris Partidului și celor
lucru adică neîncrederea ei o am - la comitetul de
Partid al bașchului; iar în urma aceluia au înțel-
nându-mă de vorburi au erit lui HOSSU să mi
a des drumul care după ce a căutat să mă convin-
gă mă arătat de eventuale „neplăceri” de acest
lucru stie că VARGA n' a cadu de la locul (1950).
În primăvara 1951 când am arătat în Comitetul de
Fruante că nu vreau să luau B. C. Y. material de
neîncredere VARDAN a venit ^(expres) să mă
mă arătat de eventuale neplăceri, arătând că pozi-
ția mea este egală cu fuga și cu trădarea. În complex.
Vorbi autobiografice din 1951 am arătat în mod inter-
houat lucruri agravante ~~neadevărate~~, nu am reușit
și fi luat în deretă și am fost menționat mai de-
parte arătat în Partid că nu mă încred. În din Sep.
1951 până în Aprilie 1952 am erit în mod din-
dus de 4 ori lui Vardan Luca, odată lui BASTACHE
și odată lui PETRESCU să mă a des drumul. Au
fost refuzat și cum să cadu de la Vorbi MUREȘANU acelu
perspectivă și pentru refuzul apropiat, precum ~~și~~
șperanțele care nu au legat de cum să cadu și capaci-
tatea mea de mă încred ^{și} de PETRESCU m-au
încredut la poziția după vorburi și la provocări
fete de Partid. Poziția mea după vorburi și cum să

Semnătura

Dem. Jian

Urmare: ca numai inușese metodele Partidului, am
arătat-o superiorilor mei într-o ocazie, astfel din 31
1945-1947, o cunoșteam în trei birouri regionale P.C.R. Bihor,
În 1948 Brașu Graț, care de altfel avea idii industriale
cu mine încă nu avea curajul să le spună în fața
altora decât a mea. Din 1949-1951 HOȘU și
POSTEVCA, precum MIHAI și BELDEANU de la
comitetul de Partid al Căminului, iar în 1952
VASILE LUCA și VAS de la netra plan F. Muante.

După ce am citit curând cu încredere prezentul
proces-verbal de interogatori și am constatat că co-
răspunde întotdeauna cu cele declarate de mine, neștiu
și cum să spună propriu zis de mineși. *Dr. J. J.*

Bucharest,

L. Tabireș N. S.

Semnătura,

34
371

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, născut la 10.XV.1910, în Satu-Mare,
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București No. Thomas Masaryk Nr. 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 35 min.

„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: Pentru a treia oară așcheta îți atrage
atenția că îți cere să arăți adevăratul motiv pentru
care ai dat bani unei persoane spre a vedea dacă ești
sau nu trecut pe lista suspectilor la siguranță?

Răspuns: Declar în mod absolut sincer fiind răspuns a supui
orice pedeapsă că nu există nici un motiv serios de a mă fi
dus să mă interesez - dând bani unei persoane - spre a
vedea dacă sunt sau nu trecut pe lista suspectilor la
siguranță, și că singurul motiv care m'a îndemnat a
fi tot activitatea și atitudinea mea politică de stânga. Denis Ioan

Intrebare:

Dar care a fost activitatea și atitudinea d-tale politică
de stânga - în mod concret - în funcție de care ai fost deter-
minat să te interesezi spre a vedea dacă ești trecut sau
nu pe lista suspectilor la siguranță?

Răspuns:

Activitatea și atitudinea mea politică de stânga în
funcție de care am fost determinat să mă interesez spre

Semnătura,

Denis Ioan

Urmare: a vedea dacă sunt și un trecut pe lista suspectilor la siguranță, și rezumă în mod concis la:

- În 1927 mi-am însușit în sindicatul funcționarilor particulari și al celor din Sătu-Mare unele sau două do-
bii activitate prin frecventarea adunărilor și conferințelor
sindicale, iar în 1938 am făcut cursuri pentru tineretul
sindicalist, care cursuri au avut mai mult un caracte-
r profesional.

- Am avut divergențe în necitate și la breul de muncă
din care reza în mod clar atitudinea mea ostilă față
de capitalism și simpatia pentru ideile marxiste. (Moin Jean)

Întrebare:

Activitatea dumneavoastră pe teritoriul sindical a fost un
rezultat al atitudinii politice pe care o aveți?

Răspuns: Da, activitatea mea pe teritoriul sindical
a fost un rezultat al atitudinii mele politice prin faptul
că am citit cărți marxiste iar ideile ce mi le-au însoțit
mi-au impus și unirea sindicală. (Moin Jean)

Întrebare:

Sub influența cărui grupări sau partid se afla sindi-
catul al cărui membru erai dumneavoastră?

Răspuns: Nu mi-a preocupat și nu știu sub influența
cărui partid se afla sindicatul al cărui membru am
fost. Știu numai că în anul 1937 când am revenit
în Sătu-Mare președintele era social-democratul BREITER. (Moin Jean)

Întrebare:

Începând din 1927 până în 1940 ai fost conștient într-o
măsură în atitudinea dumneavoastră politică?

Răspuns: Da, din anul 1927 și până în 1940 am fost într-o
măsură conștient în atitudinea mea politică, însă nu
mi-am însușit în nici un partid politic. (Moin Jean)

Semnătura,

Urmare: Intrebare:

- In prezentul proces-verbal duminica oferii: „Am avut dreptii in nesetate n' la locul de munca din care reusa in mird dar atitudinea mea ostila gata de capitalism n' simpatia pentru ideile marxiste”
- In procesul-verbal de interogatoriu din 10 Februarie 1953, duminica declara urmatoarele: „Nu am dus nici un fel de activitate politica dupa ce m'am reintors in tara din Franta in anul 1932 p'na in anul 1944, n' deci nu am avut unei atitudine politice, eu foate ca eram nemulsumit pentru faptul ca nu aveam o munca corespunzatoare pregatirii mele n' ca in general era exploatare, totusi eram impascat cu situatia pe care o aveam.

372

Deci duminica menti in cadrul audietii in mod grosolan. Iti atragem atentia in mod estegoric ca trebuie sa arati adevarul.

- Care este adevaratul motiv, (repet aceasta este a patra oara cand iti punem intrebera) pentru care ai dat banii unei persoane spre a vedea daca esti sau nu trecut pe lista suspectilor la siguranta?

Raspuns:

Semnatura,

373

Proces-Verbal de interogator

Arestat nr. WEISS IOAN, născut la 10.11.1910, în Satu-Mare
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București str. Thomas Morgan Nr. 1 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 3 și 50 min.
„ s'a terminat la „ 4 și 10 „

Intrebare: Dumneata cunoști vre-o persoană cu numele de POPA JENICA?

Răspuns: Da eu cunosc o persoană cu numele de Popa Jenică.

Intrebare:

Graba dumneata îi e împrejurări n'când auzul t-ai cunoscut?

Răspuns: A cunoscut din anul 1948, pe timpul ^{alini} el era elev iar eu lectur la seara ^{contabil} a Ministerului de Finanțe.

Pe urma el a fost șeful echipei de control al Ministerului de Finanțe, făcând în trei rânduri control financiar la Canal.

Intrebare:

În ce relații ai fost dumneata cu această persoană?

Răspuns: Cu această persoană am avut numai relații de serviciu.

Intrebare: care a fost activitatea și rezultatele controlului financiar deparșmat de el la Canal?

Răspuns: A semnalat deficiențe în diferite sectoare de servicii. După ce le-a controlat pe toate a trasat indicații de remediere și deficiențelor și deci munca lui a avut un rezultat pozitiv.

Semnătura,
Ioan Weiss

Întrebare: Ce fraude a denunțat el ce s-a răvășit la Săușo
Urmare:

Răspuns: Șchișel condus de el nu a denunțat fraude care
nu ori s'ar descoperite în procesul de control financiar
intern. *Denis Jean*

Întrebare:

De care cazuri concrete de acțiuni natură it' aduceți dovada
amintite?

Răspuns: Toate cazurile mai importante valoare au fost
denunțate în procesele sale verbale, ca de exemplu: fraudele
cu manșă lalele dela cantierul Mărcia-Vodă, unde au fost
sanctiunate mai multe persoane. Nu-mi aduc aminte de nu-
muli persoanele implicate în valorile fraudelor comise. Frau-
dele comise în statul de plotă dela cariera de piatră Bădău,
unde deocumeni nu-mi aduc aminte de detalii și cașul
cu emenșă făcute prin Puncariu și Coancea pentru imprimare
și fixare contabile la o întreprindere post-uloasă în 1949.

Închete făcută de canal central și acea a Ministerului
de Finanțe nu a stabilit fraude. Nu mai denunțat un
caz cu o comandă de fixare contabile la o întreprindere de
stat pe care o considerau exagerată, (veo 60 de fixare în
plus decât cele necesare) și au indicat impunerea de băn-
zilor pentru care statul era plăgubit. Coancea a plătit
de bănzib por H/OSSA și a refuzat impunerea lui Puncariu.

Nu mai s'ar și alte cazuri unde nu-mi mai aduc aminte. *Denis Jean*

Întrebare:

Închete it' atrage atenția de a arăta ce fraude au
fost comise de Coancea în complicitate cu diuucta?

Răspuns:

Coancea nu a emis în complicitate cu mine nici o
fraudă. Deosemeni a firmat categoric că după cele știute
de mine CANCEA nu a emis nici o fraudă la Canal. -

Semnătura,

Denis Jean

Urmare: Intrebari:

Se ai de spus in legatura cu comanda aparatelor, Ruff ⁶⁰⁰ 374
Răspuns: Sistemul Ruff a fost introdus in tract acordat
banului din dispozitia lui HOSSU, care sistem a fost
propus de Puscarin si Banca, adun de HOSSU in vade-
na rezamării banului. Acest sistem a fost brevetul
unei firme particulare care a furnizat inainte de a
introduce acest sistem la banul, imprimote si finiere
necesare utregului vector din Ministerul banutului. Interes
credus de HOSSU pe vremea când era ministru adjunct.
După ce s-au făcut primele esenuri de aparate si finiere
in valoare totală de circa 100.000 (una sute mii lei) s-au
reclamat (nu mai stiu de catre cine) ca CANCEA
ar fi angajat ^{sau adjunct} la aceasta intreprindere particulară.
Am semnalat cazul lui HOSSU urând imbaturama
afat a lui CANCEA cât si a lui PUSCARIV pe care eu
nu i-am văzut cu ochi buni nicădată deoarece nu au
considerat ca sistemul de organizare introdus de acesta
la banul ar fi fost cel mai just. HOSSU a dispus
sa fie făcută o anchetă de către ANTOCI care a
stabilit ca nu exista nici o fraudă prin faptul ca
PUSCARIV ar fi cerut si dispus această comandă cu
aprobarea prealabilă a lui HOSSU si ca a semna-
lat lui HOSSU ca CANCEA a fost angajat inainte
la aceasta intreprindere particulară. HOSSU a apr-
bat un referat de inchidere a cazului si anchetat
de ANTOCI, ^{cu} fiind nemulțumit de aceasta am
luat unele țesere noi. Acei erau ^{in 50%} (si) am obti-
nut unedat național țesere in intreprindere particu-
lare, astfel ca ritourile comenuri au fost trecute in
rețeaua de stat, si am reclamat in libertate economica.

Semnătura,

Ion J. J.

Urmare: întreprinderea, pentru a stabili dacă pretul cu
care s-a furnizat canalului în primotel înregistrare
era cel permis. Mihi s-a o. Levat ancheta și a sta-
blit că pretul este cel permis. *Amir Jean*

Întrebare:

Cum a intervenit la HOSV pentru ca lui Banca să-i
fie anulată o importantă sumă de bani care-i fusese
imputată de Controlul Financiar al Mlu. de Finanțe?

Răspuns:

Ministerul de Finanțe nu putea să facă imputări
și noi n-am făcut imputări la Canal. Toate imputările
în timpul-cel am fost eu și contabil-au fost făcute mi-
mai de mine personal. *Amir Jean*

Întrebare:

Diminuța l-ai făcutat vreodată pe BANCEA, în sensul
de a-i se anula imputările și să au făcut pentru frau-
dăle comise?

Răspuns. Banca mi-a comis noi o fraudă; la con-
cederea lui a erut lui HOSV să n' se revină asupra
unei imputări făcute, arstând că dobanda care i n'a
imputat lui, este mai mare decât era justă pe moti-
oul că într-un timp finierele considerate ca prozos au fost
puse în funcțiune. HOSV mi-a făcut observația că
am greșit când am urmas indicațiunile Ministerului
de Finanțe și au imputat o sumă ce era drept dobandă
lui BANCEA și mi-a dat dispoziție de a revine su-
pra imputării; la obiecțiunea mea HOSV a cărut de
acord să se revină numai parțial așa cum a erut BANCEA
dând dispoziție în scris în acest sens. *Amir Jean*

Întrebare:

De fel de element era BANCEA?

Semnătura,

Amir Jean

Urmare: Răspuns: Era un ~~constant~~ precept n'au bun per-
feronist. Neamneându-i tucutul e'it n' dororul lui n' n'ic
nea vand manifestari politice, nu i pot caracteriza ati-
tudinea lui politica. 375

Intrebare:

De atunci a fost independent CANCEA dela canal n'
de catre el?

Răspuns: A fost independent la propunerea mea facuta
lui HOSSU, care a dorut sa i se revesifice dororul
n'a cerut referat dela cadru. Propunerea mea am facut-o
cu 4 luni inainte de fi concediat de catre conducerea
canalului, pe baza ca DOICARU mi-a recomandat
in loturarea lui. Denis Jean

eti fi cat de mica
@ Denis Jean

Intrebare:

Pe baza caror criterii a fost independent Cancea dela canal?

Răspuns: HOSSU nu l-a concediat decat pe baza repara-
tului cadrelor. Scurt timp dupa propunerea mea a fost
rechemat de mine dela conducerea sectoarei contabil,
n'a fost dat la organizare unde lucras initial adus de
HOSSU. Inca din anul 1949, o functionara dela sectora
planificarii, care lucrasa ati la comertul exterior duc-
tia planificarii - este membru de partid de al carui nu-
me nu mi aduc aminte, mi-a spus ca inainte de rez-
bor a stat in acasa ca cu CANCEA n' e' acuta ar
fi fost in timpul exilului la WIENA ^{si a fost legat cu mine} in est posibil
ca mi-a spus ca dupa parerea ei CANCEA ar fi fost agent
al Gestapoului. Au semnalat cazul lui inca din
1949 lui VARDAN n' DOICARU, unde rezultatul a fost
ca DOICARU mi-a recomandat in 1950 sa-l scotem
dela canal. La intrebarea lui HOSSU, de unde stii ab
afirmate despre CANCEA, i am aratat numele functi-

Semnatura,

Denis Jean

Urmare: onorei respectiv, la auzul membrilor acestei functi-
onari a facut obiectului ei a avut un conflict cu ea
sau o directie neplacuta din cauza altor afirmatii
facute de ea (concut in le stii). După câte stii a asta este
si motivul plecării si dela banal. ^{si stii} daco' a curtos
functionara a plecat dela banal fiind concediata sau
in urma deciziei unitari dela un recurs la altul. După
ele afirmate de ea au dat referinte severe cadrelor
in vara anului 1950. *Min Jean*

Intrebare:

Nu mai faptul ca existau banali asupra trecutului lui
CANEA, a determinat conducerea Canalului sa se maru-
na de indepartare a lui?

Răspuns: Nu amore referatul cadrelor, si deci nu pot
raspunde la aceasta intrebare. Pot afirma ca raspun-
sabilul de cadere al banalului - SAVA PETRE - curtos
afirmatiile a curti functionare din anul 1949, si ca au
directia de mai multe ori despre CANEA. *Min Jean*

Intrebare:

Stunci ce mai motii ca CANEA a fost indepartat la
propunerea dumneta si nu a cadrelor?

Răspuns: Pentru ca eu sunt unitatoul si nu cadrelor.

Intrebare:

Dumneta afirmi de mai contrariul, anchetă it' atrage
atentia ca si in general in cazul Cancea ai spus adevarul
si ca de un ve orate de acum rusinte core este realitatea nu vor
mai exista pentru dumneta si ci un fel de circumstante ate-
nuante. Deci orata in mod limpede in ce fraude si' fost complete?

Nau morse de nici circumstanta atenante; am afirmat ade-
varul si in orate complete cu CANEA in nici fraude.

Dupa ce am avut prezentul pe or verbal de interogatori curant cu curant
si am curtatat ca corupere de intremai cu ele declarate de mine, sus-
tin si mine propriu melet de mine.

Semnatura

Min Jean

Anchetator

L. Tabiran Nic.

33
376

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, marele la 10.11.1950, în Satu-Mare
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București str. Thomas Moravitz 151 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23²⁵ și 45 min.

„ s'a terminat la „ 3 și — „

Intrebare: Dumneata cunoști vre o persoană cu numele de
PUSCARIU?

Răspuns: Da eu cunosc o persoană cu numele de PUSCARIU
care mi s-a spus că are un nume al lui era EMIL.

Intrebare:

Și ce în prejurări ai cunoscut dumneata această persoană?

Răspuns: Puscariu mi-a fost recomandat de HOSSU în primu-
vora anului 1949, după care mi-a spus că se ocupă cu organi-
zarea Canalului. Aceasta a fost în perioada când eu începuse
predarea muncii ce o aveam în cadrul Ministerului de Foaie,
într-un timp că voi lucra la Canal, veneam din când în când
la sediul Canalului din București.

Intrebare:

Ce fel de relații ai avut cu PUSCARIU?

Răspuns: Cu PUSCARIU am avut numai relații de serviciu.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat PUSCARIU la Canal?

Răspuns: El a ocupat cu numele de organizator, în calitate
de consilier pe lângă HOSSU. Timpul cunosc activitatea concretă

Semnătura,

Ioan Weiss

Urmare: defamata de el la canal.

Intrebare:

Cine a ~~organizat~~ ^{initiat} sistemul de organizare al canalului?

Raspuns:

Nu stiu, la decizia si compariii referitoare la organizarea canalului nu am participat. Sistemul de organizare a fost expus la o noime cu referiri de retroare si alte varfuri (cuca 30-40 persoane) intrai de HOSBU in luna mai si in detaliu de PUSCARIV si CANCEA. Ulterior studind acest sistem am fost de parere ca nu este cel mai just, acordand acelor lui HOSBU personal cat si in cadrul unei noime cu referiri de retroare ce a avut loc in vara anului 1949. Si au format colective de organizare conduse de PUSCARIV si CANCEA, eu insa nu am participat la acestea decat la cel care se ocupa cu organizarea financiară. De altfel au avut rezerve asupra persoanei lui PUSCARIV, ceea ce au ordonat a fost lui HOSBU cat si lui POSTEVCA, fara insa a putea concretiza aceste rezerve. Mai tarziu, pe trambie anului 1949 cand am fost in sistemul de organizare nu este bun, am propus lui HOSBU sa-l dirigeze pe PUSCARIV, ceea ce nu a avut insa loc decat in luna Noiembrie sau Decembrie 1949.

Intrebare:

Pentru ce nu era bun sistemul de organizare?

Raspuns: Pentru ce acest sistem de organizare era bun unei exploatare de cale ferata si nu a fost adaptata unei constructii cum era canalul.

Intrebare:

Totusi cine a fost initiatorul introducerii acestui sistem?

Raspuns: Nu stiu cine a initiat acest sistem, insa stiu ca din ~~afara~~ dispozitia lui HOSBU, PUSCARIV l-a pus in aplicare.

Semnatura,
Doris Jean

Urmare: Intrebare:

De ce ai amuzat ai avut descarcinarea lui PUSCARIU când ai văzut că sistemul de organizare nu este bun? 398

Răspuns: Când am văzut că sistemul de organizare nu este bun din ce în ce mai puțin la emoționalul lui PUSCARIU și din punctul de vedere al experiențelor lui la explnatarile de calea ferată, M.A.T. și diferite întreprinderi ale Ministerului Transporturilor Interioare pe care le-a organizat, am fost de părere să vină un altul care este capabil să studieze și să introducă un nou sistem mai bun și care are experiență în construcții.

Intrebare:

care au fost consecințele sistemului de organizare aplicat de PUSCARIU?

Răspuns: Acest sistem de organizare aplicat de PUSCARIU a fost ~~cauza~~ una din cauzele importante ce au dus la proasta funcționare a tuturor rețurilor de activitate și deci a înfrânat lucrurile construcției banalului.

Intrebare:

Aratăți din nou tot ce știți despre PUSCARIU?

Răspuns: Știu că nu era membru de partid, și nu cunoaște activitatea și atitudinea lui politică din trecut și prezent, și nici relațiile ce le avea în cadrul Banalului sau în opera lui. Știu că numai că înaintea di 23 August 1944 a fost îndrumător general la calea ferată, aceasta mi-a fost spusă de el.

Intrebare:

Când te-ai mai întâlnit cu Puscariu?

Răspuns: După plecarea lui de la Canal nu am întâlnit cu el o singură dată la B.C.F. când având treabă pe la bancă (nu știu ce am avut treabă)

Semnătura,
Gheorghe Ionescu

Urmare: a trecut în psi la mine. Directiile noastre nu au
mărginit ^{în} numai la: ea auzind că nu e la B.C.T. și
el având treaba aceluși a vrut să mă vada și că a
~~put~~ la HOSSU ea și-l felicită și mi-a mai spus
că DANCEA lucrează la Sovrom - Constructii.

După ce am citit prezentul proces verbal de inter-
gatoriu și am constatat că corespunde întru totul cu
cele declarate de mine, mă du și sursele proprii men-
ționate de mine.

Anchorator.

H. de. sec. Albu

Mein Jan

Semnătura,

30 378
288

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, nascut la 10 Nov. 1940, in satul Hore,
cetateau romanu de profesie functionar, cu ultimul domiciliu
in Bucuresti Str. Thomas Masaryk No. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 Februarie 1953

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 23 şi min.

„ s'a terminat la „ şi „

Intrebare: Dumineta cumeti ori o persoana cu numele de
WASE PETRE?

Raspuns: Nu cumeti nici o persoana cu numele de WASE PETRE. *Quin Jan*

Intrebare:

Cate divizii contabile existau la banca in perioada cand dumineta
a ar fost a celor sf contabile?

Raspuns: In perioada cat au fost eu sf contabil la banca,
existau cel mult 5 divizii contabile. *Quin Jan*

Intrebare:

Arata dumineta cum erau sfi autor divizii contabile?

Raspuns: Sfi autor divizii au fost urmatoii:

HEINE, sful diviziei contabile propriu zise;

KLAR, sful diviziei control;

MUSTEA sful diviziei buget;

STANESCU sful diviziei financiară;

KIS sful diviziei salarii.

Intrebare:

Alte divizii contabile mai existau?

Semnatura,

Quin Jan

Urmare Raspuns: Nu stiu precis, daca ei mai existau sau nu.

Intrebare:

Divizia contabila la rectorul Auto exista in timpul cand ai fost demnitar sau contabil la Canal?

Raspuns: In timpul cand am fost contabil la Canal exista diverse contabile la rectorul auto. Mai erau divizii la urmatoarele rectorate: mecano, administrativ, cale ferata. Altele nu mai erau in afara de rectorul sanitar.

Intrebare:

Cum erau repartizate diviziile?

Raspuns: Repartizate erau urmatoarii:

CINGHITA seful diviziei rectorului mecano;

CRISTESCU seful diviziei rectorului cale ferata;

VLAUTA seful diviziei sanitar;

La rectorul auto s-au perindat patruzeci de contabili, primul intai a fost BULBUKAN, apoi un timp din Timisoara de al carui nume nu-mi aduc aminte, in tot restul nu era WASEPETRE, apoi au fost PATRASCU si VANATORU.

Intrebare:

De ce a fost propus si cine l-a numit pe acel contabil de al carui nume nu-mi aduc aminte in locul lui BULBUKAN?

Raspuns: In timpul cat a fost KANNER seful caducilor la Canal, a tinut pe cineva sau reprezentantii si a fost si el personal - nu stiu precis acest lucru - la Timisoara de unde au recrutat oameni pentru diferite munci tehnice si contabile pentru Canal, in anul 1949. Printre acestia a fost si persoana care l-a inlocuit pe BULBUKAN.

Intrebare:

Cum a fost repartizate contabilele a sectiei auto-Medgidia?

Raspuns: La rectorul auto-Medgidia nu a existat

Semnatura,

Manoian

Urmare: discrepanța contabilă în munca grupă contabilă (Mărin Jean)

Întrebare:

care era refuzul ei?

Răspuns: Nu știu pentru ce au fost legați munca cu refuz contabil de la rețeaua, atelier, rețetiere și inspectorii generali; erau însumă vreo 30 oameni și aceluiași munca pe care o metabolizau și lucrau cu ei. Dar la Medgidia era o direcție regională; a cărei ref. contabil MATEESCU avea misiunea de a face legătura și cu contabilii altor unități din Medgidia. Sefi de unități contabile erau la rețea și la Medgidia, erau cel puțin peste 100 la Canal. Dar eu personal nu am ajuns niciodată la rețea și la Medgidia. De acest fapt știu din surse de încredere în cursul anului 1950.

Întrebare:

care a fost atitudinea politică a persoanei care l-a introdus pe BVL BUCAN?

Răspuns: Nu cunosc atitudinea politică a acestei persoane, deoarece a fost în funcție de ref. de drepturi 1-3 luni, și a fost schimbat de multe ori. De asemenea, nu știu cauza că eu am stat mai mult la București. Nu a cunoscut nici profesional și a fost exploatarea în talent. (Mărin Jean)

Întrebare:

Pentru ce nu a cunoscut profesional?

Răspuns: Pentru că nu era primit în această muncă, nu avea autoritate, și nu exprima greu în limba română, și în limba maternă maghiară. La plecarea sa gesturile au fost controlate și gătite în regulă. (Mărin Jean)

Întrebare:

Atunci care a fost motivul de boală pentru care el a fost îndepărtat din această funcție?

Semnătura

(Mărin Jean)

Urmare: Răzvan: Pentru că nu a ocupat profesional el a fost îndepărtat din funcție ce-o avea. De ce, a fost motivul de bază.

Interogare: De la cum ai aflat de aceasta că el a fost exilat în trecut?

Răzvan: De la cadru mi s'a spus că el în trecut a avut atelier. Altcare mi s'a mai spus despre el.

Interogare:

Care din refii de divizii contabile au fost arestați la Canal în anul 1950?

Răzvan: Mentat mi a fost mic unul din refii diviziei contabile în anul 1950. Știu că unul care a lucrat la centrală a avut condamnare pentru neajude contabile, a fost achitat ^{în anul} însă mi s'a mai reprezentat în serviciu.

Interogare:

Dar din aceia care înainte fuseseră refii și unii divizii contabile și care ulterior fuseseră retrogradati, care au fost arestați în anul 1950?

Răzvan: ~~Niciun~~ unul din refii contabili arretorului auto-mau fost arestați cât timp au fost la Canal. Persoane respective din Timbora care a fost ref contabil, a venit la în capitală anul 1950, căci administrația Canalului s'a mutat de la Eforie la această dată la Constanta, și la Eforie reful contabil era Băbuțean. Mantăzescu nu a făcut serviciul la Medgidia și necesitatea nu a avut funcție de casier, în vara anului 1950 a plecat în nord de frontieră de la Canal. Încă aduc aminte însă că au reclamat pentru unele fraude mai mult funcționari de la rețea Medgidia, dintre care pe reful diviziei, precum și reful unității contabile și pe casier.

Semnătura,

Deințean

25

381
~~391~~

Proces-Verbal de interogator

Arestat al WEISS IOAN, născut la 10 Nov. 1910, în Satu-Mare
cetățean român, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în București Str. Thomas Masaryk, Nr. 1.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 Februarie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.
„ s'a terminat la „ _____ și _____ ”

Intrebare: Care a fost atitudinea dumneata politică
după ce te-ai reîntors în țara din Franța?

Răspuns: Nu am dus nici un fel de activitate politică
după ce m'am reîntors în țara din Franța în anul 1932,
până în 1944, și deci nu am avut nici atitudine
politică. Cu toate că eram nemulțumit pentru faptul
că nu aveam o anumită corespunțătoare pregătirii mele,
și că în general era exploatare, totuși eram împă-
cat cu situația pe care o aveam.

Intrebare: Ce legături ai avut dumneata cu mișcarea
municească?

Răspuns: Nu am avut nici un fel de legături cu miș-
carea municească.

Intrebare:

-Ce știți dumneata despre cei care activau în susținerea
municească din Satu-Mare în perioada 1932-1944?

Răspuns: Am auzit în țările din Satu-Mare,
că IEREMIAS-VARADI și MOSES-DUDI, sunt

Semnătura,
Antonie Jian

Urmare: comunisti, unde nu stiu nimic despre activitatea lor si i-am evocut mai mult din vedere. De asemenea am evocut pe BRETTER TIBERIU si pe unul TOTH care erau social-democrați. Cu Bretter am avut discutii care mi s'au dat si auveau legatura cu politica, si auveau numai un caracter de informare personala asupra muncii profesionale, istarea sau tati fiindca rula din noi doi in parte.

Intrebare:

-bine anume din acei care activau in Partidul comunist din taru-Mare sau in P. S. D. ti-au propus sa duci o activitate politica sau sa-i ajuti in munca?

Răspuns: In vara anului 1938 (nu-tin minte precis data) IEREMIAS si VARADI, mi-au intrebato daca nu as vrea sa lucrez sau sa ajut imparea muncitorasca. Din cauza ca eu le-am refuzat propunerile lor, nu am mai directat ~~in~~ nimic in aceasta privinta. Sunt eu categoric ca BRETTER nu mi-a facut niciodata propuneri directe de a intra in P. S. D.

Intrebare:

Puteu ei sa refuzat sa activezi sau sa ajuti imparea muncitorasca?

Răspuns: De teama sa nu am consecute neplăcute pentru mine si din cauza ca firea ^{mea} nu se impaca cu disciplina nu am acceptat sa activez sau sa ajut imparea muncitorasca. Rm

Intrebare:

De ce firea dvsitala nu se impaca cu disciplina?

Răspuns:

Semnătura,

Declarație

Subsemnatul Weisz Ioan, născut la 10 Noiembrie
1910 în orașul Iotamare, fiul lui Carol și Elisabeta,
de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în
București, str. Toma Masargh Nr. 1, declar următoarele:

Nu vreau divulga absolut nimic, nădărniciu
am cunoscut locul unde am fost cercetat, persoanele
cari m'au cercetat și în care am venit în
contact în această perioadă, precum și problemele
asupra cărora am fost cercetat.

Chiar s'a pus în vedere ca respectarea
celor de mai sus înseamnă divulgarea
secretului de stat ceea ce constituie contra
legilor R. P. R. în vigoare.

București, la 12 Ianuarie 1955 -

Weisz Ioan

@.1534

~~284~~ 283

Strict Secret
Confidential-Parcepal

REFERAT

-
- Rezultatul cercetărilor cu privire la arestatul WEISZ IOAN, fost director general al Băncii de Credit pentru Investiții, arestat la 25 mai 1952.
-

M. H. H. H. H. H.

375
811/2 decembrie 1954 384

STRICT SECRET

Ex.No.1..

R E F E R A T

=====

- Rezultatul cercetărilor cu privire la arestatul WEISZ IOAN, fost director general al Băncii de Credit pentru investiții, arestat la 25 mai 1952.

- WEISZ IOAN, născut la 10 noiembrie 1910, în satul Mare, fiul lui CAROL și ELISABETA, de profesie funcționar, studii doctor în științe economice, fost director general B.C.I., fost membru P.M.R., cu ultimul domiciliu în București Str.Th. Masarik No.1.

MOTIVELE ARESTĂRII ;

- WEISZ IOAN a fost arestat fiind acuzat de următoarele ;
- În perioada 1927-1940 a avut unele legături dubioase cu organele de Siguranță.
- Din 1942- 1944 , a fost informator al Comandamentului Detașamentului de evrei 110/15 cu care a fost deplasat în Ucraina - , Detașament care în primăvara anului 1944 la părăsit în condiții nelămurite.
- Între 1945-1947 la Satu Mare s-a dat la numeroase afaceri și a avut legături cu agenți ai serv.de spionaj anglo-american.
- În 1947 a fost numit director adjunct în Ministerul de Finanțe și apoi avansat director al Dir.Contabilității normate din Ministerul de Finanțe, iar în 1949 la recomandarea lui V.LUCA, a fost numit în funcția de contabil șef a Dir.Gen.a canalului Dunărea-Marea Neagră.
Avînd această calitate a împiedicat buna desfășurare a activității financiare al Dir.Generală a Canalului.
- În luna mai 1951, la propunerea lui V.LUCA, WEISZ IOAN, a fost numit director general al Băncii de Credit pentru Investiții. Folosind această funcție WEISZ IOAN, a sabotat realizarea planului de investiții pe anul 1951 prin;

.//.

- Legislația care creia greutăți la deschiderea finanțării investițiilor și aplicarea ei în mod dușmănos.
- Prin instrucțiunile de aplicare a decretului 59/1951 se falsifică conținutul decretului.
- Pentru deschiderea creditelor s-au cerut lucrări cu caracter secret de apărarea națională.
- Neexistența planului cotelor de amortisment și cotelor de beneficiu.
- Nerealizarea controlului tehnic pe teren.
- O politică de cadre dușmănoasă.

REZULTATUL CERCETARILOR ;

Din anul 1928 pînă în anul 1932 (inclusiv) WEISZ IOAN, a studiat Facultatea de Științe Economice (Academia Comercială) din Franța, în orașele Grenoble și Paris.

Au existat prezumții că în această perioadă cu ocazia obținerii pașapoartelor de plecare din țară i s-ar fi dat unele însărcinări din partea organelor de Siguranță și informative. Au fost cercetați diferiți polițiști din Satul Mare, care se ocupau cu aceste probleme dar nu a rezultat că lui WEISZ IOAN, să i se fi trasat astfel de însărcinări.

Cercetat asupra activității desfășurată de dînsul în Franța, WEISZ IOAN a arătat că s-a ocupat exclusiv de studii, temporar a lucrat la un ziar din Grenoble, că nu a desfășurat activitate politică, că a făcut unele excursii prin Franța, Germania, Italia, Algeria. Arestatul a declarat că resursele sale de trai au fost banii pe care îi primea din țară dela tatăl său și dela o bunică din Budapesta. Deoarece nu s-au identificat persoane care să-l fi cunoscut pe WEISZ IOAN în Franța, nu s-au putut verifica declarațiile sale, nu a rezultat că WEISZ IOAN să fi fost în legătură cu unele organe informative în străinătate.

După întoarcerea în țară (toamna 1932), WEISZ IOAN a funcționat pînă în anul 1937 la întreprinderea forestieră " Lomaș" lucrînd la pachete de exploatare.

La sfîrșitul anului 1937 s-a reîntors în Satul Mare fiind angajat funcționar la banca " Casa de păstrare". A devenit membru în Sindicatul Funcționarilor Particulari care era condus de social democrați, respectiv președinte fiind numitul BRETTET T. În cadrul acestui Sindicat a predat unele lecții politice dar nu a avut funcții de răspundere. Trebuie menționat că din acelaș Sindicat WEISZ IOAN a mai făcut parte în anul 1927 cînd era practicant la Bancă.

In anul 1939 recomandat fiind de către BRETER TIBERIU, WEISZ IOAN a fost numit în Comitetul Corporației (breslei) funcționarilor particulari din Satul Mare. In această funcție nu a depus activitate.

Deoarece au existat suspiciuni că în satul Mare a avut legături cu polițiști în special cu un anume CIGHI I. s-au făcut cercetări și în această direcție nerezultând însă astfel de legături.

Cele de mai sus sunt rezultate din declarațiile date de arestatul WEISZ IOAN aflate în dosarul I la pag.300-304, 328-338, 344-356-359, 365-370, vol.II pag.54-61;, 155-156 și 162-164, din depozițiile martorilor afalte în vol.III ANDREI FRANCISC pag.1-4, A.HERMAN pag.27-28; WEISBRUN ZOLTAN, pag.48-49 precum și din declarațiile foștilor polițiști BATOS STEFAN, pag. 5-9; COSMA MATEI pag.20, GLUK MIHAI, pag.25-26; MIKE EMBERIC 29-30; MUNTEANU SIMION pag.31-34; PAUSAN GH., pag.35-36, I.VAN-CEA pag.43 (toate în vol.III).

După dictatul dela Viena, WEISZ IOAN a continuat să lucreze ca funcționar la banca " Casa de păstrare " din Satul Mare.

In primele zile după ocuparea de către trupele hortiste a orașului Satu Mare, WEISZ IOAN a fost reținut câteva zile de către autoritățile militare deoarece a refuzat să semneze declarația de loialitate față de regimul hortist.

In primăvara anului 1942, WEISZ IOAN a fost luat în detașamentul de muncă obligatorie No.110/15 care era format din evrei din Jud.Satul Mare și cantonat în comuna Seeni.

Cu acest detașament WEISZ IOAN a fost dus la munca în Ucraina și apoi la retragerea trupelor fasciste în Polonia și Rusia Subcarpatică. In detașament WEISZ IOAN a fost la început șef de grupă peste 10 oameni, mai târziu desființându-se grupele nu a mai îndeplinit nici o funcție. Recunoaște că în detașament nu a avut o purtare colegială față de ceilalți fiind retras și văzându-și de interesele sale. A primit în repetate rânduri dela gradați maghiari din paza detașamentului diferite sume de bani în mărci de ocupație care nu aveau valoare decât în Ucraina,și care la Satul Mare au fost restituite de familia lui WEISZ IOAN în pengő și cu o dobândă. Nu a rezultat ca în detașament WEISZ IOAN să fi fost informator al comandamentului detașamentului sau să fi provocat neajunsuri celorlaltor membrii din detașament.

In luna octomvrie 1944 în timp ce detașamentul 110/15 era în retragere prin Rusia Subcarpatică, WEISZ IOAN cu încă două persoane au reușit să fugă din detașament refugiindu-se în Satul

298
-4-

Mare, unde a stat ascuns la numitul WIZIER ADALBERT fiind ajutat și de numita MARIA JEKI fostă colegă de serviciu, care în declarațiile lor confirmă aceste fapte.

Cele de mai sus sunt rezultate din declarațiile arestatului WEISZ IOAN vol.II pag.176-180; 189-201; 213-220; 228-232; 238-240; 244, au fost cercetați comandanți ai detașamentului 110/15 și gradați din pază vol.III; BERCEI IULIU pag.66-70, SANDOR IULIU pag.149-153; JELENIK EDUARD 107-112, ZAIATZ PETRU pag.167-170, precum și numeroși membrii din fostul detașament 110/15 a căror declarații se află în vol.III pag.61-167.

După eliberarea orașului Satul Mare de către trupele sovietice, WEISZ IOAN a fost numit sub administrator financiar al Județului Satul Mare.

La începutul anului 1945 WEISZ IOAN a fost înscris în P.C.R. de către arestatul EIDLITZ ZOLTAN.

În repetatele autobiografii date organelor de Partid WEISZ IOAN a făcut afirmații mincinoase care să-l arate că ar fi avut legături cu mișcarea muncitorească încă înainte de eliberare. De exemplu; că a făcut parte din Partidul Socialist Francez, din Liga studenților comuniști, că în Ucraina ar fi stat câteva zile ca partizan etc., ceea ce nu corespundea adevărului.

În acest timp a făcut parte din resortul financiar al Comitetului Județean P.C.R.

A participat la o consfătuire organizată de doi ofițeri americani la prefectura Județului și la care au fost toți funcționarii cu muncă de răspundere din aparatul de stat. Nu a rezultat să fi avut alte legături cu acești ofițeri.

În primăvara anului 1946, WEISZ IOAN a fost mutat la Oradia ca inspector la Administrația Financiară, în continuare făcea parte și din resortul financiar al Comitetului Regional de Partid.

În cercetări nu s-a stabilit ca WEISZ IOAN să fi făcut afaceri în interes personal. A întreținut relații cu cumnatul său ROSENFELD ANDOR, element dușmănos regimului, de la care a primit pînă la stabilizarea din anul 1947 în repetate rînduri diferite sume de bani totalizînd aproximativ 30-40 milioane lei sub formă de ajutor.

La sfîrșitul anului 1947, WEISZ IOAN a fost transferat de la Oradia în Ministerul de Finanțe la început director adjunct la veniturile populației și apoi directorul contabilității normate în care calitate a făcut lucrările necesare pentru in-

troducerea contabilității normate în instituții și întreprinderi.

Declarațiile lui WEISZ IOAN cu privire la această perioadă (1945-1949) se află în vol.I pag.103-111 și vol.II pag.248-249; 252-257; 275-277; 296-299; 304-305; 308-314; 358-361; 370-371; 377-37; cele ale martorilor se află în vol.II dela pag.174 la 395.

În primăvara anului 1949 fiind recomandat de condamnatul VASILE LUCA, WEISZ IOAN a fost numit contabil șef al Dir.Generale a Canalului Dunărea Marea Neagră.

Dela început WEISZ IOAN a căutat ca în cadrul direcției generale a Canalului să aibe o poziție cât mai independentă - în care scop a pretins să aibe legătură directă cu directorul general, deasemeni și printr-o scrisoare oficială concepută împreună cu condamnatul SOLYMOS IVAN, care a trimis-o la Canal, WEISZ IOAN căuta să-și creeze o poziție cât mai independentă.

WEISZ IOAN recunoaște că VASILE LUCA ia dat dispoziții ca la Canal să aplice rigid legile financiare ceace ar fi frânat activitatea de construcție.

WEISZ IOAN arată însă că contrar acestor indicații a luat măsuri ca finanțarea lucrărilor canalului să se facă conform necesităților și că astfel nu a pus piedici la construirea canalului. Tov.HOSU GHEORGHE, fostul director general al Canalului confirmă că WEISZ IOAN a dus activitate financiară normată care nu a îngreunat lucrările Canalului.

La Canal, WEISZ IOAN a demascat pe inginerul LOB (fost inginer al Dir.Gen.Canalului) care față de el și-a arătat atitudinea ostilă regimului.

În luna mai 1951, tov.GHEORGHE HOSU fiind mutat dela conducerea Canalului în altă funcție a propus conducerii partidului ca WEISZ IOAN să fie și el mutat dela Canal- ceeace s-a aprobat. Tov.HOSU a făcut această propunere deoarece WEISZ IOAN nu putea fi stăpînit de tovarășii care rămăseseră în conducerea Canalului.

Declarațiile asupra activității depuse la Dir.Gen.a Canalului date de WEISZ IOAN se află în vol.I pag.66-70; 124-129; 135-139; 146-157 și în vol.II pag.331-334; 382-384; 390-391; declarațiile martorilor cu privire la activitatea lui WEISZ IOAN la Canal se află în vol.III dela pag.3 la 69; nota cuprinzînd cele afirmate de tov.HOSU GHEORGHE se află în vol. III pag.399-402.

În urma propunerii lui LUCA VASILE, WEISZ IOAN a fost numit director general al Băncii de Credit pentru Investiții.

WEISZ IOAN a găsit Banca în centrală desorganizată, iar în provincie nu existau sucursale ale băncii, operațiile pentru investiții fiind făcute la Sucursalele Băncii de Stat.

WEISZ IOAN a organizat o rețea de sucursale și filiale proprii a B.C.I.-ului în provincie, a creat în Centrală Serviciul de Control tehnic al proiectelor care se exercită înaintea deschiderii finanțării investițiilor. Deoarece acest control centralizat întârzia deschiderea finanțărilor la sfârșitul anului 1951 controlul s-a descentralizat fiind exercitat de Sucursale și Filiale.

Legile care au stat la baza finanțării investițiilor au fost H.C.M.1113/949 și decretul 59/951. Ambele legi au fost concepute înainte de numirea lui WEISZ IOAN în B.C.I. Aceste legi erau necorespunzătoare în acea perioadă pretinzând pentru deschiderea finanțării investițiilor o documentație complexă, ceea ce nu era posibil deoarece capacitatea de proiectare a institutelor de stat era încă foarte redusă. VASILE LUCA i-a dat dispoziție categorică lui WEISZ IOAN să nu deschidă sub nici o formă finanțarea investițiilor fără proiecte complete - chiar și la unele lucrări care erau necesare apărării patriei și care prin volumul lor mare nu puteau fi proiectate la începutul anului. WEISZ IOAN, declară că totuși pentru unele astfel de lucrări (Combinatul Metalurgic Hunedoara) a călcat aceste dispoziții date de VASILE LUCA.

Tov. HOSU GHEORGHE, arată că a discutat în repetate rânduri această problemă cu WEISZ IOAN care față de el a fost de acord că trebuiesc ușurate condițiile deschiderii finanțării investițiilor, dar la Bancă fiind direct sub conducerea lui VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU, era obligat să pretindă documentația complexă.

WEISZ IOAN recunoaște că personal a întocmit instrucțiunile pentru aplicarea Decretului 59/1951 și că prin instrucțiuni a denaturat unele articole ale decretului. Declară însă că a făcut acest lucru din următoarele motive;

La C.S.P. i s-a spus că inițial proiectul decretului 59 cuprindea un articol tranzitoriu în care se prevedea că el va intra în vigoare abia în ianuarie 1952 și organele Ministerului de Finanțe când au înaintat proiectul la Consiliul de Miniștri au scos acest articol, astfel că el a intrat în

vigoare la începutul semestrului II.1951.

Datorită acestui fapt C.S.P. nu mai primea proiectul lucrărilor prevăzute în plan- WEISZ IOAN a pretins prin instrucțiuni aceste proiecte pe care le-a predat la C.S.P.

Cele de mai sus sunt confirmate și în declarația martorului SIMION KATZ dela C.S.P.

În declarații WEISZ IOAN recunoaște că sub conducerea sa pentru deschiderea finanțării unor lucrări cu caracter secret B.C.I. a pretind documentație ca pentru orice lucrare obișnuită, ceea ce putea aduce grave prejudicii prin desconspirarea lucrărilor. Arată însă că în acest sens a avut dispoziție dela VASILE LUCA care i-a pretins că dacă lucrările nu sunt exceptate pe baza de H-C.M.să se depună documentația obișnuită. În acelaș sens este o lipsă a conducătorilor departamentelor care nu au solicitat la Consiliul de Miniștri exceptarea acestor lucrări.

Interogată condamnatul VASILE LUCA a confirmat în cea mai mare măsură dispozițiile date lui WEISZ IOAN.

În materialul care a dus la arestarea lui WEISZ IOAN se află și problema neexistenței unui plan pentru cotele de amortisment și cotelor de beneficiu. Totuși materialul specifică că întocmirea acestor planuri era de datoria ministerului de finanțe, B.C.I. urmînd a controla modul în care întreprinderile varsă aceste cote - din care motiv pe anul 1951 planul încasării cotelor de amortisment nu s-au realizat decît 90%, față de cifra planului de Stat.

WEISZ IOAN declară că în timpul cît a condus banca nu s-a executat decît în mică măsură controlul tehnic pe teren în cursul executării investițiilor.

Arată însă că banca a avut lipsă de ingineri în special ingineri constructoricare formau baza controlului.

Din materialul oficial rezultă că comparativ B.C.I. dispunea de un aparat tehnic de control cu aproximativ 50% mai redus decît a băncii similare a U.R.S.S. sau R.P.Bulgare. A încercat să completeze acest corp de control dar nu a reușit decît în mică măsură (cu aproximativ 25% în timp ce a condus banca).

B.C.I. înainte de numirea lui WEISZ IOAN a fost condus de OCTAV LIVEZEANU ajutat de TOBICIU C. și MENDEL EUGEN (arestat). Aceștia au rămas și după venirea lui WEISZ, în plus a mai fost trimis de VASILE LUCA și STROE MIHNEA. WEISZ IOAN declară că el a propus ca aceștia să fie înlocuiți cu alte

402
399

elemente mai capabile conștiincioase și mai apropiate regimului, însă VASILE LUCA nu a fost de acord să se facă schimbări. WEISZ IOAN a menținut în posturi și alți funcționari pe care i-a găsit în bancă deși divizia de cadre propusese scoaterea multor elemente însă nu avea cu cine să-i înlocuiască.

Cele de mai sus sunt recunoscute de arestatul IOAN WEISZ în declarațiile sale aflate în vol.I pag.34-36; 48-51; 54-57; 60-64; 74-77; 81-90; și vol.II 408-409; 413-418; 436-438.

Declarațiile martorilor cu privire la activitatea lui WEISZ IOAN se află în vol.III dela pag.70 la 402.

În timpul cercetărilor WEISZ IOAN a afirmat că începînd din anul 1949 a avut legături informative cu un ofițer de securitate cărora le-a furnizat diferite informații din Ministerul de Finanțe, dela Dir.Gen.a canalului Dunărea Marea Neagră și apoi din sistemul financiaro-bancar, vol.III pag. 340-344. Fiind interogați fostul maior VARDAN MAXIMILIAN vol. IV pag.376-383 și maiorul ANDREESCU M. (vol.IV pag.77-78, aceștia confirmă că intradevăr ei au folosit pe WEISZ IOAN ca informator necalificat- fără să fie recrutat pe bază de angajament. Valoarea informațiilor era cu caracter documentar și general însă fiind verificate la timpul respectiv nu s-au sezizat să fie false.

Din anul 1945 pînă la arestare WEISZ IOAN și-a manifestat în repetate rînduri neîncrederea în regim. După demascarea grupului de deviatori, WEISZ IOAN în repetate rînduri a afirmat că faptele de care este acuzat VASILE LUCA nu ar fi reale.

În timpul cercetărilor a avut o atitudine ostilă, în celulă purtînd cu alții deținuți discuții cu caracter dușmănos regimului.

C O N C L U Z I I ;

Cercetările întreprinse cu privire la arestatul WEISZ IOAN, nu au stabilit ca WEISZ IOAN pînă la eliberare (1944) să fi fost în slujba aparatului de opresiune burghezo-fascist.

Nu a rezultat că în anii 1945-1947, WEISZ IOAN să fi făcut afaceri în interesul său personal și nici să fi întreținut legături de spionaj sau altă natură cu agenți ai statelor imperialiste.

Activitatea desfășurată de WEISZ IOAN la Ministerul de Finanțe și Dir.Gen.a Canalului Dunărea Marea Neagră s-a desfășurat în mod normal fără să fi dat rezultate care să dovedească activitate sau intenții dușmănoase.

In ceea ce privește activitatea arestatului WEISZ IOAN la B.C.I. perioada scurtă (aproximativ 1 an) cât el a condus această instituție a fost insuficient pentru a-i da posibilitatea de a face transformări care să îndrepte complet starea de lucruri găsită la preluarea băncii dela fosta conducere .

Deasemeni nu s-a stabilit ca în această perioadă WEISZ IOAN să fi comis fapte care să atragă pentru dînsul răspunderea penală.

Față de cele de mai sus ;

P R O P U N E M ;

- WEISZ IOAN să fie pus în libertate.

DE ACORD,
SEFUL SERVICIULUI,
MAJOR

D. Marinache
D. Marinache,

AJUTOR SEF DE BIROU
LT. MAJOR,

Barbu Lenobel
Barbu Lenobel

DE ACORD,
SEFUL DIRECTIEI,
COLONEL,

Fr. Butyka
Fr. Butyka,

Republica Populară Română

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

104
393
SECRET

Data 12 ianuarie 1955

CONFIRMAREA Nr. 316

Arestatul: numele WEISZ

pronumele IOAN-

tata CAROL, mama ELISABETA

născut la 10. XI. 1910

în SATU MARE a fost pus în li-

bertate la data 12 ianuarie

1955 orele 21 pe baza ordinului

Nr. 316 din 12 ianuarie 1955

Şeful închisorii de anchetă M. A. I.

H. I. I. I.

Data 12 ianuarie 1955

SE APROBA :
SEFUL SECȚIEI
CAPITAN, *Repede Niculae*
Repede Niculae

R E F E R A T

WEISZ IOAN a fost reținut de organele M.A.I. la 25 mai 1952 în baza mandatului de arestare Nr.253 emis de Procuratura Militară Teritorială București, pentru crimă de sabotare a economiei naționale.-

Din cercetările efectuate asupra susnumitului a reeșit că nu se face vinovat de sabotarea economiei naționale în Ministerul de Finanțe.-

Intrucât nu s-a stabilit fapte penale pentru a fi trimis în justiție, Direcția VIII-a a propus punerea sa în libertate, propunere ce a fost aprobată de tov. Ministru Drăghici Alexandru.-

La 12 ianuarie 1955, conform ordinului M.A.I. Nr.316, Serviciul "C" a pus în libertate pe susnumitul.

Privind obiectele care au fost reținute la percheziția corporală, s-au predat celui în cauză cu proces verbal ce se găsește la dosarul de control Nr.93 iar opis de avere personală nu s-a făcut, deoarece a fost reținut înainte de apariția directivei.-

Deoarece măsurile ordonate au fost duse la îndeplinire întocmai conform directivei, propunem clasarea dosarului de anchetă la arhivă spre păstrare.-

Prezentul dosar de anchetă este compus din cinci volume dintre care Vol.I. conține 405 file, Vol.II conține 447 file, Vol.III conține 398 file, Vol.IV conține 406 file, Vol.V. conține 492 file.-

SEFUL BIROULUI
LOCOT. *Nedelcu Dumitru*
Nedelcu Dumitru

LUCR. OPERATIV
LOCOT. *Ion Gheorghe*
Ion Gheorghe